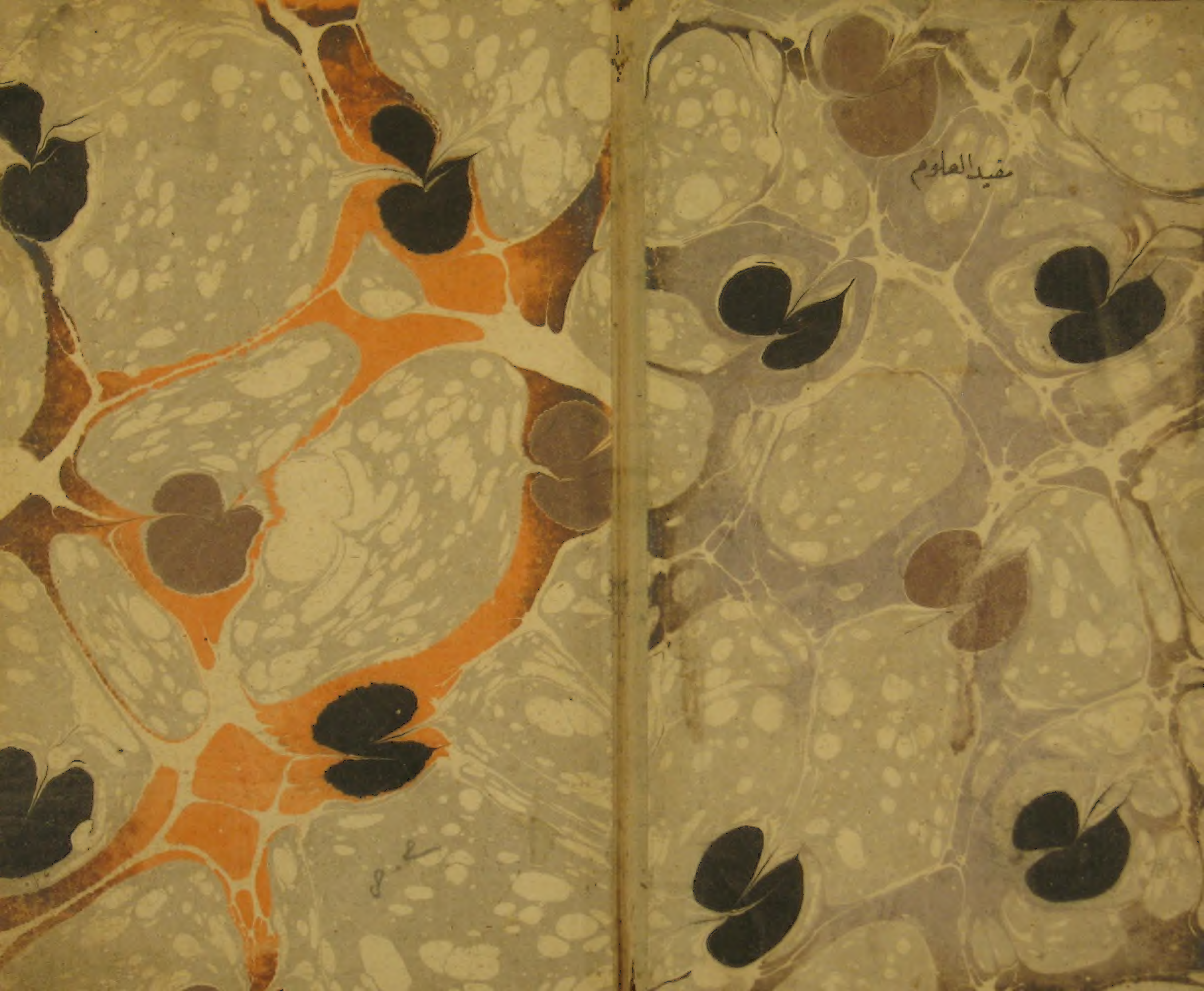

522

مفيد العلوم

8-2

پر تو مضیق جدهم در منزل رفا
ایر کشاد تیر کمانک صدقندی

یارب بعبادات رسول الثقلین
یارب بغزاکنت بدرحمتین

عصیان مراد و بنمان در عصات
نصفش بخشش و نصفش بحین

قما في سابق القدر
الى ملك
ابو بكر ع
عنه

٤٧٧

باسمه يستفتح کل کلام و بختم و بذكره يستنسخ کل مرام علی وجه الامام **مصرع**
 سباسب حضرت خلاق عالم انواع حمد جلیل اول حضرت رب جلیل و جبار و جبار
 متمتع لکنال جل جلاله درگاه عزت بناه نه مخصوص و مخصوص در که نوع
 انسانی محض احسانی ایله عناصر مختلفه و احسن تقویم اوزده ابداع ابد
 خدای کرامت الخدای و تقدیر متنا ایله بکر و تغیم ابدی و اصناف شکر جزیل
 اول جلیل و عدل مفیض الجود مبسر الامال عم نواله جناب نعم المائنه محض
 و مقصود در که بنی آدمی لطف و کرمی ایله طبایع مختلفه و طبع سلیم اوزده
 اختراع ایلوب معنای فضایل مغنای و فضائل ایله تفضیل و تعظیم ابدی
 عالم جمیع احوال در که مالا یکنه مقربینه صلوات الله علیهم اجمعین خطاب
 عناب آیین انی اعلم ما لا تعلمون صدور ندن صکره و بکره و شکوه
 صفات متقابلیه مظهر ایدوب جمله مخلوقاتنه فایق و شرف خطاب و فهم
 کاتبه لا ینق ایلدی و اهب جاه و جلاله در که اودات ازلیه و مشیت
 برزلیه مستعد عاسجه مسترشد و مهندی اولان ذوات قدسیه و نفوس
 انسییه دن بعضنه مرتبه علیه بنوت و بعضنه منزله سنییه و سالت
 و بعضنه ولایت جلیله و بعضنه خلاق جزیه موهبه ایدوب و رخصه
 بعضکم فوق بعض در جات نص جلیل ابرهانی ایله بو معنای عیالی و
 مدعای بیان ایلدی قادر و مقتدر عظیم تسلط اندر که بی امداد استقام
 و آلات خلق ارضین و سموات و بی واسطه اجزا و مهتاب انشای جمیع
 کائنات ایلدی علیم حکیم جلیل انشا ندر که بلا اعانه الا عون الحیای و موت
 و بی تمیز فکر و رایت ابداع مصنوعان ایلدی قدری قاتمه سی و اول مرتبه
 هر نه اراده ایله من غیر توقف وجوده کلمه سی ظاهر ذوالجلال و الا کر امداد

نکته

سنة

السنه و اصفان بیان اوصافند قاصد در بیت و صفة جل عن احاطة احد
 صمد کرم بکد و کرم بکد کلام قدیم و فرقان عظیمه ذات پاکنی نیست کیشله
 شی و هو الشیخ البصیر ایله توصیف و در حدایت ظاهره سن شهید الله
 ان لا اله الا هو ایله اعلام و تعریف یوسشد عقل و ذاک کمال ذاتی ادر
 عاجز مدحش فهم و ادر ذاک اسرار هویتی در کینه متجرب و بی هو شد **بیت**
 عاجز است از در کینه ذاتش ادر ذاک اناس همچنان کور در کوز عقل ادر ذاک
نثر سلطان انبیا و سند اصفا علیها فضل التسلیم و اکمل النجا یا بوقدر
 علم و عرفان و بمرتبه تحقیق و ابقان ایله طه ما انزلنا علیک القرآن
 لنتقی خطاب مستطابنه مظهر و بخیه ذاک اجتهاد بی انشای و سعی و جد
 لا یحصى ایدوب آخر انصافله اتصاف و عجز و قصوره اعتراف ایدوب سبحانک
 لا اخصی ثناء علیک دیمک جایز او بخی عقل ضعیفای امت اول
 ذات سامی صفات تصور ندن نه مرتبه بی محیط و جابر او لا جکر مقابله
 ایله معلوم اولور بوند فاشیدر که حضرت سید کونین و رسول ثقلین علیه
 صلوات الله ما دار دور القربین حدیث صحیحند یوسشد که تفکر و انی
 الاء الله یعنی تفکر ایتدو کرده حق سبحانه و تعالی حضرت بلربک احسان و انعام
 ایتدو کی نعم بی پایان و بکر و فراوان تصور و تفکر ایدو که و خدا نیست
 لذل قوی و و مایل جلیله به و اصل اولور سن ذات پاک تصور ندن تفکر
 ایدو که زیر احاطه فهم و ظنون محال و احراز تصورات عقل مسلوب
 الاحتمال در پس بو معنی مالا طایل بحثه به اشتغال در اول مالک الملك
 و اهب اعطاد در که دار بقاده زمره اهل تقوی به لهم فیها ما یشاؤون
 عیند بهم مضمونی اوزده بحسب الاستعداد مالا عین رات و لا
 ان ین سمعت لا خطر علی قلب بشر عطایای سینه و هدایای بهیته
 انعماد ایدوب نوع انسانی یسئلوکم انکم احسن عملا مقنضه سینه
 بوی رابی ثبات و قراره محض عبود و کدار همچون کور و بی نور کم
 لای اجل مستی مصداقچه علم ذاتی سنه مخصوص زمان معین ده بقا
 تقدیر ایدوب اول بقای مقدور بی قصور حکم و بر ماک همچون جعلکم
 اللیل لکنوا فیه و انهار مبصر مفهومی اوزده بوطر
 بدیع اظهار و اسلوب غریب منیفی ابراز و اختیار ایلدی **نظم**
 معاش خلق همچون اول حی یحیون ویر زکون باشنه بردانه التوت

ولا تفکر فی ذات الله

فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ **قطعه**
يَا مَنْ بَسَطَ الْأَرْضَ وَأَجْرَى الْأَنْهَارَ ادِّدَاكَ كَمَالَهُ كَمَا لَدَاكَ
فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ لَا رَبَّ سِوَاكَ يَا وَاحِدًا مَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاكَ
نقد مقدار ما في سالفه انبیا ندن انسان عجز پیشه نك لا یق و ثانی انجو
قدرت قائمه و نعمت عامه سن فکر و اندیشه و طلب سعادت و رضا و رفیق
انجون اجتهاد و حضور عزت و حضور و دار جنان و استراحت و حضور
لباقت و استعداد اسبابی اعداد اید و کی ظاهر و نمایان و لمغیر بو
مقدار اید ختم مقال مناسب حال کو و لدی **ثنای حضرت سلیمان کونین**
و صَلَاتِ صَلَوَاتِ زَايِكَاتِ غَيْرِيَةِ السَّلَامَاتِ وَ تَحْفِ حَيَاتِ فَاحِجَاتِ
عِبَهَرِيَةِ الْفَرَاحَاتِ اَوْلَمَقْبُولِ دِرْكَاهِ اَلَهِ مَحْرُورِ مَعِ اَللهِ سُرُورِ
ذَمْرُ اَنْبِيَا سُرْدِ اِسْرِدَارِ سُبْحَانَ الَّذِي اَسْرَى و اصل مقام قدس راقی
مراقی قَابِ قَوْسَيْنِ اَوْ اَدْنَى و اَلِیَّ و لَا اِلَهَ اِلَّا اَنْتَ مَرْكَزِ دَاوِرَةِ رَسَالَتِ
افْضَلِ اَفْرَادِ بَشَرِ شَفِيعِ مُشْفِعِ رُوحِ مَحْشَرِ خُلَاصَةِ عَامَةِ موجوداتِ
نَيْجَةِ اِيْجَةِ اِيْجَادِ مَكُونَاتِ صَاحِبِ الْخَصَائِلِ السَّيِّئَةِ جَامِعِ الشَّمَائِلِ
الْبَهِيَةِ مَظْهَرِ تَشْرِيفِ لَوْلَاكَ مُشْرِفِ خَطَابِ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ مَقْصُودِ اِبْدَاعِ
کونین حضرت رسول ثقلین ابوالقاسم محمد المصطفی صلی الله علیه و سائر الانبیا
مَا دَامَ الْفَلَکُ عَلَی الْقَطْبِ دَائِرٌ بَدَجٍ بِاَکْ مَنُودٍ و مرقد معطر مظهر لونه لا یق
و حقیقت در که کافه شافینه فافله سالار خاتم النبیین الی آخر الاعضاء و
ارباب در ایه شرع مبینی شارع اعظم اصحاب هدایت دین متینی طریق تو صد **نقد**

فترحقا که اول سرود سپهسالار جیوش وجود تبلیغ رسالت و تحمیل اعتقاد
بنوته بذل مجتهد ایدو نیجه ایام اوقات ایات بینات و معجزات باهر آیه
دعوت فراق ضلالت تفتید و اشتغال ایدوب بعد نزول آیه السیف موجب
قرانی به اشتغال و دین مبین و کمال وضوح و ظهور و قرین اولیای الحق و اقبال

ایملدی ای ان قال جل جلاله وعم نواله الیوم اکملت لکم دینکم وانمیت علیکم
نعمتی ورضیت لکم الاسلام دنیا **قطعه** متواتر قطرات مظهر رحمت وفضل
و سرور و رضا جنت صفتش باران باد در ترانوی عمل در ره احسان را
بر نقوش حسنا و دو جهان در حجاب باد اول رسول امین و نبی رب العالمین
علوم اولین و آخرین محقق و یقین قص و انکشت رنی و نص شریف انا اعطنا
نقش نیکینی اولشده بر ذات سئوده صفات که مظهر تعظیم محمد رسول الله
و فرد بر کمال کلام هو الی اسطه بیننا و بین الله اوله اول و حق مسعود
قدر در رفیع و جبهه منیع نه مرتبه اولی کر گد که بو عیند تا تو انک لسان
تبیان و بیان بیانی ادای حق تغییرینه جسیان اوله **قطعه**
اگر نه جوهر ذات تو بودی علی صورت بهم هرگز ندادی سبب ترکیب هیولانی
ز لوح خاطر کجی عقل کل اگر خواند کند طغرای معلوما افلاطونی توانی
نثر بود خیار باب علوم و اصحاب فهو مرقده مقرر و معلوم در که ذات
باری که ودای پرده نوادی و اختفاده متوارید صفات سالفته الذکر
باجمعها ذات شریفند اجتماعی و احاطه فهو و ظنونک امشاعی چشند
معلوم و متعین اولور که جمیع صفا علیته سی قدسیه صریقه در احوال صفا
انسان عجز و نشان خود بشریه محضه اولدوغی محل رب و کمان دکلد اول
تقدیر جبهه فاین الزیامین بد المتناول مفهومی و ذره صفات قدسیه
ایله صفات بشریه بیننده تمام تضاد اولغله تحصیل مناسبتنه قطعا
مساغ اولدوغی جای ترده دو محل عناد دکلد پس سایر و سایر و سایر
فمایان اولدوغی کی مر ذات عالیشان مکارم نشانه حاجت اولدیکه خصایص
ظرفیندن حصه و افزه سی قدسیه و بشریه صفات غریبه نادیده سی
اوله که صفات بشریه اقتضای سید جان بشری ده اعمال اعمال و صفا قدسیه
مقتضای سید جان حق ارشاد و ایصال ایلیه اول وجود معهود اول
ذات مسعود الوجود سلطان سرب سرودی مالک ممالک پیغامبر جالب
صدر مجلس رسالت مکیان ائمه و جلالت اول محمد و مکرر و محترم حضرت لرید
صلی الله تعالی علیه اله و محمد سلم پس اول جناب رفیع المآب حقه هره
دینسید وقع و صادق و نه مرتبه اطرا و مبالغه اولنشد آخری تا بقدر بیت
لونا سبت قدره ایا ته عظمیا اجنی اسمہ جین بدعی دارس الروم
دع ما ادعنه النصاری فی بنهم واحکم بما شئت مذحافیند احتکام

20

فَإِنَّ فَضْلَ رَسُولِ اللَّهِ لَيْسَ كَمَا حَدَّثَ يُعَرِّبُ عَنْهُ فَأُطِيقُ بِهِمْ
نثر اول سید المرسلین و رسول رب العالمین ختم نبوت و دین ایتد کلدی
خطبه سی منبر جرح بریند و لیکن رسول الله و خاتم النبیین ایله قراءت
و تعیین اولوب لاجرم محکمه دارا لقضاء سماء امضای حکم قضاء مضای
ایله مشرف و کوش دل و جانلی کوشواره خطاب مستطاب الهی ایله مشفق
اولشدد و تحیت عظیم و ثنا اگر واجب الاکرام جناب والا لربنه اولسون که
تاج و تاج الا الموده فی القربی به فایز لو واصحاب کرامت انساب لربنه که
بایتم اقتدیتم اهتدیتم عز تنی حایز لورد و در حضرت که اصحابی کاجیم
بایتم اقتدیتم اهتدیتم **قطعه** حیاتشان دلیل صدق و وفات
بغض ایشان نشان کفر و نفاق قربشان پایت عکس و جلالت
بعدشان مایه عتق و ضلال و سلام و تحسین و عظیم و آفرین قابیل
و تبع تابعین نمره سنه اولسون که هر بری طریق حق هادیلر و سبیل توفیق
منادیلر **بیت** اولدیلو اوج هدایت انجم رضی الله تعالی عنهم اهلها ملکها
حفیظا پناهها علم شریفکه خفایا و سرایر و مکنونات ضمایر کون کبی روشن
و ظاهر در پادشاهیم حضرتلری که بواسحاب سعادتک قد و عالیلوین رفیع
و اعلاویه و حاشا بوفلوه بغض و عداوت ابدت فرق ضلالتی ازاله و افنایه معی
و اهتمام و اقدام مالا کلام ایتمکه تصحیح عزیمت و اخلاص نیت سیر مشلدر
کمال لطفکله بوفلرک روزی صوبی حرمشنه مراد و مقصود فی محصل و بشر
و دشمنلری اوزرینه غالب منصور و مظفر ایدوب اول طایفه باغیه بی
و ان جندنا لهم الغالبون عسکر ظفر رهبری ایله مغلوب و مغلوب و مد مرالیه
نظم آمین آمین لا ارضی بواجب حتی اضعیف الله ألف امین **مصرع**
دعای پادشاه ملک اسلام چون ذکر محامد پادشاهی لواحق و متممات
الهی و لوازم و مهماتش حضرت سائناهی دند علیک صلوات الله بغیر لثناهی **نظم**

لَعَنَ نَبِيَّ خَتَمَ الْوَحْيِ لَا جَرَمَ	دَعَوْتُ سُلْطَانًا نَدَاهُ دُنْ أَهْمَ
أُولَئِكَ فَلَكَ دِيرُكَ الْأَمْرُ لَكَ	شَمْدِي شَنَاخُوا نِيدَا نَسْرُ وَمَلَكُ
فَخَرَّ سُلَاطِينُ سُلَاطِينِ نَشَات	قَطْبُ زَمَانٍ مَفْخَرُ عُثْمَانِيَانِ
مَهْرُ فَلَكَ قَلْدُ سِيَهْرٍ اقْتَدَارَ	ظَلَّ خُدا بَعْنَى خُدا وَنَدَا كَارَ

نثر الحق الحق ان يقال عون خدای متعال ایله بوزمان طوفان حوادث
و آشوب بی کران و یوا و آن توج بحر فراوان فتنه آخر الزمانده وجود

مکارم سماقی فریاد نس و ذات ستوده صفاتی ملاذ و ملجاء هر کس
اولوب دامن شرع قویمه تشبث تمامی و عزمه و تقای دین مبینه
تمسک مالا کلامی اقتضای سبله **بیت** فرمان شرعه جانله در انقیاد
حکم کتابه ذره قدر یوق عناد **نثر** کلام سعادت انجامی و زد
زبان و حرز جان و جناتی اولغله خلعت سلطنت والا بالالربنه راست
و افسر پادشاهی سر مفاخر تلبی بی کم و کاست در **قطعه**

إِنْ خَالَفَتْهُ تَوْبٌ قَدْ خُصَّصَتْ بِهِ	إِذَا لَبَسَتْ فَلَمْ تَفْضَلْ وَلَمْ تَعْرِ
مَا دَعَى اللَّهُ فِي أَحَدٍ أَقْنَابُ بَصَرٍ	إِلَّا لَتَفْرُقَ بَيْنَ الدَّرِّ وَالْخَرَرِ

نثر تراشه عرض و صفای عقیده اول طبقه در که الی هذا الان از کما
کبره ایتد کلدی دعوی اولنسه صادق و عرق طاهرده بوبله صلاح پیشه
و فلاح اندیشه کلدی دینلسه لایق استقامت ارکان شرایع و احکام
مقصود و مرادی و استدامت نظم ملک دین اسلام مافی القوادی و غلغله
بر فردک ترده و عناد بوقد **قطعه** فلا زال محفوف الجناح مؤید
بنصر عزیز لیس بخشش زواله و دام که الاقبال جیت تو خیرت
دکائبه او جیت حطت رحاله **نثر** بر خیراته ساعی لوازم دین
تو می مراعی پادشاه خیر خواه مشکور المساعی در که انما یعمر مساجد الله
من امن بالله نص کریمه ماصدق اولق ملاحظه سبله اجداد عظامه
او اخر حالد میسر اولان خیراته و ایل سن و سالده موفق اولوب مقرب
سلاطین آل عثمان اولان قسطنطنیه دارالامانده احداث سیرد قار
جامع رفیع البنیان عامه عالمیانه ظاهر و نمایاندر **بیت**

زهی دولت دولت نیکنی که کشت از ازل و فو این تاج و تخت
جمعه و جماعته مواظبتی روایت و نوافله مداومت و ملازمتی اجر از
فضایل جماعت همچون ایجاد ایتد کلدی جوامع و مساجد تر فی خاطر عاطر
ایچون موضوعه اولان حدائق عالیه عمارت سیرد قار صوامع و معابد فرد
کامل شایسته نشانی عباد الله اولد قارینه دلیل جلیل و کراهی اشتباه **نظم**
قد شرف الله أرضاً أنت ما لكها و شرف الناس إذ سواك سلطانا **نظم**
مجاوردان جنابش جلالت و عز و شرف ملازمان سرایش نجاح و رفیع و ظفر
بهر چه روی نماید بهر چه رای کند خدای عز و جل پادشاه اندران باور
نثر بر حق صبر محه طالب دیانت و امانتی غالب پادشاه کردون جاه انجم

سپاه در که و زار آمدن برینک جاده عدل و سداد و عدول و انحراف
و صفای رذیله ابله تخلی و انصافی محاط علم شریف و مظهر دانش
مینوی اولد قدن صکر پنج دولتش قلع و قمعده رعایا و ابریا و اوزند
دفع و دفعنده نه استان عالیشان لرینه علاقه قرابت مصاهره مانع و
تقریب بی اندازه سی مزاحم و مدافع اولد باریک الله بویا بدن محل لا یقین
صدور ایدهر وضع مقبول امید در که عند الله باعث حصول جمیع مآل اولد **نظم**
موفق فی جمیع الفعّل مستقم کانه ملهم من عند خالقیه
فاق السلاطین انصافا و مکرمة فکیف یلحقه المطری سابقه
بود داعی قلیل البضاعه و ساعی عظیم الاستطاعه فقیر عفو ربه تعالی
داعی دولت علیه الحاج مصطفی ابا عن جدد و دیمان ال عثمانک استغ الله
على اسلافهم الرحمة و الرضوان و ابد اخلاصهم الى غاية الدردان و نهانیه
ال انعمان پرورده انواع نعمتی و سعادت لو پادشاهک عند موروثی
اولغله داعی دوام عمر و دولت و راجی بقای فتر و شوکتی اولوب **نظم**
الحمد لله على فضله و الشکر لله على منته نعم جليله الهیة فیاز سن و سال
حدود سبعین متجاوز **بیت** لن یرحل النشیب عن دار یحجل بها
حتى یرحل عنها صاحب الدار **نظم** مفهوم می مال حال و غالب احتمال
اولوب اول حاله استاد حقیقی و الدماجدک و الدشقیق جدد و کوا
پادشاه عالی تبار سلطان سلیمان خان جنت قراد علیه رحمة عزیز العفا
قاضی عسکری اولغله سفر و حضرده همدی امور خفیه و جلیه سند هم
سرو مخفی جدد امجد فردوس مکان تحشیی تفسیر بیضاوی مولانا سنان
خدمتک حاصل و اسلاف و اشرافدن نیجه اجله فحول صحبتته داخل
اولوب آنلردن تلقی اخبار و مطالعة کتب تواریخ و اسناده ابله احوال
سلاطین ماضیه به و قوف تام و شعور مالا کلام اولد و عند غرک بالذات
قاضی عسکرک خدمتی ابله و الدماجد لوی فردوس اشیان سلطانت
محمد خان علیه رحمة و الرضوان مجلس عالی لرینه داخل و شرف الشفا لرینه
نایل اولوب مراتب و مناصب سودا سند کدر و مقضای هوا و هو سدا
فراغ مقبولی مقترایتمشیکن دوللو پادشاهیم کسیر بهینه و شیم
مرضیه لری استماعند الاذن تعشق قبل العین اجانامه و اوزد
غایبانه خیر و عاده و شنائی سعادت لارین ادا ده اولوب **بیت**

دولت ال ویرسه بوزین کوز دیکم زما اولسه ایما غن اویمکه توفیق ابله امکا اولسه
دیر ایکن لطف حق مدد کار و کرم فیاض مطلق معین حال زار اولوب **بیت**
خاکای تو تبای دیدن خونبار ایش حمد لله کم کورده جک کوز لریمز و ایش
نظم پادشاه عالیجاه انجم سپاه ابقاه الله الى غایة الدهر منیهاه و اوصله
الی ما یرید و یتناه شرف الثقات شمر السعادات ادرانی بیروب ایکی
طرفه ایکی دفعه قاضی عسکر ایدوب خدمت شرع مطهر ابله مجلس عالی لرینه
ادخال و سرائیها جمناساق عرش معلا به ایصال بیوردیلر **نظم** لیس الخیر
کالعیان مقضی سنج **مصرع** شینیدن کی بود ما نند دیدن مستدعا
بزه حاصل اولان علم یقینی اوزد حضور حقله دخی شهادت من بود که **بیت**
ایشیک کی بر پناه اولمن بیکده بر بویه پادشاه اولمن حق بود بر بویه
متدین و متودع بویه متقی و متشرع رکاب کامیابنه معروض اولد
امودی شرع مطهره ارجاعه ساعی احکام کتاب الهی کما یلیق و یتبعی
مرامی اذ اخلی و طبعه طبع دلیزیری حق حقیقه مایل نص کتاب قدیم
سنت رسول کریم ابله متمسک و عامل پادشاه کامل کلمشدر **بیت**
عجب آینه عالم نماد و طبع شاهانه مبر افل و غش و نطیع پاک و سلاطین
پادشاه صاحب قران مالک تحت و یکن سلیمان اسکندر قانی
بانی ارکان مسلمانی چشید جاه خسرو ممالک پناه **بیت**
و دت الخلافة کابر عن کابر موصو لک الاسناد بالاسناد **نظم**
صدیق المذهب عمری المشری عثمان خصلت حیدر شجاعت منظور
انظار فیض رحمت رب مظهر آثار کمال نسب و جمال حسب **بیت**
ای قبا ی پادشاهی داشت بر بالای تو زینت دنیا و دین اذ ذاب فی غمائی تو
مطلع افق اب موهبت یوسف مصر خلافت خورشید آسمان احسا و رافض
ماه فک نصف و شفقت ثمره شجرة طيبة ذریه بعضها من
بعض صاحب لوی کر امت اختوای جعلنا لکم خلائف فی الارض **نظم**

ظل حق پادشاه دریا کف	که فک کوهر او راست صد
حارمی بیضه کیتی ز قنر	بر سرفشته کران بیضه شکر

نظم اشراف خواقین جهان مطرح اشعه عدل و احسان امر الیایا قاصه
التقل و القرض مظهر شرف انا جعلناک خلیفة فی الارض **نظم**
مولی الملوک ملک کامل کشف بلطفه ظلمة الاحجاف و الجور

نثر صاحب القطر والا مصاد بالقوة القاهرة رابط اطراف الافاق
 بالدولة الباهرة سلطان سلاطين المشرقين حاقان خواقين الحاقين
 خادم الحرمين الشريفين ولي المكاين المنيفين خليفة الله في بلاد
 وظلة الظليل على مفارق عباده السلطان بن سلطان السلطان احمد
 خان ابن السلطان محمد خان ابن السلطان مراد خان الذي تشرق صفائح
 صحايف الكون بمحاسن اناره وشق على اكاسرة الدهر وقياسرة العصر
 شق عباده ووجب على نفسه القدسية ان لا يحكم الا بالعدل وجمال
 البرايا في ظله مستبشرين بنعمة من الله وقضيل **بيت**
 يا رب بناء خلق جهانش تو کرده اندر بناه خویش بدار این بناه را
 خلد الله تعالى ايام خلافته الزاهرة وايداعوام سلطنته القاهرة ما
 تعاقب الا عوام والسنون واجرى احكام معدله في اقطار ربع المسكون
 بحق والقلم وما يسطرون **بيت** وهذا دعاء يستجاب لانه
 اذا ما دعونا الله الملائكة بوجيئت ايله فرغ فان اصله دينسه
 صادق وانواع سياسر وستانشه لا يقدره علم وعلما به ايتدكاري التفات
 واعتبار سلاطين سالفه عثمانية دبر فرده نصيب اولدو قرار ورومشن
 عنان سمنند غر بيلاري دايما اعظم علمايه معطوف و همه قمت عالي نهملاري
 ترفيه خواطر فقرايه مصروف اولغله زمان سعاد تلون علمايه ميستر اولان
 حضور قلب وصفاي خاطر الى هذا الان بر عرصه دخی واقع اولدو غی غیور
 متبادر در اویله اولغله اصحاب علم وقضيل وادباب کمال و معرفت محاسن
 زاتلری ايله عرض الم واضطر ابده محروس ونعت فراغ بال ورفاه حاله نور
 بوصفا علیه به مظهر اولان بادشاه فرید و فزك دعای دوام سعاده كيفيت
 ايله اشتغال وجانب جناب عالیله نذ شرف صدق بولا فرمان لازم الاذاعة
 نه وجهله امتثال اولندو ادباب فهم وکماله خفی دکلده فلهذا الشیون
 اربع وعشرين والف خامه ذی الحجة مباد که غره سندن **قطعه**
 عین عمر کر عباد کریمه و غم بود یار شد کون روشن و کل خاکای شهر یار
 بود چشم مهر پس نود و نود و نود از عباد مویک شد باز عین روزگار
 بو عبد الحق و دره پر و درک و کر کس تر لک طر بقیند **بيت**
 حبسک ایتک من الخجل الاربع و دقاء ذات تعز و تمتع
 نثر خط همايون سعاد تمقرون مسرت مشون نثار واد اولوب کتاب عجایب

زرد

الخواقات صاحبي ولا ناذر يا بن محمد بن محمود غزوي نك مختصرات سندر
 امفيد العلوم ومبيد الهومر اولو كتابي ترجمه امر اتمكله الحمد لله الذي
 وفق عبده على شكره ودين هامة الجنات والسا بعمامة تشريزه ديس من غير تأخير
 واهمال امر عاليه امتثال وحسب الامور اتمام حد والا نهتملة اشتغال اولدو
 بيت ايدوب مشكلين التون كى حل زرفشان بيرينه كوز نوري صاچدم
 نثر وبعد لا تمام انشاء الله بو ترجمه لطيفه به نور الهدى ديو تسميه
 اتمكله جزم عزم ايلدم مشرب همايون بادشاهي دام في حفظ الاهلي
 اعلوق بغير وادار طمطراق ملا وانشا سمنند اولدو غي انما اولنغله
 مجرد عبارات والفاظ كتاب لطيف دوزبار حرفا بحرف من غير زيادة
 والحاق ترجمه ايله اكفا اخبار اولندو متوكلا على الحق الودود انه
 مفيض الخبر والجود اكرجه نسخة مزبوره خزينة سلطان عاليشان دجقيق
 مصنف نسخة اصلي قاديخ تاليفد خزينه به اهدى اتمكله عنقنه ايله
 خزانه عثمانيه به واصل اولغين خارجك نسخة قلت اوزد اولوب غالبا
 اعاده نظره مساعد وقت اولما مغله بولنان نسخة حبس و خلل و غلظ
 خالي دكلدر لكن بفضل الله العفو نصيح واصل التواصي ايله من غير
 قصور اقدام صرف مقدور اولندو كتاب مزبورك مؤلفي شافعي المذهب بلك
 متعصب في المذهب اولدو غي جهلشن اظهار تعصب ايتدو مواضعه امام
 اعظم هما اكرم حضرت قاري طر فند اجوبه لطيفه دخی التزام اولنمشدر
 وبالله اعتصم فيما اقول انه اكرم مسئول واعز ما مول وهذا اوان
 الشروع فيما نحن بصدد مستعينا بحوله تعالى وقوته وميده **نظم**
 جو توحيد حق بود درهما ددر نام پاكنه نور الهدى

ديباچه كتاب مبيد العلوم

حمد و سياسر اول الله لايق ودعوى اختصاص شكر و ستايش اول ذات
 عزت بناهه صادق قدر كه عالمه آنك غيري صانع و اراده ايتدو كي بوقدر
 له الخلق والامر و اياته التشرير و هر عز و عزيد و جبار عيبد باب عاليجناب
 ذل ايله خاشع و هر ملط اعظم نشان سلطنت جبر و ثنه خاضع و متواضع
 خضوع و خشوع و برينه قريبد تواضع و تذلل و مسكن معناسنه داجع
 بعض خضوع اوضاع بدينه ده اولود خشوع صوتك اولود ديمشدر

هیچ بر وضع و ذلیل یوقدر الا انك ذل و قلا کتی حق سبحانه و تعالی نیک
امر رفیع القدری ابله در و هیچ بر رفیع الجنا ب یوقدر الا انك رافعی جبار
حق و قیاض مطلق در یعنی من یشاء و یدل من یشاء بیدار الخیر بر متبوع
یوقدر که بر نشئه صوریه ده حاکم و دالی صور شده اوله الاحکم و ارادته
تابع ما سواى ذات شریفی مشیت از لیه سته متابع اول قادر مطلقه
ملکنده معارض و حکمنده مانع و ذات شریفه شریک و منازع یوقدر
عالم کون و فساد اتمه وجود بولان خیر و شر قضای مقلد ابله اقتضای
طبیاعله دکلدر بوعبارت تدبیر طبیعته ذاهب و لان حکمای رده اشأ
بودار بر تعب و کدر ده ظهور ایدن نفع و ضرر الله تعالی نیک تقدیر ابله
طوابع تدبیر ابله دکلدر طوابعدن مراد کواکبد بوعبارت اصحاب فکر
د کلرینی که اهل علم فلك و نجوم در خصوص هند منجم رینی رده در آنرا احکامی
خصایص کواکبد عدا ایدر در خصوص زحله و فلك مکان و عظیم جرم و ایدر
دیوسعدا کبر در هر اذی بعطی العطا یا الکلیه من السعاده و الجزایه
من الخوسه بونلرک عباد رتیدر ملل مختلفه مخالفه نك اقسام و اصنافه
و انواع معتقداته اطلاع مراد ایدن امام محمد شهرستانی نك ملل و خل ایدر
کتابنه مراجعته محتاج در تعوذ بالله من بعض معتقداتهم مؤثر و ایدر
آفری البته بر اولور بر هر اثره بر مؤثر لازم اولور دیو بود طه لوه و شمشیر
تفصیله تحمل تحمل یوقدر مخلوقا شد بلائی دفع جمادات و حیوانات امر جلیل
القدر نه مطیع و تابع و امر شادنی قابل و سامع و سلطان و رعیت جمیعاً
اول معبوده ساجد و راکع و اول حق و قیوم جمیع مخلوقات مؤثر ابله قامع یعنی
تسویا یدمجید بعد الاما یوم حشرده حاشر و جامعه و حقاقر حقا و بصر
کریمنده میو شد اما تو عدون لصادق و ان الذین کوا قع دین جزا معانیده
کما تدین تدان بو معنادند کما تدین تدان عبادتند مشاکله بیانی تحمل تحمل
اولا مغله طی اولندی معنای آیه شریفه موعود اولان موت و حشر صادق
و هر کس خیر و شر ایدر کی اعمالک جزا و سزا سن کورمک و اقله دیمک اولور
و شاهد شهادت ایدر که لا اله الا الله و احد لا شریک له و ان محمد عبده
و رسوله اول محمد در که سراجی معده یعنی صحت نبوتنه بنیاد واضحیه
ظاهره و ایدر کانه حضرت مبارک الله شمع ضروب امتنی طریقی حقه و
ایده اول شمع ادعای لامع و ایدر ایدر دیمک اولور و سینی قاطع سبقت

در

مراد حقیقت اولتو و ارب الت غلبه خضم اولان کتاب معجزه اولتو و ارب
معنی سراج لامع سبفه قاطع اولدغی صورتند در نسخه اخری السراج
اللامع و السیف القاطع واقع اولش حضرتک مکادم صفاتی مراد اولور
علمایه مسئله معلومدر که تشبیه راجع اولور لیاالی مظهر مراده و صوبه
شمع نجه وسیله ابله سلطان انبیا دخی عمای جبرل و وادی ضلوه قالند
سبب هدا ایدر و سبب نجه سبب غلبه و ظهور ابله حضرت دخی سبب ظهور
دین مبین اولشدر و بصا و لده استعاده اولنور دینی دیان سالفه احکام
جامعه بومعنی شریعتنا شریعتنا من قبلنا حدیث شریفه راجعه امتنه
شافع اول فضل الله و سلم علیه علی آله و اصحابه خصوصاً بکر طایع حضرت
اوزدینه و عمر قانع حضرت علی اوزدینه و عثمان ساجد و راکع حضرت اوزدینه
اول علی حضرت علی اوزدینه که مبارک الی ابله قلعه خیر قیوسی قانع در
حق سبحان و تعالی و تسلیم کبر ابله سلا ایتس و جها و ایدر کزین رضوان الله
تعالی علیهم جمعین ایدر حضرت عمری قانع و صفیه تخصیص بیت مال خصوصاً
ایتد کلوی دفته مبینی در **کامیت** اولنور که بر کون حلیله جلیله لونه
کو کلر حلوا استر دیو میو شملر مکرا نذ بیت مال دن معین اولان وظیفه لوند
کوند بر فلس ایدر و با دخا ایتس ایش اول مبلغ مدخر ابله حلوا اجر اسن
اشتر و طبع ایدر حضرت عالویه اهدی ایدی بونی ندن پیدا ایدر کزد کلر
جواب شر و حی و و دیلر همان فی الحال بر فلس زیاده آلد و غنر مقرر اولور
وظیفه لوندن اولمقداری قطعاً ایدر ایدر بعد هذا سلطاً عقل شهادت
ایدر ب حاکم شرع اول شهادت مقنضاً سببه حکم و قضا ایتسدر که بو عالم
عرش علو دن تحت ثرایه و دینچه نظر اعتبار ابله ناظر اولنور اینه مجاز
و متبصر لوه آیه کاشفه اوله آینه به تشبیه اول جهندند و که بر کسته کنند
کو دمنز پیرنده و رسته سن کورمک استدر که آینه ده کور کذلک مؤمن
ایات الهیه بی بو عالمده مشاهده ایدر بر کسته که بایات افاقیه به نظر
اعتبار ابله ناظر اوله صانع و خالق الله رب العالمین اولدوغنی سبلور
افاقیا تدن قطع نظر ایدر بهر کشتی کند و نفسند حق تعالی حضرت لوریک وضع
ایدر کی یا نه حضرت نظر ایتسه دخی بو مدعایه علم یقینی تحصیل ایدر اجزای عالم
ایکی قسمه منقسمدر جواهر در اعراض در جوهر ذاتی ابله عرض غیر ابله قائم
اولانه دیو لور اعراض قائم بال غیر اولغین حدیثی متعین اولمغله آنکه

استدلاله تنزل اتمه جواهر و اجسام عالم مبرا و علنا لسان حاله بر معنا
 افراد و بومدعای اثبات و اظهار ایدد لسان حال خود لسان مقالت
 انضداد جمله دور که هذا خلق الله فاروقی ما ذالخلق الذین من دونه یعنی
 هر کور در کلاک اشیا حق جل و علا حضرت تلوینک مخلوقید بر نشنه کور ستر که
 حق سبحان و تعالی حضرت تلوینک غیری خلق اتمش اوله اول خود بوق ایدد کی متعین
 پس وحدانیت حق مقرر و محقق اولود بر جوهر دور که هل من خالق غیر الله
 یعنی هیچ الله تعالی حضرت تلوینک غیری خالق و ایدد بر جوهر دوری ندا ایدد
 صَبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنْ اللَّهِ صَبْغَةً آیه کریمه سی نصا و حقیقت و ایدد لاش
 عادت نصا و ایدد که ایچارندن بر کسسته نک ولدی طوغسه مسلمان و ایدد
 بیند جا و معمور اولان سنت خاندن و آیه یا خور دال ایله معموریه یا
 معموریه و دکاری ماء اصفه صور لایدی طهارت کامله بونکه حاصل
 اولور نصرا نیت بوضعله متحقق اولود دور لایدی و ذعم ایدد لایدی که
 حضرت عیسی علیه علی نبینا الصلوات و السلام انجیلده صایغ اسمیله مذکور
 اولش اوله صایغ بویا جودی یکد صایغ قیو مجید حق سبحان و تعالی بوق مقابله
 بیور دور که بویا مقی و ماء اصفرا ایله اولان دکلدر اصل بویا مقی سبحانه
 و تعالی نیک انسانی بوقطرت اوزد بوحلیه ایله ایدد کی خلق بدیع و آیه
 اولسه صَبْغَةَ یُونُسَ یُنْسِدُنَ اللَّهُ تَعَالَى حَضْرَتَ یُونُسَ احسن کیم اولور بوند صَبْغَةً
 میثاکله و ایدد علای علم معانی بیور مصنف بوحلده بر کلام غریب و ایدد
 مدلولی بویکه امام شافعی حضرت تلوینک صَبْغَةَ اللَّهِ قراءت اولش اوله لکن کتب
 تفاسیرده قراءت مذکور دکلدر غایه مافی اباب ابن مجاهد کتب علم
 قراءتله بر نقل و ایدد اما قراءت شاذه و دهله ترجمه کلام مصنف بودر که
 الله حقیقون صاحبز سید من امام شافعی مطلبی رضو الله عنه معناده غایت
 اصابت اتمش اول حیثیتدن که صَبْغَةَ اللَّهِ محلده صَبْغَةَ اللَّهِ و تومر
 فی الحقیقه صَبْغَةَ اللَّهِ عبارتله استدلال ایه صَبْغَةَ اللَّهِ لفظی و ایدد
 زیرا صنعت عامده صغه و صایغ صایغه شاملدر و بر جوهر دوری نطق
 ایدد دور که رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا یعنی
 حق سبحان و تعالی مغرب و مشرق اهلنک رب و مالکد آنک غیر
 که و عبودیت و ایدد امدی اعتماد و استناد اول و احد مطلقه ایله و جمیع
 ذرات جهان ذات و نفساری ایله و ایدد من شئ إِلَّا یَسْمَعُ بِحُجَّتِهِ وَ لَکِنْ

که

لا تفترون

لَا تَقْفُونَ تَسْبِيحَهُمْ ه قنضا سبجه ندا ایدد ب چاغرش بر که بیت
 شَهَدَتْ شَهَادَةً لَا شَكَّ فِيهَا بِأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ لَهُ شَرِيكٌ
 معنای بیت بودر که هر برین بر شهادت ایله شهادت ایدد و ذک شک و ایدد
 بوقد بومدعایه که حق سبحان و تعالی واحد در شربک و عدلی بوقدر
 جمله ذرات و حیوانات و یکاه هر بری دیر ما لنا رب سوا
 چونکه بومقدما و واضحه دن وحدانیت حق ثابت و محقق اولدی مصنف
 ایدد بر بوشهادت ایدد که اهل اتحاد که بجه مذاهب عاقله و اعتقاد
 باطله به ذاهب و املش و در اگر نظر و استبصار و استدلال و اعتبار
 ایستلر حقیقت توحید و اصل اولور لایدی ذرا حق سبحان و تعالی بوحا و
 ظاهر و باطنه فی انکچون احسان ایلدی که استدلال و اعتبار صرف
 اولوب اصاعت اوقات اولمیه اصل حد صایغ معناسنه قیورده
 کدر طوغری قازوب یکد رکن بر جانیه صایغه دیر لرحدیت شریفه
 اتَّخَذُ لَنَا وَالشَّيْءَ الْغَيْرَ نَاسُوا لَمْ يَشُدُّ الْحَادُ دَخِي بومعنادند بیت
 فَيَا عَجَبًا كَيْفَ يَقْضِي الْإِلَهَ أَمْ كَيْفَ يَجِدُ الْجَا حِدَ
 وَفِي كُلِّ شَيْءٍ لَهُ آيَةٌ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ وَاحِدٌ
 بوقطعه نک معناسی بودر که عجبا حق سبحان و تعالی حضرت تلوینک وحدانیت
 کمال تصرف و قدرته دلالت ایدد هر بر شینک اباب بینات و ایدد
 حق سبحان و تعالی حضرت تلوینک بجه عصیان اولور با منکر لرح و حد ایدد
 بجه انکار ایدد لرح و من یضلل الله فما له من هاد چون اشیا صایغه
 و ناطقه که جمادات و نباتات و معادن و حیوانات شاملدر بوجله دلائل
 شهادت در حق سبحان و تعالی حضرت تلوینک وحدانیت امد لازم کلور که قنوا
 منکرک وجود اولمیه بوسوالی دفع ایچون مصنف ایدد لکن اراده اذلیه
 و مشیت لریزلیه کافورین ایله مؤمنین بینی فرق ایدد بر قوه معرفت و ایمان
 انعام ایلد بر قومی جرمان و خدا نه مخصوص ایلد یعنی کند و لرح احسان اولور
 حواس سلیمه ظاهر و باطنه فی نظره صرف ایتوب ختم الله علی قلوبهم و علی
 سمعهم و علی ابصارهم غشاوة آیه کریمه سنه ماصدق اولدی مصنف
 و خصت قوما باخذ لان و ایدد جرمان عبارتند بوی اعتزال استثنای
 اولور بزم مذهبن بودر که ایمان مؤمن کفر کافر اراده الله ایله بیت
 فَرِيدٌ الْخَيْرِ وَالشَّرِّ الْبَقِيْعُ وَلَکِنْ لَيْسَ بِرَضَى بِالْحَالِ

فلور لور که حق تعالی ارادت قبیح اینتر غایت مافی الباب حق تعالی کافره لطف
 اتمیوب حائی و ذره ترک اید صاحب کثاف عباراتند تنبع اید بومدای
 انکار اتمی قرآن عظیم و فرقان قدیم ده بومعنا اخبار و بومضمونی اشعا
 ایچون قرین فی الجنة و فریق فی السعیر یعنی انسان ایکی فرقه اولوب
 بری جنتده بری ناردده اولوب مقتضای ارادت ازیست **نظم**
 اناک المرء جفون بر جمر غیب علی دهنش و جنتک بالیقین
 یعنی الها منکر لور کذب اید نار رجما بالغیب بلیوب حقیقت حاله مطلع لور
 د هشت و خبر تدن ناشی نامعقول غیر مقبول سوز لور سولید یلر الحمد لله یا
 رب نم وحدانیت که یقین تمام و اعتراف مالا کلام و اردد از جفت القور
 دیر لور فتنه به متعلق خبر لور تقید ایتدکاری زمانه ایه کریمه و المرء جفون فی
 المذنبه یومر شد تحفیق کلام بود که حق سبحان و تعالی عامه خلق ایچنده اهل حق
 اولنلری دین مبینة توفیق ایلدی بوهدیته بهتیه به تخصیص ایلد و اهل اصلا
 اسلام و سنت و توفیق عصمتله تعظیم و اکرام ایلدی پس هدایت الهیه
 ایلد حق سبحان و تعالی حضرت نلر بنی ایلدی و حق تعظیم ایتدیلر و دد لور که
 الها سنی بلینار انکار ایتدیلر اندر دخی بلسه سکا عباد و طاعت ایدر لور
 و ذمره منکرین و فرقده کافینه دعوت و ندا ایتدیلر که هلمو الله الحجة
 البالغة یا عباد الله کلک سر دخی بزه منضم و ذمره مؤمنینه ملحق اولک
 زیر احوس سبحان و تعالی حضرت نلرینک وحدانیتی حجتی و ضوح و ظهور ده حد نهاییه
 بالغه در پس حجت عقل نه بخندد اول وجود حواشه ثانیاً حدوث حواشه
 نظر ایلک ثالثاً حدوث اشیا دن محدث و موجود ک قدیم اولد و غنه استدلال
 ایلک و دلایلدن بر مقدارنی تذکر و تفکر ایلک و توفیق ایلک اثبات مدعا
 کفایت اید جمله تفصیلات و تغیرات عالمدن معتبر متصرف و حرکت و
 سکون حدوث عالمه استدلال ایدک و بود دخی معلوم مکر اولسون که بزم ایچو
 بر رب و مالک و اردد که اشتبا حاک قوامی آنک نعمتی ایلد در اشتبا حاک
 شیخ و شیخ متعلق نظر اولغه صالح اولان جسمه دیر لور و اجساد و ادوات
 بقاسی آنک رحمتی ایلد در و بر اولجبار مطلق که عظمتند خبر اندر و
 زبوفار و منکر لور بومعنا لطیفه و مقدمات مسله بی دد لور انور غایت
 عجز و اذتانه رجوع و سکوت تسلیمی به شروع اید و بعات و وظیفه الامان
 الامان دیمک و کدی بیان **دینا جات قاضی حاجات** ای زمانلری

و تلو ای زمانه اید بچی قاد و کبریر و ای هر کونی بر شانده اولان علم حکیم
 ایه کریمه که کل یوم هر شان در سورة الرحمن ده و اردد اولمشد طایفه هو
 کمال جهل لورند ز حق سبحان و تعالی بومرستند قضا ایتد دکلونی و دایچون نازله
 اولمشد یعنی حق سبحان و تعالی هر وقت قضا ایتد و ک احداث اشیا
 و تجدید احوال ایدر حدیث شریفه تفسیر ایه کریمه ده کاهی مغفرت الم و
 اضطرابی دفع بعض کسینه بی دفع بعض کسینه وضع اید بومرشد ای قلو
 و ابصار ارادت و مشیت ایلد تصرف و تغلب ایدن رحمن رحیم بزه احسان
 بورد غایت نعمت ایمانی حفظ ایلد و بزی بدع کفر و طغیانندن عصمت ایلد
 سند اصحیح نقاد من و مکتون قواد من بولکه در که ماشاء الله کار و نام نشا
 لوریک یعنی یارب ایه ایتد و ک شئی اولور و ایتد و کک اولماز **نظم**
 ماشاء لا ماشاء الا قداد فاحکم فانت الواحد القهار
 یعنی یارب وجوده کلون سنک مراد ایتد و کک اشیا در مخلوقانک قوتلر
 و قدر تلو ای سز و کدی دکلدر امد سن حکم یارب و احد قهار سن **نظم**
 ایا هتند فلا تعجل علینا و انظرنا لخبیرک الیقینا
 لا علی التیقین بر شخصه خطاب ایدوب دیر که یا ایا هتند بزه عجله ایلد
 مهلت و بر که سکا یقینی خبر و بره لور یعنی امر توحید توجه شدید و جهید
 جهید ستر توحیه قلب ایلد سکا تفصیل ایدین انشاء الله المجید ای خطا
 صالح و کلامه لایق اولان کسینه سکا دیرین کور اولسون اول کوز که منیع
 الهی به نظر سعادتنه فایز اولیه ویرندن ذیل اولسون اول عقل که حکمت الله
 نصیب صاحبی اولیه و مخدول اولسون اول قول که آیات عجیبه الهیه نظر
 اولیه خایب و خاسر اولسون اول آدمکه ایا مار الهیه بی یعنی اتم سارده ایلد
 اوله معاملاتی تذکره مثبتیه اولیه کافر لور مبطلون خاسر متفلسفون ضال
 ملحدون اولسون اول متفلسف فلسفه بی مذهب ایدد اصل مأخذی
 فیلا سوفاد و محبت علم و حکمت معنا سنه در لفظ یونانید بعد حکار و
 اطراف اولمشد اول مذهب اصحابنه فلا سغه و افلره تابع اوله متفلسف
 دیو لور و ابوقرآن عظیم نصرکه نه مقوله سوز اعما ایدد لور که بلا غایت و فصاحت
 نهایت و صدق و اعجازی حد و غایتد در ادواح خو جحقق اوزد و نفو
 مصایب دینا دن جزع اوزد اسرار و احوالک ضایع اولوب اوزد در لور
 ایچون در و نه متوله امرده در اهما ل نه زمانه دیکن در بوایتد و کک و کدی

دن

غزو و سرور و ندرت **مصرع** عند الصباح بحمد القوم السرى سري
یکجه ایله کوچکده **بسمان** الذي اسرى بومعنا ندر بولکلام مثل مشهور
دلخته واصل اولق رجا سبله متاعب و شداید و تحمل اید کسسته
دینلور یکجه چکدرک زحمته صباح حمد اید سن دیمکر یعنی طریق حقه
تعب و زحمت اختیار ایله صباح سعاده و صفا استراحت واصل اولد
حمد اید سن بومثل خالدين و لید حضرت ندر نصادد اولمشدر حضرت
رضی الله عنهما عرافه کوندر دکلری زمانه محله تفصیلی تحریر اولمشدر
مأخذ اصليسي اول حديث شريف در که حضرت رسالت پناه بود در بن اول
آدمه بکر مکه دشمنه راست کلوب صوب لدم فاجوب شهره کلوب دشمن
کلیور دبوخبر و بر دم بعضی اینا نوب یکجه ایله فائقوب کوچدیلر خلا اولو
صبح اولدوغی کبی یکجه حرکتیه حمد و شکر ایدیلر بعضی اینا بنوب و توب
دشمن کلد کده مظهر دار و کبر و طعمه شمشیر اولدی فی الحقیقه سلطان اینا
علیه کمل النجا باحوال آخر فی مشاهد ایدوب کلوب انا الذیر العربان
دیوب ائینه تنبیه اید کدن صکره کبی اعتماد ایدی واصل سعاده اولدقه
دنیاده عبادان و طاعانده چکدرکی زحمتاره شکر اید خلا فنده اولنلر
یا لیتنی کنت ترابا دیه جکارینه قران عظیم فاطقه امد بخلا اول تولد که
توحیدی مصاحبی و همسر قلبی اید و ربی جانینه توجهد الی و معرفت
اللی غرض و غایت اتخا ذابده ذیرا آدمینک قد و عزتی دین تویم و هدای
مستقیمه ایله در نجات توحید ده و سعادت توحید معتمد اولان کسسه
ایچوندر و هر کسک قیمتی حسن علمه کوره در و کسسه به که خلعت اعتقاد
ولباس اسلام لطف اولمش اوله اکاخیر کیش و بولمش اولو ذیرا معنای عقول و
الباب اصحابی تذکر اید بونجات توحید جسد انسانی به عظیم نعمت در صاحب
بر ملک در که اکانعت کبری و فضیلت عظمی ویرلشدر اول کسسه عز و دولت
ایچنده عزتده و دولده در امر کامل معتبر انک خصوصیدر و اجری الله
تعالی و ذینه در و قدری عند الله **نظم** عظیم
هَبْنِیْ لَا رِبَابَ لِنَعِیْمِ نَعِیْمِهِمْ وَلِلْفَلَسِ الْمَسْکِیْنِ مَا یَجْتَمِعُ
معنای بیت دولت توحید واصل اولان عاقل سعیده نعمتی عافیت اولسون
اولان محنت و مشققله اوقات بچود سن یا خور نعمت و دولت اصحابه نعمتی
و عافیت اولسون مال و منال و لباس و رجالدن عادی اولوب نسائی کله توحید

انده جاری اولان مفلس فراهی و مسکین صوری به دخی اول طریق توفیق
و رفیق چکدرکی شداید عافیتلوی اولسون ذیرا انواع سعاده مؤدی اوله
کرکدر و بر کسسه که نغوذ بالله ثوب ایمانی صوب بولمش اوله امثالی ایچوندر
خلاف دین مبین اولان کسسه ایله منتهم اولسه ان حقیق و یاق اولان بودر که
جمیع ازمانی بکار این ایله کذران اوله رب السماء حقیق انک وجود باطل
اولمشدر ذیرا ما خلقت الجن و الانس الا لیعبدون دلیل راهنون در که
انسان معرفت و حمن ایچون مخلوق در کنت کثر تخفیف فاجبت ان اعرف
فخلقت الخلق حدیث قدسیدر بومعنای فاطقه امدی بر آدم ما خلق
لا یطعمه اولان امری ضایع اید بچک وجود باطل اولور خلق ایچنده تعیش دخی
ایدرسه حق سبحان و تعالی انک بوقل شر بی حسب حالی در قال الله تعالی لا یموت
فیها ولا یحیی آیه کریمه سی هل جهنم حقیقه در مراد مصنف بودر که سعادت
ایماندن محروم اولان کسسه نک دنیاده حالی موت و حیوة بیننده متردد
میت دینلر ذیرا احیاء کائن اید حقی دینلر ذیرا احکام حیاتدن محروم
نتیجه سی معرفت الله در امدی نعمت نعمت دینلر دولت مسکین دولت
عافیت متقین ایچوندر مالک بن برهه بن نهشل الجاسمی که بنی نمیم طرفد سوز
انبیایه کلون ایچونک سید و ربی ایدی حضرت رسوله و دیکه یا رسول الله
بن قومک سید و اشرافی دکلیم حضرت بومقابله ده بوردیلر که اگر عقلک
و ادایسه فضلك اولور اگر خلق حسن صاحبی ایسک مروتک اولور اگر دینک
و ادایسه سنک ایچون حسب اولور بونلر اولور و غنی تقدیرجه حاشا حار ایله
بر اوسک مصنفک ابراد حکایه دن مرادی حضرت نک شرفی دینه تخصیص
ابتد کلامی ثبات مدعا در توحیدک عند الله قدی اولمرتبه در که توحید
بابند معاصی متلاشی اولور ایمان یحیی ما قبله مضمونید یعنی کسسه
حالت کفرده تقدیر معاصی ایدر سه سعادت ایمانه واصل اولدوغی کبی
اول آنه کلنجه اولان احوال جمیعاً معفو و مغفور اولور عصای مؤمنین
ایمان صحیح سایه سند داخل جنت اولور ان الحسنات یدهبین السیئات
مفهومی اوزدن توحید معاصی به متلاشی ایدوب دفع و دفع و ازاله ایدر
و کل الصید فی جوف الفری مثل مشهور واصل مثل اول محله و اولمشدر
که بر الای صاید لوصید ایچون چقدیلر هر بری و نسنه صید ایدیلر بری حمار
و حشی صید ایدیلر که عربی فتح فایله فرادر ترک لساندن بیان اشکی دیو لشر

در

خلق اینچند استوانه چند یار کورند بر کلامی در لری یعنی سار و صید را و احما
وحشی مانند شئی دکلدر جمله صید آنک جو فنده در صکره مثل او کدوم مغایر
ملازم اولان مواضع دایم استعمال اولند بعضی وجوه دخی ذاهب و مثل
اما محله بومعنا ملازم و مناسبت و میری بو کلامی حدیث ثریفا و ملو از
حیوة الحیوان نام کتابده ایراد ایشدد بو محله مصنف توحید بابنده مع
منادشی مضایع اولدوغنه اشارت ایچون ایراد ایلدی و تحقیق بودر که
هر عاقل منصف که کمال فضیله مصنف اوله بومعنا عالمی که دنیا بر داند
حرکت و ارتحال لازم و حال حیل و خدعه دایم عمر ایسه کوردک کبی
غایت سرعته مرور اوزد دنیا خیال و خواب آخرت حال یقظه ایدر که
بی ارتباط بو حال یقظه ایلد حال خواب بینته مؤث توسط ایشدد بر
خود اصفاف احلامه بود یعنی عالم خوابده کوریلن تخالیط و باطیل که
بی بقا و ثبات در آنک کبی بر حالده بود الله حقیق بود دنیا دکلدر الا
انفس معدوده و آجال محدود و آمال محدود و در یعنی عالم الهیده هر کس
نفسی معدود و اجل محدود در طول آمدن غیری بر علمز بود هر نفس بر
خطوه در عمرش هر کوفی بر میلدر هر آئی که عمر دن گذر ایدد بر فسخ منزله
و هر سنه بر منزلدر هر جن اجل بالغ اولسه منزله و اصل اولدوسن منزله
قوند و غل کبی لسان فیصله بند ایدر سک که بیت
فَالْتَفَتْ عَصَاهَا وَاسْتَقَرَّهَا التُّوَّى كَمَا قَرَعَ عَيْنًا بِالْأَيَّابِ الْمَسَافِرُ
یعنی نفس انسانیته قریبانه و اردوغی کبی لندن عصا سن بر غروب منزله او
شوق و حرص ساکن اولدی اول مسافر کبی که وطنه رجوع ایتکه فرقه عین حاصل
اولد فرقه عین کوز یا شنده حاصل اولان برودته دیر لوحتی سرور و یکاسی ایلد
فریکاسی بیننی کوز یا شئی ایلد فرقیتمشدر در سرورده بار د المده حار
اولد و تمشدر در مسافر و وطنه کلنج سرورندن بکا ایدوب کوز یا شئی بار
اولدوغنه اشارتد پس انسان غافلدر که کند و نغسند نفسنه نافع نصیحه
و عبودیت اخذ ایدوب بو کونی دونه کونه قیاس ایلد اقام سالقه نجه فو
اروب کان کربکن ایسه اقام باقیه حالی دخی بودر زیر مدت عمر قلیله دنیا
صحنه جیم مستحیله دوزخ ایسه فایند آدم اولان بی شک موقته قریبدر
زیر هر سنه نک که کلمه سی مقرر اوله همان اولمشدر و هر کون اوسته به
مقدمه در و هر کس لسان وید خیانتی ایلد معاتب و مواخذ در میکن آدم

اولی مسرتی منقطع اولمشدر تا کونکی قطع اولندوغی کوندن ویرا اول
کونه کلنجه جمیع قیود مهمه دن معرا و اشغال و عوایق دن مبرا ایدی اول
کوندن لوازم بقای وجوده اشتغال و تحصیل زاد و نیاز سه احتیاج لازم
اولد آدم اولان فی مطلوب ایدر دنده اجل کبی طایبی و ارجیع مالی ایسه
مسلوبدر یعنی شرف زوالده در تازه لکی پیر لکه مبدل سلطنت و جبروت
تزلزل متوجه مالی هالک و ذاهب صحتی سقمه حیاتی ممانه منقل اولم
اوزد در امور مذکور بر برینه متصل اولد کجه ایلد کوندن یا زایل
قیض اتصالی کبی عجب اندر عجبدر اول آدمکه دنیا فی مغرور و دست مسر
ایده آیا بودر غرور و سرور ایلد بر لباس کهنه و پار نادر غیر بر نسه
نصیب اولدی کسری کبی ذی سلطانی کور که بودر علوشان بومرته رفعت
مکافله کند و به احسان اولنان دولت بی پایان اخرتد اشتغال ایتد
غیری بر منفعت باعث اولدی هر کس دنیا منفعتی ایچ بودر در حیر
جمع ایدوب کی مال و منال یا کند و صکره عود تن الا حق آدمه با قری
زوجه یا اولی عود ننه یا خرد بر حیل کاد و طریف مکارد دشمنه جمع ایدوب
ظاهر د بود کرا و لایقینا آفات و اضحار اما هیچ تفکر و تذکر و ملا
و تدبیر صاحب اعتبار عاقل و ادبی که حوادث زمانه و عاقبت سلطنت
جبار ذی قلد سلطانه نظرا یلیه عقل مقتضای اوزد حرکت اولسه
البته اعتبار سبب داعی و علت مستد حکم و عبرت استنباط ایشدد
نظر و ملاحظه ایلد حاصل اولد تذکر و تفکر موقوفد ساعت که عمر کچر
متصل بنای عمری هدم ایدد شرع شریف طرفند مناد یلر خرد اماندا ایدد
الاعتبار الاعتبار فاعتبر و یا اولی الایصار یعنی اعتبارده کلک ای بصیر
صاحباری آخر کار دی ملاحظه ایلک حضرت انبای عظام علیهم الصلوة
و السلام سجاده نشین مقام ارشاد اولان اولیای کرام امر بالمعروف و نهی
عن المنکر ایدن علمای اعلام کرمیلوده و اعطو منبر لوده خطیله
بو خد متد سعی و اهتمام و مقدمات مشروحه به تبیه و اعلام ایتد لرمی نظم

نسیر الی الاجال فی کل ساعة	و ایا منّا تطوی و هن مر اهل
و لمر ارمثل الموت حقا کانه	اذا ما تحطنه الامانی باطل
وما اقم التقیظ فی ذین البصا	فکیف به و الشیبه الزا من ناعل
و خل من الدنيا زاد من الشق	فعمرک ایا قر نعد قلا و یل

بیت اوله معناسی بزم عمر مردن گذران اولود بزاجله قرشوکیده رز
ایا من مرحله لومنز لرد در متصل طی اولوب کیر و قال مقدمه در بیت قانی
بن موت کبی بی شبهه بر امر حق کور مد مکهر کونجه الوف و مان واقع
اولوب شبهه دن سالم اوله اما مراد آدینویه و شهوات نفسانیه صاحبی
ظاهر اتخاذ ایدوب فراموش ایتد و کند کانه باطل کبی اوله ذرا موتی باطل
بلیوب حق بیان بواطوری اختیار ایتد بیت ثالث معناسی تا زک زمانه تقصیر
نه مرتبه فیض ایدوب معلوم باصباح و صفات اغاروب شیب پیر باشد شعله
ویرد کده نه فیجود بیت رابع معناسی امده دنیا دن آخرته کوجده کد زمانه
تقوی و دیانت و صلاح و اما شند بر ز زاد و ذخیره ایله کوجکه سعی و همت
ایلله ذیرا عمر کبر قاج کوندر که معدود و غایت قلت ایلله موضوع در حکایه
اولنور ملوک ماضیه دبری ملک و سلطنته نظر ایدوب کند و به غایت خور
کلوب عجب و کبر و استعلایه باشد بعدد تفکر احوال عاقبت و تدبیر احوال
آخرت ایدوب ددی که ابوجه ملک ایداکر هلاکی اولسه و نه خوشه سرور
اگر شامت غرور شود اولسه و بکون بر بوم لطیف ایدی اکر یارین دخی
بونده طرد لغه اعتماد اولشید و عظم و نصیحت ایدک افصح و ابلغی مقابله
مزادات و محل امواته نظر در هر امر کعاقبتی البته فنا و زال و فواتد
و جمله مزبور و مما تکه اسیر لریزه قبر اول منزلد که انده عبید و موافق
و اعالی برابر اولود هر طر فکرة نظر ایدک هیچ رجال و ناسا و ادم کور میسر
که البته بقا ایچون مشایخ سمان خطایله تمسک الممش اوله مشایخ
مراد ملائکه در بوقییری بو محلدن غیریده کور مد مکهر بومعنا و بریده که
ظاهر دیناده بر امرده تمسک التمسک لازم کلسه بکاد و مشایخه التمسک
محلده مصنف محاله حواله ایدر که کورده مشایخ فرض اولوب انظر طرفند
دیناده باقی اولوب فنا طار اولما مقایحه تمسک التمسک ممکن اولور می **نظم**

عجبا عجب لغفلة الانسان	قطع الحیوة بغرة و توان
فكرت في الدنيا فكانت منزلة	عندی كعصر منازل الزمان
بحري جميع الخلق فيها واحد	وقليلها وكثيرها سيات
انني اكثير الى اكثير مضنا	ولو انصرفت على القليل كفا
لله ذر الوارثين كاتني	باخصهم مستبدم بمكاف

نه معنای بیت اول غایت عجب ایلله بن انسانك غفلت تعجب ایدین که حیاتی

غایت غفلت و غرور و تکاسل و سرود ایلله قطع ایلدی معنای بیت قانی دینا
فکر ایدوم و جدانم مسافر منزله لورندن و منزل کبی بولدم معنای بیت ثالث
دیناده جمله خلق طریقی و ذیرا هریری مدت حیاتی انواع شدت ایلله کور
غایت حالی موت اولود و دنیا ک قلیل و کثیر برابر یا یوز یا شنه دك یا اکس
بینه آخر موت اولود و غمی محل قبل و قال دکلدر معنای بیت رابع فاق فاق
مال کثیره م و ارا یکن استرمکه بر زمان کثیر دخی کسب و مال اوله ضم اید
اگر مال قلیله اقتصار و قناعت ایتد بینه بکا کفایت ایدر ایدی معنای بیت
خامس و ارفلک اجری الله تعا حضرت لری و ز دینه اولسون بکا اید مخصوص
و محبوب اولان و ارثه وجودم بار اولوب مکانه طور و ب دایره حیاته
اولد و غم غایت قلیل کور فرضا با طحقند او غی دیو که نه جوق معمر اولدی
هیچ اولمکه کور کلی یوقدر و فاق ایتد میراثه و اصل اولوب مرادات نفس امارة
مساعی ایتد بومقدمات مذکور بی تلقی با بقول و سماع جان و صماخ جنا
موصول ایلله بوقیری تحقیق تقدیر الهی بر کتاب جمعه و علم تهیدینه و قوا
ترتینه و عبادات ترصیفه و اشادات ارادته سوق ایلدیکه اول کتاب
ذخیره سلطانه رتبه زمانه زهد الاخواند بر کسبه بوکابه جامع سفیا
دیه صادق سفیان قودی حضرت لری کبی قودی مضر طایفه سند بر قیله
اول قیله به منسوبد اکثر مفسرین انلور دن نقل و روایت ایدر لومصنف
کند و کتابی انلور جمع ایلدور کی کتاب جامع کبی اولق ادعا ایدر و بر کسبه بو
کابه نادرة الزمان دیسه کلام غریب سولیش اولمز بوکابه شمس بر ضیا
اشراق ایتد باس یوقدر و بوکابه بیدر دجادی و ظهور ایتد عجب ذکدر
یا خود مصنف دیو که بن شمس بنیدن اشراق بعید دکل بن بدم بند
ضیا بعید دکلدر شامیل عرا قیلر بوکابه غیرت و بر رخا سانیاره
عرا قیلر بونکله مناقشه ایدر لور هریری بوکابه سببی ایلله مناقشه و
مباحثه ایدر لور و فی ذلک فلیتنا فی المناقشون یعنی فی الحقیقه
مناقشه ایدر لور باری بویله بر اشر شریف ایچون ایتسونلر که بیت
کر کبی باز کشد جوتو باری باری دل اگر باز کشد یادکار باری
اندر بر کسبه که بوکابه مالک اوله ایدر صددر ضیق اولمز و بوکابه
سببیلله قواعد شرعی و قانون ممالکی و بضرت مذهب حق و رد خصم
باطلی و آخرت تذکرتی و قاعده عدلی و عاقبت اموری و دفع دشمن

طریق و بولردن غیر فواید جلیله فی احاطه ایدز عمر مک گردیده
و جزو صالحی بکتاب تألیفنه صرف ایدم و نامنی **مفید العلوم**
مفید المصوم دم و بولکابی او توذایکی کتاب اوزده ترتیب ایدم

ابتدای کتابهای کتاب در بیان قواعد دینست

قواعد دینه متعلقدر که اثبات وحدت باری عز شانه و عظم سلطانه بیاننده
بکتاب طقوز بابی مشتملدر **باب اول** نظر استدلال بیاننده در **باب ثانی** حق
سبحانه و تعالی حضرت باریک مکلف اولان عبادنه اول واجب ندانی بیاید
باب ثالث توحید بیاننده در **باب رابع** توحید ائمه بکار علمای اخبار و اقوال
لطیفه بیاننده در **باب خامس** عجایب خلق انسا بیاننده **باب ششم** اهل
ذبیح و ضلالت حضرت حق ذوالجلال داخل عالمده مید یا خارج عالمده مید و
ایتد کفر و کفر و قال بیاننده **باب سابع** عبده مکلف اعتقاد یاده لازم اول امور که اقوال
واجب و ادعای مرانی بیاننده در **باب ثامن** فرق امت بیاننده در **باب ناسم**
دعوت انبیایه بالغ اولمان کسسه لرمعدود اولوری اولزمی اول حکم بیاننده

کتاب ۳۴ - الثانی

احکام نبوت بیاننده در بودخی اون ربابی مشتملدر **باب اول** تفسیر نبوت
بیاننده در **باب ثانی** براهمه د کلری طایفه به جواب و د بیاننده براهمه
اول قومده که جناب حق و فیاض مطلق اوزدینه ارسال و سل و بعثت انبیای بخیر
ایتمز اوله و اهیبه و علل ضعیفه که علی زعمهم و علی غمهم محکمه تفصیل اولورد
ان شاء الله تعالی **باب ثالث** حضرت محمد مصطفی نکه صلی الله تعالی علیه السلام انبیا
نبوتی بیاننده **باب رابع** معجزه انبیا نکه شیطوری بیاننده در **باب خامس** نبوت
کریم و رسول حق قدیم حضرت محمد مصطفی نکه معجزاتی بیاننده **باب ششم** در
حضرت محمد مصطفی نکه نسبت شریفه بیاننده در **باب سابع** سرور انبیا نکه خصایص
طیبه سی بیاننده در **باب ثامن** انبیا نکه اطراف ارسال بورد فکر مکاتبت بیاننده
باب ناسم سلطان سرور و سالک خصایص شریفه بیاننده در **باب عاش** حضرت نکه
احلیه شریفه سی بیاننده در **باب حادی عشر** حضرت نکه رسول صادق و نبی
حضرت خالق اولدوغی ثابت اولدقدن صکره نبوتی زایل اولیبوب
الی بود اقیام ثابت و بر در ام اولدوغی بیاننده در

در

کتاب ۴۹ - الثالث

سنت سینه بیاننده در بودخی طقوز بابی مشتملدر **باب اول** سنتی و مبتدع
تعریفنه متعلقدر **باب ثانی** فرض عین بیاننده در **باب ثالث** فرض کفایه
تفسیر بیاننده در **باب رابع** اصحاب حدیث شاعر و وضعی بیاننده در بود
بابک مصنف خلیفه مذهبه تعصبین اظهار ایتشدد محکمه غفلت
اولنیه انشاء الله تعالی **باب خامس** فرقه ناجیه بیاننده در **باب ششم**
سادس بدع اهلندن مجانبه و مباعدت و انلره بغض و عداوت لزومی
بیان ایدد **باب ثامن** عوام مؤمنین و جهله مسلمین احکامات
بیان ایدد **باب ناسم** اولیا و صالحین کرامات باهراق بیان ایدد

کتاب ۵۷ - الرابع

غرایب بیاننده در بودخی اون ربابی مشتملدر **باب اول** ماهیت روح بیاننده
باب ثانی حقیقت عقل بیاننده در **باب ثالث** فقه علمنه متعلق غرایب
بیاننده **باب رابع** سور فائحه ده اهدنا الصراط المستقیم آیه کریمه سی
و بعضی ارباب شریفه بیاننده در **باب خامس** غرایب اخبار بیاننده در
باب ششم قضا و قدر بیاننده **باب سابع** حروفه متعلق اسرار و اقوال بیاننده **باب ثامن**
نامن ثواب و عقاب مجرد روحه می اولورد مجرد جسمه می اولورد یا معامی اولورد
انک بیاننده در **باب ناسم** حق سبحان و تعالی عباد عنایت مقاد اوزدند
اولان نعم جلیله سی بیاننده در **باب عاش** حق سبحان و تعالی حضرت باریک
صوبی تسخیر بیور و ب و آیه احسان ایدد کی خاصیات غریبه بی بیاید

کتاب ۷۰ - الخامس

کفره اوزدینه د بیاننده در بکتاب دخی اون دوش بابی مشتملدر **باب اول**
اول تعصبک حقیقتی بیاننده در **باب ثانی** کفر حقیقتی و انواع کفره
بیاننده در **باب ثالث** فلاسفه اوزدینه د بیاننده بالاده تفصیل
اولنشد **باب رابع** دهریه اوزدینه د بیاننده در **باب خامس** ملحد
اوزدینه د بیاننده در **باب ششم** طبا یعون اوزدینه د بیاننده در
باب سابع منجین اوزدینه د بیاننده در **باب ثامن** یهود اوزدینه د

باب سابع مصحف شریف
تعظیم و احترام لازم اولدوغی
بیان ایدد

تشریح حقیقت

بیانند در باب **تاسع** کواکبه و بقره و او کوزه عبادت اید نلور
رد بیانند در باب **عاشر** بونلورک دین باطل و آیین باطلاننده
فرندا شلری اولان مجوس طایفه سی و ذرینه رد بیانند در باب **حادی**
عشر براهه تعریفی بالا ده مرود ایتمشید مصطف رحمة الله علیه بوبای
تعبیر سیرایله اعاده و تکرر ایتمشید غفلت اولیمه **باب ثانی عشر**
نصاری و ذرینه رد بیانند در باب **ثالث عشر** کفره دومه
اهل اسلام طرفندن ویریلن اجوبه لطیفه بیانند در باب **رابع عشر**
اباحی اولوب بین الحلال و الحرام فرق ایتمین فرقه باغیمه رد بیانند

کتاب ۱۳ - السادس

نوید دین بیانند در بودخی اون التي بابی مشتمل در باب **اول** مالک نواید
بیانند در باب **ثانی** مالک اخاقی بیانند در باب **ثالث** رقیه سی یعنی
ضربین دفعه ایچون افسونی بیانند در باب **رابع** ظالمه لعن او لورم
اولزمی نلک بیانند در باب **خامس** بعض مواضع ضرورت اقتضای سبله
شرعاً کذب و خصیت بیانند در باب **سادس** غنی شاکرمی فضل و فقیر
صابرمی فضل درانی بیان اید در باب **سابع** فقر نلک سید انبیایه خبر کونده
اغنیای مال قوتیله خیرات ایدوب و اصل انواع سعادت اولوب لور بزم حالمز
نیجه اولدود دکلری بیانند در باب **ثامن** حضرت رسالت پناهک مزاج
و لطیفه ایتد کلری بیان اید در باب **تاسع** لوازم غزایچندن آتیه محبت
بیانند در باب **عاشر** شیطان علیه لعنه نلک کیفیت اکل بیانند در باب
حادی عشر مذهب حنفی و مذهب شافعی و رضی الله عنهما شراب حقند حکم
ندانی بیان اید در باب **ثانی عشر** مزدیکه د دکلری طایفه نلک طعام مرتبی
بیان اید مزدیکه بر قور در انوشروان عادلک که حضرت نلک و لیدن فی زمیر
الملک العادل حدیث شریفندن مراد شریفلری آنک با باسی قباد زمانند
ظهور ایدن مزدیکه نام کمنه به منسوبلر در قباد مزد که معتقد است
تابع اولمغله اوغلی انوشروان قتل ایتمشید نوز و ظلمت خالقد دیر ایدی
جمله عالم نسا و اموالده مشد کده هر کس مال و عودتی اخره مباح و حلال
دیر ایدی صوبه و ناره و مرعایه قیاس اید ایدی بونلور دخی ایکی قسم اولدیلر
قسمه حشیشیه و بر قسمه کثیریه د د لوبونلورک اسمی عراقیون لسانند

باطینه در محکمه کلور ان شاء الله تعالی بالا ده حدیث اولمق نقل اولنات
و لیدن فی زمین الملک العادل موضوع در دیو امام صفائی رساله مشهوره
و سنو طی در منتشره سنه یازوب منار لاری قاریچند حاکم نیشابورید
تزییف نقل ایتمشید و اضع قوانین دین متمم خلوق کرین اولان و سوا مین
لفظ عادی بر مشربتی دینه بنجه اطلاق اید لسان علما دن صدودی
قبیح ایکن و ضیفه مز ترجمه ایله اکثفا اولمغله عبارت اصله اقتضا
اولندی **باب ثالث عشر** خادملرک نسیایه نظر لری حکمند و بعض منیا
بیانند در باب **رابع عشر** زکوة منع ایدوب ویرمینر حکمی
بیانند در باب **خامس عشر** مؤمنک مؤمن اوزندن حقوقی بیانند
باب سادس عشر صاج صابور مک کرامتی بیانند در

کتاب ۱۴ - السابع

ادب اسلام بیانند در بودخی اون یدی بابی مشتمل در باب **اول** مریدک
آدابی بیانند در باب **ثانی** ادب صلوة بیانند در باب **ثالث**
زکوة آدابی بیانند در باب **رابع** صومک آدابی بیانند در باب
خامس عانک آدابی بیانند در باب **سادس** قراءت قرآنک آدابی
بیانند در باب **سابع** جمعه نلک آدابی بیانند در باب **ثامن** اکل
طعامک آدابی بیانند در باب **تاسع** صرا یچک آدابی بیانند در باب
عاشر مهمان نواز نلک آدابی بیان اید در باب **حادی عشر** ضیف مهمان
آدابی بیانند در باب **ثانی عشر** خوابک آدابی بیانند در باب **ثالث عشر**
عشر حاشایه خلویه و ارمک آدابی بیان اید در باب **رابع عشر**
حمامه کورمه نلک آدابی بیان اید در باب **خامس عشر** نکاحک آدابی
بیان اید در باب **سادس عشر** نسا طایفه سبله صحبت و معاشرت
آدابی بیانند در باب **سابع عشر** آداب جماع بیانند در

کتاب ۱۵ - الثامن

اوراد بیانند در بودخی اون دورت بابی مشتمل در باب **اول** دعا
معنای قدرانی بیان اید در باب **ثانی** اول اوراد شریف بیانند در
حق سبحان و تعالی حضرت شیشک علیه و علی نبینا السلام صحیفه سنده بیان

کتاب الحادی عشر

اقایم بیاننده در بو کتاب دخی و درت بابی مشتمل در باب اول اقالیم
ارض بیاننده در باب ثانی هیئت ارض بیاننده در باب ثالث
وجه ارضه اولان ابنه نك اعظم و ارفع بیاننده در باب رابع
وجہ ارضه اولان بقعه نك اطیسی و از بهی و اعلی و الطفی بیاننده در

کتاب الحادی عشر

ذوق مرضه مبتلا اولان کسسه اول مرض مهلكه نه طریقله علاج ایدر
انی بیان ایدر بو کتاب اون سکر بابی مشتمل در باب اول بر کسسه نفوذ
بالله سوء خاتمه دن قودقه نه طریقله علاج اینم کر کردانی بیاید
باب ثانی بر کسسه حبت دنیا مرضه مبتلا اولسه نه طریقله علاج اینم
کر کردانی بیان ایدر باب ثالث بر کسسه نك مرض غفلت نه طریقله علاج
او و درانی بیان ایدر باب رابع شهوت فرج مرضه مبتلا اولسه نه طریقله علاج
ایدرانی بیان ایدر باب خامس مرض نظر عینه نه طریقله علاج
ایدر نك بیاننده در باب السادس بر کسسه فضول قول یعنی مهمل و لمیا
کلمات دنیوی و دینه نفعی اولیا مصاحباته معناد اولسه نه طریقله علاج
ایدرانی بیان ایدر باب السابع کذب مرضه مبتلا اولان کسسه نه طریقله
علاج ایدرانی بیان ایدر باب ثامن غضب مرضه مبتلا اولان کسسه
نه طریقله علاج ایدرانی بیان ایدر باب العاشر معالجه مرض حسد بیاننده
باب الحادی عشر معالجه مرض بخل بیاننده در باب ثانی عشر معالجه
مرض حرص بیاننده در باب ثالث عشر معالجه حبت جاه و حشمت
بیاننده در باب رابع معالجه مرض کبر و عجب بیاننده در باب خامس
عشر معالجه مرض ویا بیاننده در باب السادس عشر بر کسسه مذمت
خلق مرضه مبتلا اولسه نه طریقله علاج ایدرانی بیان ایدر باب
سابع عشر بر کسسه اخلاق مذمومه به مبتلا اولسه اول مرضه نه
طریقله علاج ایدر نك بیاننده در باب ثامن عشر بر کسسه عبادت
و طاعانده اخلاص و احضار قلبه قادر اولسه اول مرضه نه
طریقله علاج ایدر نك بیاننده در

باب الثانی عشر
مبتلا اولان کسسه نه طریق
در ایله علاج انی بیان
ایدر

ایتمشدر بو اودا حالا شدن در مقالا شدن دکلدر جنانی در لسانی
دکلدر محکمه معلوم اولور انشاء الله تعالی باب ثالث متصل
هر کون اوقیوب ترک اولنما حق و دکیان ایدر باب رابع هر موسم
دعا و نمازی بیاننده در باب خامس انبیای عظامک علیهم الصلو
و السلام دعا لری بیاننده در باب السادس هفتکه کهیدی کونددر
اول کوندده اوقنا حق اودادی بیان ایدر باب السابع حاجت و مراد
متعلق صلواتی بیان ایدر باب ثامن بعض مرادانده دعا ایچون اولان
اودادی بیان ایدر باب التاسع اولیا و سلف صالحین اودا بیاننده
باب العاشر سفره متعلق اودا بیاننده در باب الحادی عشر
حضرت سلطان انبیا سند اصفیایه صلوة بیاننده در باب
ثانی عشر جفتی نك ویدی بیاننده در ک ملک مقرب ایشیدرب
استغراب ایتمشدر باب ثالث عشر اول دعا بیاننده در که
عند الله امانت اولغله ضایع اولیه باب رابع عشر استعاده بیاننده

کتاب الحادی عشر

مناظران بیاننده در بودخی طقوز بابی مشتمل در باب اول حق سبحان
و تعالی حضرت تلو نيك عبادیله اولان مناظره سی بیاننده در باب ثانی
حضرت سید الا ولینك والاخر نيك نصاری یله اولان مناظره بیاننده
باب ثالث روح ایله جسد بیننده اولان مناظره بیاننده باب رابع سلطان
انبیا ایله علیه صلوات الله و ملائکه و انسا جمعین ابلیس لعین بیننده چن
مناظره بیاننده باب خامس اهل قبور ایله اهل قصور بیننده چن مناظره بیاننده
باب السادس اغنیاء و فقر بیننده اولان مناظره بیاننده در باب السابع نعمت
و عافیت مناظره سی بیاننده در باب ثامن سخا ایله بخل بیننده اولان
مناظره بیاننده باب التاسع عقله دوت ارا سنده اولان مناظره بیاننده

کتاب الحادی عشر

معرف جواهر بیاننده در بو کتاب اوج بابی مشتمل در باب اول جواهر
معادنی معرفتی بیاننده در باب ثانی جواهر خاصاتی و صفاتی بیاننده
باب ثالث ذخایر ملوک خیر لوسی و نفعی شیدانی بیان ایدر

کتاب ۱۲۲ — ثالث عشر

دنیا نك حقیقتی و افاض و منافع و ندرانی بیان آید بو کتاب طقوز بانی
مشمول در باب اول صورت دنیا بیانند در باب ثانی دنیا نك مثالند
بیانند در باب ثالث دنیا نك شدایدی بیانند در باب رابع اول
مقامات بیانند در که متصل فریاد و بکا و درگاه خدایه تضرع و رجاء
اقتضا آید در باب خامس حقیقت دنیا بیانند در باب شادس دنیا نك
زهد و استغنا اقتضا آید نضوض شریفه بیانند در باب سابع
دنیا به سبب رغبت ندرانی بیان آید در باب ثامن دنیا نك بو خلقه
نه سرگذشتار و لشکر او و مقوله حکایات بیانند در باب ناسع
دنیا حقیقت ائمه اسلاف و اجله اشرفك مقالاتی و کلماتی بیانند

کتاب ۱۲۷ — رابع عشر

عقلا متسلی اوله جوق مقدمات بیانند در بو کتاب سکر بابی مشمول در باب
اول حوادث ایله عقل متسلی اوله بیانند در باب ثانی نفسه معاینه
و مخاطبه بیانند در باب ثالث حق سبحانه و تعالینك عبادت و تسلیتی
بیانند در باب رابع بو خلق اچنده باز جهشتند آشد کیم در باب خامس
کفارات ذنوب بیانند در باب شادس مریضك عند الله ثوابی
بیانند در باب سابع اقارب و متعلقا تدنچیکن شداید و
مصایب بیانند در باب ثامن عشر و سیره متعلق احوال بیانند

کتاب ۱۳۷ — خامس عشر

حرام و حلال بیانند در بدوخی و ندرت بابی مشمول در باب اول حلال
مطلق بیانند در باب ثانی حرام مطلق بیانند در باب ثالث حلال
و حرام احکامی بیانند در باب رابع سلاطین عظامك اموال و
احوال بیانند در باب خامس بر کسته مضطر اولسه شرعیه نه مرتبه
و یخص درانی بیان آید در باب شادس کشر و التون اوای احکامی
بیانند در باب سابع غیبت و نسی حلال اوله نكسته بیانند
در باب ثامن مادی و مادی عبد مباح و حلال اوله بیانند در باب ناسع

کلیب سلمك بیانند در باب عاشق حیوانی اینوب خادم ایتك
بیانند در باب الحادی عشر صید و شکار و مباح و حلال و نسی
بیانند در باب ثانی عشر مال غنایمه و اموال بیت مال مستحق کیم در
و قسمت نه طریقله اوله کر کدرانی بیان آید در باب ثالث عشر
مظالمك حکم و دیالی ندر و اصحابنه نه طریقله رد اولور در باب
رابع عشر رشوت ایله هدیه مابینند اوله نك فرقی بیان آید

کتاب ۱۴۲ — شادس عشر

حقوق بیانند در بدوخی و ندرت بابی مشمول در باب اول الله تعالی
حضرت تبارنك عباد و ندرند اوله نك حقنی بیان آید در باب ثانی عبادك
الله تعالی و ندرند اوله نك حقنی بیان آید در باب ثالث رسول اللهك
امت و ندرند اوله نك حقنی بیان آید در باب رابع مسلمك مسلم و ندرند
اوله نك حقنی بیان آید در باب خامس والدینك اوله نك و ندرند اوله نك
حقنی بیان آید در باب شادس اوله نك والدین و ندرند اوله نك حقنی
بیان آید در باب سابع زوجك خاتونی و ندرند اوله نك حقنی بیان آید
در باب ثامن نوجه نك زوجی و ندرند اوله نك حقنی بیان آید در باب
ناسع ممالك و عیدك حقنی بیان آید در باب عاشق امر و حکام حقنی بیان
آید در باب الحادی عشر رعایانك پادشاه و ندرند اوله نك حقنی بیان آید در
باب ثانی عشر علمای عاملین حقنی بیان آید در باب ثالث عشر قو کشی حقنی بیان آید

کتاب ۱۴۸ — سابع عشر

مکارم و مفاخر بیانند در بدوخی و ندرت بابی مشمول در باب اول سخا و
و کریمك فضایل بیانند در باب ثانی احسان و انعام بیانند در باب ثالث
بخل صفینك و بخلك مذمتی بیانند در باب رابع بخله متعلق حکایات
بیانند در باب خامس زمان جاهلیتند اوله نك بیانند در باب شادس اهل
اسلام مذکور کیم بیانند در باب سابع کریمك کریم بیانند در باب ثامن
اهل مروت و فخره متعلق حکایات بیانند در باب ناسع مکارم اخلاق بیانند
در باب عاشق قیوت ایله مروت بینند اوله نك فرقی بیانند در باب الحادی
عشر حدیث نعمان بیانند در ضم نون و فتح عین و سکون یا ایله بصغیر

و در بی او زده نعیمان اصحاب بدن بر گشته در طعامه اشتهاسی غالب
اولمغه حضرتك مجلس عالیه زنده چوق غزایی وارد دلطانییا صلوات الله
تعالیه حکایاتی یاد بیورد دجه دلشاد اولوب بستم بیورد لرایدی

کتاب ۱۵۸ — قانون عشر

غور انسان و عاقبت زمان بی مان بیانند در بو کتاب دخی اون اوج با
مشمولدر جمله غرور متعلقدر و هر طایفه نك غرور نه علاج زیلند
بیان ایدد **باب اول** غرور علما بیانند **باب ثانی** غرور فقها و قضات
بیانند **باب ثالث** غرور زهاد و ادبای صوامع بیانند در **باب رابع**
غرور و عاظم بیانند **باب خامس** لطا و امر غروری بیانند **باب شادس**
و ذرا و سا غرور بیانند **باب سابع** غرور اغنیایانند **باب ثامن**
غرور عوام بیانند **باب ناسع** جبل متین شرع مبین ایله متمسک متوجه
و متمسک ادملر غروری بیانند در **باب عاشرا** اصحاب عزت غرور بیانند
باب حاد عشر حجاج و غزائک غرور بیانند **باب ثانی عشر** مظهر استدراج الهی اولان
ظلم غرور نه متعلقدر **باب ثالث عشر** طایفه علویه نك انساب جهنم غرور بیانند

کتاب ۱۶۲ — ناسع عشر

نوادر علما و غرایب فضلا بیانند در بود دخی بدی بابی مشمولدر **باب اول**
نوادر اصحاب کرام بیانند در رضی الله تعالی عنهم **باب ثانی** تابعین نوادر
بیانند **باب ثالث** امام ابو حنیفه حضرت بکر نوادر بیانند
رحمة الله علیه **باب رابع** امام شافعی حضرت بکر نوادر بیانند **باب سابع**
امام شافعی حضرت بکر بنی امام اعظم تقدیم بشددر شافعی المذهب اولدوغنه
بناء بر مذهب و معتقد مز او زده عکس ابدک الحق الحق آن یتبع **باب شادس**
امام مالک و امام احمد حنبل حضرت بکر نوادر بیانند در **باب شادس**
مشایخ کرام نوادر بیانند **باب سابع** تعالی الله تعالی نوادر حکما بیانند

کتاب ۱۶۱ — عشر هفت

معاشرت نسایانند در بود دخی بدی بابی مشمولدر **باب اول** نسا د نه
مقوله خاتون اختیار اولمقو کر کد بونار د مطلوب اول صفاک جمیله ندر

انوری بیان ایدد **باب ثانی** نساء عقیقه و صاحبان اخلاق نسیه بیانند
باب ثالث عقد نکاحه متعلق احوالی بیان ایدد **باب رابع** ادب جماع
بیانند در **باب خامس** عورت زوجه ن مفارقت نه مقدار زمان
صبر ایدد نك بیانند در **باب شادس** نسا اولدون شکایت و جماعده
تقصیر ن حکایت ایدد کی صورت نه طریقله معامله اولنورانی بیان ایدد
باب سابع غیره متعلق امور و مقذوفه بالفجور عورت نك حکمی بیانند

کتاب ۱۶۵ — آحاد و عشر

سلطان زمان و حاکمان دورانک تفصیل احوالی بیانند در بو کتاب بکر
بابی مشمولدر **باب اول** سلطان احتیاج اسبابی بیانند در **باب ثانی**
سلطانک فضایل وجودی بیانند در **باب ثالث** سلطانک خطرا و زده
اولوب جانب خیره نفع کلیسی خازنده ضرر کلیسی اولدوغنی بیان ایدد
باب رابع اسباب استحقاق سلطنت بیانند در **باب خامس**
سلطنته مانع اولان اوصاف بیانند در **باب شادس** ملوک واجب
ولان احکام بیانند در **باب سابع** عدل سلطانک فضایلی بیانند
باب ثامن جور سلطانک شامت و رکاکتی بیانند در **باب ناسع**
عفو سلطانک محاسنی بیانند در **باب عاشرا** سلطانک احسن زخار و
ندراتی بیان ایدد **باب حاد عشر** پادشاهک قصر عمرینه وقت زمان
سلطنته سبب ندراتی بیان ایدد **باب ثانی عشر** خروج علی السلطان
نهی بیانند در **باب ثالث عشر** اوامر سلطانیته به امثال بیانند
باب رابع عشر پادشاهک افعالنده کراهت و رکاکت نه محله آنی
بیانند **باب خامس عشر** ادب صحیح سلاطینه متعلقدر **باب شادس عشر**
اشقیای متغلبه احکامی بیانند در **باب سابع عشر** اهل بغی ایله اولاقوال
وجدال بیانند در **باب ثامن عشر** پادشاه محل ضرورت کفره دستم
واستعانت جایز اولمقو بیانند **باب ناسع عشر** هر سینه سلطان واجب
لازم اولانی بیان ایدد **باب عشر و ن** سلطان عزلی احکامی بیان ایدد

کتاب ۱۸۲ — آثانی و عشر و ن

اسرار و ذرات بیانند در بو کتاب او ز دورت بابی مشمولدر **باب اول**

فضیلت و ذرات بیانند در باب ثانی و ذرات خطر اوزن او مکر
 بیانند در باب ثالث و ذراته لایق و صالح کیم درانی بیان آید در باب
 رابع و ذراتی ایجاب و اقتضا آید از اسباب بیانند در باب خامس
 و ذرات او صاف کمالی نددانی بیان آید در باب شادس و دولته نقصا
 نه سبب اول و ذراتی بیان آید در باب سابع بقای دولت و وضعه اول و ذراتی
 بیان آید در باب ثامن ذوات دولته سبب نددانی بیان آید در باب ناسع
 دشمن دفعه تدبیر طریق بیان آید در باب عاشر و ذراته نصابی مشتمل
 در باب احاد عشر حکما و ذراته صا و ذراته مواضعی بیان آید در باب
 ثانی عشر و ذراته حضور حقه کند و نک و ذراته افعالند معاتب و
 مسئول و ذراته بیانند در باب ثالث عشر و ذراته وظیفه لازم سن
 بیان آید در باب رابع عشر و ذراته و ذراته مقوله افعال مرخص دانی بیان آید

کتاب ۱۸۹ - الثالث و العشر

تواریخ بیانند در اصول جهندن و ذراتی مشتمل در فروع جهندن
 یکری یکی بیه تواریخ و نشاء الله تعالی موضعند علی التفصیل بیان
 اول و ذرات اول حضرت آدم و ذراته و ذراته انبیای عظام مد و غیره
 کلن و ذراتی اقامه کرده در باب ثانی ملوک ماضیه و سلاطین سالفه نک
 اقامه بیانند در باب ثالث معمر و ذراته سلاطین بیانند در باب رابع
 رفیق و ذراته سعادته و اصل اول و ذراته بعض اتفاقات لطیفه بیان
 در باب خامس مدت معهوده دن زیاده ده طوغلرک بیانند در باب
 سادس سلاطین دن با با لری اسمیه مستی اول و ذراته بیانند در باب سابع
 سلطنت و ملک سودا سینه مایل اول و ذراته بیانند در باب ثامن
 مؤتلفه القلوب و ذراته طائفه حوائی در باب ناسع حضرت کاتب
 بیانند در باب عاشر انبیای عظام مک و غیره غایت عرق و اصل کیم
 آنک بیانند در باب دی عشر انبیاء اولیاد و بعضی آفت و عاهت و مرض و
 مصیبه مظهر اول و ذراته بیانند در باب رابع یکی باب دخی و ذراتی ثانی عشر
 اشراف اخبار ایتدکاری صناعت بیانند در باب ثالث عشر بعض اشیا
 بعض اوصاف نسبت و صاف و نشاء الله انی بیان آید در باب دخی انواع
 اضافات متوالیه یدی بابی مشتمل

کتاب ۱۸۹

کتاب ۱۹۰ - الرابع و العشر

ملوک میر قلی و خصلت و عادات قلی بیانند در بودخی الی بابی
 مشتمل در باب اول ملوک متقدمین اخباری بیانند در باب ثانی
 ملوک رعیننه سیاسته نه مرتبه تقید اتمک کر کردانی بیان آید در باب
 ثالث ملوک نه هیئت ابله اول و ذراته طریقله جلوس اتمک مناسبتی
 بیان آید در باب رابع ملوک احتجاب نه طریقله اول و ذراته و حاجی
 و قیو جیکر و مصاحبه ییجه اول و ذراته کر کردانی بیان آید در باب خامس
 ملوک لایق کوند دکه نه مقوله آدم کوند ز نه معامله اتمک کر کردانی بیان آید
 در باب شادس ملوک مالک نه مقوله حاکم کوند ز نه دملو نصب تولیت آید

کتاب ۱۹۱ - الخامس و العشر

حرب و ضرب و ملوک مسابقه و مقاتله اتملی بیانند در بودخی و
 بشر بابی مشتمل در باب اول اداب حرب بیانند در باب ثانی خرم و
 محاربه ابله مباح اول و ذراته محاربه نک بر بردن امتیازی بیانند در باب
 ثالث اداب حصار بیانند در باب رابع اوصاف سلاح بیانند در باب
 خامس حرب مباح امر نه مباح اول و ذراته لری بیانند در باب شادس
 کتاب اسکندر بیانند در باب سابع یوسی و کین حیکه بیانند در باب ثامن
 عسکر و جنکه طریقه مراتبی بیانند در باب ناسع دنیاده اول و ذراته
 انی بیان آید در باب عاشر قلعه و حیکه بیانند در باب احاد عشر و قلعه
 بناسی بیانند در که هیچ هدمی میسر اولیه باب ثانی عشر خصم طرفدن قبل
 سوره لرانک دفعی بیانند در باب ثالث عشر جبه و جوشنه متعلق
 صنایع بیانند در باب رابع عشر اسیر و مجوس زندان اول و ذراته
 دعا بیانند در باب خامس عشر قلیچاره صویر و مک بیانند در

کتاب ۱۹۲ - السادس و العشر

تعبیر رؤیا و غیره متعلق احوال بیانند در بود کتاب دخی سکر بابی مشتمل
 در باب اول اصول واقع بیانند در باب ثانی واقع سنده انسان
 و اعضای انسان کور مک بیانند در باب ثالث صنایع متعلق

امور کور مک بیانند در باب **اربع** بر نسته ایله تفاد و خلافتند
بر نسته ایله تطیر و تشام ایتمک بیانند در باب **خامس** فالده عجل مذ
بیانند در باب **سادس** رؤیاده معتزله نک سوال و اعتراض بیانند در باب
سابع اتواید کبر جعفر من طریق بیانند در باب **ثامن** اعضا سکر مک بیانند

کتاب ۱۱۲ السابع والعشرون

عجایب بلدان بیانند در بودخی اوز دورت بانی مشتمل در باب **اول** عجایب
تاریخ بیانند در باب **ثانی** عجایب ارض بیانند در باب **ثالث** شهر لک
عجایب بیانند در باب **اربع** شهر لک خاصه کر بیانند در باب **خامس**
عجایب دنیا بیانند در باب **سادس** عجایب بحر بیانند در باب **سابع** عجایب
انهار بیانند در باب **ثامن** عجایب دنیا دن انواع اخر بیانند در باب
تاسع عجایب اجمار بیانند در باب **عاشر** ملحه لر یعنی حکمر بیانند در
باب **الحاد عشر** حضرت نک معراجی و لیلله اسرا ده ممالک کورمه کر بیانند
باب **ثانی عشر** قضای الهی نک عز الله و جل عجایب و غرایبی بیانند در باب **ثالث عشر**
شهر لک قوچی بیانند در باب **اربع عشر** شهر لک خرابی بیانند در

کتاب ۱۱۹ الثامن والعشرون

خواص اشیا بیانند بودخی بش بانی مشتمل در باب **اول** معدنی و لک نسته لک
خواصی بیانند در باب **ثانی** علاج و با بیانند در باب **ثالث** سووی سیکل
و انک امثالی نک طریق دفع بیانند در باب **اربع** طبه متعلق لطایف
بیانند در باب **خامس** نسانک سمنه متعلق علاج بیانند در

کتاب ۱۲۰ التاسع والعشرون

مناظرات و مباحثات بیانند در بودخی بش بانی مشتمل در باب **اول**
سلطان انبیا نک بحران طرفدن کلون ایچی ایله مباحثه لوی
بیانند در باب **ثانی** نضاد انک حاکم لوی بیانند در باب **ثالث**
مذهب لند ملزم اولوب رسوای اولاجق مواضع بیانند در باب
ایه مرتبه اونی دد اولان شبهه لوی بیانند در باب **خامس**
فیهک طایفه سنک سوال لری بیانند در

در اثنتون

کتاب ۱۲۳ الثلاثون

باهه متعلق یعنی جماعه متعلق امور بیانند بودخی اوز بانی مشتمل در باب
اول باهک مصباح و مفاسدی بیانند در باب **ثانی** باهه ضرر نک
کلور انی بیانند در باب **ثالث** باهه نافع اول لری بیانند در باب **اربع**
معاجین بیانند در باب **خامس** معجون لوی بیانند در باب **سادس**
ذکره بعضی باغ سود مک بیانند در باب **سابع** عقیق و لندره علاج نک
باب **ثامن** عند الجماع انسانه لاجن اولان افات بیانند در باب **تاسع**
شهرت جماع قطع بیانند در باب **عاشر** منی زیاده اید ادویه بیانند در

کتاب ۱۲۴ الحاد والثلاثون

جهاد بیانند در بودخی اوز اوج بانی مشتمل در باب **اول** وجوب جهاد
نه کیفیت ایله دد انی بیانند در باب **ثانی** دین اسلامک اظهار بیانند
باب **ثالث** حضرت سلطان انبیا نک غزای بیانند در باب **اربع** غزای
و مجاهد لک لوی بیانند در باب **خامس** جهاد ک حقیقتی بیانند در باب
سادس دار الحرب بیانند در باب **سابع** اصناف کفار بیانند در باب **ثامن**
نقض عهد بیانند در باب **تاسع** دشمن معااهده ایله کلسه نک قلنه مخفی
اجاز و رد منک جواز بیانند در باب **عاشر** ادب جهاد بیانند در باب **الحاد عشر**
هزیمت و فرار ک شرطی نند انی بیانند در باب **ثانی عشر** شرط اما عد بیانند
باب **ثالث عشر** ایس لعینک ملوکله و تراکله اولامباحثه سی بیانند در

کتاب ۱۲۵ اثنی و الثلاثون

فتن اخر الزمان بیانند در بودخی سکر بانی مشتمل در باب **اول** اشراف
بیانند در اشراف شرط جمیع دفع را ایله علامت معناسنه شرطک جمعی
شروط و شرایط کلور باب **ثانی** حوادث اخر زمان بیانند در باب **ثالث**
تمنی موت اید جهک وقت بیانند در باب **اربع** حضرت نک اخر شیر
قول شریفی بیانند در باب **خامس** احوال فاس بیانند در باب **سادس** عاد و نمود
خبر لری بیانند در باب **سابع** وقایع عظیمه فلک بی نمک و جلا بیل امور
بیانند در باب **ثامن** فتنه خوارج بیانند در کتاب الکشاف

والتلثون وهذه اخر الكتب بمجلده بفضل الله تعالى بمؤلف جامع
حصر كتاب و عدد ابوابي نهايت بونگد فيما بعد ان شاء الله تعالى هر كتابي
شروطي و درينه ذكره شروع ابد و در حق سبحانه و تعالايست و موقوف ايليد

كتاب ۱۹ الاول

بوکاب طقوز بابي مشتمل در باب اول نظر و استدلال بياننده در باب
اوج فضلي مشتمل در مصنف و مجله مفردات ابوابي تکرار اعاده ايتشد
لکن بالاده ذکرى سبق ايتمکه استغنا حاصل اولفين اکثفا اولنگد فصل
اول حقيقت نظر حاجت بياننده در بدو نگاه اول که نظر و تفکر و محقق
و تدبر امورده استدلال اصل و قانيندر و حاکم عدل در که بر طرفه
ميل ايتن و قاضى صدق در که اصل کذب اختيار ايتن يعنى بر امرى تفکر
ابد و حقيقت حاله مطلع اولد و حق نه اولد و غي معلوم اولد اول
مجلده عقله ملحوظ اولان سنه اولد و ناسنه کذب و حيله کبر من شريعت
شريفه نك معيار يدد يعنى حقيقت کتاب فکر و نظر ايله معلوم اولد و محکمه
حق باطلدن نظر و استدلال ايله آريلد و معرفت کينکى در يعنى معرفه الله
ايصال ايد و حقيقتك سلطاني در حقيقت هر شى نظر امر نه قابود و حقا
اشياء و وصول انکله اولد و شريعتك برهاني در شرع شريفك حقيقتى نظر
ايله ظاهر اولد و ترحمان ايمان در که اصل ايمان و وصول نظر صحيحه اولد
و جاسوس کلامد و فاسد اسلامد و حجت ايتنادر و حجة اولياد و اعذار
دين و دینه سيف قاطعه بر شجره طينه در که ما صدق آيه کره اصلها
ثابت و فرغها في السماء در و ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء اهل دنيا و
دين قتلک نظر انواع سعادتك را بر ريشى در پس امدى بقاى و وقاعد
امور و اساس تدابير و صحت اعتقاد و خلاصه توحيد نظر ناصيه سنده
نه کم اساس کفر و شرک تقلید ناصيه سنده اولنگد کينى ناصيه تغيير ذات
عبادتد اخير في تراعى الخيل بمغنايه ملايمد جز اولد کل دن تغيير
اولد اهل قلند معلومد تقلید بر آدم کند و ايات افاقه و ايات
انفسيه دن اعتبار و وحدانيت حقه استدلال ايله استظهار ايتنوب
جه خلقه تقلید و اقتدا ايتمکدر وضع الهى ده بر ساعت تفکر و فعل الله
بر حفظه تذکر يدي بوزيل کچه قايم کوندد صايم اولوب عباد و طاعت

که

تکذیب

ايتمکدر احسن و افضل در سلطان ايمانك تفکر ساعة خير من عباد
ستين سنه حديث شريفى بمغنايه اشارتد در نظر قوتى معرفه ايتن
ايد و حق سبحانه و تعالايست و موقوف ايليد
ابن و جهنم و جهنم لذي فطر السموات ديدو کينى بومدعايه شاهد اولد
کسنه که الهى سيله عز ابدى يه و سعادت کليه و اصل اولد و باردها
على القواد و الکید مثل مشهور در بر مقابله که طبع مخاطبه صفا و شفا
و يه اولد مجله ايراد اولد و معنای کلام بواو نور که توحيد حاصل اولد
سعادت و عزت طبعه عجب بارد و لطيف و نافعه در مادامکه اولد معرفتى
در بنده محافظه ايد و مصنفك بوقيد دن مراد بود که حسنات لا براد
سيئات المقربين خواسته قرب حضرت اله سعادت نه و اصل اولد اولياد
عباد الله اذ في عفك و ذهول ايله مرتبه سنده ساقط اولد و جای ايتن
دکدر انحصار على خطر عظيم بمغنايه ناصقه در حکايت اولد و بر حسن
طريق جوده رفقا سندن دود و شوب بریه ده اضطراب و فریاد ده ايتن
صايع جانبد صدای انسان کلوز سکرت و ک و دار کور و جلال الله در فرق
نفردم اولد و بر صحبت ايد و نور ضحلا ايد و اول مجلس ده صاحب صدر و
امير مقال اولان کسنه صف بعالده بر آدمه شوقيرى مطلبنه ايصال ايله
د د کده بر قاج خطوه مجلسد آريلد و غي کينى حريفه کوز کينه در قباد و غي
کينى آج کوزک ديو و غايب اولد و حريف کند و يي بيت مکره ده بولود اول
آدمد نام و نشان يوق درگاه حقه شاكر احتجاجه منظر اولد و کن نجه
کوندد صکره حجاج کلور اسقاط فرض حج ايتد کون صکره دو نوب کلور يک
اول موضع قرب کلد کده سکرتد و بومجلده مظهر فضل اولدم زيار ايد و بر
دور کور اول بزم کير و باقى عالم زينه اول عالم بجمه اصحاب مجلسك ان و بوم
دعا رجا ايد و صد مجلس ايمانله ختم اولن ايتن دعاید و بوياد کار ايد و بر
سزک کينى اصحاب سعادت و اصل اولدم دخی زياده دعا رجا ايتنم وجهى و
د د کده ديش مجلس ايد و به هى احق بوندن شريف دعا اولد و مفدا سنى مکه
مکره يه ايصال ايدن کسنه اخر نفسده العباد بالله تعالاي ايتنم روح
يتد و بر و قر عليه سائر الامور اسد الله الغائب حضرت على بن ابى طالب کفر الله
وجه خلق خانه دوز قارون سابقه دوز قارم د د کينى بمغنايه اشارتد
عصنا الله و اياکم من الرقيق و الطغيان و بشر لنا و لکم حسن الخاتمه مع کمال ايمان

امین امین اهل دنیا مقاصد دنیویہ فی نیجہ نظر و دلیلہ تحصیل ایدر
 ایسہ کذاک اهل دین دخی حقیقت دینی و ماہیت معارفی نظر و استدلالہ
 بیلور بخات طریقہ ہذا کہ طریقہ تمیز و تشخیص ممکن اولما ذالہ نظر و تفکر ایلہ
 اولوز بوی بیلین حقیقت حالی بلش در بلیان جاہل اولوب و وظیفہ جہلہ قالمش
فصل ثانی نظر و تفریق و تحقیق بیانندہ در مصنف ایدر حقیقت نظر مظهر
 نظر اولان نسنہ نک حالی فکر اتمکہ در برتر تاک اول منظور و نیہ اولان نسنہ نک
 حکمنہ معرفت تحصیل ایدہ سن بعض علما دیشلر کہ قلب بر حاضر و منظور نسنہ
 فکر اتمکہ و تاک اندن بر غایبہ استدلال ایدہ بر یکی طریق بر برند چوق متفاوت
 دکلر نہایت تفریق اولان اوزر مثلاً دنیا احوالہ باقوب بغیر و فنا سن فکر
 ایدہ سن حادث اولوب و خالقہ محتاج اولدوغن بیلک نیہ بوفکر لایز می اولو
 تعریف ثانی اوزر بوحاضر دن غایبہ کہ متصرف حقیقتی اللہ تبار اولدو تحصیل
 علم ایدہ سن اگر سائل سؤل ایتہ کہ خطبہ فی اوز اندک و سؤل غایت کوزل
 کوزلک بومد عانک محسنہ و نظر علم مؤدی اولاجفہ حجت و دلیلک فذر
 جوابندہ بن دیر نمکہ علم یکی قسم در حق و باطل کذاک خلق دخی یکی صنف در اهل
 حق و اهل باطل و اصحاب صدق و اصحاب کذب بوفری بر برند فرق لازہ حق
 باطلد تمیز ایدوب بملک اولما ذالہ نظر ایلہ اولدو آدمی ایسہ بر مخلوق کامل اثری
 عظیم التذیر در اولان معانی ایچون حق سبحانہ و تعالی اکاک اولان و ایشلر کہ
 عقل در حق عقلی جہی ایلہ استعمال ایتہ نظر ایدر کوششک تفصیل حالہ علم
 تحصیل ایدر حواس ظاہرہ ایلہ اولان زمانندہ علم حاصل اولدوغی کبی مثلاً کوزل
 ایدر و خاک زمانندہ اشیائی کوزل سن قولاق طوقب اصفا ایتدو کلک زمانندہ
 ایشیدر سولسانکی استعمال ایتدو کلک زمانندہ تکلم ایدر سن بوفلرہ قیاس ایلہ
 کذاک نظر و فکر ایتدو کلک زمانندہ تحصیل علم ایدر سن اگر نظر موجب اولان
 نسنہ نک بر مقتضای صحتی اولدوغنہ حکم اولر حقایق اشیائی و اصول فیزیائی
 کہ علم اول علم موصول اولان نظر و فکر اولدوغنہ دلیل بود کہ عقلائی علم
 کوزل سن چنانکہ غایب ایدر نسنہ نک حالی مشتبہ اولسہ ہماز عقل و فکر
 مراجعت ایدر لوسنہ کم مشہورات و مریاتندن بر نسنہ احوالی مخفی اولسہ آنکظر
 معرفتہ سمع و بصر مراجعت ایتدو کاری کبی کذاک حواس ظاہرہ بہ مثلاً طاقفہ
 قویمانہ اولیلہ بوفلرہ مغفہ متعلق و نسنہ اشتباہ اولسہ نیہ نظر و فکر مراجعت
 ایدر بومقدمات معلوم اولو کہ نظر صحیح علم ضروریہ دلیل ایشلر فضائی معانی

تفریق

علم حق و ناسد و ایسہ
 علم سب و وسیلہ اولر ایانہ
 تفریق

زمانندہ

نہ زمانندہ بر مهم واقع یا مشکلا تدن بر قصہ حادث اولسہ همان نظر
 مراجعت و صوابی خطا دن حق باطلدن فرق و تمیز ایچون تدن و تفکر مباد
 ایدوب و اصل مراد اولدو تحصیل مافی الفواء ایدر لوامدی ضرورت عقل ایلہ
 بیلور ز کہ نظر و فکر طریق علم و وسیل معرفت ایشلر الحمد للہ بر حق باطلدن کفر
 ایماند نظر ایلہ فرق ایدہ و ذواللہ و رسولنی استدلالہ تحقیق و نظر ایلہ
 ایدہ و ذوالکفار خاکسار علی شفا جری ہار و جملہ اصحاب فار اولدو قرینہ قطعاً
 نظر ایلہ تحصیل علم ایدہ و ذوالعبادت ایتہ کریمہ و ذوالمقبسدر ہار ہار فیلدن
 اسم فاعلدر ہار ہار و ایکسی دخی مستعملدر و هن اوزر اولوب بقلغہ مشرف
 اولان محل در جرف مجروف معناسنہ قازلمش صوبونی دیمکہ در شفا شفاک
 تثنیہ سیدر ایکی جانب معناسنہ یعنی صوبونی لک ایکی طرفی کہ میاھک کثر
 مرود و عبود ندن بقلق اوزر اولانہ اول ایکی جانبہ ایاق بضان آدم ظاہر
 ایچرود و شر طایفہ کفار اولدو ضعیفہ بہ تشبہ تمکک آخر کار کوزل
 اولدوغنہ اشارتندہ سن مقرز اولور کہ باطنیہ د دکلری طایفہ اللہ مخلوقند
 ایشری در اندر زندقار دہر بیلر در کافر لرضائلر در باطنیہ بالادہ مز دیکہ
 اسمیلہ مستمی لان قومدر باطنیہ اسمی ایلہ مستمی اولدو قرینہ یاز دکلر وجہ بود
 هر ظاہرک و باطنی و هر تنز بیلک و فابلی وار در در ہما تقلید صریح فابلی
 ملل و محل کتابندہ ایدر باطنیہ در بنہ باری تبار حقندہ نہ در بین واحد
 صفات علیکندہ ندر دسہ لوقطعا جواب ویر مز ایچو الھم ایتہ محمد در دیر ما
 محمد شہرستانی بوفولہ مقدمات دینیہ دہ چوق بختم اولدو ہیچ جواب مذکور
 تجاوز ایتدو بیلور و نظر استدلالی انکار و تقلید صرف اوزر اصرار ایتدو کوزل
 ایچون انکار اولمشلر در و بر بونی دخی بیلور ز کہ تقلید باطلد و باطنیہ
 د دکلری اعداء اللہ زعمنہ معتقد من بود کہ رسول اللہ دن غیری صلی
 اللہ تعالی علیہ وسلم معصوم بود و جملہ فی بفضل اللہ الا کبر تدن و
 تفکر و نظر ایلہ بیلور ز باطنیہ نک بر مدعالری دخی بود کہ ذات اللہ
 وی در لرحضرت رسولہ نبی در لرحضرت علی و صی در لربنی نیجہ معصوم
 اولور ایسہ و صی دخی ایلہ اولنک زمانندہ در لرمصنفان بولکلامی اولت
 مدعائی دفع ایچوندہ بعض کسنہ بوجملہ اعراض ظاہری و سؤل قشری
 ایدوب دیر لور کہ باجمیع اشیائی بملک نظر موقوف اولجہ ظاہر نظر دخی
 جملہ اشیادن اولغلہ نظر موقوف اولدو شئی غسنہ موقوف اولجہ

دن

نظری بجه یلور سین هذا یقید فی یقین بدیع مصرع مشهور در بعضی
رشی تفصیله معلوم اولی قیاسدن غایت بعید در مصنف ایدای قاضی
عدل بوسوالله جواب بیند بر حکم عدل حکم ایدایسه جوابده دیرین **نظم**
فَقُلْ لِمَنْ يَدْعُو فِي الْعِلْمِ فَلْيَسْأَلْ حَفِظْتَ شَيْئًا وَغَابَتْ عَنْكَ أَشْيَاءُ
یعنی بر نسنه بی بلد که اما بجه نسنه بی بلد که غفلت ایدک انشاء الله تعالی
غایت واضح و ظاهر و جواب ایله ارضا و تسلیت اولور سین عن صبح
مثل مشهور در که بر معنای تغییر و معنای آخری راده محکمه ایراد اولور
مصنف تغییر بدوب عن صبح ترققون تغییر اتمشد لکن کلام مشهور
الامثال لا تتغير مضمونه مخالف ظاهر بود که نظره ایکی اعتبار
وارد در کلیت بر اجزاد ن ترک اول اجزاد ن بر جزو که معلوم اوله اول
کل معلوم اولور معرفت کل نظری معرفت جزء بدیهی به موقوفه امرده
اثبات مدعا بر مقدمه بدیهیه ایله اولور که منافض صحیح دعوی اوله
افساد مدعا بر مناقض جهندن فساد دعوی ایله اولور غی کبی چونکه
نظری نظره بر جزو معلومله تصحیح ایدک نظره اولور دخی تصحیح ایدک کمرک
جمله سنده داخل اولور اول تقدیر وجه صحیح نظر نفسندن صحیح معلوم
مقدمه ایله اثبات اولور بوسوال و جوابان تفصیله تحصیل علم
مراد اید طالب کتب کلامیه به مراجعت ایستون
وجوب نظر بیا ننده در مصنف ایدک نظر واجب اولور غی محل کلام دکلد
زیرا حق سبحانه و تعالی حضرت تباری بملک واجب ظاهر معرفت الهیه بی
ترک ایدک کسته عقاب الله دن امین دکلد معنای واجب خود بو اولور
مقرر در معرفت الهک رجوبی وجوب معرفت الهیه به دلالت ایدک ایا
ایله فائده و اجماع امت ایله فائده ایات کریمه جمله سند بری فاعلم انه
لا اله الا الله بری دخی و اعلموا ان الله مولیکم بری دخی نظر و ماز
فی السموات والارض الایه بوند غیر وجوب معرفت الله دلالت ایدک ایا
کینه قتی چوقد حتی علای عظام اتفاقله دیشلدر که نظره و رغیب امرند
وجوب معرفت حقند او چوقد ایات بیات نازل اولمشد بوند اولور
و هذا لان اجماع امت معقد اولور غی محل رب و کمان دکلد و دیکر
دخی بود که شرایع بر نسنه بوقدر که انکه حق سبحانه و تعالی حضرت تباری
اوله مازامکه هفت الله اولیه مثلاً نماز و زکوة و سایر قربان و صدقات

تکلیفی

جمله سی سبب تقرب اولی معرفت الله موقوفدر زرا عبادتک داسی صحیح
اولما ذینت اولما بجه و ما امروا الا لیعبودوا الله تخلصین که الکذبت
ایه کریمه سی معنای تفسیر شریف خد متن ایدن اهل معلومدر نیت خود حق
سبحا و تعالی معبودیتیه اخفاد الحق عبادت اکالا یقلد دیو اقرار و خا
امد بر کسنه که الهی بلیه افراد بالعبادة ایتمز و ایتمزه دخی صحیح اولور
اولور که معرفت الله هر مسلم عاقل مکلفه لازم ایتمز بود دخی معلوم اولور
معرفت الله طریق موصول صحیح در زرا حق سبحا و تعالی حضرت تباری بملک
احراق بملک کبی ضرورت دکلد اگر ضرورت اولسه هیچ کسنه خارن ممکن متصور
اولور ایدک کوه هیچ کسنه انشک احراقند مخالف ایدک ایدمی آدمینک وجودنده
یل و نهاد معرفتندن بر فرد بحث و انکار ایدمی چونکه حق سبحا و تعالی حضرت تباری
معرفتی نظره غیوبه ممکن اولور غی ثابت اولدی بر نظر و استدلال و واجب
اولور ثابت اولور مایوقوف علیه الواجب واجب سلسله اصولیه دند زیر
بر نسنه که عبادت انفراد اولیمه اول نسنه دخی نفسنده واجب اولور اهل
اصول فقه و مسئله به عائد مثلاً نماز که چونکه ظاهر تباری اولور لاجرم
طهارت واجب اولور بر کسنه به سطحه چوقد بوازمرا بملک آنک معنای
زرد بان قور بعد چوقد دیکدر زیر صعود سطح نصب سلسله ایتمز متصور
باب ثانی عباد مکلفین اول واجب اولان ندرانی بیان ایدک
مرتبه بلوغه و ارمیدن مکلف اولما ذین مکلف اولور غی کبی اول واجب اولان
الله تعالی بملک معرفت مؤدی اولان نظره قصد در اگر سوال ایدک سا که
بو کلامه سن مدعی سن بر امرک مالی دعوی و مرافعه اولیمه عاصی و طایع
بر اولور پس اثبات مدعا ایله جوابده دیرین که **بیان**
مَا آتَيْنَ الصَّابِقَ إِيَّاهُ عَيْنَيْنِ إِنَّ الْوَحِيلَ أَحَدُ الْيَوْمَيْنِ
مثل مشهور در ایکی کوز صاحب صبح نه قتی ظاهر در دنیا دن آخره کوجک
ایکی کونک برنده در یعنی دنیا ایکی کوندر بری قامت بری سفر مضرع ثانی
استطراذ ذکر اولمشد مصرع اول معنای جواب قتی واضح و دیکر اولور
زیرا بالاده مذکور اولان مقدمه ایات کریمه سالفه ابیان ایله معرفت
الله واجب اولور غی معلوم اولور موقوف علیه و واجب دخی واجب اولور
امدی مکلفه اول واجب اولان نظر و استدلاله قصد ایدک ثابت
اولور سعادت عظمی علم الله یقین در دین ده سبب فیه اوله دنیا در

در

ماعدای علم الله ضلال مبین در آن الله هو الحق المبین فماذا بعد الحق
 الا الضلال فان فی فکر معنای آیه که حقن کچد کدن صکره ضلال
 ضری نه واد در بجه کذب ایدد سن دیمک اولو و بودخی معلوم اولسون که راجب
 لفظنک اشتقاقی وجود ندر سقوط و لزوم معنا سنه در لسان عربده جان
 دیواز دوشسه و جب الحایط دیور سقطة معنای سنه شرع منقول و مقتضا
 معقول و ذره واجب تعریفی بود که لزوم فعل اقتضا ایدد ترکی ایدد عند الله
 عقاب و لو لم لا دم کله تعریف نظر خود معلوم اولدی که منظوری فیه و لا نه
 حالی تأمل و فکر قلب ایش و بود مدعایه دخی قامت دلیل ایدد که قاعده دیر
 نظر اولوب هر امر نظره موقوف ایش و اجمیع مسلمین حضرت آدم علیه السلام
 نبینا الصلوة و السلام زمانده منقرض عالمه واد بجه زمزم واقع اولسه نظر
 و فکر مراجعت ایدد لراقر دینک و امر دنیا ده شو خصوصه نظر و فکر ایدد
 دیو خطاب ایدد لره همان ایشیدوب غیر یله تقلید ایدد دیمز لره باطنیه دد کل
 اهل ضلال و ملاحده جهنمک دعوا لری بونک خلا فنده در حق سبحا و تعا
 قرآن عظیمده هل عندکم من علم یورک هل عندکم من علم یورمک یعنی
 هر کشی کند و دانند نظر و استند لا اله الا الله بلک کرک و الا معلوم تعلیمی ایدد
 اولما ذکذک جناب حق ها تو ابرها نکم ددی دلیلک کورک دد معصومک
 شرکا کری کورک ددی مصطفک بوکلامی دخی باطنیه به تعریفده بو محله
 دخی حق تعالی اذ امت طایف من الشیطان تذکر و ابورک یعنی عباد خلیص
 و سایر شیطانیه بور و ندوی زمانده تفکر و نظر ایدد دفع ایدد لراقر
 عهد ایشکم یا بنی آدم آیه کریمه سن ملاحظه ایدد لرحق تعالی اول محله
 نسوا یورمک یعنی و نوسه شیطانیه بی غیر بد مقدما ن نافع استماع
 دفع ایدد لرحق تعالی قرآن حقند عربی مبین دد حبشی دیک که
 معنای شریفنک خفا اولفله آخر دن تعلیه محتاج اولاد معلوم اولدی که دیر
 حجت و برهانله ایش اعمار عصا اولان تقلید ایدد دکل ایش عقاب با جوفهم
 دین و دنیا ده نظر ایدد تقلید ایدد لرمضاحی مفاسد مضارک مسارد فکر و
 استند الله تمیز ایدد لراقر بول طریق واضح و منہج لایح اولسه بو قدر عقلا
 اتفاق ایدد بخل ضرورتده نظر افراغ ایتمز لرایدی فالناس اکیس من ان
 مدح و ارجا حتی یروا عندک انما احسان یعنی عامه خلق اوله جاهل و حق
 دکل و دما دما مک بر آدمک ابولک انما دین مشاهده ایتیمجه مدح و ثنا ایدد

امدی نظرک دخی حسین بلسمه لرمراجعنک اتفاق ایتمز لرایدی و کسینه
 سوال ایتسه که ای ناصر دین ای فارس متقین اضطراب و حرارتی مقدما
 نافع ایدد دفع ایدد مرض و علتمی ازاله و دفع ایدد بو قالدی نظر و ایدد
 قیام الله تعالی حضرت تلمی در رسول اکرم میلده عقل میلده بو محل مرله ایدد
 قومک دوشوب ندرک ایدد مینه جکاری محله مصنف ایدد بیت
 ایا هیند فلا تعجل علینا و انظرنا النخیرک الیقینا
 بیت دیباجه کایدد ترجمه اولمشد مراجعت اولنه جواب بود که ایجان
 ایدد بحی الله سبحانه و تعالی حضرت تلمی در ذرا خاتق اعیان اولد موجد مخلوقا
 اولد خطاب صل خطاب الله در ذرا بالذات دلیل اصل اولد ایدد
 صکره و لا خطاب لرحق سبحانه و تعا خطابنک فرعی در سایر خطابان حق
 سبحا و تعالی خطاب واسطه سبیل دلیل اولمشد بو حیثیه که الله تعالی
 خاتق اعیان خلق و امر نکر تدقیق نظر اولنه سایر خطابا بر و جهند دلیل
 ایدد و جهند دخی مدلولدر مثلاً سلطان انبیا نک خطابا اگر چه زه نسبت
 دلیلدر اما خطاب الله نسبت مدلولدر ذرا خطاب الله واسطه سبیل دلیل
 اولد حق تعالی بود و ما آیتکم ان رسول خذوه و ما نهیکم عنه فانتهوا
 یعنی حضرت رسول عرینه امر ایدد سه اخطونک نهی ایدد کند اجاب ایدد
 امده حق تعالی نیک بوکلامی دلا لری ایدد حضرت نک خطاب دلیل اولد و غن بلد
 اگر خطاب الله اولمید خطاب رسولک قدری مرتبه سی فاده و جوب ایتمی
 معلوم اولمزدی کلدک حضرت نک خطاب الله کوره بجه مدلول ایدد
 اجماع امتیه کوره دلیلدر اجماع انک مدلولدر لا یجمع امتی علی الضلالة
 بود ما واه المؤمنون حسنا فهو عند الله حسن بوددی الی غیر ذلک مینه
 بوبله اجماع قیاسک دلیلدر قیاس مدلولدر اول دخی نتیجه و حکم دلیلدر
 خطاب ددیکنز اکی قسمه منقسمد بری امر بری نهی اکیسی دخی طلب استند
 برابر دخی نهی دخی طلب و لمقدد برابر در نهایت بری طلب فعل
 بری طلب ترک امدی رسولک امر نه امتثال واجب اولد الهک واسطه
 و رسولک امر نه اطاعت فرض اولد الهک امری اولد و غیره فحق الله تعالی
 حضرت تلمی در رسولی برشی امر ایتسه یا برسته دخی ایتسه کایه ز اول خطاب
 الله تعالی دن ایشیدد ذر نهایت رسولک واسطه و آنک تبلیغی ایدد ذرا
 سبحانه و تعا حضرت تلمی در شفاها ایشتم که امکان بوق رسول الله مبالغه در

مبشر در منزل در طریق مستقیم در عدول اید نلک مال حالی شویله در دیو
قور قور در مستقیم اولنله الله شویله احسان ایدر دیو شزده ایدر کذلک اصحاب
کرامک رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اقوال شریفه کرجت اولن سلطان انبیا
علیه السلام خطا بلر واسطه سله و علمای کرامک قوی جت اولن حضرت نک خطا
شریفی سبیلله در پادشاهلر و نواب پادشاهه اطاعت واجب اولن حضرت نک
قول شریفی ایلله در زوجة نک زوجة غلمان و ممالیک سید و مولای زینه اطاعت
واجب اولن سرور انبیا نک قول شریفی واسطه سله در بود کرا ایدر کمر مقدماک
معلوم اولن ککر ذرا اصل عظیمه **سوال** پس بود دانه فلسفی المذبه
بوشیه عارض اولمشدر که پیغمبر پیغمبر اولدوغنی طریقه بیلور ظاهر حق سبحا
و تعالی حضرت تلی سنی نبی ایدم دیو بالمر اجهه بر نبی به خطاب یورمشدر و یو
کونه تعین و ظهور دن منزله و مقدسده اگر ملک واسطه سله اعلام ایدر دینلر
احتمال دکلیدر اول ملک صورنده کلان واسطه شیطان اوله و ملک صورته
متشکل اولش اوله **الاستیذان مع الاحتمال** مضوی اوزر و احتمال و ارا بکن
پیغمبر اول واسطه نک کلامنه قابل اولدوغنی **جواب** براهه دد کلر
طایفه که بالاده تعریف و بیانی مرود اتمشدر بوشیه بی انشای کفر یا نه ابراد اتمشدر
و انما الکبیره الا علی الخاشعین اقباسد مراد بنوی ملک امر عظیمه و مکر خاشعین
قولر زینه حق تعالی اسان ایده دیکدر پیغمبر نبوتی نیجه طریقه بیلر قابلد جملة
بری جایز در حق سبحانه و تعا پیغمبر نک قلبند بر علم ضرور خلق ایده که علم
مقتضا سیه کند و رسول اولدوغنی سیه بر امر مقرری کور دو ملک زمانده
قلبکده ظهور ایدن علم ضرور یکی ایکنی جایز در حق تعالی اول رسوله ایات و
علامات اظهار ایده پیغمبر اول علامات عینات الله جانند اولدوغنی بلک
مضطر اوله و انلر دن بنوتنه استدلال ایده و بوکه معتقد اوله که بو مقولایا
بشر قادر دکلدر طریق ثالث بود که حق سبحا و تعا اول پیغمبر نک قلبنده و لا اسر
خفیه سنی خبر و بر سنک نیشک بود در خاطر که فالر سنه کلدی دیو بود پیغمبر
دخی غیبی الله تعا حضرت تلی ندن غیر کیسته بلک اول جهلندن بو کلام الله
کلامی اولدوغنی سیه حق تعا علیر الغیب فی نظر علی غیبه احد بیورمشدر بو
مقدما ندن کند و بنوتنه استدلال ایلله ذیل آیت کریمه که الا من
ارتقى من السوا **در محل بحث عظیمه** بو مختصر بیان تحلی بوقدر

الانبات فی التوحید

یعنی بو کتاب مستطابک و چینی بابی توحید و ندرانی بیان ایدر اگر سایل سوال
ایله که توحیدک تعریفی ندر و موحدک تعریفی ندر بر ذر که بارک الله
اصابت ایتدک و مرخیره اشتغال ایتدک و خیر دن سوال ایتدک پس توحید
اولدر که الله سبحانه و تعالی حضرت تلی نبی موصوف اولدوغنی جمیع صفاتله سله
یعنی حق و عالم و قادر و مرید و سمیع و بصیر و متکلم اولسیه واحد ایدو کنی
بلکدر کتب کلامینه و اصول دینیه ذات و صفات مباحثی ایلله مشهور اولمغله
ترجمه غیر ایلله اشتغال اولنماق مناسب حال کورلدی و موجود حق سبحا و تعا
بو ذکر ایتدو کمر اوصافله موصوف ایدو کنی بیان کمنسته یعنی حقیقت توحید الله
جل شانده واحد و قدیم اولوب بو حالده و بخش زمانده و کلچک زمانده و زوالی
اقبال یتوب هنوز مکان مخلوق اولمیدن مکان سر هر زمانده موجود ایدو کنی و ازما
سابقه ده نه کیفیت اوزر ایسه الان دخی اول حال اوزر ایدو کنی بلکدر دخی
علم ازلی ایلله عالم و قدرت ازلیه ایلله قادر در جبال عالیا قاج مثال اولدوغنی
مقدار اوزاق بیلور اوداق اشیا و کیمیا تی و قطرات بحا و عدد حیوان و دوی
و مواضعی بیلوب مؤمن و کافر ذکر رانی و احیاء و اموات نه مقدار ایدو کن
بیلوب و بلکدر قدرتی و ایدو کن بلکدر دخی کند و کور شریفی بنفسه ایشدر
حقیقت ذاتی و غیر بشره صغیر و اشیا مخلوقه و بوشیه مشابه اولماز تقدیر
و تحدید و منزله و مبدا و تخمین و تشبیه و تعالی و معرادر و خواطر بشره خطور اید
خطر ایدن مقدس و مقدار ایلله تقدیر و حد ایلله تحدید و منزله در ذرا هر
نسنه که دخی ایتدیر ایده متکون و مقدار اولور و بر نسنه به تشبیه اولمشدر
اولور جناب حق بونلرک جمیعند منزله در و هر نسنه که خاطر خطور اید دخی
تعالی اولمشیک مخالقی و اول خاطر نک خالق ایدو کن بلکدر پس هر بر مؤمن
حق سبحانه و تعالی بی بود کرا و لنان اوصافله بیلوب اعتقاد خالص ایلله معتقد
اولدو حقا مؤمن و موحد اولدی جعلنا الله سبحانه من انعار فین یا الله بهد
الطریق مصنف علیه رحمة الله سبحانه و تعالی بود که جمله توحید بر حرف و بر
طریقه دن عبادتدر اول طریقعه عبد مؤمن قدیم محدثه مشابه اولدوغنی
بیلوب و حق سبحانه و تعالی اتصال و انفصال قریب و بعد حلول و انتقال و ظهور
و نقیضی قبول ایتدو کن بلکدر بوندن صکره بعض کاردن نقل طریقه دیو که
بعض علما دیمشدر خلاصه توحید عبد موحد شویله معتقد اوله که هر نسنه
که دخی تخمین و خاطر ده مار خطه و تصور اولنه الله تعالی حضرت تلی اول

تصور ایند و کنگه مخالقی را و با ملحوظ و متصور که خالق اولوب ذواته مشاهیر
اولیوب صفات مذکوره دن معطل اولماز ارباب توحید و عرفان و اصحاب علم
و ابقانه خفی دکلدر که بومنقول اولنار که ایکی شخصی مقدما مشروحه نتیجه لید
الباب الرابع فی نکات الایمته فی التوحید
یعنی ابواب کتابدن دور دخی باب ایتمه مجتهدینک رضوان الله تعالی علیهم
اجمعین توحید متعلق بیان سورد فکر نکنه لرد کرده در باب اول و بر
دلیل مشتمله **دلیل اول** علی اجل جلیل یعنی امر جلیله نك غایت اجل اول
امر که توحید و اکا دلیل اول بود که امام شافعی رحمه الله علیه میورد لرد که بر
کون مدینه غزوه غریب ایدوب طریقده روان ایکن اوز بد نفر ز ندیق بکا
استقبال قصد یله ملاقات ایدوب بند خالق مخلوقات و صانع مصنوعاتک
وجوده دلیل طلب ایتدی لرون دخی اگر سوره و دلیل شافی ایراد ایدسم ایسمه
کلدر میسر دیوجک نعم کله لم دکلدر نصکره دیدر توت پیراغن کور میسر که
طبیعت ولون و ریحه ده بر بردن تفاوتی یو عینکن ایکن تود کیسه انک
جوفندن ابریشم و حریر جیقر و نخل که آریده اولیسه آنک جوفندن قیه
شفاء للتاس بود یان غسل مصفا جقر مشهور بود که نخل اذهار و اوز
بهر لکن مصطفی افتفا و ترجمه کلامی ابله اکثفا اولی و احری کور کد و قبولک
دیشی بیسه سو حاصل اولور ادکی بیسه حاشا بنجر حاصل اولور مصطفی
طبیعتیه خطاب ایدوب دیو که اگر مذهبکر اوزر طبع موجب ایتسه چون
خودید کلری و دق و طبیعتیه جمله سند برشی ايجاب ایدوب اولور حاصل
اول و جمیعاً بر نوع اولق کرک ایدی ذیر احقیق و واحد اقتضا ایترا ایترا
و احد اقتضا ایدوب بر برینک ضدی اولان اشیا مشافره فی اقتضا ایترا یو
دعوی ایدن کسنه دایره معقولدن خروج و دایه دروغ بی فروغه و
و اوز ایترا اولور ایترا نظر انصافله ناظر اولک کورک بو حلاله بنجر
اولمشد بر معلوم اولدی که شی واحد انواع مختلفه نك حصولی عالم قادر
بر صانع فعلی ایش که تحویل حالات و تغییر ضارات و نافعات اید اولور
امام شافعی اید بو کلامی دیدم که نهیت لیدی کفر مضمونی اوزر جمله
میهن اولوب ددر که بر دلیل ایراد ایتد که غایت غرب و برینه افت
ایتد که فوق احد عجیب ایش مؤمن اولوب ایمانلای غایت حسن اولدی **دلیل**
ثانی امام ابو حنیفه حضرت ندرینه بر شخص کلوب وجود صانع دلیل نلد

بیان الله ددر که یوردیلر که اعجب دلایل بودر که صلب پدر دن رحم مادری
منتصب اولان نطفه بی بطن والده ده حق سبحانه و تعالی ظلمتک ایتد خلوق
ایدرا اولی ظلمت بطن انک ایتد ظلمت رحم انک ایتد ظلمت مشیمه که
لسان ترکیده اولغان یتاغی تغییر اولور بوقدر قد ز صکره اگر افلاطون و
امثالی ظهور اشیا بی اقتضای طبیعتیه ارجاع ایتد کاری اوزر هر عورتک
رحمنه بر قالب مخلوق اولوب ولد اول قابله کور منطبع اولور ایتد
کلدر که بر عورت یا جمیعاً ادک طغوره یا جمیعاً دیشی طغوره ذیر احقیق
اول قالب مختلف دکلر که ولد مختلف اوله و قنا که کور ز که عورت کاه ذکر
طغور کاه انتی کاه ایکی و کاه اوج ولد کور کاه ولد کور مک استرا اولماز
کاه ولد کور مک استرا یکن ولد حاصل اولور کاه ادک استر دیشی اولور
کاه خلافی اولور کاه والد و والده بر وفق مراد اولق ایتد انواع معانی
و ترتیب اعمال و مقدمات اید لورینه اخبار ابونک خلاقی اولور پس قطعاً
معلوم اولور که بوقدرت باهره بر قادر عالم حکیمک صنع و فعلی ایش فلا سغه
لا عن علم مکان بعید دند اید لور ایش مصنف بر محله افلاطونیه خلیجه
طعن و تشنیع و اطاله و تقریب ایتشد افلاطون سقراط شاکر فیدر حکمای
سبعه نك اخیر ایتد اثبات و حدایت حقیق جرق خدمتی و اد و رعایت
ما فی الباب بعض اصولده مخالفی اولمقله اهل شرع علی کل حال انکار اید
کلمشدر امام محمد شهرستانی ملل و محله رای افلاطون الهی تغییر اید و حکمای
سبعه ی باز دخی محله قولن بر تاخرون فلا سغه اسلامیه بونکر یا زمدیلر
باز دقلی محله قولن بر تربیف ایتدی لور بوقدرت متبع و عقیده تعقیب ایدوب
اوایل و آخر کلماتی بیند مناظره و مطالعه ده زمام اختیار سکا الف
ایتدک دیر والله اعلم بحقیقه الحال **دلیل آخر** امام شافعی حضرت ندرینه
کسنه دلیل توحید سوال ایتد که یوردیلر بر قلعه کور دم غایت حصین
و متین دیوار لوی هواد صیفه ملسا قطعاً دکن دیشک بوقدرت سی ایش
کشر کبی ایتد سی خالص آلون کبی هیچ بو کاضر و خلل تربیتی محتمل دکل ایکن دیوار
یاردی قلعه ایتد بر جوا بچقدی قولای ایشد کوزی کور صوتی لطیفی
و اضروقه بلد مک طبیعت بوقدرت مخلوق غریب ایجاد نه قادر دکل و بوقدرت
بر صانع حکیمک فعلی ایدو که ترة دقالمدی اول قلعه که بوصفاته موصوفد
بمرطه ددر و ایتد خروج ایدن حیوان قار و قلعه سبحان الله **دلیل آخر**

هارون الرشید امام شافعی حضرت تلمیذ توحید دن سوال ایتدیلر جواب
 ویردیله که اختلاف اصوات و تردد ثقات و نقاب و لغات دلیل جلیل در که
 محرز و احدا حد در فی الحقیقه معان نظر اولسه بنجه بیک آدمی کور و سکر
 بر برینه مشاهرتی یوق هر برینک صوق بر کونه بوا ثار مؤثر واحد غیری
 کیم میسر در وینه امام شافعی حضرت تلمیذ بشر انسان ترکیب عجیبند
 اولان اتش و آب که جمع اولوب قوام بشر و نبیه انسان مصلحتی ایچون بو
 اجزای متخالفه بر برینه تألیف و ترکیب اولمشد رصانع وجود نه دلیل قوی
دلیل آخر حکما دن بر کمنه دن منقولدر که اگر توحید دلیل استرک
 زمینه صور که سنک انهادگی کیم آفتدی و او ستمکه مخلوق مقامند اوله
 جبالی کیم یاپدی و اشجار کی کیم دیکدی و میوه لرین کیم احسا ایتدی اگر لسا
 مقال جهنم دن جواب ویرمزسه اعتبار و حال جهنم دن جواب خود مقرر در
 علما و مشرکه ایکی شئی هم سازکندر و هم ناطقند بری قی و بری زمان فی
 الواقع عین اعتبار و له ناظر اولان یا وانه غایت عیان و نمایاندر که ذما هر آن
 لسان حاله گو یا اولوب دیر که سنک بیکدی بنجه سنک بیکدی و ایتدیلر
 و کندیلر سن دخی آخر کیدرسن دینا ده بقا احتمالی محالدر و قبر بر که سن
 دخی بر قاج کوندنصر که بکا کلک سن قادر ایسک عمر کی هو و هو سید تلف
 ایتیموب حق تعالی سنک رضای شریفه و سبله اولاجی اعماله صرف ایله که اصل
 انواع سعادت اوله سن بعضیلر و مشرکه نه شیلر و اولنسته لر که هر ساکت
 و هم صامت و هم متکلم و ناطقینه کند و لر جواب و بر مشرکه اولنسته لر
 و برن دلیل اولدر و وعظ و نصیحت ایدن عبرت اولدر **دلیل آخر** امام حضرت تلمیذ
 ذکر ایدر لر که کافه آدمیان و جملة عالمیانده صاعقه لر و ذلزله لر اولدقدن
 حق سبحان و تعالی تضرع و تذلل لر بر و بجز و جوع و عطش و یار ضرورت لازم کلز
 یا برهم حادث اولسه در کاه و نیاز و دعا و نیاز لر صانع و قادر و وجود نه
 دلیل کافیه ذرا مؤمن و کافری کور و ذر و بجز و مضطر اولسه اصلا شجر و
 حجر فریاد ایتن جناب حضرت حق و کبر و جیم مطلقه فرع ایدنه کم صبی
 عاجز و الیه سی مئه سنه فرع ایتدکی کنی نزل طایفه سی محل تملکده یا نکر
 دیر هیند طایفه سی بالاده دیر طایفه مجوس یا زدان دیر طایفه عرب
 یا الله دیر طایفه عجم یا خدای دیر بوجه نلک حق تعالی به بالضروره
 توحید بالضرع و انشاد بالعباده ایتدکاری دلیل کافی در **ش**

انا الله اهدی مدحی و شایسته
 انا الملك الاعلى الذى ليس فوقه
 قال الذى من فضل من و حقه
 فقلت له اذهب و هر زن فادعوا
 و قوله رضى لا ينسى الدهر باقيا
 الله ولا رب سواه مدحيا
 بعثت الى موسى رسولا مناديا
 الى الله فرعون الذى كان طاعنا
 بر شعر زمان جاهلیت شعر استند زید بن عمر دن صادر اولمشد مصنف
 هر طایفه زمان ضرورتده جناب حقه التجا ایدر دیدر کی مدحی اثبات
 اتمک استرجمه دن جاهلیت زمانی که سلطان انبیا مبعوث اولمزدن مقدم
 اول زمان شاعر لرندن زید بن عمر کافر ایکن بوا بیاتی دیمشد که توحید
 صرف در بیت اول معناسی حق سبحان و تعالی مخصوص هدیه کوندروم مدح و ثنا
 و مقبول قول لریمی و مرغوب کلماتی باقیاقولا صفیدر لایق لفظند ضمیر مقول
 محذوفدر یعنی بر قول رضى باقی اهدی ایدر مکدهر اکا و فایده من زیر ادر
 از در الله تعالی حضرت تلمیذ مدح چوقدر بیت ثانی معناسی اول الله که ملک
 اعلا و هیچ آنک فوقند بر اله و اکامدانی اولور آنک کی غیری بر رب یوقدر
 بیت ثالث و بیت رابع غیبندن خطابه الثقات ایدر که الها سن اول الله
 سن که کمال احسان و دافت و غایت فضل و رحمتکدن حضرت موسی به جا
 شریفکدن بر رسول منادی کوندردک و یهود و ککه هر زن ایله ایکن کفر عود
 طاعنی به و ادب جانمه دعوت و طریق مستقیم هدایت ایدر که اذهب و هر
 ترکیبی قواعد نحوی به موافق دکلدر مکر ضرورت شعر ایله معذرت اولنه یا خود
 و اومع معناسه لطیفه سی اوله امدی مان کلام زید و فهم اولندی که زمان
 جاهلیتده که هنوز دین مبیندن نام و نشان یوقینه الله تعالی به توحید ایدر
 قال الله تعا و این سالهم من خلق السموات و الارض لیقرن الله **دلیل**
آخر امام شافعی بر طریقله دخی توحید سوال ایتد کارنده یهود و یلر که او یوق
 او یا من ایله حق تعالی حضرت تلمیذ بیلدرم کاه او یوق مراد ایدرم تو فر علیه ایدر
 او یوقم کاه او یوق مراد ایدرم شهر غلبه ایدر او یوقمغه امکان اولماز
 و لا و دان عالمی نور و وجه له مغلوب ایدر که اختیار دی مسلوب کذلک شهر غلبه
 مثلا اولان بیک کره سنی ایتسه نومه مجال محال اولور بعض علما و مشرکه نومر
 یقظه موت و حیات بکشد الله یتوفی النفس حین موتها و الی کرممت
 فی منامها تفسیر شریفه مراجعت ایله یعنی بر کمنه او یوقم استمر ایکن
 او یوق کذلک موقه رضاسی یوق ایکن با مر الله وفات ایدر کمنه او یوقم او یا من

استرمع ذلك ضروري او يا نور كذا لك موتا حيا بدياده چكد كذا الام
 وشدا بد دخلاص بولود قبروده ارقه لوى اوزده يا توب حضور اتمكه حيا
 فانيه به طلب ورغبتلى بوعينكن بى اختيار بامر الله العزيز الغفار خيوة و
 نشور واقع اولوب نصوص قاطعه وبراين ساطعه مدلولاته مظهر اولود
 ونجه كسنة دنياده ضرر معيشته اولغله موت استراولماز عمرى طويل
 اولوب مرادى ميتراولماز ونجه سى معمر اولمق استرايك ميتراولماز فايتم كنيد
 عالم مثالده زيبا باغچه لوده لطيف ميسر و كوزل مصاحبايله كورد اول
 حال دن آبرود وشوب قطعا اويا تمق استمر در حال يثقف طارى اولوب اول
 حال لطيفد آبرود وشود كندن عظيم ملول اولود كندوبى يالكر يا تدوعى يزد
 بولود نه باغ وازونه باغچه نه ميوه وادنه مصاحب هر چند كه يته فايتم اولوب
 حاله وصول قصد ايد در شهر قلبه ايدوب خوابه امكان اولماز ذلك تقدير
 العزيز العليم **دليل** آخر حضرت على فك وليد مكرمى حضرت حسن رضى الله عنهما
 بوزمشار كه الله سبحانه وتعالى حضرت بلينى شيخ غرايله بيلدم يعنى نجه اموزم
 عزيمت و نصيحه نيت ايد و دزينه مفيد اولوب اول عزيمت منفيج اولوب بامر الله
 بوزيلور و تقض هم ايله يعنى همت بوز لغله بيلدم مثلاً نزع بشر ك قدرت اكلى كه
 باد شاهلور در اكر بر امر همت اسلمو مادامكه ارادت الله فرب حال ايله قطعا
 مفيد اولغه بحال بوقدر وضعفاد كافله وادمانده تحول حاله بيلدم يعنى
 ركسته تقد علاجه اعلى اولسه ارادت الله اولما بى كند چه ضعفى متر ايد و
 دارة صحت و عايندن متباعد اولور و اكثر مخلوقى كود رسن غنايه سعى ايندجه
 فقره واصل اولور مناصب عاليه به سعى ايندجه خلوقى حاصل اولور و هر زمانه
 حال ركونه اولور اخذ الله الواحد القهار **دليل** آخر عارف اولود ركسته
 دير كه وحدته دليل ظاهر بويمز مى كه اطباى كود رسن لوازم بقاى وجود و عا
 وحفظ اصحله بدنى مرضدن صيان ايد ايك نيه موه علاجه ايد مرز مرضيا
 كود رسن غالب احوال موت و انتقال و متعلقا بى كوكن يا وين و تحال ايد و
 ايك بامر الله تعا صحت بولود بعض كار علما ديمشرك وحدته دليل جليل ملوك
 موه مغلوب و تحت ترايد مدقون و محبوب اولموى و فقراتك صحت اوزده حيو
 دنياد نمتعل يد بعض عقلا ديمشرك وحدته دليل جاهلك دنياد ن كمال
 انتفاع و غنا سى عاقل و عالمك فقر و فلا كند چكد و كى در د و بلا سى تفر
 مصنفك بود دليل اول شعفر ما اوردن ما خود در **نفس**

كذلك عاقل عاقل اعيت مذهب
 هذا الذي ترك الا وحام حارة
 وجاهل جاهل تلقاه مرزوقا
 وصير العالم النحر و زديقا

معناى نظم بود كه نجه عاقل واد در عقلة رتبة عاليه به واصل مضايقه د
 زده به كيد و چكن بلز نجه جاهل كه جهلده كاملد كود رسن غنى و مرزوق
 اوها مى متخير ايد بوز ضرر عالم فاضلى زديق ايد بودر اكر شاعر اكر
 مصنفك مراد لوى بودر كه عاقل عالمك مقتضاي عقل و علمى بوايدى كه غنى
 اوله جاهل خلوقى اوله چونكه عكس كود رسن معلوم اولود كه واحد قادرك
 تصرفي ايمش اما عارف بومضمونند توحيدى غيرى طريقه اثبات ايمشكود
 مصنف غفلت ايمشكود ديمشرك حق تعالى عاقل عالمه علم و عقل نعمت انعام
 كه سعادت دنياء اخره سبب در پس انك بر جهلشنك انكارى قالمز كه حق تعا غنا
 ايله جبر ايد و اما جاهل نقصا بلا سسته مبتلا در پس عدل الهى مقتضا بودر كه
 دنياء غناسى ايله مجبور اوله چونكه حالى بومنون اولود زبيلور ذك و قول
 اولماز بوز دل جكيم عليم معبودك تصرفيد كه كمال حق و عدل و عايت و نمشد
 بومعناك دليل توحيد اولسى قتي ظاهردر بعض عارفو ديمشرك حق سبحا
 و تعالى حضرت بلينى ليل داج ايله يعنى ترا كويجه ايله نهار و حاج ايله يعنى نورانى
 كوند ايله وسماى ذات ارج ايله يعنى بود جار صاحبي كوكلر ايله و بخار ذات
 امواج ايله يعنى موجار صاحبي و يال ايله و دياح ذات عجاج ايله يعنى غريب
 و عجيب صورتلر صاحبي شديد بلر ايله و ارض ذات فجاج ايله يعنى واسع بولور
 صاحبي بيورلر ايله و ثرى با تسروالات و اسباب تسر يا بلان طافلو ايله بيلدم
 فى الحقيقه بود دكارى دليل جليل در بر حيكيم حق و قيوتم وجود نه كه قول الله
 شدت لارى دفع ايد و بعض علما ديمشرك وجود بارى به شمس نورانى ايله
 و عدد و برق صاحبي بوشلر ايله و ورقلر صاحبي اشجار ايله و خوف و سرور
 صاحبي قلسلر ايله بلدك ظاهر ادله مذكور و حيكيم خلوقه دليل باهره د

حمد لله كرم في الارض من جكم
 ان شئت في ذلك او شئت في رجل
 تبتى البسب عن الايام والقدر
 لا يستقيم دفاع النفع والنصر

بيت اول معنا سى بودر كه حمد الله ارضده اولقدر غير حاكمو وضع بومشرك
 هر برى عاقل اولانه الله تعالى حضرت بلينك قدر قلدن و اعداى دينه اولان
 ايامندن هر برينه دلال ايد در پس توحيدده نه ترده و مجال و اربابى

که

معنای دلیلی استرایسک فکده استرایسک آدمک استرایسک طبرافده استرایسک
ایسک حجرده هر بر ندن بولور سن بیت ثالث معنای بولورک هر بری دلالت اید
خالق الله در کند و مخلوق عاجز در نفع و ضرر دفعه قادر دکلر ادله
مذکور مستر شده کوره در معاند قابل علاج اولدغیا به محتاج دکلر تم الکلا
پس شدن کر و عناقلی بود دیده نک و بود ایقویام زیرانوباید که حدو غایتی تمام دنیا
یوقدد

باب خامس عجایب خلق انسان بیاننده در

تحقیق بلك و اكاه اولك ای معاشر مسلمین که حق سبحانه و تعالی انسانی صور عجیب
و خلق بدیعه اوزده ابداع ایشد جمله د عقلی ایله یلور و بصیرت و ادراکله
حفظ ایدر لسانی تکلم ایدر ایکی از اشیاده استخدام اچوندن ایکی یا قسقی سیر
اچوندن ایکی کوز دنیای مشاهد اچوندن معده هضم اچوندن کبد غذای طبع
اچوندن طحال مجتمع اخلاط سوداویه و بلغمه موضع فکر در بغر سقله فضول
ماکولات اچوندن فرج اقامت نسل اچوندن ذکر آنک التي در قیارت الله امور
الخالقین و دخی آمده باش خلق ایشد که اشرف اعضاء و رحمتی در لو که در
انسان جمله حواسک صومعه سید و مواد در اسقلبد در و حق تعالی اعضاء
انسانده بعضی نک و بعضی چفت خلق ایشد اعضاء انسانند فرد اولنلوه
وضع اولنلوه الفاظ مذکور در زوج اولنلوه وضع اولنلوه ثلث سما عیله
اگرچه مصنف کلیت دعوی ایشد اما کتب لغتده بعضی مستثناده جمله در او
فرد در آنکه اکفامکن اولد و عینون فرد مخلوق اولدی زیر احو سبب و تعالی
ایک باش خلق ایله فایده سز زیاده اولور دکن آلری و یا قادی ایکیش خلق
ایلدی زیر هر بری آخرک امانته محتاج در آدمک آلی و یا غی بر مخلوق
اولسه تمام حاجته قادر اولور دی امام صادق رضی الله عنیه میفرمود که حکم
مطلق انسانده بر قاریش برده در هر جوهر خلق ایشد اول جوهرک بر کوز
صوبی ماخذ یعنی طوز نور اگر ماء عین طلول و سیدی کوز ترا دیک لازم
کلور د زیر اشجی در یعنی اچ یا غنه مغلوبه طلول صوده آید و کوز میسک
یاغ سوی نیز با نسود و طوز نور و بعضی اشیاء متعفن اولماق اچو ملج
وضع ایدر ایکی جوهر قویلاق در آنک صوبی اجدد اولله اولسه بعض
هوام که بوجک و جانور مقوله سید قویلاق اچنه کبر و بضر ایتک فرد
ایدی سونک اجیانغی مانع حتی بین الاقام سمیله اشتها تمام بولشد
قویلاق اچند مجتمع و منجول و انجر کابی خاز لایله جیقرب بر آدم بدسلر

در

سبب هلاک اولور اوجینی جوهر بولور و ن دیکلوی در بولور و نکل صوبه
خوضت وارد یعنی کشید بولور مقصود رایحه استشمامنه و استنشاق
هوایه و تنفس و استراحت معین و مساعد و لمقد طوز لوصو سبب صلاب
ماء خلوص سبب رخاوت اولد و غی ظاهر در جوهر رایع اغر در آنک صوب
طلور در تناول طعامده سبب استنکاف و لمق اچو ن طلول خلق اولمشد
امدی بن صفات بشریه دن تنزیه ایدرم اول اللهی که انسانی برات پاره
نطق و بیان صاحبی ایددی و بر مقدار اچ یا غیله اهل نظر ایدوب حقایق
اشیائی کماهی کوستردی و بر یکجک پاره سیله صاحب سمع ایدوب نغمات
و اصواتی اسماع و تفهیم ایددی خلق انسانده بولور کرا و انزاعرب در که خو
بستکار تحارحم مادده ادمی اوج ظلمده تصویر ایددی بری ظلم بطن
بری ظلم دحم بری ظلم مشیمه در که بولورن اقدم ذکر اولمشدی اول ظلمده
و مکانه تصویر ایدک کوز کوز مرآل ابر شمر مع ذلک و مخلوق لطیف مستقیم
عیب و خللدن بری وجود کامل ظهور بولدی اگر حق تعالی انسانده ایکی لسان
خلق ایله سز غیر حاجه زیاده اولد و غندن غیری اول لسانله تکلم انسانه غای
تقبل اولور د افضای مراد و اظهار مافی القوآده امکان اولمز ایددی زیر
شوندن خالی دکلر که یا بری ایله تکلم ایله یا ایکسی ایله تکلم ایله بولورند
دخی باهر بری ایله بر سوز سوبلیه یا ایکسینک دخی سوزی بر اولله پس بری
تکلم ایله بری معطل اولوب لغو و لمق لازم کلور د اگر ایکسی دخی سوبلیو
سوز لوی بر اولور سه ایکدن بری لغو اولور د زیر بری ادمی مراد ده کافی
ایکن لسان اخره نه حاجت قانور و اگر هر بری آخرک منطوفه مخالف بر کلام
نطق ایدر سه سامع فهم کلامده اضطراب چکوب یا مراد متکلم ندر و فنی
لسانک د ایتد و یکدرد و بویختر اولور د پس لسان واحد کافی و بلغمه ظهور
خلق انسان بولور اولور اولد بومعناد ندر که عارف و دیشلر در مافی امکان
ابدع فمکان یعنی ذائره امکانده بولور و ظهور بولور نشسته د انجی طرز
دخی بوقدر اگر اولسه اول سوال اوزن خلق اولور د دخی عالی و منزه اول
الله که بول و غایب اچو ن جاری و منافذ خلق ایدوب اول منفذ لردن بول
و غایبی دفع ایتکه قلبه اشراخ و برک و اول بحر الیچنده بولور خلق ایتدی که
بول و غایبی ضبط ایدر ذرا د اناجر بیان اوزن اولسه آدمک عیشی منفذ اولور
ایدی سلسل بولور مرضنه مبتلا آدم کبی د اناجر جاری اولسه حال انسان مکدر

اولودی عسر بولم مبتلا آدم کی وبعد قضاء الحاجة بول و غایطی سد
وامسا که قوت خلق ایلدی حتی دیمشدر که دفع بول و غایطه منفذ اولسه
فضول طعام بدن اقام ده متصل طورده عمری غایت آذ اولورده و ظاهر
بودر که حسن تدبیر منزلد ندر که حاشا منزلت خلاسی اولر استر
مواضعنده خلق ایلدی حق سبحانه و تعالی اغز یارینی یعنی تو کر و کی خلقده
خلق ایلدی و دایما بوغزه اجر ایدوب آتدی تا که بوغز قود و میده اگر تو کر
اولسه آدمک اغزی و بوغزی قوی و یوب مابین شفقتیه حرارت مستوی اولمه
هلاک انسانه مؤدی اولور که مصنف بو محله بو کای نامنه تألیف ایتدو کی
مدر حنه و عموما عقلا ی عالمه خطا ایدوب در که ای معشر عقلا وای معاد
صدرا وای فلک ریاستک بدجمله کو فکر و تأمل ایدک اولاسزده اولان نعمت
حفظ و فهم نه نعمت جلیله در اگر نوع انسانه حفظ و فهم و اذعان احسان اولسه
عیشتی تلخ اولوب که سن و علبه سن ویردوکن آلدو عن یلیوب حفظ مال و مال
ضبط اقوال و افعاله قادر اولمزدی و کندوب احسان ایدن آدمه اساءت اید
آدمی تذکر و فرق و تمیزه مهندی اولمزدی کذلک بونک خلافتده نسیا یعنی
او نومتی نعمتی نه نعمتدر اگر نسیانده حق تعالی حضرت قدرینک نه لطف عظیمی اولور
ملاحظه ایتسک اکثر اوقاتک مخصوص اول نعمت شکر نه مصروف اولور دی
زیرا انسان فقیره نعمت نسیان احسان اولنماش اولسه ایتدو کی معاصی
خاطرند که تمکله هیچ بر لطف حق ابله متسل اولمه بحال اولمزدی و هیچ
تأسف و تلهف و ندامتی نهایت و تحسرتا ثرو انکسادی انقضا و غایت
بولمزدی بو نعمتی دخی ملاحظه ایلکه که حق سبحانه و تعالی نوع انسانه مخصوص
حیا نعمتی ویرمشدر سائر اشیا بو نعمت و بو عنایتیه مظهر اولنماش حیا
نعمتی اولسه کسسه همان و مسافرنه ضیافت و تعظیم ایتزدی و عده لوه و
اولمزدی کسسه کسسه نک حاجاتن قضا ایتزدی انسان امر حسنی ترجیح
و اختیار ایدوب امر قبیحی نه حاشی و اجتناب و فرار ایتزدی بو محسنات
مذکور جمله نعمت حیا نیایچی در و جناب حق و فیاض مطلق اهل کیم بود
نه نعمت جلیله در ملاحظه ایلکه اگر انسان مذک جناتیه و مقدار عمری جزئی ابله
ایده عیشتی منفقر اولوب دنیا دن خط و بهره به بحال اولمزدی ذرا حال آدو
ایکد خاکی دکلدر یا عمری قصه اولدو غنه علم تحصیل اید یا اوزون اولدو غنه
علم تحصیل اید اگر عمری قصه اولدو غنی بیلد اولدو آدمه دوزایدی که مالی در

موضعده وله یعنی غایت مخفی
و مستور محله اولکه که غیظ
اویسه پس حق سبحانه و تعالی
حضرت لری دخی بویه جایدوب
خلا ایچون مهیا اولان منفذی
بدن انسان بناسک استر

اولتمش وجودی هلاک مشرف اولمش شمدی قتل اولمش اوزده در هیچ جنه دنیا
ذوق و صفایه واصل و بر نشسته ده مال و بنون و بر نشسته حاصل اولوب هلا
موت منتظر رحله مترقب طور من لازم کلدر که اگر بو مقدار عمر طویل اولدو غنه
علم تحصیل ایتسه طول عمر خود خصوفی زمانه مقدار اولمش و اربین السنین
الشیعین قتی باشی و اولدو آدمه میسر و در مع ذلک بو قلدجه معمر اولدو غنه
طول عمر نه اعتماد نفس اماره مقتضیا نه حکم و رب تمام دنیا به انهماک ابله
کندوبی عرضده هلاک ایدوب سؤیلتسک عمر من مساعله واره بر اذ زمانه
مراد تن کورده لم دنیا خطه الالم بعد موت قریب اولدو قله توبه ایدم لم انشا الله
دیمک مقرر اولور ایدوب بو کی طریق به حق تعالی رضا و میوب مذهب مختار
بو اولدی که انسان نه یأس مطلقده اوله نه غفلت محضده اوله بین الحق و الواجبات
دنیا ده طریق حلالدن صفا و ایمان درگاه اعلایه تضرع و سجاده اوله توبه
اجل کیم اجل منافقند در بوند نصکره حق تعالی دنیا اوزده عباد عنایت معنی
ایچون تهمی و ایدو کی اشیا بی دخی ملاحظه و تأمل ایدک طبراق بنا ایچو
دفرضات ایچوندر هر صنعت دیمه موقوف اولدو غنی معلومدر ایغ و تحنه
کیلو ایچوندر باقر آو آن ایچون کش و التون معامله خلق ایچوندر جواهر زخیره
اکار در حیوانات غذا ایچوندر میوه و نفعه و ترفه ایچوندر لحو و اکل ایچوندر
انواع ماکله معین در و در ایح طبیعه تلذذ ایچوندر ادویه و معالجات تصحیح
بدن ایچوندر و حیوانات نبوب یو کلتمک ایچوندر اودون یا قوق ایچوندر چار
و چمن اول حیوانات بقا سی ایچوندر مسک از فر و عود و عنبر استشمام تمکله
جانه صفا و غذا ایچوندر مصنف بو محله ایدم امدی معلوم اولور که جنس
نعم جلیله الهیه بی عدد و احصا مراد ایتسک اصلا صایمغه و حساب کتور که
بحال و امکان یوقدر اگر یو باید بون بون کتابلر دخی تألیف و تصنیف
ایدر سک قال الله تعالی **و ان تعدوا نعمت الله لا تحصوها**
باب سادس جناب عز حقند داخل عالم و خارج عالم تصور فی منع بیاد
معلوم اولکه طائفه ملاحظه لغتهم الله علی حده عوام مسلمین و ضعفا
مؤمنینی بو مسئله ابله اغوار اضلال و عقیده لونده تشویش و خلاله باعث
اولوب دیمشدر که حق سبحانه و تعالی حضرت لری نیجه بیلک قایلدر ظاهر خو
نکانه بو عالمک داخلنده در نه خارجنده در بو محله مدعای باطل لری انشا
صد دند بو آیت کریمه یسوق ایدر لرحق تعالی بود مدی که و ما قدر و الله

نهیست

حق قدر یعنی عباد حق تعالی حضرت تباری حق علیه بلد یل امدی معلوم اولور که
عقل جهشند حق سبحانه و تعالی معلوم اولما ذلک بشر بزم مذهب ازین معرفت
بر معصومه محتاج اولدی که اول معصوم بله و بزه تعلیم یدیه مثلاً حضرت سرور
انبیا علیه فضل التحابا و بعده وصی و دکوری که حضرت علی در و هر تا و یحیی مثلاً
شمد کی حائده بر معصوم واد در معرفت الله اکا مخصوص در اول بزه ترفیت و
تعلیم یدیه دیوبیا بچار ندن بر شخصه بر ادعای یدیه با ندن و اصل معرفت
اولور ذلک من جهة العقل حق سبحانه و تعالی معلوم اولما ذلک بر موصف
بر اندر جوابین دیر ذلک هر کیم بر دعوی یدیه که معرفت الله محالدر غیر معقول
بونی مذهب انحاء و ادب و کلامی تقوّه یدیه انک کلامی دخی سزک کلامی
کی الحاد در ذلک کتاب الله و سنت رسول الله و یوز یکرمی دوتریک پیغمبر
سوز لینه محالدر بلکه مقتضای عقله دخی محالدر علی الترتیب و سزک
محالدر بیان یدیه انشاء الله تعالی اول کتاب الله مخالف در دکن حق
سبحانه و تعالی کتاب جلیل آتشانده یوز مدعی فاعلم انه لا اله الا الله
و اعلموا ان الله مولیکم پس اگر معرفت الله ممکن اولسه حق تعالی امر یدیه
هیچ حق تعالی محال یدیه امر یدیه لا یکلف الله نفساً الا وسعها یوز مدعی
هیچ شرع شریف مقتضای معقوله مخالف اولور مدعی عقل تکلیف بالمالی تجویز
ایتمز ایکن شرع مطهر یدیه هیچ آدم اولاد ندن بینا اولنله حق تعالی نظر
ایتمه در مئی اعمایه دخی نظر ایتمه دینار ذلک امر لغو در هیچ یوزنله تکلیف محال
اولور مدعی سنت انبیای عظامه مخالف در دیگر ظاهر یوز کلام انبیاء و رسالین
صلوات الله علیهم اجمعین جمیعاً خلق جانب حق دعوت و معرفت الله ارشاد
و هدایت مصلحتی ایچون کلشدر اگر معرفت الله ممکن اولمز ایسه ارسال رسول
اولور مدعی معقوله مخالف در دیگر ظاهر هر صنیع بر صانع ندن لابد در شمد
ایکه بر مصلحت شیء اسک اول متبادر اولان یوزنک استناد و صانع و محذ
و واضعید و عالم دخی مضمون عاقدن اولور مقرب و مضمون غیر یوز مخالف
اولوب محتاج اولما من غیر میسر در معلوم اولور که یوزنک دخی بر صانع و ایتمو
الله تعالی حضرت تباری بر طریق بله یلور در موصف یدیه که اشهد الله عقل و علم
و عرفان صاحباری یوز حق تعالی حضرت تباری بادی فکر و نظردیه یلور ذلک
مثلاً بر کسینه صحرا در بر قصر رفیع و محکم البنا کورده اولاد ملک خاطرینه
خسرو یدیه که هیچ یوزنک بر صانع اولوب همان کند و لکنده یا بلشدر دینه

کلیه

اگر یدیه اول آدم انسان اولما ذلک مجنون و لا یعقل اولور ذلک بیمار خانه
قیوب علاجه محتاج اولور و غنه حکم یدیه در امدی دنیا صحرا اولور ذلک بر صحرا
بر بنا فاعلمه دلالت یدیه بک یوز عالم بوترکیب عجیبی و طرز غیر بی ابله اولطاش
و کرج ایله بنا اولنلان قصر دن اشاعه می اولدی که اول بنا یوزی فاعل و یوز
دلالت یدیه یوز عالم کی صانع دلالت یدیه بتمیه ظاهر بود دیگر کلام واضع و هیچ
انکاره محال یوز قدر یوزنک نصیحه ملاحظه ملزم اولوب دیورسه که نه عجب
بر حاشا عالمک صانع یوز قدر دینمذ کرچک صانع مضمون استدلال ممکن
الله تعالی واد در لکن الله تعالی حضرت تباریک نه کیفیت اوزن اولوب نه مکانه
اولور غنی بلمز معرفت در مراد یوز بود در عالمک داخلند مبدل خارجند
دیور دعوی غلطیه به دوشر لایسه یوزنله جوابین دیر ذلک ای محذ و لور لیسر
تلبیس اندر اول معرفت الله دن بحث یدیه کن بفضل الله مغلوب و محجوب
اولوب کیفیت معرفت نه کند یوز کیفیت کیف دند کیف و صفات استقام
کیفیت بجه لک دیکدر اینیت این دند این مکانند استقامت اینیت
قند لک دیکدر یوزد در کلام ملاحظه به دیر ذلک ای حقار چونکه و جواب
تسلیم یدیه که حق تعالی حضرت تباریک بجه کیفیتن دعوی یدیه اول کیفیت بلک
استر سز حاشا انده کیفیت متصور دیکدر بجه اینیت اثبات یدیه کاز
یلم دیر سز که عاذا الله انده اینیت تصور یوز خیال محالدر تعالی الله عن
ذلک علو اکبر امدی اول و صفات که حق سبحانه و تعالی حضرت تباریکه نسبت محال
اوله اول مقوله و صفات یدیه حق تعالی صفات یوزی بو محال دکلکی در یوز کیفیت
و اینیت در دکلک مخلوقه کور در هیچ خالق شانندن تصور اولور مدعی کذلک
اولور مغلطه کور دیر سز که حق تعالی عالمک داخلند مبدل خارجند میدر
یوز سوال جوابین دیر ذلک یوز سوال نفستند محال قیلند نند ذلک یوز سوال یدیه
آدم ایکنه خالی دکل اول کور لم عالمک حادث اولوب بر صانع قدیم یوز
خلق و ایجاد یدیه که قرار می یدیه ظاهر سز انکار یدیه مدیکر وجود صانع
تسلیم یدیه که اگر یوز مایل قابل اولوب انکار یدیه بر عالمک محذ و موجود
یوز قدر کند و لکن اولور در دیر ایسه هیچ آنکه سوز یوز یوز ذلک بالاده تحریر
اولما مقدما ندن مجنون یدیه ثابت اولد صریح حال مجنون تو لا یسل غما بفعل
اگر مقر اولوب عالم حادث در صانع واد در دیر ایسه اکا دخی دیر ذلک یوز جواب
حاجت قائدی ذلک عالم ندر کل موجود سوی الله یعنی ذلک یوز غیر هر نه

موجود و اریسه اکا عالم دیو تو ظاهر بو محل شبهه دکل یا بنجه ممکن اولور که ذات
 بادی که قدیمه ازل وابد در احد صمد در بو حادث اولان عالمه مالک و
 ایجاد ایشدوکی اشیا به مشارک و مجانس اولوب داخل عالمه اوله خارج عالم
 دیو اسیک ظاهر اول عدم محضد بنجه دیمک اولور که ذات بادی عزت شانه عظم
 سلطانه عدم اینجه اول پس بو مقدمات نتیجه ویردیکه بو سوال بحال اوله قطعاً
 ایرادنه وجه اولیه حاصل کلام مذهب صحیح و کلام صریح و جواب معقول و
 مختار و مقبول بوسوزد که دیو حق سبحانه و تعالی واجب الوجود در عالم
 موجود اولمزدن اول موجود ایدی و وجود واجب یعنی ذاتی وجودی
 اقتضا اید هیچ بر زمان تصور نه امکان بود که اول زمانده اول سیمانه
 موجود اولوب بعد اوله نفوذ بالله حق سبحانه و تعالی موجود ایکن دخی عالم
 و مکان و تقدیر مکان بودی حق سبحانه و تعالی چون مکان متصور دکلدر
 و تقدیر مکان دخی امکان بود چون که خلق عالمدن اول موجود ایدی پس خلق
 عالم ایشد که نصکره دخی حال بومثال و زده در کائن الله و یکن معه شی
 و الان علی ما کان اولدن نه ایه بنه اوله در اول تقدیر جه داخل عالم
 خارج عالم دیمکه طریق قالدی بودید و کد دخول و خروج تغییر متعلق
 تغییر بود در حقیقه واجب الوجود اشیا حاده اما باشند در واجب الوجود
 حقیقه بود تصور تصور در آنک تغییر محال بود بواصلدن لایح و ظاهر
 اولدیکه عالم مکاندن عبارت دکلدر مکان جوهر در حدود قبول ایدر جهات
 سته محتاجد جوهر و عرض مخلوقد حق سبحانه و تعالی خود محدود دکلدر جنس
 جواهر دن جنس اعراضدن دکلدر حاشا پس ظاهر و مبین اولدیکه داخل
 عالم خارج عالم و ضعیفه متصف اولسی محال ایش و الله اعلم
 باب سابع مکلفه اعتقاد یاقده لازم اولان سنه لولا اقلی قدر انی بنیاید
 معلوم اولسونکه مکلفه اعتقاد ی لازم اولان مراتبک ادناسی بود که عبید
 مکلف نفسینک حادث اولدوغن و جمیع عالم اگر جواهر و اگر اعراض که اول
 کتابده تفصیل اولمشدر جمله سنک حادث اولدوغن بیلده و بونی دخی بیلده
 بوجمله عالم که واقع اولمشدر بوبر خالق صانع اثری در که بونی احداث
 معددن وجوده اخراج ایشددر و بومخلوقاتک بر آیین اعیان یعنی قیام
 بالذات ایشددر بر آیین اعراض یعنی قیام بالغیر ایشددر مثلاً انسان
 جوهر در عین در بونک اقلی و قره لغی کوزلوی و قاشلری سیاهلکی سخا

و کرمی بخل و صفتی علم و معرفتی چهل و قیاحتی بومقوله عرض در و بوکا دخی
 معتقد اوله که صانع واحد در قدیمه الی الان وجود دن زایل اولمشد
 دایما موجود در و فیما بعد الی اابد وجود دن زایل اولمشه کرکینه کما
 فی جمیع الا زمان موجود در معدوم و وفای اولماز اول بادی اولدینه
 تغییر و انتقال و تحول و ارتحال جایز اولماز و اول ذات سامی صفات
 جوهر و عرض و جسم و صورت و جسد دکلدر حرکت و سکون و غم و فرح
 و سهو و غفلتله تصور اولنود مقوله سنک دکلدر کیفیله تصور
 اولماز اینت ایله تفکر اولنود احداث محدثات و ایجاد مکتوبات
 واحد و منفرد هیچ اندن غیری خالق بود قدر ذات شریفنده اعتقاد
 اقله بومرتبه لازم دکلدر صفات جلیله سنه بوکا دخی معتقد اوله که
 حق تعالی حضرت تباریک صفات قدیمه سی و ارد در قدرت و علم مثلاً جوهر
 و تعالینک حیاتی بلا روحده بلا نفس در جمیع مقدور اینه قدر قدرت
 واحد ایلده در جمیع مسبو عاتی ایلده احاطه ایدر جمیع مراتبک و بصرک
 کور و ذات شریفی کور کلامی اولیدر صفت قدیمه سید ذات سامی
 صفاتی ایلده قایمدر و حق سبحانه و تعالی قولورندن استدر و کز هدایت و استدر و
 اضلال ایدر و حق سبحانه و تعالی دغیری بر فرد نفع و ضرر ایصالنه قادر
 دکلدر ضار و نافع الحق اولدر و بودکر اولناز اشیا یی بملک واجب اولد
 قولک عقلی جهلشدن قدرت و استطاعتله مشروطد عقلی اولوب فهم
 و ادراک طاقی اولیان خارج بحث در و مخلوقدن بر فرد حق سبحانه
 و تعالی اولدینه بحث و غلبه و حکمی بودر حاکم الحق حق سبحانه و تعالی حکم و امر
 انکدر که الحکم و اینه انشور و بوکا دخی معتقد اولنور کدر که بعثت انبیا
 صلوات الله علیهم اجمعین جایزدر و حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم
 حق تعالی حضرت تباریک رسول حق در معجزات صادق ایهات فایقه ایلد کلندر
 شریعتی قیام قیامت مؤید و بایقه در و اجماع امت حقددر لایحتمع امتی
 علی الصلاه ما راه المؤمنون حسناً فیرعند الله حسن یومشدر و یوم
 قیامتد بحث و تار و میزان و صراط و حساب و قیوده سوال ملکین و
 مستحق عذاب اولناره عذاب قبر و یوم عرصانه عصانه شفاعت حقددر
 بونلردن و ندر بر کمنه نک که شک و شبهه سی اوله کافر در و بوکا دخی
 معتقد اوله اوله حضرت سرور انبیا دن صکره امامت حضرت ابو بکر بعد

معتزله به نفعی صفاتند موافقت ایدرب حق سبحانه و تعالی به علوم حادثه
ایتمشود و بطریق نحوی و افرض در شیعه دید کلید در و افرض اول
عسکر در که قایده لونی ترک ایدله و افرضه بنوردن بر فرقه در محمد فیرو
ابا و قاموس در افرضه شیعه دن بر فرقه در زید بن علی به تابع اول
شیخین در رضی الله عنهما بتوی تکلیف ایتدیلر ایا ایدوب جزمک و زیور
ایدک و پس زید ترک و در فض ایتدیلر نسبت افرضی در خواجه محمد بارسا
فصل الخطاب اید شیعی بر چند تاختند و شروع وارد اما مسمیه زیدیه
کسانیه علائق اسماعیلیه دخی بنوردند و بر شیعه کسرتین ایدله
هر کسک اتباع و انصاری در عرفا حضرت علی و اهل بیت حجت دعوا سند
اولناره اسم خاص اولمشد بنوردن اما مسمیه حضرت علی به قایلر در تبلیس
ایدلر که سلطان انیسار دفع خلاف و تقریر وفاق ایچون کلشد هیچ اولر
دنیا دن مفارقت ایتدک اعر امتی مهمل و مشوش قیوب یکدم ظاهر اخره
فراغ قلب ایدله کتمه که انتظام احوال امت ایچون تعیین اما مدن اهر بر امر
بو عیدک دیوب تقریضا و تصریحا تعیین یوردن قرینه بعض ادله ایراد اید
یو نهانه ایدله که اصحابه بی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ظلم و عدل و قه
نسبت ایدوب طعن و اکهاره اقدام ایدر لرحق سبحان و تعالی قرآن عظیمه
انلرک جلالت و قدر رینه و عدل ناره و سعادت رضای شریف لینه
و اصل اولد قرینه شاهد انزال ایتدوکی ایات بینا قی قایل و انکار سلط
انیسادن یو بایده وارد اولان احادیث شریفه بی معنای اخره جمله اصرار
ایدر لرفوذ بالله او نجی حرو زبیه در حرو ز کوفه قریند بر موضع
یوقر اول موضع نازل ایدیلر مبالغه ایدله عبادت و متصل بنوردن
مصحف شریفی کتوب تالو و ایدر لرایک بامر الله نهر و اند حضرت علی
خیانت و خروج ایتدیلر اسلامدن اول متفرق اولان فرقه بنوردن
معتزله دخی یکرمی قسم منقسم اولمشد در و اصلیه در که ریشتر و اصل
ابن عطا اصحاب اید حسین بصری حضرت ولینک شاگرد لوندن ایکن اول
جلالت اعتزال اتمکه طایفه سینه معتزله دینلشد عرفیه هدایتیه
نظامیه اسکافیه اسواریه بشریه سکاریه هاشمیه حابطیه حماریه
مقریه ثمانیه جاحطیه کعبیه حیاطیه جنابیه هشتمیه هشامیه
و داریه اگرچه معتزله فرقه معتزله بیانند بعض الفاظ اجنبیه خلط

5

ایتمشدد اما وجه صحیح بود که منقول اولمشدد **فصل** مشبهه دخا و
فرقهیه متفرق اولمشدد هشامیه معبریه منها لیه زراریه یونسیه
ماتونیه کلونیه ذهبیه حشرجه کرامیه **فصل** جبریه دخا و
قسمه منقسمه رجسیه بکریه ضراریه **فصل** مرجیه دخا و ج قسمه منقسم
اولمشدد در عسائیه ثوبانیه ثومیه **فصل** بخاریه دخا و ج قسمه منقسمه
بر عوثیه زعفرانیه مستدرکیه بونلر دخا و ج صفات الهیه ده مغزله
موافقت اتمشدد در **فصل** و افض دخا یگرمی فرقه اولمشدد در قطعه
غلاتدر که مقدمایان اولنمشدی شبانیه سیبانیه در عبدالله زیبا
اصحابیدر بوالعبدالله در که حاشا حضرت علی انث انث دیمشدد
یعنی سن الکه مغزود سن دیمشدد حضرت علی بونی مداینه نئی اتمشدد
معبریه هشامیه صالحیه زبیدی در زید بن علی اتباعید امامتی اول
فاطمیه سوق ایدوب غیره ثوبتی بخور اتمشدد در حاجیه منصوریه
جارودیه حریریه یعقوبیه بیریه کیسانیه تناسخیه یونسیه شریکیه
بریدی معمریه خطابییه در ابی الخطاب محمد لاجدع اتباعید جعفر بن
محمد الصادق حضرت زینیه انتساب و محبت دعوی یدر که حقتدر کفری
مژدی کلمات ایدوب امام جعفره منعکس اولدغی کی مزبور د بتری و لغز
ایدوب اصحابه دخا بتری و لغز ابله تنیه اتمکین مزبور ابی الخطاب عزرا
ایدوب مذهب مستقل ادعا اتمشدد **یکرمی در دخی خلیفه** د بونلر
معنقد لری بودر که بر امام که د فضا و لوب حاشا کرید اصحاب کرام اول
شیخین دن رضی الله تعالی عنهما بتری ائمه اکا اقتدا بر قیله اد و صلوة
جایز د کلدر دیو ل **فصل** خواجه دخا یگرمی بر فرقهیه متفرق اولمشدد
تحکیه اذ آرتة بخاریه میهونیه باطنیه صقریه شعبیه خمریه حارمیه
مجهولیه صلییه اخلسیه معبدیه رشیدیه سیبانیه بزیدی حارثیه
مکذبییه فضلییه شمرانیه ضحاکیه در کتب و لفه مستقله و طوائف
مذکور اولفله اختصار اختیار اولندی بومذکور اولان امتدن اولد فرقه
مختلفه در که هر ضال اولدیله هر مصل فالدی اولطایفه فاجیه که مقدما
بیان اولنمشدی اگرچه مغزوات فرقه مزبور عدد موعوده مخالف اولمشدد
لکن اصول اعتقاد ده بعضی اتفاق اولند اولوب اینجی اختلاف فرقه مسایل
اولفله بر برینه ارجاع ابله ینیه تمش یکیدر قرار ایلدر کی مفضلا کتبه

مرجعند معلوم اولود امام محمد شهرستانی کتاب میل و نخل ده بو
 تمش یکدن خارج و بوندله مخالف قور اولدوغنه ذاهب اولمشده
باب تاسع دعوت انبیاء و خطابه و ایلان افرا مان حکمت متعاقده
 اگرچه دین العربی شرح مصابیح لا تزال من امتی امة قائمه حدیث
 شریفی شرحند او امر مغربین بر قور وارد و جمعه ابرته سی کونند و یکجه
 قوم در یاسی جریان و سیار اتمکله طریق وصول مسدود اولمغین هنوز
 حضرت اکبر بعثتی واصل اولوب دین موسی ایله متعبد لرد اولدومه
 الحق اسکندر واصل اولمشده دیر لکن ترجمه کلام مصنف بودر که امام
 شافعی رضی الله عنه یوشلرطن ایتمزین که روی زمین ده بر آدم اولمشده
 انیا حضرت محمد مصطفی انک خبر نبوتی و ارشاد و دعوتی واصل اولماشر
 اوله مکر کافرستان و جزا و مجرده اوله فرضا اتصای عالم و نهایت ممالکده
 بر جزیره یا بر کوی اها یسنه دعوت حضرت واصل اولماشر اولسه انک حقده
 حکم شرع مطهر بودر که بوندل کافر دیر دیو مقانله جایز دکلد مادامکه دعوت
 اولوب قبول و امتناعی متعین اولیه مجرده عقله اسلام واجب اولماز
 عقل الی معرفتد موجب دکلد موجب جناب واجب الوجود اولدوغی
 مقدما بیان اولمشده پس انده بخون مسلم اولدیله دینلتمز بوندلر
 بغیر وجه قتل اولسه قاتلن دینتی حکم ایدره و قبل سماع الدعوه و قاتل
 ایتسه مظهر سوال و حساب و عذاب و لعن حق سبحانه و تعالی فرار
 کریمند و ما کما معذبین حتی یبعث رسول یبشرده یعنی زعباد تعذیب
 ایدجی دکل ایز مادام رسول کوندرب استعلازم حال ایتیمه و معذرتله بو
 مسئله ده اهل سننه مخالف ایدوب دیشلدر که انده واجب ایدر که
 باری وجود حضرت باری جل و علا مؤمن اوله لوب مسئله کند و لرب
 اصل و قاعده لوبینه بنی در که عقل موجب معرفت دیشلدر بر خود موجب
 الله تعالی در دیدک امام ابو حنیفه حضرت نوری بومساکه سالک اولوب
 لا عذر له احدی اجماع مخالفه لمایری من الا فاق و الا تقیس دیوب نه
 وجود زمان تجربه بی شرط اتمشده کتب اصولیه ده تفصیل اولمشدر
 مذهب حنفیه ده اول قومک قلی مباحده امام شافعی قوی اوزده عون
 حق و ارمایچه معذره لرد دعوت عرض اولدقد نصکره ابا و امتناع
 و غیره خا و اجدال و نزاع ایتسلر بوند نصکره معاندون اولمغله اول

زمانه

نمانده قبال حلال اولدوقاعده اهل سنت مذهبی اوزده عقلا
 متصور اولوق قابلدر که بر جزیره ده و از جماعت اوله انده رسول و مذهب
 ملاحده اوزده علما دقام مقام رسول اولان معصوم و ارمیوب مع ذلک
 ایات افاقیه و بنیات انفسیه د نظر و تفکر ایدوب کند و لربند و خوب
 باری به عالم اوله لرب قطعاً انیاد برینی کورمشکن و اصل معرفت الله اولوب
 مؤمن کامل اوله لرب اتمام ملاحده بوقولی انکار ایدوب بیک سبل مقصر
 اولوب نظر و تفکر صرف اوقات اولنیه بومیشد کلدردیر لرب انشور
 باننده معرفت سمعی در یابنیدن تلقی با امام معصوم مد تقلم اولنور

کتاب ثانی احکام نبوت بیاننده در

احکام نبوت بیاننده در بو کتاب اون بر بابی مشتملدر باب اول تفسیر
نبوت بیاننده در معلوم اولسونکه نبوت کسب عیند ایله سنی و همتله حاصل
 اولدوسنه دکلد انبیای عظام مک صفی و نوری دکلد راجسا مد دخی دکلد
 و طبق لجنه وضع و عرض اولمغله متعلق نظرک اولوب از عان و فهم ایدره
 تفسیر نبوت بودر که و ذات جلیل القدر حق تعالی حضرت لربیک جل شانیه مظهر
 عنایت بی غایتی اولمغله خطاب کرده سی اولوب سن نیم رسول احکم سن
 فلان اتمه تعیین واد سال ایدمکه دین مبینه دعوت و اصلاح و هدای
 طریق فوز و فلاح ایدره سن اول زمانده اول ذات معالی صفاتک رسالتی
 ثابت اولمغله امت دعوت اطاعت و اجابتی مختم و واجب اولدو معنای
 نبوت بر اولجی بومعنا به ظاهر کسب بشر تعلق ایتمز و بوسعدت انسانک
 جدو جهدی ایله اله کیر من اصحاب استعداد و ارباب استحقاق و نظر
 اکبر اثر اولیا و عشاقده واصل مرتبه کرامت و ولایت اولوب جایزدر
 لکن بجه زمان ریاضه صرف عمر ایدوب وجود فی بونه عشق و محبت
 قال ایتسه ینه سعادت رسالت حاصل اولوق محالدر هیچ بوسره اطالع
 فکر و اهتدای عقل ممکن اولدور می که حضرت عیسی هنوز بشکرده اکن نه بکد
 و نه عمل ایلدی که قاول زمانده انی عبد الله اقای الکتاب دد و حضرت
 ابرهیم خلیل الرحمن نه ایشلکه که حالت طفلیت و عالم صبا و قد انی و جهت
 وجهی ددی و حضرت آدم بوفطرت عجب و بو خلق غریبه بی تحصیل
 اتمکه نه مقوله استعداد و استحقاق تحصیل اتمشدر که حق سبحانه و تعالی

که

یک جلال و جمال و کبریا را بدین خلق آید و بنبوت همچون اصفاء و سعاد
 تعلیم اسماء همچون اختیار ابدی و حضرت یوسف که برادر لوی حضرت یوسف
 بنو کوه معامله را بدین هوای نفس متابع و مقتضای حسد و فتنه
 موافقت ایشمارا یکی سعاد نبوت نه طریق واصل اولدی و حضرت موسی
 حضرت شعیب قیون کور و ایکن مظهر اعطاء نبوت و واصل انواع عز و
 سعادت و ملت ندن اولد هیهات هیهات نه کسب و سعیله اولور نه جهنم
 ریاضت نه علمان تعلم و در اینک هیچ برینک نبوت مذخلی یوقد بلکه
 یوسف محض لطف و عنایت در ذلک فضل الله یوتیه من یشاء شمدی دنیا
 پادشاهلر مثلاً بر قولنه التفات ایتسه و جهنم ندن سؤاله مجال و اومید
 بلا تشبیه پادشاهلر پادشاهنده جلال نه اولق کرک یو بایده علماد و عقلا
 یوق کسسه ضلالت و دشمنشد فلا سغه بحار کفر و طغیانده غرق و شلر
 مدعا لوی بودر که نبوت مکسب اوله ریاضت و اجتهاد ایلد کسب و تحصیل ممکن
 اوله بز اول قورضاته دیر ز که الله تعالی حضرت نذحق حیا ایلد حجاب و حیا
 ایتم میسر سرور اتقا حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه و آله و سائر
 الانبیا حضرت خدیجه ناک اجاره سند ایدک ما رخدیجه فی اعمال و کما هی
 امر خدیجه ایلد رعی جمال دخی ایدر لراید کلدی بی زحمت و تعب بی سعی و طلب
 مهر نبوت خرمینا و کلرینه تمجیل اولوب مظهر سعاد جلیل و آینه جمال
 جناب رب جمیل اولد بئس بونی مقتضی نه اولدی یوقد نصکره حتی سبحان و تعالی
 اول سلطانی جانب شریفه دعوت ایدوب اولور دخی اجابت و امتثال و حاکم
 و انتقاد نصکره داخل جنت اوله ی بشیور قرق سنه مقداد زمان و اولد
 هیچ اول زماندن بر بوعالم عظیم بر عالم بولندیمی که تصفیه نفس و تزکیه
 طبیعت ایدوب ریاضت و مجاهد و صفات بشریه دن مباحل و مساعدا
 نبوت سعادته نایل اوله بوحکمه و فائز جلیله به واصل اولد که مصنف
 و حاتم علیه بشیور قرق سنه حدود علما سند ایش تألیف کتاب مستطاب
 اول نادیند و اقی اولمش بر صورت کتاب تألیف اولد و غندن بر و بشیور
 سنه به قریب زمان مرید ایش اولد حق سبحان و تعالی پادشاهن **سلطان احمد**
خان عمر طویل احسان ایلد صدق دق اولمیکه مصنف طایفه فلاسفه
 خطاب ایدوب دیر که سر خود دنیا طیب شدن فارغ الایش دینان دامن
 چمن مجاهده و ریاضله ایش حاج ایدوب دایم الدهر کوشه نشین سر نعم جلیل

دینان مجرم لایق نفسانیه بی ترک کوه هر کس معلوم با این جمله یوقد
 مدقن بر و مابین کوزه بر دعوی نبوت ایدد آدم بولندی زمان سابقه
 زمان لاحق قیاس طریقه معلوم اولور که اید الدهر قیامت دکن دخی
 اولیه یا بود دعوی باطله کرک حکمی نه اولد ممکن اولد و غنی تقدیر چه بچون
 وجوده کلیه ایدی لازم کلور که بوهذیان بی معنی دن فارغ اوله سر
 اول کسسه لورک انسان ریاضت قلب و مجاهده نفس ایلد عالم روحانی
 واصل اولور دیر بر طریقه متصوفیه سالک اولور لرا اهل شرع مقتضای
 کتاب الله و نایج قول رسول الله ایلد عمل ترغیب ایدد بر مقتضای شرع
 خلافت سوز سولینار دق باب احکام ایدد لور لعد کان لکم فی دین الله
 اسوة حسنة مقتضای سنجه لازم اولان امر شرع مظهر ایلد عمل و خال
 حذر و ترک بحث و جدل در صفای قلب الله تعالی لیک فضلیلد و سواد
 قلب که مغلوب ظلمت جهل و لمقد اولد دخی الله تعالی حضرت یونیک خلق ایلد
 هر امرده الله تعالی غیر خالق یوقد نوع مخلوقه نه علت و اینه معلوم
 نه طبیعت و اینه مطبوع حق سبحان و تعالی صانع مطلقه ما یسوی
 مصنوع نیجه کسسه کوردک مملکت بحر قار مجاهدات شاقه ایلد ریاضت
 نفسلر ایدوب سودای بحث و مایخو لیا ی صرفدن غیری بر نسنه تحصیل
 ایتامشد و نیجه کسسه بی کوردک دایما ناز و نفیمن برزده صبا و حی
 باخلوده با نیجه لوده اخشامی و آتی لطیفه ایچدن اطعمه نفیسه ایلد مع
 ذلک کرامات سنیه و ولایت هیته به واصل معلوم اولور که بر امر سماوی
 و لطف الهی ایش امر اتفاقی و کسبی دکل ایش اولابوخلوده اعمال فکر ایلد
 که ایلد طاعتشندن ارتوق بر فرد طاعت ایتیمک و ارمی هر کوه بیک بل
 عبادت ایدوب عابد اسمیله شهرت و بر مشکن اخلاص مظهر لغت اولد
 سحر فرعوندن زیاده بر عاصی معصیت ایتیمک و ارمی که حضرت موسای
 دفع و الزام همچون یوقد سحر و جیله و فساد ایشلر ایکن خاتمه حال لوی حتم
 اولوب خالص عباد اولدی لرا استاد ابواسحق ایدر بعض فلاسفه خلقه
 جیله و خدعه ایدوب دیر که ریاضت و صفای قلبه عالم روحه عالم
 روحدن عالم ملکوت عالم ملکوتدن عالم غیبه واصل اولور سر دیوس جیله
 عباد بونارک کلمات و اهیبه لربنه اعتماد و دعوی بی معنی لربنه اعتقاد
 ایدوب یوسف ایلد ترک دار و دیار و هر وطن مألوف الفراق ایدوب

او قلديلو و وحوش ايله الفت ايدوب ساكن قلا لاجبال اولديلو آخر
 دماغلرينه خفت و عقللرينه اختلال عارض اولوب ماخلوليايه مغلوب
 و مطلب جليلدن محجوب اولديلو چك كلى زحمتك جزاسى مجلجه نقد
 سؤد اولوب عمل و سعيك هيا اولدي برتسنه حاصل ايدمه مد يلو الا
 سراب بقيقه بحسبه الظمان ماء ايز كيمه دن اقتباسد سرب اول
 شكلكر كه رتبه لوده اوز اقدن صور شكلكر كه رتبه صوص سوان لان آدم
 اول صوبي صوقياس ايدوب بولندن قلوب انواع در دويله و مشقت عنا
 ايله قطع منازل ايدمه رك واروب كور و صورت كل مطلبى ميسر اولوب هلا
 اولور كذاك بولور دخی بويله اولديلو **قاعد مفيد** ايكى خاصه وار
 انبيای عظامه مخصوص صدر غيريد بولمن بوي بودر كه قطع امور دينيه به
 متعلق نظر و فكر ده خطا ايتن لوجناب حق عز شانه اولور كه نظر لوي خطا
 نسيان دن عصمت و حفظ ايتشد انبيای عظامه خطا و نسيان جاز در
 الا تبليغ رسالته متعلق اموده خطا و نسيان عارض اولور جاز در كدر مضمونه
 بوقود ايله تقيد دن مرادي بودر كه حضرت صلواتك نسيان عارض اولور
 حتى بوقطعه نماز ده واقع اولان نسيانلرينه متعلق **قطع**

يا سائلي عن رسول الله كيف سها	والسوء عن كل قلب غافل ساهي
قد غاب عن كل شيء فسها	عما سوى الله في التضرع في الله

و بعض عزالوده مشاوده اولديقه كندور سعادته بر راي بودوب اصحاب
 كرام راي اخر ايتد كارنده هم القدره و يقهيم لاسوه مقضيا سجه كندور
 و ايلرندن رجوع و راي اصحاب اولور مصلحه شروع بودر كه في الحقيقه
 حق اصحاب طرفند ظهور ايدر ايات قرآنيه به ناظر اولان بارانه بومعنى خو
 دكلدر ايكى خاصه بودر كه حق تعال انبيای عظامه غيبدن خبر و برك لطفنه
 مظهر ايدوب اناري بوالفاته تخصيص ايتمكه تشریف و برك بومر مشهور در
 انك طريقتند دخی بحث جوقدر با ملك واسطه ايله اوله يا بالذات علمي كندور
 مخصوص بر طريقه احسان ايدمه مشارق قلب نييند بر حالت خلق ايدمه كاندن
 بر علم حاصل اوله اول علمله اول كلام الهى اولور غن بيله با بر غيب اولوب عالم
 الغيب اول غيبه كندور بى مطلع ايلور كن بيله بومعنايه دليل بودر كه حق تعال
 بودر عالم الغيب قلا بظهر على غيبه احدا الا من ارتضى من رسول
 سا و احوالده انبياد دخی سا و مخلوق كيمه دخی بوي ايكى عنایت خاصه انبياد

كه

باب ثانی براهه اوزدینه مرتب کانت در
 جميع اهل قبله تجوز ايدر كه حق تعالی خلق انبيا كوندور امر شريف و نهی
 ايتدور كى امورى ابلاغ ايتن اولور دخی رسالت واسطه سيله حسب الامر
 كلوب ايتمه امر نهی ايدوب امور مهمه لوبن بيان ايدمه لوزر انبيای عظامه
 وظيفه كرايحق تبليغ و ايصالدر اولور موجب دكلدر در كه الزام ايدمه لوزر
 حق سبحانه و تعالی بودر ما على الرسول الا ابلاغ اهل هندون براهه
 دكلدر قوامك قوتلري بودر كه هيج عقل تجوز ايتن كه حق سبحانه و تعالی
 خلق ايتن انبيا كوندور و بودر طيه دوشمه لوبنه باعث ايكى شبهه اولمشدر
 بر شبهه بودر در لور كه انبيای عظامه كوندور كلى شى هر نه ايسه ايكى
 خالى دكلدر يا موافق معقول اوله يا مخالف مقضيا عقل اوله اكر موافق
 معقول ايسه پس نبى به حاجت نه بزا اول امرى بحسب العقل بولور و بولور در
 و اكر مخالف عقل ايسه هيج عقل آنك معرفتنه مساعد ايتن مقدمه
 خرد ديمش ايدر كى شرع شريف خلاف معقول اولور و ايدر اولور پس انبيا
 كرامه صلوات الله عليهم اجمعين نه حاجت قالور **الحاجب** براهه
 جوابد در زك اى ذمه خرا لا يفهم هر امر كه بر طرفنه بقار سز اما
 نجه طرفد غافل اولور سن شرع مقضياى علمي موكدر دى نجه امور و ايتدور
 ايدر كه اولور لوجر عقله ادر اك اولور ظاهر ادر سال و سل مخالف
 ديوكسنه دعوى ايتن و بعث انبيا حق حقيق دن خرو جدد ديوعاقل سولور
 پس لازم اولور كه جواز ارسال رساله حكم ايدن و بولندن قياس ايله كه
 بامر الله بر آدم بر مرضنه ميسر اولور دقن عقل بولور كا قطع احكم ايدر كه بو
 مرضك دفعنه دو استعمالى لازمدر عقل بولندن اوت كيدن بيلور دى و نه
 طريقه علاج اولسنه حكم ايتمه قاد اولور مجبوس بولور لازم اولور كه
 طبييه مراجعت اولنه ذيراد و اولور علاج قانون بيان ايدن اولور در پيستر
 جاز در عقل حسبيله ديوبرد و ايكى استعمال ايدمه سن سبب هلاكه اوله
 و تفصيل اديوب بيلوب ضررى نفعدن فرق ايدن اولور دامتدى بومعنايه
 انبيای عظامه ملا خطه ايله اوطبا نجه ايدن اصحابى ايسه انبياد دخی اديان
 طبييكرد و طو تالم عقلله بعض امورى بيله سن يا عقلله ايتدور ميسر اولور
 موادى نجه ايدر سن معلوم اولور كه انبيای به حاجت مقرر اولور و ايتدور
 صلاح حال غير ميسر در مرتبه دخی بودر كه امور شريعتك تفصيلن

بلك بحسب العقل بنجه ممكن در مثال نمازك عددی و عدد در كعاقی و عدد
 شرعی و كفارات و بونك امثالی امور بنجه عقله معلوم و لو رهیب
 شرع اولیا بنجه عقل بونله مهندی و لو رمی پس بوامودی بیان ایچون مغر
 اولور كه انیا كلمسنه حاجت داعیه و ضرورت مستدعیه ثابت ایشر
 بو طایفه براهه نك مقدما مذکور اولان دعوا لویه بر شیه دخی سبب
 اولمشدر كه غایت قسری نظردن لازم كلشد دیرو كه انیا عظام كه
 كمشدر در جرم و كاهی اولیان بر آلا حیوانك ذبحی تجویز ایتمشدر ظاهر
 من غیر جرم بر قیونی بوغزلق قیحد پس بو مقوله امر قیسی تجویز ایذبنی
 اولور ایچون دیروز كه بعثت انیا و ارسال رسل جایز دكلدر بز بونلر
 جوابند دیروز كه بهی بهایم و حیوانات بو بهایم حیوانات كه وارد رحله
 الله سبنا و تعا حضرت تونك ملكیدر كاه ایلام و جفا ایدر كاه خسته
 ایدر كاه اولور در كاه ذبحی ایله امر ایدر مالك ملكیدر كيف ما شاء تصرف
 اتمك جایز اولور و غند ظاهر نزاع ایتمز سز ما لكه خارج اعتراض ایتكه
 قادر دكلدر چن كه مالك اولور و غی جهنم اولور ملك جایز ایتمش ذبحی ایله
 دخی امر ایتك جایز اولور بونك بر عقلی كوشه سی واره بهر حال دیناده
 بقا و خلود نوع مخلوقه میسر دكل ایدر كه معترفی الباقی هو الله تعالی
 امده جمله حیوانات دخی اولك لازم جمله موت ایله ضایع اولیجی عباد الله
 منافع اولماق لازم كلور مصلحت انتفاع ایچون آخری موت اولان حیوانك
 ذبحنده نه دكاك و از پس آنك ذبحیله امر قیسی اولور می بر وجه ذبحور
 انسان شریفدر سا بر حیوانات حبس در حق سبحانه و تعا وجود انسانی اكل
 و شر به محتاج خلق ایلدی تا كه انكه قوت و نشاط تحصیل ایدر حق سبحانه
 و تعا نك عبادت و طاعتنه ساعی و اعداء الله ایله مقابله و مقاتله ایدر
 فرض چا دفرای اوله حق سبحانه و تعا حكیم مطلقدر سا بر حیواناتی انسانه فدا
 ایلدی تا انسانان قوتی صیانت اولنه و معیشتنده كفایت خدمت ایدر
 حسبی شریفه فدا ایتك قیسی اولور امریه قیسی دینلودی بلكه حكیم مدبر
 افلاق اولور جواب آخر امر معیشك معظمی بو حیواناتك جمله دن كجمنه
 و در بسنه مربوطلر و اگر لازم حرب و الاك ضرب کی مستلزم ایچ
 ادك پشتمن قصد قار کی كه بعض مواضع استعمال ایدر لخصوصا
 اراضی مصریه ده بلاد حاره اولور و ایچون جوق استعمال اولور

چادر لوله لازمدر اگر حیوانك ذبحی جایز اولسه حربه مؤدی اولور
 ایدی لایحرج فی الدین خود نص شریفدر فقیر ایدرین بر جواب ذبحور
 حق تعالی بو حیواناتی خلقله بویله مذبح اولملرین تقدیر بویلمشدر
 نه كم ایات قرآنیله فاطقدر پس بونلری ذبح ما خلق له یصرف
 بو خود ظلم دكلدر قیسی دكلدر عین حقدر و الله اعلم
 باب ثالث سلطان انیا حضرت محمد مصطفی نك علیه السلام
 التحایا رسول الله اولور لوی اثبات بیانند در
 اول سلطان سیر لولاك اول مظهر تشریف انا اعطیناك رسول حق
 و نبی صدق در اگر بر قایل سائل سكا سوال ایدوب دیایسه كه اول قدر
 جلیلك رسول اولور و غنه دلیلك ندر سن اول قایل نا قابله دی بومد
 دتیم بودر كه بن ضرورت عقله بونی بیلورین كه حضرت مكه مكرمه ده
 دعوی نبوت ایدوب اجبار یهود و صنادید قریش ایله بحث ایلدی و حق
 تعالی اول سلطانك ید شریفه سند اول قدر ایات بینات و معجزات
 باهرات اظهار ایلدی كه خصوص مثالن كودمدن و معارضه و مقابله دن
 عاجز و فرما نده اولدیله و مكه مكرمه و مدینه منوره ده یكرمی اوج
 بر حال اوزده راسخ و ثابت قدر طور دی بر فرد معارضه به قادی
 اولدی اعظم ایات بودر كه در یتیم یكنا و فردی ظهیر و بی همتا ایكن و جود
 عاقله فاعنی نص شریفی اوزده مال و منال دن غیری توابع و رجایله
 استعانت و استمداد دن بری ظهور ایتد كلوردر در پای بی پایان عالمده
 شرفدن غریبه و ارنجه كفر فوج ایدر دی دفعه بوجر كفر ایچند بر جهر
 فرد باش قالدور بر فریاد ایدوب ای اهل ضلالت جمله كره دیرین دینك
 باطل مذهبه كواعطل در آبا و ائمه انكوجیمعا جهنمدر در اگر نوا اعتقاد
 اوزده قلوب مونك بر حال اوزده اولور رایسه جمله كز كالاب فار اولور
 ایشده بن بود دعوی ایدرین و بو كالام حق جمله كره دیرین مؤمن اولان
 اولسون معاند اولان بكابدوکی و بولور و غی مكر و جله بی ایستو هیچ
 مهلك و بر مسون الحق مرق مقضاضا سنجه بوقدر سردشته لوكلهاتی
 بونله سولیوب عرب طایفه سند خود غیوت و بقصبت نهائیده ایكن
 بو عالم ایچنده بر فرد دفع معارضه به قادی اولوب عمومگ سر بر زمین
 تسلیم اوله لور بود دینك كند و حق اوزده اولوب خال فند اولنلو باطل

وضار اولد اولد قلونه اولد دليل و برهان جليل و كلسد
دليل آخر بويتيمى كه حق تعالى اول سلطان قرآن عظيم و فرقان كبريم
احسان ايلديكه عربى ميسين بول اول سلطانك بر معجزه كافيه سيدرك
بوكار بر مثال كورمك همچون اولين و آخرين جمع اولسه قادر اولمق احتمال
بوقدر كمال الله تعالى قل لئن اجتمعت الانس و الجن على ان ياتوا بمثل
هذا القرآن لا ياتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهير بود ديگم
معنا حق تعالى بوعالمده بغداد اولو بر شهر خلق ايند و كنى قطعاً يقيناً بجه
بيور اسم اوله بيلورم پس علم يقينى ايله معلومد كه محمد بن عبد الله
دعوى نبوت ايلد و حق تعالى مبارك ايلدن معجزات باهر اظهار ايلدى
بوندن بيتن و ظاهر بومدعايه نه مقوله دليل استرسين اكر بر قابل ناقابل
مجنون غير عاقل ديسه كه هنوز حضرت محمد ظهور ايلدى شمدنكر و ظهور ايله
كر كدر ظاهر بولام محال در ذرا بولان ضرور معلومد محال انكار دكلدر
اكر دبر ايسه كچك ظهور ايلد اما دعوى نبوت ايلدى بودخى محال در و
بالضرور معلومد بزه بولخصوص نقل متواتر ايله منقول اولمشدرك اول
سلطان ظهور و دعوى نبوت ايلدى جوهر فردايدى خدمت استاد ذلتون
كودمش اتمى ايدى و ظهور ايلدى و زمانه اهل ارض بالظهور و الغرض
كافر لرايدى بولدى بولر بن ستره رسول الله و جمله كودن باطله ستر
آبا و اجداد كز نادرده در قرآن عظيم بنم معجزه مدد قادر اولد سكر سز دخی
مثان كورك ديدى ظاهر بولامورك و قوعنى انكار كشتى انكار كسيد اهل
مكه كمال فصاحت و بلاغت اهل ايك معجزه سنه معارضه و معجزه اقتراد
و مقافله ايله مقابل اولد اصراً ايلديار بوندن صكره هيج شبهه و تردّد
قالورمى اكر دبر ايسه كه جايز كه آنقر قرآن عظيم معارضه آيتش اوله لور
بزايشتمش اوله لور جوابد دوز كه بولمخالنك حد و نهايتى در ذرا بول
حضرتك و قايعى مفرداتى نقل متواتر ايله بزه منقول و علم و احاطه منقول
اوله نعيب كه اوله مقوله خبر منقول اوليه ضرور بودخى معلوم اولد كه اكر
مكن و بستر اولسه اولدخى مشهور و منقول اولور دى ظاهر بولام قطعاً
هيج خل شبهه و مكان تر دكلدر الحمد لله ثبت المدعى

باب رابع معجزه نك شر ايلدى بيان ايدى در

اصل حقيقتك معجزه خالق معجزه در ذرا خصمى عاجز ايدى ديگر خصمى

عاجز ايدى

عاجز ايدى بخير الله تعالى حضرت بولور لکن اصطلاح حسييله معجزه بزر
خصلته اسم اولمشدرك اولخصالت دعوى نبوت ايدن ذات جليل القدر
اوله وانك ايدندن ظهور ايدد معجزه نك بدى شرطى وادد بر شرطى بودرك
فعل حادث اوله ذرا غير حادثك واعيان ثابتك صادق صاده اختصاصى
و صادق و كاذبك تفاوتى بوقدر مثلاً بر كسسه دعوى نبوت ايله نيل
و نهار تدبيرى و شتا و بهار تقديرى بنم معجزه مدد ديسه باخود اعيان
موجوده دن بر نسته بولم بر موضعه ايلدوب معجزه مدد ديسه و جهمى
اولورمى ايكچي بر فعل كر كدر كه خارقه عاده اوله ذرا ناقص عادت اولموب
معناد اولان فعل صادق ايدندن دخى اوله ظهور ايدد اوچيچي ظهور زمان
تكليف و آراي اخيار ده كر كدر ذرا قيامتله كوكل پاره پاره اولمق
كبي كشت بر طرفه دخى مشحور اولمق كبي بونك مثالى عادى ناقص بجه افعال
ظهور ايله كر كدر هيج بولم معجزه اولورمى ظاهر آخرت دار تكليف دكلدر
معجزه خود بودارده الزام خصم و اظهار صدق همچون در دور بختى ايتيانك
بحث و تحدى و دعوى و الزام خصم همچون اثبات مدعالي صدق دند
كر كدر احبانا عاده نه مناقض بجه افعال ظهور ايدد مثلاً زلزله لوكي
صاعقه لوكي شي اولان كسسه اول زمانده بونيم معجزه مدد ديسه و لور
معجزه اول وقتله ظهور ايتك كر كدر كه نى صادق امتى دينه دعوت ايدد
انلر انكار و اجابتدن امتناع ايتد كه معجزه اظهار ايدد رسم ايمان كورمى
ديسه و اولبحث و خصوصيت محندن اظهار ايليه بشيچي دعوى نبوت مقدار
كر كدر ذرا مذهب مزده كرامات اوليا انكار اولمز جايز الوقوعد آنلر
يدند دخى خوارق عاده بجه نسته ظهور ايدد اما معجزه اولمز ذرا دعوى
نبوت مقدارن دكلدر التبيح هر كيمك ايدندن ظهور ايدد سه آنك صدق ايل
متمكن و مثلك اولمق كر كدر بر كسسه دعوى نبوت ايدد بظاهر معجزه دخى
ايتسه و حق سبحانك اناك بر بار مغنى احياء و انطاق ايدد بول دعوى نبوت
ايتد كچه اول بر مق كذب ايدد ستن ديسه بودعوايه بومعجزه هيج دليل اولور
بدبختى شرط بودرك بولمور على وجه لا يلد اوله يعنى ظهور ايلد اظهار معا
اوله مكش طريقتله اوليه مثلاً بر كسسه قرآن عظيمى تلقف و تلقن ايدد
دعوت انبيا يشهدون بقبيله يه وادوب و دعوى نبوت ايددوب و
معجزه مدد ديور قرآن عظيمى ايراز ايتسه بومعجزه اولورمى بودكر اولنا ايدى

شرط معجزه نك شرط اريد بونلری ضبط واذعان و خول علماء و بكار فضائل
امتحان ايله اكثر في بوشرايطك معرفتندن خالی و بومرتبه لوی احاطه
عادی بولورسن اگرچه شرايط معجزه کتب آخرده پنجه و جوهله تفصیل مذکور
مخالف بسط اولمشد ز لکن وظیفه من ترجمه اولغله تعبیه اقدام اولمندی
باب خامس حضرت سلطان انبیا سید اصفیا نك علیه افضل
التحایا معجزات شریفه لوی بیامنده در

معلوم اولسونکه پیغمبر محمد مصطفی نك صلی الله علیه وسلم
قرآن عظیمدن غیر بیوتن اظهار ایدد معجزات حده غایت و آیات بینا
نهانت بوقد علماء دن پنجه کسندو معجزات شریفه سن جمع ایتشود و ایکی
مجلد کتاب اولمشد خلاصه و مستخرجی دورت بیک الیایه و اصل اولمشد
بوجه نك اظهار قرآن عظیم و فرقان کریمده لا یاتیه الباطل من بین
یدیه و لا من خلفه آیت کریمه سیله حق مبین و صدق اعجاز قرین اولوب
ریت و ترددن مصون و مخالف باطل و دروغدن مأمون اولدو ثابته
و ظاهر اولمشد بکتاب مختصری تشریف ایچون معجزات شریفه سنك بعضی
علی وجه اجمال بیان و عیان اولوند ان شاء الله تعالی جملة ذبری عبیه
ابن ابی طهیه بد دعا ایدوب اللهم سلط علیه کلبا من کلابک بیدر یل
بواضطر ابله با باسی او غلن آتوب مکه مکرمه دن بعید اولو ایچون
شهر دن خروج و عز سفر ایدوب بر قافله ابله مراقبت ایتدیلر با باسی
خدا منته تنیه ایدوب مدد حضرت محمد و خاندانه بد دعا ایتشود پنجه
حفظ ایدوب اطرافند یا قوب غفلت ایتیه سن دیوتا کید ایلدی بونلر
دخی بولورک آتته قیوب اطرافنه دوه لچو کروب داخل دایره اما اوکد
اعتقاد نك اولوب خوابه واردیلر الله تعالی بران سالان ارسایورد
کلوب بویا قوب او بویان آدمای بر ر بر ر قلوب اخر بامر الله عبیه
بولوب اخذ ایدوب صقوب کواکوبن قاروب هلاک ایتدی حضرت نك تأثیر
کلمه شریفه لورن کورک که ارسال اول کلبک جیفه سن یمبوب براغوب
اگندی **معجزه ثانی** زید ابله عامر بن طفیل بر مجلس حضرت حقند
ناشایسته بعض کلمات ایدوب حاشا دوه نك بوغزند عارض اولان
مرض که لسان عربیده غده ترکیده بز تعبیر ایدد لور مرضی پنجه سوز
ایسک حضرت اولقد سوزد دیلر اول سلطانه منعکس اولوب

ایکسنه بد دعا یوردیلر اول کجه عظیم صاعقه لور پید اولوب بامر الله
کو کون بر صاعقه نازل اولوب زیدی احراق ایلدی عامر دخی خوفند
خانه سندن قرار ایدد میوب قیس طایفه سندن قبيله سلوته ضرر
ایدوب اندر بخاقون اوند مسافر ایکن بامر الله تعالی مطعونامیت
بولندی **معجزه ثالث** تابعه جعدی نام شاعر که شعر و بلا غنله ماهر
و کمال فصاحت نظیری فادرا ایدی اول ذات شریف مدحند و لطیف
قصیده ایدوب و کلوب حضور عالیارینه عرض و مجلس دفعه نده
قرأت ایتد که حضرت صلی الله تعالی علیه وسلم استیحان طریقیله
لا فضل الله فاک بیوردیلر یعنی حوسبنا و تعالی اغزک انشطامن بوز مسو
دیشلورک قیوب مستغرق اولسون دیمکدر فضل لفظند معنای
کسر و تفرقه معنی ایدوب کتب لغتده مخر و مقرر در پس حضرت نك
دعای خیری برکاتند تابعه کامل بود او تود باشنه و اصل اولوب
بر دیشنه ضرر ترتب ایتدی کبر سن اقتضا سیله بر بسی و شد کجه
یرینه اندن احسن و اعلا و دیش دخی بترا ایدی **معجزه رابع** بر کول
مختصر اصحاب کون ده رضوان الله تعالی علیه هم اجمعین بر اوج خرده طایفه
مبارک اللیله آتوب بر مقدار رفیع ایتد کوی کبی کیف مبارک کون اچدی
اذن رب جلیل الله سبحان الله و بحمده دیوب طاشلر تسبیح و تهلیل ایدد
بومعجزه به حضار مجلس شاهد و نور ایمانلری پنجه مرتبه متزاید اولد
معجزه خامسه او ایل بنو تارنده پنجه مدت مرده اید پنجه دکن اصحاب
کرامه و عظم و نصیب بیورد قورنده بر اوزند او تود و ببحر ایه قریب
بردی که ایتکاء بیورد لور ایدی بعد و رایت الناس بدخون بی دین الله
افواج مقتضی سنجه دین مبین قوت تمام بولوب کثرت اصحاب کرامدن
مسجد شریفلر نده خیل مضایقه و از دحام اولغین اوج ایتلور منبر
وضیعن تعیین بیورد بنا ایتد کلر نده سعادتله دولت خانه لوندن
خروج و وعظ و نصیحت نبیله انک او ستنه عروج بیورد فکر کبی اول
دیورک مال و خزین اولوب دیورک دن او غلان طغورن عورت صدا
کبی فریاد و این ظهور ایلدی بر طریقله که داخل مسجد شریف و خارجه
اولان اصحاب استماعندن غایت امر و اضطراب چکوب مسجد شریفک
ایچی فریاد و ناله اصحاب و آل دن مملو و مشحون و مالا مال اولدی آخر

اول سید الا بر ضروری بی اختیار منبردن اینوب کلوب اول مبارک
دیو کی قوجوب مبارک بیونلری اوزدینه قودیلر رایحه طینه استیصال
دیو که سکون و طمانینه کلوب جزع و فزع منافع او کد صلی الله علیه و سلم
علیه و آله و اصحابه اجمعین **معجزه سادسه** شتاندک حاق و سطیند
اربعین اچنده بر شجره یابسه بی دعوت بیوردیلر بی قایخ و بی اهل
امر عالیله امثال ایدوب بر لوی بر قارق کلوب قیقیل دامن پاکلر
سعادتته نایل اولوب اصحاب کرامه قود علی نوز حاصل اولدی
معجزه سابعه بر کون آل و اصحاب برینه ده مضایقه آیه مبتلا اولغله
ترک حیوادفع حجاب ایدوب اول سلطان عالیجنابه اعلام حال ایتدیلر
مبارک صاع الذین قالدیروب بنانندن چشمه لرا قوب تمام عسکره
صوبه قناعت و اسباب و ضوایله استعداد عبادت حاصل اولغله کور
اجر بیوردیلر **معجزه ثامنه** بر مضایقه ده دخی عینیه صوبی منقطع
اولمش بر کور قوی به لعاب مبارک کلرندن القایسورد قلندر فی الحال
صو ظهور ایدوب قوی لب بر لب صوایله مال مال اولوب بوقدر
دواب و دجاله انتظام حال و صفای بال حاصل اولدی **معجزه**
تاسعه بر دفعه دحدیبیه غراسنده دشمن جهول عسکر اسلام
مقدم صوا و دینه نزول ایدوب عسکر اسلامه مضایقه آب د
کمال اضطراب نمایان اولد قده بر بیز معطل بولنوب لعاب مبارک کلرند
القایسورد قاری کی اول حقی معین ماء معین احسا ایدوب بیک بشر
بوز نفر آدم دوا بیلرله بفضل الله الا کبر دفع عطش و قضا حقی
ایلدیلر قاضی بیضاوی بر معجزه ده فتمضض شمع حجه قینها تعبیر لیشد
معجزه عاشره اسود غیبی دکاری آدمکه اقلیم بنده صنعافام شهر
دعوی نبوت ایدوب اطفای نوز اسلامه غریب ایتشید بریدون
لیطفوا نوز الله با فوا هههم والله میتم نوزیه مقتضا سجنه قضا
الهی قبول زوال اتمک حال و مستنع الاحتمال اولغله بو خصوص مجلس
عالیله مذكره اولند قده بیوردیلر که اسود غیبی فلان کونده
مقتول اولد فی الحقیقه دل منوال اوزده ظهور ایدوب قیقیل بوقدر
کونده مقتول اولدی **معجزه حادی عشره** قریشدن بوز نفر آدم بر کله
مخفی اولوب حضرتک وجود شریفه سوء قصد و قتلنه جرم عزم

ایلدیلر

ایلدیلر احقار بو معنادن غافلر ایدی که اول سلطانک دین مبیز
و شرع مبتنی ظهور ایدوب نوز اسلام کلدیکه مراتب عالیله به راقی
و اتمک محمد الی اخر الذهر باقی اولوب مقتضای قضای سابق ایکن صنع
الهی قبول تغیر و زوال اتمک غیر لایق ایدی بونلر کیمین کا هده یا قود
ایکن سعادت خانه لوندن چقوب شاهت الوجوه دیوب بونلر طرفه
بر اوج طبراق صاجدیلر اول طبراق باشلرینه واصل اولغله بامر الله
غفلت کلی حاصل اولوب مطلبلری طرفه متوجه اولدیلر اولد بوز
مطلع و متنبه اولدیلر **معجزه ثانی عشره** اصحاب کرامدن براز آدمله
او توروب مصاحبت ایدو ایکن جمله به خطاب طریقیله بیوردیلر که
سزندن بویکوزی جهنمه کوردم دیشی احد طاعی کی جمله سی غایت خوف
دوشوب بوی بر لویه باقتلیدیلر بر ایکی کون کجری اچلرندن بر آدم
نغوز بالله مرتد اولوب بعد الاخذ هر نقدد توبه عرض ایتدیلر ایسه قبول
ایتموب مرتد اولدوغی حالده مقبول اولدی عصمتنا الله تعالی من ذلک
معجزه ثالث عشره بوز بدیده هنوز حرب و قتال و جنگ و جدال واقع
اولدین عسکری طولاً شفق طریقیله سعادت ایلله حرکت بیوردوب کوز
ایکن قریش طایفه سندن نقد آدم مقبول اولسه کر کرد و هر بوی قه
مخلده مقبول اولسه کر کرد تعیین بیوردوب و خبر و بر دیلر فلان بخلده
مقتول اولد فلان بوموضع مقتول اولد دیو هر کسک موضع قتل
بیان بیوردیلر بعده طرفینده صفایر بغلیوب مقابله و مقاتله اولند قده
الا ان حزب الله هم الغالبون آیت کریمه سی رهنمون اولوب عین ایلله
بیورد قاری اوزده واقع اولدی **معجزه رابع عشره** محضر عالیله بیز بر
صحن اولنوب وجه ارضک شرق و غربی جیغامشاهل بیوردیلر و دیلر
اتمک ملک غریب دن شرقه دکن واصل اولسه کر کرد فی الحقیقه بوبله
واقع اولدی **معجزه خامس عشره** حضرت قتاده نک جنکده بر کوزی
چقوب جوهر چشمی آله آلوب اول در دای کماله عرض حال ایلدی
مبارک ایلله جوهری موضعنه وضع ایدوب یدش بیلرله سور و
بر مقدار لعاب مبارک کلرندن و ستنه وضع ایتدیلر اولدنده کاکا
بوز قدام کلوب عالم کوزینه نمایان اولدی و اول سعادتته دخی واصل اولد که
اندن صکره قطعاً کوز اغریسی کوردم حقی ذوالیقین اسمیله ملقب

که

اولوب اول لقبه معروف و مشهور ایدی قتاده نك اولادی حضرتك
بوالنفايتله افتخار و صفار و بكار بيشند ذكر في تكرار ايدد لرايدی
معجزه شادس عشر بر کون سعادته مسجده کيدد کن حکم بن هاشم
استهزا بر قبيله رفقا و مباد کارينه تقليد ايدد ک مکان بکيدد و
او دلو بجه کيدد ک حضرت خود او کلونند نجه کور دلو ايسه آرد لوتند
دخی اوبله کور دلودی بد دعباس و ديلر اول آن ده مفلوج اولوب اعضا
ارد نقاش کلوب بوحال اوزده هلاک اولدی **معجزه سابع عشر** قبایل
عرب بد بر قبيله ده بر کسسته نك قيزينک حسن مدح ايتد کلونند تزوج
مراد بورد ديلر امر بانی ايله اول عورت بوسعاده او ذاتی دکل ايمش
باباسی قبر مده مرض برض واد دد ديو تعقل ايتد که حضرت اوبله اولسو
بيود ديلر بامر الله قرده مرض برض ظاهر اولوب اطباء عاجنده قتاد
اولما ديلر اول قره اقر سبب برضاد بوردی اقر سبب صاحب لوديمک
برضا مرض برض صاحبه سی عورت ديمک اولد بوحال اوزده مضایعه
اولدی **معجزه ثامن عشر** غزوه احد ده حضرت علی بن طالب دشمن
غالب اولمغله غایت مجروح اولوب بدنی خون آلود اول وجود مسعودک
حضور عالیه کلبه کلوب عرض حال ايتد که حضرت غایت مجروح اولوب
مرحله نندن مبارک آلین طوقند نجه بدنی ملتئم یاره کملتئم
اولور د مفردات معجزات شریفه ک قابل عدا خصا اولدوغی محل ریب
مر اولما مغله اختیار اختصار مناسب و سزاوار کور لشد ریب
معجزه اینه آنک بوقدر حساب کند و عین معجزه صاحب کتاب
باب سادس اول ذات لطيفک نسب شریفی بیانیته د
اول سلطان عالی تراد ک ترتیب با و اجزادی بوموال اوزده درجه
عبد الله بن عبد المصلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کلاب بن
متر بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر بن مالک بن نصر بن کنانه بن خزيمه
مدر که بن النابس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان شارح بخاری
کرمانی بوحله کلنجه اجماع امت واد دد ما بعد مختلف فیه در دبر مبارک
جزری جامع الاصول فی حدیث الرسول نام کتابنده و منلا سعدالذین
شرح عقاید نده عدنانه ایصال ختم اتمش در بعض کنبه حدیث شریف
الملق اوزده کذب السابون بعد عدنان دخی نقل اولور خصوص حضرت

سمعیله

اسمعیله واد نجه عجب اختلاف واد در جواهر مضیقه ده امام نوید
نقل بر قبيله عدنان بن اود بن مقوم بن فخور بن بارج بن یثیج بن
یثیج بن اسمعیل در سببه الاختیار ده عدنان بن اود بن هبیسج
بن ربیع بن یثیج بن قیدار بن اسمعیل در شجره بنویده عدنان بن
اد بن ادر بن یسع بن هبیسج بن سبک بن سلا مان بن حل بن قیدار بن
اسمعیل بن ابرهیم بن ادر بر اسمی نادر بن فاحر بن اشرع شاد و
دخی نقل اولور اوعون بن قاتون بعض کتب ده بوقدر بن قانع بن غایر
بن عبید دخی منقولدر سابع فاح و شایح دخی منقولدر ابن ارفخشذ
سام بن نوح بن نك بن متو سلخ بن اختوح که حضرت ادریس در ابن
باردیر بن قینان بن انوش بن شیمث بن ادر صقی الله المخلوق من
التراب اگرچه نسب سلطان کاشانده انواع اختلافات بی اولمشد
بعد التبع روایت صحیحه بود که منقول اولمشد حضرتک والد
آمینة بنت وهب در سرور اینیا التي یاشنه واصل اولد قلنده امیر
وفات ایلدی بابا لری عینده خود روایت صحیحه اوزده هنوز اول
در یکا صدف رحم ماد رده ایکن وفات اتمشیدی طرفینده در یتیم
اولوب المجدد ک پیمافاوی کلام شریفه مظهر اولد قلنده جدی
عبد المطلب نظم احوال شریفه لرینه تعهد و ترتیب امور مهربانه
تکفل ایدوب سکر یاشنه واصل اولد قلنده عبد المطلب ک فو
اولوب عمیلری اولوب حضرت علی نك باباسی اولان ابی طالب اول
سلطانک تمام خدمت لرینه راغب اولوب مظهر و سخا لهی اولنجه نك
حجر نده اولد بلفصل اول سرور کائنات و سیتد موجودات صلی الله
تعالی علیه بعد نزول الوحی مکه مکرمه ده اون اوج سنه قرار
بعد مدینه منوره به هجرت و اون سنه قرار بورد ديلر ولاد تلوی
ماه ربیع الاولک اون ایکنی اشین کجه سی وفات لری بینه ربیع الاولده
یوم اشین وقت ضحاه ایدی اطراف و کافدن اصحاب اشراف صلوات
حاضر اولق ایچون فایز اولوب اربعا کجه سند و سطر لیل ده
مدفون اولد بلفصل اولما مشد هنوز رکاکت اولمغله جماعته اداء
صلاة اولنوب فرادی قلد بلفصل اولموزج البیب سیوطی حیات و میتا
کند لرامام اولمغله افواج بغیر امام و بغیر دعاء الجنان صلو

اولندی رجا و نسا و صبیان علی الترتیب ادای صلاوة ایتدیلر و بر بعض
 علما محتاج اولدقلری جهتدن صلاوة اولندی هر کس دعا ایدوب کندیلر
 کمال فضل اولدقلری ترک صلاوة جنازه خصایص شریفه لوندیلر و بر بعض
 اصل تاریخ عام و فاشندن وضع اولتی کرک ایدی که اعظم مصائب
 و آتشی امور در هر بار بواجر موجبش تذکرینه باعث اولد و عجبون
 هجرتدن وضع اولتی مناسب اولشد **فصل اول** عورت که اولت
 سلطانک سعادت نکاحنه واصله اولشد حضرت خدیجه کبری
 قبل نزول الوحی تزویج بیومشار در بعدها سوده بنت زمعه بعدها
 حضرت ابوبکر کرک کرمه بی عایشه صدیقہ در بعدها قبیلہ
 هلاکدن زینب بنت خزیمه در بعدها ام سلمه بنت ابی امیه بعدها
 خراعه دن جویریہ بنت حارثه بعدها میمونہ ابنه حرثه بعدها
 صفیه بنت حنی بعدها زینب بنت جحش بعدها حضرت عمر کرک
 کرمه کرک لری حفصه بعدها ام حبیبہ ابی سفیان بعدها
 عامریہ بنت طیبانه که داخل اولدقلری زمانده طلاق ویرمشلر
 شیخ جمال الدین یوسف بن عبدالحادی شجره نبویه مبارک جزو
 جامع الاصولده بوقصه بی اسمائت نعمانه نسبت ایدد سبب
 فراقده اختلاف وار در حین ملاقاتده اعوذ بالله منك دیمک
 وار حضرت فراسه دعوت بیومد قانده امتناع ایدوب سن کلک
 وار اسمادن بوقصه صدق حسد دن نشأت ایدوب خریک
 زوجات حضرت ایله اولتی دخی مرویده مصنف عامریه بی نسبت اید
 عالیه بنت طیبانه زوجات بنی دن اولوب مطلقه اولسنه بعض
 کتبه ظفر بولدی اسما استعاده ایدوب حضرت اختیار ایتسکه
 طلاق ویرمشلر اولد خصایص شریفه لوندیلر و بر بعض علما محتاج
 اولمز عقلت اولمیه اول خاتون انا الشقیقه دیوا و لجه کایدی
 بعدها قبیلہ کلایه دن فاطمه بنت صخره بعدها عمره کندی
 بونلرون دورت خاتونده که خدمت سعادت قرینه و صولله مظهر
 عنایت اولشار در امتها بی مومنین اولان زوجات حضرت متعلق
 تفاصیله اطلاع مراد ایدن کتب فضله به مراجعه محتاج **فصل**
 حضرت زهرا سعادتلرند بوان دور خاتونده بری طلاق دورده

وفات بطریقله خدمتلرندن مقارفت ایدوب کندیلر دن صکر طوق
 خاتون قالمشده عایشه حفصه زینب بنت جحش جویریہ ام حبیبه
 سوده ام سلمه صفیه میمونہ **فصل** حضرت خدیجه کبریا اول
 اولادی قاسم در که اکبر اولادیدر بعد قرلری زینب بعد اولاد
 عبد الله طاهر بعد نزول الوحی طو غوب ظهور اسلامده نشو و نما
 بولغله طاهر و مطهر اسمیه مسمی اولشار در بعض طاهر و مطهر
 اولاد آخر اولق اولد یازمشلر در بعد کرمه محترمه لری امر کلثوم
 بعدها حضرت فاطمه زهرا بعدها رقیه حضرتک بونلرون الی
 اولادی اولشد حضرت فاطمه بی حضرت علی بی ویردیله رقیه بی حضرت
 عثمانه ویردیله رقیه وفات ایدوب امر کلثومی ویردیله ذوالنورین حضرت
 عثمانه انجیون در لرا امر کلثوم دخی وفات ایتد که بر قوم دخی اولسه
 ویرد ایدم بیومدیله زینبی زمان جاهلیتده ابی العاص بن ربیعہ
 بیومدیله بعد نزول الوحی ابی العاصه اسلام تکلیف بیومد قانده
 مخالفت و عناد ایله معامله ایدوب جویر طریقله زینبی ابی العاص
 تفریق بیومدیله بوحال اولد الی بیل مرور ایتد کدن صکره ابی العاص
 شرف اسلام مشرف اولوب کیر و تشر لری ابی العاصه ویردیله سعاد
 بر سعادت اولدی حضرت ابرهیم ماریه دند و حضرتک جمیع اولاد
 کرامی زمان سعادتلرند وفات ایدوب کندیلر و نصکره انجی حضرت
 فاطمه قالمشدر آنلر دخی حضرتک وفاتندن صکره الی امی معمر اولوب
 الی آئی دن صکره اول پیشوای اهل حق حق و اصل و ملکی اولدیله
باب سابع حضرتک اخلاق کرمه بی بیانده در
 اول حبیب رب جمیلک حلیله جلیله سی حضرت عایشه صدیقہ دن
 دخی الله تعالی عنها حضرتک اخلاق طیبه لوندیلر سوال ایتد کلرونده
 جواب ویردی که حضرتک خلق قرآن ایدی یعنی هر نسنه که قرآن کریم
 بیان ایتشد حضرتک اگر فعل ده اگر ترک ده حال و ثانی اول ایدی
 و دایما حفظ لسان عادت لری ایدی مکر کندیلرک یا امتک مهمته
 متعلق بر سوز لازم کله اول زمانده اطلاق لسان بیومد و لرد هر
 قومک کرمته اکر ام ایدر ایدی بر قوم اولدینه نصیب حاکم و تعیین
 والی لازم کلسه ایچار دند کرمیلر بن تعیین بیومد و لرا اید که خلقه

بود مرلودی فط غلیظ دکلاییدی اسواقده و مواضع و زیله ده
 کورمزدی لسان شریفانندن مخالف شرع و ادب برکله صادر اولمزد
 بر فردی غیبت و مذمت بود مرلودی اعراض ناسه متعلق کلانندن
 لسان مباد کلوی مصون و محفوظ ایدی کند و لوتکلمه شروع بود و قلوی
 زمانده جمیع اصحاب مجلسد با شلرین اشاعه ایدوب سمع جانی کلوی
 معجز بیانی استماعنه توجیه ایدر لودی کسینه یاش قالدر مرزایدی
 کانه با شلرینه قوش قوشمشد اوژ کتمک خوفندن با شلرین تحریک
 ایتمز لودی کند و لوتکیل کلام و اتمام مرام بودوب سکوت
 ایتد کارندن نصکر هر کس اقتضای حاله کور فتح کلام ایدر لودی
 خلق کولجاک محله تبسم بود و لودی تعجب مواضعندن تعجب بود و لودی
 بوا یکی خلقک فایده سی خلقه تکبر سمندان اولوبوب خلق و زیله
 بنجه معامله ایدر لوسه اوله ایتد کلرین بیان در منکر ایش شرعیه
 غیری هر نه مرتبه امر منکر اولسه غضب بود مرلودی حسن معامله
 ایله دفعه ساعی اولد و لودی احسان و کرمان جمله خلقه غالب ایدیلر
 اگر مر فاس ایدی بشاشتی غالب ایدی اکثر جمال و کائن کور فلوتبسم
 اوزن کور و لودی نقل حضرت عایشه بود که مذکور اولمشد حضرت
 انس رضی الله تعالی عنه روایت ایدر بر کون حضرت بر خاتون کلدی
 مجنون اولدوغی معلومز ایدی و ایتدی یار سول الله سنکله سولیشمه که
 محتاج مصاحم وارد و حضرت یوردیکه نوله خاتون سولیه ددی
 ایتدی بوند او لما زبر خالی بره واره لم یوردیلر که نوله سن یوزی
 قنده اسرار اسک بن سنکله واره یم استند و کک محله طود و مراد
 سولیه خاتون کلدی حضرت دخی آرد بنجه بن دخی آرد لوبنجه کتدم بر
 خالی محله واروب عورت طود و حضرت دخی باننه واروب طود و لودی
 باشلدی خاتون یا پنجه یا پنجه مراد بن عرض ایتد که حضرت تمام مراد بن ادا
 ایدوب مرضی الحال کید بنجه دکن تحمل یوردیلر تا عورت مرادم
 حاصل اولدی و بود عا ایدد ک کندی بعد حضرت دخی مسعود شریفه
 توجه یوردیلر بنه حضرت انس حضرت ک خادمی اولد قاری جهتندن
 بو قلد مذمت حضرتک خدمت با سعادت قلد اولدم بر کرة بکار کلایم
 مؤلف سولیدی بر کره بنی ضرب ایتدی بر کرة حدیث یورمزد بر کره غضب

کرم اوردن معامله ایدوب انکسار خاطره باعث اولیسه خارج قومه
 و آلی نصب ایتمه که قلوب رعایای تنفیذ بیور من لودی دایما اصحاب
 کرام لونی تفقد ایله تقید بیور لودی و خلقدن بر و لرنیک احوال
 سوال بیور لودی خلق اچمند صفای خاطر می و از کد و خرمنی وار
 دیو استخیا ر بیور لودی بر کسته د بر وضع حسن صدور ایتسه
 تحسین بیور و ب بر مقوله امور حسنه و خالی اولیسه دیو تقویت ایدر کرد
 بر وضع قبیح کد سه لور قبیح بیور و ب قبح انهام بیور لودی خلق رضا
 الهی به مخالف امور و تحذیر ایدر لودی کلام سوبیل مکه تقصیر
 بیور من لودی اما کلی عتاب و خطاب ایدوب حد اعتدال دن تجاوز
 بیور من لودی کلام شریف لوری حقّه مقصود ایدی هر باد که او ترسه لور یا
 قانعسه لور ذکر الله ایله حرکت بیور لودی بر محله ککسه لور اربانه
 اضطراب و بر میوب نهایت مجلس نه محله ایتسه او داده او تود لودی
 اصحاب کرامه دخی بو کونه تواضع ایله امر ایدر لودی و اصحاب مجلس
 هر برینه لطفله معامله ایدوب هر برینه التفادن حصه سن و بر کرد
 بر فردی محروم ایتن لودی که بعضی فالونی بند ترجیح ایدی یا خود بعضه
 اکرام ایدی بکا اهانت ایدی اعتقادند اولیسه لور بر کسته کند لور
 ایاق اوزد طود رایکن یا خود او تود رایکن ککسه عرض حال و اعلام ما
 فی البال ایتسه صبر و تحمل بیور لودی تا اول زمانه دکن که او آی مراد
 و عرض ما فی القواد ایدوب بعد اتمام المصلحه اول صاحب حاجت
 اختیار ایله مسرور البال اولوب یو و یو ویره کند لور مقدم قالقو
 اولمز ایدی که اول آدم مغیر اوله و بر کسته کلوب عرض حاجت ایتسه
 البته اول حاجتی میسر اولوب مراد ایتدو کی نسنه ایله قانع کیدر
 ممکن الحصول اولدو غنی تقدیرجه قول لطیف و کلام ملا یز ایله دفع
 بیور لودی مجلس شریف لوری حلم و حیا و صدق و امانتله محلی ایدی
 غضب و بی ادبی و کذب و خیانتدن سالم ایدی مجلس عاقیلورنده دفع
 صوت اولمز لودی بر فرد که عرضنه و اسرار خفیه و احوال غیر مرضیه سن
 متعلق سوز سوبیلنمز ایدی دایما ادیاب مجلسه بشارت و لقای سرور
 ایله تقید بیور لودی سهل الخلق ایدی یعنی خلق حسن صاحبی ایدی
 لکن الجحان ایدی یعنی هر کیم کلوب بر نسنه تکلیف ایتسه مخالفت

بودند مبارک بشره بودند بر حالت ظاهر اولدی و بر امر ندر بندت
 کسل مشاهد ایدوب بکا عتاب ایددی کو چکلدر بعض زمانده بر
 خدمتند عجز ظاهر اولسه اهل یثیندن بر کسته عتاب مراد ایتسه
 بود و دیکه انجتمک قادر اولسه ادا خدمت ایدد و بر ایدی حضرت
 انس ایدر بر کون حضرت له یولده یکدرا یکن بر اعرابی کلوب مبارک ایدر
 اولان و داندک او جنه یا پشوب بر وجهله شدت اوزده چکدیکه شدت
 جذبی مبارک یولرینه قاتیر ایددی اعرابی ایدد یا محمد الله تعالی حضرت
 سکا ویردی مالدن امر ایلله بکا دخی حصه ویرسونر حضرت صلی الله
 تعالی علیه وسلم بسم یوروب بنی حافض بیت الماله کوندر دیلر و ایتسه
 بواغریه شومقدار ایچه ویرسونر یور دیلر مقصف بوجله ایدد فی زماننا
 اصیلح ناس بلکه قطب زمان بر صوباشی یا خود حالم الوقته الله تعالی
 حضرت ندر قورق دیسه قطبیتی معلوم ایدر شوادم نه سولر یونتی اوزد
 دیو امر ایتک جایزد و اول حضرت خلق کریمله زمان خلق نک تقار حاکم
 صلاح کاز کجا و من خراب کجا بین تفاوت رده از جاست فاجا
 حضرت سرور اینیا نک ادب و حیا لری بکر قز جندلی اچندن نه مرتبه حیا
 ایتک ملاحظه اولنور سه اندن زیاده ایدی بر کره مال غنایم و مقد
 التون و ایچه کور دیلر اصحاب کرام بیندن قسمت یور دقلرند بادیه خلقتند
 بر اعرابی ایاق اوزدینه قالقوب ایدی یا محمد اگر حق تعالی سکا عدله امر ایدد
 بو عدل دکلدر یور دیلر که الله تعالی سکا انصاف ویرسونر عدل ایتیمک
 بندن صکره سزه عدلی کیم ایدد بعون اول اعرابی یحضور لوق اظهرا ایدوب
 مجلسی براغوب کندی حضرت اصحاب کرامه یور دیلر و ایدد شوادم
 لطفله دوندروب کورک هر نه مرادی و ایدسه کورم هر اولله ایدد یور
 بر کره دخی حضرت غزاده ایدر بر کسته الله یا نک قلیح آت سود و
 اوزدینه کلدی هجوم ایدوب دیکه سنی نیم ایلدن کیم قور تار حضرت
 یور دیکه الله تعالی قور تار مبارک کوز لوق حریف طرفه توجه
 یور دقلری کبی قلیح حریفک ایلدن دوشوب حضرت قلیح مبارک ایلنه
 اوب یا سنی نیم ایلدن کیم خلاص ایدد یور دیلر اول شخص ایدد یا محمد
 سن حصه مغلوب ایدر قدر و فرصت ال ویروب غالب اولوب دشمنی
 اله کور یلر خبر لوسی و مر و تلوسی سن اول حضرت اول شخص عقوبت

ایله

یور دیلر که وحدانیت حقه و نیم رسالتمه شهادت ایلله مؤمن اول
 حریف معاند ایدی دیکه بود دکلر کلامی دیم اتمعه اولسونر دخی
 سینکله مقاتله ایتیم نه سنک طرفکره نه خصمک طرفکره بولنایم اول
 زمانده ضعف اسلام و ایددی یور مرتبه دخی نعمت ایدی حضرت رضا
 ویردیلر یولنه کندی و ایدوب قبيله سنه واصل اولدق قومه دیکه
 سنه خلق خیر لوسی ستمدن کورم بوندن حضرت نک کمال حلم و انصافله
 انصافی بلکه خصمک بله لطف و کرمه اعتوائی ثابت اولور کافی انصاف
 ما شمدت به الا عداء بر کون دخی حضرت اصحاب کرام بیندن مال
 غنیمت قسمت یور دلدی انصاف دبر کسته ایدد بو قسمت الله رضا
 موافق دکلدر حضرت مبارک بشره لوند خلی حریت نمایان اولور
 یور دیلر که قرداشم حضرت موسی به حق تعالی رحمت ایتسونر ایلر
 بوندن زیاده جفا لرینه تحمل ایتشد حضرت انس ایدد بر کون حضرت
 بر آدم کلوب بعض احسان و جایدی ایکی طاع بیندن سوری ایلله قور اولور
 ایدی جمله سن احسان یور دیلر اول آدم قورنی اوب قور و قبيله سنه
 کلدی و دیکه ای قور مسلم اولنک زیر ایتد سایلنه بر احسان ایدر که هیچ
 فقر و احتیاجدن خوف ایتنر یور عامله نیجه طوایفک ایتد باعث اولد بیت
 سایلن اهل کرم آج ایتنر بر قوریه دخی محتاج ایتنر
 بر کره حضرت مال غنیمدن تیش بیک ایچه کلدی دخی اول زمانه دیکر
 اولقد مال کثیر کلک واقع اولماش ایدی همان بر حصیرک اوزدینه
 دو کوب کندولر ایاق اوزدینه طوروب احتیاجی اولان کلسونر یور دیلر
 هیچ بر سایلن رده یور میوب جمله سید و کنبه توزیع یور دیلر امتنه
 شفقت و مرحمتی یور مرتبه ایدی که معاذی یمنه کوندر دکلرند و صیت
 یور دیلر که یا معاذ قیش کونلرند امتنه صباح نمازی از کنبه قیلور
 و قراءت قرانی تحمل ایدد چکلری مرتبه ایلله ملول و کسل ویره چک مرتبه
 ایلله اما یاز کونلرند تاخیر ایلله ذیر ایچه لوقصه در خلق او یقویه
 مغلوب اولور سن صبا حی کچ قیلغله تدارک ایدوب جماعته یتیمکله
 احراز ثواب ایدر لور کون بر اعرابی به وافر احسان یور دیلر متسلی
 اولد کیم یور دقلرند اعرابی ایدد یور مرتبه اولنا حق نسته ایتنر
 اصحاب کرام بو وضع کستنا خانه به تحمل ایدد میوب غایت یحضور

اولوب جفایه عزیمت ایتد کلونده حضرت سید دیکه انجتمک بز آن
تسلیم ایدره دز بر آذ نسنه دخی اعطای سوروب ارضا ایتدیلر
باب ثامن حضرتک اطرافه ارسال سوردن و انجیل و کتب بار
حضرت سلطان دزیا نوا آنک اول ارسال سوردن قوی مکتوب فیض
دومه در انجیلاری دخیه کلبی ایدی غایت شکی کوزل آدم ایدن
حضرت جبرائیل شکل بشردن کلدیجه آنک شکلنده کلور ایدی

صورت مکتوب بدیع الاسلورد

بسم الله الرحمن الرحيم من محمد رسول الله الى هرقل عظيم الروم
سلام الله على من اتبع الهدى اما بعد فاني ادعوك بدعاية الاسلام
اسلم تسلم بوثك الله اجرک مرتين فان توليت فان عليك انتم
الاريسين يا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة سواء بيننا وبينكم الا
تقبلوا الله فلا تشرك به شيئا مکتوب شريفاری بود یعنی بومکتوب
الملك رسولی اولان محمد دند دؤمک عظمی اولان هرقله خطابده هرقل
اسم پادشاه روم ایدی بن سنی اسلام سعادته دعوت ایدرم داعیه
اسلامه یعنی اسلامی اقتضا ایدن آیات سببیه آمدی مسلم اول که دنیا
و آخرتد سلامته یتشه سن مسلم اولور ایسک ایکی قات اجره واصل اولور
هم کند و اسلامک اجری هر توابعک اسلامه سببیا اولور و غل اجری تابع
اولور ایسک هجوم عسکر اسلامه تحمل ایدره فرسن دعا یا بلا جکر فقراتک
و بانی بونیو که کلک برمله متفق اولک کلمه شهادتده که جمله فر اول کلمه
شریفه بر ابر حضرتک مکتوب شریفی که دخیه ویرد اوقوب اهل دیوانه
خطاب بطریق بقیله بویغیر اکارم اول پیغمبر در که حضرت عیسی مقدماقد
شریفن فرده اتمشدی اگر آنرا اولور و غن بیستم کندم و ادوب حضور
سعادتلر دن ایمانه کلکدن صکره بر وجهله خدمت ایدر ایدمکه ایدستی
صونید بر قطره بی یزه دوشور میته ایدم ددی اشقیای دیوان ددیله که
اول پیغمبر کلسه بز دن کلور ایدی که اهل کبار اتمی عربدن می کلور ایدی
پادشاه ایدر انجیل مابینری فصل ایدر کتور سونلر کوره لم اول پیغمبر ایدر
مؤمن اول لم اول زمانه کلینی انجیلی پادشاهلرم سربله ضبط ایدر
هر کلان پادشاه بر آتون مهر اوردن اون انجیلی مهر ایله مخوم بولندی
مکر پادشاه لر یتشه ایدر لایمش که بوانجیل اچلدوغی کون دینم و ملکمن

ذابل اولور هرقل که اوز بر مهربی قالدردی اون انجیلی مهره کلدی عمو
پیر لری بطریق ایاق اوزن قالقوب بقا لری چاک ایدوب صابح و صفا لری
بولوب ددیله که بوقدر مدتد و متصرف اولور و غن ملکمنی مندن اولور
دینمیری آدن چقارمق استرسن هرقل ددیله کلک مسلم اولره لم جمله شتم
و فریاده شروع ایتدیلر و من یضیل الله فانه من هاد مضد ایتنه
ندال ملک خوفنه دوشدی نه الحال تحویل کلام ایدوب ددیله که بنم
مقصودم سرب جریه ایدی معلوم اولور دینده صلاح بیکر و ارایش جمله
سجود ایدر دعا ایتدیلر لعنت اولور و امر لک و مقلد لریک اوزدینه
اولسون که کفره امام و مقتدی اولدیلر و ضال و هم مضل اولدیلر پیر
دخیه به بود متقال آتون خرج راه و سوروب اول سلطان سربلی مع الله
طرفنه کوندرد **انجیلی کتب** فادرس پادشاهی کسری به کوندرد کاریدر
اول طرفه انجیلاری حدیث دن عبد الله بن حرقه ایدی حرقه دخی منقولدر

صورت مکتوب بدیع الاسلورد

بسم الله الرحمن الرحيم من محمد رسول الله الى کسری عظيم فارس
سلام على من اتبع الهدى وامن بالله ورسوله وشهد ان لا اله الا الله
وحد لا شریک له و ان محمد عبده ورسوله اما بعد فاني ادعوك
بداء عیته الاسلام فاني رسول الله الى كافة الامم لا یتد من کات
حیثا و یحو القول علی الکافرین اسلم تسلم فان یتد فقلک انتم
النجوس مکتوب شریفاری واصل اولور و غی کی اوقوب غضبه کلور مکتوب
باره ایدی عبد الله محزون و غمور ایدوب حضرت ماجر ای بستان
اتنا سنده ایگر جواب مکتوب ایله کسری بمنده عاملی اولان بادانک انجیلی
کلدی مضمونه نظر اولندقله افند بسنک عناد و استیکار و کفر و ضلال
اوزد اصرا دن اظهار ایددی متبعین اولوب حضرت علیه السلام انجیلی
سور دیلر و از کسری به دی اوزلی شیر ویدیدیلر بویجه بدیخی ساعنده برن
آنک نفس خبیثه سنی قتل ایلدی اول سببندن که نفسی معبود ایدوب
افر نفس اماره به تابع اولمشد و بنم دینم آنک جمیع قلمرو و قلمرو
اتسه کر کرد بولور شریف حضرت نبویه نک بدیخی سنه سی جامدی اولسند
اونجیلی کجه سی ایدی انجینک قلبنه کل خوف دوشوب کسری طرفه متوجه
اولدی کلوب کوردی اول رسول بین عینیه تعیین سورد قلمر کجه ده

ید بخ ساعده کسری بی او غلی بشیر و به قتل ایلمش کلوب بادانه ملا
ایدوب ماجرای خبر ویرد کدن صکره د بکه ایچیلک طریقه جود
باد شاهلره واردم حضرتک ملا قاشنده عارض اولان حجابی هیچ
باد شاه علیچنا بد کوردمم بادان ایدر خدم وحشم و حاجب
و وزیر و مصاحب و مشایر و جو قیدر که بوقدر خوف ایتدک ایچی
ایدر خیر نشها کور اقامه بایث و شهامت دایره تحملدن خارج بستر
بادانه هدایت الهیه یقشوب اسلامه کلوب ایچی بی تکرار اسلامه
ایخبار و کفر اوزدینه اصرار نه بناء با با سنی قتل ایتدو کئی اعلا و اشعار
ایچو اول سید الا فاصه کوندر **اقیمه کتب** مندر بن ساوی العیدی
ارسال یورد قلم مکتوبدر حضرتک ظهور دین مبیین استماع ایتدک حضرت
ایله حسن معامله ایتکیون کوندر کی مکتوبه جوبدر مندر ایچا کلام بن حضرت

صورت مکتوب بدیع الاسلام

من محمد رسول الله انا المنذر بن ساوي سلام الله عليك واني احمد
الله الذي لا اله الا هو اما بعد فان كتابك جاءني ورسولك وانه
من صلي صلواتنا واكل ذبيحتنا واستقبل قبلتنا له ما للمسلمين
وعليه ما على المسلمين ومن ابي فقلت له الجزية **دور دخی مکتوب**
دمشق شامه غوطه حاکم حرث بن ابي شمره ارسال سوره قلم مکتوب شد

صورت مکتوب بدیع الاسلام

سلام علی من اتبع الهدی وامن بالله وصدق به وانی ادعوك الى
ان تؤمن بالله وحده لا شريك له يبقى لك ملكك مکتوب حرثه
واصل اولدوغی کی اوقیوب تحقیر ایله یارینه براغوب دیکیم بنم مذک المنه
قصدا بدن آدم بنه دخی کشته شوک و سطو قمرالندن نور قلا من حضرت
ب عسکر ایله وارد مکة مقابله به قادر اولمن حضرت طرفند کلان رسول
اول کون ایقویوب اسباب احتشامنه ضمه شروع ایلد و تدارک سفر
اندینه اولدوغنه متعلق نیجه تعریف ایدوب حتی اثار نعل نسوختی ایلد
مقابله و مقابله به حاضر اولسوقلر دیو امر و تیسنه ایلد بعد حضرتک
ایچی سته و ارا فندیک کوردک کی خبر ویرد دی ایچی خبر و ایتدک
صکره حضرت مقدما فتح مکة ده اولغله حرث طرفی ایله تعین بحال
ایسویب حرث بامر الله فتح مکة سنه سنه فوت اولوب برینه جیله

بن ابراهیم جانیله ده حضرت عمر حضورندک اسلامه کلوب نیجه اوقات
اسلام اوزد اولدقد نصکره مزینه طایفه سندن برکسته نک
یوزینه بر طبا نیجه ایدوب کوز بن جقدی حضرت عمر حضورندک مر
اولد قلا ندک اول شخص مظلوم حضرت عمره شرعه حقم ایویردیو ارام
ایلد که حضرت عمر سندخی کوزینه بر طبا نیجه اوزدیو سورد یلر جله
شیطانیت ایدوب بنم ایله بوقوله نک کوزی بر مبدل دیو جک شرع
مطهره ده فقیر و غنی و امیر بئین فرق ایتما مشدر دیو جواب
ویرد کلرندک بویکیجه تأخیر ایدر خصمی رضا ایدیم دیو العیاذ بالله
کفره رجوع و مرتد عمودیه طرفنه فرار و اندک جانب کفر اوزده هلاک
ایخبار ایلدی بعد ایتدکی وضعه ندامتن اشعاره متعلق نیجه ایما
و اشعار دی ظهور ایتشد **بشیر مکتوب** فروه بن عمر و الحرامی
ارسال یورد قلم مکتوبدر حضرتک فتنه عمان عاملی ایدی مظهر هدایت
الهیه اولوب حضرت مکتوبه بر بیاض قاطر و بر اذوقه و سعادتله
حضرتک بند کلامی بعفور نام حماری و بر مقدار اسباب نفیسه
هدیه کوندر مش ایدی **فروه نک مکتوب** **بورد**

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا ما أرسلنا من قبله من رسولنا
يقول الله تعالى قل يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله واتقوا رسوله
فان الله قد جعل لكم من الدين ما يحب اليكم ما لكم فيه حلال
مكتوب حضرت بلال له ایچیسنه اکرام ایلک دیو امر ایلدیو بر نیجه کوندر
بشیر و درم غروش خرج راهله بومکتوبی ویروب فروه به ارسال یورد

صورت مکتوب بدیع الاسلام

من محمد رسول الله انا المنذر بن ساوي سلام الله عليك واني احمد
الله الذي لا اله الا هو اما بعد فان كتابك جاءني ورسولك وانه
من صلي صلواتنا واكل ذبيحتنا واستقبل قبلتنا له ما للمسلمين
وعليه ما على المسلمين ومن ابي فقلت له الجزية **دور دخی مکتوب**
دمشق شامه غوطه حاکم حرث بن ابي شمره ارسال سوره قلم مکتوب شد

اولوب فروه بی حبس طریقه کتوب بینه کفر رجوعه اقدام ایلدی
فروه دین محمد دن رجوع ایتکه بحال یوق بلد و کک ایشله دیو جواب قطعی
ویردکن تأبید حبس امر ایدوب بامر الله زندانده وفات ایتشد
بعد وفاته میتن زندان چقاردوب صلب ایتدیله رجحه الله تعالی
التبجی مکتوب اسکندریه حاکی مقوقسه ارسا
یورد قتل ایدر انجیلوی حاطب بن ابی بلیقه در

صورت مکتوب بدیع الاسلوب

بسم الله الرحمن الرحيم من محمد رسول الله الى
المقوقس عظيم القبط سلام على من اتبع الهدى اما بعد فاني
ادعوك بدعوة الاسلام اسلم تسلم يعطيك الله اجره الكريم
فان توليت فقلبك اثم القبط يا اهل الكتاب تعالوا الى كلمة
سواء بيننا وبينكم الا تعبدوا الا الله مقوقسه مکتوب واصل
اولنقدن اگرچه اسلامه کلیوب لکن عاجدن برحقه چقاردوب مکتوبی
ایجنه وضع ایدوب تبرکا خزینه سندن ابقا ایتدو حضرت مکتوبله
ایکی جاریه و بر مقدار اواب نفیسه و دلدلی ایدی ایلدی

مقوقس مکتوبی بودر صورت مکتوب

الحمد لله من المقوقس اعظم القبط سلام عليك فاني قرأت
كتابك وما ندعوا اليه فقد علمت ان نبيا قد بقى وقد كنت اظن
انه يخرج بالشام قد اكرمك رسولك وبعث اليك بجاريته
مكاتب في القبط عظيم وكسوة وقد هديت اليك بعلة لتركبها
وكتلام دلدل برقاطر ایدیکه عربک مثل ظهور ایتمش ایدی حضرت
علیه احسان ایتدیله زمان معاویه به دکن باقی ایدی جاریه نک بری
ماریه و بری شیرین ایدی حضرت بونلوه عرض اسلام ایدوب سعادت
اسلامه واصل اولدقلندلر صکره ماریه حسنا اولمقله کندولر تزوج
یوردیلر و شیرینی حسنان بن ثابت احسان یوردیلر حاطب حضورند
مقوقس حقیقت دین اسلامه ذاهب اولوب محمد رسول حق دلکن دینه
تابع اولور اسم ملک زایل اولور بوجهل کدمدل مخالفن ایدرم
بودخی معلومدر که جمیع بلاد غالب اولوب او تو دغم موضعه وضع قدر
ایتنه کدرددی مقوقس کلماتی سید کائنه نقل اولندقدن سوردیلر

کد

ملکی بلا سنه اوغرا مشر ملکی خود بقاسی اولدوغی مقرر در آخرند
ندامت کون مقوقس عمرو بن عاصی مصر حاکی ایکن فوت اولوب کیسه
دفن اولندی امام احمد تبری نهاییه اولدولر
محبوب القلوب او تو دیدی مکتوبن نقل ایتشد مراجعت اولنه

باب تاسع حضرت تک خصال شریفه سی بیانده

اول سلطان سریرد سالتی حق جل و علا و خج بنوت ایلله مناز و سایر مخلوق
نجه مرتبه فاقو و سرافراز ایتدک نصکره اکرار و تعظیم ایچون آمنه تشد
ایلدوکی نجه اشیای اول حضرت مخصوص تخفیف ایدی و نجه امور دخی
درجات عالیاته باعث اولمقیچون آمنه تخفیف ایتمشکن اول حضرت
تشدید ایدی بواکی قسیمی بیان ایدر لمر انشاء الله تعالی اول آمنه تخفیف
اولوب اول حضرت تشدید اولان اوله سکر نسنه در بری زوجاتی فراقه
اخیار ذات شریفی بیند تخیر و کندولر ایخیار ایتدک لوی صورت
سلیک نکا حارندن ابقا و امساك حضرت واجب اولمشیدی آمنه برکسنه
عود نندن ناراضی اولنسه طلاق ویرمک کندو یدندن در استدوکی زمانده
مخالص اولور حضرت رسالت پناهک خاتونلاری بزا اواب زینت و نفقه
برسعت استرزدو نصیق ایتدک لرنده جانب حق دن طلاقه رخصت اولور
تخیر ایلله امر اولمشدر تفصیل قصه سور اخرا بد یاء یها البتی قل
لا زواجك ان کنتم ترذون الحیوة الدنیا آیه کریمه سی تفسیر مصر حد
ایکی صلوة لیل آمنه نافله در اول حضرت واجب ایدی یاء یها المرسل
فیر الیل الا قلیلا و من اللیل فتعبدیه نافله لک آیه کریمه سندن
تفصیل اولمشدر **ارجمتی** مال زکوة و مال صدقه اول حضرت حرام ایدی
دند **ارجمتی** نیت غرا ایچون جبه و خوشنار بن کیسه لور عدویه ملاقا اولمقیچ
چقاردیق واجب اولد **ارجمتی** بر امر منکر کورسه البته انکار و دفع
واجب ایدی بو کلامه در و وجهله معنی و بر مشا در اول حضرت فرض
عین ایدی امته فرض کفایه در ثانی حضرت اظهار انکار واجب ایدی
امته اظهار واجب دکلدر ثالثا فاعل فعل منکر دن خوفله امتد ساقط
اولور حضرت دن ساقط اولمز ایدی والله یعصمک من الناس آیه کریمه
معود بالعصم ایدی دند **ارجمتی** مؤمن بلیسه که انکاری فاعله سبب زیان
اولور سکوت ایتک کر کرد اما حضرت لازم ایدی زیر امین حلال و حرام

کرمی بر بنی کریمه محمد و اولادینک نسباً جمعاً اول حضرت متصل اید سایر خلفه
 بنو نانو ابناء نانو ابناء بنو هاشم ابناء الی باعد
 مضمونی اوزد در **کرمی** یعنی یوقر قیامتک فلا انساب بنهم آیه کریمه سی
 مقتضای سببه جمع نسباً منقطعاً الا اول حضرتک نسباً بنی بوند و در
 تفصیل جو قدر **کرمی** اچینی نمازا اچینه اولان آدمی جاغرسه لر نمازی القا
 ایدوب امر شریفینه امتثال اینک لازم ایدی **کرمی** و **دین** یعنی کزور
 صکره مالری ملکونند باقی و نفقه اتباع کزور طرف شریفیند و اصل
 او ثوق اول حضرت مخصوص ایدی حتی بر حدیث شریفه انا معاشر الانبیاء
 لا نورث بیور مشلودر **کرمی** یعنی چنانچه مسجده کرمک اول ذات کریم
 الصفاته مباح ایدی **کرمی** التبعی کزور نفساً چون حکم اینک و کزور
 اچون شهادت ایدند شاهی قبول اینک و اولاد کرام چون حکم اینک
 اول حضرت مباح ایدی امتد بونلر جائز دکلدر **کرمی** یعنی اقرایمن حاشا
 بوللری اچد کده منع بیور مد یلر حتی شمد بکرو و جمع بطن کور مز سوزد
 بیور مد یلر **کرمی** سراجی اول سلطان فصد بیور د قلرند ابن زبیر قانلرند
 اچد کده منع بیور مد یلر **کرمی** طوق یعنی مبارک باشلرندن ساقط اولاد
 قللری اصحاب کرام بیننده تقسیم بیور مد یلر اول قل بد نلرند ایکن اصحاب
 کرام ادای صلوة ایدلر دی بومد کور اولان اشیا جمعاً حضرت مخصوص صد
 صلی الله تعالی علیه و سلم خصایص شریفیند مستقل کتابلر تألیف اولوب
 اخلافا کثیره اولنشد و مراجعت اولنه جلال الدین سیوطی انورج التلبیب
 فی خصایص الحبیب نام کتابده مشبع یاز مشدر غفلت اولنم
باب عاشق حضرتک جلالت شریفه و صورت لطیفه لری بیانده
 اول حضرت یا لکر حرکت بیور سه لر مرتب القامه یعنی اوزت بویلو عد
 اولنور ایدی اما برالای آدمرا استند یور سه لر اشته جمله د عالی
 و طویل کورینور ایدی مبارک کون شریفای غایت شفاف ایدی نه غایب
 بیاض ماهق و نه غایت استر یغدا ای کلور ایدی بعض علما دیمشلرند که مبارک
 دخلری غایت کلکون ایدی و صفایدن و صافار جمعاً جمال مبارکون
 کور دکلرندن صکره قمر طالع بدر ظاهر دیو توصیف ایدلر ایدی مبارک
 صاحب چاره قیور حق ایدی نه خالری ایدی ایکی بیننده متوسط اید و مبارک
 قاشلری غایت اوزدن ایدی نهایت ارجلری غایت اینجه اید مبارک کوزلری

غایت و موعود

غایت وسعت اوزن ایدی و سیاه ایدی مبارک بود و نلرینک و سطح
 یوکسک ایدی د لکلری غایت کوچک ایدی مبارک دیشلری سیر ایدی
 مبارک بودلری کلکون تر دن نازک ایدی مبارک بشره لری اوزدن دکل
 ایدی خالری دخی دکل ایدی مبارک صفا لری چوچه ایدی و طوب ایدی
 لیحه شریفه لوندن آلدن مز ایدی اما بقیلرین آلدن و لور ایدی مبارک
 صدلری غایت آلدن ایدی او موزلری غایت عظیم و شعر مبارک کزغال
 ایدی سمن ایله خفاقت بینند خلقت شریفای غایت معشدر ایدی
 کف مبارک لری غایت ملایم حریر کبی ایدی غالب اوقاتی مسک و عنبر استعما
 ایله کززان او نور عطار کفی کوی راحه طیبه یه مغلوب ایدی بر کمنه
 مصاحفه ایدوب ید شریفینه طوقنسه اول کون آلدن راحه طیبه
 زایل اولمز ایدی **فصل** مبارک کفیلرینک اوزنا سندن صباغ جانبده
 مایل بر خال ایدی و سیاه و صا رویه مایل ایدی اطرافنی کلکت اوزن
 قل احاطه ایتشدی بلا تشبیه آت صابجی کبی ایدی مرتفع ایدی بعض
 علما دیمشلرند که اول مهر نبوت ایدی اول مهر شریفک اوزدینه یازلمش ایدی
 لا اله الا الله توحه حیث شئت فانک منصور **فصل** حضرت رسالت
 پناه بیور شد در صلی الله تعالی علیه و سلم ربتم قننک بنم اون اسم واردر
 بری احمد در ایکنی محمد در اچینی ماحی در بنله حق تعالی کفری محو ایدد
 دور دینی عارف در که جمله انبیانک خاتمی یور عقبلرند کلدن بند نصکره بر
 دخی نبی یوقدر بومجلده بعضو حضرت عیسی نزولیه اعراض ایدلر جواب
 بود که حضرت عیسی حضرت رسول دیننه اتباع ایتسه کر کد اول رسول
 معبرک خاتم انبیاء اوللرینه ضرر ویرمز بشینی حاشدر در که حق تعالی
 جمیع عبادنی بنم طریق اوزن حشر ایدلر آلشینی رسول الرحمن در یدجو
 رسول التوبه در سکرینی رسول الملاحم در طوق یعنی مقفی در
 جمیع ناسی کند و مه اتباع ایدلر اوشینی اوالقا سمد بواسمای
 مذکور کامل اوز اسم شریفدر که سایر اسمای شریفای جامعدر
باب حادی عشر اول حضرتک رسول صادق اولوب قایم قیامت
نبوتلری زایل اولد و غنی بیان ایدد
 بر کمنه که اول رسول شافعک صلی الله تعالی علیه و سلم نبوتی نبوتی
 حق تعالی نلر اول حضرت توحیه خطاب مستطاب ایدوب سن نبی سرن

دیو حکم بیور مسنده راجع اولدوغن بیله ظاهر حق تعالی نیک حکم
خبر و خبری ایسه قدیم در ازل و ابد در بونی دخی بیلور که انبیای
عظام علیهم الصلوٰه والسلام الان حکم الهی ده انبیاء در بنو قریب
نوال ایتمز زیر اجناب عزتک خبری بونلر اولیاء در بوقریش بیلور
اوزدینه طاری اولن مؤمن وفات ایسه حکم ایمانی زایل اولما ییچ
پیغمبر که معجزات باهره ایله مؤید اوله هیچ آنک بنو قریب زایل اولور
علما دن بر آدم خواب غفلتد مغلوب ایکن ظاهر حالت نومرده حفظ
علمله موصوف دکلد معلومی اولان علومی تذکر ایتمز مع ذلک عالم
دیروز یا بنی بنجه اولن واد قرآن کریم خود شهدا حقند اجزاء عند
ربهم میرز قون بیور شد بوقد قالدیکه انبیای کرام اموات اوله
بومسئله به متعلق فخره معزله اهل سنت و جماعته طعن و تشنیع اید
مدعا لرین مخالف فهم ایتمکله پیغمبر شریفند پیغمبر دکلد دیش سیر
دیور بوا عتقاد حاشا که اهل سننه مسنده اوله کلام اهل سنت بودر
حضرت صلی الله تعالی علیه السلام الان قبور شریفند دیری در نهایت
تبلیغ رسالت ایتمز واحکام الهیه به متعلق کند لر و حی الهی نازل اولن
ظاهر بومدعا به سزدخی مخالف اید مرسن نه آن که اسناد ایدر و کلام
اهل سنت تقویت اید بلکه معتقدیم بودر که الان پیغمبر در بنی رسول
رسالتی و بنو قریب اوزد ثابت و رسالتن صادق اولد امر ائمه عالم دامت
صدور ایدن طاعتن محظوظ و بیشتر اولد ذلالت صدور ایدر که امتی
ایچون استغفار ایدر خصو صا بر حدیث شریفه بیشتر در که سزک اعمال کربکا
هر آتین و خمس کجه سند عرض اولنر اگر عمل کن خبر ایسه الله تعالی حمد و شکر
ایدرم اگر معصیت ایسه حق تعالی رجاء عفو و استغفار ایدم صدق رسول الله

کتاب الثالث

سنت سنینه نیک شرح و تفصیلی بیاننده در بوندی طوقه بابی مشتملدر باب
و سنتی کیمدر مبتدع کیمدر انلرک تفسیری بیاننده در معلوم اولور
که سنت لغتله طریقه مساو که به دیور و شریفند حقیقت سنت بودر
حضرت رسالت بناه صلی الله تعالی علیه السلام آنک فعلنه مداومت ایله
واقعه دخی داعی اولوب بوعمال و افعالی ایشلک دیو حجت و ترغیب بویور

نویسنده

پس سنتی استنبی بر آدمه اطلاق اولنر که حق تعالی نیک توحیدینه معتقد
وصفات ازلیته سننه مؤمن اوله تشبیهدن تشبیه ایدر و بونلر
معتقد اوله که الله تعالی دن غیر خالق یوقد قولک افعالنند
مدخلی ایچن کسبیدر و عالمک ظهور ایدن امور خیر و شر نفع و ضرر
کفر و ایمان صلاح و طغیان جمیعاً الله تعالی نیک ارا دنی و قضا
ایله در خبر فضلیله شر عدلیله در آیات قرآنیته اخرته متعلق
ایخبار ایدر که اخبار محشر و نشر و صراط و میزان حوض و
شفاعت نه ایسه جمیعاً حق و صدق در سلطان انبیاء نصیر
خلقک خیر لوسی حضرت ابوبکر صدیق ایدر امام حق اولد اگر چه
جمیع اصحاب خیر ائمه اما خیر الا صحاب بونلر در بعد حضرت
عمر و بعد حضرت عثمان ایدر بعد حضرت علی در رضوان الله تعالی
علیهم اجمعین و قیامت حقد و قیامت تفسیری بودر که اول جناب
حکیم و عفو مؤمن اگر کافر جمیع سکان بقوی ایما و بعث و حضور
عالم سننه احضار ایدر ناکه عصا ته جزا و سزا لرین و بیروب اعمال صالح
اصحاب نه انواع لطف و احسان ایله امدی متوبات حسنی اولد آدمه
اول سلطان شافعه مطیع و تابع اوله مبتدع اولد آدمه که کتاب سننه
مخالف اشیا به معتقد اولوب حضرت رسول اقرانه و افعالنه مخالف
افعال و اقوال احداث ایله قواعد مذکور بی حفظ و ضبط ایله و
بیل که قدریه د دکلری طایفه اهل سنتدن دکلد زیر معتقد لری
بودر که کند و فعله بونی خلق ایدر لر و آخرتدن مشاهد جمال ذوالجلال
مکن دکلد دیونقی ایدر لر و قرآن عظیم و کلام قدیمی مخلوقد دیور لر
کذلک مشبهه دخی اهل سنتدن دکلد زیر حق تعالی بی جسمد دیور
جوارج اعضا اثبات ایدر لر غذا و دواح مسأ و صباغ نزول و خروج
دخول و خروج و باحکام لوازم بشریت ایله وصف ایدر لر بونلرک مذهبی
دیندر قرن آشلی اولان تصادی مذهبی در که آنلر دخی ناسوت و لاهوت
اثبات ایشلدر در بعضی حضرت مسیحیه آنکه اطلاق ایدر احوال بشریه
ناسوت دیور لر و کلمه الهیه ایله اتحاد ایدر دیوب کلمه الهیه دن
تحصیل ایدر کی حاله لاهوت دور لر افترا ایدر کلری قتل و صلیب ناسوت
ولاهوت واقع اولدی دیور لر تفصیلی کتب کلامیه ده در آمدنیک

بکار آید افکار آید لوگانه نظر آید غریب اعتقادات نصاری به
واقف اولود و کرامیه دخی اهل ستمدن دکلدر زیر آموختن لری
بود که ذات باری به عز شأنه حدوت جایز اوله تعالی الله عن ذلك
علو کبر رواقض دخی اهل ستمدن دکلدر زیر اصحاب کرام حقندن
سوء اعتقاد لری وارد و خوارج دخی اهل ستمدن دکلدر زیر
معتقد لری بود که مؤمن شرب خمر و زنا و سرقه اینسه کافر اولور
سنت سید الا نامه مخالف اعتقادات اصحابی جمیعاً میسند عدد
بدعت هر قول و فعلی که کتاب و سنت فاطق اولد و غی احوال و اقواله
و سلفدن صدور آید اعمال و افعاله مخالف اقوال و افعالات ایتشد

باب ثانی فرض عین بیانند در

اول فرض ایض که عباد الله ذمتنه فرض ولازم اولمشد ایکی قسم در قسمی
فرض عین بر قسمی فرض کفایه فرض عینک تفسیری بود که هر فرد مستقل
فرض اوله خاص و عام امیر و وزیر و خرد و عبید شیخ و شاب مسلم و کافر
جمعه تحت امرده داخل اوله لو مذهب اهل سنت بود که کفار دخی شرایع
الهیة ایله مخاطب لور در فرض و واجب عامه و خاصه به و بالجمعه کافه جمیع
انامه عموم اولد و در پس فرض عین بر اولدی که هر مکلفک ذمتنه لازم اوله
بعض مکلفینک اینشلمسی ایله و مکلفدن ساقط اولیه جمله در فرض عین معرفت
الله اول طریقله بیله سن که واحد در شریکی یوقلد صانع و شیهی یوقلد
حق و قادر و مرید و در آسمان اینیا اتمسی حق قدر و حضرت محمد مصطفی صلی الله
تعالی علیه السلام کافه ناسه رسول حق و نبی صدق کوند میشد اول حضرت
اطاعت فرضده شریعتی مؤید در و حاله قبر شریفین نبی در روضه مطهره
کا کان رسولدر رسالتی باطل نبوتی ذایل اولما مشد ارکان شریعتی بلك
صلوة و زکوة و صیام و حج و عمره کی جمیع افراد بشره فرضده تاجرایسه
شرایطه معاملاتی متاهل آدم ایسه احکام نکاحی و زبایسه احکام
و ذاتی امیر ایسه احکام امارتی بلك بونلر فرض عین در یکجه و کوند زده
اونیدی رکعت صلوٰة فرضیتی و ارکان صلوٰة نفس ارکانی و عدد ارکان
و شرایطی بلك کرکدر و کیفیت زکوة و مقداری نه مقوله مائده و تته
نعمانده و نه مقدار واجب اولور و یکم صرف اولور شهر رمضان مبارکه
کیفیت و جوب صیامی و عدد ارکانی و مقیم و مبطل صومی و مناسک

و معتقد سلف صاب الحیثه مخالف
اوله بونلر که کتاب و سنت
صیا

حق

و ارکان حجی و جمعه بی بلك هر بر آدمه فرض عین در حاکم و وائی اولان
کسند و واجبدر که حقوق رعایای و شرط سیاستی و محل لطف و عفو
و موضع عطف و عقوبتی بلك لو بر کسند نك آخر اولدند اولحق بنجه
استیفا اولور و مظلوم ظالم اولد بنجه نصرت اولور حاکم منافع سیاست
و طریق ضبط و عدالت اولد بنجه جاد اولور بلك کرکدر اهل سوق
اوله بیعی حرام اوله اشیا بی حال اولان دن تمیز و تشخیص و شرط فاسد
ایله شرط صحیح بی فرق و تمیز ایتک کرکدر سایر امور دخی اشیا
مذکور به قیاس ایله حاصل کلوم هر فرد که بر امره مباشر اوله بیت
خالق جهان عالمه قلد قدر تجلی هر کسه بی بر کار ایله قلمش متلی
مضمونی اولد و عالم کون و فساد ده که عباد عنایت معناد در هر بری
بر سواد ایله خوش حال و بر مراد در افک حلال و حرامی علنی و معرفت
طریق حل مکسویاتنی نفسی اینچون ایتک کرکدر بر مرتبه هر کسه فرض عین
هیچ جهلله معذونه شرعیه و خصیت و وسعت یوقدر بر کسند ستمدن
علم و معرفتی لازم اولان حرام و حلالده مسامحه و اهماال اینسه جهل عذر
اولور یوم قیامتدن حضور رب العالمین ده حرفا حرفا مسئول
و معاتب اولوب آلفا آلفا جزا و سزای ایله معاقب اولسه کرکدر

باب ثالث فرض کفایه بیانند در

بودخی جمیع مخلوقه و اجیدر لکن بعضی ایتکله آخر دن ساقط اولور
بو معامله دخی لطف الهی دن ناشی در عباد ضعفادن دفع خرج اینچون
شارع طرفندن فضائل و لطفا بویله تخفیفله تلطیف اولمشد قرأت
عظیمه و ما جعل علیکم فی الدین من خرج یور مشر فرض کفایه نك من
جمعه دن جهاد فی سبیل الله در که هر فرد و اجیدر و بعضی مسلمان ادا
ایتکله بعضی آخرندن ساقط اولور امر بالمعروف و نهی عنکر
فنا و قضا و امانت و اذان و عمارت مساجد و زکوة سلام و دفع جور
فقرا بونلر که امثالی علی الکفایه جمیعاً فرض در بعض مکلفین ادا انسه
سایر مکلفینه واجب اولماز اتفاق ایله ترک ایتلر جمعه سی آخر اولور
امام زمان و سلطان دوران ذمتنه فرض در که هر سینه بر کره کفار فاج
اولدینه و مقدار عسکر کوند و مسلم و مؤمنه و اجیدر که امر بالمعروف
نهی عن المنکر اید قدرت و ادایسه ایله قادر اولور ایسه لسانیه

بویکی مرتبه دن عاجز او لور سه قلبی ايله آکر بر فقیر بامر الله بر شهره
میت بولنوب کفتی اولسه یا بر فقیر عاجز بر شهره داخل اولوب
طعام و لباسه محتاج اولسه جمیع مسلمینه واجبدر که بوفقیرو
قوتن تعیین و اول میتی تجهیز و تکفین ایدر بعضی ایتمه کله
باقیدن ساقط اولور جمله سی اهل ایدیک جزم و اثر و وبال جمیع ادم کلو

باب - رابع - تعداد اصحاب حدیث بیاننده در

علماء شافیه استدلاله مطلقا حدیث شریفی قیاسد تقدیم ایدر کار مجوز
کنولره اصحاب حدیث دیو تسمیه ایتشدر در بزم علما مزدخی لیل اول
کتاب الله مبین و دکیل ثانی سنت حضرت رسول امین در دیو لکون حدیث
شریف مجتهد تفصیل اولنان و جوهدن بری ايله مدخول و مطعون اولور
صورتده قیاسی تقدیم ایدر بر بسید علما شافیه د متعصب المذهب
اولنر حدیث شریفدن قیاسی تقدیم ایدر دیو طعن و تشنیع ایدر اصحاب
رای و اهل قیاس دیو تحقیر بولند علما حنفیه فی تعلیق ایدر فرست
کتاب مصنفک شافعی و متعصب المذهب اولور بیان اولمشدی و لا
ترجمه کلامی اتمام بعد مذهب من مقتضا جوابه اقدام ایدر لم ان شاء الله
تعالی مصنف ایدر معلوم اولور که طاعت و عبادت علامت سعادت
و کلاه و معصیت علامت شقاوت در اصحاب حدیث شعایر و عوامه امانند
بری بود که اهل قبله د اولان کسسه د نوبد هر مرتبه بی از کتاب و
اختیار دخی ایلر ایه افکار ایتمز و بر کسسه نک ایام عمری د نوب ایلر
گذران اولوب آخر نفسد توبه سز و فانی ایتسه اعلی فار در د حکم ایتمز
و بر دار اسلامه که اندر جود و فساد شایع اولوب عدل و داد و زوریه
ظلم ظهور و طاعت و زوریه معصیت غلبه ایتسه اولداده دار کفر دیم
جمله شعادر نندن بری بود که حضرت ابوبکر و عمری رضی الله تعالی عنهما
سایر اصحاب کرامد تقدیم ایدر بر و سنتی قیاس و زور تقدیم ایدر
اول بسید اصحاب حدیث اسمیه مستمی اولمشدر و امام شافعی مطبوع
امام ابو حنیفه نعمان بن ثابت و زور تقدیم ایدر بر امام شافعی چر
شریفی رایدن تقدیم ایتشدر شافعی فریبید و خلافت صالحه امام
ابو حنیفه خلافت صلیح و کلد و امام شافعی حضرت رسالت بناهک
ابن عمری در قرآن عظیم و فکان کیم خود حق تعالی بود و قل لا استعبدکم

و اینجاست که طایفه شافعیان
و اینجاست که بعضی کس که
نسبت ایتمز بر

علیه اجر الا المودة فی القربی یعنی یا محمد سن امت اجابته دی بت
سز دن تبلیغ رسالت مقابله سند اجر و منفعت طلب ایتمز انجو
اقارب محبت و مودت استرم آیه کریمه نک مدلولی آل محمد تک تعظیم
و اگر ای لوزمیدر بر امام شافعی لازم التقدیر اولور و امام شافعی
لطیف سوق کلامی و حسن جانی و استقامت مقالی فقهی و علما و علماء
امام اعظمی اعلم اولور و معلومد زبر امام اعظم مذهبده شافعی
و ادر و امام شافعی مذهبده متناقضد سالمدر و امام شافعی خلق ایتمز
محمود و افعال اولمغله مستثنی و سلف صالحین بیننده کثیرا تشاد
و علوم عربیه و طرائق لغته خلقک اغر فیدر بوجمله کلین معصنفک
کلامی ترجمه سید علما شافیه د عبد الوهاب شعراوی قدس سره
علم المیزان آد لور کابنده و سلف اشراف شافیه دن انصافله انصاف
اودر اولنر تألیف ایتد کاری کابنده امام ابو حنیفه حضرت تلمیذ
اولمقد مدح و ثناء و ذکر جمیل ایدر و مرتبه اطر ایدر که قابل تحیر
و انهاد کلدر هیچ بری قدر عالیاری و زور بوقوله کلام نامالو ایلر
اجترای ایتشدر متعصبانیک حالی بود که معتقد دخی صدور ایتشدر
قیاسی ستندن تقدیم مقدمه سنه جواب اول بیان اولمشدر نسبت
متعلق نسبت که بیان اولمشدر شرف نسب امام المذهب اولمغی اقتضا
ایتمز حضرت امام اعظم حالی صغر ند حضرت علی نک شرف دستور
ایله مشرف و دعای خیر لوریه مظهر اولوب ر یق مبار کارند اغر لور
القیاسو مشردر و اصحاب کرامدن اوز اوج نصر جلیل القدر ایلر
قولده سکر نفر ایلر بالا تفیق حضرت انس ایلر ملاقات سعادت
و اصل و تابعین کرامدن خاق کثیردن سماع و اخذ علوم دینیه ایدر
کند و لور دن دخی دوتربیک آدم ربایت ایلر و کی کتب معتبره ده مسطور
مذهبده تقدیم و تقلید صلاحیت بوجمله ایتمز اما ابو حنیفه حضرت تلمیذ
مناقب شریفه سن کورن کسسه جلالت قدر و علوم منزله سن بیور
مذهب ابو حنیفه ده تناقض و ایدر و کی مقدمه به علما حنفیه مذهبده
اجرة لطیفه و بر مشردر قواعد مذکورده حاصل اولدیکه طاعت
ایتمش اول طاعتی که حق تعالی قبول ایدر آنک مثلی اوز و یتمش بلکه ایدر
ثواب احسان ایتد جایز در هر سلسله کامل و دیش عادل که دین مینله

تمسك ايدوب خيرا نه ساعی اوله اكا بشارت بر اشارت كذاك معصية
 عقابه سبب دكلد بلكه علامه بر كسته كه الله تعالى امر به مطيع
 اولوب قضای الهی ايله بر مكر اصاب ايتد كه كمال رضا و تسليمه مقابله
 ايدو علامه سعاد تيدو مؤمنك ايمان بگشدر ملك ايجون ابلار و امتحان عادي
 عليه الهية در قرآن عظيم اصحاب كرام بيننده و ما زادهم الا ايمانا
 و تسليم بومقوله مواضع ثابت قدم اولوب شيطان سرشته و بر لبه
 بر آدمكه خلیع العذار و لا انا بای امر دينه مقيد اولوب قضای الهی
 بغض وعداوتله مقابله ايتسه شقاوت و علامه متي خذ لا انا امار تيدو بغض
 جهله بومقوله زنادقه في ملائمة دندو تكليف سا قسطد در لیس
 حاشا كفر در معتقد دكلد ايتسه انلر دخی كافر لور در اما جميع عمر بوحا
 اوزد مرور ايتك آخرت بر اسلوب اوزد كهك شرط كرا طاعت سبب
 ثواب و ايتسه حضرت آدم معاش و لغه ايليس دن اولی ایدی ايليس
 هر كره بيك بيل عبادت ايدوب عابد اسيله ستمی اولمشدی مخالفه
 امرده خود ايكسی بر ابر معلوم اولدی كه ثواب مجر د فضله د ابر ايش بوند
 سري بودر كه فاعل حقيقي الله در مثلاً اول فعل مخالفتي دخی حقيقته فاعل
 الله نه ايت مخلوقات اسباب و وسايطد واسطه كاه مذموم اولور
 كاه مشكور اولور حق سبحانه و تعالی بر الای خلقی مفاتيح خير خلق ايدوب
 ابواب شری انلره سد ايدی بر الای دخی بوند عكسی خلق ايدی سعاد
 اول كسنة به امودي تجر به ايلوب حق تعالی انك انلر خبر اجرا ايليه
 ويل اول آدمه كه انك يدندن شر اجرا ايليه اول شخصي سبيل باز امت
 و ايله ايصال ايدو ويل در كات جهنم بر وادينك اسيد و هيج بر فرد
 ايجون اهل جنتد ندر يا اهل ناردند ديو شهادت جايز دكلد نه كفار
 دن بو مذكور اولان طوائف مختلفه دن ذيرامقدما بيان ايتد كه بوحا
 اوزد مؤث شرطد اول خود معلوم دكلد جايز كه مؤمن اولانك كيدو
 ايمانی مسلوب اوله جايز كه كافر اولان كيدو ايمان نصيب اوله واقع حبل
 عند الموت مشيت اولور مكر بوشهادت عشره مبشرة حقتد جايز اولو
 سلطان انبيا انلر حقتد اهل جنتد ديو شهادت بوشلور در انلر ابو بكر
 عمر عثمان علي سعد سعيد طلحه زبیر عبد الرحمن بن عوف ابو
 جراح حضرت قلوب اولور حقتد بر كسنة ايمان ايدوب اهل دكلد ايتسه

عبيد

عبد تم شويله اولسون ديسه يمينند حانت اولور بونار دغوي آدم
 حقتد جايز دكلد ذيرامعلوم اولان انجی ظاهر حالده باطن و
 مثال علم الله مخصوصد نهايت بر آدمی كورسك كه ايمان و توبه اوزد
 وفات ايدی انك حقتد قطع ايدوب اهل جنتد ندر ديسك جايز
 و بر كسنة بی كورسك العيان بالله كفر اوزرینه كندی قطع ايدوب
 خالدا و مخلد اهل ناردند ديسك جايز در ذيراد دكر شرط موجود
 اولور **فصل** مقدمات مذكوره دن متعين اولديك بر كسنة بن حلال
 مؤمنم حقا ديمك جايز در ذيراحالده اولان ايمانند شكي بو قدر
 واقع حالدر خبر و بر اما خاتمه حالندن خبر و بر و بر بن آخر نفس
 دخی مؤمنم و حقا ايمان اوزد وفات ايتسم كر كدر ديمك جايز دكلد ذير
 حال عاقبت محقق در و اصحاب بكاردن بر آدم وفات ايتسه انك حقتد
 دخی اهل جنتد ندر يا اهل ناردند ديو شهادت جايز دكلد انك دخی
 امری مشيت الله مفوضد الله تعالى خود قولرینه روف و جملد
 بوذكر اولنان اهل سنت مذهبي درونه كوزل مذهبيد ذيرامقدم مذكور
 اولمشدی قول خراج بودر كه كذب و شرب خمر و زنا و سرقه و قذف ايتسه
 حاصل انواع مجور دن بر نسته ارتكاب ايتسه كافر اولور ارتكاب دين
 ايله مؤمنی اكفاد ايدو لم معتزله ديور كه كير ارتكاب ايدن مؤمن
 ايمانند حقا اما كفر داخل اولماز پس انلره لازم اولور كه كفر ايمان
 بينند بر منزله دخی اثبات ايدو له نهايت اكر قبل التوبه اولور ايتسه فرعون
 و هامان ايله مؤبد ناردو اولور لله الحمد اهل سنت بومقوله اعتقاد ايدن
 بر يدو ذيرانص شريفة مخالف ايتم لور قرآن عظيم خود وعد مؤمنه وعيد
 مطلق كافر در كفر ايمان خود خاتمه ده معلوم اوكدو مقدم معلوم اولمشد
 پس مذهب حق مذهب اهل سنت اولدو غی ثابت اولور بوكلاتی اخذ و
 حفظ ايله جواهر در خزاین سلطانندن يكد ساير فوايد نافع و خير

باب خامس فرقی ناجیه بیان در

حضرت رسالت پناه صلی الله تعالی علیه وسلم بيور دبنم اتم بند نصركه
 تمش اوج فرقه به منقسم اولسه كر كدر بونلر ايجندن سعادت نجاته
 و در جات عالیه واصل اولان بر فرقه در معلوم اولسونكه حديث شريف
 مقتضا سنجه بواتم ايجنده اهل نجات اهل سنت و جماعتد بو مذهب

حضرت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم ثابت و لمشدد اول زمانه که حدیث مذکور
 صادر و اول اصحاب کرام یا رسول الله اول فرقه ناجیه که در دیوسوال
 ایند بل جواب یوردیلر اول مذهب که بن و اصحابیم آنک و زینه بود اول
 طریقه سلوک ایند نلر اهل نجاست و ظاهر حضرت سنت و جماعت اوده اید
 کتاب الله مخالف و بدعت اوده دکل ایدی فرقه ناجیه اهل سنت و جماعت
 او یوب قدریه و مشبهه و در اقص اولدوغنه دلیلن بودر که حضرت بن
 اولدوغم طریق اهل یوردیلر کند و لک خود معتقد لری و امتی دعوت
 یوردیلر طریق یو ایدی که الله تعالی دن غیری خانی یوقدر الله دن غیری
 ضار و ذایع یوقدر عالم هر نه ساکن و متحرک اولور ایسه قضا و قدری ایله
 قرآن عظیم کلام الله و در آخر دن مشاهد دیدار حقد رسول الله و نصیر
 خلیف خیر نوسی ابوبکر در صراط و میزان و حساب و شفاعت حقد ظاهر
 حضرت معتقدات شریفه لری یونلر ایدی که الحمد یونلر جملة اهل سنت
 اعتقاد ایند مبدا بوعتقاد اند اولحق دکل اند شریعتک ثلثان انکا
 ایشلر و در پس نه طریقه اهل نجاست اولدور یونلر ماعدا فرقه ناجیه اهل
 سنت اولدوغنه بدی دلیلن دخی و در دلیل اول حضرت که فرقه ناجیه
 کبر دیوسوال ایند بل جواب حضرت کلام شریفن جماعت فهم اولدو جماعت
 خود هل مشته مخصوص و صفند و در آخر اوج و در اقص جماعتی منکر لور
 معتزله ایسه اجماع حجت و دلیل اولدوغنه قابل دکلور در پس طریقه اهل
 جماعت بنجه متصور در دلیل اول اهل سنت دلائل اربعه فی اعتبار ایدو
 کتاب و سنت و اجماع و قیاس دن هر بریه استدلال و احتجاج ایدو هر بریه
 اتمیز فرق مخالفه دن بر فرق یوقدر که هر حال بود و در دلیلن برنی باری
 ندر ائمه معلوم اولور که اهل نجاست اهل سنت ایشلر **دلیل ثالث** اهل سنت
 بر زانی اعتقاد اتمیز حدیث شریف لا تکفروا اهل قبلتکم دستور العمل
 معتزله خاجیه نجاسته در اقص کرامیه البتة یونلر بر زانی کفاد
 مخالفه و در **دلیل اول** اهل جماعت اولوب قایم بالحق اولان اهل
 سنت و جماعت اهل سنت یونلر اهل سنت و جماعت مذهب
 دایم و ثابت و اهل سنت یونلر اهل سنت و جماعت که مقام ایدو
 مشفق اولدو غیری یونلر اهل سنت و جماعت یونلر مذهب اهل سنت
 ایس یونلر اهل نجاست و جماعت اهل سنت و جماعت و جماعت و جماعت

اندر

در

ایجاد دن روایت ایدر که یوم تبیض رجوه و تسود رجوه آیه کریمه سی نازل
 اولدو حضرت قلاوت یوردیلر دن صکره تفسیر یوردوب یوم قیامت
 یوز لوی آق اولنلر اهل جماعت سیاه اولنلر اهل هوادر اهل هوا اولدو
 کتاب الله و بنم ستمه تابع اولیه لور یوردیلر یوحیث شریف خود ایشلر
 مدعا ده قطعی الداله در دلیل سادس **دلیل سادس** حق تعالی یوردی که ان الذین فرقوا
 دینهم و کانوا شیعا کانت منهم فی شئ الی اخر لایه یعنی باجماع و اطمینان
 سنک دینکدن افتراق ایدوب بنجه فرقه به منقسم اولدیلر سن انلر اچون
 هیچ بر طریقه معاتب اولنلر سن انلر که امری الله مفوضدر قیامت ایشلر
 جز اسن و یورد پس معلوم اولور که انلر طریق حقد دکلر ایشلر و در اقص
 در جماعت قضا سیله بلوک بلوک اولدیلر دینه مخالفن خود حکمی معلوم
 اولدی لله الحمد اهل سنت شریعت و دین سید المرسلین جل متینن تمسک
 ایشلر در ذلک هو الفضل المبین **دلیل سادس** نظر اولنلر اهل سنت
 مذهبند نه اعتقاد دن تجاوز و اودونه قصود بلکه افراط و تفریط اولدو
 بر مذهب معتدل لور در آن بنجه قایلن نه تفویض نه مطلقا تقطیل صفا
 ایدر و که معتزله دن اولو و نه اثبات جوارح ایدر و که مشبهه دن اولو و نه
 نه اصحاب کرام عداوت ایدر و که در اقص اولو و نه حضرت عثمان و علی و محمد
 تقصیر ایدر و که خوار جد اولو و نه الله الحمد حب الشیاهی غلط خیر الامور
 مقتضا بنجه جمیع امور میخیزه دن صکره اوسط و احسن اختیار اولنشد
باب سادس اهل بدعتان و یوب اذره بفضیل و

که

که

لری

عداوت و اهل سنت و جماعت و در بیان سنه در

لا یقاولان بودر که دایما مخالفه و مصاحبت و مجالسه و مقارنت اهل
 اوله طریق سنت اوده استقامت ذایل اولیه سن و سوسه شیطانیه
 ایله قلبیک شرعه مخالف بعض نسنه لایع اولسه بی توقف صدق و صادق
 ایله مشاوره ایله تاخیر جایز دکلور بر مجلس ده اهل بدعته مبتلی اولسه
 فرار ایله بینی و بینیک بعد المشرقین دیوب کند و که تقریب ائمه و دی که بی
انقر یا لا اذا استوعبت سرک و کانوا علی التکلمینا
 یعنی ای مبتدع سن بر سره مظهر اولور سک غیر بال کی سن کشف ایدو
 اخراج ایدو سن منکلمین حقد کانن سن یعنی آتش بار سن بر مقوله
 ذکر کمال اراده حال دیور کانن ذکر اولور اچند اولان فار مراد اولور

یعنی دشمن مذهب اهل سنتند و اول مبدء او مقوله خاطره فاسده
عرض ايتسك سنی كفه نسبت اید اهل سنته جفاي عبادت عدايد
لسانكی كذب و غیبت فاسد و بوعاز کی حرام و شبهه لواشیاد و دیت
و مذهب کی بدعتن حفظ ائله مبدء علایله مجالست ائله موصلت و
مصاحبتن احترام ائله عبادت و تلبیه مغرود اوله مبدء علوك عبادت
بازار لوده کچه بکبارك تکبر کرکید و انلر تکبری تحصیل ثواب اچو ایتن
حرامی خوفندن ایدر لربونلر دخی عملی اول قبیله دند اوله اعماله ثواب
مترتب اولمز حق تعالی دین و عملدن سوال ایدر اصل اعتقاد خلوص اعتقاد
دین خالص بودر که الله تعالی حضرت تباریک امرینه نظر ایدوب موجبیله اخذ
و عمله مداویم و حضرتك فعل شریفه بعد اصحاب کرامك خلفای راشد
افعال و اقوالنه نظر انلرک هدا سن حفظ ایدوب بطریق مسلوکه لونه ملازم
بیت زنها از قرین بد زنها زقنا زینا عذاب النار
اصل بر امر کی بودر که رفع تکالیف الهیه ایدوب بطریق سهل سؤق ایدر
سوز لوند حلاوت و طعم لطیف مشاهد ایدر سن نفس اما ده خود جزوی
بهانه اراده ان طریق اهل سنتی قیوب انلر بولنه کیدر سن وجه مناسب
بودر که اول مقوله بدعت صاجی بر آدمی کورسك سوال ایتسه که کیمسن
جواب عباد الله دین بر قولر ربك کیمدر بر ایتسه سموات و ارضینك جز
وانسك خالق و رازق کیم ایتسه ربتم اولدر با اول خالق بنجه یلور سن
بر ایتسه بالاکف و کیفیت یلورم و کسلازم جماعت رحمتد بولنده
مخالفت باعث استحقاق عذاب ایدر صاحب بدعتی احترام و تعظیم حذر
اوند اول مبدء تعظیم ایدر هدم بنای اسلامه معین اولش اولور
مبدء تعظیم ایدر آدمك قبلنی الله تعالی امن و ایمان ایلله طولدرد
اول فاسد لری تعظیم ایدر بد نام اولور ذکر جمیل صاجی اکر خلوص تحصیل
باب **سابع مصحف شریفك تعظیمی بیانشده در**
جملة شعائر اهل سنتدن بری دخی بودر که مصحف شریف تعظیم ایدر لکر
مصحف جللك ایکی دفعه سی ایله مابیندن اولان اوراقه اطلاق اولنور لکر قرآن
عظیم حقیقت آنك اچنده مکنو بدز بر کسنه اولایکی دفعه اچنده اول قرآن
دکلد یا استخفاف یا کذب یا مصحفه بین حلال اعتقادند او کو مشایع
اولدن کلام قدیم حقیقون صباغ اولدی دیو کذب و غمدا بین ایتسه کافر

اولور جنابتله بلکه ابدستس یا ایشان آدمرا تم اولور قرآن عظیم
ایدن الله تعظیم ایدر اهانت ایدن الله اهانت ایدر ذلک و من تعظیم
شعائر الله فانها من تقوی القلوب آیه کریمه در یعنی بر کسنه که الله
تعالینك شعائر ی یعنی علامات توحید دن اولان اشیا ی تعظیم ایتسه
اول تعظیم شعائر قلوبك تقوی سند در تقوی ثوابی نه ایتسه لی تحصیل
ایدر بر کسنه مصحف اچنده نه واد بر مقدار سیاه مرکبدر مرکب اشیا
و ایتسه کافر اولور بر کسنه حضرتك معجزه شریفه سی بر خلق اچنده
مشهور اولان دکلد غیر نسنه در دیتسه کافر اولور ذرا اجماع عظیم
مخالفت ایتش اولور مذهب شافیه ده بر کسنه عمر کذب ایدوب مصحف
شریف اچنده اولان حقیقون دیو بین ایتسه کافر اولوب طلاق وقع اولور
ذرا اچنده اولان قرآن عظیم اما مصحف حقیقون دیتسه اولمز بر یو
مصحف شریف بازسه آنك کاتبته نظر اولمزینه اول مصحف شریفك
تعظیم و احترامی لازمده تابعین کرامد بر کسنه بی حکایت ایدر لکر
هر کون صباغ نمازین ادا ایلد کون صکره مصحف شریفی الله اولوب قبل
ایدوب ربك کلامیدر دیو تعظیم یوزینه سوردی کافر بیع مصحف
جایز دکلد در آرا کیه مصحف کونر مک مشروع دکلد مصحف کاتبانه
تصغیر حجم مصحف مکر و هدد سطوری شناسند و اطرافند تاروت
مانع نقش و تصویر مکر و هدد تصغیر صیفه سیله مصحف دیسمك
منوعه کونر مک مسجده مسجده فتوایه فتوایه فتوایه غیر مشروع و در بر کسنه
یاند مصحف شریف و ادا یکن صحرا ده جنابتله مبتلا اولوب غسل
اچون صو و تیمم اچون طهراق دخی بولسه نیلسو مذهب صحیح بودر که
بوعذر ایلله مصحفی کندون آبر مسون بلکه اقرابند اولان عباد ایلله
تیمم ایدوب بینه مصحف شریفی حامل اولسون صویه و اصل اولنجیه دیک
طهارتله کونر مش اولور تو بند عباد وجود لازم دکلد شرعاً کونر مش
بد کافیدر وجه مصحف شریفه نظر ایتمک عین عبادتدر خبر رسولده
وارددر که بر کسنه دایما مصحف شریفه نظر ایتسه حیاته اولنجیه عماد
امین اولور و دایت اولور که بر کسنه مصحف شریف کاتبته عازم اولوب
بسم الله الرحمن الرحیم عبادت کریمه سن دقت
ایدوب غایت حسن اوزن باز مش اولسه حق سبحانه و تعالیه اسطه

ایله جمیع سیئات عفو و خطیئات نحو ایش خبر ده وارد در که نور
دید اصفیا علیا کمل النحایا و مدله مبتلا اولوب حضرت جبرائیل
عاز جن سوال بیورد قلند جواب و بر مشر که قران عظیمه دایما نظر ایله
باب ثامن مؤمنین اچندان عوام و جاهله ذک احکامی بیاننده در
معلوم اولسون مذهب اهل سنت و جماعت بود که عوام ناس مؤمنان در
ذیرا افردن حق سبحانه و تعالی حضرت تریخی و لیلله بیورد نهایت ادله
توحیدی بیان و تعبیر و علمای بیوردی اوزن تعریف و تفسیر دن عاجز لود
کود من مبسن بر لطیف با نجه یا بر مخلوق عجیب کد سه لرحق تعالی تعظیم
و تعجب و وحدت و قدرت تن تذکر و تفکر ایدوب سبحان الله و الحمد لله
دیرو لمعلوم اولور که اول فعل لطیف عجیب و صنع بدیع غریب الله تعالی
حضرت تریخی فعلی اولور و غن بیورد لور اگر سوال ایدر سک که جهله نجه علم
اثبات ایدر سن که بامر الله تعالی بعض امراض و مکر و هامة مبتلا اولسه
طبیعت عناصر دن شکوی ایدر لور مثالات بنی و شود دی سدی و دکم
اغز تدی یوغر مدله م ایتجدی دیرو هیچ بونلر موحد اولور می یوتوان
دلایل شرک دکلید جوابدن در ز که بومقوله اقوال عباده عادت
اولمشد ظاهر کلامک بویله ایکن سوال ایتسک فاعیل حقیقی الله اولور
قایلدر توحید اعتقاد شافع و قدم واسع صاحبی اولان جمیع افعالی
الله تعالی یه ارجاع اعلی اصله ترد دایتم بومقوله اقوال خواصه ضرر در
حتی لیسنه متصرفه ده شرک بخفی و دکوری بومقوله اقوال ایدر عوامده و
اولماق مناسیده اما تخیل اعتقاد دکلدر عوام و جاهله ناک نجر بومرتبه
مؤمن اولمورینه دلیل عقلی بودر که بوجمله یه تمام ایمان کمال عیله
مشروطدر مثلاً جواهر ندر اعراض ندر جمله بونلری و احکامی بیدر
موقوفدر سزخی بونلری تعلم ایدوب علما کی تحصیل علم ایتسک کرک دیو تکلیف
مالا یطاق ایتسک احوال معاش مختل و امور دینا و بقای مقدر در
معطل اولور اخلاص لور دینا اعتدال امر دینه مؤدی اولور ذیرا
الدینا امر دعه الاخره حدیث شریفدر جهله امور دینیه یه ملایسه
ولوازم معاشه اشتغال اچندان جمیع عمر لور تحصیل علومه صرف
ایسار عشر تا شرین تحصیل ایدر مزلر قال الامام الشافعی شعبه
ماخواری العلم جمیعاً احد لا و لو مارسه الف سنه

انما العلم

در علم

انما العلم بحیر زاجر فالتخذ من کل شیء احسنه
هر عملک از بابی و هر مصلحتک اصحابی وارد در بوا امر عظیم و حمل ثقیل علماء
ذوی التجیله تحیل اولمشد عوامه بونکلیفه بحال بوقدر حاسم ماده
نزاع بونیم می که حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله حضورند
اهل بادیه دن جهله عرب و رعایا غنام و اهالی و راعث و حراش
کلوب سعادت ایمانه و اصل اولدر قلند تمام ایمان و کمال اسلامیه حکم
بیورد بجر کلمه لا اله الا الله محمد رسول الله صدورینه قناعت و بو
اعتقاد اوزن اتفاق جنان و لسانله اکفاد فراغت بیورد و لور جمیع حضرت
بونلره معرفت جواهر و اعراضی تکلیف بود دیلری اگر لوازم ایمانند
اولسه حضرت امیر بیورد مزلری ایدی یا اسلام شرط واجبی اولسه مافطنا
فی الکتاب من شیء بیورد قلند صکره بوشروط بیانندن تقصیر اولور ایدی
حضرت خود بیان شرع اچون کلشده مهتات دینیه دن اولان اشیایند
سکوت احتیاتی وادی بومقداتی فهم ایله مسائل مهمه دن بر مسئله عظیم
هیچ بر وجهله جهله رخصت و احوال و ترک و سعت و فرصت بوقدر معتزله
هر مؤمنه معرفت جواهر و اعراض واجیده معرفت الله بونلره موقوفدر
ولوازم ذاتیه دن در دکوری اچون عوامک کفرینه حکم لازم کلشدر
عسکر مکرمن و کدرد یار لرنن و جوار نمرده و جمیع بلاد معتزله ده
عوامدن بر مسلم بولماق مقتضای مذهب لوی اولمشد نفوذ یا الله
البحاد من هذه الاعتقاد فیروز آبادی قاموسده هوز لفظنده هواد
بصره ایله فارس بیندن بدی شهرک اسمیده دیوبت اسمارین
عدایتدر کجمله دن بری عسکر مکرر اسمیه مستحق در دیر
باب نایس اولیای کرمان کرمانی بیسانند در
حق سبحانه و تعالی و جود شریف پادشاه اسلام جله سنک مدد و عنایه
مظهر ایتسکه همشه مسرور البال و محصل الامان ایدن و انوار برکات
انفاس طیبه بویله جمله مزی حق حقیقت علم و اطلاع سعادتیه ایضا ایله
معلوم اولسون که کرمان اولیا حقد بوا اعتقاد ایتسک اصحاب دین و شریعت
واهل سنت و جماعته مخصوص در سایر طوائف منکر کرمان اولیاد اولا
بودیل کافی دکلیدر که حضرت زکریا حضرت مریمک اولسنه قبولی غلو در
ایدوب طشره دن اچور و فرزد دخولی متحمل دکل ایکن داخل اولدر قلرنجه

بمعنی القاطع

بمانند میوه بولوب بلکه باز میوه سن ایام شتاده شتافواهن فصل
 صیف ده بولوب لرایدی اگرچه بعضی علماء بر غیر سیه بی معجزه حضرت زکریا
 و یسار کن قاضی بیضا و حضرت زکریا ناک استخار ما نعدد بر مفسرین
 کلامند انتخاب اولنان قول مذکور در تکرر ترجمه کلام مصنف بود که
 حضرت عیسی تشکیده ایکن تکلم ایکن اول زمانده ظاهر کند و از هنوز بی
 دکلرایدی والدی لوی مریم دخی بی دکلرایدی اگرچه بعضی فضلا چقیق
 حال مشتبیه اولوب مریم بنوتنه قابل اولمشدر معلوم اولدی که حضرت
 مریم کرامتی ایش مصنف کلامی قطعاً مشهور اولما مشد اینیه
 عظامد قبل النبوة ظهور ایدن خوارق عاده ادها صریح لومصنف بود
 مسئله سالک اولمش حق تعالی آخرت و بی سینه بومقوله کرامت معامله
 اینک جایز اولیجی کذلک دنیاده دخی صحیح اولم واجب اولور کرامت اولیا
 نجو زانیمان طایفه به فایث یجب واستغراب محلیند که حق تعالی قدر
 کرامات نمند حق تعالی خود اولیا سینه اجل نفی که نعمت اسلام و در و در
 توفیق و طاعت در بولوب احسان ایشدر ترا ذوی عقله و ذن اولیسه خود
 بونعت منزله جهنم کرامتند اعلا در پسنه بعید در انواع کرامات
 احسان ایلیه اگر سائل سوال ایدر سه که کرامتله معجزه بیننده فرق ند جویند
 دیر که اهل سنتک بوباید اختلافی وارد در بعضار دیشدر که هیچ فرق
 یوقدر الابر ماده ده بود که رسول دعوی بنوت ایدر معجزه بی اول دعوی
 زمانده اظهار ایدر هر دعوی دعوی مفاد اولور و هم امتیه سز دخی قادر
 اولور سکر بومقوله بینه کونک دیوا الزام ایدر اما وی دعوی کرامت
 و قصد الزام اینر بلکه کرامتله خلق اعجاز و دعوی نفرد و امتیاز خطا
 و معصیت عدا و لغو بعضی علماء بر طریقله دخی فرق ایشدر که انبیاء عاقبت حمید
 صاحب لیدر آخر نفسده مسلوب ایمان اولم احتمالند امینلور در اولیاده
 بوابتاد دن امن بوقدر اول کتابده بوکامتعلق برج کایه بسط اولمشدر
 نفات اولیسه و فرق دخی بود که بی ضرر بار که مراد ایدر اظهار معجزه به
 قادر و ایستدگی زمانده اظهار کرامت ایدر **فرق آخر** کرامت دینا
 معناد اولم یعنی هر وی البته اظهار کرامت عادتد دیمک جایز دکلور
 اما انبیاده معجزه معناد و زهر بی البته اظهار معجزه ایدر دیمک
 جایز در **فرق آخر** فرق صحیح بود که کرامت بر صفتد که نفع و ضرر و لیک

حاله مخصوص صدر محتاج اولدوغی امور متعلق اولور اما معجزه البته
 غیر معناد خارق عاده اشیادن اولوب عامه بی ارشاد مصلحتی انجور کمال
 و تمام انکشاف و شیوع اوزده اولسی واجبده دعوی مقترون اولسی ایله شرط

کتاب الرابع

غریب بیانده در بوکتاب دخی ایدن بابی مشتمل در **باب اول ماهیت**
 روح بیانده در بومسئله گذرگاه عقول خوردن در بوا دید
 خلق کثیر ضلالت و در شتار در بونک معرفتی علمه تحقیقی جمع ایدر عالمه
 میسر در بود ذکر نمایه علوم عالیه و حصص و افره صاحبیه نصیب در
 علما دن روح حقتد بشیور دن متجاوز قول صادر اولمشدر که جنون
 شرح و تفصیلی بر کتاب طویل اقتضا ایدر صدر کلام بوسوالی تقدیم ایدر
 سوال بود که بعضی علما دیدار که روح بنه محل بحث و اختلاف اولور که
 حق سبحانه و تعالی قرآن عظیمده روح حقتد و یسئاونک عن الروح قل
 الروح من امر ربی بوشد یعنی روح حقتد سند سوال ایدر لرجو ایدر
 دی که روح ربکم امرند در اگر روح معلوم خلق اولمغه قابل اولسه
 حق سبحا و تعالی بویله بود مزایدی و اول سواله بوکلامه جواب نادر
 برابر اولوب معنی دار اولمز ایدی آخر آیت کریمه ده خود و ما اویستم
 من العلم الا قلیلا بوشد جوابد دیور که ملک و دین و علقا اضنا
 اولان عقلای علما اجماع و اتفاق ایشدر در که جمیع مخلوقات یکی نوعه
 ثالث بوقدر با جواهر در با اعراض در که مقدما تفسیر و تفصیل اولمشدر
 چونکه مخلوقات بر یکی قسمه منحصر در بونلور دن خارج مخلوق بوقدر ظاهر
 روح دخی مخلوقد لازم کلور که روح دخی با جواهر قبیلند اولیه یا اعراض
 قبیلند اولیه زیر آشرع شریف دلایل عقلیه مقتضاسی خود فند وارد
 اولم محال ایدر و مقتضای ثابت اولمشدی سوائله ایزاد ایلور ککرایت
 روح قبیلند حق تعالی و ما اویستم من العلم الا قلیلا بوشد و مقتضای
 روح معلوم اتدن اولم قابل دکلور دیمکی فایده اینر بلکه معنای آیت
 کریمه فرق قرآن عظیمه سزه افاده اولنان علم بحربی بایان علم الهی به
 نسبت شی قبیل در سزه مجموع معلومای الهیه بی احاطه اتمک محال
 انجی اعلام اولنان انظام مصاحف مقتضای ایدر کی مرتبه لرد معرفت

روح مصاحفه متعلق دكلدر معلوم اولق قابل نهايت اعلا ايتك ديك
 اولور يستلوك عن الاهله آية كرمه سي كى اولور روح حقند نصر
 شريف واردا وليوب بياني ترك اولمشده ترك بيا نك سترند سوال الله
 حق تعالى نك عباد علما سنه اعتبار ايله علم حاصل ودلايلده تفكر و
 استبصار ايله واصل اولوب متويات عظيمه به نابل اولملايدد بوايت
 كرمه سي يستلوك عن الساعة ايان مرشها قل انما علمها عند ربي
 آيت كرمه سنه قياس ايمه ذرا عقل ايجون قيامك زمان وقوعى معرفنه
 طريق يوقدد انجى شارع طرفند اخبار طريقند غيرى اول طريق ايسه
 بيان اولما مش پس علمند قاس حاصل اولكد روح قبيلند دكلدر وجه تحقيق
 بودر **جواب آخر** اين عباس حضرتلى كه رئيس المفسرين و ترجمان
 القرآن در روح بر عظيم ملك در بنى آدم خلقتى اوزده در ديو بودر
 حضرت قاده روح جبر ايشلدر ديو ب حضرت على روح بر ملكدر كه تمش
 بيك نوزى واردر هر غزده تمش بيك لسانى واردر هر لسانه حق تعالى
 حضرتلر نه تسبيح ايدد اول ملك جمله ملائكه نك حافظى و ملائكه ساكن
 خلقك حافظى اولدوغى كى دكارى روح قابل علم اولدوغنه دليل جليل
 بوصودن آية كرمه ده مذكوره اولان روح ميخوت عنه ولما ذى الحقيقه
 بواصحاب كرين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين روايت شريفلى اوزده
 روح دكارى اشبادن برى ايسه كنى الله المؤمنين القهار بحت جدال
 و حرب و قتاله حاجت قالمدى اكر نولرد يدكارى اوزده دكل ايسه محل خلاص
 اولدوغى ثابت و اختلاف صحيح اولوب بحت وجدال لازم كلور بعض علميا
 ديدلار كه فى الجملة روحه علم اولقد رجه متعلق اولور كه روح موجود اولدور
 بيلور و جسد و بدنك عمارتى نك اتصالى ايله در قابلك خرابى اندن انفضا
 و مفارقتله در رجه بمرتبه علم كايند حق بودر كه بوقول منتهج قوم طريقت
 مستقيم در مذهب رباب ديانت و مسلك اصحاب استقامتد جهود
 تحقيق بوقول اوزده در كه روح حيا تند ظاهر حيات بر عرضده كه حتى اول
 جوهر ايله قائم مادام روح اول جوهر حوده موجود در حتى اولور معدوم
 اولدوغى كى موث كه ضد حيات اول حاصل اولور بوقوله بر دليل در
 افات ايلديار كه جميع محذوفات ايكى قسمدر يا صنفدر يا موصوفد ظاهر
 روح دخی محذوفات دن اولوب بوايكدن خالى دكلدر روح موصوف و جسم

در

اولق محال ذرا جسم و جوهر اولان نسته جوهر حيه صفت اولور بلكه
 جوهر جوهره قرب و مجاورد اولور مجاورد قري اولان جوهر اخردن بر صفت
 كسب ايتن اول جوهره و صفا اولور بوندن ماعدا قالب كما كان ميت اولور
 البتة لازم كلور ايدى ذرا جوهر حتى بر ميتك يا بر جمادك جوهرينه قوله
 اول ميت و اول جماد اول جوهر حتى دن تحصيل حيات ايددى بيه ميت
 ميت بيه جماد جماد چونكه وقايع روزكارى بومذكوره خلافند مشا
 ايدده در معلوم اولور كه روح جسم دكل ايش **دليل آخر** اكر روح جسم جوهر
 اول ايدى حتى اولوب قبول عرض ايددر لردى ساير جوهر قابل عرض اولور
 كى بوخود روح صفند محال چونكه بولورم باطل اولدى ثابت اولور
 روح صفت ايش بولكازم ظاهر در محل اشتكاك دكل اكر سايل سوال
 ايتسه كه بودر طله دن خلاص اولوب صفائدن اولدوغى اشبات ايتك
 اما دخی عظيم و دظه به دوشد كند و امامك اعتقاد ياقاد مقلدك
 مذهبده صاحبك اشعري المعنى و كتاب الله مخافت ايتك ذرا بودر
 قول اشعري دكلدر حق تعالى كتاب كرميند قل يتوفىكم ملك الموت الذى
 و كل بكم يوئذ ليربى سزى قبض انداخه موكل اولان ملك الموت توفى
 ايدد روحلر بى قبض طريقله ديكدر اكر روح صفا اولسه بجه قبض قابل
 اولوردى جوهر و موصوف اولور كر كدر كه قبضه صالح اوله خصوص بعض
 احاديث شريفه ده بشل قولك جوهرينه وضع اولوب اول كيفيله سمايه
 دفع اولور ديو بوشد قول اخردن نور دن قناديل ايجنه وضع اولوب
 جنت فردوسن تعليق اولور بيشد بوقول اخرد صفا تدن اولكاه
 هيج مساعده دكلدر جواب ويره زكه اول صاحبك اشعري به مخالف
 ايتك دكلان غلطدر ذرا اشعري نك بوبادين ايكى قولى واردير بلكه
 مذهب منصور بواولدوغى بعض كبش مسطور در ثانيا ملك الموت
 قبض مانع عدايدد يك آيت كرمه نك معناسى بودر كه الله تعالى ملك
 الموتى انسان جندن اولان انفسا جنديه و مجارى عز و قد اوله هواي
 اخذ استيفايه توكل ايشد ملك مأمور اولدوغى خدمتى ادا ايتدكه
 حق تعالى ضد حيات اولان موتى اول آدمك خلق ايدد بوقى ظاهر در
 حالت زرع اولان آدمى كودرسن نفسى غايت ثاببع ايدد عظيم
 خلق اوزده اولور معلوم اولور كه ملك الموت جذب انفس و جلب هوا

این دو که زمانه را اول زمانه خسته نکشیده حکم اید در مصنف
بر باده قرار داده سوزیاز می شد شرح موافقه روح که نفس فاطمه
تعبیر اید و اقوال تسعه وارد در هر دو اقوال تسعه نک بری در
مواقف صاحبی و اعلم ان شئاً من ذلك لم يقم عليه دليل و می شد
اما مقاصد ده و ظهور هر علی انه بجسم مخالف بالماهية الجسم
الذی یولد منه الاعضاء و فی الی علوی خفیف حتی لذاته فاذ فی
جواهر الاعضاء سارینه سریان ماء الورد فی الورد و النار فی النخس
لا یطرُق الیه تبدل ولا انحلال بقاؤه فی الاعضاء حیة و انقیاله
الی عالم الارواح موت دیر کمال باشد اوده مر جود روح رساله سند و توفی
امام را زیدن نقل و پسند اید و بگو احکام ترتیب اید مذهب سنت بود
دو قطع کلام اید بوحکمه قبض روحه متعلق وارده اولان اوج ایات بنا
یشده نوع مخالف نمایدان اول مغله توفیق و تطبیقه حاجت اول نفس مصنف
تدقیق و تحقیق اید و بر که آیه سابقه ده حق تعالی قل یوفیکم ملک الموت
بود و قبض روحی و توفی بی ملک الموت اسناد یومر می شد بر غیر آیه کرمه
خود الله یوفی النفس حین موتها یومر می شد ظاهر بر آیه کرمه ده توفی الله تعالی
حضرت به نسبت اولوب آیه سابقه به مخالفی قتی نمایان در بر آیه کرمه دخی اندیز
توفیق الله الیک یومر می شد و بونده توفی ملائکه به نسبت اول نمی شد بس بوحکمه
نمایان اولان مخالف جوینده دیر بو ایات کرمه نک تطبیق و توفیق بود که اصل
قبض روحه مامور اولان ملک الموت در بر خدمت عزیزه بامر الله انوار
تخصیص اول نمی شد نهایت الله تعالی قبض و توفی اید در یمنک معناسی مؤتی
خلق اید و ملکه امر اید و یکدر سبب قبض و توفی اول مغله خلق و امر دت
توفی الیه تعبیر اول نمی شد سبب مسببه لاقه سیله ملک موکل قبض و طریقی
بیان اولندی اعاده به حاجت بود ملک موکل بر اولیجی یا ملائکه قبض اید
دیما بنجه تطبیق اولوند دینود ایسه ملائکه کرام وار در که خدام ملک الموت
انار عبادی قبض روح همچون ملک الموت حضورینه سو ق خدمتینه متعین در
قبضه سبب بعید اولد قری جهندن بونلوه دخی اسناد صحیح اولسی قاعده
مقریه اولد غی امانه معلوم مد بر تحقیق و تدقیقه عین اعتبار الیه فایض
اولان ماء توفیق فاطر اید زنها و فلا سفه و یونانیة قولورینه التفات ایتمه
روح نفس و مدله قدیمه دد کلوی مملات و نه خاند بر نسنه که موجب

و معدوم و متصل و منفصل اوله بنجه قدیم اولود و بر شئی که تغیر و
تجدد ایله موصوف اوله بنجه قدیم ایله منعوت اولود اول طایفه باغیه
بحث روحان دور و دراز خطبه لری هضمه قابل اولماز خبط و
خلل لوی و اودور اولئک الذین کفروا برهم و اولئک الاغلاک
فی اعتناهم و اولئک اصحاب النار هم فیها خالدون
باب ثانی حقیقت عقل باینده در
بوندن دخی علما بینند جوق قال و قبل اولمشد مخالفین طرفند معارض
مغلطه لوسوق اولمشد حتی بعض ملاحد عقل ضعیفه اصحابی اضلا
ایچون عقول متفاوت در بر آدمک عقلی آخرک عقلنه مخالفند کومر
عقلای ناس خاصیت عقلله انجی معرفت اشیا مقامنه و اصل اولدیله
اما انبیای عظام خاصیت عقلله مرتبه عالیه معجزاتی حاصل ایتدیله
عوامه تبیین ایچون بزم عقول متفاوت در دکن تقظیم انبیای ایچوند
بنجه مکنند که انبیای عقلیه عوامک صنایع و ذیله اصحابنک عقلی برابر
اوله و عقول متفاوت اولسه انقسام عقوله متعلق احادیث شریفه واد
اولور میگدیوب بر مقدمات فاسده دن کور دیله که چونکه تفاوت ثابت
اولد با جمیع عباد تکالیف الهیه ده برابر اولمق ظلم عظیم اولرنی مثلاً یوز
وقیه دن زیاده تحمل اولیان حیوانه ایکی یوز وقیه تحمل ایتسک ظلم عظیم
اولرنی اصل بوند مقصود لری بود که خلق دین حقد اخرج ایدر اولمق ظلم
که عقلله معرفت الله حاصل اولماز اول کابده بیایند کز اوزر امام
معصومه محتاجدر امام معصوم خود هنوز خروج ایتدی امتدی حالانما
تکلیف دکلدر مراد ایتد و کان ایشله دیوب حل و حرمتی قالد و رب باب ثانی
خالقه فتح ایتک استر لری بوحلده امام معصوم مد مراد لری محمد مد در و
الا اول کابده هر نادینجی بر معصوم دعوی ایتلوی سبق ایتشیدک لوبیر
مسئله در که بعض شاگرد لری قاضی محی الدین امام یحیی سلمانی به سوال
ایتد کلندن منجیر اولوب جوابدر بکلمه علیه تکلم ایدر مشد مصنف ایدر
حق صریحه عقول دخی شهادت ایدر ای محمد لوصوت حقل بر سوز سوبیلوب
بنجه فساد مراد ایدر سن بر قصری بنا ایتدی که اما بر مصری خراب ایتدی که
عقل بر نوع علم ضرور ایدر که نه تجزی به قابل نه مستقیض اولمق غنه و عاقل
قابل اولور نه زیاده و نقصانله موصوف اولور لکن سز کور و بی نود و بحث

بلا نیت ادا اولمزا الا اوج عبادت برتی حج ایکنی عمره اوجینی زکوة
 اوردخی بر مسئله ده مثلاً زکوة جمعنه مأمور اولان والی بر ادم زکوة
 و بر مک نیتند دکل ایکن مالند زکوتی اخذ ایلسه اولک مسئله اشقاط
 فرض زکوة ایتش اولور هر تنی که ناقض طهارت اوله داخل صلوٰه و خارج
 صلوتن فرقی یوقد ایکنی حالده ناقضه الا بر مسئله ده مثلاً وضو
 نیتسم اولان ادم نماز ایچند صو کو دسه طهارتی منقض اولور خارج
 صلوتن دکل انسان مرتبه بلوغه واصل اولور قد نصکره هیچ بر عذر ایله
 نماز ساقط اولماز مکر اوج غلنک بر یله اولاجتض ایکنی نفاس اوجینی جنون
 و مرض ذال عقلله هر موضع که طهارت و صفیله متصف اوله انده نماز
 قلمق جایز در الا ایکنی مکانه دکل بری ضربت شریفک و سسند قله مقابله
 بنا اولیه ایکنی داخل بیت شریفک قیو آجق ایکن قویه قرش قیلق بویکی مکانه
 صلوٰه جایز اولماز زیر مقابله سند بنا اولما بجق قبله به توجه بولمیز بر
 کسسته که غناسی حالند ذمتند زکوة واجب اوله یا امر الله مغلوب فقر
 اولور قدر مستحق زکوة اولوب اخذ زکوة جایز اولور الا ایکنی کسسته دکل بر
 هاشمی بر مطلبی بولور سادات ناس و مغله اخذ زکوة ممنوع اولور
 بر کسسته غنی ایکن مالن ضایع ایدوب بر طریقله وصول و انتفاع محال
 اولسه اولماله زکوة واجب دکلدر الا بر مسئله ده که مالنی خانه سنده
 یا منزل غیریک دفن ایدوب موضع دفنی اولور دوب اولحلله مهنگ اولماله
 مالک وصول و حضور نه مجال اولسه ینه هر سینه اول مالک زکوتی ذمتنه
 واجب اولوب واصل اولور غنی زمانده جمله سن ادا لازم اولور هر کفار که
 مسلمان مالنه لازم اوله قبل الوجوب اداسی جایز در الا رمضان جماع
 اید آد قبل الوجوب تسلیف طریقله ادای کفارت جایز اولمیز هر شرط که
 بایع و مشتری بیننده جاری اوله هر حال عقد بیعی افساد ایدر الا ابنتی
 شرط دکل بری اوج کون بخیر اولمق شرطی ایکنی اشترا ایتدوی قوی و جاری
 مشتری از ادایتمک شرطی دور و بخیر اشترا ایتدوی قوی و جاری بی مشتری
 از ادایتمک در صکره و لای علقه با یعام اولمق شرطی بشی بعد البیع یا بایع
 باید غیر ده دهن اولوب یا کتوب منزل مشتری به ایلتمک شرطی البیخی شجر
 اولمق بیع اولمان ثمره قطع یا آرض اولمق بیع اولمان رزق یا بلاد
 آرض بیع اولمان بنانان قلعی و دفنی شرطی بوالشی شرط مفید عقد بیع دکلدر

در

بر کسسته سفاهت و صغیر سن و ذی ابله محجور علیه اولوب تصرفات
 شرعیته دن ممنوع اولسه هبه سی و سایر عقودی جمیعاً جایز اولمیز الا
 دهرت تصرفی دکل بری وصیتلری بری ملوک مدبر ایتسی بری دخی
 عورتله مخاحه سی بری دخی آخره مال اقرار ایتسی بود و تصرفی جایز
 حواله شرعیته البته اوج آدمه موقوفه بری محیل بری محال بری
 محال علیه الا بر مسئله ده اوج آدمه حاجت اولوب بر کسسته ایله
 حاصل اولور مثلاً بر کسسته نک ایکنی صغیر اوغلی اولوب والده لرندن
 انتقال ایدن مالدن بر وینه مدیون اولسه بابا لوی و لایستی حبسینه
 او غلنک مالنه واضع کید اولور و غنی جهلندن دایستی کند و نفسنه یا آخر
 او غلنک اوزرینه حواله ایتک جایز در مال غیر غصب اید آدم یذند
 هر بار که اول مال موجود اوله البته صاحبنه رد ایله امر اولور الا
 اوج مسئله ده دکل بری آخرک ایلکن غصب ایدوب انسان مجروحک
 یا حیوان مجروحک جرحنی دیکسه قیمت ضامن اولور ایلک موجود دردی
 جراحندن نزع و صاحبنه رد ایله امر اولمیز ایکنی بر کسه او غلنک
 جادیه سن تصرف ایدوب مابینند و لد حاصل اولسه قیمت ضامن اولور
 اوجینی بر کسسته مضطرب اولوب خوف هولوک نفس احتمالیه آخرک طعم
 و شراب غصب انسه قیمت ضامن اولور رد عین مقصوبه تکلیف اولمیز
 پادشاهلر که دحمایه سند اولان اراضی به آخره مقاطعه طریقله و بر
 جایز در الا بر مسئله ده که سرور انبیا صلی الله علیه و آله سلم ارض
 بقعی حمایه بولمیشلر دانی پادشاه آخره و بر مک مشروع دکلدر فرض محال
 خلاف شرع شریف و بر لسه و ویردکاری آدم بنا احداث ایلسه اول
 بنا هدم اولوب ارض ینه اصلنه رد اولور هر امینک یذید امانت
 اوله تعدی ایتدین آنک یدند ضایع اولان شیشه ضمان یوقد الا بر
 مسئله ده که سلطان هنوز اصحاب اموالک سنه لوی تمام اولوب
 زکاتلری واجب اولمیز بر وجه پیشین زکاتلری قبض ایدوب حفظند
 ایکن یدند تلف اولسه سنه تمامند فقر از کاشندن حقارین طلب
 ایتد که سلطان ضمان لازم کلور لذاید و نیادن هر سنه که آخراره
 مبالغ اوله عبیده دخی مباحدر الا تشری یعنی هیچ بر طریقله اناره جاری
 تصرفه مساع یوقد لکن امام شافعیکن مذهب جدیدند جوازده

بر قول وارد در بر کشته عورتی بر وصفه تطبیق ایتسه اول و صفتین
 طلاق واقع اولما از الودیه مسئله ده بر کشته حامل یا صغیره
 یا حیضند منقطع عورتنه سنت اوزده یا بدعت اوزده طالق
 اول دیسه وصف معین اولیب اول ساعت طالق اولور زیرا اول
 عورتک طلاق سنت و بدعت تصور اولمز ایکنی عورتنه خطاب
 ایدوب انب طالق تطبیقه واحد قبیحه یا حسنه یا حبیله یا
 قاحشه دیسه بر صفاته اعتبار اولیب طلاق قطعی واقع اولور ایکنی
 دونه کون سن بوش ایدک دیسه طلاق تکلم وقتند واقع اولوب دونه
 کون وصف لغو اولور دونه ایکنی عورتنه هلالی کوردک و مانده طلاق
 اول دیسه عورت کند و کور مک وصف لغو اولوب غیر کوردک دخی طلاق
 واقع اولور قتل اوج نود در واجب و مباح و حرام قتل واجب دونه
 بری مرتده توبه تکلیف اولوب امتناع متحقق اولدقدضکره قتل واجب
 ایکنی قطاع طریق انشاء سبیلدن آدم قتل ایدک نصکره توبه ایتسه قتل
 واجب اولور ایکنی محض اولان کشته زنا ایتسه قتل واجب اولور دونه
 بغیر عذر ترک صلواتی عادت ایدن کشته نک قتل واجب در قتل حرام ایه
 شرعا قتل واجب اولمین آدم قتلیدر قتل مباح قصاصا قتل حاکم و
 وادش مخیر در قتل الله عفو بیند سارق قطع دونه دفعه اولی ده
 صاغ ای دفعه ثانیه ده معطل اولوب نیتسه قادی اولیغون صول
 ایغی دفعه ثالثه ده صول ای دفعه رابعه صاغ ایغی بوندضکره توبه
 ایتسه طلع بودر نهایت تعذیب اولوب توبه سی ظاهر اولجه حبس اولور
 بر کشته اوزدن حد شرعی ابله مهر جمع اولمز الودیه مسئله ده که بابا منک
 خاتونه قبل دخول الوب اگر اه طریقه زنا ایتسه عورت حد ساقط اولور
 اوغله لازم اولور و عورتک نصف مهری بابا به لازم اولور و اگر اوغلی
 بابا سی خاتونه زنا مفید نکاح اولدوغن بیلر ایتسه بابا سی و بر دوک
 نصف مهری رجوع ایدوب اوغله الود اگر بلیوب ایتسه حد دونه غیر
 نسنه لازم اولماز نفی عن البلد اوغلدر بری قطاع طریق نفی کما قال الله
 تعالی اما جزاء الذین یجادلون الله ورسوله فی الارض فسادا ان
 یقتلوا ویصلبوا و یقطع ایدیهم و ارجلهم من خلاف و ینفوا فی الارض
 حقیقه نفی حبسه تاویل ایشار در تفصیل حالی بودر که اگر قتل انشاء سبیل

نیز

ایتسه مقول اولور اگر ایکنی اخذ مال ایتسه صاغ ای وصول ایغی من
 خلاف قطع اولور و اگر بونلری ایتوب ایکنی قطع طریق صدقه اولور
 حاکم اخذ ایتسه توبه سی ظاهر اولجه حبسه نفی بیند حاکم مخیر در اول
 قاضی الطریق که قتل الله اخذ مال جرمن جامع اوله مقول اولوب بعد اوج
 کون صلب اولوب بعد اولمای قبیله دفع اولور اما شافعیک قول قدیم
 حتی ایکنی صلب اوقاف صلواتن تزیل اولوب ینه صلب اولمز اوزده اوج
 کون ایقا اولوب بعد قتل اولور ایکنی اختیار ایل زنا ایدن بکری نفی در
 تعزیم عام تغییر ایدر اگر دانی مملوک اولور ایتسه حدی الی دکنک جلد
 اولمقد نفی ایکنی قول وارد در بر قول نصف سنه مقدار نفی اولور
 قول آخره نفی بودر ایکنی نفی حضرت رسالت پناه در حدیث مرسله روایت
 اولمشد که هبت و مانع اسمیه ستمی ایکنی مخفی مدینه منوره دن نفی
 یوشدر در حضرت رسالت پناه که رجوانک قتل امر اید اکل جایز اولمز حل
 و حرمت الی حیوانی قتل ایدک دیو سوردیلر بری حقه عقرب خیالات غریب
 ایقع کلب عقور فاره حضرت رسالت پناه که رجوانک قتلند نفی بودر اندک
 دخی اکل جایز اولمز حضرت علی کتله هدرک ویر صه نک و عمل آریسنگ و
 قور بغه نک و چرا یوقوشینک قتلند منع یوشلور در هر حکم که قاضی
 خطا ایتله محکوم له یکم ایتسه ضمان اکال لازم اولور مثله حد و حدود
 خطا ایدوب ضرر ترتیب ایتسه حکم یکم ایچون اولدیه اول کشته ضامیر
 اولور قاضی بر خاتونک رجمنه حکم ایتشکر خطا اولوب آخر عورت دیم
 اولسه دیت بیت ماند لازم اولور سایر حدوده بیت مال دخی ایش لازم اولور
 باب رابع حق سبیل و تعایینا سور و فاعده ایدنا نصیر مستقیم ایش
 مصنف بو باید قرق دن متجاوز ایاث کیرمه ده بعضی تفاسیر غیره که مفترند
 منقول اولمشد آنلری ایراد ایشدر آیت اولی سائل سوال ایتسه که الله حد
 جمیع مسبلین هدایت اوزدر در یا هر کعدله یارب بری صراط مستقیم
 هدایت ایله دیو طلب هدایتک معناسی ندر جواب بودر که بوند اوج قول
 وارد بری بودر که هدایت رجایتمک معناسی سلامه هدایتز زیاده ایت
 دیکر در جناب حق خود هدایت زیاده سنه و علم یورب و اندین اهدرو
 زاده هدی یورمشدر یعنی ارشاد انبیای قبول و اوامر الهیه به امتثال الله
 مهندی اولمز که حق تعالی هدایتن زیاده ایدر ایکنی بری جنه موصول اولان

بیان

طریق ارشاد است و میگرد و از چندی بزی هذایت مقامند ثابت قدم ایستد
جانب حقند یسومهم سوء العذاب یعنی تکلیف عذاب سستی آید و در
دیند که جوابی لا یحکمنا ما لا طاقه لنا به دیمک اولدی یعنی معلوم
اولوب مغلوب شهوت نفس و لمقدن حفظ ایله یا خود قوم لوط و اولدی
بره تخمیل ایتمه و نحن احق بالملك منه زیرا طاعت بر دناغ و علی ایدی
یوم بیض و جوه اهل سنت و جماعت و تسود و جوه اهل بدعت در
لا یحب الله المجهر بالسوء من القول الا من ظلم جناب حق بر امر کل جمیع
ایله سوبلمکی استمر مکر مظلوم اوله یعنی بر کسینه مسافر اوله صاحب
مهرمان نواز بن ایتیموب اساءت ایلمه اولمهمان شکوی ایتمه جائز در
فلله الحجة الباطنة ایه کریمه سیلحدینه زعماء و اوده اولمشد لعنه الله
الحجة الباطنة دن مراد عقل در تعلیم دکلد الذین اتخذوا دینهم هوی
و تعباً له و لعب دن مراد اکل و شرب و اجنبی و بنی ان تعبد الا صنا
اصنامم مراد در اهر و دنایز در فلنخبت حیوة طيبة مراد قناعت
ان الله یامر بالعدل و الاحسان عد و احساندن مراد حضرت ابوبکر و
عمر و مجتهد و جعلنی مبارکاً بنی خلقه نافع قیلد و میگرد و الباقیات
الصالحات سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر و در شریفه
مد و میگرد بر کون حضرت رسالت بنه صلی الله تعالی علیه و آله و ان منکم
الا و ادها آیت کریمه سن فلا ویت یوبد تفسیر طریقه مراد الهی کفار
و دودیده مؤمنین و دودی دکلد یود دیر یوم الریبه د مراد یوم
الله نور السموات و الارض جناب عزت یدر و کون اهلنی هدایت ایدیحی
و میگرد و اتبعک الا رد لون آیه کریمه سندن مراد حضرت ابوبکر و حضرت
عمر و لا عذیبه عذابا شدید آیه کریمه سندن عذاب مراد خلاف جنسیله
جنس طریقه تعذیب و لا تنص نصیبک من الدنیا دنیاده نصیب
مراد قبر و گفتند و تا تو فی نادیکم المنکر مجالیسده حاشا صرطه
ایله بحث ایدر رده اکا اشارتد یزیدی الخلق ما یشاء دن صوت
حسن در بر قولن دخی وجه حسند و ما یستوی الاحیاء و الاموات
آیه کریمه سندن احیاء دن مراد علما اموات دن جهلاء در الحمد لله الذی
اذنب عنا امرت اهل جنت کلماتندند مراد سبیلین دن دفع
تقاضا طعام و شراب یعنی بول و غایطد زیرا جنت عرق ایله مندی

اولدی غنی مشهور و بعضی کینه مسطور در نیند من کان حیة ایه کریمه
حیدر مراد عاقلد تنقصها من اطرافها صوت علما ایله نقص ایدر
و میگرد سلام علی الیاسین دن مراد علما و یوم یحشر الله الله
النار مراد سوباشیر و اعوان ظلمه در فاعلم انه لا اله الا الله
ظاهر حضرت خطا بد مراد معلومک و کده همان ثابت اولد و میگرد
و الرجز فاجر قارک شرک اولد و میگرد حضرت خود ترک شرک مکر
اولن ترک شرک ایدوب اسلامه ملازم اولدک بوحال اوزد ثابت
اولد و میگرد قرآن عظیم لغت عرب اوزد و اده اولمشد بومعامله لسا
عزیده و سایر انیسنه ده و اده در مثلاً اکل اوزد اولان آدمه کل نایمه
نیم قایمه قم دیور مقصود بوحالات اوزد مستمر اولد و میگرد اکثرهم
لا یقبلون آیتدن مراد بنی تمیم قبیله سیدر یوم ینادی المنادی
بیت المقدسه صحرت الله دن خروج ایتمه کر کرد کل یوم هوی شای
آیه کریمه سنک معناسی حق تعالی هر کون بر شان عظیمه در د میگرد
اما ذلک شریفه نسبت دکل احداث ایدر کی امور و قضای سابق
اقتضاسی اوزد ظهور ایدن احواله نسبت د میگرد عربا اثر با آیه
کریمه سندن معنی ازواجه متعشقر غنم و دلال صاحبیدر د میگرد
ان یبعث علیکم عذاباً من فوقکم او من تحت ارجلیکم آیه کریمه سندن
فوقدن ارسال و انان عذاب سلاطین و امراد تحت ارجلدن ارسال
اولن ان عوام و اعوان ظلمه در و اکون من الصالحین حجاج بیت مکر
اولام د میگرد تلقون الیهیم بالمودة یعنی کتاب و سائله د میگرد
سلاطین بنینده مکروب و انجی معامله سی بودند سنقر تک فلا
شستی او قود و غلکه علی او نتمه د میگرد و من شر غاسق اذا وقب
طوقان نفس حبسیه قایم اولان ذکر شدن استعاده ایدم د میگرد
لینذهب عنکم الرجز مراد بخل صفتی در السائل و المحروم و محروم
مراد کلب محله در و لا تلقوا بایدیکم الی الله لکه یعنی بخل سببیه
زیرا صفت بخل هلاکه مؤدی اولد و فی انفسکم افلا تبصرون عبد الله
بن دیر حضرت نکر دیشلکه آیات انفسیه د مراد سبیل بول و خلاد

باب **خامس** غریب اخبار بیان شده در
مصنف بوباید و اوزد مقداری احادیث غریبه ابراد ایتشد خبر اول

ابو ذر بن عقیلی بر کون حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و سلمه سؤال
 ایدوب یا رسول الله سماء و آسمان مخلوق و لمز دن و بمنز قنده ایدک دید که
 جوابد فی غمام ما فوقه هوا و ما تحته هوا و فی روایتی فی غمام محمد و
 دیوب جواب یورد یلو حرف فی ظرفیت همچون اولغله و جوابد اشیا
 مکان فہم ایتہ بلکہ مراد ہنوز سماء و جمیع اشیا کینونت صفتن کیمہ
 فوق و تحت متصور دکل ایکن حق تعالی موجود ایدی غمام سحاب رفیعہ
 دیو فی علی معنا سنہ استعمال اولنق ثابت اولدی قران عظیمہ و لا صلیتکم
 فی جذوع النخل آیتہ کریمہ سندہ علمای نحو و اهل تفسیر باز مشرود علی کل
 حال جناب عزتی بر مکانہ اولغله و صف صحیح دکلذہا ن ما سوا
 ذات شریفی مدبر محض ایکن حق سبحا و تعا موجود ایدی دیکرد سائل سؤال
 ایتہ کہ اول خبرہ نہ جواب و بر سنکہ بر کستہ مؤمنہ اولود ایسہ جاریہ
 ازاد ایتکہ نذر ایدوب حضور غرتہ کلد کلرند حضرت علیہ السلام جاریہ
 این الله یورد کلرند جاریہ آسمان طرفہ اشارت ایتکہ حضرت صاحبہ
 اعناق ایلہ بر جاریہ مؤمنہ در دیوب یورد یلو جواب و بر ز کہ حضرتک الله
 تعالی قند در دیو سؤال یورد مکر مکاندن سؤال دکلذہا مکان و عظیمت
 سؤال در آیتہ خلقہ بوشا بعد کہ آدم تندر ابلیس قند بر لوظاھر
 بو مکاندن سؤال دکلذہا بلکہ مراد لوی حضرت آدم مکان و منزلت لوی
 ثریا دن برتر و ابلیسک ذالت و سفالتی تحت ثری دن بدتر دیکرد
 کذلک بوجاریہ نک جوابد آسمان اشارتی قلمہ حق سبحا و تعا نک عظیمتی
 بر دن کر کہ دکرد دیکرد بعض اقوالہ حضرت اول جاریہ حقتہ مؤمن
 میدد عبادت اصنام ایدل قنیتہ میدد شبہ یورد و بوطریقہ سؤال
 یورد یلو چونکہ طرف سما بہ اشارت ایلدی مرادی ہم خالق خلق سماء اید
 التہد در مکان ایدو ک ظاہر و موحد اولدوغی ثابت اولدند صاحبہ اعناق
 ایت یورد یلو دیشلرد **خاصہ** بر کون حضرت رسالت پناہک مجلس
 شریفانہ حضرت ابرہیم و حضرت لوط قصہ لوی مذکور اولوب حضرت ابرہیم
 یارب نیجہ اخیای موقی ایدسن بکا کستر اخیان قلب حاصل اولسون
 و حضرت لوطک خانہ سنہ ملائکہ کرام تازہ لوشکلندہ کلد کلرند قومی
 بونلہ ہجو مر ایدوب نوک ایدی مسافر لوی ظالم لریدن تخلصہ بر رکن
 شدید اولسہ اسناد ایلسم یورد قلم مذکر اولوب بواکی نبی جلیل القدر

حقتہ قلب اصحابہ بر شبہ کلمستو دیو حضرتک شک ایتکہ بر حضرت
 ابرہیم اولی یز و فرزندشم لوطہ الله و تحت ابلیس و رکن شدیدہ انتسا
 و از ایدی یورد یلو ظاہر کلرند کلد و نفس نفیسہ ثریہ و حضرت
 ابرہیمہ طعن فہم اولوب بوحلہ علما دیشلر کہ شک حضرت ابرہیم صا
 اولدی حضرت رسالت پناہ صا در اولدی اولیلہ اولسہ حضرت ابرہیم
 شکہ احقم دیمک معناسی ہضم نفس و تواضع و حضرت ابرہیمی کلد
 نفسارندن تقدیم اولود مراد شریفی بر حضرت ابرہیم مرتبہ سندہ
 ایکن شک ایتیک حضرت ابرہیم بخہ شک ایتکہ احتمالی اولود نہایت حضرت
 ابرہیم مرادی اعتقاد قلبیتہ بہ یقین نظری دخی ضمیمہ اولسون دیکرد
 حضرت بر حدیث شریفہ نہ برآمدن بر آدمہ مرض سرایت ایدر و نہ
 بر کستہ بہ آت و منزل و عودت و بونک امثالندن شامت عارض اولو
 یورد یلو حدیث آخرہ مرض مجذوف ایدو ک مجذوف اولان آدم مذکر ایدک
 رایجہ سی مشند اولوب بلہ او توروب و بلہ طعام یثن آدمی خستہ اید
 و بر عودت مجذومک تحت تصرف اولسہ رایجہ سندہ اولدی مرضہ
 اولود یورد یلو حدیث اولدہ مشیت الھی اولیجہ بر امر وجودہ کلر دیو معنی
 و بولکلہ تطبیق و توفیق اولود علما بویلہ تحقیق ایتشار در **صل** حضرت
 رسالت پناہ صلی الله تعالی علیہ وسلم یورد یلو بر کستہ اولادینہ باقوب
 مسرود اولسہ بر قول یا بوجاریہ ازاد ایتکہ لازم اولور اصحاب کرام
 یا رسول الله او چیز ذکرہ نظر ایدوب مسرود اولود ایسہ بخہ اولود دیکرد
 یورد یلو کہ الله تعالی اکثر در یعنی الله تعالی حضرتک عطا و کریم
 مخلوق اکثر در تحت مکانہ اولاندن زیادہ عبادہ تکلیف ایتہ لا یکلّف
 الله نفسا الا و سقہا حضرت بر حدیث شریفہ یورد قول نہ مقولہ سنہ
 صرف و اتفاق ایتہ ہر حال حق سبحا و تعا اول صرفا چون قولنی میدان
 محاسبہ بہ چکر الا اوج محلہ دکل بری شہر رمضان مبارکہ افطارینہ
 ایکنی بخورینہ او چینی مسافرنہ صرف ایدو کی ماندہ محاسبہ ایتہ حدیث
 صحیحہ اولد سرور علیہ صلوٰت الله و سلامہ یورد بنا تاددن بر ظہور
 ایتہ سنہ یوقدر الا الشندہ بر ملک موکل وارد در تاهری مقضیا
 عادت اولد حصاد اولوب موضع معنادینہ صرف اولیجہ دیکر **نظہ**
 خدمت ایدو بر کستہ کہ زماندن اول نیای چگنیہ اول ملک چگنیز

شخصی لعنه مشغول اولود حدیث شریف اول رسول لطیف بود
 بر کسسته طریق ز فاده بر آنچه صرف ایسته آلتیوز آنچه ضایع اولود و هیچ
 وجهی دخی نیلیم بر کسسته که آخره انعام ایدوب و لی نعمتی اولسه منع
 علیه شکر بن ایتدو کی صورتی منعم اول شخصه نه مقوله بدو عاتسه
 حق جل و علا قبول ایدد حدیث شریف حضرت بود رجنا بحقه ارض
 عرض اولنان امور دن اوج نسنه دن انجب بر شی عرض اولنم بری بر
 کسسته دهر حرامی سفک و بغیر وجه قتل نفس ایلیمه ایکنی بر کسسته که
 ز فادن غسل ایدوب غساله منی او سندن اجرا ایدد او چینی بر کسسته
 صباغ نمازی ایل طلع شمس مابیند او یو نه حدیث آخرده بود در بر
 عورت که قبل الدخول مهر ندن بر مقدار آنچه زوجنه تصدق و هیبه
 ایلیمه حق تعالی هر دینار مقابله سند بر قول از ادایتم قدو ثواب
 احسا ایلیمه حدیث آخر حضور حق بکار د اعظم بر جر و اولم که بر کسسته
 ذمتند حقوق و اموال فاس اولوب ایدد جاک مالی یوق ایکن و فاق
 ایلیمه حدیث آخر سزدن بر آدم بر قدر که خیر و اگر شر کند ویه اصابت ایدد
 امور واقع سند کور میه نهایت بعضی او نود و بعضی حفظ ایدد حدیث آخر
 بود مشار که بر کسسته میوه اغاجی دیکه یا جوب با تدن بر نسنه اکوب افک
 حاصلندن سبک و طیور و انس و جن بیه اول ضایع اول مال صاحبی
 طرفندن صدقه بدی اولود حدیث آخر بود که بر آدم بر قدر که آخرند احوال
 قیامت و احوال مشکله ساعتی کوروب نولایدی توئی لا یوتد زاید بر
 جنبه به مالک اولما مش اولایدیم دیمیه زیر احوال لوزی حساب و حرام
 عذاب محل ارتباب دکلد حدیث بر کسسته نک او علی طو عقد تبرکات محمد
 اسمیه تسیمیه ایلیمه کند او علی البته داخل جنت اولور بر کسسته ارتبا
 کوننده میوه اغاجی دیکوب سبحان الوارث الباعث دیمیه خوتکا آنک
 میوه سینه بیل معمر ایلیمه بر کسسته نک او علی نکاح مرتبه سند بالغ
 اولوب بابا سنک مهره ولوازم نکاحه صرف ایدد جاک مالی واد ایکن اهل
 ایلیمه او علی رضای حق مخالف بعض وضع از نکاب ایسته جر و نکاه و ایدد
 عاید اولد و حق محل اشتباه دکلد بر کسسته منزلند بر قطعه بی ضرر و زلف
 یونیکر مثلاً قیمت زاید نه طبعی ایچون بیع ایسته حق تعالی اول مال بر کسسته
 مسلط ایدد که هر حال تلف و سرف ایلیمه ضایع ایدد بر کسسته که فرق با

وادوب خبری شریه غالب اولسه همان جهنمه مشهتی اولسون بر
 کسسته نک بخاری طعامه متعلق اولسه بهر حال هر اخشا مله بجه قنند
 مسلمیه نیت خیاث اولور بر کسسته عالمی توقیر ایسته نیت توقیر ایتدو
 اولور بر کسسته جمعه کونی جمعه نمازین قیلد قد صکر طر نقارین قطع
 ایلیمه کلک جمعیه دیکن جمیع شردن آمین اوله بر کسسته که حق تعالی
 یوزنی و حکم و دمنی ناره حرام ایتدو کن ایسته قر وینده وفات ایتسون
 بر کسسته که اوز نداعدن زیاده مرتفع بر بنا ایسته جانب سماذ و مناد
 ند ایدر که ای عدو الله تره یه کیمک استرسن بر کسسته عقیق بوزک
 اوزدینه و ما تو فیق الا بالله عبارت لطیفه نقش ایتدوب کورسه
 حق تعالی جمیع خیراته مرفق ایلیمه و ملکین مکر مبین انی تعظیم و محبت ایلیمه
 بر کسسته بر شخصک ظالم ایدو کن بیلور ایکن اعانت نیتله بیلیمه حرکت ایلیمه
 اسلامه خروج ایدد بر کسسته زنا ایسته بهر حال کند ویه و متعلقا ایسته
 زنا اولمغله مجازات اولور هیچ علاقه سی اولدو غنی تقدیر ججه خانه سنک
 دیواری دلوکینه ادخال طریقه اولد کیمه کم حضرت ابو بکر صدیق رضی
 الله تعالی عنه وجوده کلدی جناب عزت جناب عذبه بود و عز و جلال
 حقیقون سکا بویکجه طوعان صدیق سوامین ادبی ادخال ایتسون بود و بیلور
باب سادس قضا و قدر ک سر و حقیقی بیکنانه در
 اصل قدر حقیقند تخمین و تضیق و علم معنا سنه در علم و تخمین معنا سنه
 اولدو غنی و ما قدر و الله حق قدره تفسیرند در تضیق معنا سنه اولدو
 و من قدر علیه رزقه و اما ادا ما اینلیله فقد ر علیه رزقه آیت
 کرمه سند در بر مسئله ده عقلا متجه اولشار بجه فضل وادی حتما
 اکثر علمایه ضلال و سفاهته دوشویدد **مرتب اولی دیور الله تعالی**
 خود غنی مطلق در تو کلیفاته نه حاجت ایکنی مرتبه جسته من غیر تکلیف
 دخی ادخاله قادر ایدی بر معامله بی موجب ند او چینی مرتبه حق تعالی بر
 رحمتله امر ایدد نه عجب کند و فقر و مساکین و مرضی و زمنای کور و رحمت
 ایتدو کند و رحمت ایتدو کی کسسته لوه ریه رحمت ایدد دیوینچون امر ایدد
 در بیکی مرتبه کفار کفری و عاصبار ک عصیان معلوم و ارا دتی و ایسته
 خود وجوده کلدو کی امر مجزوم با بونلر کفر و عصیان کند و نک علم و ارا دیتله
 اولدو نصکر ینه بونلری تعذیب اول حکیم مطلقه مناسب و حکمه لایق

اولد می حکم اولان هم امر واداد تیله عصیا ایلدوب هم دو زرقندید
عبد ضعیف دیمیزی که یارب قضا سنک و موجب قضای اجر استک یا بو
بجاره نک جرمی نده بشیمی بودند انجبت نه اولور که بعض عبادینه اموال و
نخاین و جواهر و دقاین و بر و بعضنه برجه و بر من آجلند اولدر
مع ذلک صبر تحمل ایدک دیوا امر ایدر بلا فی فقر که سواد الوجه فی الدارین
کاد الفقر ان یكون کفر دینلشد هیچ اکا تحمل ایله امر اولور می اکثر فقر
کودر زو حال اوزده نجه مدت جاد و آخر الامر موت و فنا طار اولور بو
مقتضا عدل اولور می بومرتبه لود صکره بود که الله تعالی ایدوکی افغاند
مسئول اولن بوباید عقل و محیر اولور می که عقلد بعید کمتد خارج بر شیشه امر
ایدوب بعده عقلا بی بومر د بحث ایتک دیونئی ایدر عقلا بوی ضعه جور
و ظلمد غیر محمل وادی در حتی شعری ملاحظه بوباید نجه شاعر نظم اتمشرد

سبحان من انزل الدنيا منا و لها	وصیر الناس مستورا و مرفقا
فعاقل فطن اعیت مذهبیه	وجاهل خرق تلقاه مرزوقا
کانه من خلیج البحر مغترف	و لکن باز تراق القلب جفقا
هذا الذی ترک الالباب جاره	وصیر العالم البحر زرقا

بومضمونه متعلق بر قطعه مقدما مشروح اولشدی معنای بیت اول منزه
صفای ناشایسته دن اول الله که جمیع اهل دنیا بی بر منزه انزال
خلقک بر قسمی مستور الحال بر قسمی منتفع و صاحب مال ایلدی معنای
بیت ثانی و ثالث بر عاقل و کاملی کودرسن کمال مضایقه دفته کید جکر
بلر معیشتنک اضطرابی نام و ناموس و نیک حجابی مذاهب و مسالک
باشنه تنک ایدوب دزد مندپی عیبار ایتاب اتمش بر جاهل بریشاد
احوالی کودرسن مرزوق اموال عظیمه و اصل قبض و صرف ایدوکی امواله
نظر اولنه کانه خلیج بحر دن اعتراف ایدر یعنی دیان الی ایلد اخذ قبض
و خرج و صرف ایدر خلیج دیار مصریه اصطلاحی حال بو که اول شخص
توت لا بموت و بر لکه مستحق دکل معنای بیت رابع امد عقول جبران اید
بود ضعد علما فیض لای زندق ایدوب طریق دین بین د اخراج ایدوکی
کذلک این راوندی که فن شعره مناز و علوم مفارقه سرفرا دیکن محتاج
بپیر و ماملکی الحق ابرق و حصیر ایدی بر شعور دخی آشکده **نظم**
یا قاسم اوزق لم فاتتنبی القسم ما انت منهم قل من انتهم

دکله

ان کان یحیی فیحیی انت میحیه
وانت فی کمالین احضم و احکم
لا یخو جتی الی من شخصه صتم

معنای بیت اول ای صمت از زاق ایدن زاق کویر صمت از زاق و اموال
زمانند بن نه عجب توت و لوب او نودیلوب قالمشم که بکا اول بحر بی پایاند
بر حصه تعیین اولنا مش ظاهر سکا تهت ایدر هم صفات و ذبله د بری
امادی که کیمه تهت ایدر هم معنای بیت ثانی اگر ستاره بخود ناشی اوله
اول ستاره نک دخی سعادت و نحو سستی سنک تعیین و احسانکله یکم
مدخلی وار احسان و خلافتد حکم و خصم سستن معنای بیت ثالث
بکا احسان ایدر کاک علوم و معارفک بر مقدارین ال بدلی کش احسان
ایله حاصلی بنی لطف و مرقیدن عادی صتم بکی بر شخصه محتاج ایلد مصنف
ایدر بوسوال الله جواب دیر ز که بومر مسئله در که جناب عزت عزت انما
حضرت عزیر د علی بنیار علیه السلام بوکا متعلق سوال صادر اولد قدر بر د بوله
سواله اقدام اولور ایسه دیوان بنو توت اسمک نحو اولور دیو بود مشدد
کتب معتبره ده مسطور اولان بومرتبه در بودند زیاده اقدام خطای محضد
مصنف بومحله عبارته خلی قلیظ ایتشد ساعده الله تعالی بومسئله ایچر
حضرت موسی بن عمران علیه السلام سایر الانبیاء افضل الصلوة معاتب اولمشدد
امدی اهل عقله لازم اولان بود که قضا و قدر متعلق بحث اولسه

حفظ لسان ایلله شاعرک شعرنده واقع اولمشدد **بیت**
خط عذاری که کوی شود کاه اولور نهان چیقر بیاضنه بحث قضا و قدر
اگرچه محل معرکه آرا محل امتحان از یکا در خلاصه کلام بوقدر نه اطار
بوقدر جواب مکن اولدر که حق تعالی نیک جل جلاله و عمر نواله عبادینه تکلیف
طیبیک مریضه تکلیفی کیدر مثال خسته به حرارت غالب و مریضه علاج تمام
طالب اولسه مبررات ایچ دیو طیبیه نسبت موافقت و مخالفت مریض
علی الشویه نفع و ضرر هر حال مریضه راجعد طیبی الحق هدایت و ارشاد
خدمتن ایدر خلق بیند شایع کلامد که طیب حاذق و مریض موافق و علا
صادق کر کرد دیور اگر مریض طیبیه اطاعت و موافقت ایدوب امری اوزده
استعمال علاج ایدر ایسه و اصل صفای شفا اولوب مرضدن خلاصه بولور
اگر موافقت ایتوب سمک مخالفتد اولور ایسه مرضی منمادی و هلاکد
مردی اولور طیبیک یانند آنک هلاک و بقاسی بر اورد امدی نشسته

الهیة فی نشئة بشریه به قیاس اید که نشئه کم جناب حق شفا و فناء به روز
 سبب خلق اید و ببطایه تعریف و اعلام بهور شد که کذلک قولیک
 سعادت اخرویة سنه به سبب خلق ایتشد که مؤداسی سخط الهی در هر
 امرده به حکمت خفیه سی واد که اول حکمته الحق علم بادی محیط در زم
 علم اول مرتبه دقاصد در علوم وضعی عباد بمرتبه دتجاذ ممکن
 اولودی که بز قدرت حادثه بی کور و بوند قدرت قدیمه به انشاء اید
 بویکی قدرت بنشد نه مناسبت واد که بوقت اول قدرت مک معرفت موصول
 اوله این الترفا من التری هیچ در جگر کور و بملایکه بی اندر قیاس
 طریقیله بیلنک قابلیت عینیه بونک بکی قضیه در زم قدرت نما حادث
 و مخلوق قدرت الله اسه ازلیت و قدیمه بنجه برابرا اولور
باب سابع حروف متعلق علمایند جادی اولان اقوال بیانند در
 بوحلی غایت مصنف اجمال ایش تفصیل مرادی بود که ظاهر اید ای فطرند
 بوانه کلنجه سعادت وجوده فایل اولان مخلوق بکرمی طقوز حروفی بجاد
 مرکب کلماته تکلم اید لر و حضرت آدم علیه السلام مخلوق اولدی غی کبی
 مظهر تعلیم اسما اولدی ظاهر اولاسما بوحروف مرکب ایدی وهنوز بوردیا
 کم عدمه ایکن سبب خلق وجود و باعث ایجاد هر موجود اولان لفظ کن
 حقیقت اولدی غی صورند کاف و نوذدن مرکب و کلام الهی که قدیم ظاهر
 اول حروفند مرکب و پس حروف دخی مقدم موجود اولن کر که کلام اول
 حروفی محققه دن مرکب اوله و حال از دن صدور اید کلمات ینه اول حروفند
 مرکب و الحق بزم حروف دخی عینیه اول حروف اولغله بزم کلمات ترک اجزاسی
 اولان حروف دخی قدیمه اولن لازم کلر فی اهل شرع و اهل عقلدن خرد بر فرد
 بولک فایل اولما مشل در بوحله و بنجه وجهله اشکال نمایان اولغله حل و
 تحقیق بیان مراد اید بوحی مسئله عظیمه مشکله در عقلائی اعیان و
 اعجاز ایتشد بونی بلك الحق فضل اهل مقال و کلام مق علم لدنی به واصل
 اولان اهل حاله مختصر در بوم مسئله سببیه اهل ضلال عوامی لغوه اشفا
 اید و عوام بوم مسئله دسوال ایتلر زجر و منع اولن کر که در ارجاهلک
 سلامت دینی بومقوله سوالی تر که در حسن اسلام المرء ترک ما لا
 یعنیه حدیث شریفه یعنی کشینک حسن اسلامند در ما لا یعنی بی ترک
 اید و به متی اولیان امور اشتغال ایتلک ظاهر بومقوله مسئله لوممت

دینیه دن دکلدر بنجه عقلله معروف دعوی از عانله موصوف آدمی
 کور دن خلق بوم مسئله دبحث و مذاکره دعوت اید بویله اید آدم
 مظهر فتنه در ائمه دیند دکلدر امام مالک حضرت قرینه بر کسینه اخر
 علی العرش استوی آیه کریمه سند کفایت استیوان دن سوال اید که جوابه
 الحق بوقت متصدی اولدی که استیوا مقرر و معلوم انا کفایتی مجهول و
 مکومدر و بوندن سوال بد علل در دخی بولک متعلق سوال اید سک
 بونک اولن امر ایدم منعه سبب دخی بود که افهام عوام بومقوله
 اسراره تحمل ایتلر اگر عامل و جاهلک حسن و فهم و ادعائی بمرتبه اولسه
 بر ساعلک یتش بیل مدارسه ایلله عالمک تحصیل ایتدوکنه واصل اولسه
 ینه عبث عظیمه اشتغال ایتلر اولور عظیم معاند و متعذر اولور و بحث
 افهام و اعلام و الزام قابل اولما ز علماده اولان عطیه الهیه و خاصه
 سبحانیه سرتی ینه الله بیلور عوامی حروف بختنه ترغیب ایدن آدم
 اول شخصه بکر که یوزمک بلیان صبیانی در بایه کیرمکه تحریک ایلله
 و بومقوله آدمی صحر ایزه سیرم تحریک ایلله بومذعابه دلیل جلیل بود که
 حق تعالی بود دقل نوکان البحر مداد الکلمات ربی لنفلا البحر قبل ان
 تنفد کلمات ربی کلام الهی داسنه یدی دریا بلك یتش بک دریا کاف
 اولن تسلیم مذعاب اولور ایه ای فساد لازم کلور بری بود که سن هنوز
 معدوم ایکن حروف موجود ایدی ظاهر اول حروف حال سنک کلماتک
 اجزاسی اولان حروف در یا بنجه ممکن که سن معدوم اول سن کلامک موجود
 اوله بری بود که محاسبه و مکاتبه دفتر لوند و قصه خوانلر کتابلرند
 اولان حروف هب قدیم اولن لازم اولور زیر اجوا هر حروف متماثل در
 زیدک اجزای کلماتی اولان حروف ظاهر عمروک تلفظ ایتدوکی حروف
 غیری دکلدر بعد ذلک کله لم بوسوالک جوابی اگر چه مصرح دکلر امکا
 سیاق و سباق کلامند متفهم اولان بود که حروف و اصواتک ایکن
 اعتباری واد در حروف و صوت واد در کلام الهی حایله اول
 ذات بادی ایلله قایمدر بوا اعتبار ایلله حروف قایم اولور و بر حروف و صوت
 دخی واد در که مخلوق کلامی حایمدر بوا اعتبار ایلله حروف حادث در بوحله
 بر سوال کورندی که ممکن اولور دخی برشی ایکن اعتبار ایلله وصفه موصوف
 اوله جواب ویرد که بولک قیاس ایلله معلوم اولور که مثلاً عورتک صورت

فما حرم ايشتمك حرام در استماع قرآن خود هر موضعك واجب در
اجتناب عورت قرآن اوقسه استماع حلال ميبد اگر حلال دكل در ايسك
كفر در زير استماع قرآن حلال دكلد بيمك لازم اولد اگر جائز
در ايسك اجماعه مخالفتمش اولور سن زير عورتك صوتي دخی حرام
آمدی بر اعتبار ايله حلال بر اعتبار ايله حرام بيمك لازم كلدی بحث
حروف دخی حال بوموالا وزن در ترجمه كلام مصنف بود كه نقل
اولند بوقیر ایدرم مصنفك بولامی قول قدیم در حجاب ايله وكر آمینه
مسلكی در مذهب اهل سنت و جماعت بود كه حروف و اصوات حادث
زیر اكلام الهی حروف و صوت قبیلند دكلد كلام معنای قدیم بالذات
قدیم در حروف و اصوات اولیجی كلام الهی حالی اولور ايسه ذات قدیم
جناب حتی كرم محل حوادث اولی لازم اولور تعالی الله عن ذلك علواً
كبر كلب كلامته ده بومخت تفصیل اولند قدن صكره ديمشرد كه بو
باب تفصیل و اطناب قليل الجودی در زير احقیق ذات وصفات
نظر عقائد محجوب در **وَالله اعلم بحقیقه الحال**
باب ثامن ثواب و عقاب روحه می جسد میدد آنك بیاننده در
بیر بحث طویل ترید در مبتدا سعد الدین شرح مقاصد ده سید شریف شرح
مواقف تفصیل ایشارد در معتزله ترك جزا ظلد جزا ايسه مفاد روحانی
الله اولن زير مطیع و عاصی بوجه در دید كلری محله مبتدا سعد الدین جواب
ویرد كه حقیق حاله نظر اولور ايسه مستحی جزا و جود زير اطاعت و
عصیانك مبتداسی در اكاث و ارادات و افعال و حرکات در مبتدا كل خود
روح در اگر ظاهر نظر اولور ايسه اول تكلیف مائة و اربعه اولان اجزا اعاده
اولن كركدر بولكا خود كسته قابل اولما مشدد اولی بود كه دلیل سمعی نمك
اولنه ظاهر حشر و اعاده مكدر رسول صادق ایشارد ایشدد اولدن موجود
ایكن معذور مجتمع ایكن متفرق حتی ایكن میت اولان شیدن بخون میكن اولیه
فأعلی خود الله تعالی حضرت مرید كه جمیع مكانه قادر كلیات و جزئیات عالمه
در امام غزالی خود معاد روحانی جانبته كمنكله متهم اولشد مبتد شریف
بش قول نقل ایشدد مصنف روح مع البدنه در مذهب اصح بود در
مقاصد ده بولكه انبیای عظام من خصوص صاحبزاد سید لا نامد نقل اولنا
اخبار متواتره دلیل در بوب مثنی الثاویل تنزیل جلیل ذی قیوم دلیل

در

كه

نقل شد

نقل ایشدد من یحیی العظام و هی رمیم قل یحییها الذی انشاها اولمر
فأذا هم من الاجداث یحییها لایسان ان لن یجمع عظامه وقالوا جلودهم
لم یشهدتم علينا قالوا انطقنا الله الذی انطق كل شیء كلما نضجت
جلودهم بدلتنا هم جلودا غیرها آیات مذکور باسرها حشر یا لکر روحه
اولیوب جسد بیلد ایدوكنه اذ كنه قاطعه و برهین ساطعه در یا لکر روحه
بدنه دكلد دینلر برینجه وجهله حقه مخالفتم و سوفسطائیه مذهبیه
مواقفت ایشارد اولور زير اعلم ضروریله معلومز در كه جمیع افعال و تصرفات
جسد حتی دن صادر اولور جمیع افعال یا لکر روحه صدد ایدد اولور
كسسه دعوی ایشارد دین آدم رفیع علم ضروری ایشارد اولور حالت نورده
هر نه كه مختل اوله حالت یقظه ده روح مع ایدد مشاهد ایدوكنه امور
اكهه كه والد سند عما حالی وزن طوغانند نعمت حشر و بصرد محروم
اولغله واقع كود من معلوم اولور كه روح استقلال و استبداده قادر
دكل ایشارد و بعض كسسه اولدیمشرد كه روح بر حیات در اجل مستمر
كلنجه حق تعالی هر شخصه انا فانا خلق ایدد امانه سن مراد ایدوكنه زمانه
اول حیاتی خلق ایشارد و شخص میت اولور حتی متصرفه اصطلاحند در
امداد الهی اطلاق ایدد بول بول اولور ثواب و عقاب مجرد روحه اولور
بیمك غایت مخالف اولور زير بول صورتك بوند صكره روح بقا حالت
اولن یا روحه ثواب و عقاب بنجه میكن اولور و بول دخی معلومز در كه انسان
نومك هیچ حال یقظه ده ایدوكنه افعال و تدبیرات دن خیر اولماز و مقدر
كود دوكنه زریای بلز ظاهر فنو انسانك بدنند در روحند دكلد
اكر روح مجرد ك خبری و بعد الموت شعور اولسه حالت نومك دخی احوال
نفسی بيمك كرك ایدی بوند اظهر در كه بدن بعض حرکات عینیه جز
و ضرب ايله مستریج اولور معلوم اولور كه روح مجرد ك خبری افعال
و احوال جسد علم و شعور بول ایشارد اكر حشر صاجی اولوب اكر ايله ایشارد
لذت و فرحله متلذذ اولسه روح دخی عمل مستقل ايله راحت محتاج
اولور اسایش و استراحت مجرد بدنك حرکات دن فراغه موقوف
اولز ایدی آمدی ثواب و عقاب روحه اولور دین كالو محال بولوب
اخبار كذب ایشارد اولور اكر مجرد جسد اولور دیو لر ايسه بول دعوانك فساد
قوی ظاهر در كه روحه ملائیس اولیان جسد دیمج بر حرکات متصور دكلد

اول تقدير وجه دين الله ده جايز اولورمي که جسد على خلق حساس و در آله
و نامی و مستقیم و باقی اولینه اولور و می شود در دو حله اوله بعد الم و توجع
جسد و راجع اوله بوظلم محض در بومدعای حق حق و اضحه بود که
ثواب طاعت و عقاب معصیت مترتب اولور و بوقدر اینه ظاهر جسد
صورت اید اما روح واسطه سیله روح و جسد هیچ بری منفرد دکلدر
چونکه طاعت و معصیت ایکسیله حاصل اولدی پس ثواب و عقاب در
ایکسته اولوق واجب اولور تا که برینه تحمیل و بریدن نقص طریق بقوله جور
و ظلم لازم کلیه دلیل آخر بود که خطاب با الهیته و امر شرعیته جمله
نفوس ابدانه معینله متوجه در مخصوص برینه دکلدر آیات قرآنی ده
حق تعالی یا ایها الناس یا ایها الانس یا ایها الذین آمنوا بود
هیچ بر محله یا ایها الروح یا ایها الجسد بود می شد حق سبحانه و تعالی
ثواب و عقاب و وعده و وعید و نعيم جنات و عذاب شدید ذکر کنند
مواضع جسدی یا ایها الناس ان کنتم فی ریب من البعث فاننا
خلقناکم من تراب ثم من نطفة ثم من علقه ظاهر بمراتب روحه
مناسب دکلدر حق تعالی ترايد خلق بعد احیا و مخاطبه و محاسبه اید که
هب بوجسد در حکم مطلق زید که جریمه سنی عمره و تحمیل و مؤاخذه اینتر
ولا ترزوا زدة و زراخری مواقف مذکور اولان اقوال خمسة در بری
مضتف اختیار اید و یکدر روحه بدنه معا اوله و الثالث بتوهمها
وهو قول کثیر من المحققین هی النفس الناطقة کالجسم و الغیر الی
و الرابع و ای زید الدبوسی و معسر من قدماء المعتزلة و کثیر من
الغنیة فانهم قالوا الانسان فالحقیقة هی النفس الناطقة و هی
المكلف و المطیع و العاصی و المثاب و المعاقب و البدن بحر و بحر
الالة و النفس باقیة بعد فساد البدن و اذا اراد الله حشر الخلق
خلق لکل روح من لا تداع بد فایعلق به و یصرف فیہ کما فی الدنیا
عبادت مواقف در باب **تاسع حق سبحانه و تعالی**
عبادت عنایت و فتادی اولان اولان **نعمه جلیله سن بیان اید**
و ان عظیمه و اسبع علیکم **نعمه ظاهره و باطنه** بود و ب اول غنی
مطلق جمله من نعم ظاهره و باطنه به مستغرق اتم شد نعمت ظاهره ساری
بدان و نعمت باطنه اسلام و ایمانند هر کس وجودند موجود اولان نعم

الهیته بی تفکر و عطایای بهینه سن تذکر کو کرد **نعمت اولی سنی** جاد
و حیوان اتمدی صاحب تمیز انسان ایلدی ادرایک لذات احسان
طبیات اید سن **نعمت ثانیه** عقل در آنکه خبری شدن حق باطلدن
کفری ایمانندن فرق اید سن احوال بجایینه نظر اید که عقل و شعور یک
اولما مغله حاشا اسفلند آتوب اغزینه قوم جايز **نعمت ثلثه** ایمانند
انسان عزت دنیا و دینه آنکه واصل مراتب اولیا و صالحینه آنکه نایل
اولور کفار مبتلا اولور قریب الی عناد و دنیا و احوال ابله متهم اولان
اهل فساد بین العباد اولان خزی و حجاب و اختفای ندر هر منتهای
مراتب کفر واصل اولان هر آنکه چون ذل هو و حاصل اوله نه مصیبتند
خسر الدنیا و الآخرة یهودی اهل جزیه دن اولمغله امن خاطر و ادر اما الحاکم
ایله متهم اولان ایمانندن غیر ایله امان بولمن الحمد لله حق حقیق ایمان
و ما سوا ی ایمان کفر و طغیانند حق سبحانه و تعالی حضرت لربک فضل اولسه
هر بریمز آنکه کی اولوب خاسریند اولوق محتمل ایدی و لا فضل الله علیکم
یعنی بنم فضل و نعمته مظهر و یسوی سزای ایمانله تشریف و تخصیص
ایتمیدم جمله کز فرعون و هامان ایله فارده اولور و یکدر **نعمت رابعی** احسان
ایمان اید کدن صکره حفظ و حمایت و سنی کفر و شر کدن صیانتی عنایتی
نه نعمتد و الا بیکه ز نادر بخلق با نکه جايز ایدی **نعمت پنجمی** هر مؤمن
او دینه بوز سکا ملک موکل لطف اتم شد که صودن اتشدن جن و انس
حفظ اید و حفظ حتی معین اولسه اخذ جند کیم امین اولور که حضرت
رسالت پناه صلی الله تعالی علیکم بر حدیث شریفند بود ر حق تعالی
مؤمن و مؤمنه به بش ملک توکل اتم شد بری صایغ جانبد حساسن زار
بری صول طرفنده سیستان برادر بری او کججه بود یسوب خیراته سوق و
دلائل بری ارنجه بود یسوب فاددن حفظ و صیانت اید بری
باشی و زدن طودوب بکاصلوة و یرد که روح بر فتوحه ایصال
ایدر مقابله ندر بن دخی انکون استغفاره اشتغال ایدم **نعمت ششمی** نعمت
سنی ارکان خلق اید عورت خلق اتمدی زیر آجناب حق جن و انس غیر
بیک صنف حیوان خلق یوسر و پس ارکان بیک شکر اتمک کر که عورت
اولد و غنه و عورت شکر اتمک کر که انثی اولوب خنثی اولد و غنه **نعمت هفتمی**
نعمتی سنی امت محمد اید و یکدر زیر اول سلطا عالیشانک دینی خیر

ک

آید اندر امتی خیر اعم در سایر اعمه جمله دن بنی اسرائیل نه تشدید
نه تکلیف قرار نمیشد مثلاً نگاه آید تو اب چون نفسی قتل ایتک لازم آید
اسباب نه بحس طوقنسه طهارت اب چون اتوانی قطع لازم آید ای غیر ذلک
لله الحمد بر امتی بوقوله تشدید یوقدر قال الله تعالی و کذلک جعلناکم
امّة کتّم خیر امّة الایة **سکر بنی اهل سنت** و جماعتی ایتدی اهل بدع
و ضلالتدن ایتدی اهل سنتک فضایل اهل بدعتک و ذایل مقدمات بیان
اول نمشد **طریق زنجی** نعمت صحت و عافیت احسان ایلدی که جمله خلقک منها
امالی در عافیت دخی اوج نشسته در برقی دین سلیم عن الذلالت بر قوی
حلال عاری عن التهمات او **زنجی** کامل مصون عن الافات فی الواقع بر
پادشاه عادلک تحت کف حمایتدن اسوده حال و رفقه البال اولوب
عرض و مال و افعال و احوالی کدر دن مصون و ملق عظیم نعمتدر خصص شیخ
شبلی قدس سره العزیز بود در عافیت دهر نشسته ده در برقی دین قوی بر
اعتقاد صحیح بری بدن قانع من احرص بری قلب طاهر عن غش المسلین
ایه کریمه ده و لا تجعل فی قلوبنا غلا للذین امنوا یؤذوننی بؤذنی
او **زنجی** نعمت ستر عبودیت فی الحقیقه نگاه ایتدکاری زمانه حق تعالی عیوب
عبادی کشف ایتدکاری عظیم نعمتدر قولک حالند حق تعالی عالم اولدوغی
مراتبی کشف ایتسه بابا او غلند خاتون آرندن برتری ایدوب قطعا اتحاد
و التفقه مجال و قابلیت اولمز ایدی **اون** **زنجی** نعمت نومده که قلب و قلبک
راحتی در نوم اولسه توایه اخیال کل عارض اولور ایدی مرض مهره مبتلا
اولان بیلور حق تعالی و جعلنا نومکم **سببانا** یور دوغی بود **اون** **ایکجی**
حواس خسته که احسان ایتشد بونلر ابچندن نعمت عین نه محمل مستدر که
قوام آدمی آنکه در اعماله صور که حالی نده هیچ بونعمتک ادای شکر
قابلید بعض نعمت عینک قدرین بلمک استین بر ساعت کوزین قیاسون
کود سون دیمشدر **اون** **ایکجی** نعمت لساندر که آنکه انسان المر و لذت و
فرح و غمدن تعبیر و مافی الفوائدین آد او تفسیر ایدد سایر حیوانات بوکافا
دکالتدر **اون** **دور** **زنجی** سعادت دین اسلامدن مستفاد اولان امن و امان
فی زمانها که اسلامک کمال ظهور زمانندینه ملاحظه اولسه کفاره
نسبت اهل اسلام بر سیاه صغیره بر بیاض نقطه مقدس هر مسئله بیا
کافره و شک جایز مع ذلک در حق اسلام و خوف و رعیت کفاره لثام انتضا

نمشد

ایتشد که کفره اهل اسلام طرفنه اقدام ایدد میه لوب اول سلطانک
معجزه شریفه سید در حدیث شریفند بن قلوب کفاره جانب حقندن
و عباقا سبیل منصور اولدم یور مشدر **اون** **زنجی** سنی خلقدن
اغنا و خلقی سکا محتاج ایتد و یکدر خانه کده تصدیق ایدوب اولور
خلق سکا مراجعت ایدد احادیث قدسیته دند الله تعالی یور
بر قوی که شفا استیحاک طیبید و قولم بود دعوی ایدر سلطانک
و برادری النده اولان پاره فاندن اغنا ایدم اول قولم نعمتی تمام
ایتمش اولورم **اون** **زنجی** حرف و صنایع که لطف ایتشد آنکه کسب
اموال و عمارت دنیا ایدد لور خلقه درهم و دیناری محبوب ایتدوکی دنیا
عمارت اولوب بقای مقدر حکمین و بر مک ابچون در **اون** **زنجی** بو
جوانانی آدمی به تسخیر ایتدو یکدر بر عظیم دهر بر ضعیف صبی به متقاعد
اولور اگر حیوانات یا و ذلق ایدوب انقیاد ایتسه لرضیطة کیمک طاقی
اولور ایدد حق تعالی و ذلکنا هاهم یور **اون** **سکر** **زنجی** صوبی انسانه
ترکب ایتدی در مردن طاشد **نجه** بیک اشیا بی کمی به تحمیل ایدوب آنکه
حاجاتن قضا ایدد و ان تعذر انعم الله لا تحضروها ان الانسان لظلم کفار
باب **عاشر** **خاصیت ماء بیا** **نشد** در
بوده دخی مصنف بعض نعیم الهیه بی بیان ایتشد غایه مافی الباب عنوانده
خاصیت ماء تبخیر ایتد **اون** اگر حق سبحانه و تعالی صوبی عبادینه تسخیر
ایتبیدی کشته بو بلا ذره و اصل مراد اولمز دی مقصود یا بحر تسخیر
اوله که سفاین عظیمه جریانه تحمل ایدد یا سایر میناه اوله که مبتدأ جمیع
اشیا در علی کل حال تسخیر عظیم نعمت و حشم قدر **ایکجی** ارضه ابقای
بزد ایدد سن بر نجه کوند نصکره بری یدی یوز و دخی زیاده اثبات ایدد
ایکجی شهر لور کو یلر لطف اولسه آدمی ضرر سیاعدن و خرد برد شد ایدد
نجه اولور **دور** **زنجی** آجالی مکرمه ایتدو یکدر اگر هر کس اجل مستی سن
سیله عیشی منفق اولوب غم و غصه دن اولمک لازم اولور و مقدمات
متعلق بحشر و در ایتشد **زنجی** امتی محمدر آخر اتم ایدوب بوقدر فروز
منقضیه اولدقد نصکره اخرج ایلدی سبب بود که زیر خاکه مکتوی از
اوله و خشک بورد و جوق مثلاً اولیه **زنجی** انسانی احسن تقویم اجل اشک
وزن خلق ایدوب هر عضوی تألیف عجیب وزن ترکیب ایدد اگر انسانا میمون

و خنیز بر کبی کربیه الخلق یا خنثای مشکل اولسه ای نگاه کار آدم او غلافی
 نه ایتم که قاد او لور دك **یدخی** شمس و قمر سحاب و ریاح و نبات ارضی
 و کوکدن باران اولان بارانی و بهایم و حیواناتی و وحوش و طیور بلکه
 ملائکه کرامی هر برینی ستمک بر خذمتکه تعیین ایدوب بقای وجود و
 انظام احوالک ایچون بر و شغلله اشغال ایلدی بوجمله مقصود بود که
 سن آخر تک امرینه شارع اوله سن **سکریخی** جمیع عمر کرده نقد ذنوب و
 معاصی ارتکاب ایدر ايسکینه توبه و رجوع ایتد و کک کی توبه کی قبول نه
 معامله در ارتکاب ذنوب اولند قدح حسف واقع اولوب بیره کجیه سن
 عصیان ایتدک دیور زقک منقطع اولیه **طوقی** حق تعالی صغیر ده و
 قیون ده و آت و دره ده وضع ایتد و کی بر کبی قور د لورده یلور و چیانده
 وضع ایتد اولسه آدم سباع خوفند نعم الهیه و لذایذ دنیاویه و مثلذ
 اولور و اگر سباع و وضع ایتد و قوتی مواشی ده وضع ایتسه مواشی ایه
 انسان مستغنی اولور و حاصل کلام الله تعالی حضرت لریک عباد اوزرند ایکی
 نعمتی و اورد بری نعمت نفع و نفعه موصل اولان اسباب بری دفع و دفعه
 لازم اولان اسباب و ما دفع الله کان اکثر کلام مشهور در بعضی انسان
 اصابت ایتد بلیتاند جناب حقیق دفع ایتد و کی بلا دخی اکثر در نعم نفع
 شمع و بصرو نطق کی نعم دفع عما و حرس و بکرم یعنی **دلسرک** کی **قطع**
 می زبان قاصر ز عجز و لا یحصای تو کی تو افر شکر کردن در خود الای تو
 عذر تقصیر یا ما جند انکه تقصیر یا ما شکر نعمتهای تو چند انکه نعمتهای تو

کتاب آخر

کفر و ذرینه و دنیا نده در بو کتاب دخی اون دورت بابی مشتمل در باب و
 حقیقت تعصب بیانند در اشتقاق تعصب عصب و عصبیه در که شدت
 معنایه در ایت کرمه ده بومر عصبیت بومر شدید و بکدر غزاله حرکت
 شدت اوزن اولور و عینون عصاب دیر لور هر مؤمن که دینند غیور و مذهب
 شدید اوله متعصبند دینند طعن اهل ضلالت مانع و اسلام و اعتقاد
 حافظه **نسل** معلوم اولور که تعصب عادل اسلام و قانون ایمان و
 آسایش و رعایت مومندلک علامتی مؤمنلک شعار و اما و قلوب اهل کمال
 و هلاک عن بینة و یحیی من حق عن بینة آیه کرمه در مراد بود که مؤمن

طوبی

کلام حق سوبله ده لومه لا یمدن قور قیوب مقتضای شرع و دینی
 خلقه اعلام اید تا که کافر اولمغله هلاک مظهر اولنار بینة عادیه
 ایشیدوب حق نه اید و کی بلد کد نصبر که اختیار کفر ایتد اوله لور
 کورده جکر جزا کمال استحقاق دارند صکره اوله مؤمن اولان قورلر نیک
 ایمانی بینة دن ناشی اوله که کمال یقین و طمأنینة و تمام خلوص اعتقاد
 صدق طوبیت منبت اوله مؤمن حقیقت ایمان مرتبه سنه بالغ و لور
 نادینیه غیرتی قز لرینه همشیره لرینه سایر محرمارینه حمیتند زیاده
 اولما یخه کلام حق اخفا ایدوب خلقله مذاهبنه اوزره معامله
 منافقین علاما شدند در بر کستنه نک که دین و مذهبند غیرتی اولیه
 دین صحیح صاحبی دکلر و فاسی اولیه نک دینی دخی بو قدر بر بدعتی کور
 سکوت و تغافل ایتد قلیت دینه دلالت ایدر حدیث شریف حضرت
 رسالت پناه صلی الله تعالی علیه السلام یومر شد دیتوت داخل جنت اولما
 امدی اهلنه غیرتی اولیان جنته داخل اولما مق مقرر اولیچو دین و
 مذهب که بر عود نک حاشا بضعتند هزار مرتبه خیر اوله اول دینه
 غیرتی اولیان آدم نیجه جنته داخل اولور و عند الله نکال و عذابه استحقاق
 نه مرتبه اولور بومر شده ده کافره مسلمین و علمای دین بینند خلاف
 بو قدر که بر آدم نماز ایچندن ایکن بر اعمالی کورسه که آتسه دوشوب جری
 و بحر عمیق دوشوب غریق اولیور اول آدمه واجبدر که قطع صلوة
 ایدوب اول در دمنده بود طه دن تخلیص ایدر بدعتک مالی اولان
 بحیم خود دیناده اول آدمک دوشد و کی آتش و آب دخی پتر بوندن
 خارص ممکن اما آندن محال امد و اجیدر که بر کستنه بی کور رسک بدعت
 متعلق کلمات ایدر یا مبتدع اولیه مقارنت ایدر نصیحه بدعته متعلق
 احوال دن زجر و منع ایدر سن بومر قوله زمانند حضرت نک و حدیث شریف
 ملا حظة لازمدر که یومر شد در انصر **اخاک ظالم** او **مظلوم** یعنی
 مؤمن قزند اشک ظالم اولور ایسه ده مظلوم اولور ایسه ده نصر ایلک
 حتی بعض اصحاب یا رسول الله مظلومه نصرت حقیقه و صلک ایچو اولور
 و نفسند عقله موافقتی و ایا ظالمه نصرتی نه طریقله ایدر زیور بلور
 که انی دخی ظلمت منع طریقله نصرت ایدر سن ظالمه نصرت بودر بودر
 امر عظیمد یومر شد در ظاهر کفره رضا کفر در فسقه رضا فسق در

جاهله بر شبهه دینیه عارض اولسه جمیع علمایه آنک شبهه سنک
حل و ازاله سیلان مدد اگر بر برینه صالحوب مساهله ایتسه لوجه
دینند خارج اولود لر بر مرتبه دخی بود که حق تعالی انسانده غضب
خصیلتی موضعند اجرا ایچون خلق یومشده سن محل غضب دینه
مخالفت بر وضع کرد دکن غضب ایتسه آنک تعالی ناک خلق غضب
اولان حکم و حکمتی رد ایتسه اولود سن و بر کسینه اعضا ایدر اضا
مشاهد ایدوب غضبه کلمسه حمار در حقی عارض بود مقوله ملائکه
حلم حمار دی بر لر بوندن ناشیدر که امر بالمعروف رکن شریعتد دیشل
بر کسینه تمشیل معمر اولوب هر کون بیک فلور مستحقه تصدق ایتسه
بونلردن صکره بدعتله تکلم ایتسه جمیع اعمالی هبای منشور اولور و
قول حقیقت امانه و اصل اولماز تا مؤمنه فی الله تجت و مبدعه الله
بغض و عداوت ایتسه ظاهر حدیث شریف اول رسول لطیف الحق لله
و البغض لله یومر و دخی محل اشتباه دکلدر بر محله بر فضولی سؤال
بمعنی ایدوب دیسه که ظاهر عباد الله جمیع اسراری الله تعالی یه مفوض
در
مخلوق جمیعاً الله تعالی حضرت تباریک قولریدر بر قومی جنت ایچون خلق آیند
و بر قومی نار ایچون جنت ایچون خلق ایتدو کنی معصینه تبشیر و توفیق ایلدی
مراد الهی بویله اولیجی سن الله تعالی ایلد عباد او را سینه نه کیرد سن
حالتی اوزد ترا ایلد هر قیون کند و یا غیله آصیلور دین محمد ده خود
خصوصیت یوقدر ای فضولی سن کیمسن که بو مقوله امر خطیره مباحث اید
وصی بنی آدم محتسب خلق عالمیسن جواب ویرر که بو بر سؤالدر که
باب اباحه فی قرع و خطبه زندقه خطاب و طریق امر و نهی سداید
بلکه الله و رسولنه اعتراضه راجعدر زیرا الله تعالی امر و نهی و وعد
و وعید و مجت و بفضله امر ایدوب آیه کریمه ده بر محله جا هدا الکفار
و المنافقین یومر مشد بر محله لا تتولوا قوما غضب الله علیهم یومر مشد
بو سؤال حکم شرع مبینی و حکم دین مبتنی بطلاله مؤدی اولود امام
اشعریک قول صحیح بود که الله تعالی حضرت تباریک و امری و جواب فاده اید
قوله واجب اولان امر الهی یه حفظ ایتکه حکمت فاطر اولوب بر محله
سکوت ایدر لم کور لم حکم خفیة الهیة ندادیمک دکلدر حضرت
موسی حضرت حضرت دن صدود ایدر امور ده بی توقف اعتراض ایدو کی

در کاف

دلیل کافی و جواب شافی دکلمی در اول کلامک سائل فاقابل فاقابل اولمشد که
حضرت محمد کریم ایدی دینند خصومت یوعیدی بو کذب و تبلیس
کر حضرت تباریک نفس طیبه لوند ایدی حاشا که اظهار دین حقد ترک
خصومت معنانه اولد بر حدیث شریف بن عباد الله دن و قولم سایر عبا
نجه تناول طعام ایدر لوسه و نجه غضب ایدر لوسه بن دخی اولد ایدم
یومر مشد در مراد شریعلری افعال و اقوال امتله مشارکترین بیان د
حضرت هیچ خصومت ایتد ایدی دیمک نجه قابلدر که اظهار دین مبیت
ایچون تقدیر آدم قتل ایتشارد دیومر واحدده بنی قریظه و نصیرت دوت
یوز آدم قتل یومر قاری کتب معتبره ده مسطور و تورات ده بنی قتال
و بنی ملجه عنوانله مذکور در و بر حدیث شریعلرند کریمه لینه اعاذها
الله من کل سوء اشارت یوبد اگر محمد قزی فاطمه سرقه ایتسه قطع
یدنه حکم ایدر ایدم یومر مشد در یعنی اجرای احکام شرعیه ده اولاده
حرمت احتمالی منقطعدر دیمک اولود ظاهر بر ظالم بر کسینه بی قتل قصد
ایدوب اول مظلوم قاجوب اخفا ایلدو کنی اولیادن بر کسینه کورسه
ظالم قتل کندی دیو مظلومی سؤال ایتسه کوردمم دیوب کذب اخبار
ایدوب صدق ایتسه واجب اولور بر کسینه ترک اکله مرتبه هلاک
قرب اولسه طعام یمک واجب اولور بر صوفی صلوتد اولوب احتمال
تکلم محال ایکن بر اعمای ضعیف محال قویویه و دشمن احتمالی ایلد صلوتی
الغوا و ابطال واعمایه تنبیه واجب ایدو کی محل قبل و قال دکلدر بو مقوله
مواضع سکوت حرام دکلدر بر کسینه بی حرامی صوبار ایکن بابی
وجه بر ظالم مظلومی دوکر ایکن با اهل و عیالنه حاشا تعرض ایدر ایکن
کورمک سکوت جایز اولور می دین محمد ده مشلین بیند خصومت حرام
دیو علت بیان ایدوب ظلمه رضا جایز اولور می اگر تو مکرر اخبار ایدر
واجب اولان ترک خصومت و سکوتد دیوایسه بو عظیم زندقه در بونک
فاعلی مباحده کافر در اگر حقه قابل اولوب کرچاک بو مواضع سکوت جایز
دکلدر دیوایسه او امر علیه یه مخالفت اولدو غن کور دکل زمانده سکوت جایز
باب ثانی حقیقت کفر و انوع کفار بیسانند

مقدم معلوم اولدیکه حقیقت ایمان الله و رسولنی جمیع اخبار لوند
تصدیق مقدم معلوم اولور که ضدی اولان کفر حقیقتی الله و رسولنی

تکذیب در بعض علماء و بشمول که کفر ذات باری و صفات جلیله سنه
جهل در کافر لر بر آلهی و صفاتی بیورد زید و دعوی معرفت و آیت که
ایله استدلال ایست که ما تعبدکم الا لیقر بونا الی الله زلقی بولدی
یعنی اصنام عبادت الله تعالی به بزی ایصال ایچوند پس الهی بیلد و کفر
ثابت اولور در بر لایسه جوابد دیو ز که سز الهی و رسولی تکذیب ایتدی که
حق تعالی و لا یشرک بعباده رب احد بولدی سز شرک ایتدی که و آیه کریمه
محمد رسول الله دیدی قبول ایتدی که سرور انبیا بقرآن کریم بر دی
اعتماد ایتدی که پس ذات و صفاتی بیله که تکذیب ایتدی که **فصل**
کفار بکرمی صنف در رأس رئیسوی دهری نو دمه که امی اوک بیلد بولکه
بتر بولکه بتر دیو لر بولر بولر ده مقنولر در اخیال عقله بولر
دو شمشلر و طور عقله اولان بولر کلامی سولر زیر آه و حال هر بنیانک
بر مینتی وارد در مینت اولما بجه نبات متصور اولق بجه ممکنه بجه
انقادی بذر ایتیمجه اکن حاصل اولور می بناسر بنا کاتسز کتاب وجود
کلور می واضح و ظاهر در **ایچنی** طایفه فلاسفه در که هیولا و عناصر صافی
حق تعالی بخلق بوماده سز خلق اتمک ممکن دکدر دیو بوقوله بعض مراد
انبیایله از کتاب فساد ایتشار در سو قسطایه طبایعیه از کیه منجیه
ملکدر در افعالی بجومه اسناد ایدر لر تنویه در افعالی نو و ظلمنا سنا
ایدر لر بجومه در خالق خیر بزدان و خالق شر اهر من در دیو لر خزینه
مراد ایتدکاری اشیا بی مباحدر دیو لر و نینه اصنام عبادت ایدر لر
بر همه صایئیه در حلوکیه تناسخیه یهودیه صامریه نصاری ایکی قسم
دخی وارد در باشلر و او کولر عبادت ایدر لر در **یکم** **ایچنی** طایفه
متخیره در که بر دینله متدین دکالر در بولر ابا حیه دخی دیو لر بوقروده
تفسیر و بیان اولنان نزد کیه و باطنیه بولر کجمله سند اشتر و کفر
وضالدر بتر در طوایف مذکور جمیعاً اصناف کفار در **فصل**
اعون بالله کفره **مؤمنین** **و ان کلمات بیاننده** در مؤمن و مؤجل
لازم اولان بود که لسان بتر لا و جد بوقوله کلمات عصمت ایمانی
شرک و کفر دن صیانت ایدوب سلا متله حضور عزیه ایصاله همت
ایلیه بر کسینه الله تعالی دن خوف و حیا ایتیم دیسه یا بر امر متعلو
بنا بوی الله تعالی دخی امر ایتسه ایشام دیسه یا بر کسینه به سنک ضاک

حرم الله رضا سندن زیاده دیسه یا بر آدیه بعض زمانه حوق
بواد می بچون خلق ایتدی و نه دیسه یا بر شی ایچون الله ایله سنک بینکدر
دیسه یا فلان آدم رسول الله اولسه اطاعت ایتدم دیسه یا قرمز بولر
جنت قبو جیسی رضوانه ویرسک باب جنتی اجماده توقف ایتدم دیسه یا نماز
قیلسم ایشم راست کمر دیسه یا بنم دارم ایچند اولان اوده لرم سناو
طریق بیلد دیسه کافر اولور و بر کسینه به الله امری بودردیند که
ن الله ایز بن بیلم دیسه یا عورتیله محلدن بند خلاص استرایسک
ز نادر قوشان دیسه یا بر کافر اسلامه کلمک مراد ایدوب بکا عرض ایتدم
ایتد دکره برازدن کل دیسه یا قدر انبیا و عظامی تفتیصه متعلو
کلام تکلم ایتسه یا حضرت فلان نسنه بی سوز ایدی دد کلرند ب
سومرین دیسه کافر اولور و بر کسینه غایب بیلورم دیسه یا خاتونه
دور عورت تزوجنی الله تعالی حلال ایتدی دد کره عورت بن بو
حکمه راضی دکلم یا بوحکم بنم یا نماز خلور دیسه بوقوله کلماتی تکلم
ایدن کرک قصد کفر ایتسون کرک ایتسون کافر اولور و بر کسینه محمل
خصومئله خصمنه پیغمبر دخی اولسک حقی سندن اودم دیسه یا حایفر
عورته و طی جایزد در دیسه یا بر کافر سعادت اسلامه و اصل اولدقد
صکره باباسی کفر اوزر فوت اولغله نو لیدی سلم اولیه ایدم وارث
اولور دم دیسه یا حضرت مبادک صابجرین تصغیر استخفا بقیر
ایله صابج جعفر دیسه یا نه اولاییدی شراب حرام اولیه ایدی یا صور
رمضان فرض اولیدی یا قتل و غضب و زنا مباح اولاییدی یا اولور
کسینه بنی غضاب ایدی کفری اختیار ایتدم دیسه یا بجومی اولق بو
مصلحتدن یا بودیندن یا بولکلر مدن یکدر دیسه کافر اولور و بر کسینه
خصمنه آخرتد سندن حقی اودم دد کره اولهنکامه ده بنی قسند
بولور سن و بجه بیلور سن دیسه یا بر کسینه به حالت غضبم ایلدن
قور قزمیسن دد کلرند قور قزم دیسه یا بر عورت ارنند ابرلق مراد
ایتد که مفتی ماچین جیله اوگر دوت مرتد اول نکاح ک قسج اولور
دیسه یا بر کسینه به بچون لقمه حلال بولر مرسن دد کلرند حرام اولور
کیر دکن صکره حلالی بیلورم دیسه یا مسئله شرعیه بی استهزا ایتسه
بولر جمیعاً کفر در **حکایت** اولور که رکسینه و جلا حی قتل ایدوب

بعد ندامت طریقه بر عالمه واروب بکانه لازم اولود دیو مشکی
 دینی سن سوال ایتد کده برنگنه ذیت صدقه ایت دیو جواب و پرو
 یو جواب خلیفه زمان مامونه منعکس اولدوقد عالمی کوزدوب
 یو ویر دکک جوابی نه مقوله کابله نقل ایدسن دیو تصبیق ایتد که
 لطیفه ایشدم دیو جواب و پروب مامون احکام الهیه ده لطیفه
 اولود دیو تغیر ایشدد احکام شرع مبین و دین متین سید المرسلین
 هرزل و لطیفه جایز دکلد عند الله و بال عظیمه مؤدی اولود
باب ثالث فلاسفه و زنده و دبیانند در
 فلاسفه یونانیان دن بر قومدر که معقولات بحث وجدل ایدر لر
 کثرت بحثلری اقتضا سیله خبط عشوا و کلمات بی معنایه مثال اولو
 مسائل الهیه ده متحیر اولشار در اکثر مقالات ضعیفه و کلمات
 سخیفه لری سقیفه اولوب محض اتباع هوا و رعایت مشتها و صرف دعوی
 بمعنایه مبنی در مع ذلک کند و لری اعلم ناس عذاید لر لکن سباق مذهبی
 کمال جهل و حماقتلرینه دلالت ایدر طریقاری اساس الحاد جمیع شعب
 کفر و زندقه در فتنه و فساد لر ند منشعبدر اکثر قطع نسل ایچون ترهب
 ایدوب نکاحی و محرم حیواناتی نفسلرینه حرام ایدوب عزت احیاء ایدر لر
 ریشلری افلاطون حضرت موسی بن عمران ایلله علی نبیا و علیهما السلام
 معاصر اولغله مجلس شریفلرینه داخل و سعادت مصابجلرینه واصل اولمشیکر
 صلاح پذیر اولمشدد و لن یصلح العطار ما افسد الدهر برکرة حضرت
 موسی به جمیع کلمات سنی تصدیق ایدم اما علت العلل بکاکلم ایلدی
 دیدو که اعتقاد ایدم در حق سبحانه و تعالی کلام متصور دکلد دیو
 رسولنی تکذیب مع ذلک علت اطلاق ایدر علت معلولی بنفسها من غیر
 اختیار ایجاب ایدن نسنه به دیر لر اگرچه مصنف بویه دیش لکن افلاطون
 حضرت موسی به معاصر ایدوبی مسلم دکلد بیضاوی نظام التوایخ
 تصریح ایدر حضرت موسی فرعون مبعوث اولدوغی ملوک عجم پیشدادیان
 د دگوری فرقه دن منوچهر زمانیدر افلاطون یکانیا ندن دارا بن بهمن
 عصرند کمشدد مثلا لاری یکانیا ن عهد ندن اولان حکامی عذایتد که
 عنوانی ایچنک حضرت موسی عهد ندن طغوز بود الی میل مرور دین صکره
 یونانک ابداع شعر اولندی دیر افلاطون و ارسطوی اول اشعار ایلله

استدلال

استدلال ایدر حضرت موسی ایلله افلاطون مابینی بیک سبیل زیاده
 معاصرین ممکن دکلد مذهب باطلند اخوانی ارسطالیس و سقراط
 و بقراط و جالینوس در قدیم عالمه قایلدر در حق سبحانه و تعالی جنت
 سریره لری مقابلند بر سبیل عظیم کوندوب بو ندی غرق ایدوب علوم
 مشؤمه لری منشی و مهور اولمشیکن مامونک زمان خلافتده ظهور
 ایدوب بعض اهل فخر رائته اشتغال ایلدی بو فلک اوج اله اثبات
 ایدر لز مبداء و نفس و عقل و نفس ازلیه در دیر لر نفی صفای
 ایدر لر الله تعالی حی و عالم قادر و مرید و سمیع و بصیر و متکلم اولدو
 قایل اولن لر حرکات فلکیه ازلی و سرمدی در دیر لر و زعم ایدر لر که بو
 عالم و قیادک اصلی هیولی اوله دیو هر شیشک اصلنه و جوهره دیر لر مثلاً
 بنیه نوبک اصلی اولدوغی کی بو اعتقاد لرینه لازم کلور که اصل عالم فرض
 ایشلور در ازلی و قدیم اوله نهایت اولدن جزو بسیط ایدی ترکیب و اجزاء
 و افتراقی بو عینک بعد اول جزو بسیطه ترکیب داخل اولغله بو عالم مرکب
 اولدی بو فلک مذهبی بطلاننه دلیل جلیل بودر که بو فلک متحرک شمس
 بر قمری ایلله بر صانع محرکی اولدین وجوده کلمک ممکنیدر بو فلک
 فلکدن یعنی کیم دن اقل میدر هیچ کینک تحته لری انتظامی براسنا حاذر
 د و لکر ائندن چقا ایچه متصور می اولود اگر نفوس انسانیته اگر سار حیوانات
 بر قمره منی دن علقه بعد مضعه بعد لحم و دم اولوق کند و بکند اولود
 هر ر ی کندو نفسی بر جالدن بر حاله تحویل ایدر می ظاهر بر محول حکم
 متصرف دن لا بد در پس بونلره دیر که ای اصحاب هیولاه بو عالم هیولاه
 حاصل اولدوغی صورتد بر صانعک صنعی میدر دکلیدر اگر صانع وجود
 قایل اولور سکر بت المدعی و اگر صانعی انکار ایدر سکر دعوی عقل ایتد
 زیرا برم عقول مزده بو سموات و ارضین مصابحله پیراسته شمس و قمر
 ایلله ارسته اولدوغی حالدر بر صانع حکیم تصرفنه احتیاج حسر کند
 حاصل اولوق محال اند محال در دلیل **آخر** ظاهر هیولی دیدر کلوشی
 واحد در حقیقت واحد اشیا ی کثره ایجاب ایتد معقوله مخالف محسوس
 و مشاهد ناملازم در مثلاً بغدادی نداعت ایدن آدم بغدادی و ادب و حرم
 رجاستند اولوق عقله ملازم اولور می هیچ بر ذات کند و کند اجتماع و افتراق
 و حرکت و سکون اقتضا ایتد بر کسنه فلاسفه به سوال ایتسه که علت اولی

د دكك قدر و بسط ايكن امتزاج ايتسك سببي ندد و بعد الامتزاج
 نه اولمشد هيج جوابلري بوقدر اكر شئي واحد اشياي متعدده ايجاب ايتز
 سوالنه جواب همچون ديولر ايسه كه علت اولي بر جزو دكل ايتك اجزاء متعدده
 ايتك ديوزكه اول اجزاء متعدده مجتمع مي ايدى متفرقي ايدى اكر مجتمع ايدى
 ديولر ايسه اجتماع ذاتي اولق وار ذاتي اوليوب بر معنادن ناشي اولق وار
 اكر ذاتي ايسه صكهم تفرقي جايز اولماز ذيرا اجتماع ذاتي اوليحق تفرق تارشي
 اقتضا ايدد اكر اجتماعي بر معنادن ناشي ايسه اول معنا مقدم اولق لازم كلور
 اول تقد برجه هيولى قديم اولمز ذيرا قديم اول نسنه در كه رشيله مسبو
 اوليه **دليل آخر** هيولى به ايكى عرضك فنقسي مقدم تعلق ايتك اجتماعي
 افتراقني اكر اجتماع مقدم تعلق ايتد ايسه البته اجتماعه افتراق لازم اولور
 فلا سغه اعتقادى وزده خود هيولى انواع اغراض خلاي اولق كرك ايدى
دليل آخر بود كه اولا البته بر مخصوصه محتاج در كه با افتراقه با اجتماع
 تخصيص ايدد مخصوصه محتاج اولان قديم اولمز **دليل آخر** جو نكه صانع
 انكار و هيولى اثبات ايتديكر يا بوعقول و نفوس و افلاك طقوز و اولوب
 زياده و نقصان اولد و غنى و عناصرك دوتار اولماستى موجب ندد همچون
 مشاهي اولماق وزده زياده يا خود بوعدد دق زايد مرتبه آخرده
 قرار داده اولوب يا بونلردن نقصان وزده اولدى بوسواله قطعاً
 جوابلري بوقدر لا عن شئي اولمشد ديمك ظاهر تحكم محض دوبر سوال
 دخي اولنسه كه نجومى و شمس و قمرى بواقدا معلومه ايله تقدير ايدد
 كيمدر و كيمي بولك و كيمي كوچك اولمقى موجب ندد و بوايكى قطبي مواضع
 معلومه سننه كيم تعيين ايتمشد ديسك قطعاً جوابلري بوقدر الحمد لله
 بطايرن مذهبك ثابت اولور باب رابع **دهرته** وزدينه **دق بيانند** در
 دهرته فرقته قيسله در بونلرك كلامى بود كه عالم ازلى اجزاء ثابت ايدى
 و حركت دخي ايدد رايدى نهايت حركتلى على غير الاستقامه ايدى بوعده
 حركت ايددرك بوى برينه طوقندى اول مصافقه اتفاقته دن بو كودك
 عالم شكل بديعي وزده وجود و ظهور بولدى اندن صكهم ادوار دودى
 و اصور و اكواد ظهور متكرر اولدى بو طائفة انكار صانع ايدد جكارى
 اكلام لازم نهايت عالمك حد نشد ذكر ايتد و كمر طريقه سلوك ايتمشد
 و اين سالنهم من خالق السموات و الارض ليقرن الله معنای آيه كرمه

دق ندر

اكر بونلره سوال ايتسك يا محمد زلورى و كوكلورى كيم خلق ايتدى ديولر البته
 وجود بارى به اعتراف ايدوب الله تعالى خلق ايتدى ديولر انصاف ايدر لور
 دهر بيلرك بر مدعالرى دخي بود كه انسان نطفه دن نطفه انساندن
 حاصل اولور بمرطه طاقون طاقون بمرطه دن حاصل اولور ديولر بونلره
 جواب ويرد كه ضرورت عقله معلومند در كه عالم مصنوعه و مصنوعه و صانع
 لازمدر **افى الله شك فاطر السموات** معنای آيه كرمه الله تعالى خضر قلند
 شكى وار در كه سموات و ارضينك خالقيدد بود دخي قطعاً معلومند در دهر
 خسته يا قفر و فلاكله يا دز ياده اضطرابه مبتلا اولسه البته جناب حقه
 التجا اولور در كه هلكه خلاص دجا ايدوب يا رب سن خلاص احسان ايله
 جميعاً وجود صانع متعلق اولوب بر فردك شبهه سى اولما مغله معرفت
 وجود صانع تكليفك استغنا و ادور ذيرا اول امر متيقن و محقق و الحق
 معرفت توحيد و نبى شريكه مأمور لور در جواب ثابى آدمى نطفه دن نطفه
 آدميك دكلد بلكه هر بوى آثار قدرت قدیمند در كاه اولور نطفه اولور
 آدمى حصوله وسيله اولمز كاه آدمى اولور ذامان نطفه حاصل اولمز آدمى
 مابینك ملازمه بر غمش كذاك بمرطه و طاقون آثار قدرت باهره دند
 اولادى نبات كيدد در دكلورى سوز لورنى ملا حظله ايدك نه سوز دودر
 ديوزاى وزدن قولق اولر انسان شخص حي عالم اونه نجه نبات نامى كى و
 نباتك دخي ظاهر بر مثبتى اولق ثابت اولدى وجود صانع نه سوز قالور
 معلوم اولسونكه بونلرك مذهبك نده تعطيل بر نجه وجهه ندد برى صانع
 صنعى تعطيل برى دخي صنعند صانعى تعطيل ايدد لور ذات بارى به صفات
 مقدسه ثابت و معنویه دن تعطيل ايدد لور عالمى صانع دن تعطيله ملا
 غيرى بر فرد ذاهب اولما مشد اصل سلامت اعتقاد بحار معرفه مظل
 واديلرد خصله معارضه لوده مجارى ضيقه لوده معلوم اولور اول
 زمانده اعتقاد صحيحه ميز لور اوليوب خلقك مدخل اولد و تصرف
 جناب حقاك اولد و غنه جزو قول ايتك كركدر الحمد لله بورد و هوئناك
 اهل سنن و جماعت غیری كسنه قودنلما مشد سعادت لوبا شاهزكه نور ديد
 عالمده بوعقيد صحيحه جمله نك داسر ريسك جمله علما عاجب بر اعتقاد
 متفق الكله مستویه الا قد امدد الله تعالی مرادات دینویه و اخرویه بر
 میسر و وجود مكارم الود برین اولد و ايجاد ايله معزز و معزیده **بيت**

دن

هَيْبَتًا وَزَادَ اللَّهُ فِينَا زِيَادَةً وَذَلِكَ بِجَدِّ بِلَاءِ الْعَيْنِ وَالْصِّدْقِ
 يَعْنِي عِبَادَ اللَّهِ وَجُودِ بَادِ شَاهِي بِرِغْمَتِهِ هَيْبَتًا لَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى بِوَقْفَتِي
 بَزْدِهِ زِيَادَهُ اِيْلَسُونَ وَجُودِ شَرِيفِي بِرِجْدِ صَاحِبِيهِ عِيُونِ وَصُدُودِ اَهْلِ
 كَمَالِ وَجُودِ دُرِّيَا نَوَالِي اِيْلَهُ مَا لَا مَالَ دَر **بَاب**
خامس ملاحذه او زنده رت بيانند در اگر چه كفر ميثك واحده
 اما بونلوك كفرى يانند جميع كفار ك كفرى متلاشى اولو ر اصل مذهبك
 هجر تندن او چيوذ بكمى سنده مَرُو ر نند صكره ظهور ايدوب فار سده بر
 كينسه ده اقامت اخيار ايد بمهون ديمان ثويدن نشأت ايتمشد
 مذهبك قوت بولوب مظهر ظهور اولغه باعث تاج الملك قسمى نام ملوك
 مقام سلطنت بولوب نواج و بر مشد بومقاله اول اهو اوده و عيبد
 البعض اصفهان ظهور ايتمشد مذهبك مدار و مبنى و عاقبت و
 خاتمه سى تعطيل مقرر مذهبك رفض محض و اواخرى تعطيل صرفد
 يا حرا لله بونلوك چون دين و ملك و سلطنت و كلام ثابت اولما مشد جميع
 كار لوى قبيله معامله در مراد لوى معاد ايت دين اسلام و تشوئيش
 شريعت سيد لا نامد بونلوك كنجوسد بتو در يديو ذفرقه اولمشد در
 باطنيه دخى بونلوك در اول بولوك لويه نه دير سركه ديار اسلاميه ده
 كليد خنزير ساكن اولوق قابل بونلوك مسلمان بينند اقامته امكان بوقد
 خيبت عقيد لويك مؤ داسنى ملاحظه ايدك بونلوك اعراق مرشدك
 حسن بن احمد صياح رازى در زنديق ايدى رنى و لايتنك بربازر كانك
 كاتى ايدى علم نجوم فلسفه فى مصر ده تعلم ايدوب كندوبه صياح ديونام تو
 كانه ساير مرشد لرايچند ظهور ايتمش صياح نيتو در ابو على بن حسن بخا داده
 بر قرينه ده حاصل اولوب كندوبه ابن سينا تشبيه ايتدوب كى سينا ضيا
 معنا سنده در حسن صياحه حاكم مصر تاج الملك زنديق بر مقدار مال
 و در بول مال ايله قلعت الموت نام بر حصار اشترا و آند تحضن ايدوب
 تاج الملك معونتي ايله سنده سبعين واربعمائه ده اول قلعه دجيقوب
 دعوت شروع ايتد تشيع و نصرت اهل بيت دعوى ايدوب دايما سز خر و ج
 واستيلا ايدد سز ديو و عد ايدد حتى بر كون قلعه دجيقوب بر موضع
 و بفعك او تور و ب جميع ممالكى قومه تو ذيع ايلدى يعيدم و يمنيه
 و قايعدم الشيطان الا غرور معنى آيه كرمه و عد ايله اميد و ار

ايدد و شيطان بونلوك غرور د ن غيرى بر شى و عد ايتد بونلوك كمال فاسده
 كل هرج و مرج باعث ملوك و سلاطين و علما و كبر اينند مكر و شري بجه
 فتنه به مؤ دى اولوب كيدرك مؤ اعيد نندن بر نسته ظهور و جوبو لمغله
 قلوب مؤ مينين فوج ايله ملو اولدى اول امر د ن دخى حالى معلوم ايدك نهايت
 سلطان و عسكر ك تفاضل و مدهنه لويه بومرتبه به واصل اولشيد
 فتنه چونكه كمالنى بولدى واصل لغت ايله اولدى
 بونلوك اقوال فيضيه لوندن برى كودرك شرايعك علما ظاهر سيلد كار نديغ
 باطنى و ارد در صلوة بود كلد امامه د عا در صور حفظ ستر در حج امام
 قصد در جنان بتدن غسل قلبى معقولات فكر نندن نظير در و بونلوك امتا
 بجه مهملات نفوة ايدد لوك سانه كلز بونلوك جوابدن دير زكه ظاهر قر
 عظيم عرسيد علماء عرب عبادات كرمه قرآنيه دن بوعباداتى فهم ايدوب
 عموم اهل عقول انكار ايتمشد سرك لسانكز با ترك اوله بامصرى قرآن عظيم
 بولغشرا و زن فازل اولما مشد عرب لسان عربيد غيرى ايله قرآن فازل اوله
 معانى معلوم مكر اولما مغله تكليف عبث و صورت بخالفند عذاب دينى
 و اخروى جود و ظلم اولود دى و فقهاى عرب بشيوز سيلد برو قرآن عظيم
 ايتشيدوب معنای شريفن سيلد يلرمى بقا لين زمزمه سند سنك ضرور كى
 توقف اولود دى فضلاى مشتبه اولانى سز بجه سيلدك **بیت**
اقصر بحق ليلك الا قصار اتر يد تعبير او انت العار
 يعنى سانكى طوت سنك كى به لازم اولان ضبط لساند در خلق تعبير مي ايدد
 كندك خود عار محض سن بروج بودمكه بوقدر مدت دن برو علماى بكار و فضل
 اخبار و كتاب جليل حيار و قول رسول بخشاد دن بومعناى شريفى اخذ تحصيل
 و موجبيله عملى دليل بسيل ايدوب صور و صلوة و حج و زكودن زحمات كيد
 انلر باطل اوزده اولوب سن حق اوزد اولوق نندن خاطره كلدى و سن بو
 معنای علم نظرى ايله سيلدك علم ضرور ايله مى مذهبك خود انكار معقول
 دكلد **مصرع** فقل الحق و الا فاسك بونلوك انكار خيتر اجساد شعاد و
 جنت و نارك ظاهر و باطنى و اذ بيمك دايما كاردى در الحمد لله مقتضای
 نصوص شريفى عقل تجوز رسول صادق صلى الله تعالى عليه و سلم و فوعنى مخبر
 مع ذك بلك معجزه ايله اثبات ايتمينجه اول حضرتك قول شريفه قد و اثبا
 اولمى سنك دهري رسول دعوى ايتدك انلا طون بونلوك و سرون و

حروف نام زنده بقولك دای فاسد و زعم باردون نشأت ایش قولك
 اعتماد قابلی او نور عقلا اول خالق چون که ابتدا سوا و لیان اشیا نشا
 قادر اوله اعاده دخی اهورن اولزمی جنت و نارك حقیقتی خود کلام
 الهی و قولك رسول معصومه معلوم اولوب معجزات باهرات ايله صدق
 متاید و اعتقاد من متأكد اولدی سرك قولك یکنه دلیل الله قبول ایدرد
 بو طایفه باغیه ساجد شریفه و مصاحف لطیفه احرافی و قبل اطفال
 صفات تجویز ایدد لوانبای عظامد بوضع صادر اولدی انلر جنت و
 برهانله دعوت ایتدیلر ملت انبیا اوزده اولمقد عواسیله افعال مجازین
 انبیا رجوع اولور می **مصرع** جنتکوز اایسه اظهار ایدر انبای عظام
 شتم عاد قاری اولوب ایلر نندن برینی رب العزت دیو تقیلب ایدر لور
 بو بر رسولک شریعتیدر دیر حق تعالی سرور انبیا به خاتم النبیین بود
 و حضرت لا ینتی بعدی سورده بودین حق منسوخ اولوب سرك محمد بن
 اسمعیل دیو پیدا ایتد و کک آدمک دینی می باقی قالور ظاهر ختم شی آخری
 کیسه مخمور اولد قد نصکره و نسنه خروج ایددی محمد بن اسمعیل لولادی
 حالا باقیدد رب العزت در دیر لور نسا بلو محمد بن اسمعیل اولد کده هیچ
 کسته قائدا مشدد دیشار مصنف بو طایفه نک رتند و مؤلفم دخی وارد
 بوناره سینفد غیر جوی جواب یوقدر بومحله ختم مقال مناسب حالده دیور
باب سادس طبایعین اوزدینه و دبیا ننده و د طبایعون که
 اهل کفر در امام و مقلد لوی سقراط و افلاطون در اصل عالم دوت رشی در
 بونار طبایع عالم در دیور لور بری حرارت و بری برودت بونار فاعلدر بری
 و طوبیت و بری یوست بونار منفعله در بعضی دیور لور که ترکیب عالم بود
 شید ندر بعضی دیور لور که بود و رشی مدبر عالم عالمی کند و طبیع عالم
 تدبیر ایدر لور موت و دکاری اجسامد بو طبایع بر برینه غلبه ایدر طبیع
 قدر غلبه بی بلوب جهل طبیع جسمه موت عارض اولور اگر طبایع
 بر برینه غلبه اولسه هیچ جسمه موت عارض اولدی دیور لور بوزند بقولر
 جواب قطعی بودر که هر صنعت و صانع لازم اولدوغی جهت وجود صانع
 اقرار یکو وادی یا شک اوزد میسر اگر مقر ایسک بوعالم ظاهر بر صنعت
 صانع احیای مقرر اولک صانع البته عالم و قادر و مرید کر کدر که بوقوله
 انما احصونه امکان اوله بر مصنوعی من غیر صانع تجویز ایدنلرک حالی

بیان اولمشدی دلیل آخر ظاهر عالمک اقطاری و مقداری وادیه حال
 بونک مقدار کر کدر که تقدیر و تدبیر ایلله ظاهر اولمقد و مدبر
 جناب حتی علیمد دلیل آخر ظاهر و طبایع دد ککوز اول متفرق ایدی
 بونلری کیم جمیع ایتد اگر کنند و کنند جمیع اولدی بر آخر جامع یوقدر دیر
 ایسه ینه بیمار خانه اگر بر جامع جمیع ایتشد دیر لور ایسه حق ظهور ایتد
 رحمت نازل اولور الله تعالی حضرت نلرندن غیر جمیع یوقدر **دلیل آخر**
 ظاهر اجتماع و افتراق ایدر اولدی دکلور ترجیح بلا مرجح تخصیص
 خود ممکن دکلور امکا یا اجتماع یا افتراقی تخصیص ایتد بر تخصیص کر کدر
 بودخی ظاهر در که بو طبایع بری ضد نه غالب اولسه افنا ایدد ناز حیطه
 غالب اولدقد افنا ایتد و کی سرك خود مدعا کردن طبایع متضاده بخصر
 مع التضاد جمیع اولمق لازم کلدی **دلیل آخر** طبع دد ککوز یا اوزدن معدوم
 اولوب صکره موجود اوله یا عکس اوله ایکسی دخی محالدر زیر معدوم اوله
 شیک طبعی اولمق که برشی ایجاد نه سبب اوله ظاهر طبعی معدوم اولمق ایدر
 بودخی محالدر که بر طبع موجود اوله عالمی عالمه موجود بر طبعه ایجاد
 ایلله زیر طبع دخی بر طبع آخر ایلله اولدخی بری ایلله اولمق لازم کلوب
 طبایع غیر متناهیله لازم کلدی **دلیل قاطع** دخی جمیع حوادث طبیعت
 وجود بونسه جمله جمیع وجودن طبعه موافق کرک ایدی نظر ایتد کرک
 ایشم قوررتوت بیرا غی تناول ایتد و کندن ایشم حاصل اولور قبول
 صغیر قوررتوت بیرا غی نسه جلیب لکن حاصل اولور انسان طعمه نفیسه نسه
 حاشامنی و نجاست اولور معلوم اولدیکه طبع دعواسی باطل ایش عقلا
 عجایب نهندی و لمزمی که سماء ارضه صوا لقا ایدر و د فواکه طبیع
 و دواج لطیفه حاصل اولور ربیع کمال شدت حرارت زمانده شمس
 وسط سماء ایکن صلابتد حجرون شدید طوبیغار ایام شتاده هواده
 کمال برودت وادیکر قار یا غوب خلاف طبعی اوزد ینه ذایل او نور بونلر
 جمیعاً قدر رب العالمینه راجعه طبعه شی آخر منظم اولوب جو
 سماده ترکیب اشیا ایجاد ایدد دیر لورسه یا اول انضمامی موجب نند
 اگر ینه طبع ایسه اولد طبایع غیر متناهیله احیایله تسلسله مؤدی اولور
باب سابع پنجم اوزدینه و دبیا ننده و د
 بطلبوسد و کفلاک سیار ایتله قدیمه و ازبته در سیارات مدبر عالم

حق تعالی قائلند برای امر بپوشیدن و غندن مرادی زحل و مشتری و مریخ
و زهره و عطارد و شمس و قمر در بونامد برای و موجبات سعادت
و نحوستند بوندن صکره کیفیت تأثیر و تدبیر ده اختلاف ایندیز عصر
تأثیر طبیعی و محازات و مقارنت حسب سبله در دیر بعضی بونامد احیاء در
علم و قدرت و فعل اختیار ایلله متصف در دیر بعضی بونامد فاعل دکلدر
نهایت حوادث و وقایع دلا یلیدینه خلق و ایجاد الله تعا حضرت که
دیر مستلیم بینند دخی اختلاف و او در بعضی بونامد سبب و فاعلیت
اسناد ایندیز و بعضی بونامد سبب و فاعلیت سبب و فاعلیت
سبب اهلته بویه جاز او یکم شد که حرارت هوا صیفه و برودت ما
شتایه مخصوص اوله حق تعالی عکس و قلب ایلله قادر دونه صیف
حرارتی ایجاد بیلور نه شتاب و دخی نهایت اسباب و فاعل در تأثیر
فاعلیت بوقدر خلق و ایجاد اول خالق العباد کدر بونامد و دینه دلیل
بود که نجم دد کاکر حتی و عالم وقادر مبدد دکلیدد اگر حتی دکلدر لکن
فاعل بطبیعه در فاعل یا اختیار دکلدر دیر لایسه جواب و بر دکه بومحال
هیچ اموات و جمادات ن فعل صدور و بیدری تأثیر طبیعی دکلد قریب و
اقصا الله مشروط بد و انفسا لله اولن کور من میسن فاد قریب اولاشی
بقار اشیا بعید بی بقار کز تک نجم دخی اشیا بعید ده تأثیر محال در
خصوصا دیر سز که زحل بدیجی کو که در یا وجه ارضه اولان اشیا ده نجم
تأثیر می بود ایدد **دلیل آخر** بوفلک و سیارات کند و کند نمی پید اوئی
صنع صانع می در ظاهر مقدمه اولی نک بطاوتی مرار ثابت اولمشد اگر
صنع صانع در برای سز نجم حادث اولور اول نجم حادثی یکم خلق ایندیز نجم
آخر اقضا ایدوب تسلسله مؤدی اولور اگر معارضه بالمثل ایدوب سز
دخی صانع اثبات ایدوب سن و نهایتی بوق دیر سز دیر لایسه جواب و بر دز
بزم اثبات ایندیز صانع حتی و عالم وقادر در مخلوقات اولان عالم مخانه
مشابه دکلدر سز حوادثی انک کبی بر حادث ایلله اثبات ایدوب بومحال دکل
سیاراتی ایلله قدیم دد کاکری بطاوتی قتی ظاهر دیر که بود و تحول و
تغیر امارات حدیث در قدیم نجم متغیر اولور ظاهر قدیم اولی اولیاند
ذاتنه نجم اول اول لایسه صفاتی دخی ایلله در بوصفات عارضه خود
حادثه در **دلیل آخر** بر سببینه ده طالعاری مختلف بر جماعتی کور دد ذف

در

غرق اولور در معلوم اولور که طالعک فعل و حکمی بو غمش اگر سیاراته
حیات اثبات ایدوب در سز بومحسوساتند بحث قبیلند در نجم بر جوهر نورانی
ما خلق که یه مسخر عالم دن عادی حرکت و سکون و سببی حسب لامر نجم
حیات و معرفت اثباته بجال اولور و اگر نجم دد کز بوجوه ضیاء بخش
دکلدر بلکه عالم و حیاته متصف بر فاعل مختار در دیر لایسه خلایق
مرتفع بزاع منقطع اولور بزم دخی مراد بزم حتی و عالم وقادر و مبدد
صانع اثباتی ایدد الحمد لله حاصل اوئی نهایت اول حتی و عالمی رب صانع
اسمبله بیلور دز سز نجم اطلاق اتمش سز اسماء الله تعالی بوقتی در نجم اسمنه اذن
شرع بوقدر و صانع واحد در اگر یک صانع اثبات ایدوب سز مشرک اولور
باب ثامن بیهودا و دینه رتیبانند در
بیهودا مسلمینه عداوت جم شدن خلقک اشدی اولور غنی قرآن کور ناطق
و انجل ناسد و ایحده کریمه لری محمل ترقی دد ککلدر سبب نقل ایدن
دیشلور که بونامد امانه اولنوب بینه احیا اولناب قوم دن حاصل اولمشد
و ایحده کریمه کور اول جم شدن در قال الله تعالی **الذین خرجوا من**
دیارهم و هم الوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم احياهم
الایة تفسیر امر مذکور کز کتفاسیر ده مستور در احادیث شریفه ده
وارد در بیهودی بوقدر که مسلم ایلله بر تنها محله جمع اوله هر حال نقل
مسلمه قصد ایتیه بوقدر شرایع منسوخ اولنور دیر لایحق تعالی به لایقید
بر خصوص امر و نهی ایندیز صکره کور و خلافت ایدوب تحول رأید
ناشیدد جناب حقه بومنتصور دکلدر جواب و بر دکه بیهودی قور
اعمی حق تعالی حضرت موسی بی کور ندر مزن مقدم آنک نبوتنه معتقد
اولمقدن نهی بومرشدی بعد بنی ایدوب نبوتنه معتقد اولنور دیر لایحق
ایتدی هیچ بوندن تحول رأی لازم کلد می اول رسول ایتیموب صکره دیر
ایدوب کنده رکاکت اولیجی بر شریعتله امر ایدوب بعد انی نسخ ایدوب
شریعت آخری وضع ایتکه نه تصور وار انسانی معدوم بکن ایجاد ایدوب
بعد امانه بعد احیا ایدد حضرت آدم شریعتند قرین قرقرند ایش
ترجیح جاز ایدی صکره بینه آنری نهی بومریدیلر حضرت موسی اول
سبب ده عمل ممنوع دکل ایدی صکره منع بیدوب اول منع نسخ بیدوب
مقدم قبله بیت المقدس ایدی بعد بیت الله الحرام اولنور کور کور تحول

رای دین را اقتصای مصلحت دیر لوشدی بر آدم خانه سند جیغوب
کند که قیوسنه کلید وضع اید و کید که فتح اید و تحول رای اول
هر زمانه بر مقتضای واد که جناب حق علی محیط در بر قوم
قطعاً جواب معقولی بود در حضرت موسی دن بر کلام نقل اید که
بنم شریعت سبوات و ارضین دایم اولد بجه مؤید و نسخ دعوی ایدی قتل
اید که سوره دیر جواب ویر که حضرت موسی بودین مؤید و در هر
زمانه که سز احب و کر که موتی اگر که اطفال او لکونی دی اگر در
اطفال و موتی نک نه مدخلی واد دلائل عقلی و حیاتی اولیانی دایره
تکلیف اخراج ایشد بر دخی دیر که دلائل بونی اقتضا ایشد که بر
کسسه دعوی بنوی معجزه ایله اثبات ایلیه انی تصدیق اید در حضرت
موسی نک بنوی صحیح اولد و غی کی حضرت محمد دخی بنوی کالشمس ظاهر
ترک دینه دعوت ایدی قتل اید که دکلاری و کسسه که دینگری ترک
دعوت ایدوب صدقنه دلائل معجزه اظهار ایتیه انی قتل اید که دیکر
با خصوص حضرت موسی شریعتن انبیای تصدیق اید که دیر تکذیب اید
دینر تا قیامت سببه تمسک اید که دیمک حضرت موسی کلامند دکلر
اگر کلام حضرت موسی اولسه حضرت رسالت پناه زمانه احبایه
تمسک و اثبات مدعا اید که بر سوز لوی دخی بود که حضرت عریه فرستد
عجمه دکل جواب ویر که حق تعالی و ما ارسلناک الا کافه للناس ناس
و عجمه شاملد و کند و بر بنی صادق بعثت الی الاحمر و الاسود
بود دیر الحمد لله دعوی یهود انکار بمعنی و عناد و وجود اولدی
باب تاسع بونلره و او کو زوره و کوا که عبادت اید نکر و بیاننده
بعض علما هیچ بونلر ایله بحث جایز دکلر زیرا بحالین در بونلره قتلد
غیری جواب اولمز دیشلر ای جمادات جناب حق بلکه خلقند حجاب
ایتمر دیشلر الیکر ایله یا یوب صمم اولد دیو عباد ایتک عاقلدن صدق
ایدی و الله خلقکم و ما تعلمون مقتضای اوند سز و یا پد و غیر
مخاوق الهی اوله بوا اثبات الوهیت اید سز عقل و حیاتی و قوی حجر و بقر
و کوب ضرر و نفع و فهم عاقل اشیا ایکن معبود اتخاذ اید سز صمم
ایکم غمی فہم لا یعقلون آیت کریمه سنه ماصدق اولد و غیره تحقیق اولد
بونلره عبادتی نه علت بنا اید سز قرآن عظیم غیری نه اعتما اید سز

بو همان اغوی ابلیس دو بونلردن سزه رزق واصل و شود و نواید
حفظ حاصل اولمز بونلره عبادتک نه معنیسی اولد کذب طریقه الله
تعالی حضرت بونلر غیری ایله می استرسز رب العالمینه ظنکر نذر بونلر
اوضاع جزا و سزا سن ایتمری بوا و کو د عالم موجود دکل ایکن معبود
بونلردی صکره جوف ایشدن جیغوب معبود می اولدی و حجر و بقر
و شجر و کواکب بجه ایله اولد حجر و بقر ک ظاهر کوب و حجر مضمی تحت
قهر الهید مسمور امر الهی به مستخر و ما مور بجه ایله اولد جمادات که
روح و ارادت خیر و شر دن خالی اوله ابلیس بونلر کز وضعه بجه
ایتمری ایشد دیکر بجه مدتی عبادت ایدوب بعد و حجر موز
بولوب بونی معبود اتخاذ ایدوب معبود اولی ایله استیجا اید و ایتمری
حنیفه نک دقیق و خرمادن مزوج جواهر ایله مزین و صنی اولوب غلبه
جوع ایله صنم بونلر صمم که عرب اولد قاری مشهور در شعرای
جاهلند بونی معبود نه عبادت ایدوب مصلحت کند که ایکی نلکو کلوب
معبود نک او سینه بولس ایتد کن دیشد **بیت**
اَرَبُّ السَّمٰوٰتِ وَالتَّغَلٰیٰ اَنْ یَّرٰیہٗ لَقَدْ ذَلَّ مَنْ بَالَتْ عَلَیْہِ السَّمٰوٰتِ
و وضع سبب توفیق الهی اولوب معبودینه کند و وجود کی حفظه قادر
اولیه سن بکا نه خیر اید سز دیو کسرا یلوب مؤمن اولدی لا و غزایه
قیامت دیکر اکا عبادت اید نه لغت دیوب بن عزیز جباری ایله احبایه
ایندم سایر کفار غز او ناد اصحابی اولسونلردی اگر دیر لایسه بونلر
بنات الله در عند الله شفاعت در قال الله تعالی و ما نقیدہم الا لیقرؤا
ای الله زلفی جواب ویر که بونلر بنات الیحق و الی کیمدر و بجه متولد
اولشلرد قدیمه حادث بینک مناسبت ندر حق تعالی حتی قیوم عالم و
قادر در و مرید و سمیع و بصیر در بونلر نفع و ضرر دن عادی اجماد در
بونلر ایله جناب حق بیند تصور تعلق جایز اولدی مسلم اولک حجر دن
خیر در هیچ کلب ایله اولدی قائلهم الله انی یوفی کون مرده اهل اسلام
بونلره عبادت اید نلر فارحیمه سز ک فدا کو اولشلد **باب عاشر**
بونلر دین عاقل و اعتقاد باطلند اخوانی و لایحوس و ذریه و بیاننده
معلوم اولسون که بونلر ایکی ایله اثبات اید لری بری نور و بری ظلمت نور و
وظلمت که شیطاندن عبادت اولسه کرک اهر من تسمیه اید لری نور و خیر

غیری ظلمت در شرک غیر ظهور ایتمز دیناوه ظهور ایدن خبرات نور کافعی
و شرور ظلمت یعنی شیطان که فعلی در جواب ویر و ز که شیطان در کفر
دخی شرور دین بر فرد در شیطان بر محدث احداث اندوخته قایل می سازد
تسلیم ایدوب یزدان خلق ایتمشد دیو را یسه اعظم شرودی ایجاد اید پنچون
غیری ایجاد ایتیه اگر کند و کند حادث او که دیو را یسه پنچون سائر شرور
دخی بوموال اید اولیه **دلیل آخر** خلق اولان نور و ضیا اولدوغی صورت
قدیمی دین کرده جایز او یحیی شیطان که دخی قدیم دعوی ایتکه ظلمت دخی
قدیم اولمق جایز اولدونه مقوله دلیلک ظلمتک حدودی ایجاد اید سه
عینیه اولد دلیله تشبیه ایدوب نور که دخی حدوث اثبات اید **دلیل**
آخر ظلامی کیم خلق کیم ایدی اگر نزد خلق اید یسه معلوم اولدو که نور شر
دخی ظهور ایدر ایش اگر خلق ایدو که زمانه شر اولدوغی معلومی دکل ایدی
دیو را یسه جهل لازم کلید یلدی خلق ایدی دیو را یسه ظالم و جبار و سبای
و عقادی دخی خلق ایتکه جایز اولدو اگر کند و کند حادث او که دیو را یسه جمیع
حادث کند و کند ظهور ایتکه جوازی ثابت اولدو فعل فاعل و صنع صایغه
حاجت مرتفع اولدو بر حق محال بوندن صکره دیو که بر آدم ظلم ایتل نفس
یتسه شر دکل بعد نادم اولسه ندامتی خیر دکل امدی بر آدم شر شر خیری
فاعل اولدی فاعل شر خیر ظهور ایتز دیم غلط اولدی **دلیل آخر** ظلمت
حقیقتک موجود اولمق و اولما مق و اد اگر وجود حقیقی ایه نور وجود
مسای اولوب من کل وجه امتیاز باطل اولدو بلکه قدیم وجود ند و مساو
اولدو ظاهر وجود من حیث هو وجود خیر در پس ظلمت پنجه شر اولدو و ظاهر
مذهب متحقق اولدو اگر موجود حقیقی دکل ایه موجود اولما پنجه قدیم و
پنجه مساو و پنجه امتزاج حاصل اولدو جمیع اقوال بحسب باطله اصل صحیحی بوند
باب هادی عشر بر ایه اوندینه رقیبانند در
بوند و دینده اولدو ارسال و سلی عقل تجویز ایتز دیو منکر لور در بعضی
ایتن حضرت آدم بعضی ایتن حضرت ابرهیم بنوینه قایل اولمش بلکه بر ایه سیمیه
مستی اولدو قارینک وجهی بودر اوقانه عبادت ایدو تر کومر یزدان اولو العالی
معنی بوندن ایتد جواب ویر و ز که پنچون انبیا و رسالی تجویز ایتز سز صایغ
غالب عبادت صایغی و افعال فاعله لری و خازنی سیار انبیای ارسال و
مصاححه ارشاد پنچون جایز اولیه منازم بعض طیبیه محتاج اولدوغی کیم

طیب مصاححه ارشاد ایدد کذلک جناب حق عبادتک صلاح و فسادین
سیلوب انبیا ایلله ارشاد ایدد **دلیل آخر** علم ضرورت ایلله معلوم می دد که خلق عالم
ادرا کرده مستفاد اولدو بعض ناس علم مذکور مرتبه به واصل اولدو که بعض آخر
طول عمرند واصل اولمق احتمالی بوقد بونی کیم انکار ایدد که جناب حق قدیم
معلوماتی به نهایی ایکن بزم معلوم می ایلما ندری سیلوب مصاححی مفاسد دین
تمیز پنچون ارسال رسول سوره ظاهر جناب حق قومی عیاناً کور مرز شفاها
سویشتن بر واسطه به احتیاج استغنا به مجال وادی که او امر و نواهی
الهیة بی اختیار ایلله او که واسطه انبیا در که اجتناب شراب و خدمت اتمش اولد
البته جاحلک معلله عاقلک منتهیه احتیاجی مقرر باطنیه دن و هم اتمه که
نبی و امام معصوم قایلز دیو بر و طایفه که وجود صایغی انکار ایدد پنجه رکی
نصیب تو ایدد الحمد لله انبیای عظام کتب اظهار حجج ایتد کزنده علمای کرام
اکثرهم الله تعالی اری بوقر ایتقام دایما بیان طریق دین اسلام ایدد لور بوند
وجودیله کتاب و سنت و احکام شریعت احوالی منظم در باطنیه نک بو کلامی
باز کونه در مراد لری دین الهیه دن اصلاح و فتح باب باحه در چونکه
جواز ارسال رسول ثابت اولدی رسول بر علامت کر که در که سائر خلق امتیاز
اقضا ایدد زیرانی حقله ادعای نبوت ایدن مبتنی نک بینه و صورت
دعوی متحد پس علامت امتیاز علم متصف بالا عجز ادد و اعجاز کلام اول
طبقة ده کر که در که مقدور بشر اولوب جناب حق منفرد اونه ذرا اولدو پنجه
مقامی صدق نبی به مقام شهادتند باطنیه دیو که شرایی تر عقلیه سیلوه
جواب ویر و ز که بو کذب محض در احکام شریعت که حرام و حلال واجب
و محظور و مندوب و مکروه و سائر اقسامه منقسم در رسول الله جهشتند
معرفه موقوف در ها تو ابرها نکر ان کنتم صا دین **باب**
ثانی عشر نصاری اوز دینه رقیبانند در بوند
دخی اوج قشمه منقسم اولوب بر طایفه به ملکائیه بر طایفه به نشطو
بر طایفه به یعقوبیه در لور ملکائیه جناب حق بطن مریمه حلول اتمکه
عیسی حادث اولدی ابن الهک جبرم والده سید الهک زوجة سید
دیو تر نشطو ریه عیسی نک شخصی محدث روحی قدیم در دیو تر یعقوبیه
دیو تر که فاسوت و لاهوت شخص عیسی ده مجتمع اولمشد جواب ویر و ز
دیو تر که کافر اولدو غلکه ایه و لاهوت و اکل و شرب و قتل جایز اولدو دیو

اندر جمله دن مولد نك غرايتنه و كثر ثاباته تمسك ابد لسه دبر زكه
ظاهر حضرت آدم ظهورند اغرب دكلدر و ملائكه خلقتند انجمن دكلدر
بونلرك و لا شك جهة غرايتي بالا اب اولق ايسه انلرده نه اب و نه امر
امدي بو حثيت مقتضاي الوهيت اولور سه جمله بونلر دخی آله اولق
لازم اولور دوم و هندی و فارس ملوك الهه دير لور برشي كه انكه خوات
قافر يا اول حوادثه قايم اوله بهر حال محدث اولوب لازم اولور كه آله اوليه
اي معشر نصار چون بادي به جوهر اطلاق ايدد سن ديسه لوكر كدر كه ظاهر
عرض دكل جوهر اولق لازم كلور بز دبر زكه عرض اولق واد قابل عرض اولق
دخی واد چون اول احتمالات دخی ذاهب اوليه سز بعد دبر زكه چونكه قائم
اربعة اثبات اينديكز اب و اين وحيات و قدرت چون سز سوال واد
اوليه كه بر اقنوم خامس اثبات ايدوب سمیع ديك لازم كلزمي و اقنوم سادس
اثبات ايدوب بصير ديك لازم اولزمي كذاك ارادت و بقا لازم كلزمي
بومقوله اسوله معقوله به جوابدي بوقدر باب **ثالث عشر**
اجوب دوم بياينده در رقم كفاد دن رقم در دوم بن عيصور اولديد
بونلر دبر لور كه عيسى محمد دن افضلدر بعضي عيسى به آله دير لور بز دبر زكه آله
دين شخصه احق كيم اولور كه بوند صكره قتل و صلب اسناد ايسه كر كدر كه
هيج عالمه نصار بدن احق قوم كوز دكي كه حضرت عيسى بن عبد الله دير
بونلر يوق سن آله سن دير لور حضرت علي بن اب طالب كمر الله وجهه حضرت
ابوبكر چون سلطان ابناء دن صكره ناسك خير لوسيدد ديوايكن رواقن بو
كذب ايدد سن البته خير ناسكس ديد كلري كي بعد دبر زكه حضرت
عيسى آله اولسه چون صوم و صلاوة ابد ايددي اگر خلقه تعليم ايجو دبر لسه
عيسى كلور كي زمانده خلقينه صوم و صلاوة ايددي ايله بولديلو تحصيل
حاصل اولور مسيح آله اوليجي ظاهر مسيح مريم او غلي در مريمك والدي
اولان اهلكر جددي اولق لازم كلور جد خود ولد دن مقدمدر و چون
سببدر و مريم يوسف بخا دك عورتيدر دبر سن اهلكر والدي سي زوجي
اولق لازم كلزمي مسيح او توبيل شريف تورات و دين يهوديت اوزد
كيسه به داخل اولوب يوم سبتده تحريف افعال ايدد دبر سز واجب
اولور كه مسيح او توبيل آله يهود اوله بر مرتبه دخی مسيح ظاهر نايم اولور
نوم تدبيری از آله ايدد نقص ويرد نايم اولان نجه تدبير افعال ايدد اگر

او بفرمايد ديور ايسه دبر زكه مقبول اولق جايز اوليجي نوم چون جايز
اوليه بر مرتبه دخی بونلر حضرت عيسى قتل ايتد كلري زمانده يسه
خحي مي ايدد اگر خحي ايددي دبر لسه قتل اسناد ايتد كلري كذب اولور اگر
قتل كندوز علمرينه كوره در دبر لور ايسه صلب دخی و لا دت مريم دخی
ايله اولق جايز بونلرك بر شبيه لوي دخی بودر كه احيای اموات ايدد
ايددي و انده سند عما ايله طوغان آدمك عما سن كيدر ايددي مرض صي
رفع ايدد ايددي غيب خبر و بر دخی حق تعالى قرآن عظيم و ابري آله
و لا برص و احيى الموتى باذن الله و انتم كنتم نساء فاكولون و ما تدخرون
في بيوتكم بيودي پس نجه آله اولمز جواب و بر دبر زكه پس احيای موتي
و ابري آله و ابر صه قادر اولمز بونلر محضا فعل الله در نهايت حضرت
عيسى دعوی نبوت ايدد كيم اني تصديق مصلحتي ايجون يدند انهم ايجون
بزم خود بيغير نمز و كتاب انزال بوشدد كه نفوس و قلوب احيای ايدد و
عيسانك شريعتي حضرت محمد شريعتي ايله منسوخدر حضرت عيسى حضرت محمد
قدوس مزده ايتشد اگر سائل سوال ايدد سه كه با حضرت محمد چون اول
مقوله معجزه و برندي جواب و بر دبر زكه حضرت عيسى اطباء زمانده مبعوث
اولدي اهل زمانتي اعجاز ايدوب معجزه سي احيای موتي اولدي اما حضرت
محمد مصطفى عليه الصلاوة و السلام بلغا و فصحا زمانده كلدي انچون كلا
مؤيد اولوب معجزه سي قرآن عظيم كشان اولدي **جواب آخر** ظاهر حضرت
موسي بر خشب بي روحی بوقدد باشا واد در ها ايلدي انك حضرت عيساد
شرف و فضيلته قابل اولور مي سز بوند صكره فضيلت تفضيل الهيه
ثابت اولق واد بر بيغيرك توابي اكثر منافع و فوايدي و فر اولق چشند
اولق واد ظاهر حضرت محمد جن و انسه شرق و غرب مبعوثدر حضرت عيسى
كند و قومنه مبعوثدر ايجي محمد حضرت عيسى دين نسخ ايتشد ناسخ
منسوخدر افضلدر بومدعايه دليل قاطع بودر كه پادشاه برخد متكاره
مما كدن برينك حكومت و روي بعد اني رفع و آخر متكاري برينه نصير
ايسه تاينك اول اوزدينه پادشاه قتل فضل و شرفه دلالت ايدد بر
مرتبه دخی خارق عاده معجزه الوهيت اقتضا ايسه جميع انبا خوارق
عادات معجزه باهر ايله كلشد در جمله سي لاهوتي اولوب آله اولق لازم
كلور دي نصار انك كمال حماقتلرند بوي بودر كه دين عيسى اديان سالفة

ناسخ اولدوغنی نحو بر ایدوب دین محمد دین عیسا ناسخی اولدوغنی
نحو بر ایتمز لر بونلره مائل سوال ایتسه که حضرت عیسی حضرت موسی دین
نسخ ایتماک جایز اوله حضرت محمد حضرت عیسی دین نسخ ایتماک نحو جایز
اولیه هیچ جواب بریوقده حضرت محمد خود افضلده شریعتی قایام قیامت
باقیدد شریعتی عیسی منسوخده کیدر که حضرت عیسی آخر زمانده اولد
امشندن اولوب مذهب و ملت اوزده وفات ایتسه کر کدر رسول مقصود
بره اخبار ایتشد حضرت آدم و سایر انبیا جمیعا اول سرور که لواء مبارک
السنده بولمنی محققدر بوقت سایر ائمه دن اعلی در انکچو در امت محمد
وصفند علماء و حکما دیشلدر در **شبهه** آخری دیور که حضرت عیسی حی
حضرت موسی میت در ظاهر حی میتدن افضلدر **جواب** ویرور که حاشا
سیند و سیند بمر سلطان انبیا میت اوله بلکه احکام آخره نظر حی در شأن
ائمه عالمده قیام قیامت متوقب در مقدمه دخی بوکا متعلق بحث مذکور
اولشد **جواب** آخر حضرت عیسی سهایه مرفوع اولدوغنی حضرت محمد دن
شریفدن دکلدر زیرام عشر ردم قتلان قصد ایتدیلا نلور دن تخلیص
ایدی اما حضرت محمد علیه السلام دنیا ایله آخرت بیندن تجزیه و لنو باخر
اختیار یورد دیار **جواب** آخر فضل و کرامات حیات و ماته دایر دکلدر
ایلمش حی مریر میسه حاشا بودیل فضل اولور حی حضرت مریر صدیقه در
شیطان لعین در حضرت آدم علیه السلام بیک سنه در زیاده جه معمر
اولد شیطان بود بیک ییل هیچ بو حالت باعث فضیلت اولور حی فضل
کثر ثواب و دفع درجه ایله اولور ظاهر حضرت تک جلالیت قدر
و علو مرتبه سند بر فرد نزاع ایتمز **الزام** آخر مریر وضع حمل ایتدکه
منفصل اولان لاهوتی ایدی ناسوتی ایدی اگر لاهوت ایدی دیور لسه
نغز با الله ظاهر بودر که بر خاتونک فرجندن خروج اید مخلوقه حاشا که
عاقل ایله اطلاق اید هر فرد بوقوله اهدن نبوی اید اگر منفصل اولان
ناسوت ایدی صکره لاهوت عارض اولدی دیور لسه تغیر وحدوت و
اقصال و انفصال بونلر ماری حلد اولدوغنه قطعاً عاقل تر دایتمز
کلام مناقضه دخی بودر که اول مسیحی آله قدیم دیور بعدا یهود قتل و
ایدی دیور **شبهه** آخری دیور که حق تعالی انجیلده حضرت عیسی به ولد
اصلاح ایدوب سن بنم و لکم سن بنم وجود بولدر که ددی و حضرت عیسی

منته

امته بر دفعه بن با بامه کیدرم ددی بزم دد کما بن الله لفظی
تعظیم و تشریف اچوندور سر محمد حبیب الله ابرهیم خلیل الله دکلدر
یکی **جواب** ویرور که بونقل وروایتکر صحیح دکلدر زیرا که اکثر محرف
کلام کر کذبده اگر بومعنا به قریب انجیلده بعض عبارت وادایسه
تصحیف ایدر سر مثلاً حق تعالی انت بنی یسور دوغنی اینی ایدر سر
انا ولد تک دیمک بن تربیه و ایجاد ایتدم دیمکد حاشا که آخره قیامت
اوله بوندن ناشی در که علما علوم عربیه بی غایت احکام ایدوب مقدم
علومه قوت تحصیل ایدر که ذرا نصاری بر نقطه ایله بنی الله محله
بنی الله کورد مکمل مرتب کفر اولدیلا فی الحقیقه محمد حبیب الله ابرهیم
خلیل الله دیمک جایز اما بن الله جایز دکل ذرا محبت و صداقت
و خلقت مناسبت و مجانبست اقتضا ایتمز اما بنون مجانبست اقتضا
ایدر بر آدم آیته بواو علیدر دیری ظاهر مجانبست دکل قدیمه حادث
بیندن خود مجانبست اولدوغنی مقرر در **باب** **رابع عشر**
باب **احیه و ذنبه و قیامت** در بونلر که بر نیجه شبهه لری وارد
بوری بودر که حق تعالی قرآن عظیم من خرم زینت الله الی آخره لعیاده
والطبیات من الرزق یوردی یعنی حق تعالی عباد اچون ایتدوکی زینت
و زبور و ذوق طبیی کیم حرام ایتدی پس امده اکل طبیات دن اجتناب
ایدی مذمت یوردی ظاهر طبیات لغت عربی اکل و جماع در و بر محل
دخی یوردی و خلق لکم ما فی الارض جمیعا نفس صریحه که جمیع طبیات
تولر بچون مخلوقدر پس حق تعالی احسان ایتد کدن صکره بچون نفس
حرام ایدر **کتاب** الله بچون مخالف و نصوصی ترک ایدر و حاشا بر
عربدن صحیحی ثابت دکل بر خبر نقل اولمغله بویه روایت اولند و بواعث
ایدر سر بر محلده دخی لیس علی الذین آمنوا و عملوا الصالحات جنات
فیما طعموا اذ اما اتقوا و آمنوا آیت کریمه سند تناول طعام ایدر تولرند
انتم و کماهی رفع یوردی مباشرت دخی بوکا قیاس اولنور ذرا مقتضا
نفس اولمقل اتحاد واد بوایت دلالت ایدر که هر فعل که مشتهای نفس اوله
فعلی حلال اولور **جواب** ویرور که بو تحریک سلسله زندقه در و اتحاد
حق تعالی طبیاتی مؤمنینه حلال ایدر کفر کفار سر مؤمن دکل سر اول طبیات
سره نصیب یوقدر مؤمن اولدر که حق و دسولنی تصدیق ایلیه سرده خود

تصدیق یوق الله ورسولی خمس بخشد دیرایکن سز طیبان دنیا دن عذ
ایدر سز آیت کریمه معنای شریفه سی زایل اولمز دید کز آیت کریمه نک
معارضه لری وارد در محل ده حق تعالی انما الخمر والمیسر والانسفا
والالزام رجس من عمل الشیطان فاجنبوه بیور در محل ده
حرمت علیکم امهاکم وبناتکم بیور در محل ده قل للو منیر
یعضوا من ابصارهم و یحفظوا فروجهم بیور در شرایع الهیه دن
برین استخفاف واستحلال ایدن کافرا ولور سز نه اولمق کر کسر که
بتمش شریعتی استحال اید بکر ز ندیق اولما زمیسن بو ند نصکره حضور
نبوتنه معتقد میسن د کلیس اگر دکل ایسکر د لایل نبوتی اعاده ایده لم
اگر معتقد ایسکر اول حضرت بیور مدعی ان الله حرّم الخمر وحرّم
تمنها بر حدیث شریفه دخی من ترک صلوٰة فقد کفر بیور در حدیث
شریفه دخی لا یخلون احدکم بامرأة اجنبیه بیور دی بو نصوص
شریفه ده اول سلطانه مخالف اید بکر کفر کوزه کافی در سز اول
طایفه سز که بخون نماز قلم سزد دکل ند حق تعالی ولا تقربوا الصلوة
بیور در سز بود دخی معلوم اولسون که مواضع تهمدن نبوی اباحت
و رطه سند خلاصه سیدد مثلاً بر حسن عورتک الله یا پشتوب
سن بنم همشیره م سن دیوب اول دخی سز بنم اصحابم سز دیوب و وضعی
نظر و شهوت و سیله اتمک تخم اباحه در بو وضع نظر با عث اولور
نظر خلوت خلوت وقاع و جماعه نفوذ بالله بو طایفه نک شبهه
ثانیه لری بودر که حکیم مطلقه لایق اولور می که اطعمه نفیسه فی احضا
و حضور در باب جوع و اشتهایه وضع ایدوب بعد تناولدن منع ایلله
یا اری بی حمارک اوکنه قیوب اکلدن ممنوع اولسون دیبه نفس خود کلب
مقولله سیدد هیچ کلک صبر و محالی نفسله مقاومت طاقی اولور د
ظاهرا نسا رجال بخون مخلوق در بهر حال میا شرف جایز در غلبه شهوت
نماندن ضبط نفس کیم قادر اولور حق تعالی بزم عدم قدر قمری بلور
بولد اید شبهه بی احسان ایتشده و دیور سز که قبل و رد الشرع جمیع
اشیا مباح ایدی بزم ترکه فعلله متضرر اولور ذ الله تعا حاضر لری
بزم فعلل ایلله متضرر اولمزینه اباحتی باقی اولمق واجب در جواب
و بر دکه اصل مراد کز بود کلد کفری مباح اید لم دیور سز ظاهر حق تعا

کفری

کفر کافرن دخی متضرر اولمز حیوانه اری پی دوکدی د دکلر مطلق
د کلد حرام شرعی د پاک اولمز اری پی دوکدی و طعام مستم مدت
بیمک ز بر اسم قالدرد دی بود دخی عباد ده رحمت و شفقتدن ناشید
طیب مشفق بکی که خسته به جایه اید شکر و غسل حلال و شرابی حرام
ایتدی که عطفک کیدوب بخاره برابر اولمیه سن کند و می کند تصرفی
مباح ایلدی ملک غیرید دکل عورت نکاحی حلال ایلدی تو کس و خاتون
طبعدن منع ایلدی بر آدمک نان و نمک سیوب فراشته خیانت عقلا و
قباحت د کلید و بر عورت اوزدینه اود ادم اجتماعی منع اید ظاهر
اول عورتدن بر اولغلان حاصل اولسه هر بری بتری ایدوب بنم د کلد بر
فلو نکدر دیمکله و ندضایع نسب مختلط اولور کشتی اولغی الله غیر و لری
فرق ایتوب عورت مهر و نفقه سز قالور ایدی جواب و برک ای ذند یقول
بر جانیکوده زهر بر طرفن تر یاق بونی سه کسب هلاک اولور بونی شاول
انسه کر سبب شفا اولور قنقسی خبر در بونلرک شبهه ثالثه لری بودر که
قول البته فقیر و مفلس کر کدر که عبودیتی متحقق اولنه در حق تعالی قرابت
عظیمه عبید فقر و صغیره ذکر ایدوب ضرب الله مثلاً عبداً مملوکاً لا یقدر
علی شیء بیور مشدد طاعات و عبادات دعوی و شرک مقوله سیدد مثلاً بر
قولن بو قدر نماز قلدیم صایم اولدم دیو کند و بی بر شیء صاحبی عزا ید
قولک الله نسته اولما مقی کر کدر و الله الغنی و انتم الفقراء بیور
امدی صلوٰة و زکوة ایلله قول غنی اولمق بمعنی اولور جواب و بر دکه ایمان
و معرفه الله دن دخی بتری ایدرک زیرا و اصل معرفه الله اولان غنی بلکه
غنی اولور و بسوز عقل و عرف و شرعه مخالفند عقلا الله تعا حاضر لری
اطاعته تقرب ایدر سز طاعت حجابدر دیور سز عقلا عیب و عار و احتراز
اهلین اجنبی ایلله کور سه نیجه فساد ارتکاب بلکه غیرت اهل و عیال الله
قتل اختیار ایدر سز اهل کفری خوانکره وقف ایدر سز انبیاء الهی و کتاب
سنتی و دایتد بکر شریعت معتقد اولمدی بکر هر کشینک اوکنه و الای اشیا
بر اغوب منع اتمک حکمانه میدد دیور سز ظاهر حق تعالی هر کشینک اوکنه کند
ملکی اشیا بی را غور غیر ملکینی دکل عباد و بلا و جمیعاً الله تعا حاضر لری
اذن الهی و نیجه هیچ کسسته تصرفه قادر اولور می حق تعا غیره حرام ایدر اشیا
و برمه دیو تنبیه ایتشیک سن عبیدکی و اهلکی تصرفه و بر بیکر دیکر محاکمه

کافر اولز میسن بر کسته سوال ایسه که مباحی کیمدر جواب ویرد که
شریب خمر و ترک صلوة و خلوت اجابتی مباح عذابدنلردنقلد و اجبد
دیه لکه بوقولی کسته اظهرا اینز بجه بیلورسن جواب ویرد که بز بونلر کج
ایله بیلورن منافقینی بلورن کجی حال بواوضاع منکر اولمغله ظاهر اولور

کتاب الشادس

فواید دین بیانند دز بون کتاب اون آبتی بابی مشتملد **باب اول** فواید مال
بیانند دز مالک فوایدی دوردد بر تدموی اکل و شرب و تمتع و استقنا
عن الناس و صیانت نفس و قوت ظهر و قر بر عین فی الحقیقه فقیر اولان اگرچه حتی
لکن میت کیمدر ایکنی نفسه اتفاق و وجهه عبادت صرف متلوج و غرا و جها ایجو
آنلر بسلامتک بناء مسجد مهمان نوازی هر نسنه که عبادا انک وجودنه موفور
اوله عین عبادتده نهایت اسراف اولمبوب کفایت مقدار اوله **بیت**
کرچه خدا دیدی کلو او شربوا هر عقیبتک دیدی لا تسرفوا
بر کسته نک قرینه کافی مالی اولسنه قلبی طلب رزقه مشغول طریق طلب قوت
لا یوتدن متبحر اولور اول آدم بجه فراغ خاطر ایله عبادت ایدر امام شافعی
حضرتلری لو کلفت بصله ما حفظ مسئله یور مشدد **حکایت** اولور
شیخ ابوالقاسم کرکان که زماننده زهد و تقوی ده علم و صلاح و فلاخده
مسلم ایدی بر کوی و ایدی لوازم و مهماتی جمیعا اندن کلور ایدی بر کون
کویدن غله سی کلد کده بر آج بغدادی آینه آلوب اصحابنه دید که شوغله می
کورد میسن بکا متوکلینک نوکلندن خیر در سلطان العادین ابوالعلی فاروق
نقل اولور قدس سرها اللطیف یور مشدد که نفس قوتی احرا زایتمی اطمینا
تحصیل اینز اوجی فایدن فقر و غریابه تصدق و انفاقله خیر دعا لرب اغنیام
ایدر مرقت مقضیا شته متر عودت مواضعنه صرف و احرا احسانه عبد
قلوب علمای جلب و ابقای ذکر جمیل و ثنای جزیل شعرا و بد زبان آدماره
ویر مکه عرضنی صیانت ایدر بر کره حضرت رسالت بناهه صلی الله تعالی
علیه السلام بر شاعر مدح شریفلورن بر قصید کزوب اقطع عنی لسان هذا
بی مشدد یعنی حافظ بیت ماله شاعری ارضا ایدر جک بر شئی ویر مکه
لسان بندن قطع ایدر یورک دور دمی فایدن خدم و خسته صرف و قبلورن
استماله کند و عین صیانت ایدر کلد و ایدر جکی خدمت لری آنلر ایدر

دن

منقول

مثلا غسل و طبع و کس و سب و شراب و نلر خدمت ایدوب کزد و مصون العرض
او قور بونلر کهر برین کزد و ایتک لازم کسه عمری بونلر ک بعضنه وفا
اینز ایدی فیکف جمله سته خدام بومصالحی اتمام ایتکله کزد و عبادت متفرغ
اولوب آخرت متعلق مصلحتن دخی کورمش اولور اوقاف عظیمه که کوردر
فقر و علمایه وقف مساجد و خانلر یا بوب بجه خیرات ایدر لوبونلر کز
رجالی احیا ایدر بن الناس ثنای جمیل قور کیدر فواید مال مخفی دکلدد بوند
ناشیدر که الدنيا بالاحوال و الآخرة بالاعمال الدنيا مزینة والآخرة بمشاور
باب ثانی افات مال بیانند دز مالک افاتی دج
اوچدد مال معصیه سبب اولور صاحب طریق فسق و فجوری سا شهوت
نفسانیه بر طرفدن خطرات شیطانیة بر طرفدن فساد داعیه حرکت
ایدوب بجه فساد ایدر **قال** الله تعالی و لو بسط الله الارزاق
و عباده لیغوا فی الارض زیر الئذ و سبقت أموالهم الاجتماع و اذ نفس ایسه
اماره بالسنو مسجد ده ریاست طلب ایدر اولن گوشه جملن ایکن نلر
واعیانله مناقشه به بشرفقرادن معدود ایکن اغنیایله بحثه شروع ایدر
سبب هلاک اولور **فبت** دینه مال بولیان آدم صبر و قناعله قادر اما
غناسی اولان البتة طاعی و باغی اولور کلاوان الانسان لیصفی ان راه
استغنی آیت کریمه در حفظ دین و نفسه قادر اولز دنیا نغینک ایچندن
تقلب ایدوب اطعمه نفیسه یوب ملایس فاخره کوب صباح بر کونه نعمت
اختتام بر نوع لذت ایله مرود ایتکله دنیا جشتی اولوب آخرتی اولور در موت
کریه کور مکه باشلور بدخی معلومدر که دایما اسباب شتم وجهه حلاوت
میسر اولز زیر اما ان کلوب کیدی می در دنیا کاه اقبالدر کاه ادبار یوم
و یوم علینا کاه احوال متغیر اولوب کسب حلال میسر اولمای جی شبهه لری
کیدر کحرام صر فی اختیار ایدر مثلا کابر سلاطین خدمتیه محتاج اولوب
دنیا سی خوفندن انلره امر دین ده مداهنه ایدوب امتزاج ایدر دین دیور
و نفاق و کذب ارتکاب ایدر رک و رذع و قنوع ایکن مرانی و مداهن اولور
اطرافنی اشغال احاطه و همور استیعاب ایدر دنیا ده بر شغل بجه اشغالی
دخی استعدا ایدر بر زاید قور تولد و غی کبی برینه کوشش کابر خبر علیته
السلام لوکان احد کمر جبالن من ذهب لا تبغی قالنا حدیث شریفه معلومدر
حرص و طول ایله خوف احتیاج نصیب عینی اولوب دعا باسی ایله محاسبه

گذاشتند کند و نفسی مصالحی که در من فیکف رتی خدمتی دنیا مصلحت
متفرغ او نیز قنده قالد آخرت امری صباح جبران کرسه سکران کجه ایجیه
نهاد ده بطلان بوندر عینله سکاری جبار لا سئلون ولا تصادی مضمونه صادر
اولور لوبوندن صکره خصما و حساد دخی چوق اولور کیمی حسدن کیمی عتاب و کیمی
کو سیمکله معامله ای دیجیک بون دخی باب معاصی به فتح ایدوب کذب و غیبه و
و حسدن صرفی و قفا اولوب بهر حال بشر در بونلره مجازات سودا سینه و شسته
کر کرد و قتی ضایع اولغله عمری ضایع اولور بونقی بر اولنان مقد ماتن
تره دک و ادا سیه احوال سلاطین و امرا و رؤسایه نظر ایله **بیست**
سلطنت دید کلا الحق جهان غوغا سی در اولیه بغمت جهانده و نفس صحت کوی
موشلوی اکثر هم و غماری و فر علی قدر اهل الیم ثابت الغرایر مصرع
مشهور در دنیا دن انتفاع نه مقدار ایه غرامتاری دخی کاکور جکر
ظهور بقدر اطمینان کلام اکابر در حضرت علی کسلام حب الدنيا و امر
کل خطیبت حدیث شریفونیک ستری بود در دنیا جهنم و ایدیلرند
بر و ایدید نهایتی بوق بر کله دشمنی حاصل اولور و اشغال کثیر صباه
کوره کاهی تمتی موت ایدیلر زیرا آفات اولقد تراجم ایدیک تمتی موت
لازم کلور **اف** **ثالثه** تسلیم ایدلم معصیتیه صرفا بتموب بغیم دنیایا
ایچند بغلب اتمسون کسب حلال ایدوب حلاله صرفا ایستون اگر چه بو
محالدر اما جواب تنزی و تسلیمی اقل مراتب حفظ و جزیره محتاج اولور
ذکر الله دن قلبی مشغول اولر نمی و بونک تحصیلند دخی خدمت قیوب
صبر طویل محتاج اولر نمی صاحب مالک عمری و کلا و غریبا و خراج
محاسبیه و حساب مالیه صرب اولوب عیشی منقصر اولور بعض تقاسیده
واضرب لهم مثل الحیوة الدنيا کما انزلنا من السماء تفسیرند
حیوة دنیا و اند اهلینک قراد و بقاسی ماء تشبیه اولند و غنک و غنک
و بمعنای دقیق یاز مشار که بر کسینه نک خانه سندن صوقلد کفایه اولسه
صاحبی منفعی اولور لکن غالب و کثیر اولسه سبب هلاک اولور کذلک دنیا
قدر کفایه اولیحق صاحبی منفعی و ممتنع و عباد و طاعنه متفرغ اولور
اما خلا فی اولسه سبب هلاک اولور طر فای بغداد دن بعض کسینه لر
خلفای بغداد دخی خود رستمی زمانند دیمشدر که کفر مالدن خیر دوزیرا
کفر ایله متهم اولان توبه ایله خلاص اولور اما مالله متهم اولان بیک

کره توبه ایسته فائد بوق و لیجیه دیکن دوکته دوکته یلدور در لرامدی
عقلا بوحلده قرار دیر مشدر در که قدر کفایه سی قریاق زیاده زهر قائل اولور
باب ثالث رقیق و افسون مال ند آنک زهر
قاتلند و افات مذکور هجیه تحفظ اولور **انی بیان اید**
معلوم اولسون که مال ستم قاتلدر مثالی بیلان در بر کسینه اکایا پیشه
مالیم کورینور زهرینه مظهر اولوب علاجن بلز ایه هلاک اولور مالک
افسونی بشدر بری بود که صاحب مال بوا اعتقاد دیکند ویه حال ایدره که
مال الی دار آخرت و زاد عقبی اولق اوزن مخلوقد نفسند مطلب
دکدر ذرا نفع و ضرر دن عاری جرد زما کول و مشروب اولر بر کسینه که
مالی تحصیل و ذلته عشق پیدا ایدوب عین مائی بکلیه آنلر حقند و اولور
اولشد قل هل نبتکم بالاحسنین اعمالا و حضرت بر حد شریفند
بودر هلاک اولسون دینار و درهمه کند و بی قول ایدن آدم امده مال
قوت ایچون ترتیب منزل ایچون مخلوقد خواش و عقل قلب ایچون قلب معرفت
دین ایچون مخلوق اولدوغی کبی قلب مراد امر و مقصود بالذات اولوب همان
معرفت الله و صولته سعی اتمک کرک بویله ایدله سه عابد اولور قلبی مطلب
اتخاذ ایدر سه معبود قلب اولور ایچون دخی و جوهل غایت حذل ایلیه
حرام و رشوت و شبهه نواشیاد اولیه اوچون قدر حاجت ایله اکفا ایدن زیاده
تحصیلنه سعی اتمیه ناکه و بل بکل همزه لمزه الذی جمع مالا و عدده بحسب
ان ماله اخذله کلا آیت کریمه سینه ماصدق اولیه دور دخی و جوهل مصادق
و اخراجاتی دخی ضبط ایدوب معاصی و انامه صرف اتمیه بشی داخل و خارج
تصحیح نیت ایلیه اندن اولان مالی عبادت فرغ خاطر باعت اولق نیله نوب
دینیه حوادث اسلامیه ایچون حفظ ایلیه مسلمینه مقابله و اعمال سلطانیه یه
نیله اتمیه اتفاق یلدور کی زهد و دنیا یی استپانت نیله ایلیه بر کسینه که
بونیشلر ایله جمع مالی ایلیه و طریق ایله متضرر اولر نهایت نیت بودر و دیکله
بونیشک امارت و علامتی بودر که اتفاق امسا کردن احب اولیه بر کسینه که بونیشلر
صادق اوله الله تعالی زیاده لر میسر ایدر بر کسینه که خلا اوله آنلر عداده
باب رابع ظالمیه لغت جایز میدر دکل میدر آنک بیانند در
لغت لغت عرب ده طر دد و د معناسنه در اول تقدیرجه کیم معلومدر که
بر کسینه الله تعالی حضرت تارینک مرجمند یا قوسند یا کر امند مضر و اوله

بوعینه حکم در حق تعالی خود بیورد عالم الغیب فلا ینظر علی غیبه احد
 امکنه فلان ملعون عن رحمة الله یا عن باب الله یا عن کرامت الله دیمک
 جایز دکلدر اما اطلاق لعنت ایدوب لعنة الله علی الظالمین یا علی
 القاسقین یا علی المبتدیین دیمک جایز در شرع دخی معین قومله لعنة
 دارد اولشدر اندره لعنت جایز در برکسته که کفر اوزن مؤتی مقرر اوله
 اکا لعنت جایز در مثلاً فرعون و ابوجهل و ابولهبه لعنت کنی اما ظلمه و هو
 بر بنی قیسین ایدوب علیه لعنت الله دیمکه خطای عظیم دارد در جایز که بعد
 زمان مسلم اولوب مؤتی اسلام اوزن اولغله لعنت ایتش اوله سوال اولسه که
 اهل سنت مذهبن یزید لعن جایز میدرجواب ویرد که لعنة الله علی قاتل
 الحسین دیمکه باس یوقلد اما یزید تخصیص طریقه لعن جایز دکلدر اگر
 یزید قبل التوبة اولد و مؤتی اسلام اولسا اولیا و اوصیا و اصفیا قتل کفر اعظم
 دکلدر کافر خود مسلم اولسه لعنت جایز دکلدر وحشی حضرت حمزه بی قتل ایلد
 صکره مسلم اولغله لعنت ساقط اولد یزید حقتن خود اخیال وارد در بعض
 علما کند و قتل ایتد بعض قتلله مر ایلد دیشدر بعض تواریخده مسطور که یزید شمری
 قتل ایتد این زیاده شتم ایلد لعن الله بن مرجانه لقد بعثنی للناس فی یوم القيمة
 و کان قتلہ بسبب هذه الدنیا المشؤمة یعنی قاتل این مرجانه اولو اوزن یزید
 دیر که لعنت اولسون اکا که قایماست بنی بنغوض ناس ایلد و قتل دخی پوشور
 دنیا ایچون اوله ددی بوندامتد مصنفک بو تقریری قول قدیمه متأخره
 جمیعاً تجوز ایتشدر مناسبت الدین علیه رحمة المعین شرح عقاید
 نسفیه ده تفصیل ایتشدر مراجعت اولنه محدثه صاحبی یازمی زاده دیر بیت

یزیده لعنت اولمز دی زمان اولک ایچیند
 ولی صکره کلان ایتدی ایدر زنده استیغاف

اول ملعونک زمان خلافتی اوج بیل اولشدر دنیا دن جزئی عظیم
 و ذکر قبیلله کیشدر جریرک بیعتی انک حقتن حقیقت حال ذر بیت
 و کنت اذا امرتک بدار قوم رحلیک یزید و ترک عارا
 یعنی اول احسن احوال اوزده ایدک صکره شویله اولدک که یزید مرشد
 اولد و غلکه کوچک کخری و ذل و فلا کله اولد و کدی یکا برده عالم
 تو زکیم دسن اولخانه صاحبی بر دخی خلق یزیدینه بقه من یزیدخانه که
 توندردک دیو بنغوض ناس اولور بر دخی معلوم اولسون ایلد لعنت

دن

مهم دینی دکلدر زیر ایلک بیل معمر اولسک لعنت ترکی ایچون مؤخذ و
 معاتب اولمز سن اما جایز که یوم قیامت دینله که ایچون لعنت ایتدک و
 بوند مقصودک نه ایدی بولفظی صرف ایدر جک و قتی تسبیح و تهلیلله
 صرف ایتسک اولی دکللی ایدر و الباقیات الصالحات خیر عند ربک
 ثواباً ایتد کره سنند استغفر الله سبحان الله و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکبر
 دیمکه در دیشدر لعنة الله اشتغالدر
 یونله اشتغال اولی و افضل ایدر کی محل قبل و قال دکلدر

باب خامس کذب و خصی بیانند در

معلوم اولسون که کذب حرامدر لکن ضرورت اقتضا ایدوب بر مصلحت
 مقصود اولسه حرام اولمز زیر آخر و صلاح مقصود اولیچ قلوب مؤمنده
 سواده باعث اولمز بو عبادتد مراد مصنف بودر که بعض اخبار دده مؤمن
 کذب ایتد که قبله و سیاه نقطه نازل اولور قاتل مستور اولیچ
 اول سواده احاطه ایدیکان استعداد معرفت الهیه ذایل اولور دیشدر
 اما خیر مقصود اولیچ کذب ایدرک سواد غالب اولغله قلب معرفت
 الله استعداد دن قالمق و کاکتی اولمز و بر مسئله علما اجماع و
 اتفاق ایتشدر در بر ظالم بر مؤمنی بغیر وجه قتل مراد ایتد که فرار
 ایدوب مثلاً برکسته نک خانه سنند اخفا ایدر کی صورت اول
 ظالم کلوب مکانشال سوال ایتد که سایر مواضع کذب جایز اولد
 کی بو محله صدق جایز اولمز بدکه کذب واجب اولور شارع کذب
 اوج محله و خصی بوشدر بر تی ایکی خصم بنی اصلاح امرند بری
 دشمن دینله مقابله و مقاتله ده زیر احرب خدعه در بر تی ایکی خانو
 اولوب اولر بنی توفیقدر و برکسته دمعصیت صدور ایتسه اول
 فعله معترف اولوب بو فعل بند صدور ایتدی دیو صدق ایتدک جایز دکلدر
 سوال اولد و غی تقدیر چه ستر ایتدک کر کرد زیر حق تعالی عالم و مطلع ایدر
 ستر ایلد کدر دخی نفسی هک ایتوب ستر ایتدک لازمدر زیر آشرع شرع
 دخی سایر امور قبیحه در و برکسته نک عودتی نشوز ایتسه تحت قدر تند
 خارج مواعید کاذبه ایتدک جایز در تا که تصرفه عودت ایلدیه بر مسئله
 ستر بودر که نفسند کذب قبیحه اندن شرع نهی ایتشدر لکن صدق اولای
 ضرر و شری متضمن اولسه صدق خیر نتیجه اولان ضررک شری ایچون

ترك اولود بومرتبه ده حاكم مغياد عقل و ميزان شرع و جانب صدق
 راجع اولود سه اتی ترجیح خلا فی ایسه اخیار و کذب و نیتن تصیح ایسه
 مثلاً ایکی مؤمن نیتن خصومت و زوجین نیتن وقوع و خشت و ضیاع
 عرض و مال و ارتکاب معصیت و و بایان و واسطه معصیت و جناح ایله
 ظهور شر و انضاج جمیعاً بومقوله امور احتمال اولیحق کذب مباح و حلال
 اولود کذلک و زدا و رثسا که ملوک و رعایا ارادت و اسطه و سفیر لود
 بجن مشرب پادشاهید سنک دما و یا اخذ مال یا هتک عرض اشراف یا
 تحریب املاک و اوقاف نیتن مطلع اولسه لریا دین و عرضه عاید بامور
 اعتقاد فاسد اولود بر امری مشاهد اولود بومقوله مواضع کذب جایز
 بلکه اصل و نفع نه ایسه اتی اخیار ایله مشربا بجلیله بی جایز اولود
باب سادس غنی شاکری افضل فقیر صابری آتی بیکان ایدر
 اگرچه بوباید علما اختلاف ایشلد در اما قوی جمیع بود که فقیر صابر افضل
 یعنی درجه فقیر صابر آنک درجه سندن برتر و توانی اندن اکثر در و بکوار
 سزی بود که هر نسنه که ذکر الله دن و عبادتد اشغال اید هر حال مذموم
 زیرافقر حساب و شغلی اقل اولود و مشتهیات نفسی اماده بی کور و بجه
 قلبی متاع اولوب تمی ایتد و کاشیایه وصول حصولند محروم اولغله دنیا
 شتفر اولغین زندانی اولوب التفاتدن اسقاط ایتمکه حال موده سکر
 اسان اولور کذلک حرص و حسد و تکبر دن عاقل اولغله طریق صلاح و فلاج
 اوزد جا دار اولود و مال آتیه معصیت اولوب فقر کالت معصیته عدم
 سطا عتله الله تکا حضرت نه عصیان قلیل اولور غنی صفات مذکوره ند
 بامر ها خلافتند در زیر آدنایه کمال انس و الفت اوزد اولغله مفاد قلان
 غایت صعوبت نمایان اولوب و بی کریمه کور و خسراتی چون و حسابی عظیم
 اولود ظاهر مالک حلالی حساب حرامی عذاب اولود و غی جای اوتباب و کلدن
 قلبی هر طرفند دنیا ده اولان مائنه و حسن حالنه متعلق اولغله جانب ربه
 توجه بجال اولور اما فقیر اولان آخر توجه قلبی حلال اولوب صرف رقی
 جانبته متوجه اولود ظاهر جناب ربه متوجه اولان قبله دنیا جانبته
 میل ایدن قلبی فرقی بین السماء و الارض در باب سابع فقر انفق
در بیان غنی علی الله ما علیکم خبر اولود و کور بیانه در
 خبر ده وارد اولشد که بر کون فقری اصحاب اول سلطان عالی جنابه آدم

و کورد

کوندروب فقر دن شکری ایدوب اغنیایه دنیا هر آخرت سعادت آخران
 ایلدیلر ظاهر سعادت دنیا لری نمایان آخرت متعلق ذکوة و ربوب تصدق
 ایدوب حج و غیره ایدوب اولور بونلره صرف ایتمکه اموال و افره کردار بر م یوق
 د کاردن حضرت بونلر طرفند کلان رسوله تعظیم عظیم ایدوب عند الله
 اگر قور اولان طایفه د کور سن صفا کلدن دیوانواع نوازش بود قد
 صکره بود دیلر که واروب جواب و بزرگه و کسینه الله رضا سی طینده
 فقره صبر ایله اوج نعمته مظهر اولور که اغنیادن بر فرد کاد اصل اولور
 بری بود که جنتان کوشکوار واد در که طشره سندن ابروسی کورینور اند
 فقر انبیا و شهدا دن غیری کسینه ساکن اولور ایکن فقر اغنیاد بشیور
 بیل مقدم داخل اولور او جیحی فقیر بر کرة سبحان الله و الحمد لله و لا اله
 الله و الله اکبر ایسه بر درجه به و اصل اوله که غنی اولان بجه کرة دیمکه
 اولمرتبه به و اصل اولیه حضرت رسولک جواب شریفی فقر طرفنه و اصل اولند
 رضینا رضینا در جواب ویر دیلر امام اعظم حضرت لری و حدیث شریفند
 بود دیلر که حضرتک مراد شریفک سائر امم اغنیاسیدد و الا تطبیق رحمت
 چکاور ذرا قطعاً معارفمزد که حضرت عثمان و حضرت عبد الرحمن بن عوف
 اغنیای امتد ایدیلر ظاهر آحاد فقر اجته اولور دن مقدم داخل اولوب بعد
باب ثامن حضرتان من اح بود دقوی بیکاننده در
 حضرت علیه السلام کایچه لطیفه بومر ق واقع اولور ایدی و دفع سعادت
 خانه لوند جیقوب و کسینه بی آردند قوجوب اول آدمک کور لری اوزینه
 مبارک الیرین قوبوب بند قوی یکم اشترا ایدوب بود دیلر بر کرة و قد جسته
 دو کونلری اولوب حضرت یولور طودوب نظر یور دیلر بر کرة هو و لعین
 او بای حقیقتنه او غراوب اولر بعضیعبه اشتغال نظر یور دیلر بعد
 دیدیلر که نه هو و لعین بزدند نه بر آندن بن دین حقیقت سحیه به ایدر
 مبعوثن و بزدن بنی اسرائیل اولان اصر و اغلال عفو اولمشد مصنف
 بر کسینه یوقدر که مغلوب طبیعت اولیه طبایع کسینه به ملک اولور و ضایع
 عواض حبسینه طبعه غالب اولسه البته طبع اصلی به راجع اولور اصبع امک کلان
بیت کل امری راجع یوما لشمیه و ان تخلق اخلاقا الی جین
 یعنی هر کس خلقته مخالف بعض اخلاقی بجه زمان عادت دخی اید ایسه کیدر
 هر حال اصل خلقته راجع اولسه کر کد بو کما تدن مراد بود که حضرتک لطف

در

طبع شریفی غالب آید و خلق اول رسول حق ایله انس و الف مراد اید و
اطراف شریفه منته جمع اولور لایدی حضرت دخی اندر منصب نبوت
سعادندن ناشی بطر و عبوسست کوسر میوب حسن معامله بود و لایدی
اگر مقتضای طبع عالین ترک سوره لایدی موافقت صغوبت
اولور دخی حق تعالی بود و لو کنت فظا غلیظ القلب لا نفصتوا من حولک
یعنی باختر اگر بوطبع کریمانه خلافتد اولس خلق سنک جانکدن طاعیلور
ایدی امیدی مزاج و لطیفه بود مکر امت ایچوند و او یونجیار یانده توکل
لطف و کرم محض در زمان جاهلیتد قریش اولورنده ایچه چیتد
حجاج ایچون طعام و قودی و زم احضار اید لور که بر کره بود دیر که اول
معنایینه اید که نایم بود و نصاری یله لور که دینزده و سفت و اردور
دفعه دخی اعلان نکاح ایچون اولور کونلره و ضیافتلره و اطعام سرور ایچون لویه
اجازت بود دیر بعضی علمای کرام بالا بایده لور و لب برزد دکلر کلا شریفه
مناقض اولور دخی دیشار جواب ویرد که اولر ذرا اول بود فکر باطل حقتد در
کند و لورک مزاج بود دقلری صود تده حقه مخالف کلام صدور ایتمز اید
باب تاسع آتیه محبت بیاننده در معلوم اولسون که
الخبیر فی نواصی الخیل معقود در حق سبحانه و تعالی اقلری و یحکد خلق و
خطاب ایدوب دیکه خیری سنک الیکده یازدم و سنی قوی ایدلم تاکه
قناد سز اوچه سن طلبه دخی برابر سن هر به دخی و حدیث شریفه وارد اولنده
بر مسلم که آتی اریه سنی مضرتدن تنقیه و تمیز ایدوب باشنه آسه الله
تعالی هر دانه مقابله سنک بر حسنه یاز حضرت عایشه رضی الله عنها اید
بر کره حضرت سلطان انبیای کوردم مبارک و دارینک اوچله آتورینک
بوزین سیر لور و جهی ندر یا رسول الله دیدیمکه بود دیر حضرت جبریل کا
آت حقتد عتاب ایدک یا عایشه بر کسنه که فی سبیل الله آت بسلیوب
تور به سن آسه حق تعالی اکبر حج مبرور و بر عمره مقبوله توان یازه و
محلده حضرت یسور دیر آت اوچد بر می و حن ایچون بر می انسان ایچون بر می
شیطان ایچون رحمن ایچون اولان اول آتدر که فی سبیل الله و اعلاء لدر
الله و رفعاً علی اعداء الله بسلیه انسان ایچون اولان اول آتدر که
نسلی ایچون تهریه اولنه شیطان ایچون اولان آت بخت ایچون و قوشی ایچون
توسه اولنه فی الحقیقه **سئل الله آت اتفاق همان تصدقندن عتد**

اولور حق تعالی سوره عادیاتده قسم یسور مشد قال الله
تعالی و العادیات ضیحا مراد خیل عزات در **باب عاشر**
شیطانک کیفیت اکل بیاننده در حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه السلام یسور دیکه شیطان صول ایله اکل ایدر سوال اولسه که
نار دخی الخلقه اولان مخلوقده بنجه اکل و شرب تصور اولور جواب ویرد
اکل و شرب همان دایحه طعام و شرابی استشمام طریقیله در جینیوب
یوتمق یولندن دکلدر و حیاتیانده استشمام وارد و استخدام جنت
ایدن لور بخور اب لطیفه استعمال ایدر حضرت ملک کلمسه صوغات
بر ایدم یسور دیر بر حدیث شریفه دخی طعامی چور بیش کیکلر شرابی
کو یوکلر و یسور مشد یولندن دخی ایچون دایحه به نایل اولور اصحاب
اجسامک جینیوب یوتمه لوی مقامنه قایم اولور بعض اخبارده اسم
الله ایله شروع اولنیا طعامه شیطان ایدر اولور و مکشوف قوتوب
قیامتین طعامک برکتین شیطان اخذ ایدر وارد اولور دخی جیغاد دکن
وزد استشمام طریقیله در بعضیای دخی دیشار که بوالفاظ حقیقت
دکلدر مجازد در زیر شیطانده حقیقت اکل منصور دکلدر مثلاً بر حدیث
شریفه **احمره زینه الشیطان** یسور لاش یعنی قرمز یاق شیطان زینتی در
ظاهر شیطان قرمزی کیمک حقیقت دکل ایچون شیطان اول زینله مزین
اولان آدمه غالب اولور دیکدر اگرچه مصنف حدیث شریفه و لوق اوذر
احمره زینه الشیطان عبارت نقل ایتشد اما سرور انبیا قرمزی
بواسله منبره صعود یسور دقلری سمعنه قرع ایدوب بلکه متعلق نظرم
دخی اولشد **باب حادی عشر مذ هبین اوز دینه شراب**
حکیم بیان ایدر معلوم اولسون که خمر اجماع امتله حرامدر خمر دکلر
اوزندن صقیان صودر یونک حرمتنه دلیل کتاب کریمک اولور و دلیل
اما الخمر و المیسر و الانصاب و الاذلام رجس من عمل الشیطان
فاجنبوه یسور دوعیدد آت کریمه ده تهدید عظیم وارد و بر بنجه و جهله
دیلدر بر یوکه رجس طلاق یسور لشد رجس عین محرمد و ایچون من عمل
الشیطان یسور لشد عمل شیطان حرام در اوچون حق تعالی ملت حرمتنه
اشارت ایدوب یسور دیکه انما یرید الشیطان ان یوقع بینکم العدا
و البغضاء فی الخمر و المیسر یعنی خمر و میسرده شیطان بینکرده

عداوت و بغض القایتمک استر فی الحقیقه اوایل اسلام هه نو
ضعیف دین و ادایکن آیت تحریم نازل و مدین اصحاب بینند پنجه فتنه
و فساد احتمالی اولوب اجتماع و اتفاق زمانی ایکن خمر واسطه سیله
اتفاق و شقاق القایدد ایدی امام اعظم همام اگر مذهبند بنید
که خرما و عسل و انجیر کی بعض اشیاد ان اخذ اولود حاللد مکر
مسکر اوله اوزم صقندرسی دخی صخله حالل اولود نهایت اختلا
وار مجرد فاره عرض ایله اولود دیمشام امام شافعی بونلر جمیعاً حراملد
دیو فرغ شافعی المذهب بونیدلردن برین اچسه حد واجب اولود غند
غیری فاسق اولود فیم بعد قضا و شهادته اهلیتد ساقط اولود اما جنوی
المذهب خمر اچسه حد واجب اولود لکن تفسیق اولوب شهادتی رد اولمز
امام مزنی بومجلده سوال ایدوب دیو که نجه ممکند حد اولوب شهادتی
رد اولنیمه جواب بود که حد شرعی طبعیست میل ایدوب قلیل و کثیر نه مؤد
اولان امور قبیحه دن منع ورد ایچون در بومعنی خرده موجود اولمغله
حد حاجت مقرر امارد شهادت نهجت ایچوند برکسته که بومقوله حرام
اجنباب اتمیه خبت عقیده ظاهر اولوب نحاشی اتمسی جاننه نظر اولمغله
مذهب امام شافعی تفسیق اولود فاما مذهب امام اعظم اوزم مباحی
احتمالیله عدم مبالا شنه و خبت اعتقادنه استدلال اولمز زیرا انی مباح
اعتقاد اتمکله فعلی موافق عذاید و برکسته اوزرینه بر ظالم قلیع ضروب
شریب خرده اگر اه ایلسه اچمکله آتم اولمز زیرا سفک در مسلد اهورن در
و شرب خمر ضرورت و موت اولوب منحصر ایچون تسکین عطش ایچون و در ایچ
متبعین و منحصر ایچون مداومت ایچون جایز در برکسته طعام بر ایکن بوعزیه
لقه طور و بخریف موت اولسه خمر دن غیر نیست بولا مغله آتی یوزد مو
ایچون استعمالی جایز در و برکسته نک علی اولوب مسلمین دن ایکی امین
طیب علنک شرب خمر ایله ذایل اولود دیو خبر ویرسه لرا اچمک جایز اولود
زیرا ضرورتد ظاهر اکل مینه جایز در و بر بعض علما ایچون زایتمشدر در
حضرت بود و نو که ان الله لم یجعل شفاءکم فیما حرّم علیکم یعنی حق
سبحانه و تعالی سزک شفا کوی حرام ایدوکی اشیاده وضع اتمدی
باب ثانی عشر در دیکته طعامی بیانند در
بونلر ای قسم اولوب برینه حشیشه برینه کیشنه د دکلری تغیر ایله مقدما

بیان اولنمشدی معلوم اولسونکه ملحدین و مزدکیته نک طعام ذبیحه کور
و مناکحه لوی حرامدر هر سلطان و وزیر که بونلرک ساحه لرینه نزول
و مجلس لرینه دخول ایدو و حضور دینه طعام احضار ایدو لرا لایق بود که
تناول اولنیمه زیرا انجسد حرامدر مرقد لر ذبیحه لوی کسید بونلر مرقد لر
اکل مینه بی حالل عذاید لرا و اهل سینه سوال ایدو لرا کدو کرا اولدو کرا
یوسر الله تعالی اولدو دیکنی نیز سن جواب ویرد که بوقیاس امر شرعید
نه عبث قیاسلد بر مذبح خمری الله تعالی امر یله یوز الله تعالی اولدو دیکنی
الطک نهی و منع یله ترک ایدو لکن برکسته مضطر اولسه بونلرک
طعامن یک جایز در حین ضرورتدن مینه تناولی کی بونلرک طعامت
ضایع ایتسه ضمان قیمت لازم اولمز بعض اهل خبر دیمشدر که حاشا بونلر
ایله طعام لرین خلط و غریایه اطعام ایدو لرا اما میره لرین یک جایز در و بر مضطر
دکلدر **باب ثالث عشر خادملر فسا طائفه سنه نظر لری**
و بعض مسائل مهمه بیانند در برکرة حضرت رسالته صلی الله تعالی
علیه سلم غزاده بر غلام جمیل کورد کلری کی قرشوسند کیدو ب آرد لردن
برمجلده اجلاس ایدو بلر ظاهر حاشا حضرت فتنه د خوف احتمالی بوقدر
مراد شریف لری تعلیم امتداد برکسته تنه بر قر اکو اوده اچمک یا خوف
لینده صورتوب کشف عورت ایتسه جایز میدد علما بویایدو اختلا ایدو
بعض جایز در زیرا کورد کسته بوق دیمشدر بعض آخر جایز دکلدر
زیرا هوا ملک و جن دن خالی دکلدر بهر حال کدو نک فاطری اولان
ملکین مکر مین خود مقرر حضرت بر حدیث شریفند یسود برکسته که
الله تعالی حضرت تارینه و پور آخره مؤمن اولسه حمامه از آرسز کیر مسون
بومجلده حضرت ابوبکر ایدو یا رسول الله بز کاه حمامه تنه کیر دم
یا نمک کسه اولمغله از آرسز کیر سم باس وار میدد یسود بلر که الله
تعالی حضرت تدرند استیحا جمله دن اولی در و بر عودت قول اشترا ایتسه
محرمی اولودی امام شافعی قول جدیدند محرم اولود زیرا حق تعالی کتاب
کریمدک لایما ملک ایما نهز آیت کیر می جادی به حمل جایز دکلدر
زیرا جادی نک من غیر ملک دخی نظری جایز ایدی قول قدیمکه علما ی کوفه
مختار ایدو داحوط دخی بود محرم اولمز زیرا محرمیت باقی دکلدر عقیده
منقول اولود و بوند فتنه دن خوف اولمغله اجنبی مقوله سی اولود و حق

تعالی ایته کریمه ده غیر اولی الارزیه من الرجال یومشده یعنی نسیایه نظر
 حرام اولیان رجال ارزیه اصحابی اولیاندر ارزیه عقل و عضو معهود
 و حاجت معناسنه کلور بناء علی هذا بویک کریمه ده بعض علما مراد عمل
 مانده پیوردر بعض علما امور نسایی بلین ابلهاردر دیشمار خادم دخی
 یکی قصدر بری ممسوحده که حاشا ذکر و انشین جیعا قطع اولنمش اوله
 بری دخی ذکر ییاخورد یا لکر خصصینی قطع اولنمش اوله بری باقی اوله
 عورت بونلرک یا نند اسبابند بخر جایز دکلد زبر خوف قینه
 وادد بعضار دیشمار که جماعک اشدی خادم را جماعیدد ذکر منقطع
 اولدوغی تقدیرجه مسیح طریقیله انزال اختیار ایددر اما مسجوع
 اولدوغی صورتله مذهب صحیح بودر که عورت انلرک یا نند نیابند
 بخر جایزدر بعض علما بومحکمه دخی فرقا یشماردر اگر غایت کوچک
 ایکن مسیح اولنمش اولسه جایزدر زیر معامله نسایله انس و الفی
 اولز اگر حالت کبرند مسیح اولنمش ایسه جایز دکلد دیشمار امدی
 اولد خادم که ذکر ی باقی اوله عورت تلریننه دخول و نظری جایز دکلد
 و برکشنه عورتک همشیره سن کورمک جایز دکلد زیر محرمیت
 بوقدد بونی تطلیق ایدکره آنی تزوج جایزدر و نسا ایچون اعمالره نظر
 جایز دکلد زبر احضرت بر حدیث شریفه اعماد ان مشاع ایتمین
 عورتله سر خود اعنی دکل سر دیویر مشلدر **باب رابع**
عشر منع زکوة ایدنلرک احکامی بیاننده در امام شافعی بونلره
 مرتد اطلاق ایدر بومرتد مسلم ایکن کافر معناسنه اولان مرتد دکلد
 زیر بونلر کافر اولدیله نهایت ادای زکوتدن اعراض و امتناع ایتدیله
 لسان عربده برکشنه و امر اقدام ایتدکن صکره رجوع ایسه ارتد
 عنه دیویر طریقندن دوشه ارتد فلان عن الطریق دیویر اما
 شافعیک تغلیظ توله دلیل بودر که حضرت ابوبکر منع زکوة ایدنلر قتال
 مراد ایتد که حضرت عمر سویرد که لا اله الا الله دین تومله مقاتله ایدر
 حضرت سویردی که بن مقاتله ناسایله مامور اولدم فاکله لا اله الا الله
 خلد رسول الله تکلم ایدنجیه دیکر حدیث شریفی تمام حضرت عمر اوقیو حضرت
 ابوبکر سکوت ایتدیله بویخصص اشعار عدیده ره مینند **قطع**
 الا صیحه ناقبل فائز الفخر نعل و نابا قریب ولا تندری

اطعنا رسول الله ما دام باقیما فوا عجبا ما بال ملک ابی بکر
 یعنی اکاه اولک بزی فائز فخر صیاح فتنه سی ظهور ایتزدن اول قالید
 جایز که مومنز قریب اوله بلینه و سلطان انبیایه مابیننده طود دجه مطیع
 اولدق عجبا حضرت ابوبکر زمان خلافتی حالی بجه اوله حضرت ابوبکر
 بونلره ظفر بولدوغی زمانده جواب ویردیله که بز دینزدن مرتد اولد
 لکن ماله میل و محبت من صفت بخل اقتضا ایلدی امام شافعی دیو که حضرت
 ابوبکر بوقعی دلیلدر که برکشنه اوزدینه حق شرعی واجب اولوب
 قادد ایکن ویرمکن امتناع ایسه امام زمان اندن قهر طریقیله
 الموق جایز اوله حاصل کلام برکشنه منع زکوة ایسه کور لم حاشا
 منعی استیلا ایدر ایسه کافر اولد اگر بخار ویرم ایسه مامقالت ایدر کرها اولد
باب خامس عشر حقوق مؤمن بیاننده در حضرت
 رسالت پناه علیه صلوات الله بر حدیث شریفند یوردر مسلم
 اوزرند اوتد حق واددر جریمی اولورسه عفو ذلت واقع اولورسه
 مغفرت ضعیفه مرجع ستر عورت مصیبتی اولورسه ازاله غایبی اولد
 رد و دایما نصیحت اقسریه بر حکم الله دینه دوستلغی حفظ نصرت
 و ذمینی رعایت خسته لکنه عیادت میتی اولورسه حاضر اوله
 خاتوننه متعلق حالتی حفظ و قضای حاجت مرادی اولورسه شفا
 حیوانی ضایع اولورسه ارشاد رد سلام و طیب کلام انعام و احسان
 ایلدیکی اشیانک ابوجه سن ایدر یمین تصدیق دعوتنه اجابت
 مصیبتی ایچون غم چکه دوستلغ ایدر معادات ائمه ظالما و مظلوما
 نصرت ایلیه مقدم ابومعنی بیان اولنمشدی نه بالکلیه مابینده حل
 و حرمتی دفع ایدوب مسالمة طریقیله معامله ایدر و نه بالکلیه مؤمنی
 مخذل ایدر و کند نفسته هر نه لایق کورد ایسه مؤمن آخره آنی لایق کورد
 کند نفسته کویه کورد و کنی آنک حقندن کویه کورد بوحیث شریفی
 انما مد نصیر که حضرت سویرد برکشنه که مؤمن برادرینک حقوق
 مذکور سن دن برینی ترک ایلنه حق سبک و تقاطع مطالبه ایدر البته
 اول مؤمن ظالم اوزدینه قضا ایدر **باب سادس عشر**
گرامت شریفی صراج تعظیمی بیاننده در حضرت بر حدیث شریفند
 یوردر سزدن بریکر صیاح بسلسه اکرام ایلسون حضرت قتاده یار رسول

طریق اکرام ندر دیو سوال آید که جواب ویردیلر که هر کون اذهات
لطیفه سور و ب طراسون بو کلام شریفی قناده به اول زمانده بیوردیلر که
حضرت علیه السلام مسجده شریفده آیدیلر قناده بر کور که کیمش او تورد
ایدی طشره دن بر کسته داخل اولدی صفائی و صاچاری پریشان
حضرت مبارک ایلله اشارت بیوردیکه طشره جیق و صاچ و صفالکی
اصلاح بعله کل امر شریفه امتثال آیدوب بعد داخل مسجد اولدی
بو یله اولق مؤمن برادر بکر پریشان کور نمکن خیر دکلی در بر کسته
و مؤمنی پریشان کور سه طرامق ایلله امر ایستوب بیورد حضرت آنش آید
دایما حضرت رسالت پناه مبارک باشلین یا غلبوب مبارک صفال طراسون

کتاب السابع

آداب اسلام بیانده در بو کتاب اوندی بابی مشتملدر باب اول
آداب مرید بیانده در مریده و الله تعالی حضرت بلوینه و یوم آخره مؤمن
اولانه واجبد که اوقات مراقبه ایدوب عمر عزیز نه حرصی مالند زیاده
اوله اکابر علما دیمشدر که ایکی شی اگر چه صور قاصامت و ساکت در اما
تدقیق نظر اولسه متکلم و ناطق در بری وقت و بری قیر در بوکا متغیر
کلام بالاده مرود ایشدر وقت سیف در دین کار صنادق سولیشدر
الفرضه تمرکز الشکاب هر عاقل کامله لازمدر که اوقات تقسیم و انفاست
محافظه مراقبه فکری نمکده بقا محال دیناده خلود و بود متمتع لاحتمال
بیت کل این انی و ان طالت سلامته یوماعلی الیه حیداء محول
انفاس معذوره آجال محدوده اما فی و اما فی محدوده در شرع منادیلر
ند آیدر که ای طالب خیر بر و کل ای شرطایی بوسودای خامد فارغ اول
کیجه زهادی و قهر و تیر و حدیث الهیه به دلیل و بادی در جناب حق دایما
ند آیدر که ای بنم قولم بنم جانبیه توجه و اقبال و سعادت رضای خیر
ایصال آیدر اعماله اشتغال عبادت و طاعتیه ملازم و مداومت
تقوی و اسباب هداییه تقید و مواظبت ایدر که الله تعالی حضرت بلوینک
مواظبت ایلله متعظ اولان و اصل مقام نجات و نائل انواع سعادت اولسو
تحل رب دکلدر حضرت ابرهیم و موسی علی نبیا و علیهما السلام دخی حق
تعالی حضرت نیک انزال ایلدر که قرآن کریم مضمونیده انلرده اولان قرآن

عقیده

عقیده مع الزیاده موجود در حق تعالی قرآن کریمده بیوردان هدا
لی الصحف الاولی صحیف ابرهیم و موسی حاصل کلام طوری عقیده اولان
ساعاتی اوج قسمه تقسیم واجبد بر قیسمان نفسنی محاسبیه حاسب
قبل ان محاسب مفهومیه عمل ایدر قافله سالاران نقش بندیه ده قدر
الله ارحمهم عاد تد صباغ و اخشام کند و لرینی مریه مشرق بیلر
اودانوب قبله به متوجه با توب حالت زعی سکران مونی قبض
روحی غسل و تکفین و دفنی حشر و حسابی حضور حق حضور حجابی
و باجمله عین یقین ایلله کاینغی مشاهده آیدر بر قیسمان جناب حق
چاده سازه مناجات و عرض نیاز ایلله بر قیسمانده حوایج مهمه سینه
اشتغال ایلله قسیم ثالث ایکی قسم اوله معین مقدمات معلوم اولمشدر
حوایج و لوازم کور نتیجه جمیع خاطر و طمانین قلب حاصل اولن
امدی عاقله لازمدر که زمانه متبصر و متدارک اصلاح شانی ایلله
تقید کلی ایدوب طیب رضای ذوالجلازه طالب و لسانی حافظ اوله
نظم احوال معاش تدارک زاد معاد حرام اولیان اشیا تذذوب
ماعداسی لغوه اشتغالدر باب **ثانی آداب صلو** بیانده
عبد مؤمن صباغ نمازین ادا سجاده سی اوزندن مابعد طلوع شمس
مراقبه ایدوب تمام طلوع متحقق اولدقدضکره ایکی رکعت نماز قبله
بو نمازه صلو الاشراف در لر بجن قوشلق زمانی کوب نهارد ربعی
مقداری یکسه دورث یا الی یا سکر رکعت نماز قبله ایکیده بر سلام
ویره بوکا صلو الفحی دیور بر بندضکره اصلاح شانک ایلله تقید ایلله
طود مق یوریمک ایشتمک کوریمک الوب و یریمک اکل و شربک الله
ایچون اولسون الله تعالی حضرت بلوینک عبد صابر فی اسک همتک همان
آخرت اولسون بهر حال کا غم و انتقال ایشتمک کر کدر دنیا اولسونکه
آخر کار و مال آنی ترک و اندن انتقال و ارتحادر ظاهر دنیا مقصود
بالذات اولوب فرزند آخرت اولدوغی معلوم ایحسب انسان ان یترک
سددی مفهومی امر مقرر و مجزوم زهار لیل و نهار همتک اکل و شرب
مقصود اولسون که متصل اولوق و ازیه بین بهایمدن اولورسن
موتک سمنکه موقوف اولور امام شافعی رضی الله عنه آیدر بر کسته
که همتی خوفیه داخل اولان شیعه مصروف اوله آنک قیمتی خوفینک

نوراه دود و رازده
جیکله جک الم واضطرابی
تا مل و ملاحظه ایلله
نجاهد بیکه
ص

خارج اول از سنه او نور بود و دخی معلوم است که عمر که و دینک سربا
 در آس ما لکدر نظر و تفکر ایله سن قرآن مبین ده مبین اولان ایکی
 فریق قنق سنند سنن اعمالی کتاب الله عرض ایله حق تعالی بیوردان
 الانسان بوی نفیم و ان الفجار بوی جحیم اگر هر کون خیرک زیاده اولو
 اعمال صالحه تقدیم ایدوب صالحین ایله مجالسه ایدوب آخرت اچون
 عمل ایدوب ساک ساک بشارت بر بشارت و اگر هر کون شرک زیاده اولو
 دنیا به توجه و آخرت دن اغراض و جمع مال ایدوب حقوق مسلمین منع
 ایدوب موتی کویه کوروب شهواته منهک اولوب قول و فعل لکده
 منالایتمز سک بیزک باطنی سکا ظاهر ندن خیر در زیر حضرت بر جلد
 شریفند بیور مشدد بر قول که متصل نقصان اوزد اوله موت کاجوتد
 خیر در قول دینی حقند با نفع و ضرر دن سالمدر اگر انجو
 ادای فریضه و ترک معاصی به قصر ایدوب زیاده به مساعی دکلایسه یا
 دایجد اگر قربات و نوافل ایله تطوع ایدوب ایسه یا خاسر در اگر او امر
 الهیه ده اهمای وادایسه اگر قسیم نایندن اولیمز ایسک خاسر و لمغه بار
 سنی ایله مرتبه اولی ده قراره راضی بوز و قولک اوج و طیفه سی وارد
 بری بود که خلق اچند نفسی ملائکه کرام منزله سنه تنزیل ایده خلقه
 رفیق طریقه غرضانیه سنی مراد لینه مساعی ایدوب قلوب مؤمنینه
 القای سرور صرف همت ایده ایکی کند و نفسی جمادات و بهایر منزله
 تنزیل ایدوب نه آنله نفی اوله نه خود ضرری اوچی کندی عقارب
 و حیات و سیبای ضار ذات منزله سنه تنزیل ایدوب خیر رجا اولینه
 شتر ندن خوف اولنه حاصلی اگر کند و کی ملائکه به الحاقه قادر دکلایسک
 با جمادات درجه سندن دخی تنزیل ایدوب مراتب حیات و عقارب
 تنزیلدن احتراز ایله نفسکی اعلا علیین تنزیله راضی اولد و غلک
 صورتن باری اسفل سافلینه برافقه راضی اوله اوله که ایکی اوج
 به ابرجه قورقار سن نه که اوله نه علیهم که کافی نقص
 علی اثنی راض بان احمل الهوی و اخلص منه لا علی و لا لنا
 امدی بیاض نیاز باقی ایکن معاد و معاشکه نافع اولاندن غیری بر شیشه
 اشغال ایتمه ظلمت بقصد قد نضکره او کوی آردی کوی کور مزمن معاد
 از محو معاشله دخی معاد اینون استغاث و استمداد مستغنی

نور و نور

اولد و غلک محقق اولد احتقار کی اوله که مال زیاده سیله افتخار
 ایدر لر خبر لری یوق عمر لرینه نقصان ترتیب اتمک اوزد در
 مفت مسکن صنوع جمالی کشتی نقد عمرین و پر زکر اویینه
 مالک زیاده سی فاره سبی اکثر در عمرک نقصانی ضروری اوزد
 باب ثالث آداب زکوة بیناننده در آداب زکوة
 دخی بد در اول داده تعجیل ایلیه ناکه نفسند افاد محبت الله ظاهر
 اوله زیر ساعی طلب ایدد کد نضکره ویرمه نوع حقوق دن ناشی و لغی
 اشعار ایدد و تعجیلده قلب مؤمنه ادخال سرزد وارد در خیال ابر
 عاجله مفهومی معلومدد بخود استیجار و جنانه ادخلد ایکی بر
 شریفی ادای زکوة اچون تعیین ایلیه یا محرم اوق یا شهر رمضان اوی
 کبی ناکه وقت دخی منضم اوله اوچی فقرایه سراویع ناکه زیاد ابعدا
 اخلاصه اقرب اوله دود دخی جهرا ویرد کد سایر مؤمنینه مقصدی
 اولمق نیکیله ویرد بوافضلده بشی مالک اذ دل و اخبات ویرمه فقیره
 ویرد و کی زمانه سوء معامله ایدوب تعین ایتمه زیر ابواب و ضاع
 بطلان اجره باعثد قال الله تعالی لا تبطلوا صدقاتکم بالین و الا ذی
 التبتی فقیره منت ایتمه منت جهل در جمل صفت ذمیمه قلب در درمند
 اول سنه تمامنه دکن اول اعتقاد ده اولور که فقیره احسان اتمش اوله
 و فقیری هر کور دیکه سلام ویرد کانه ایدوب کی لطف و احسانی ندیکر ایدد
 اما انصافله انصاف ایدن آدم بیلور که اصل منت فقیر کد زکات قبول
 ایدوب ناردن و صفت اهل نارا اولان و ذیله بجلدن تخلص و ذنوب
 تطهیر ایددی فقیر فقار مقوله سیدل بدن غنی بی دین خشندن ناک
 ایدد ظاهر فقیر حجام او شه غنی به خدمت ایتمه غنی انک زیر بار
 منتنه اولور دی بندن دیر مملکی اخراج ایددی دیو خیر دعا ایدد
 بخل دخی صفت مملکه در بر مرتبه دخی بود که صدقه اولحق تحا حضرت
 بد شریفه قدرینه بعدا تربیه بد فقیره واقع اولور فقیره قبول واجب
 اولد و غنک سببی بودر بدی یا ننده اولان امواتک حلال و طیبی قنق
 ایسه انی ویرد زیر احرام ایله بلکه شبهه لوان مالله الله تعالی حضرت
 تقرب لایق دکلد حق تعالی طیب در طیبی قبول ایدد بر کسینه زکونی مالک
 خیرت و ذیلند ویرسه دلیل در که رضای خاطر ایله ویر میوب عن کره

ویرمش اوله و اول صدقه که طب خاطر ایله و برلیه غیر مقبول اولوق علامه
باب رابع آداب صومر بیاننده در آداب صومر و
 البتدر که جمیع جوارحنی معاصیدن حفظ ایدوب بحر فوج و بطنه
 قصر ایتمه که راجع در اوله کوزینی حق تعالی حضرت زدن اشغال ایدوب
 اشیادن ایکنی لسانی لغو و کذب و غیبت اوجیحی قول اغنی استماع جائز
 اولیان اشیادن دور دنجی الارین و یا قارین حلال اولیان امور
 حفظه صوفیه مقدور ایلله صایر اولوب لسانی کذب و غیبت کوزی
 نظر حرامد حفظ اتمین آدم اول خسته کی اولور که فواهدن احتراز
 ایدر اما صومر قاتله دن حذر ایتمز ظاهر معصیتک زهر قاتل اولور
 بیلن آدم بهر حال نخاشی ایدل بشینی وقت افطار ده حرام بیمیه و حالا
 دخی اشرف ایتوب عنداله دعایت ایدل البشی قلبی خوف و رجائینده
 متردد اولوب صومر مقبولیدل فرد و میدد جزیر علم ایتیمه
باب خامس آداب دعا بیاننده در معلوم اولسونکه
 دعا آداب انبیا و شعرا صاحبین در عندالله منزله علیه سی و ادر
 آداب دعا سکر در بری بود که اوقات شریفه بوقیه بومر عرفه شهر
 رمضان وقت شحر بومر جمعه ایکنی احوال شریفه کوزده مثلا اهل
 اسلامه اهل کفر مقابله سی و ماننده یا معمود یغادر کن یا اوقاص صلوته
 و باجمله وقت قلب زمانری فرصت غفلت ایتیمه حدیث شریفه
 وارد در که بومر قوله احوالده کوز قولری آچیلور اوچینی الارین قالدرد
 بوزینه سون حدیث شریفه وارد در حق تعالی حضرت تلرینک لطف و کرم
 اول مرتبه دن عالیدر که قول الارینی جانب جناب عالیه سینه رجا طریقل
 دفع ایتد کد نصره خایب و محروم دوندن دور دنجی دعا ایتدوکی زمان
 اجابتد ترده دی قالدردوب جزر اعتقاد ایدل و جناب حق جمل و علا
 حسن ظن ایدل زیرا حق تعالی قولنک لطف و کرمه ضنی قنددر حدیث
 شریفه وارد در بشینی خضوع و خشوع واقفا ایلله دعا ایدل زیرا حضرت
 رسالت پناه بود حق تعالی حضرت تلری قلب غافلدن دعا بی قبول ایتمز
 البشی دعاده الحافی حاجتی تکرار ایلله زیرا جناب حق دعاده الحافی
 ایدنلری سوند و دعا ایتدم مستجاب اولمکد و یسوس زیرا حق تعالی قولنک
 معصیته و دعائک وقت اجابتنه اعلا یدنجی تحمید و تسبیح و

حققتنا و تعظیم و حضرت رسالت پناه صلوته و تسلیمی تقدیم ایلله
 زیرا دعایتین السماء و الارض موقوف اولوب سلطان انبیا به صلوته
 شریفه و لمایحه و اصل خبر قبول اولن سکرنجی آداب دعا ایدن آدم
 جمیع مظالم دن توبه به اشتغال و ذمتندن حقوق فاس و رایسه اصحابه
 رده و استعلا ایدوب حق سبک و تقا جاننه قلب و همتی کلیتی ایلله توجیه ایلله
باب سادس آداب قراءت قرآن بیاننده
 آداب قراءت البتدر بری حرمت و تعظیمه قراءت و طهارت کامله
 ایلله مش مصحف و قبله به متوجه اولدور و غنی حالت قلاوت ایدل ایکنی وقا
 و سکوت و تاقی ایلله معانی شریفه سن ملا حظدر و تدبر ایدلک قلاوت
 ایدل هر کوند بر کزه ختم شریف ایتمه ساعی اولیه مثلا ملا حظدر معنا
 ایلله اون آیت کریمه قلاوتی پنجه کزه ختم ایتدن خیر در حق حضرت بر حد
 شریفه یسود رواج کوندن اقلده بر کسینه ختم قرآن عظیم ایتسه علمی مرتبه
 آیه و اصل اولما مشد اوچینی قلاوتی خزن و یکا ایلله ایدل حضرت بر حد
 شریفه یسود قرآن عظیم خزن ایلله نازل اولمشدر سز دخی خزن ایلله قلاوت
 ایدلک و بر محله دخی یسود در قرآن عظیمی او قود و غکره بکا کر کلینجه
 باری تبارکی ایتلک آداب رابع بود که هرایت کریمه نک حقنی و بره آیت
 عذاب کلدکن استعاده و آیت رحمته کلدکن جناب عزتدن طلب
 رحمت و آیات تنزیه و تقدیس تسبیح و تهلیل ایدل بشینی خبر او قور
 بر ذاکری بار مصلی ای اشغال احتمالی اولسه ستر او قیه زیرا حدیث
 شریفه وارد در قراءت سرتبه نک جهریه او زینه فضیلتی صدقه سرتبه
 غلزینه او زینه فضلی کیدر البشی صوب حسن ایلله او قودده خبر
 ایلله اوقیه زیرا حدیث یسود در قرآن عظیمی صوانکر ایلله تزین ایدلک
باب سابع آداب جمعه بیاننده
 بودخی بددر بری جوامع ایچند هر قنقی جامع خطیبی که عالم ربانی
 اوله کلامی لله اوله سیرتی سیرت سلف صاحبین اوله سکا جنا
 حق تذکر ایلله اولمقوله عالمک مجلسنه حضور سغی ایلله ایکنی
 اول یومر جلیلدر دعا مستجاب اولاجنی ساعیت شریفه بی کوزه ده اول
 ساعت ایتهم اولمشدر لیل قدر ایتهم اولندور غنی کی تا که عید مؤمر
 اول یومر مستطابک جمیع اوقات استغراق و استعاب ایدل اوچینی اول

كونده سلطان انبيا به صلوات شريفه بي جوق ايدن زير حضرت بشود
 بر كشته يوم جمعه ده سكه بكا صلوات و بر سه حق تعالى اول
 تو لك سكه ان يلقا كا هارن عفو ايله دور دنجي اول كوني فرائي قرآن
 عظيم الشانه تخصيص ايله خصوصاً سور كهف تلاوتند خالي ايله
 بشي اول يوم مبارك كره نوافل جوق قبله زير نوافل يوم جمعه قوله لا تو
 و حقيق در حديث شريفه وارد در بر كشته كه جمعه كوني دور ركعت
 نماز قلوب هر بر ركعت بر خاتمه و التي كره سور اخلاص اوقسه ديد
 حقيه تا جنتك مقامن كور مينه مستحق اولان بود كه يوم جمعه ده
 دور ركعت نماز قلوب بر ركعت سور انعام بر نده سور كهف بر نده
 سور طه بر نده سور يس تلاوت ايله بولطفه مظهر اولان نرا بخ
 حفظ كلام الله ايدن در التبي اول كونه اقل مرتبه بر اتمك باري
 صدقه دير يدني هفتك ايله اول كوني ذكر و صلوات و صدقه و تطوع
 ايجو اختيار ايدن امور دينيه بي ترك ايدن تا كه مظهر بر كات عظيمه ايله
 باب ثامن **اداب اكل طعام بيانند در**
 امام شافعي رضي الله تعالى عنه ايدن بر كشته كه اغزيه بولقه وضع اتمك
 مراد ايدن اوكي مسئله به محتاج اولور دور واجب دور مستنون
 دور آداب و اجابت بر ي اكل حلال بر ي اكل حليب زير انجك تناول
 حرامد حلال طيبك فرقي بود كه حلال اولور كه انجق شرع تجوز ايدن طيب
 اولور كه شرع مع الطيب تجوز ايدن او چيني رازق الله تعالى حضرتي اولور
 معتقد اوله دور دنجي شكر نعمت الهيه بي دا ايله سن بود كه اول
 طعام بسم الله آخرت الحمد لله دينيه و صول اياق اوزدينه او توره و قبل
 الطعام و بعد الطعام الذين يويه آداب بود كه اوكندن ييه لقه كوچك
 ايدن صحنك اوستند ييه لقه غيره نظر ايتيه مستحق بود كه سفره وضع
 اولور كوي اتمك كن شاوله شروع ايدن كانه مسافر در عجله اوزن در بومنت
 تذكر ايدن طعامي عبادت الله متقوي اولق نيتي ايله تناول ايدن اشها
 و حرص طعام ايجو تناول ايتيه تمام جوع اوزن اوله و طعامد فراغ ايدن
 جوع اوزن اوله يعني تمام امثلايه مباد اولجيه ييه اولدم ابد طيبه محتاج
 اوليه معدنك بر مرتبه سي وارد اوزن زياده في هضم قبول محالدر سر
 نغذ زياده بر ايسك كند كه جفا ايدن سن و لقه اولده نه لذت بولوي ايسك

ملاحظه

سائر لقه لوده بولق احتمال دكلدر مجر حصره متابعت وجود كه جفا و زنت
 لايق لطف طبع و مرقبي مستحباتك بري دخی بود كه اتمك اكرام و اجتهاد
 ايله زير اكه توام آدمي اتمك در حق تعالى حضرتك نعم جليله عذرا و نور
 ات و نان سب حيات انسان اكن نه قيمتي ارزان اوله حمدي دور كه شعر

گر می خام و لطفی مطلق قدر	نعمتت اهنی ابلقید
السه آدم بها سته نانی	نه بونی قورده و زمره نه آبی

بري دخی بود كه يا لكره محبوب غير ايله ييه زير اطعامد خلوت و وحدت
 مذمومدر طعامك فائحه و خاتمه سي طو ايله اوله لقه كوچك ايدوب
 چيند كده اغزي ملايمت اوزن تحريك ايدن شدت اوزن حركت ايدن ميه
 صحنك اتمك اوزدينه قوميه ايني اتمك سلبه استي طعامي اوقليه بر مقير
 اول اغزي ايله صور بعد دستماله مسح ايله لقه و نان خرده جكار
 ضايع ايتيوب تناول ايدن حديث شريفه وارد در بويله ايدن كشته نك
 عيشي طيب اوله دي فائدن مصون و بواضاع اديته مهر حور عين اولور
 بوسه مشاورد طعامدن فراغ ايدن كره الحمد لله الذي اطعمنا و سقينا و
 او انا سیدنا و مولانا و یسوی سور اخلاص و سور قريش تلاوت ايدن
فصل طعامي غير ايله بدو كي زمانه دخی ادي بدو بري بود كه مجلس
 پير و عالم حاضر اولور غي صورتك اكل اولان اوزا اتمدن طعامه ال اوزا ييه
 ايجو طعام اوزن تكلم ايدن زير اطعام اوزن سكوت تجوس عا دشنند
 او چيني بيله اكل ايدن ادمه رعایت ايدوب غدا ايتيه زير ايكينه غدا
 حرامد دور دنجي طعام اوزندين يمين و يروب الله حقيقون بو طعامدن
 تناول ايتن دينيه بشي انجق نفسيله مقيد اولوب لقه غيره نظر ايتيه
 التبي تغير ضباغ حضا ايدن وضع ايله مثلا طعام اوزدينه ال
 سلكوب يا اغزي يقين ايدوب يا اغزيه صوفيان طعامي صحنك القا اتمك
 كوي بومقوله لودن حذر ايدن يدني صحنك صباغ جاننه توبه امام حسن رضي
 الله تعالى عنه ايدن كشتك كاندن دور نسته بري بوكه اخلاقه
 قادر اوله ايجو تر اوزيله سويلوب اغزندن چيقن كلامي ثانی ايله اخرج
 ايدن ايجو معامله سته مالك اولور غي نسته ايله معامله ايدن در دخی
 ضرر و بر ميه جك قدر تناول ايدن **فصل** ايدن كره هر ضباغ اغز رايجو
 طب ايدن بر نسته تناول ايدن بوضع دفع صغرا و تصفیه لون و حفظ

مرکز ایدر قاضی قبل اکل الطعام محکمه جعیه د دکلری بومقادند
و طعام غیره طبع ائیمه امیر المؤمنین امام علی کرم الله وجهه ایدر بر
کسینه که بقا استینه بقا خود متصور دکلدر طعامی صباغ اذکن بسو
و سودای جماعی تقلیل ایتسو و دای تخفیف ایتسو علما دای دین ایل
تفسیر ایشار **فصل خیر اطعمه لحم و خیر در بر کسینه فرق کون لحم نمسه**
سوء خلقه مینا اولور لکن دایم این آدمک سواد قلبی غالب اولور
حدیث شریفه وارد در بر خانه که انده سرکه اوله اول خانه صاحبی فقیر
باب تاسع ادا ب شرب بیانند در ادب بودر
بر دای صباغ ایلله آتوب بسم الله دیوب مقص طریقه سوزن رک ایچه
دفعه یو طیمه و حالت نومک و قیامک ایچمه اگر اثنای شربده حاشا
گرمک عارض اولسه باشی بر دافدن تحویل ایلسو یا ایکی اوج نفس ایل
ایچوب هر برنده بسم الله و بعد الشرب الحمد لله الکی جعله عذبا فراتا
برحمته و لم يجعله سلیکا ایچا دیمه و شرب ماده اشرف ائیمه زیر
مفسد مزاجله بر کسینه شرب ماده اخراط ایتسه مبتلای علت
استسقا اولسند اتفاقا اطبا وارد در ماء مفرط بر د و حره منابه
دکلدر مضرد و وقت شرب بین البرد و الحار متوسط اولمق کر کدر
شرب ما نافع و نجه ضرری دافع اوله **باب عاش**
صاحب ضیافتک ادبی بیانند در مضیفک ضیف ایله معامله
بشر ادبی وارد در اوله اگر صاحب ضیافت ضیافت ایتد صکر ضیافت
ضیف اوزدینه متب عظیمه عذاید جکینه علمی لاحق ایتسه دعوتنه اجابت
ائیمه ایکنی صاحب ضیافتک ما لند شهنه سی اولسه یا اول مجلس
وضع منکر کورسه مثلا بر آدم تمسخر اولمق کی یا اهالی عرض هجو
اولمق کی یا صاحب ضیافتک خانه سی دیوارند صور تار کورسه یا
اول مجلسه نظارت طریقه لسا حاضر اولور غنه حرم علم ایتسه دعوت
اجابت ائیمه ایچمی بعد مسافه ایله تغلل ائیمه دور دخی صومله تغلل
ایتیوب خانه صاحب ضیافت واره اگر صاحب ضیافتک قلبی اول
مرتبه ایله متسل اولوب صومله منع ایترا ایتسه حالی اوزد باقی اوله
که رضاد بر مزایسه انظار ایدر بشی ضیفک دعوت اجابتد نیتی
سنت سلطان انبیا صلی الله علیه سلم اقتدا اوله مجر دامله بطن

خیت اولیه زیر او وضع بهایم عادتیدر **باب حادی**
عشر ضیف و مهمانک ادبی بیانند در بودخی دیدر اول بعد طریقه
تغلل ائیمه ایکنی صاحب خانه نه محله اجلاس ایدر سه انده اوتون صاحب
الذاد ادر یغور داره مقنضا سنجه خانه صاحبی اوتون ستری لازم
اولان موضعه اعرفد رایچی مطبخه نظر ائیمه زیر او وضع نوع خست
و حرص و شهود ناشی اولور دور دخی نماز قلمق ایچون قبله دن و طهارت
ایچون خلادن استیجار ایلیمه و مسافر کتمک اذن طلب ایتد که و بره زیر
اذن و بریحک سبب و خست اولور صاحب خانه به دخی لازم در که مسافر
قبله جهشی و موضع طهارتی کوسر و ب تطیب قلب مهمان ایچون خانه سی
قبوسنه حقیقه و سفره اوزدند مسافر استیصال ایتد کی آدمی جلاد
ائیمه زیر مسافر ک عیشتی منقض اولور صاحب خایه به لازم که ایضا
طعامی تعجیل ایدر زیر اکابر علما دیمش که اوج نسته سل علتنه باعث
اولور بری آدمی مصلحه کوندر و ب اکلمک ایکنی شعله دار اولیا موف
ایچمی انظار طعام و صاحب خایه لازم که حضور مسافر ده جاری سینه
و خذ متکا و نه غضب ائیمه زیر مهمان و خست و بر و ضیفه دخی لازم
اولان بودر که اوکته هر نه قویلو رسه راضی اوله صاحب خانه اجازتی
اولینجه حرکت ائیمه طعامدن فارغ اولدقن صاحب ضیافت دعا
ایدوب زاد الله فی تعبتکم دیمه مشتهیات نفسدن بر نسته استمک
جایز دکلدر الا طود وضو افندی طبلد نسته یوقد و سفره اوزدینه
بر پیر لازم التوقیر یا صاحب صدر غایتقد اولسه افلا ابتدا ایچمیجه
طعامه آل اوزد ائیمه و مسافرین جوق ایتسه صاحب خانه ایاق اوزد
طور و ب حقوق مسافرینی رعایت ایدوب ادای لوازم مهمان نوازید
تقصیر و جانیندن تحاشی ایدر اگر آزا اولور سه بیله جه اوتوره
باب ثانی عشر ادب نقر بیانند در مسئله لایق
بودر که آیدست ایلله او یویه حضرت علیه السلام بر حدیث شریفه بر
بر کسه که آیدستله یا نه اول کسینه ایلله بر ملک یا توب صباغ اویاند
زمانه اول ملک دیر که اهلان قولک طهارت اوزدینه یا قدی
کاهلین عفو و مغفرت ایلله و یا ندوغی زمانه قبله متوجه اولد
حادث صباغ جانبته یا نه بعد زمان صول جانبته دونک مراد ایتسه

جایزد و یاد تو غی زمانه با ستم ربی و ضعف جنبی و بک ارتقه
اللهم ان امسك نفسي فاحمها وان ارسلتها فاحفظها بما
تحفظ به عبادك الصالحين و بیه حدیث شریفه مؤمن یا تو غی
زمانه بر ملک و بر شیطان حاضر اولوب ملک خیر ایله فتح شیطان
شر ایله فتح ایله دیر دعای مذکور ی تو قدس ملک کمال سرور و صفا
شیطان خری و خذلانه مبتلا اولور بیه شد کراهتی بتی اولان بوم
معلومه که طرفی نهاده نویند بری صباغ نما ذندن صکره اولان او نجو
بری بین العصر و المغرب و بین المغرب و العشاء اولاند حضرت علیه
السلام بر حدیث شریفه بود صباغ تو می مانع رزق و قیلوله
مستحبه حضرت علیه السلام بر حدیث شریفه بود لر قیلوله ایدک
زیرا شیاطین قیلوله ایتم لر ابن عباس حضرت قلندن مروید که تو می او
قسمه بری سبب حسن خلق و بری سبب حق و بری سبب فقر در اول
قیلوله در که مستحب ایدک صباغ او نجو سیدر سبب فقر در او نجو بعد
العصر او نجو در سبب خفقان سنت وقت ضعیف مکرره بعد العصر بعد
الصبح مکرره بر کسینه که او نجو سندن او یا نوب الحمد لله الذی حیانا
بعد ما اماننا و ائیمه البعث و الشور و بیه اول کونک حقن قصا
ایتمش اولور **باب ثالث عشر آداب خلا بیانده در**
مستحب اولان بود که اگر دفع تقاضی صحرا ده لازم کلور سه اعین ناظرین
غایت بعد اوله و بر دیوار آردن و یا در خراب خانه ایچند او توره و
عود تنی قبل الجلس کشف ائیمه صحرا ده قبله به متوجه اویسه بنا ایچند
باس بودر شمس و قمر استقبال ائیمه و اقیان صوبه بتول ائیمه و
بعض ذلک بر کره بتول ائیمه زیرا سعد بن عباده بر ذلک بتول ایدک
ایک طاق اصابت ایدوب بو کلامی لسان جن دن استماع ایدوب و فاک ایتمش

قد قتلنا سیدنا خرج سعد بن عباده
فرمینه الشهمین فلم یحط فواده

یعنی خرج قبیل ستم سیدی اولان سعد بن عباده بی یکی اوق ایله رحی
و قتل ایدک مرادینه و اصل اولدی بک بزرگدن و هوا به مقابله دن
و پیش اغاجی آتند احراز ایلیمه و خلا به کیر دکن صول ایاغن تقدیم
ایلمه اسماء الله با زلمش نسبه و اریسه اوزندن کیدن قبل الذی

در

خارج

خارج خلا ده بسم الله سبحانه و بیه و خلا به باشی آجوق اولدوغی
حاله کیر میبه **باب رابع عشر آداب دخول حمام**
بیانده در بر کسینه که حمامه داخل اوله اولاد مک دوت واجب
ایکی سنتی وار در اوله کو بکدن دیره و ارنجه ستر عورت و اجیدر ایکی
دلاک و حمام نظر ندن خصوصاً عورتن حفظ و اجیدر او نجو خلقک
عورتلرینه نظر اتمک و اجیدر دوت دینی مکشوف العورت ادر کور سه
ایمانا و احتسابا زجر و منعی ایلیمه ائیمه عاصی اولور ابن عمر حضرت لر
حمامه کیر دکلرند بر جنبز ایله کوز لرین با غلرایدی سنت بودر که
حمامه کیر دکه عبادت ایچون بدننی تنظیف نیتن اید صول ایاغن
تقدیم ایده ذرا خلا کی موضع شیطانند صوبی دو کمدن اشرف ائیمه
حمامه سلام و بر میبه لغو تکلا ائیمه حمامه بین المغرب و العشاء کیر میبه
استی خلوت کیر دکه اعوذ بالله من الشیطان الرجیم و اعوذ بالله من
النار و العذاب الایم آید بر کره توره استعماله تنظیف بدن
ایده حمامه جعق مراد اید کرم صوق صوبله ایاغن بویه ناکه مرض
نقر نیدن امین اوله ایام حارده چیققدوغی زمان باشنه صوق صو
قویه و بعد الخروج و ساعت یاته ذیر اول نور دور ایچم مقامنه کیر
اکابر کلما نندند ثلاثه بعد ثلثه النور بعد الحمام و لو حظه
و البول بعد الجاع و لو قطره و المشی بعد الطعام و لو خطوة **باب**
خامس عشر آداب نکاح بیانده در بودخی سکر در آداب
اول بودر که عقیقه و محضه عورت تزوج ایدک ذرا فاجره عورت ایچد
خالی دکلدر یا مال ندرجه خیانت ایدک یا عرضنه اگر مالنه خیانت
ایده سه ندرجک حالی مشوش اولور اگر عرضنه خیانت ایدر عند الله
ندرجک نکال و عذابی زیاده اولور صباغی دتوت لکله گذران اختار
مغضوب الهی و خلق ایچند سواد و جهمی محقق اولغله هر کس نظر حقار
ایله نکران آخرال مکدر افضاخ امر مقرر طلاق و بر دو کی صورت
جایز که تعلق خاطر ی اوله نیجه فساد مؤدی اوله ایکی عورت بوقلبه که
حسن الخلق اوله ذیرا سستی الخلق و سلیطه عورت زوج اوزدینه نمکدن
خانی اولر کافره النعم اولور حاصلی ندرجک عیشی مستقص و قتی متکدر
اولور او نجو صفت جمالی سبب الفت و امتزاج و باعث صحت و ازدواج

در

بوسیدند که تقدیم رؤیتی بخیر از ایشاد در بعضی علماء دیشاد مقدما
 مسئله دند که هر نکاح که قبل از نظر واقع اوله آخری هم و خزن در
 دود بخیر مهری تعلیل اید حدیث شریفه وارد در که خیار نسا اول
 عورت در که مهری خفیف و جهیز لوی حسن اوله بشیعی عقیم عورتند
 حذا ایلله خبرده وارد در کج خانه ده بر حصیر عقیم عورتند خبرد
 التبیح بکره رعیت اید زیر آفت و محبتله آفت در بدیجی اصل نسب
 صاحبی اولوب شجره مبارکه دن حاصل اوله ذرا منادی و صالحه و
 صاحبه اخلاق حسنه اولود سکر بخیر اقا رب قریبه دالمایه ذرا اولد
 غایت ضعیف اولود حتی سببند علماء دیشاد که قریب قریبند حجاب اید
 شهوت ضعیف اولود سبب ضعیف و لدجیاد **باب**
سادس نسا ایلله صحبت و عشرت و مساکن و الفتن بیانده
 ولیمه یعنی جمعی زفاف سند رچن رکسته عورت آسه فقر اولد
 و اشنا ایچون طعام احضار ایدوب بر هفتله دن اوتله چور میسه
 دایره و دبلک و اظهار فرح نکاحه سنت در ایکنی طایفه نسا ایلله خلوق
 حسن اوزده معامله اید اگرچه خلوق حسن اشتراک کس اولود دکلر
 داد خداد در تصرف عیدک مدخلی یوقدد یوقدد وارد در که طایفه نسا
 اذی و جفا لویه و اندر استماع اولناد کلمات مهمله لویه تحمل اید ذرا
 اندر ضعیف و عورتد مرکبه در وضعقلویه علاج جفا لویه تحمل و
 سکوتد ستر عورتلویک علاجی اولوبینی اولره بجن و ستر اتمکد
 اوچینخی اولر ایلله مزاج و لطیفه اید نهایت حد دن زاید دکلر
 غایت انقباض نه غایت انشراح مناجامی بکدر بیت
 یکو خوی خوشست امانه چندین صبور بهرست امانه چندین
 عقلاری مقدار مخاطبه اید کلم الناس علی قدر عقولهم بولر حقند
 قیلا زمد در بدیجی مزاج و ملاعبه ده و حظه و ارمیه که زواج
 هیئت و وقاری حیز اعتبار دن ساقط اولوب باطل و خیالده مسخره
 مؤدی اولیمه بوضعه دین اهیدن چیمقر حضرت و حدیث شریفه
 بود رعیت و حبتی اولیان آدمک دین اولماز بویکی مرتبه اهل الله
 و جن علاجد قالور ینسج الحرق علی الرافع بر تقو دیکچی بیوک کورنکه
 بشاد عورت زوچی نماز مقامنه قیوب ارقه سنه سمر وضع ایدوب

فاس و نسا به مسخره اولود حق تعالی خود قران عظیم و فرقان کریم یورد
 البرجال قوامون علی النساء یعنی ادر کک کک عورتلار اوزدینه غالب
 حکمدر بوضود قل قلب موضوع لا ذم کلود بشیعی معاشرت و الفتله
 رعایت اعند الاید خیر امور اعند الله معامله و مصاحبت نسا
 مواضع تهم و افاتدن منع اید التبیح نفقه لرند توسیع اید ثواب
 نفقه اتباع ثواب صدقده دن زیاده در بومقرده که نه امساک و
 نه اسراف کرک ایکیسی بیندن حالت متوسط اختیار اولنه بدیجی
 طایفه نسا امر دینک محتاج اولد قلربی اولره تعلیم اید مثلا احکام
 صلوة و احکام حیض و نلری زوج تعلیم ایتدوکی صورتد عورتلر
 تعلم ایچون زوجهک اذنی اولقسنین منزلدن خروجه رخصت و
 زوج صورت تقصیرده عاصی اولد خوتکار قران عظیمه یورد قوا
 انفسکم و اهلیکم قارا یعنی کند و نفسکری و اهلیکری ناردن وقایه
 و حفظ ایلک امر الهی به مخالفتله اتم اولوق مقدر اولود سکر بخیر
 عورتی و ارایسه عدل ایدوب بر طرف میل کلی ایتیمه مصاحبت و نظره
 تسویه اید ترجیح سبب اتم عظیمه حدیث شریفه وارد در رکسته بکر
 عورتک برینه میل کلی ایتسه یوقر قیامتک بر طرفی مایل حشر اولنه
 حلقه بدیجی عورت نشوز و فراشدن امشاع ایتسه و عطر و یضیعی عیاد
 ایدوب اطاعت ایتدوکی تقدیرجه ترک و فراشدن ارقه سن دونه ینه
 مطاعت ایترا یسه اوج کیمه ترک اید ایتمرسه ضرب اید تا که الله امرینه
 راضیه و حقه راجعه اوله **باب** **سابع عشر آداب**
جماع بیانندن در بودخی آلتی در بری اولدر که اول مزاج و لطیفه و در
 جماعی تقدیم ایدوب حاشا حمار دیشیسی اوزدینه دوشدوکی بکی ایتیمه
 ایکنی تقدیم رسول اربینه دوشه مغیره خاتونی اول خبرکی کونددر
 بعد ابرکی یعنی حاشا آلتیکی دیدوکی بود رسولدن مراد اویمک و معا
 و ملاعبه ایتدوکی بکیفیتله الذ و اطیب اولود اوچینخی محل جماعه
 بر اودیتله استیثاره اید رسول اگر مر صلی الله تعالی علیه سلم بویله اید
 ایدی احادیث شریفه وارد در که سزدن بر یکر خاتونه جماع مراد ایتدوکی
 جبران بکی اوستنه دوشیموب مقدم رسول کونددر اصحاب کرام بار الله
 رسول ندر دیواستعلام ایتدوکلرند بود دیلر قبله و معا فقه دود بخیر

قبیل وقاع ده بسم الله العظیم الله اکبر الله اکبر الله اکبر
 دینه اگر سورة اخلاص او قود احسنند بوند نصرت الله جنتنا
 الشیطان وجبت الشیطان ما رزقنا دینه بر کشته که ولد استینه عند
 الجماع ولد احمد و محمد دیسه خر سیمانه و تعالی بر ولد احسان اید
 محبت و ولد استینار دن جوق کشته ایدوب و اصل مراد اولشود در
 بشخی انزال مرتبه سندن صبر کلی ایدوب استعمال ایتیه که کند و اصل
 اولدوغی لذت مرتبه سنه خاتون دخی و اصل اوله **فصل** امیر المؤمنین
 حضرت علی کرم الله وجهه و حضرت ابوهریره دن و معاویه دن مروید
 هر ماه اول کجه سی و آخر کجه و نصف کامل کجه سندن جماعی مکرده
 کور لرایدی زیوای کجه لوده شیاطین منتشر اولود و وقت جماعت
 حاضر اولود لرحالت حیض ده خود جماع ممنوع اولدوغی محل کلا و کلا
فصل تحت تصرف رجالدن اولان خاتون خرة اولوق واد جاریه اولوق و
 خرة اولسه عزل و دکوری که حاشا منی بی جن انزال ده حفظ یا طرف
 اخره صرف در خاتونک اذنی اولیحق جایز در بعض علما دیمشکه صحیح
 بود که اذنی اولسه دخی جایز در بر کشته سلطان اینیایه کلوب و جاریه
 واد اکا جماع ایدم لکن حامل اولدوغی استم دید که بیوردیلر
 عزل ایله سندن مقدورک مرتبه سی بودر اگر حق تعالی انک رحمت
 بر ولد تقدیر ایتدیس بهر حال وجوده کلور اولد کشته که بر طریق
 ایدوب بعد زمان حضور عترته کلوب مراد حاصل اولدی ددی

کتاب الثامن

اولاد بیانند در بودخی اون بابی مشتمل در **باب اول معنای دعا**
بیانند در معلوم اوست که دعا عبادتد حضرت رسالت پناه و حدیث
 شریف الدعاء هو العبادة یومر مشد حق تعالی خود قرآن عظیمه یومر
 ان الذین یستکبرون عن عبادتی سیدخلون جهنم و آخرین عبادتی
 دعا ایله تفسیر ایتشود حق تعالی دعا بی عبادتله تسمیه یومر که فی الحقیقه
 عبادتد که مستحب کشف کرامت و باعث اجابتد حضرت رسالت پناه بر
 حدیث شریف یومر بر مسلم یوقدر که حق سبحا و تعالی حضرت تلمینه دعا ایدر
 اول دعا ده کاه و قطع زخم اولیه الا حق تعالی اکا ارج نسته ذرین احسان

ایله باجا

ایدر یا رجا ایدو کشته بی تعجیل یا آخرت ایچون اذخار یا آنک
 بر بلا سن دفع و کشف ایدر بر محله اصحاب کرام ددی که یا رسول
 الله بوقدر جبه دعا بی جوق ایدر در جواب یومر که الله تعا حضرت تلم
 احسان و عطاسی کتر در بعض کشته بومر که سوال ایتشود که مؤمنه ایدم
 اوله قضایه رضا در هر بلا و شدت و هر خیر و منفعت الله تعا حضرت تلم
 قضایه اولیحق پس معنای دعا نند دیمشکه جواب ویر در **شعر**
 اذا رأیت ینوب اللیت بارزة فلا تقن بان اللیت منسب
 یعنی ارسلانک دیشن آجوق کور دکک زمانک بسم ایدوب کور اکل
 ای رشد طلب ایدن آدم اوله اکل که قضایه رضایه معنای ترمک
 دعا اوله عاقل اولان آدم قتی بای دن چیقش او ق کلور ایکن قلغانی
 آتوب یا غیری طریقله دفعه علاج میسر اولیحق طنبوب قضایه رضا
 ویر لم کلسون موقسون دیمک ایدم کشی مراد ایدو کشیایه وصول
 حق تعالی حضرت تلم سبب خلق ایدو کشیایه تشبث دخی قضایه
 رضا در ترمک استیایله مراد دن جرمان و تخلف مقصود رضا الهی
 مناقض در هیچ عطشه مغلوب اولان آدم بزه حق تعالی عطشی قضایه
 دیو یا نند اولان ماء بارده ال اوذا یتوب عطشدن هلاک اولوق
 هلاک اولوق قضایه رضا میدد بلکه حق تعالی حضرت تلم رضا
 قضاء اللهدن اولان صوابله دفع عطش در امد رضا بالقضا و معایه
 دکلد بدکه ترمک اعراض در بر قضیه دعایه مخالف دکلد بعض علما
 سوال ایتشود در که بر دعا ایدر زنجون مقبول اولمز جواب ویر مشکه
 حق تعالی سزه ایقام ایدر شکر ایتمز سز علما دن علی ایشیدوب عمل ایتمز
 زهاد ایله صحبت ایدوب انله موافقت اختیار و جباریه مستالا
 اولدو بلا لری کور و با عباد ایتمز سز سبب بودر دیمشکه بعض علما
 دیمشکه که نفس کرده قصود اکلوب بر اعمال مز دایما شروع در بجه
 رجا و نه بوذایله دعا ایدم دیمک زیر حق تعالی دشمنی اولان ایدسک
 مع کفره دعا سن قبول یومر مشد شیطان بنی اولدومه قیامته دیکر
 مهل ویر دیکر حق تعالی قبول ایدوب انک من المنظرین یومر دعا افضل
 عبادتد عباداته ریا عمله عجیب مداخله ایدر اما دعاده بواجتهال
 یوقدر بعض علما دیمشکه که فتنه آخر زماندن اول آدم خلاص اولور که

نصف مفید اولدی حضرت
عیسی تعجب بدوب مایوسا
قیوب بدوب
ص

خایف آدمی و عاقلان در وقت معلومی وارد در اول
وقت مصادف دید یک قبول اولور اولی بحق اولی **حکایت** ایدر که
حضرت عیسی بر کویه اوغراوب کورد دیلر اهلندن غایت غم و حزن و نکار
وارد سببند سوال ایتد کلرند و دیلر که پادشاهم ک بر قری وارد اول
خسته اولوب اطبا علاجنده عاجز اولمشدر پادشاه بوقید ایله اشتغال
ونظم احوال مایلکه اهل ایتمشد سبب حزن و ملال بود حضرت عیسی
کچوب کیدر کن بر او دیمان اچمند بر اغاج فریاد ایدوب یا روح الله بنم
میوه م پادشاه ک فرزند اولان مرضک علاجید و دکه دیو شور و
پادشاه ک قرینه اچورد دیلر سنده آیه ده اول محله اوغراوب قری
کورد کلرند جوینده اول میوه فریاد ایدوب دیکه یا روح الله بنم
کذب ایتدم صحیح بو قزک علاجیم لکن سن بنی وقتند اچورد مدک حق تعالی
خود هر امر اچون بر وقت خلق اتمشد حالا اول وقت معلوم کلوب بنم
علم ظهور ایدوب بو قزک مرضی مندفع اولق اوزد و ددی زیرا اولان
چرخ بو قلمون کل امر بوقیه مرهون اولیله واقع اولوب حق تعالی اول
بالای ازاله و شفا و صحت عنایت ایلدی **باب ثانی**
اوراد انبیای عظام بیاننده در نسخه اخراده عنوان باب حضرت
شینک صحیفه سنده اولان اوراد بیاننده واقع اولمش و رد نصیب معنا
کلوب انبیای عظام اچمند حضرت شینک نصیبی لطف ایلیدن توضیح
سعادت افاد اولمش دیمک اولور حضرت شینک علی نبیا و علیه کسلوة و
السلام صحیفه سنده بیان یورمشده عاقل کامله واجب و لازم اولان اولور
ساعات و مینه دور قسمه منقسم اولوب بر قسمند جناب حق مناجات بر قسمند
تفکر احوال مصنوعات بر قسمند محاسبه مافات ایلیم و بر قسمند ماکل
و ملبس و مشربند محتاج الیه اولان اشیایه صرف اوقات ایلیم عاقل هیچ
بر نسنه به طبع اتمک کزک الا اوج نسنه به بری اخرت اچون تدارک بری
دیناده صفای خاطر الله تعالی بری حرام اولیمان اشیایله تلذذه بیت

هرگز حسد نشاید بر منصبی و مالی
الا بر آن که دارد وقتی فراغ مالی
بود خزانة عقلدر که زمانی ضایع ایتوب مصاحبه تقید و تسانی حفظ
ایلیه انبیای عظام و دد و وظیفه و طریقه مسلوکه کربورد علیک بها

در وقت

باب ثالث جمیع ایا مدام لا زمر اولان و مرد بیانشان در
معلوم اولسونکه آدمک سر مایه می عمر دید سفری اخرت در فایده سی
جشنده سعادت بر سعادت اول کسینه اچوند که فرصت عمری غنیمت
بیلوب اوقاتی لغو و عیش ضایع ایتیمه حق تعالی بودر لا خیر فی کثیر
من یجو یهم الا من امر بصدقه او مغروف او اصلاح بین الناس
یعنی بو مخلوق سوز لوبنک اکبرند خیر بوقد مکر تصدق و احسان
و اصلاحه امر اید نلرک کلا شند خیر اوله امیک عاقل اولدر که حفظ
لسان ایدوب قد زمان بیلوب متهافت دینیه به اشتغال اید **مصرع**
کل شاة بر جلها سیناط یعنی هر قیون کند و یا غنندن اصله کر کدر که
کسینه دن کسینه به نفع بوقد اهل دنیا قشند صاحب دت اول آدمک
مال و جمال و خیل و بغال ضایع اوله انبیای اولیا قشند بو نلر شی دکلدر
صاحب دت اول کسینه در که الله تعالی حضرت بریله مناسب ایدوب و اصل
خفا یای اشرار اوله بر کسینه نک که الله ایله سری اولیمه عند الله قدری
بوقد بر کسینه که دایما زیاد اوزد اولیمه نقصاندر بر کسینه که
نقصان دین اوزد کند و بی سیمز ها لکدر بو خبر سکافانده عظیمه جهشتند
کافی و بصیرت و غیرت جهشتند وافی در که حضرت سرور انبیای بر حدیث
شریفند بودر بر کسینه نک ایکی کوی بر اولسه مقبوند بر کسینه نک
دوئی کوی بو کوند خیر اوله ملعونند متصل زیاده اوزد اولیمان
نقصاندر در مبتلای یلای نقصان اولان آدمک خود حیا شند موتی خیر
ذرا الحق صحیفه سن سیاه ایدوب کاتبین ایتاب ایدر بر کسینه که
یومان اولند معافات اولمش اوله یعنی نفی صحت و عافیت ایله مقفتم
اولوب اول کوی خیر صرف اید اول کونک اخرند مکافات اولنور امیک
هر کس ختم لا زمر که هر صباغ اوج کره بود دعای اوقیه بسم الله و یا الله
اعدد نک لکل هول لا اله الا الله و لکل هم و غم ماشاء الله لا یخلو
مکان من قدره الله ذل کل شیء لعظمة الله لا حول ولا قوة الا بالله
العلی العظیم حدیث شریفه وارد بر کسینه که بوئی اوقیه سلط و شیطا
و هر ظالم جا بر خوردن و جمیع خوف ایدوکی اشیایان امین اوله و بود دعای
دخی اوج کره اوقیه لا اله الا الله العظیم لکر کر سبحان الله رب العرش
العظیم و الحمد لله رب العالمین اللهم انی اعوذ بک من شر کل ذی شر

وَأَزْرَأْتُكَ وَجْهَ كُلِّ عَدُوٍّ اسْتَعَيْنَكَ عَلَى كُلِّ ظَالِمٍ فَأَكْفَيْتَنِي مِنْ كُلِّ ذِي شَرٍّ
يَمَاشِيْتُ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ حديث شریف وارد در بر کسسته که بوی
اوقه حجتا اندن امر قضای دفع اید و بود عالی و چ کره اوقه لا اله الا الله الملك الجبار لا اله الا الله الملك الغفار لا اله الا الله الغرير الغفار لا اله الا الله الكبير المتعال بوی اوقیان یوم قیامت
فادون آمین اوله شیخ ابوبکر کانی که طبقات صوفیه ده اعلا ی مرتبه
اصحابند در حضرت رسالت پناهی واقع شدند کور و ب دیل که یا
رسول الله اعمالدن نه عمل ایدیم که مؤث قلب خوفندن آمین اوله امر
سور دیل که حیوة قلب استرایسک هر کون تمش کره یا حی یا قیوم لا اله الا انت و در شریفه اشتغال اید **باب رابع**
موسم نمازی بیانند در عبد ضعیفک آخری تذکر ایتسی بونل ایدله
محقق اولور اول صلوات مؤاسم **صلوة رغب** در که مبارک و جبک
اول جمعه کجه سی بین المغرب والعشاء قلنور الی سلامله اون ایکی رکعت
هر رکعت بر فاتحه اوج انا انزلناه اون ایکی اخلاص اوقه بعد تمام
الصلوة روح برفوخ حضرت رسالت پناهه صلی الله تعالی علیه سلم تمش
کره بوی کفیلله سلام و بیره اللهم صل علی النبی الامی محمد و آله بعده بحره
ایدوب تمش کره سنوح قدوس رب الملائکة والروح دیمه بعد سجده
باش قالدرب ربی اغفر وارحم و تجاوز عما تعلم انت انت الاعسر
الا کرم دیمه ینه سجد ایدوب تمش کره کالاول سنوح قدوس رب
الملائکة والروح دیوب بعد باشن قالدرب درگاه عزتدن حاجت
رجا اید بونمازه صلوة غایب د کارینک سببند یاز مشرکه ملکر
بوصلوتک اوزون اولسنه رغبت ایدر لور کمال شرف و عزتی اچون
حضرت رسالت پناه سور اول الله حیقچون که نبی حق ایدله کوندرد
الله تعالی حضرت بارینک بر قوی یا بر جاریه سی که بونمازی قبله سجانه
و تعالی جمیع کاهلین عفو ایدر اگر بخوم سماعد دجه و روی زمین ده
اولان و وجه جرده اولان کوبوک مقدار دجه دخی اولور سه قور و قبله
ناره مستحق تمش کسسته حقتدن شفاعت قبول ایدر یا امر الله قوت اولور
قبره قوندور غی زمانه اول کجه بونمازک قوی کلوب صاحبی تمش ایدر
بشارت اولسون هموه دینادن قوندلرک بن سنک قبره مؤسکم

نوم قیامت

یوم قیامتک بنم سایه من اسایش ایدر سک دیمه بونمازک ارج خاصه
وارد در هر کیم ادا اید سه اجر از ایلیمه بری جمیع ذنوبنه مغفر **ایکین**
معاصی و اقامدن عصمت اوجیحی تضای حاجت سعادتنه مظهر اولور
ایکین برات کجه سی نماز ایدر حسن بصرید منقولدر اصحاب کرامد رضو
الله تعالی علیهم اجمعین تمش نفر آمدن استماع ایلیم حضرت رسالت
پناهده روایت ایدر لور که حضرت سور مشرکه شعبان مبارکک نصف
کاملی کجه سندن بعد صلوة العشاء الی سلامله یوز رکعت نماز رکعت نما
قیلوب هر رکعتدن بر فاتحه اون اخلاص اوقه حجتا اول قولینک
تمش حاجتن روا تمش بلاسن دفع و اهل بیئند تمش کسسته حقتدن
شفاعتن قبول ایدر **اوجیحی لیلک عید** نماز ایدر حدیث شریف وارد
بر کسسته لیلک عید ده یوز رکعت نماز قیلوب هر بر رکعت بر فاتحه
اون اخلاص اوقه دینادن حقیقه تاجشک مقابن کور مینجه مصنف
صلوة لیلک قدره تعرض ایتدو کک بری معلوم اولدی نفسدن غایب
و برات وقد نماز لری که فی زماننا جامعله جوامع و مساجد ده ادا
ایدر لور شرعک رخصت یوقد غایه مانی الباب خلق عباد تد منعه رجع
ولدر عینون مساححه اولنه قول صحیح بودر که بعد اداء الفرض منزلده
منفرد قادر اولدور غی مرتبه مجاهد ایدر کما قال الله تعالی
وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا **دور دنجی صلوة الخوف**
من السلطان الظالم حدیث شریف وارد در بر کسسته سلطان ظالم
شرندن یا عدوی بی امان قصدندن قورقه دورک رکعت نماز قیلور
هر بر رکعت بر فاتحه یکر می بش سون اخلاص اوقه دیوب بعد تمام الصلوة
یکرمی بش کره یا رب یدک فوق ایدیم اکفنی شر فلا دیمه حجتا
و تعالی آنک شرتی دفع و قلبن اول صاحب رجا جانبنه شفقته ماله
ایلیه والله اعلم **باب خامس انبیای عظام علیهم السلام**
السلام اوراد شریف لری بیانند در دعاء آدم علیه السلام
لا اله الا انت عملت سوء و ظلمت نفسی فاغفر لی یا خیر الغافرین
لا اله الا انت عملت سوء و ظلمت نفسی فب علی انت التواب
الرحیم فانه لا یغفر الذنوب الا انت یا ارحم الراحمین **دعاء ابرهیم**

عبدك كماله حسبي الله من المخلوقين حسبي الله الرازق من المزدور
 حسبي الله لمن بقى على حسبي الله ويعلم الوكيل **دعاء موسى عليه السلام**
 خبرده كلشده كه فرعون هر كون ايكي دفعه ايكيش در لوطعامه زهر خلط
 ايدوب حضرت موسى حضورينه احضار و تكليف تناول ايدد ك جناب
 حقدن دفع ضرر فرعون ايجون بود عايه اشتغالده اهتمام ايله ديولهام
 اولندي اعوذ بالله الذي يمسك السماء ان تقع على الارض الا باذنه
 من شر ما خلق و ذرا و من شر الشيطان و شره **دعاء يونس عليه السلام**
 لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين بر كسنة اخلاص كما ملله
 فرق كره بود عاي اوقسه جميع حاجاتي ردا اوله **دعاء داود عليه السلام**
 الحمد لله الذي لا يسي من ذكره ولا يحجب من دعاه و الحمد لله الذي
 وثق به لم يكلفه اذى غيره و الحمد لله الذي هو يقينا عند انقطاع اجل
دعاء حضرت حضر عليه السلام اللهم اغفر لنا واهدنا و انصرنا
 و اوزقنا بركة خوارقون بزم ايجون دعائيله د ديور بورد يلو كه نور
 هيج بر سسنة ترك اولنا مشد **دعاء محمد صلى الله تعالى عليه وسلم**
 يا حي يا قيوم لا اله الا انت برحمتك استغيث اغفر لي ذنوبي واصلني
 شأني و فرج لي همي برحمتك **دعاء ابي بكر صدق رضي الله عنه** اللهم
 اجعل خير زمانى آخره و خير عملي خواتمه و خير ايامي يوم لقائك و ازرني
 من فضلك و عافني و اعف عني اللهم اني ضعيف فقوتي و اعنني من
 الفقر و متعني بسمتي و بصري **دعاء عمر بن الخطاب رضي الله عنه**
 اللهم اني اسئلك فعل الخير ايت و ترك المنكر ايت و حب المساكين
 و اذا اردت بعبادك فتنه فاقضني اليك غير مقنون **دعاء عثمان بن**
عقار رضي الله عنه اللهم احفظ لي ديني و امانتي و ايمانتي و فرجي
دعاء علي بن ابي طالب رضي الله عنه اللهم بوزك هديت فلك الحمد
 و بعظم جليلك عوفيت فلك الحمد و جبهك اكرم الوجوه و يدك قوت
 الايدي و رحمتك **باب سادس هفتكمه يدي كوند**
دعاء يونس عليه السلام و قناحق دعائينده در **دعاء يوم الجمعة الحمد لله الذي**
 اطلع فلكه و ملك فقدر و انشاء و صور لا شريك له ولا وزير
 و الله على كل شئ قدير اللهم اجعلنا لا يسلم من ايتن و لغز ايضك

مؤدين و بقضائك راضين **دعاء يوم السبت الحمد لله جبار**
 السموات كبر الخير الطيف خير اللهم عالم الخفيات منزل
 البركات اجعل العلم في قلبي و النور في قبري و الجنة مآلي
 و آخر ريتابي **دعاء يوم الاحد الحمد لله الكرم الوهاب و لغفور**
 التواب مفتح الابواب سريع الحساب ليس له شريك اللهم اغفر
 حوبتي و اكشف غمي و ارحم عزتي و امن روحي **دعاء يوم الاثنين**
 الحمد لله الواحد القهار العزيز الغفار الذي لا تحفى عليه سراد
 خالق الجنة و النار اللهم اكرمني بالتقوى و جنبني عن الهوى
 و انصرني على العدى بالطيف يا خير يا باعث يا وارث **دعاء يوم**
الثلاثاء الحمد لله الطيف الخير السميع البصير ليس له شبه ولا نظير
 اللهم اجعلنا با علم عاملين و بالطاعة قامين فاعفر لنا يوم الدين
 يا خير الناسين يا خير المستجيبين **دعاء يوم الاربعاء الحمد لله**
 الماجد المنان الرؤوف الخنان الملك الديان اللهم البسنا العافية
 في دنيا و الآخرة و انسي عند الحيرة و الغفلة و جعلنا بالعقل و البصيرة
دعاء يوم الخميس الحمد لله القادر في عزته العادل في برهته العليم
 في قضيتيه ماجد شريف اللهم اجعل قولي بحقك و اعني على ذكرك
 و شكرك يا ارحم الراحمين **باب سابع افضل صلوة**
 جميعا ما تود در اول صلوة حاجت خبرده كلشده بر كسنة نك عند الله
 جوامع دينويه دن و اخرويه دن و حاجتي اولسه دعايت ادا ب اوده ابد
 اوب اون ايكي ركعت نماز قلوب هر ر ركعتك سورة فاتحه و ايام
 قرآنيه دن ميسترا و لا في اوقوب تمام اند كد نصرك سلطان انبيا روج
 شريفه اون ايكي صلوات و روي بعد سجده ايدوب يد كره سجده ده
 آية الكرسي و يد كره سورة فاتحه اوقوب بعد اللهم اسئلك بعا
 الغر من عرشك و منتهى الرحمة من كتابك و اسمك الا عظم و جرك الا على
 و كلمتك التامات التي لا يحا و ذهن بر و لا فاجر ان تصلي على محمد و علي
 الحمد و انقض حاجتي ديه بفضل خالق العباد نابل مقصود و مراد اوله
 كتب فقينه ده معاقد لفظي عقد دن اولمق و ارفقود دن اولوب مقاصد
 اولمق و ارفقود فقهايينده بوعبارته متعلق جوق بحث بسط او نمشدر
 مراجعت اولنه صلوة **رؤية المصطفى عليه السلام** بر كسنة سلطان

اخلاص و مع

انبیای واقعه سندن کرم مراد ایلسته اوند کون لقمه حلال بیکه مدد
 ایدوب بین المغرب والعشاء یکی رکعت نماز قیلوب بر رکعتلر سورۃ فاتحه
 وقل یا ایها الکافرون و بر رکعتلر سورۃ فاتحه واذ جاء نصر الله
 وایقوب بعد الفرائض حضرتک دوح پرفتنجه بیک کره بویکیت اوند
 صلوة ویره اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وعلی کل ملک ونبی دینه
 سلطان انبیای واقعه سندن کرم مراد سعادتنه واصل اوله بفضل الله
 تعالی صلوة الاستخاره استخاره طلب خیر در حضرت ابوسعید و ابن
 عباس رضی الله عنهما روایت ایدر که حضرت رسالت پناه استخاره
 نماز فی قرآن عظیم بر سورۃ تعلیم ایدر بکی تعلیم یورد نو حدیث شریف
 بومنوال اوند و ایدر اولدیک بر کسسه نک دینوی یا خود اخروی مانی
 واقع اولسه بر وقت مبارکده یکی رکعت نماز قیلوب بر رکعتلر سورۃ فاتحه
 و عندہ مفاتیح الغیب اینه کریمه سن آخرینه دک و برنده فاتحه ایلله
 ذالنون اذ ذهب مغاضبا اینه کریمه سن و انت خیر الوارثین و ارنجه
 وایقوب سلام مد نصرتکم اللهم انی استخیرک بعلمک واستقدرک
 بقدرک واستلک من فضلك العظیم فانک تقدر ولا اقدر و تعلم
 ولا اعلم وانت عالم الغیوب اللهم ان کنت تعلم ان هذا الامر خیر لی
 فی دینی و معیشتی و عاقبه امری و عاجل امری و آجله فاقدره لفر بارک و
 فیه و یسره لی اللهم ان کنت تعلم ان هذا الامر شر لی فی دینی و معیشتی
 و عاقبه امری فاصرفه عنی و اصرفنی عنه و قدر لی الخیر حیث کان تم
 رضتی به دیوب حاجتن تسمیه حق تعالی خیر فتن ایه میسر ایدر بعض
 کسسه مراد فی نفی و اثبات طریق اوند یکی کاغذ یا ذوب دعا و نصرت
 ال اوند ذوب کیف ما اتفق برین الرب انکله عمل ایدر اگر چه سبب
 د دکنز و جواوند و ایدر اولشد اما بویله دخی ایتسل باس بوقدر
 سوره ارضاء الخصوفه فزقشد حقوق الهیه اولان مشایخ فرضی
 و ذکوة فرضی ترک ایدن لطف حق اعتماد کردد الله تعالی اگر چه الا کریمین
 دوحی حقوق عباد و در خصوص کفار حق هیچ قابل علاج دکلد د یوم فروع
 کبر ده الترنیه فرصت کبر دکده نه اته ار کردد بوقدر و ایدر که حضرت
 رسالت پناه ایدر ویدر بر کسسه جمعه کوند یا ایام رمضان مبارکده یا
 یا عید ده بر سلامه دوت رکعت نماز قیلوب بر رکعتلر بر فاتحه و اوند

اخلاص و ایکنی رکعتلر بر فاتحه اوند اخلاص و اوج قل یا ایها الکافرون
 و بر رکعتلر بر فاتحه اوند اخلاص و اوج اهلکم الشکاکتر دوزخ
 رکعتلر بر فاتحه و بکرمی بش اخلاص و اوج آیه الکرسی وایقوب بعد دعا
 شروع ایدوب اللهم بلغ ثواب هذه الصلوة الی دیوان خصمائی دینه
 حق تعالی بوم قیامتد علی جنابنه مخصوص بیریقله خصوم ارضا ایدر
 صلوة قضاء الدین حضرت رسالت پناه ایدر ویدر بر کسسه یکی رکعت
 نماز قیلوب بعد التسليم ان قالند و رب اللهم مالک الملك توئی الملك
 من تشاء وتنزع الملك من تشاء وتعرف من تشاء و تذل من تشاء بيد الخیر
 انک علی کل شیء قدير رحمن الدنیا و الاخرة و جیمهما تقطعی منهما ما تشاء
 و تمنی منهنما من تشاء اقض عتی الذین و اغنی عنی القلة دینه مظهر احسان
 الهی اوله باب نامن و زاد دعا پناهنده در عید
 مؤمن بر امره شروع اتسه ربنا اننا من لدنک رحمة و هی لنا من امرنا رشد
 دینه معصیت مالکته کورسه عسی ربنا ان ینزلنا خیرا منها اننا الی ربنا راعون
 دینه قور و جاری اتسه ان فاصیه اوزرنیه قریوب اللهم انی استلک خیر
 و خیر ما جبل علیه و اعوذ بک من شره و شر ما جبل علیه دینه صباح فانقد
 الحمد لله الذی احیانا فابعد ما اماتنا و ائینه الشور دینه منزلند طهره جقد
 بسم الله توکلک علی الله فوضت امری الی الله لا حول ولا قوة الا بالله دینه
 اته و باغیریه بند کده بسم الله و الحمد لله سبحان المؤمنین لنا هذ و ما کاله مقرب
 دینه شدید بل اسد کده اللهم جعلنا ریا حاک و لا تجعلها ریا کادیه بر کسسه
 مدیون اولسه حضرت رسالت پناه ک معاذه تعلیم یورد و غی دعا عید مدد
 ایدر روایت ایدر که حضرت معاذک بر یهودیه دینی اولوب طبلند تقا
 اتمکله و جمعه کونی نمازه چیغه میوب اخفا ایدر حضرت صلوة جمعه
 عادت کریمه اوزر تفقد اصحابله تقید یوردوب معاذی کوریمیک سیر
 سوال یورد یلر اصحاب کرام کلدی دیو جواب ویردیله برته سیکر بوقرست
 یهود سمیت معهود اوزر مختفی اوغله حضرت معاذ ظهور ایدر و مسجد
 کلدی حضرت رسول الله صلی الله تعالی علیه و سلم جمعه دین تخلف ایدر
 حاضر اولد قاریک سبیل سوال ایدیمک یا رسول الله فالان یهودیه
 دینم و ازیدمک موجود سننه اولما مغله و یهودی دخی تقاضی کلی اتمکله
 خورندن اخفا ایدم دید یلر حضرت یورد یلر سکا بر دعا تعلیم ایدر

و اما الی ربنا المستقبلون

مشغول اول جیل احد مقدادی آتون دینک اولو رایسه دخی حق تقاضا
 کمال کرمی بله قضا اید حضرت معاذ اید امر شریف بله مشغول اولدم
 حضرت حق سزمدکم برون دینم قضا ایلدی دعا بودد اللهم فارح
 الهمة وكاشف الضر محبت دعوة المضطرب رحمن الدين والآخرة
 ورحيمهما ارحمني في قضاء ديني رحمة تغنيني بها عن رحمة من سواك
 زلزله واقع اولسه اللهم لا تقلنا بفضلك ولا تهلكنا بعداك ديه
 صوت دعا ايسته سبحان من يسبح الرعد بحمده والملائكة من خفيته
 يان وعقر بد خونی اولسه اعوذ بكلمات التامات من شر ما خلق
 و ذراء وبراء ديه ماه نو كودسه اهله علينا بالامن والايمان والسلامة
 والاسلام ديني ودينك الله ديه بر مبتلي كودسه الحمد لله الذي عافاني
 مما ابتلي به غيري وفصلني على كثير ممن خلق تفضيلا ديه لباس جديد
 كبد كده الحمد لله الذي كساني هذا واشتر عودي وامن رزقي ديه
 مالي باجواني ضايع اولسه فرق كره يارب يا راد الضالة يا هادي
 من الضلالة ردد علي ضالتي ولا تنفسي في طلبها فانها من رزقك
 وعطائك ديه الله تعالى ينه ميسر ايدن اكر نفسنه يا اولادنه يا مائه
 وآلته وبالحمله بر سود وكي شيه بد نظر دن خوف بود عابى اوقوب واد شيه
 افوز يا كافه يا ذوب انك بوينه بعلية اللهم ذا السلطان العظيم
 واليمن القديم والوجوه الكرمه دى الكلمات التامات والدعوات
 المستجابات عافى فلان من شر عين الجن والانس برحمتك يا ارحم الراحمين
 بود عافى كرمي حضرت جبريل سلطان انبيا به تعليم بيوردوب حضرت حسن
 وحسين دن رضی الله عنهما دفعه عین ایچون اوقی دى سفر مراد اشته نو عافى
 اوقيه اللهم بك سافرت وعلبك توكلت وبك اعصمت وابيك
 توجهت اللهم انت تقبلى رجائى وروى فى التقوى واعفر لى ديني
 لا غفلت يله لهو ولعب وغيبت مجلسه حاضر اولوب دفعه مجاى اولسه
 قانقدوغى زمانك سبحانك اللهم وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت
 استغفرک واتوب اليك عملك سوء وظلمت نفسي فاغفر لي فانه لا يغفر
 الذنوب الا انت ديه چاد سويه كبرسه خلقك امود دينو به اشتغال
 وجناب حقدن غفلت واهمالن كود كودك لا اله الا الله وحده لا شريك
 له لا اله الا الله وحده لا شريك له لا اله الا الله وحده لا شريك له

اللهم
 آمين

كونه

كل شئ قدیر ديه خبر نيويده واقع اولشدر كه بر كسسه كه بوت هيلی ديه
 بيك بيك حسنات باز يلود بيك بيك ميثاق عفو اولنور بيك بيك
 درجه رفيع اولنور اهلى وجار به سيله جماع مراد ايند كره اللهم
 جنبني الشيطان وجنب الشيطان ما رزقنا واحفظني من كيده
 ومكره ديه ياندوغى دما نده بسم الله باسمك ربى وضعت جنبى
 وباسمك ارفعه هذه نفسي لك مطيعة ديه باب
 ناسع اوليا وصالحين اوداى بيانند در معلوم اولسونكه رجال آخرت
 بوخى بيلديلو كه دينا سفر اوستى در اول سفر ربحى يا جنتدار يا فار يا
 طاعت بر سرمايه در كه ربحى آخرت در بيلمكه تشهير ساو جندو جهدو
 استطاعت ايدوب آخرت همت صادق ايله توجه ايلديلو و بر ساعتى
 ضايع ايتوب هر دقيقه به حرصك بازركا نارك ما للربنه حرصدن
 زياده اولدى بويله حركت ايتمكه لا محرم فوز عظيم ايله فائز و انواع
 سعادتى حازو اولديلو بونلردن تخلف بدن خسران ميبين الخاسر اولنديلو
 خبرده كلشدر بر كسسه كه بود عافيه مداومت ايليه اولاد اسماعيلدن
 دوت كسسه آزاد ايتك تو اينه و انباى عظامدن تمش آدم تو اينه نال
 اوله حق تعالى اول قولنه اون در لواحسان ايدو اوله اجمع كاهن نحو و
 در جاتن رفيع ايدو ايگني رزقه وسعت وبركت و بروب ايمان حفظ
 ايدو ارجي ناردن ازاد ايدو دور دنجي جنتدار انك ايچون بر قصر عالمي
 بنا ايدو بشيخى توبه سن قبول ايدو التبتى سلاطين و مخلوقات شريكت
 رجميع اقاتدن حفظ وعصمت ايدو يدنجى براخر قضا دن حفظ ايدو
 سكرنجى دعاسن مستجاب ايدو طقوزنجى اسمين ديوان سعاده ياره
 اوسنجى حق تعالى اول قولدن راضى اوله بو اون كلك شريفه در بيا اولنور
 ان شاء الله تعالى كلمة وفى لا اله الا الله وحده لا شريك له له
 الملك وله الحمد يحيى ويميت وهو حي لا يموت بيد الخير وهو على كل
 شئ قدیر تائيه لا اله الا الله الملك الحق المبين تالله سبحان
 الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر ولا حول ولا قوة الا بالله
 العلى العظيم رابع سبحان الله العظيم وبحمده خامسه ستوخ قدوس
 رب الملائكة والروح سادس استغفر الله العظيم الذى لا اله الا
 هو الحى القيوم واتوب اليه واسئله التوبه سابع يا حي يا قيوم

برحمتك استغثت لا تكلني الى نفسي طرفة عين ولا الى احد من
 خلقك واصلي لي شافي كله **ثامن** اللهم لا مانع لما اعطيت
 ولا معطي لما منعت ولا ينفع ذا الجد منك الجد **تاسع** اللهم
 صل على محمد وعلى آل محمد وعلى آل محمد **عاشر** بسم الله الذي لا يضر مع اسمه
 شيء في الارض ولا في السماء وهو السميع العليم **باب**
عاشر رد سفر بیا ننده در بر کسسه سفر مراد آنست که سبب بود
 منزلتدن چها زدن اول وقت رکعت نماز قبله فاتحه کریمه است و
 سور کریمه بی ضم ایلله بعد اللهم انی استودعک واستخلفک اهل
 واولادی و منزلی و اموالی اللهم انت الخلیفه والحافظ فی الازل
 والابد ویه خبرده کشد که حضرت رسالت پنا بود و لرعید مسافر
 بود چهله قلد و غی و تر رکعت نمازدن اگر مر عند الله حافظ و خلیفه
 بود قدر آتیه بندگی زمانه سبحان الله الذی یخزلنا هذا و ما کاله مقرب
 دیه عمر سفر جز مرا تدر که دعاء مذکور دی او بود قد نصبرک اللهم بک
 سافرت دیه اگر اهل تجارتدن اولوب بضاعه و مالی و ارایسه بود عالی
 و کاغذ یا زوب وسط مناعه قویه اللهم انت الحافظ فی السفر و التاجر
 علی العدو استخفظک دینی و دنیای و عرضی و اموالی بما استخفظک
 به کتابک المنزل علی رسولک المرسل انت قلت و قولک الحق انا نحن
 نزلنا الذکر و انا له الحافظون فخر بولد طایع و طاشه انیش و برشته
 او غراسه ذکر الله اید و هر کون اقل مرتبه بر اتمک تصدقنه همت ایلله
 فاکه نفس و مالته حارس و حافظ اوله و مراحل نحو فی کجه ایلله کجه
 زیرا مسافره کجه ایلله اراضی طی اولند و غنه شبهه بود و اول لیله
 رحلت ایتوب وسط لیله اید مسافره یک شئی کند و آبرو مامق
 مستحیدر دیشار بری طاس و مقراض و طرق و ایکنه و قلیج و بجا و بعض
 ادویه و یول یاوی قلاتن آدم قادر اولد کجه صانع جانینه کینه
باب حادی عشر سید کائناته صلوات بیا ننده در قال الله
 تعالی ان الله و ملائکته یصلون علی النبی و آلها الذین امنوا صلوا علیه
 و سلموا تسلیما معلوم و اسونکه حضرت صلوات افضل طاعات و اعلا
 قربات حضرت صلواته مقدارن اولما دجه دعا بین السماء و الارض بحج
 قالو الله تعالی صلوات رحمت و ملائکته دن استغفار در مؤمنین

دعا در بر کسسه حضرت جمیع اوقات ذی کما دم سمانه صلاته صرف
 مراد ایدرم دید جواب یوردیلر که ایلله ایدر سکه جمله مرمان دنیاوی
 و اخروی که الله تعالی کفایت ایدر و بر حدیث شریف یوردیلر که حج فرضی
 ادا ایلک ذریکری غزیه معاد ندر بعد اسقاط الفرض غزای ایلک یکر فی
 حجه معادل اولور و بکاصوات و یرمک بونلرک مجموعته معادل اولور
 و بر حدیث شریف یوردیلر که سیزک بکا اجتنک و یوم قیامت اقر بک
 بکا چوق صلوات و یرند سیزدن و یرک جمعه کجه سندن و کونند بکا
 یوز صلوات و یرسه حق سبحانه و تعالی یوز حاجتن قضا ایدر بمش حواج
 اخروی او تو حواج دنیاوی دن و حق تعالی بر ملک تو کل ایدر که قومه
 اول صلواتی ایصال و احوال ایدر سزه طبق انجند هدیه کلد و کبی
 حتی اول کسسه بی کند و اسمی و بابا سی اسمی ایلله یاد ایدر و بر حدیث شریف
 یوردیلر تحت عرشه حق تعالی حضرت یریک یوم ایل نام بر ملک و اورد
 جمیع خلایق عدد دجه باشلی و اورد و هر باشی سوات و ارضین دن
 اکبر در قناتری الوان غریبه ایلله ملون جواهر و یواقت و ذهب و فضه
 ایلله منبتد حق تعالی اول ملک قطعا دنیایه مطیع ایتما مکه مخلوقه قری
 تعلق ایتما مشد فخر قیامت کونی کلوب جهنم اذنیته صراط وضع اوله
 خدمی و سبب خلقتی بودر که سلطان انبیایه صلوات و یروب دیناده صلی
 الله علی محمد و آل مؤمنین ایچون قنادی صراط اولدند بسط و بر
 حدیث شریف یوردیلر مؤمن بودر که بکا صلوات و یره اتحق
 تعالی نک و زیننه عافیتدن بر قیو فتح ایدر روایت اولور که بر کسسه
 او غی ایلله سفر اولد ایدی بر کون باشن او غلنک دیزی و زیننه فو بو
 بانود ایلر بامر الله فوت اولدی بعد الموت او غلنن کوردر که بابا سندن
 باشی خنر بر باشی اولدی مهور و متحیر اولوب فصاحت دینو خنر
 صلوات و دعا و فریاد و بکایه باشلی بواشاده خواب عارض اولوب
 واقع سنده کوردر بر کسسه کلوب او غلنن دیر که الم کجه بابا که صور
 قدیمه سن احسانتک او غلنن سوال ایلدر که اول غضبه بعد لطفه
 باعث ندر جواب و یردیکه بابا کربو اخور ایدی خراسی و زاشکل ایدی
 لکن حضرت مذکور اولد کجه صلوات و یرمک عادی بمش اول شافع
 مشفعک شفاعتی ایلله مظهر عفو اولدی **باب** ثانی

هیبت اولور بعد یسور لور که قولم فلان کاهی بیلور میسن فلان
 بیلور میسن بیلورم یا رب اول قدر عدایدوب قوله اقرار ایتدور که
 عبد عاصی هلا کن مقرر بیلوب بعد یسور لور که دینا ده ستر ایلدور
 بوند دخی عفو ایلدم پس کتاب صاغ الله ویروب جنته امر یسور
 حق تعالی قران عظیمه حضرت یسور لور یا محمد قوللیمه دی قول حسنی
 سولیسونلور که کلمه شهادتد و نماز قلسونلور و زکوة و یرسونلور
 بواقتن تحمل لطف الله اما حضرت موسی یه یسور مشر ایدی که یا موسی
 بن عمران قوللیمه دی نه ایشلور ایسه ایلسونلور بو کونک یا رب نی وار
 قیامتک دیه که سیز دینا ده کند و نسبلر یکر رفیع ایدوب بکا انتساب
 حقیر کور دیکر بند بو کون سیزک نسبلر یکر تحقیر و بکا منتسبلر
 تعظیم ایده یم متقی قوللرم کلسونلور مظهر احسان ایلسونلور برکة حضرت
 موسی یه یسور دیلور یا موسی قوللیمک جفا سند سکا شکایت ایده یم
 فرض استرم و یرمز لر جانیمه دعوت ایده رم اجابت ایتمز لر احسان
 ایده رم شکر ایتمز لر حق تعالی یسور رای بنی آدم سنی بن سند فایند
 کور مک ایچون خلق ایتدم سن بند فایند کور مک ایچون خلق ایتدم بخون
 ما سوا بی ترک و رضای اختیار ایتمز سن ای آدم او غلانی اگر سنک
 احوالک بنم علم محیط اولدوغی کی عباد مک اولیدی سنی رجم ایدر لور دی
 امانه بن عفو و مغفرت ایده رم ما دامک شرک ایتیمه سن **باب**
ثانی رسول اکرمک نصاری ایله مناظره سی بیان شد در
 جانب یمندن بحران طایفه سی الجیسی که حضرت کلدیلر بحث طریقه دیلور
 حاشا حضرت عیسی حق جل و علا حضرت تلرینک اوغلی او لمایچی بابا سی کیم
 یسور دیلور که یلر فی سز که حق تعالی نک ذات شریفند ولد تصور اولمز خا
 اولمغله من مشتیبه اولوب ایلله فهم ایتدیکر ظاهر حق تعالی لایموت د
 عیسی یه خود فنا عارض اولور و حق تعالی هر شی اوزدینه حاکم و حافظ
 و داننده اکل شرب و موتدن منزه هذ عیسی بونلور دن برینه قادر
 و حق تعالی عیسی رحیم مادر ده استند و کی تصویر ایتدی و عیسی
 والده سی منابر والده لور کی حامله اولوب طوغورب او غلای بخوار بسلما
 طریقه تربیه ایدوب بعد بلوغ طعام و شراب و بعد آنک دفعه ستر
 دکلیدی یا بر صفات صاچی نیجه رب اولور اول طایفه مغلوب ساکت

در

که

اولوب جوابلری منقطع اولدی **باب** **ثالث روح و جسد**
مناظره سی بیان شد در این عباس حضرت تلری ایدر خصوصت قیامت
 ذایل اولمز تا اول زمانه دکن که روح ایلله جسد حضور حق خصوصت
 ایدوب جسد دیر که یا رب بنی خلق ایتدک طوقا و الم بود یا غم کور
 کوزم بوق ایدی که بواقعال بدن صدور ایده اول زمانه دکن که روح
 کلدی شهاب کی بکا داخل اولدی آنک دخیلندن لسانده نطق قولا غمک
 سمع کوزمده بصیر یدمده قدرت بطنش پیدا اولدی اهل عذاب کی اکا ایلله بنی
 فاردن تخلیض ایلله روح دخی دیه که یا رب بنی هوا مثال لطافت اوزن
 خلق ایتدک نه الم وادنه یا غم نه کوزم وازنه قولا غم بدن حرکت و سکون
 ایتیمک بند نه صادر اولور بنم جرم نه در یا رب عذاب کی اکا ایلله بنی
 قورقار دیو یلور و بوند نصکره حق تعالی بونلره ضرب مثل یسور و ب
 دیر که بر آغمی و بر مقعد اوزم آرزو ایدر اما اعمی کور مز مقعد تیشلر
 کیدرک بر بوستانه بشوب مقعد اوزمی کوروب اعمایه اعلام ایتدکه اوتو
 مشاور و بر حبله ملاحظه ایدر کن رایلری بو اولور که بو امر یا لکر بر یمن
 مباشرتله اولماز ایکیمزک اتفاقنه محتاجا دیوب مقعد اعمایه بنی اوزم
 کوروب قالدرد دیواره یا بشوب اوزمی دیوشور یم دید که رای معقول
 کوروب اتفاق ایدوب واصل مراد و تحصیل مافی افراد ایدر بعد اقبض
 غرامت ایلله ایتدکاری فعله ندامت کلوب مقعد اعمایه سن اولما سک بوز
 اولمز دی و اعمی مقعد سن اولما سک بنم المدن بو مصلحت کلر دی دیر
 کذلک روح و جسد اولما سه خشب مستند در و قالبا و لما سه روح
 و جسد متصرف دکلدر هر بری بر وجهله عامل و مستقل فاعل در
 خطاب و ثواب و عقاب ایکسی معا مستحق در و الله اعلم **باب**
رابع ابلیس علیه اللعنه نک حضرت سرور انبیایله مناظره سی بیان شد در
 خبر ده وارد اولشدر ابلیس سلطان انبیایله کلدی حضرت علیه السلام
 سعادت ایلله نظر یسور و ب کور دیلور کوزی کور کونج قوجه یاد کار انجو
 بوزنده طوقوز قیل وار کوزی طولنه رتیش هیچ انسانه بکر مز ایکنی اوز
 دیشی اغزندن طشه چقش حضرت علیه السلام یسور دیلور خلق ایچند
 غایت مبغوضک کیم در جواب و یردیکه سن سن یا محمد بعد کیم شابت متقی
 دکلدر کیم عالم متوجع بعد کیم سلطان عادل دینا ابدست ایلله نور

خبر ده

ابو بکر و عمره بغض ایند بفرود
خزیه و اولد کیمرد و دیکه
سج

مرد کامل دی بوردیلر حضرت ابی بکر حقیقه نه دیر سن زمان جا
بیلر بر کذب ایله بکا مضیع اولما مشدد فکیف اسلامه اتمده مختار و
مقبول کیمرد دیکه مانع الزکوة خلیسک و دوستک کیمرد دیکه
اکلربوادر مصاحب و جلیسک کیمرد دیکه تارک الصلوة سنکله کیمرد
یا نور دیکه سرخوش و ملوق داماد کیمرد دیکه زانی رسولک کیمرد
دیکه ساحر و منجم و کاهن غایت محبوبک کیمرد دیکه طلاقه بمن ایدن
آدم ظهیر کی کسر ایدن کیمرد دیکه غز آچون بسلدن آت صداسی طوز کی
جسمک نه ایله اور دیکه که توبه عاصی ایله نه ایله یوزک سنیه اولوب
وسوی اولور سن دیکه صدقه ستر ایله کوزک نه ایله کوز اولور دیکه
تجدد ایله سنک اعتقاد که شقی کیمرد دیکه استیجاب هیچ استیجاب غیری
بیوک دشمنم یوقدر بقول ایدر یا تجد قدریه بنم برادر لریم در عوام و جملة
بنی قبیله قوم لر مرادم اوزده حرکت ایدر لر علما و فقها کاه بکا غالب کاه
بن علیه ایدم حضرت نوحه نصیحت ایدم حق تعالی نوحه بیورک یونک
نصیحتی ایله عامل اول نصیحت نواید که عجله دحد ایله زیواقیل قتل هابیل
عجله اتمکله کاری ندامت اولدی عجله صاف عجله اول مبتلا اولان بنم
حسد د صقین اول حسد اید بنم کذب دن صقین اول اسم الله کذب ایله
بمن ایدن بنم یا محمد اول الله حقیقون که سنی حق رسول ایدوب ارساک
ایتدی متکاک فلشانی او غلام بخوار نکرتک اوینا در کی اوینا درم حضرت
علیه السلام بیورک سنک اسباب جیلاک ندر جواب و برک نسا طایفه سنی
النسا جبال الشیطان و منزک قند در بیور دیلر دیکه خمار و چارو
بیور دیلر که قرانک ندر دیکه شعرو هجو یات نغانک ندر جحشک و عود و
طنبور امتک کیمرد بیور دیلر دیکه شیا طین حضرت بیور دیکه با آب
توبه ایتکه بحال یوقیدر سکا جنته ضامن اولایم جواب و بر دیکه حق تعالی
مراد توبه ایدر ایدم لکن قضای الهی توبه به غالب اولدی ابو مره کینه
ایلسد باب **خامس** اهل قبور ایله اهل قصور مناظره
بیاننده در معلوم اولسونک بونلر لسان حال ایله مناظره ایدر لسان حال
لسان عقالدن افصح و عدلدر اهل قبور دیر لک ای اهل قصور اهل قبور
اولدیکر ایقام و صفار و مساکین مرحت ایملک الله سیزه رحمت استون
بیزی طبراق بدی بد نایمزدن چشمه لرا قوب آل زخلیمز رنگ زعفران

اولدی

میدل شوق و قدریمز زیر خاکه قنایه محل اولدی مقدمه اهل قصور ایدر
حالا اهل قبور اولدق اهل عزت و نعمت ایکن اهل وحشت و محنت اولدق
کوزلریمزدن یا شلر و دان اولوب یکا قلدیمز اوزدی و لکرا ایتدی وصال
بدن متقطعه امال باطله ضحک بکایه میبدل صحت مرضه محول بقا
قنایه شهوات حسرات اولوب نتیجه اعمال کوز یا شلی الیزده بکا و حزن دن
غیری نسته قالمدی اعمار و دکنوب اوزار قالدی هیسات هیسات شمل
و قنمز و قن خلاص دکل غایت تحسیریمز بر حیوة جزیه به دیر که ورقه
بشویاکی رکعت نماز قیلا و د امانه فایده بزا کاقادر دکل اوز سیر
قادر سز فرصتی غنیمت بیلک بیز محروم ایز مرادات ایله مابینمزه جلال
وار بزی خیر ایله یا د صدقه و احسان ایله دلشاد ایملک بیز مساکین
و فقر اولدق سیز اهل غنا و عزت سز ایتها الاصحاب الغیاث من التراب
یا نسق طبراق اوزندن قالق ساق طبراق اچمند بزا صاعن طبراق صولر
طبراق و اوحشتا من التراب تحت تر ایدر بور وحشت نیچه بر در در
اهل مقابر زیر خاکه اولان آدمک کیفیت قتی ظاهر **بیت**
یا خسرۃ ما اکاد اجماعها آخرها من ع و اولها
یعنی بر حسرت مبتلا یمز که تجله قدریمز یوقدر آوی و آخری سبب المرو
اضطراب یلر و کوند دیکر مال دن منتفع کیر و آلیقود یغیر متضرر
اولدق هارک اولسونجاه و مال و اول دنیا که سبب سوء حال اولد **بیت**
انزع علی نفسی و انکی خطیئة تعوذ خطایا اتقلت منی الظهور
فیالذمة کانت قلیلا بقا وها و یا خسرۃ دامت و لم یبق عذرا
یعنی نفسمه توجه ایدوب اول ایتدیم خطایا به بکا ایدم که نیچه خطایا
دخی مؤدی اولمشدر که ظهیر می اثقال و قدیمی دوتا ایتشد حیف و لذت
بقاسی غایت قلیل اولوب حسرة دایمه به مبتلی ایتدیکه هیچ عذره بحال قومد **بیت**
انی اری هذه الدنيا و زخرفها خضاب غایبه او علم و سنان
یعنی بودنیار زخارفنی یا عورت الذرة اولان رنگ جنایه یکا
اولوبان آدمک واقعه سنه تشبیه ایدم **بیت**
باشک اچور رنگ ایدوب یا غده صالیه عاشقی رنگ حنای ملاحضای کمال الذکر
بیت و ان افراء الدنيا اکبر همتا لمستمک منهنها بحبل غرور
یعنی و نکسته که دیناسی کبر همی اوله اولدم بحبل غرور تمسک ایتشد **بیت**

که

وَمَنْ تَصَبَّحَ الدُّنْيَا عَلَى جَوْرِ حُكْمِهَا فَأَيَّامُهُ مُحْفُوفَةٌ بِالْمَصَائِبِ
 یعنی اولی آدم دنیا حکمند جو را یتیم مقرر ایکن یتیمه آنکه
 صحبت اید آنک ایامی مصائب ابله محفوفه در **بیت**
 اِنِّیْ لَا اَعْلَمُ وَاللَّیْسُ بِخَبِيرٍ اِنَّ الْحَیَاةَ وَاَنْ حَرَصْتَ غُرُورُ
 یعنی بنیلورم عاقل هر حال خبر داد اولور دنیا بقدر حرص اولور
 غرور دوی برادر لری و عا و صدقه دن فراموش بیورمک بر زمانه
 بزخی سزک کی احیا ایدک حالا تحت صدقه کرده اسادی اولدق عجبا
 عود قلمیز و ابوابنا و معارف و اصدقا منجبه در احباب و اخوان
 اصدقا و اولدق منقده در اموال من احوالی بنجه اولدی **بیت**
 اِنِّیْ فَرَا قُلُوبُ عَمِیْنِیْ فَاَدَقْهَا اِنَّ التَّفَرُّقَ بِالْحَبَابِ بَکَاءُ
 یعنی سزک فرافکر کوز می اغلور و بنجوسن او چو در هر حال اغلور
 اشدا العذاب فراق الاحباب اطفال من مرحمت ایدک ایام ماضیه
 بعید اولدی بزخی عود ایتمز زخارف دنیا و سلامت و قله مغرور
 اولان بنجون تغیر زمان و موت خواند غیر المیاسن و الله بوضع ظلم و عدا
بیت موج او زدن بوجری ساحل کورمندن آدمی کی غافل
 ای اصحاب قصور بزه اغلک بنی اغلک بنی کیم او ستم کلز اولچیک بز آوج
 طیراق اتاد باد صبادن غیری مالک ناردن رجا ایدد و زحق تعالی و حرم
 قبض استوفید دکل اولاده مشتاق اولدق تحت ارضه طول مکث و
 حبسند سامت و کسل کلدی سیزده اولان نه علل در بواها لانه زمانه دیگر
 اهل قصور اعمال منقطع اولوب حشر قلدی اموال من فانیه اولدی
 خاتونلر بمن آخره واردی خانه لری بمن خراب اولدی ای اهل قصور اعصاب
 وای اصحاب دود اعنذ را ایدک هر کون جانب حق خطاب کلوزای
 محبوس قوللرم وای قبر و بنجی ساکنلری نه حالده سز قیامت قریب و کد
 پوشد ایدد الله تعالی حضرت نرندن غیری کاشف یوقدد حضرت امام
 علی کریم الله وجهه بر کون مقابره کیروب سلام ویروب دیدیم اولر کوی
 و خاتونلری آخر تصرف ایدی مالک قسمت اولندی بزده کی خبری سزه
 بلدر دکه سزده کی خبری بزه بلدرک هاتقدن و سلام اولوب جواب
 کلدی که ایدد و کز اعمالدن فایده کور دکه ایلر و کوندر و کز بولدر
 کیر و آیتود و غمزده خسارت ایدک بس حضرت علی و لوب اصحابه ایدد

تغیر

تقوی

تقوی کی زاد و ذخیره کورک خیر زاد و دوی غافل الله تعالی
 حضرت نرندن خوف ایدک **باب** **سادس** اغنیاء و فقرا
 بیند جادی اولان مناظره بیانده در بحث دود در از اولوب فقرا
 دیدیلر که بز سزدن افضل از زیر اسرور انبیا اغنیاء و فقرا و فایده
 اغنیاء دیدیلر که بز افضل از زیر اغنیاء الله تعالی نک او صافی شریفه
 و الله الغنی و انتم الفقرا آیت کریمه در فقر اینه اعاده کلام ایدد
 دیدیلر که بز افضل از زیر احسان من قلیل در ظاهر سنیاتی قلیل اولان
 حسابی دخی قلیل اولور عکسی دخی مقرر حسابی طول اولان عذابی کثیر
 اولور من نوقش فی الحساب عذاب یعنی برکسته که حسابده مناقشه
 اولنه اول آدم معذبده علی قدر جریرا الفیل بتنی قوایمه مصرع مشهور
 یعنی فیلک ایاقلدی جرمنه کور بنیاد اولنور کیر و اغنیاء دیدیلر که بز
 افضل از زیر برزم صدقات و زکوة و عطا یا مزا کثردر پس توانمن
 دخی اکثر اولور فقراد دی بز دن بریز اولور کی زمانه بنجه مراد
 دینویه به متحسر کیدر اما سزک افرادیکر جمیع مقتضیات نفیست
 قضاء طریایر بویکی قوم برابر اولور می حق تعالی سزه او قاطبیه کوی
 حیوة دیناده اضاعت و استمتاع ایدد کیر سیرد اغنیاء دیدیلر که
 سزه شرایع و شعایر اسلام میسرده کلدر حج و زکوة دن بی بهره سز
 برزم زیاده مالمن و ار زکوة و بر و غرا و حج ایدد و زهر حشنه و ن
 مثلی ابله مجازات اولنور ویل اول کمنه که احادی عشرانه یعنی
 سنیاتی حسنا نه غالب اوله فقر ایددیلر که بوفقر آبره واجب
 اولیحق بز بونلرک اداسی ابله مطالب اولما ز اما سز هر زده و
 حبه دن مسؤل اولور حرقا حرقا و محاسبه اولنور سز الفا الفا
 حضرت رسالت پناه خود سیرد قولک قد می صراط او زدن زایل
 اولما ز تا دور برت نشنه دن مسؤل اولما بنجه بری عمر بنی یتیمه صرف
 ایدد کی ایکنی تازه یکینی نره ده افنا ایددی او جیحی مالتی قند کسب
 ایددی دود بنجی نه جهته صرف ایددی بوجهتدن بز افضل از
 اغنیاء دیدیلر بز مال ابله اسیر اولوب و مساکینه تصدق ایتیمکه قلوب
 مؤمنینی مسرور ایدد و ظاهر بود که مال مؤمن برادر می مسرور
 ایتیمکه در فقر ایدد اگر سز مال ابله اجر و ثواب و ادخال سرور کسب

ایند بکزیسه بز فقر ایله راحت و قناعت و قلت هم و غم تحصیل
 ایندک دنیا دن فراغ قلب و بدن مستریج ایدد دنیا به میل هم
 و جزئی زیاده ایدد اغنیا ایدد مال زمانک برائی و انسانک زخیره
 عین ذهب قره العین در طاعت ذی الجلاله عبد پریشان حال
 مال ایله تقرب ایدد نفس اماره قوتنی احراز ایتیمینه مطیعته اولما
 فقیرا کر صور قاضی ایسه قیست کی در نه عیشی و از نه قراری فقر ایدد
 مال حرص و حسد کبر و عجب غرور و نیمه و فتنه و خصوصه سبب
 اهل دنیا کی کور در متصل مقانله و مشاجره دن خالی اولمز لوظا
 یوافات عقارب و حیات مقوله سید فقرانک نه حرصی و از نه
 حسدی نه کبری و از نه عجبی طرح تکلف ایله فرحناک اولمشا در
 اغنیا دیر لور که خطا ایند بکزی فساد قادر اولوب ترک ایدن قادر
 اولوب عاجز اولان کی میدد سزا صاحب عجز سن بر اصحاب قدر تر
 دعوی فضیلت ندن بز و اصل مال اولوب حسنات
 و ثواب اشترا ایندک سزک حالکزی بیت

مُتَّعِجَةً لِرَبِّهِمْ وَادْمَعَةً رَأَتْ مِنْ الْعَصَةِ أَنْ لَا تَجِدَ
 مفهوم میدد فقر اجواب ویر دیلر مال دنیا ناک و وحید دنیا خود
 مبعوض الله فقر دنیا دن استغناء در حق تعالی دنیا دن استغنائی
 سوز موجود حقیقی الله ما سوا موجود مجاز ایدد اغنیا دیر لور که
 کلامی فکر ایدوب سؤیلك خلق مال حکمت ذی الحلال اقصا سبیل
 عبادی ایند دن بر قولنی مال ایله تخصیص جانب حق کرامت در فقر
 ایدد فرعون اغنیا ی مسرفین ایدی ظاهر عند الله کافر در اکثر کلم
 انعام الهی اولان کافر مبتلای فقر و احتیاج اولان مؤمن اولور اغنیا
 ایدد بوقیاس منقصد اساس کلام اولغه صالح دکلدر حضرت
 سلیمان نه دیر سز انبیای مرسلین دن ایکن دنیا به نیجه مدت مالک
 اولمشا حضرت داودک او تو ذارج بیک جفتی کش و آلتون کر سبازی
 دار ایدی حضرت عثمان و حضرت عبد الرحمن بن عوف دن منقول اولما
 اوزد ظاهر اغنیا دن ایدد یلر فقر اجواب ویر دیلر قیاس منقصد
 بخون ذکر ایدد سز مذکور مالک مالکی ایدد یلر مالکی دکلر ایکسینک
 ذوقی ظاهر در اغنیا دیدد یلر ظاهر اهل جنت اغنیا و فرح و خور لر در

طبرستان

طیب عیش اعدل حال اوزد در اهل نادر فقر و مغرور در بر افضل
 فقر ایدد بولکلامی سؤیلك مال الیک معصیت در فقیر اولان طامعی و با
 و تابع هوای نفس اولما زحمت و سکون متقاضی اوزد خواه و ناخواه
 رتبه مطیع اولور اغنیا ایدد غلط ایند بکزی ایته هر مؤمن الله در
 خوف و خشیت اوزد در فقر و غنایله تفاوت ایند فقر ایدد ظاهر
 تسلیم ایدد سز که هر کسک قلبی رتبه مربوط در غنی موقی استغنا
 ایدوب مفارقت دنیا یی مکروه کور در فقیر مال دن خیر کور میوب بخیر
 احسانی دیندن کور مکله خانه سندن غایت اولمش مسافر
 کی جناب حق جاننه طالب و متوجه اولور بیت

أَوَيْكُمُ سَوْنُ بُوَيْبِنَةَ قَدِیْنِیْ اَیْمُوْهُ عَرْضُ فَرْقِیْ بُوَيْكَلَهْ سُرُوْکُ بِنِیْ السَّمَاوِلِ اَدْرُ
 فقرایه اغنیا چنکه بوجتی ابراز ایدد یلر مغلوب و ملق مرتبه سته وارد
 صکره در یلر که غنا وصف الهی در حدیث شریفه خود وارد و کسسه
 اخلاق الهیه دن بری ایله تخلف اتسه اکاجت واجب اولور بر افضل
 دیوچک بر برینه کیروب فقر در یلر که غنای الهی به نیجه قیاس قابلد
 غنا وصف ذاتی متغیر و متبدل اولما ز جناب حق واجب الوجود در
 غنی بالذات در غناسی ماله دکلدر سزک غنا کر عرضی در فی الحاک
 ذیل اولور بود در جباری ملائکه به قیاس قبیلند در محصل قاضی عقله
 مرافعه اولد قلنده نظر عباد ایله بوامری تهریل و کاه کلامی بر جانیه
 تحویل ایدوب آخر کلام قرار داده سی بواولدی که ما بینکزه متخیر اولد
 اگر فقر افضلد بر ایسم شرع ندا ایدد کم **کاد الفقران یكون کفر**
 حدیثین انکار می ایدد سز و اگر غنا افضلد بر ایسم قرآن عظیمه خود
 ایستدم انما امواتکم و اولادکم قیمة ییور لمشد در اخر حضرت رسالت
 پناهه عرض حاله محتاج اولد یلر بوند نصکره خود فقر حضرت رسوله
 بوباید خیر کوندر دکلدر جواب شریفی باب مستقله بیان
 اولمش ایدی پس ایدد فقراده اولدی ثابت و ظاهر و اغنیا دن شرف
 باهره لری متعین و متقرر اولدی والله اعلم **باب سابع**
 عاقبت و نعمت مناصره سی بیاننده در عاقبت دعوی ایدوب بن
 نعمت افضل دنیا به نظیرم بوقدر هر کس یکا محتاجد بنم اخره احتیاج
 بوقدر بنم حقه عقلا دیمشدر که الله تعالی حضرت قلند بر امر مراد

ایقسم عاقبتدن غیری نیست استمردم و حدیث شریفند الله تعالی
حضرت یارندن دنیا و آخرتد عاقبت استنک بیورمشد نعت ایدر
عالمده هر کس که واصل صباغ و صحت اوله بنی طلب ایدر و بنی خلق
محرابلر ده و منبر لوده ذکر ایدر لریارت خلقدن استغنا رجا ایدر
دیور و عاقبتی استدلکوی زمانده نعت ایله استر لر عاقبت ایدر
بن بریره و رسم ملک و ریاست و احوال خلق بنس منظم اولما
نعت ایدر بندخی و رسم فرح و سیادت و ارد و بن اولما نیجه سنک
وجودک یوقدر نعت ایدر حق تعالی و الله العلی و انتم الفقراء یومر
هیچ حق تعالی به صاحب عاقبت دینلما مشدر بونی دیوچک عاقبت مهور
اولدی بعدد دیکه الله تعالی نک غنا سی صفات ذاتیه ده قدیمه در
سن حادث سن اسما ده مشارکت معنایند اشتراکی اقتضا ایتمز سن
تو کشتی مالی ایله افتخار ایدن قاجره بکزد سن سنک ایله بود عوانک نه
مناسبتی و ارجو که اسما به تعلقه قناعت ایدرک بنم جناب حقله اشتراک
ردخی و ارد در جناب حق نیجه عیوبک بری ایه بندخی عیب و قد حدت
بعیدم نعت ایدر بیک یل بر آدم ایله صحبت استنک بن اولما نیجه عیشی مجیز
اولما در محصل اطناب کلام و اطالته مقام ایدر بن حیفه کسالم قاضی عقله
مراجعت ایدر بلر حکم ایدر دیدی که ایکس کوز برادر لر سن بری
بریکزدن مستغنی دکلر بیت **عاقبت چون نعت همراه اولور**
صاحبی ملک و صفایه شاه اولور باب ثامن سخا ایله
بخاک مناظره سی بیانده در بخلد دیدیکه بن افضلم زیرا سبب غنایم سن
سبب فقر سن بنم صاحبی مالی حفظ ایله غنی سنک صاحبک نفاق ایله
فقیر اولور بن قوت قلم سن حادث عرض سن بن قاید غنا و بشیر عز و
وسایق جیش لهو و لعب و صفایم بندن مال و فرح حاصل اولور صاحبم
بیوت و دنیا و عرض حفظنه و اصل اولور بن صاحبی قرصند اغنا ایدر
ظاهر خلقدن استغنا غنیمت عظیمه در سن ذلت کبراسن دیو نیجه کلام
غریبه سوبلد که سخا ایدر نهی ر ذیل سن هر لسان ایله ملام و هر لسان
تشنه مذموم دکلر سن بن هر لسانده مدوح و هر لسان قتلند محمود بن
سبب محبت و ذکر جیلم سا ترا العیوبیم و شرسم دستگیرم لازم العیوبید
مشار الیه بالبنانم هر کسک سخا رییم که دنیا و آخرتده نافع سن مضر

مخصه

مخصه مبعوض ناس سن اولان صفات الهیه ده نم سن ر ذایل
ابلیسیته دن سن بنم اصحابم جتنک سنک اصحابک فاورده در بن
باغ جتنک حاصل اولان شجره ثمره سییم سن فاورده حاصل اولان شجره
ثمره سی سن بن الله تعالی به قریب سن فاورده قریب سن بن مؤمن ایله اولور
سن کافر ایله اولور سن بن توفیق منشورم هذادین ارتضیه لنفسی
ولن یصلح له الا السخا و در یعنی حق جل و علا احادیث قدسیته بیور
کر بر هر بقیله در که کند و ذاته ایتمشدر بوار قضایه سخا نک غیری
صالح دکلر و سنک منشور کده سبطون ما یخلو ایه یومر القیمة
یا زلشدر یعنی دیناده بخل ایدر کاری اشیا یور قیامند بیوندینه طاقسه
کر کرد بن انبیا یل اولورم ظاهر هر بنی و بنی سخی در سن یهود و نصاری
ایله اولور سن برادر لیه بی که بسط ایدر بخک قطعاً جوابی اولوب
جمل ورجل اقتضا میله نادما و منقطعاً دیار کفار ده قرار ایدر
جانب شرع شریفدن امر و ارد اولدی که حق تعالی ایمانی خلق ایدر و ب
سخا یله محفوق و کفری خلق ایدر و ب بخله موصوف ایدر هر سخیده
ایماندن نیجه شعبه و هر بخیل ده کفردن بر حصه و ارد در سوال
اتسه لر حاکم طی سخی ایکن مع هذا کافر ایدر جواب و بر ز که حاتم
سخا نافع اولشدر اولاد حاتم دن اولوب اصحاب کرامدن اولاد عد بن
حاتمه حضرت بیورمشدر که سخا سی حق تعالی سنک بابا ک ایچون
جهنمدن برخانه بنا ایتمشدر ظاهری عذاب و باطنی راحتده اثرده
ککشد که ایمان کو کدن نازل اولد قل جمیع طاعات استقبالی
ایدوب هر بری بن منزله نزول ایت د دکن بن منزل مناسبی ملور
دیو منزل سخا به کفر بعد النیا و اللی منزل بخله نزول ایتمشدر نوند
ناشیدر که بخل کفر کفر نداشیدر و دیمشدر **حکایت** اولور که حضرت
موسی علیه السلام درگاه اعلا ی جناب خدادن فرعونک هلاکتی رجا
ایتد که عنق و طغیان زیادده اولغله بر کون الها ابو ملعون سککا
اولهیتنک مشارکت دعواسن ایدر ایکن بخون هلاکتی تأخیر اولور
و دکن صفت سخا یله متصفدر اول سبیل تأخیر اولور دیو جواب
وارد اولدی بعد حضرت موسی به احیا بندن بری کلوب فرعون موسی
خصوصتمز ممتد اولدی جائز که مائه محتاج اولور دیو عطا یای مقینه سخی

قطع ایلدی دیومرده ایلدی فی الواقع چوق زمان کجیوب او معلوم ناک
باشنه سیدی حاکم کلدی **باب** **تاسع دولت**
و عقل مناظره سی بیانند در معلوم اولسونکه دولت امر ساری عقل
نور ربانی در عفاک دولت سز دنیا دن حظ و نصیبی یوقد دولت
عقلی اولیانه مصاحب اولوب قبال ایلدی کی زمانده محاسن غیری بیله
ضم ایلد خطاسی صواب کذب صدق عذ اولور طاشدن صر جقار در شجره
بابسه دن میوه قوبار را کسر اوزندن طاق یومرد لا یعنی یومقوله
محالات سولسه هر کس تصدیق و تحقیق ایلد کمال عقلله موصوف آدمه
دولت ادبار ایلدی کی کندی محاسن بیله سلب ایلدی محن فاقه فوق
الطافه هجو ایلدی فی زمانه بو معنای قتی مشاهد در حاصل کلام ما
بینارند مناظره اولوب عقل ایلد خطاب بنم ایلد مشروطه اساس اسلام
بنم منشور من خطاب و امر سکا در دیو یازلمشدد دولت ایلد حسن معیش
و بحث و عزت بنم ایلد در بقای دین و دنیا بنم ناصیه در بنم دخی منشور
و تلك الايام تدركها بين الناس يازلمشدد عقل ایلد بن حجة الله هدية
الهيته هم قران عظیم قل قل لله الحجة الباطنة المرشح لك صدرك لذكر
لمن كان له قلب یومقوله ايات ایلد مذکور اولشدد مصاحب انبیایم بکا
مالك اولیایان جواد در دولت ایلد بن عطاء الله بن دخی صحبت انبیاد
درد دکلیم بکا مالك اولیایان حتی کالمیت در بن دخی قران عظیم دولت
بین الاغنیاء رفع در جات من نشاء آیت کوبه سنده مذکور اولشم عقل
ایلد دولت اتفاقا حسنه ایلد تفسیر اولمشدد دولت ایلد بوفکر
کلماندن در سن صاحب حرمان سن هر کس عقلی رزقندن بدل حساب
اولور بن صاحب همت و کرامتم سن همور و اخوان صاحبی سن هیچ عاقل
مسرود کور لمز عقل ایلد بش کونک دولت مغرور اوله دنیا هور لوب
منصبك عقبتی عزل وار در دولت ایلد بن خسیسی شریف فقیری غنی
ایدم جمالمن کشف قناع ایلد کم کی ملوک عالم تختار بن ترک ایلد
بکا تابع اولور لر عقل ایلد سن جلیس کفار سن بهر حال شی مقداف
حکمن اخذ ایلد دولت ایلد سن فعله شریک اولوب در دیو یازلمشدد
تاخیر ایلد درم حاکم طری به مصاحب اولوب جهنم بر منزل بنا ایلد
قول و فعل حسن بندن صدور ایلد ظاهر قول الله بنشدن عمل حسن ضایع

اولماذ محصل انواع قبل و قال اولوب خصوصیت جلال ایلد ک حضرت سلیمان
حضورینه وارد یلو یور دیلر که مابینکرده حکم بحال یوقد هر بریکو
آخره محتاج در رب هب فی ملکاک زمر و ما زرد عقل دولت سز طیب
اولماذ سن روح ایلد نفس کی من ای عقل بر آدم سن اولما یحی آخری
خر ایلد ای دولت سن اولما ساک احوال دنیا مکدر در حق تعالی هر سنه
چفت خلق ایلدی یور شد سزک از دواج و امتزاج ک مستحسنه فرد
الله تعالی در بونار حکم حضرت سلیمان قایل اولوب بحضور اولور
مجلسد قالقوب بر دخی اول اراضی ده ساکن اولوب کسب آدمی ایلد حاصل
اولماق اوزدن یمن ایلدوب جانب سمایه متوجه اولدی والله اعلم

کتاب العاشر

معرفت جواهر بیانند در اوج بابی مشتمل در **باب اول** معاد جواهر
بیانند در یاقوت و زبرجد معدنی مشرق طاعونده در زبرجد جواهر
قوصده دخی اولور با نزه و لعل معدنی خراسان طاعونده در معدن الما
رقوی در وادی عین الشمشد مقناطیس معدنی ساحل بحر هندده در انجو
معدنی در باد معدن فیروزج هوا تغییر ایلد متغیر اولوب بر طر ق
ایلد معلوم اولور قطران و زربنج و کبریتک معادنی معلومه در
باب ثانی صفات و خاصیات جواهر بیانند در
اشرف جواهر یا قوتدر بر نیجه نوعه بیاض و صادی و کونک و رمانی
هیچ وجود در طبعی حار و یا بسد خاصیتی بود که هر جواهر اشد
متأثر اولور الا یاقوت آتشده نه قدر زیاده طوره حتی زیاده
اولور نسا طاعونده فرجند طوقسه سودا سن دفع ایلدوب حرارت
زیاده ایلد و بر کسته یاقوت کوب طاعون اولان موضعه و آ
باذن الله متضرر اولینه و یاقوتی الماسد غیری بر شنی و کمن **فصل**
زبرجد و زمره نوع واحد در نهایت عوام ایکی اسم ایلد تسمیه ایشدد
طبعی بار در طب در عینندن اختلاف وار در بعضی بار دیشدد
التونک بخار ایلد معدنند نچیقوب چوق اولدیجه متحر اولور خاصیت
بود که بر ایه مقداری سخی و مسمومه اسقا اولشده زهر اعضا سندن
طشره چیتقه زمره بیلا نک کوز لری قارشوسنه قونله کوز لری

چاتر و بر گشته بی عقب و یا اری صوفیه ز بر جدی سخی ایدوب و غروب
ایله اول محله طالع است سخی جذب ایدد **فصل** انجو خاصیتی بیانند در
چن کونش رأس حمله و ادوب ماه یسان داخل اولسه بحر محیطه اوله صد
بحر عماله جیقوب اغزین اچر قطرات امطار اغزیه جذب ایدد بعد فرق کون
غایب اولوب شمس برج جوزیه وارد قل ظهور ایدوب کستر ایله دود
ایدوب یعنی ظهور ایدد چکه ظهور غروب ایدد چکه غایب اولوب فرق کون
تمامنه دکن اچند اولان قطرات انجو اولور بر گشته سخی اولسه انجو
سرکه ایله سخی اولوب طالع اولسه بری اولور کل ذلك باذن الله تعالی
فصل فیروزج هوایه تا بعد صفا اوزد اولور سه صافی کد اوزد
اولور سه متکدر اولور بر ساعت هوایه دفعه متغیر اولسه فیروزج
دخی اولور یاغ اچند اوزد کون طوره و ذی زیاده اولور بر
کسته صباغ او بخود نر اویا ندوغی کبی کوزی فیروزجه راست کسه
اول کون فرح و سرود دن غیری نسته کد مبه حکما مفرح دید کلونیک
و جوی بود الدنه کتودن آدم واقعه هایل کد مز کله قونسه کوز
نوزین زیاده ایدد **فصل** با نر صاری اولور و اریاض اولور و ایدد
مسمومه اچور لسه دفع ایدد زیر اسم قیل اولان دم معقودی فصد
تحلیل ایدد با نر هر بر و دخی ایله ینه عقد ایدد عقب صوفی و غی آدم
یو غرت ایله سخی و طالع است دفع ایدد **فصل** الماس بر طاشد کد
قر شوندن غیری نسته ایله قر لما حق تعالی هر غیزی بر ذیل خیسر
مقبور و هر قوی به وضعیفه ماسود ایشد الماسی اول معدن
استخراج ایدد اسکندر در مشرق وادی عین الشمس او غراده زمانه
معدن ده جوف بیازن و عقب بولوب خصوصاً بر عظیم بیلا اولقله
عسکر خوف اینمکن قاتقان کبی بر آینه پیدا و بر مزاق او جنه وضع ایدد
بیلا ناک مقابلنه دیکد یلر بیلا ن کند و بی آینه کد مکه اول شکل
مهیپ و هیپ عجیبه تحمل ایدد میوب خوفندن هلاک اولوب ینه
اقتش یا قوب قوی به بش بیک ذراع ایله نیجه آدم کوندردیلر و صول
میشرا و لمدی بعد با یا قوشلری که قر نال د کلر ایدد نیجه کون آج
طوب و افر قیونلری بشورب کوز لوی او کندن قیویه بر اقدوب
قوشلری صالیور دیلر اینوب قیونلری جیقردی کد دیلر خومه نشاد

کوی صوفی

بعضی کبی نسته یا پیش شمس ظاهر اولدیکه الماس ایش بر آیی اول محله طود و
بردنک الماس اخراج ایدد یلر حالاده موجود اولان اندد **فصل**
حجر مقناطس حاد یا بسد معدنی بحر هندی در دیو که جباله اوزد
بیر قریب چن کیمارک اکس لوی قوش کبی او چار پریشان اولور اوزدند
ات یکسه نفلی طرنا غندن چقار و قار شوشنه دم قونسه متحرک
اولوب بودر اما سر مساق سور سار خاصیتی کیدر ینه سرکه دم ایله
غسل اولسه سخی جذب و اخراج ایدد جراحند درمن و دم قونسه
مقابلنه مقناطس وضع او کمنقله اخراج اولور **فصل** بلور حقیقه
تموز دمنقله اولور طوز حاصل اولدوغی کبی بلور کشته مقابل طوب
مقابلنه پنبه قونسه شعاعی منعکس اولوب اخراج ایدد **باب**
ثالث زخایر ملوک خیر نوسی بیانند در اختلاف اولمشد که کس
اموالک خیری تغنی در بعضی آلاتون و کشتد دیوب صیانت عرض قضای
حقوق صله رحم مکار هده استعانت بوناره مو قودد دیو تعلیل
ایشلر نهایت بونار حجر مقوله سیدد امساك اولسه نفی ضایع اولور
بعضی دیملر خیر زخایر کویلر مملکتلر و عایا و برایا در بعضی بونی
منع ایدوب دیملر که دشمن صولشدن امن یوقدر عایا دشمن حمله
هر باعثد هر دفعه عاجز در پس خیر زخایر یقوندد دیملر منافعی
جو قدر دیو تعلیل ایشلر سودیدد قوز سیدد یا غیسیدد نهایت
زمان و سعاد اقبال زمان فخره ادبار ایدد بعضی دیملر دوه
زیر ابوک چکر مسافه بعید به ایصال ایدد نفی کثیر و مؤننی قلیل در
جهان کردی جلیبی بر دباری ز کلر ارجهان قانع به خانه ی نسل مال
اولور سودی زخیره اولور نهایت صاحبان کمال تقیدنه محتاجدر
اگر اوزدند حاضر اولور ایسه تحصیل غایب اولور ایسه ضایع ایدد
بعضی دیملر ات در حالت ضراوه حصن حصین حالت سزاده زینه
صفا قریند نهایت عیال کبی ماله محتاجد بعضی جودر که هاشمی
کوزمه سی خیفلا طبایعی متغیر اما نهایت مطمع انظار اعدا در
انتشار اخبار اکراد و خالی دکلر و غیث ملوک دایر در دواج و کساد
اندر ک میل و اعراضنه تا بعد بعضی خیر زخایر قودد دیملر هر حال
قوة باز در دشمن و زینه عده و عده زیاده لکد نهایت بر مالده بعضی

بعضین پیر آخر زنده دخی کدر د سالار من بقدر صرف مال ایدد ایسک
مالک دوکنور اینتر ایسک هلا که قصد ایدد لرجو که هر برینک مفسد
معلوم اولد متعین اولدیکه مکسویانک خبری علم واعثقا د صالحا ایشو

کتاب حادی عشر

معرفت اقالیم بیانند در دورت بابی مشتمل **باب اول** اقالیم ارض
بیانند در معلوم اولد که وجه ارض مشرق دن مغرب وارنجه بد اقلیم
هر اقلیم یکروز فرسخت اولد اقلیم هند ایکنی اقلیم حجاز اوچنخی اقلیم بصره
دور دنجی اقلیم عراق و شام نهر بلخه وارنجه بشنخی اقلیم روم نواحی ازمینه
السنخی اقلیم یا جوج و ما جوج بدنجی اقلیم نواحی صین و ترک در عمر دنیا
اختلاف اولوب بعض علما یدی یک یل بعض علما الی یک یل دیشلر
یدی یک یل دینلر حضرت آدم دن برو سن الی یک دینلر ابتدا یجد
عالم دن برو سن مراد ایدد لردیمکه تطبیق وایشین قابلد **اقلیم اول**
مشرق دن افاضی بلاد صین دن باشلر سواحل بحر دن جانب جنوبی نوارک
بلاد سند ی کجوب بحر دن جزیره عرب طوغری قطع بو اقلیمک مداین معروفه
خلفا و عثمان و حضرموت و عدن و صنعاء دراندن بحر قزخی قطع ایدد
بلاد حبشه به کجوب نیل مصری قطع ایدد مدینه نوبه دن که عرب نوبه
اندن حاصل اولد کجوب بحر مغرب منتهی اولد و عرضی دورتیوز فرق
میل مسافه و شرح بختینی ده بو اقلیم یکری طایغ و او قوز نهر و ادر
قرار بو قند ساکنند در **اقلیم ثانی** مشرق دن ابتدا ایدد بلاد صین دن
کجوب و بلاد هند او غرادر شهر لری منصور و دهلی دراندن بحر بصره
جزیره عربی قطع ایدد بلاد نجد و تهامه شهر لردن تهامه و بحرین و
طایف و مکه و جدّه و مدینه رسول علیه السلام مدینه بحر قازم و صعید
مصر دن نیلی قطع ایدد مداینی قوص و احبیم و سمونین دن بعد از
عرب اندندن افریقیه او د تاسند بحر مغربه وار د بونک عرضی
دو تیروز میلدر **اقلیم ثالث** مشرق دن ابتدا ایدد شمال صین دن بلاد
هند دن قندهار او دند شمال بلاد سند د کابل و کرمان و سجستان
او دند سواحل بحر بصره مدینه اصطن و شیراز و کوار اهواز
و عراق دن بصره و واسط و بغداد و کوفه بلاد شامه حقیق بطنینه

و حمص و دمشق و صفد و طبریه و قیساریه و بیت المقدس و رمله
و عسقلان و غزه و مداین و قلزم دن ارض مصری قطع ایدد ب
دمیاد و قسطاط مصر و قیوم و اسکندریه دن بلاد افریقیه دن
قرواندن بحر مغرب منتهی اولد و عرضی اوچنخی الی میلدر **اقلیم رابع**
اینداسی مشرق دن بلاد تیت و خراسان دن فرغانه و جند و استر و شنه
و سمرقند و بخاری و بلخ و هرات و مرو و رود و سرخس و طوس و نسا و
قوس و قزوین و اصفهان و قزو و فاشان و همدان و نهاوند و حلوان
و شهر زود و موصل و نصیبین و رأس العین و مار دین و آمد و حران
و ده دن فراقی قطع ایدد شمال شامه او غرایوب بالنس و سمساط و
ملطیه و حلب و انطاکیه و طربلوس شام و مصیصه و طرسوس و
ادنه و لاذقیه و عموره دن بحر شام دن بحر مغرب منتهی اولد و عرضی
اوچنخی میلدر **اقلیم خامس** مشرق دن یا جوج و ما جوج دن بلاد خراسان
طراد وینو کند و اسپجایب و شاش و طرادند و خوار ذم و قوهستان
و جرجان و طبرستان و دیلم و اذربایجان و برده و شروان و اردو
اخلاط دن بلاد دیمه به کلوب دیمه کبری دن بلاد اندلس دن
بحر غرب منتهی اولد بو اقلیمک عرضی ایکیوز الی بش میلدر **اقلیم سادس**
مشرق دن بلاد ما جوج و یا جوج بلاد و دزدندن بحر طبرستان
بلاد دومه کجوب اما سینه و قسطنطنیه به تاب بحر مغرب منتهی اولد
عرضی ایکیوز ارن میلدر **اقلیم سابع** اینداسی مشرق دن بلاد یا جوج
و ما جوج شمالندن بلاد ترک او دند سواحل طبرستانک شمالی
قواراق بحر طبرستانه متصل خلیج رومی قطع ایدد بلسان و صقالیه
که انکر و سید کلید بحر مغرب منتهی اولد و عرضی یوزا و تریز بش
میلدر بو ذکر اولنان وجه ارضک معمور میلدر که ربع مسکون بقیر ایدد
بو فلر ایچنک اقلیم عراق خلاصه اقالیم صوبی و هواسی معندلد و
صاد و لغند و سواد جیشدن سالمدر تر کده غلط و خشونت وارد
اهل صین مذموم قناده دن منقولدر وجه ارض یکری دورت یک
فرسخت نصف کامل هند و مکرینک فوسخ روم و اوج یک فوسخ ترک و یک
فوسخ عربد در تفصیله املاع مراد ایدد کتب هیئته مراجعت استون
باب ثانی هیئت ارض بیانند در بعض علما

دیمشکر که ارض کره مدور در و بعضی علماء مستطیحه در دیمشکر صحیح بود که
مدور در هر نه جانبند فرض اولسه نهایت و آنچه بشیور بیلان بود در
ارض بر کره مدور نصفی در نصفی اخر سما در او قاسی بود که در حقیقت
ارض اولان جزیره به قبه الارض در بر اطراف و اقطاری عمق اوزده
کند که عمقی منزاید او بود عمقی بدی بیک او چیز او توذالتی میلدر
بحر اعظم که او قیاس در بر اطراف اتمشده صوتی غایت غلیظ و بدی را که
اوزدینه کی بود بمن اطراف بحر جیل قافدر زمرد احضردن مخلوق در سما
دنیا نك اطراف اول جبله متصل اولغه لوب حضرتی اندن اخذاید
بر ارض مشرق جانبند نصفه قریب خراب و خالی در نصف اخری که
قسمد بر قسمی قطب جنوبی که حول سهیل دوراید اکا مقابلد بر ربع
خرابدر کسسته ساکن اولما شدت حرته مخلوق تحمل اید مزیع اخری
قطب شمالی که بنات النعش اطراف دوراید اکا مقابلد بر جمیع خلایق
بوند ساکن در شکلی مثلث کبدر زیر اربع دایره در فلک شکل کری
اولوب ایکی قطب محور خراط کی در که وسطنه داخل اولوب دود ایدند
قاضی زاده جفینی شرحند اوج دایره بی فرض ایدوب خط استوا ارض
ایکی نصف اید نصف جنوبی نصف شمالی دایره ثانیة هر نصفی تنصیف
ایندوب دوزخ ربع اولور ایکی جنوبی ایکی شمالی معمور اولان ایکی ربعی
شمالینک بریدر که ربع مسکون دیمکه مشهور در آنک دخی بعضی معمور
زیر ارجبال و صحاری و مروج و بحاری و اجایی مشتملدر نه کم منظور
سائر ارباعی خرابدر دیدر که در صحره معمور اولسه بزه خبر لوی و اصل
اولور که در بعد جابزه که وصول خبره مانع مابیند بحار مغرقه و جبال
شاهقه و در ایش بعید اوله در ربع جنوبی ده دخی عمارت قلیله نظر
ایدر ب اسکندر ذوالقرنین نوبندن حکایه اولنان قصه لموضوع
اصلی بود که **والله اعلم بما فی ملکة** تفصیله اطلاع مراد ایدن کتب هیئته
مراجعت اتسون **یکی** ارض اولنیکدن اعظم و واسعد اطراف بحر ثانی
آنک اطراف جیل قاف ثانی احاطه اتمشده ایکنی کولک بوقافه متصل در
ارض ثانیة ایکنی دن بشیور بیلان بول اشاعید بحر ثالث انی محیط در
ارچینی کولک آنک اوزدینه اتمشده بدی قات برک حالی بود برک
او سعی آنک اشاعید کولک او سعی آنک بوقافه رسید حق تعالی قرآن

در ربع جمعی در ربع
معتمد در اجاه دخی
جمعی اجاه در مشرق
و بعضی معتمد
نعمت علی
در سطحی و در ثانی
لفظ و معنی اسناد
مضمر جمله در
لایحه

عظمه

عظمه بود **والله** الذي خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن محمد
صاحبی باز بجزاده نك تفصیله منظور اولور سه نفعدن خالی دکلدر
معتمد علیه در و مفسریندن فاقلدر تقریر مصنفدن فهم اولور که سما
و ارضین بدی قیاس بری بری ایچنه وضع اولسه بجه اولور سه
اوله اوله اگر چه بحث کولدر بر لور در اما تحمل محل بود **باب**
ثالث دنیا بنا اولنیک احکم واعظمی بیان بعضی در دیمشکر صنغای مینده
قصر عمد اندر که مسانت و حصانند بی نظیر در بعضی در وسط فار سده
قبة اردشیر در دیمشکر که قبة عظمه در جمیع اطراف اشرافی واردر
ایکشر بیک بطمن طاشردن بنا اولمشدر بعضی در دوشام و حجاز مینده
حصن نما در حضرت سلیمان طاش و کرج ایله یا ممشده بعضی در دیمشکر
احکم انبیه اهرام مصر در طوفانندن اول بنا اولمشدر اول و اسلاف
صعید مصر جانبند دوش جبال ده طاشد جوق اهرام یا یوب ایکیس
غایت رفیع اتمشدر در طول و عرض ادر در یوز ذراع در ارتفاعی نهایت
طاشونیک غلظت و طول و عرضی اون ایکی ذراع کوچکی سکر ذراع و آنچه
یعنی بوی اون ایکی ذراع کوچکی سکر ذراع در موزون و مزیندر زمینی
جذب بصر صاحبی ادمه کولدر اوزندن قایلشد که بی لوبی یا بدم قوت
ملك و قدرت دعوی ایدنر با قسول ظاهر بیعت یا بمقدن اسهلدر
بعضی خلایق سقو مراد ایدر که تخمین ایدوب اسناد و خراج دنیا بقایه
کتابت اتمزد در کار چون فراغ اتمشدر ابو معشر منجم ایدر اول اهرامی
طوفاندر اعتصام ایچون یا ممشدر در حقی اخوان اولان منجمین اهرامه ماء
طوفانمشده دیو لکذب ایدر **قَالَ لَهُمُ اللَّهُ** فیروز آبادی فاموسده
حضرت ادریس طوفاندر علوی حفظ ایچون یا ممشدر با حور اولان اهرامه
نجوم طوفانی بیلوب یا ممشدر در هر بحر و طب و طلسم اندر موجود در
اول کلله اهرام صفار واردر در **والله اعلم** **باب رابع**
بقایه و بلاد اعیان و ازهی بیان حضرت سلطان انبیا بر حدیث
شریفند بود در جمیع ملائک بلاد الله در هر قفسند خبر کور رنیک
اندر اقامت ایله اطنابدر لک اعیان بلاد اولدر که هواد اولوب بخار
بحر دن بعید اوله هواد دخی ربع شمال کرکدر که بویتر اوزد کاریدد در اهرام
دندلری بمنز و جوهی تصفیه ایدر شر بلاد جنوب اسن بر در که لود و تر

اهرمان بنا بمصر صحیح
جهانده جمعی جهنمه
حاذق معتمد در
لعمریه

د کلو بد لا یق و مناسب بود که شهر بر مرتفع برده کدزگاه رخ شما
اولوب ماء جادسی اوله حکمای اهل تادنج دیشلر که اطیب بلاد دنیا
دور قد بری بخاری طرفلری ایکنی یونان جانلوی اوچین خراسانده
هرات دور دنجی غوطه شام بود و درت شهر در خامس یونان دیشلر
بش نسته نک سادسی یوقده سیاست عمر قیاس ای حنیفه حدیث امام فخر
اسناد احمد بن حنبل تفسیر ابی عبید الجراح ابو بکر خوارزمی ایدر بود و در
موضع جمعا کوردم غایت اعلاسی غوطه شامده کلام اکابر دندر
جنات الدنیا اربع بری غوطه شام در بری سعد سمرقند در الی الاخر

کتاب ثانی عشر

معالجه ذنوب دراون سکر باب در باب اول سوء خاتمه خوفنک
علاجی بیانند در سوء خاتمه دن حد لا زمدد بخوفد صدق بقره
یو رک یار لشدر موت امر عظیم وداع دنیا و جمع الیهم در بومثا لوفت
اولد و غلک عالم مفارقتی شد ید سفر اید جک مقصد و مطلب غایت
بعید در هر صاحب و فاسقک او کند پنجه صعب عقبه واد در نزع ایمان
خوفی اول عقبه لوده در اسباب سوء خاتمه جوقده غایت اصعبی ایدر
برای اعتقاد فاسد در که قلبن متمکن صدرده متوطن اوله جمیع عمری
اول عقیدن فاسد ایدل کدران اولوب باطل ایکن حق اعتقادند اوله دما
موت کلوب قناع مرتفع حجاب منکشف اولوب اعتقاد ایدر ک باطل
و ترک ایدر و ک حق اید و ک متبیین اولد و غی کبی نفوذ بالله اول اضطر ایدل
زوال ایمان دن خوف اولور ایکنی الله ورسوله محبتی و ایمانی ضعیف و
دنیایه مبلی غالب اوله حالت نزع اولوب قهر جمیع شهوات و لذاتند
ممنوع و محجور و مقتضیات نفسند بعید و مهجور اولوب رغبت ایدر
داره نقل و ذوق ایدر ک شراب اسقا اولند و غن مشاهد ایدر بحالت
یونان ک جمله سن کریمه کو دوب موتی والله ورسول امرینی و مفارقت
دنیا ایکنی رایله نزع ایمان دن خوف اولور سوال ایتلر که ای اشرفی
ضعیف ایمان نه طریقله اولور جواب ویرر که ایمان شجر در اعصابی
اعمالدر اعصاب فاسد اولوب تور و یکن شجره دخی فاسد اولور خبرده
وارد اولشدر که بر کون حضرت جبرائیل و میکائیل عظیم بکا ایتدیلر

سوال اشرفی به قریبه ندا طایفه
ایتنک اشرفی که اعتقادده عقید
تغییر دین فاک زیا و نفس
ذهب اولد و غن بنا و ایمان
ماندیدی که اعتقادده شیخ
حاجت در ایمان ایدر
بیم در دنیا و آخرت
نزع لغت و جهل و شر
لعل مکتبی

جناب حقدن ندا کلدیکه نه اغلر سز سزی خود امین ایدم جواب
ویردیله که بلی و لکن مکر کردن امین دکلر جناب حق بیوردیکه او یله
مکرمدن امین اولماک فی الحقیقه کیمه امان ویرلشدر شیطانیک
بیل عبادت ایتشکن ملعون و مهجور اولد کها دوت و ما دوت
الی الان مصلوب و معذبلر در بدعام و بر ضیصا قصه کر مشهور
سلطان انیا و سایر پیغمبر لرایله معامله الهیه معلومده محصل
قول دنیا به عاشق والله تعالی حضرت قلینک امرندن مغرض اولد و غی
صورنده مفارقت دنیا به دعوت اولند قد موتی کریمه کور مسکله
قبول دعوت الهیه دن امتناع و نفس اماره مقتضیاتنی ترکه محض
و نزع ایتسه کر کدر اول زمانده شقاوت غالب اولوب نفوذ بالله
من کره لقاء الله کره لقاء الله حدیث شریفنه مظهر اولور
باب ثانی معالجه حجت دنیا بیا ننده در حجت
دنیا طول آمدن ناشی اولور انسان دیر که ایام عمر مساعد دنیا ایدل
بر مقدار تمتع ایدوب بعد توبه ایدم بر کوشکی بنا ایدر ویم مال جمع
ایدیم فلان ایدل حقا و شایم مناصب عالیله ده عشقوان شبایمی کجوره
پیرک کلد که توبه و جناب حقه و جوع ایدوب دنیا و آخرت سعادتنی
جمع ایتش اولورم **مصرع** و فوق تدبیر بالله تقدیر بو غافل هر کون
رجا و تمنی ده اجل املة تقدیر تدبیر کونمکه **التقدیر بضمک علی التذیر**
امنیته مفلس لک رأس مالی در **بیت** تو میل ان تقصر عمر نوح
وامر الله یحدث کل لیلک **نثر** یعنی سن عمر نوح قدر معمر اولمق زجا سندن
الله تعالی نک امری ایتسه هر کیمه حادث اولمقن الیالی خیالی کوز طوعید
نظر طوعه کیم بیلک فاکهان در دمنده بو مشدن خبری یوق که ان حرط
القتاد دونه مثل مشهور در بر هین و راستنک شد ایدر اولد و غی محله
استعمال اولور پنجه آدم وارد بر کونی امل ایدر مثلا عید کلسه لیا بر
جدید کیم دیر بامر الله اول کونی تکمیل ایدر من العید یدیر والله یقدر
نجه آدم عشقوان شبایدن محو ویر و فامراد اولوب تحت تر ایدر نه حشر تل
چکر لور انسان خطا ایدر موتی اکثر قارده ایتسه احوال معادی آخر عمر مد
ندارک ایدرم دیر پیر ایتسه دخی عمر مد مساعد جک توفیق ایدرم دیر
علاج بودر که نفسله مشاور و مذاکره ایدوب دیتسه که موت نیم المده دکل

بم

حجاب دنیا به نیجه اعتماد اولود جائز که موت بو غا ذم آله ظاهر بنم ادا
 متوقف و بن کریمه کور مکه متأخر اولوز پس توبه ده تسويف و تقوی جائز
 اولود می مقرر در که لذت دنیا موقوفه منقطع اولود دنیا ایام معدوده
 تمتع صفاسنی بر نیجه کونک صفای ابدی به مبادله اید سن جوهر صریحه
 تبدیل عاقله لا یقیدر لذت دنیا مکذره فانی لذت آخرت مخلد و صافی
 ایکن آخرتی دنیا به صافان آدم اول احقه بکوز که یا نند واقع ده راجه
 او یا نقله آلتوندن احب اوله ظاهر دنیا اضغاث و احلام **علاج آخر**
 دینه که طو ثلم نیجه طریقله جمع مال ایدم حال موده جمله اگدن کیدوب هر چه
 مسؤل اولوز میم بند مسکین و محتاج کیم اوله که مالی اوله دایچون جمع ایدیم
 حصه به حساب و سخط اهر دوشه بوقسمت حاکم قرین خسران و ضلال مبیز
 دکلمی در که مال وارثه قالوب و بال بنم اوله **علاج آخر** فاد الخفقون مفهوم
 اوزده دنیا سی اکثر اوله عند الموت حسرتی اکبر اخف اوله انک امری
 سهل اولود ایکی راجه صاحبک حسابی راجه صاحبندن اصعب در بیت

شبه قاریک و بیم موج و کردایی چنین هار بیل
 کجا دانند حال ما سبکباران سا حلهها

سبکبار اولوب بودویو و یروب منزل صفا و استراحت و اصل اولوب بن
 یاد کران سوال و جواب و صراط و میزان بلا سن چمک نه مصیبت در عند
 الموت راجه ترک ایدم فتکوی بها جباهم آیت کریمه سند حصه داد
 دیوب حلاط حساب و حر امها عقاب مفهوم ملاحظه ایلید **علاج**
 آخر نفسسته نظر ایدوب کور که عمری اکیسلوب مالی زیاده اوله هر
 نفس خروج ایتدیکه دینا دن بعید اولوب آخرت قریب اوله ده هر لحظه
 نیجه اشکال و اختلاف احوال ایسه متوقع و مترقب **بیت**
 فال موت آت و التفر من تقاض و المستغیر بما لایدر الا حق

یعنی موت بهر حال کلور نفس قتی عزیز شی در بر کشته که انده اولان
 مال و جاهه مغرور اوله احمق اکی ملک خود باشک اوزندن الرجل
 الرجل دیو فریاد اید خبر ده وارد در که ملک الموت هر کون بشکره
 خلقت یوزینه این سود و ب آخرت تدا دکندن غفلت ایتیه دیوتیه
 ایدر **علاج آخر** اهل قودی زیارت و با و امهاتی یا ندوغی و لره نظر
 ایدوب تغذ اید که بونلر دخی بزم کبی ایکن مراداته و اصل اولوب چنگال

موت دینا

موت آیتدیکه اولغله متحسر ایدوب الان حیث ایام تقصیر دیو
 فریاد و یکا ایدر و اخوان و امثال مؤمنه نظرایلیه عاقل اوله موت
 امثال کدو موتی کیدر اختلاف مزاج و ضعف قوی و بیک موت و
 شیب و پیری مواد اعتبار دکلیدر اصول فروغدن اقوی ایکن اصله
 بقا اولما بجای فرغ نه اولوق و اربونلر ایلله دخی متیقظ و متعظ اولوز
 حضرت آدم صلی الله و حضرت نوح بنی الله و حضرت ابراهیم خلیل
 و حضرت موسی کلیم الله و حضرت عیسی روح الله و حضرت سلطان انبیا
 محمد حبیب الله ایکن بونلره موت طاری اولیجی امن و بقا رجاسنه مجال
 اولور می بر مرتبه لود نصیحه اعتبار ایتیم آدم قلبی مهر لمتشد عالم
 اندن اجمل کیم اولور **باب ثالث معالجه غفلت بیاننده**
 غفلت اگر چه حجاب آخرت در لکن جانب حقدن لطف اولوب غفلت
 اولسه هر مؤمن آخرتی نظر بقیلله کوروب مهتات دینیه به اشتغال
 ایدوب حیوة دینا دن تمتع و انتفاعه مجال محال اولور که غفلت بقای
 مقدور سبب و علت در یوز آدمک بر متیقظ بولنر دنیا ایچون خصوص
 و تهالک تنایج غفلت در علاج ذلک ملاحظه اید که موت امر متیقظ
 حیات امر مشکوک یقین ایلله شک بیند نه مناسبت قریب موت و قریب
 قریب حیات دن زیاده در حق تعالی آیه کریمه ده موتی حیوة دن تقدیم بولور
 عمر ایسه قلیل جمع مال و منع رجال و کشاکش وجدال بچونند مال زیاده
 اولدیکه عمر نقصان پذیر اولیجی بچون نفسی آتیه بقا رم **علاج آخر**
 انبیا و اولیا بندن اعلم ایکن قوت لایموت قناعت و حرص و طلب دینا دن
 فراغت ایدر لایان بچون کدو می آتش حرصه با قریب دنیا طلبند تهالک
 ایدرم بوساعت مضایقه اوزدن اولسم ساعت ثانیه ده فرح مقدر
 ملوک ماضیه و قیصره و جباریه و اغوان اکاسره یاران و اخوان قنده
 کندی بونلری تفریق ایدن موت دکلیدر **علاج آخر** جمیع دنیا به مالک
 اولوب جمیع اوقاتک صفای خاطر ایلله کذر و جمیع لذایذ دنیا و مافی
 و مال مبسر اولدی طوت آخر کار موت و مال حال فوت دکلمی **بیت**

کیدر خواب تغافل دیده لودن دود اولود بر کون
 بوجلس بویله قائم مستار مخمور اولود بر کون
 اوزدن قبه عالی اول یوان ذرا اندر دود

امانی امنیه نک
 جمعی دنا

باشکده یا ذکوة آتش تنور اولوز بر کوک

علاج آخر فراوان آباء و امهات و ادوب ایکی قبرا ورته سته او تور
کندوی قبر ثالث صاحبی فرض ایدوب دیسه که دنیا به کلمش و حیوة
دنیا به حاضر اولمش کی اولدک آخرت و موت شد بکرو ذایل و نظر کرد
غایب اولن دنیا اضغاث و احلام دکلید اصلک تراب مالک تراب
وجودک ما کول تراب بو غرور و سرور ندک امواتک حسرتک ایامک
قالو کتن ما لکریک بریشا نلغن خاتونلرک آخر تصرفند اولدوغن بچو
فکر ایتیمه سن **علاج آخر** محراباره نظر ایدیه متهجد لر دن خالی بعض خانه ک
کود اصحابند عاری اخوان طوموش کی اولمشلر فنده کند کوی معلوم
دکل نفسینه دیسه که بونلرک حالته مبتلا اولمزدن مقدم متنبه اول
حکایت اول نو حضرت عیسی بولده بر پیر فانی کوردک آلدن چای پی
و از بونلرک طویل امکن تعجب ایدوب حق تعالی حضرت لرند رجا ایلدی که بو
پیرک امکن قلبند نزع و اخراج ایدیه اول آند دغاسی مستجاب اولوب
پیر آلدن چای پی بر اغوب او توروب نفسنه عتابه باشلوب ای
شقی بچه به دکن نفسکی هلاک آخرتک خراب ایدر ملک یارین خودموند
مقرز بعد حضرت عیسی یارب ینه امکی رد ایلده ددکه پیر بر نند
قالقوب قوت بونی لازم یانه ایلده تعیش ایدم ددک حضرت عیسی تعجب
ایدوب بو وضع نا همواره سبب ندک دیوا استخار ایلدی پیر ایدک اول
خاطره کلدیکه بوانه کلنجه دنیا به سعی ایدک شمدی پیر اولدک بچه بر عمل
ایدن سن دیو فراغ ایدم بعض خاطره کلدیکه قوت بدن و قوت ن لازم
پس عمل شروع مهم اولدی **باب رابع** معالجه شهوت فرج
بیان در انسانه بوشهوت ترکیبته علت بودر که ایفاء بده متقاضی
اولفله بقای نسل ممکن اوله و نمونه لذت آخرت اوله نهایت افضی بودر که
گاه آدمه بر طبقه به واصل اولور که پر زده بی بر توب الله تعالی حضرت لرند
و خلفدن حیا و حجاب ایتم مال و دنیا و دین عرضنی بونلرک بولنده ضایع
بیدوب شیطان به اید اولور **علاج** ذکاء صوم ایلده کسر شهوت ایلده بونکه
اولمسه تزوج ایلده و مهام امکن کوزنی حفظ ایلده زیرا نظر مقدمه
شه ند اجبار و کبار نظر ایلده مفلون اولمشد لقا حکیم اولمسه نصحت
ایده بیان و ارسلاند تابع اولد عورته تابع اوله اگر نا اهل میسر

اولمسه علاج حفظ نظر در باب **خامس** علاج نظر عین
بیانند در بر کشته نک فر شو سته تازه اوغلان و یا خود عورت کله
شیطان تر بین و نفس تقاضی ایدوب نظر له امر ایدد عاتله لازمه که
اول محله شیطانله مناظره ایدوب دیسه که بچون نظر ایدم که قبیح ایه
غم حکوب نظر قاسف لازم کلور و نظره قصد ایلده کنه کار اولوزم اگر
حسن ایه نظر حایل دکلدر حصه مه و بال و کاه و شر آر دجه کند
صورتک جابر که میسر اوله کاه مقرز خبر ده کلمشد حضرتک بولده نظر
شریفک بر حسن خاتونه واقع اولوب کچد کارندن صکره سعادخانه لویه
کلوب نسای طاهر اتدن بعضنه جماع ایدوب مسجد شریفه جقدیلر عورت
قرشور کله کله شیطان صورندک کلور سزدن بر یکوز بر عورته راست
کله انکله تقید ایتوب کدو خاتونه کلسون ذرا آند اولان مدفع
شهوت کند و حال لند دخی موجود در **حکایت اول** نور که بعض طرفا
بر پادشاه خانه سند جمع اولوب مال دنیوی به متعلق مصاحب ایدیلر
بعض دیدک کاشکی پادشاه خرائتی بنم اولیدی بر دیدک نو لید املا کی
بنم اولیدی بر نو لیدی عورتی بنم اولیدی ددک پادشاه صاحب عقل
ود ای ایدی پر زده آر دندن بونلرک مصاحبین استماع ایددی بر
ضیافت ایدوب بر نودن اون صحن طعام احضار ایدوب بونلرک حضور
وضع ایلوب هر برینه دیکه هر برندن بیورک تناول ایدلور دبلر حله
نوع واحد بچو پس پادشاه دیکه جمله بسادخی بولده در حریف غایت
نجل اولدی **باب سادس** فصول قول **علاج** بیانند
بر کشته که چوق سوزنی اوله بتون کون سفر و خدمتن و تازه بکن و
مبتحن و خاتون و دوشی احوال و خانه سی زینتن حکایت ایدد سکوت
قادر اولیه بونلرک مالا یعنی به اشتغال دین و دنیا به ضرر در حدیث
شریفه کشینک حسن اسلامندند مالا یعنی ترکی بوشهوت در **علاج**
ذک ملاحظه ایلده که موت فریبد هر نسیم و تهلیل ده کوز جند
بر کز و اردر بوقدر منافع جلیله دن فراغ تر هاته اشتغال عاتله
لا بقید علاج عملی عزالد سلامت عزالد در من طلب الغزله فالمرکه
گاه لسانی آله طاش قویه **حکایت اول** نور که اصحاب کرامد بر تازه بکت
شهید اولوب کور دیلر بولنده بر طاش و ار آجلفندن کور دایمش و ایدد

کلوب بوزندن توی سیکو بخت سعادتی سکا عافیت اولسودید
 حضرت بود دیار سکا ندن علم کلدی جایز که بر محتاج اولدوغی نسته
 بخل ایش اوله مالایعنی سولیش اوله حدیث شریفدن مراد اول ایکی
 خصلندن محاسبه و مسؤل اولور دیکدر بر کسنه که جمیع اقوال و
 افعالی کایست اولنوب محاسبه اولنغی مقرریله الفاظی هر حال نداد
 ایدر حضرت بود لر بر کسنه که آخر ایله مالایعنی بخت ایدر کفارتی
 ایکی و کف نماز قلقد بر کسنه فحشیات سولیکی عادت ایتسه آخرت
 کو بک صورتند حشر اولور فحش ایله شتمن فرقی بود که فحش حاشا
 جماعه متعلق معنای الفاظ قبیحه ایله تعبیر ایتکدر شتم آخری اول فغله
 نسبتند **باب سابع علاج کذب بیاننده** در حضرت
 علیه السلام بود لر کذب نفاق با بولندن بر یا بدر بر حدیث شریف
 کذب رذقی نقص ایدر یور شد بر کون عبد الله بن عمر حضرت یار الله
 مؤمن مرقه ایدر می نعم یور دیار و فای ایدر می نعم بود که کذب ایدر می لا
 یور که قرآن عظیمه انما یضری الکذب الذین لا یؤمنون بالاخره بود
 بعض حکما دیشلر که کذب حرام شرعی دخی اولسه فحشیت و حریت اقتضا
 ایدر که کذب اولنیه **علاج ذلک عهد و نذر ایدر که هر کذب بر کون ضایع**
 اگر نفس صومه صبر ایدر بینه کذب دن فراغ ایتز ایسه هر کذب بر مقدار
 صدقه ویر می نذر ایدر هر حال نفسه بذل مال شاق کوریند کذب دن فراغ
 ایدر شرع غرامه مالیه جوازی بوندند **علاج آخر** بونی ملاحظه
 ایدر که هر کذب بر مقدار طاعتی خصمه اهدی اولور هر قول کذبده آینه
 قلبیه بر سیاه نقطه نازل اولور دردمند سودای ربح ایدر ایکن ضرر ایدر
 اگر توانی بوق ایسه آنک کاهی بونک دفترینه نقل اولور سارق کا دیند
 خیر در دیشلر ذرا سارق آینه بر زمال کوردر کاذب کاه و لعنت
 صاحبی اولور **باب ثامن علاج غیبت بیاننده** در
 حق تعالی قرآن عظیمه غیبتی اکل لحم میتة ایله تعبیر یور مشد و حضرت
 غیبتی زنادن اشد در یور مشد حقیقتی بود که زنادن توبه مقبول
 اولور اما غیبتی توبه خصمند استیلا ایتنجه مقبول اولور نقل اولور که
 حق تعالی حضرت موسی به و سلطان انبیا به وحی یور مشد در که غیبتی توبه
 ایدر جنت جمله دیکدر داخل اولور غیبتی توبه ایتوب و قات ایدر ناره

جمله دن مقدم داخل اولور حدیث شریف و ادر که حضرت علیه السلام
 اصحاب کرام ایله کیدر ایکن بولده بر میتة به راست کلوب بود دیار بولده
 بک جایز دکللی اصحاب کرام ددر که یار رسول الله لحم میتة دن بجه بک
 اولور یور دیار که احوالک ایتی که بر سن بوندن دخی متیق در فضل
 حقیقت غیبت بر کسنه بی غایب ایکن بر طریقله آنگقدر که اشد و ک
 زمانده کراهت و غم تحصیل ایدر اگر سولیدر کی سوزده صادق ایسه
 غیبت کذب ایسه بهتان در بهتان سموات و ارضین دن اقتلدر و
 بالجه بر کسنه نک نقصاننه متعلق کلام کرک نسیبه و کرک ثوب و
 دار و فرس افعاله متعلق غیبتند **علاج ذلک** غیبتنه متعلق احادیث
 شریفه بی اوقیوب تصور ایدر که غیبت ایتدیجه دیوان حسنا شدن بوز
 اعمالی خصمی دیوانه نقل اولور غایب حالی افلاس اولور سیئات
 متزاید اولور مکانی نادر اولور ایکنی تفکر ایدر خلقی غیبت ایدر که
 عیب کدور دخی و ایدر الله تعالی استیلا ایدر که کدور اولور و صله آخری عیب
 بیت لائنه عن خلق و ثانی مشکه عار علیک اذا فعلت عظیم
 یعنی سن بر فعلی ایدر خلقی اول فعلدن نهی ایتد زیرا بوقل عار عظیمدر
 بلکه واجب بودر که کدورده موجود اولان عیب غیری معذور مطوته اگر
 کدورده اوله عیب اکلا مزایسه عیب نفسنه جاهل اولور غیبتند اشد
 لا اقل متیقن سولیدر کی سوز واقع اولدوغی صورتک اکل لحم میتة دیور
 نه عیب اولور چون عارقل نفس طاهره سن تلویت ایدر غیبتنه صرف ایدر
 اوقاتی چون شکر نعم الهیه به صرف ایتز عیب و تقصیر دن خالی نه مقوله
 قول اولور کیمدر که حد شرع اوزر مستقیم اولوب صفایر و لمحد ایدر
 اوله من ذالذی ماسا و قط و من له الحسنی فقط صفایر و امنی اولور
 تقدیرجه غیری چون بخت ایدر اگر خلقنه دخل ایدر ایسه صانعی تعین
 راجع اولور نفوذ بالله او چینی ظاهر سبب غیبتی اول شخصه بر سبب غیبت
 ناشیدر یا خلقه موافقت اچوند غصب ناشی ایسه نه حما قدر که غیر حق
 نفسی ناره اداخل ایدر موافقت اچون اولور سه رضای مخلوق اچو شخص
 الهی به تعرض جمل عظیم دکلدر دور دخی غیبت حسد ناشی ایسه تصور
 ایدر که علی کل حال ضرر کدوریه راجعدر دیشلر که محسوده دولت بویتر که
 حاسد رضاء الله مخالف بجه ارضاع ارتکاب ایدر دنیا ده عذاب حسد

متیقن و قش دیکدره

تفسیر
لکه دخی صفایر در عطف
از انکبار و انفران کالیم

جمع و در آنم معالجه در
نصائح و سوابق

آخرت عذاب غیبت ایله معذب اولور بشی تصور ایدر که یوم قیامت
او زار خصمی تحمل ایدوب حمار کی ناره سووق اولمق نه فضا حذر باب
علاج غضب بیاننده در اصل غضب ناردند شیطان منسوخ
ظاهر شیطان دخی ناردن مخلوق در وصف ناردن که غضبناک اولور
آدم دخی بر وجهه متحرک و مضطرب اولور که نفسنه مالک اولمق حق تعالی
انسانده غضبی خلق یورد که نافع اختیار و مضری دفع ایدر شهرت دخی
آل جذب فافع اولدوغی کی اگر چه انسانده غضب و شهرت لازمده
اما اعتدال دن زاید اولمق مضر اولور چونکه غضب آلت در اول مرتبه
مستور اولمق کرکدر که انسان فی مسلوب الاختیار ایدر و ریاضتله بالکله
قلع دخی مخالف معقول در حضرت رسالت پناه غضب خالی دکل ایدی
بر حدیث شریفه یورد در بن بشر فرسائر بشر غضب ایدر کی غضب
ایدم علاج مرض غضب فرض در اکثر خلق که مستحق داند اولور
ایچو اولور در علاج ایکی طریق وارد در اسباب غضبی باطنیه و قلوبیه
قلع ایلیه سبب غضب بش در کبر در که اتی تواضع کس ایدر مغلوبه در که
کند دخی عباد الله جنسند در تفاضل اخلاق اولور ایکی عجبدر که قسوی
استعظام ایدر بکا و بیاد علم و جاه و جلالت و فرده و برلمشده دیو
خلق ایچند نفسی عظیم کورد و بوسود قه ملاحظه و تصور ایدر که اولمق
مذله آخر حقیقه قدر ایکی حال بینده حامل عذر بر عاجز اوچی مزاج
و لطیفه و استهزاد در نونک علاجی بودر که اقوال جلد و اعمال ممتدیه اشتغال
ایده دخی غیر مزاج و تغییر در علاجی بودر که فکر ایدر و فرغ عین
خالی اولور بی عیب خداست کسینه بی تعیب و تغییر و ملامت آخری عینه
نسبت و مذمت جایز دکلدر بشی طلب جاه و ماله حرصه بخیل اولور
رجته ایچون غضب ایدر باز ارجی غضب بسته بر اتیه غضب دفع ایدر
علاج غضب ایکی قسمدر بری علی بری عملی در علی اولاف غضبی بلیوب
دین و دنیا به ضررین ملاحظه ایدوب بوصفانک خلایق ایله انصافه سعی
ایده هر مرض ضدی ایله علاج اولور ایکی غضب مذمتند و اوده اولان
آیات و احادیث تتبع و کظم غیظ و عفرو صفح مدحند اولان آیات شریفه
تصفی و ملاحظه ایدر ظاهر سنک مغضوب قدر کدن الله تعالی کقدر
زیاده در جناب حق غضب ایدیمک سنی کم امین ایدر سنک حق تعالی به

مدا فاسد و خسته دیکد فدا
مردا و دیکد تطیفک ضدیدر
تبدل دخی خسته دیکد باس
برایج لفظ برینک معانه
کلدر فدا
تعبیر
معاذ

حق الفتن

مخالفنک اول خصم امتحان ایدوب غضب ایدر و کک تقوی کسکا مخالفینک
اعظدر اوچی نفسیه دینه که ظاهر غضبک اول آدمه رضا که مخالف بر
ایدو کی ایچون در حق تعالی اول فعلی مراد ایدوب سن مراد ایتمیمک الله تعالی
حضرت قلوبله دیو بینک نزاع ایتمش اولمق میسن دور دخی تصور ایدر که اول
غضب ایدو کی دخی سکا شمه تصدی ایدوب سنک بر کلامک برینه اول
کلام سوبله خلق ایچند حرمت و اعتبارک ساقط اولمق کلام اکا
وارد و تفاضله نفسک فی تعظیم ایدر اگر اول آدم مقابله به قادر اولوب
هضم ایدوب ظاهر خلق ایچند حقیر و مهین اولور اگر سن دفعه قادر
اولمق و جهد مکافاته سعی ایدر سه حضور قلب قلوبی بر رضای الله
و انبیایه موافقتن اعتر و منصب یوقدر دیوب دفع غضب ایدر **علاج**
عملی بودر که لسانیه تعوذ ایدر اعوذ بالله من الشیطان الرجیم دیوب غضب
خال قیامت ایسه اولور او تور دخی حالده ایسه یا ته بو ذلایله دفع
اولمق ایسه سووق صوابله آیدر که حضرت علیه السلام بویه فتوی ویردر
بیشتر که غضب ناردندر ماء ایله دفع اولور بعضدر بمشط طراک و زینه بخند
ایدوب تذکر ایدر که مراد مخلوق اولان آدمک غضب ایله نه مناسبتی وار
باب **علاج حسد** بیاننده در حسد نتیجه غضب
حسد همی کک تذند حضرت علیه السلام یورد حسد حسناقی بیز ناز حطی
بیدر کی بر حدیث شریفه دخی بودر اوچی نسته و ادر که هیچ و فرزند اولور
خالی دکلدر بری سوء ظن بری تشاء مر بری حسد حقیقت حسد بودر که غیر
نعمتی کوروب ذوالنی استیه سن بو حرامد ریز و اقضای الهی بی کریمه کور که
راجع اولور و دلیل حبیب باطن در ذرا آنک نعمتی احسان الهی اولمق ایچو سکا
منقول اولمق صاحبند ذوالن استمک ایچو خبندن ناشی اولور غبطه رجاء
ذوال دکلدر ایچو کند و دخی اولمق مال و جاه حصول و جاد و بر مکره و کلد
علاج حسد ایکی در علمی و عملی علی بودر که حاسد بیه که حسد نفعده عا دیکد
حاسد دینی و دنیوی ضرر محسوده دنیوی و دینی نفع ایدر حاسدک دنیا سنه
ضرر اولدوغی ظاهر مغرور اولوب طویل عمرند عذاب حشر تله معذب دشمنی اکا
لابن کوردو کی وصفه مظهر اولور نه حاکمدر که بلیوب قتل نفسک ساعی او که
اگر حسدند آنک نعمتی ذوالی اعتقادند اولور سه نه فایده کد و نونک نعمت
ایمانی ذایل اولور مضرب اخروی سی بودر که ظاهر اول شخصه حسد ایدر

قضاء الهی به حسد ایدوب قسمتی الهیه بی انکار ایتش اولور اگر مسلم
 فرزنداشنه بر امر لوق استر سه شریک ابلیس اولور محسوده منفعت دینوی
 بود که مایه نازنده اولان معامله اقتضا ایدر که محسود دخی آنک عذاب الیم
 اولور غنچه خط ایدر پس محسود حاسد بر عسکر ایلده ایدر مینه حاکم مصلحتی
 حاصل اولش یولور دنیا جمع اولسه ایدر مینه جکی مصلحتی کند و ایلله ایدر
 منفعت دینیه سی بودر که هر حال محسود مطلوب اولوب حسد قیلدن
 کید و مکر لسان و معامله به واد رایسه خود حسد حاسد محسوده
 واروب محسود ک سنیاتی اکا تحمیل اولور محسوده ضرر قصدنده اکر
 نفسنه ضرر ایتش اولور کیدر بی محسود عدو صانور مکر آنک صدیقی
 و نفسنک دشمنی ایتش بخت ید اصفقه قد خاب شایر ها هلاک اولور
 اول باز او که مشورتی ضرر ایدر حاسد ایلده محسود معامله سینه مثال
 بودر که بر آدم غضبیه طاش انا طاش بر نسنه به طوقوب پاره لنوب بر
 قطع آتاقان آدمک صایغ کوزین چقار د غضبی مشتد اولوب بر داند قدر
 بینه اولله اولوب صول کوزی چقار کمال غضبندن بر دخی آتاقا و باشی یاریلور
 قصد ایدر کی آدم اولور و ب بونک حالته خند ایدر **علاج آخر** نفسند
 اسباب حسد اخراج ایدر که کبر و عجب و عداوت و محبت مال و جاه در
 حسده مخالف محسود ک شناسنه ملازمست اولور اوله بوعلاجده مراد
 وار ددین قوبدن خط عظیم صاحبی اولور ندارک ایدر **باب**
حادی عشر مرض بخلک علاجی بیاننده در محبت مال فتنه عظیمه
 عقباته بوندن اصعب بودر بونده هر قضای متقضای نفس و هم
 زاد آخرت وار در ظاهر قوت و لباس و مسکن لازمده بونلر مالسز
 حاصل اولماز نه عدونه صبر و تحملنه مجال نه وجود نه سلاحت احتمالده
 عقلا بوندن متحیردر که محتاج حقند کاد الفقران یکن کفر ایتش
 صاحب مال حقند کلا ان الانسان لیطغی ان رآه استغنی بولش
 مد بخل شقی علاج بودر که بخل حقند وارده اولان آیاتی ملا خطه ایدر
 حق تعالی سبط قون ما بخلوا به یوم القیمه بودر یعنی مال بخلار روز
 قیامتده بر آرد و صورتند تصور اولوب بوندن طوق قنور هر طرف
 سو قوب جانب حقند مناد ندا ایدر ذق انک انت العزیز الحکیم و کنز
 ایتدی که اموالیه هر طرفنه داغ اولور در دمنند بخل کند و بی برکا

مرآت آجین

جک

فنده

اولد صانور خبری بوق عالمده اندن شقی کسنه بوق قدر حدیث شریفه
 اول بنی لطیف **البخل لا یدخل الجنة** بودر بوق حق تعالی بخل کفره فریت
 ایتشدر و اما من بخل واستغنی و کذب با حسنی بیور شد حضرت
 علیه السلام بر بخیلی کوردی که باب بیت شریفک خلقه سینه یا بشمش
 دعا و تضرع ایدر بیور دیر که بزدن بعد اول شومک اصابت ایتشدر
 بر کسنه که بویاته اعتماد ایتیه دهریدر تجدید ایمانه محتاجد **علاج**
 آخر تصور ایدر که موت حقد را صابت ایتشدر ترده دیو قدر عمر خیال
 مثال کجوب کیدوب بن اولوب مال کیسه ده قائمه ده نه نفع و از عاقل
 کند و مسئول مالی تحت ارضه مدفون اولغی بخور ایدر می پس لایق بودر
 تصدق ایدر هر در ره بر اجر عظیم تحصیل ایدر **علاج آخر** دنیا بخل اولور
 عاقلانین ملا خطه ایدر که کند و لر منکوب و منحوس ارحال ایدر و نه
 مالترین بر باد ایتشکه خوش حال اولدیلر عادی و ثمود ک ترک ایتدی که
 اکی چقه به اولد میسن ظاهر بخل صول امل نتیجه سیدر بخیلی عمری اولور
 جازم اولسه مالی صرف ایدر که اقران و امثالند جمیع ایتدی که اسباب
 امواته نه حالت اولدی موت مفاجات ایدر بختسز کندیلر مالترینه
 عدا وضع ید ایدر بخیلی استنزه ایدر که اضاعت و تلافی ایتدی که
 جمع مالی اولادی چون ایدر سه خلق ایدن رزق و برز می آنک فقری
 مقدر ایه بابا لورینک بخلیه مستغنی اولور غنا مقدر ایه مقدر
 خدا قابل ندان اولر نیچه غنی کورد ک بابا سندن بر اچه میراث به مشدر
 نیچه فقیر کورد ک اموال عظیمه به وارث اولوب ضایع ایتشدر **باب**
ثانی عشر حرص و طمع علاجی بیاننده در بشر وجهله علاج قابلدر
 روی بوکه قوت لایموت به لباس خشنه و نان و پنیر مسکن مختصره قنای
 ایدر بونلر حقند بجا الخفقون بولشدر اگر بخل و کامرانی مراد ایدر
 احوال و اشغال همور ایدر ایکنی بوکون قدر کفایه به واصل اولدقدن
 صکره یارنکی کو بی نظر ایتیه زیر شیطان و سوسه ایدر ببارین و برکو
 نه برین دیو طول امله جراید جایز که تعب آجله در شینه باری تعب
 عاجله و دوشسون دیوسعی ایدر **علاج آخر** حرصی سبیل رزق زیاد
 اولد و غنه جزر اعتقاد ایدر و ببله که قناعت و صبر ایدر سه عزیز طمع
 حرص ایدر سه ذلیل اولور بوجانده هر عزت نفس و هر ثواب اولور طرفه

اهوال جمع هوال مهیب
 نور قود بکده

هر ذل و هر خطر عقاب و در نفسله مجاهد ذل و فلاکت ایله کزده و اصل
 اوله دسهلد کلید **علاج آخر** سبب حرصی فکر ایدیه اگر شهوت فرج همچون
 ایسه آید خنجر بر رویا بده دخی زیاده در اگر تحمل همچون ایسه نیجه هودی
 و نصرتی وارد در کند و دن زیاده به مالکدر اگر صبر و قناعت ایدر سه
 انبیا و اولیا به یولداش اولور ظاهر عاقل و طریق قیوب اشقیاء و کفر یولدا
 اولماز ماله و اصل اولور غنی صورت دن دینی نقد و خوف وارد در آخرت
 فقر دن بشیو ذیل صکره داخل جنت اولور دایما کند و دانی اولنارک
 حالته نظر ایدوب شکر ایدیه متر قهار حالته با قیوب نعم الهیه بی از در
 دیو تحفیف ایتمیه جدم مرحوم سنان افندی مفتی الثقلین کمال پازاده
 سلطان مجلس شریف کله کله علمزدن اوصاف و زدید کده افندی نوکده
 اولان شکره با قیوب کند و عسکدن اوصاف نه تحکده اولان نکره با قیوب
 شکر نعمت الهیه به اشتغال ایله دیمشده **باب ثالث**
عشر حب جاه و حشمت علاجی بیاننده در صاحب جاه اول کسسه
 قلوب فاسد اکامستر اوله چنان بر آدم از مة قلوبه مالک اولسه مال دخی کا
 تابع اولور تسخیر قلوب حصال مجوده در بر خصلته موقوفه علم و عیا
 خلق حسن و شجاعت کی صفات مزبور در بر ایله متصف اولان آدمه الهیه
 خلق مدح و ثنا ایله ابدان طاعت و خدمت ایله مطیع اولور بولنده بذا
 مال ایله کردن رجال ملک اولور ملک و جاه ایله تسخیر قلوب میسر اولور
علاج آخر ایکی قسمه منقسمدر علمی و عملی بودر که جاهک دین و دیناده
 اقاتن ملاحظه اید طالب جاه دایما مغرور مدر مرعای قلوب و ارضای
 ناسه محتاج در خساد و اعداء دخی هجوم ایدوب دایما تعجب و عذایده اولور
 مکر الهیه دخی امن یوقدر و جاه و منصب قلبه متعلقدر قلب ایسه سیمو
 دلالت ایدور کی قلب اوزن در نه خیس و ذیل دولت اولور اول
 دولت که آنک بقاسی بر الای فامعقول آدم ملک قلوبنه تابع اولوب قابل
 عزل بر ولایت اوله بر خدمت کار کلمه سله بر حفظ ده مغرور اولوب
 ولایتی باطل حشمتی زایل اوله عقلا متفقدر در که بر کسسه ممالک دنیا و
 ریاست عظمایه مالک اولسه کدر دن سالم اولماز آخر حالد موت مقرر
 نه خادم قانور نه مخدوم کدر دوک لذت و فرح چکدور کی حشر و مصیبه دکر
 بیت و من یک ذاتی بیع و حاجی **فما قلیل** **علاج آخر** **باب حاجیه**

مغوی بر

معنای بیت بر کسسه که باب منبع و در بان صاحبی اوله یقین زمانده
 در بان قیوسن ترک ایسه کر کدر بر ولایت و حکومت که ایام معوده
 عرضه ذوال اوله نه قدری اولور عاقلیدر اول آدمکه ولایت ایدیه بی
 ایام معوده ولایتنه بیع ایدیه **علاج آخر** ایکیدر بر بودر که جاه صاحب
 اولور غنی محلدن فرار و ظهور و قیندن سالم اولاجی محلد فرار اختیار
 ایدیه الاطراف منازل الاشراف بو معنی در ایکی ملاحظه طریقه
 سلوک ایدوب جهت حلاله آغین ناسدن ماقط اولاجی اوضاع اختیار
 ایدیه **حکایت** اولور بر زاهد ربانی بی پادشاهلردن بری زیاده
 کلوب شیخ حرمب نفسی اسقاط همچون حضور پادشاهید کمال حوصله
 طعامه قویلوب پادشاهک شیخ حقه اعنقادی فاسد اولوب قیوب
 کیدوب شیخ و اصل صفای غریب اولدی بعض مشایخ بکار دن نقل اولور که
 اطفال کنی قامشاره بنوب اسواقده بو حال اوزن کوز ترایش بعضی شرا
 ر نکرده بو بالوصوبی بر قدحه قیوب ایلند صوب خلقه کندوبی شرب
 خمر ایدر ترکی کو ستر ترایش **باب دایع عشر کبرو**
علاج آخر **علاجی بیاننده در کبر کندوبی استعظام و خلق نظر حقارتله**
 کورمکدر بونک علامت لسانی سی بن بویله بن دیمکدر بو وضع الله
 ایله خصوصتدر کبر یاو عظمت الله تعالی به مخصوص صدر حدیث شریف
 کبر دن قبلنده مقدار رجه اولان جسته کبر مزین بشده کبر اخلاقی کبر
 کند و وجود با غنده ریح نشاطله کشاده اولوب خلق الهی به بهایه نظری
 کی نظر ایدر حضرت رسالت پناهه کبر ندر دینو سوال ایتد کارنده حق
 تحقیر و خلق از در ابرو مشارفی الحقیقه حق قبول اید خلق از در ابرو
 کند و نفسنه اختیار ایتدور کی اموری خلقه روا کورر حسد و حقد
 خلاص میسر اولماز عفو و کظم غیظه قادر اولماز دایما نفسنی معبود
 ایدوب کذب و نفاق دن مستغنی اولیمز متکبر مثالی بر قولدر که افندی
 ناجز کیوب سرینه او تور متکبر نیجه نودر متکبر بالمال متکبر
 بالقوة متکبر بالعلم **علاج آخر** ایکیدر علمی علی بودر که خوشبختانه و تعالی
 حضرت تاری ذات و صفایله یلوب کبر یاو عظمت لایق جلال الهی اولور
 عید ذلیل ایله مناسبتی اولور و غنه تحصیل علم ایدیه ایکی نفسنی از دل
 عباد الله یلوب قیل انسان ما انکفره من ای شی خلقه من نطفه خلقه

از در نقص و تحقیر
ایتمکدر

فقد رة آيت كريمه سن ملاحظه ايد حق تعالى انسانه احقر اشيا اولدو
اعلام بويشدر عدم محض اولوب اسم و جسم نام و نشان صاحب كل يكن
احسن اشيا اولان تر ايدن مخلوق اولوب نطفه و علقه مراتبند بومقامه
واصل اولدو هيچ بوجال صاحبك كبر و عجب استحقاق و استهالي اولور
حق تعالى بعض عبادن مبتلاي مرض و بعض سعادت صحنه اتصال ايتشد
غير دن استدل لال طريقه موندن و عروض بلادان امين اولوب تدار
اوزن اوله دو و علاجي مز ايتشد بر حالده صفا اوزن اولسه ساعيت
ثانيه ده پنجه بلاديه مبتلا اولور آخر حال موت كلوب انتفاخ حاصل اولور
آيت اولادي يانندن قاچوب جيفه اولوب كيدر كل بطون جوانه داخل
و انجاسه ملحق اولور بوجال اوزن ترك اولسه نه نفث ايدى احياء و ميده
محاسبه به احضار اولوب اعمال جزويه و كلينه سند سوال اولوب جزا
و سزاسي و برسه كرك اولدو زمانده عهد حسابد جعفر ايسه تراب كل
و خنزيرك احوالي اندن حسن اولور ذيرا آتله عذاب سالم بولاي غير نه ايه
معذب دير نفوذ بالله من عذاب الله باب **خامس عشر علاج**
ريابياننده در حقيقت ريا قلوب خلقده مكان استمكن عبادت
مثلا عبادان ايدوب مسجد يا بوب تصدق ايتمكن مرادي خلق بني خير
ايله ياد ايتسونلر ديه ذكر جميل خلق رضاي حقد ترجيح ايدو اگر مقرر
مجرد قبول قلوب خلق ايسه مشرك اولور ريا عظيم كبره در حضرت جبرئيل
شريفك بود را امتدن غايت خوف ايتدو كم شرك حفي در كه ديار بونك
علاجي صعيدر ذيرا قلدو راسخ اولوب امتزاج قوي ايتشد زما طوق
واصل مرتبه كمال اولنجه بر سته عظمي ايله الفت ايتشد بونك دحي
علاجي علمي و علمي در عيسى بيله كه هر عمل كه لذت دينويه ايجون ايدو يا بوب
ساعتن منقبضه اولور ممتد اولور به آيكني ساعت نه ايت بولور
و خامت عاقبت ملاحظه اولوب لذت عاجله ترك اولور و هري
عسله خلط ايتك لذت حاليه سي ايجون موت مقرر ايتك يا بوب
ريابانك اوج سببي واد در محبت ثنا خوف مذمت طبع في اناس اولو
شناي خلق مطلب ايتوب نفس جواب ويره كه روز حشرده حق تعالى بني
نفس ايتدو كنه دگر مي ميدان عرصا قده منادي ندا ايدوب اي فاجر
طاعت الهيه في ثناي خلقه صانعه حجاب ايتدو كي رضاي خلق ايجون

خامت عاقبت
نقل العاقبت
در يك

عقبه

غضب الهی به اختیار ایتدو حقدن بعید اولوب خلقه تقرب ایتدو
اگر ریا اولسه رفیق انبیا و اولیا اولور ایدم ریا ايله منزل شیطانيه
نازل اولدو رضای خلق اولو ايتشد كل اولور سه آتله اندنه و زخم
وادنه عمر نه سعادت و كرامت پس بونلر رضا سندن نفی در باب
سادس عشر خوف مذمت خلق علاجي بياننده در خوف مذمت
خلق عارض اولدو قده تصور ايدو كه عند الله مقبول اولور سم بعض نامك ضرر نند
بيت اذ ارضيت عني كرام عشيرتي فلورال غضبا نا علي ليا مشي
ميفوض حق ايسم محبوب ناس اوله نك و آتله ثناي جميلك نفی در رطا
الهيته ده اخلاص اولوب حق تعالى قلوب ناسي بكا تسخير ايدو بيت
اگر بارم بنمله يا و اولور سه نه غم جمله جهان اغيا و اولور
مرائي ايسم الله تعالى و سواي ايدو هيچ بر قول بر امر اخلاص ايتدو ترك
صحفات وجهه نمايان اولسه كركدر **باب سابع عشر**
خلق مذموم علاجي بياننده در اخلاق سيئه سن اصلاح مراد ايدو
ادم اول خلق مذموم مخالفك كركدر بخله مغلوب اولسه جود و كرمي
عادت ايتمكنه شهوة مغلوب ايسه مخالفك و كسر ايله غضب خلم ايله نكرو
تواضعله ذيرا هر نسته ضد ايله منكسر اولور ظاهر حرارت برودتله
مندفع اولور بر كسنه كه اعمال حسنه بي عادت اخلاق كرمه كرام ايله
تخلق ايتسه ضرر خلق حسن اولور اصل عادت انسانيه خير در شرخاج
و عناد نفس ناسيدد بر پنجه كونه خلق مطبوع كلف ايدو ايكن استا
ضرب و ناديه اكا علم و ادبي طبع ايدو كيدر ك همت عاليه ضاجي
اولوب اجر مطالب اولان علوم و قضا ايله طالب اولور بر كسنه كو كرجن
اوينامقي شطرنج و قماري عادت ايتسه لذت دنياي اكا مقصود اعتقادنده
اولدو طبرق بيمكه معناد اولان آدم اني طبقات دنيا دن عدايدد **باب**
ثامن عشر نمازده احضار رقبه علاج بياننده در نمازده غفلت قلب
ايكنسته دن ناشي اولور و رى ظاهري رى باطني ظاهري بودر كه بخامقده
قبله سمعي و بصري و قلبي بر ر امر مشغول اولور بونك علاجي خلواتده
قلوب نقش و كتابت اولين اماكني اختيار در اهل عبادت زاويه زده
نزول ايتدو كلرينك وجهي بودر حضرت عبدالله بن عمر نمازي قبله قده قلم
و مصحف و مناع خانه بي مصلا سند اخراج ايددو اگر قلبي بر امر مشغول

ایسه اول امری تقدیم اید که نمازی فراغ قبله بود قیقه دت
ناشیدر که حضرت بود و نماز ابله طعام جمع اولسه طعمای تقدیم آنک
و ذکر الله و قرأت قرآن ابله احضار قلب طریقه اولیا در بر مرتبه لایله
اولیا یحیی ترک علائق کر کرد مثلاً بر اغاج الشد عبادت ایدر این
طیور کلوب انج اوزدینه تو مغله صیت و صد اگر بنی اشغال ایدر دیو
بر دکن ابله دفع مراد ایدر ظاهر آید که کبی بنه کلسه کر کرد
همان علائق اول **شجره بی قطعه که خلاص میسر اوله**

کتاب ثالث عشر

دنیا نك حقیقی و افاق بیانند در طقوز بابی مشتمل **باب اول**
صورت دنیا بیانند در معلوم اوله که دنیا معینه در راس فتن شجره
یحیی افر خایث در حضرت علیه السلام بر حدیث شریفه بود رحمت دنیا
هر خطیه نك باشد دنیا نك اسمی چو قدر اوله دین کند ابله قتل
باغشله رجوع و عدایته خلاف دایماندا ایدر که بن کبی بن آدمی
غرق ایدرم فتنه عظیمه یم بیلا ندر مسکنی و ادینک از در ی یم بکا اکر ام
اید نه اهانت اهانت اید نه اکر ام اعتماد ایدنی بخندل ایدم دنیا جفته
طابی کلاب در حضرت عیسی جناب حقد صورت دنیا بی کورمک رجا ایدر
بر کوف ساحل بحره او قدر این بر خاقون کلدی شکلی قیغ اوقه سی جفت
او موز لری بر یوکسک بر آلی قانله بر آلی جنا ابله رنگو فیل دشلو رنگا
قفنا ندر کیش و راجله وجود نه زینت و زود و وریب یوزینه نقاب جکشر
حضرت عیسی نجیب ایدوب سن کیمسن د دکه کورمک رجا ایدر کک
دنیا یم د که حضرت عیسی ارقه ک ندن بویه اولدی د دکه مرزد
ایامدن د که یا ثیاب ملونه ندر د دکه اعداء الله بکا مغرود اولو
اقبال ایتک اچو ندر باطنی کور و لسه و غیث ایتلر دیک یا نقابک
اصلی ندر د دکه شکم کور لک اچو ندر صورت یم کور ندر دخی باقر ل
دک یا الکه حنا اچو ندر د دکه آره وارمق استرم د که یا بر آلف
دفر آلوده اولمق ندن د دکن بر آد قتل ایدم د که یا بوقلک دفر
و دیتندن مسؤل اولمق سن د دکه بیک لوقل ایدم الوف دخی قتل
ایتم کر کرد عینم د کلد ویل بکا مغرود اوله د که بر کون حضرت

عمری

علیه السلام بر مژبه یا نندن کچوب اصحاب کرامی حضور سفادنه دعوت
ایدوب بر مقدار اسکیش ز لری چوریش کملوی مبارک الربه الوب
دنیا بود بر یور دیلر خبر ده واد در هر کون ابلیس دنیا بیعیه عرض اید
کم آلود بر متاعی که ضرری واد نقعی یوق صافی غم ویرود دکه اهل حیا
ز آلود ز دیو لوبعد عجله ایتک عیب اود د دکه عیبیه قبول ایدر د دیو
هله عیون بیان اید یم صکره فادم اولیه سز غداره در مغرور ایدر
سارقه در سبب نقص و بغض عداوت در عهدینه و فاسی یوقلد د دکه
یوعیوب جانم مشدر دیر لئ هاسی اچه د کلد رجسته اولان نصیب کر
و لغت ایدنه در د دکه اول متن ابله مقبولز در دیر لئ پس تسلیم ایدر
نیر امن تجا دد کند و کوی آشاره یا قدیم دیر امام شافعی حضرت
منقولد اگر دنیا باز اوده بیع اولو متاع اولسه بر اتمکه آلمز ایدم
افاق شویله معلوم ایدر مشلر و آیت اولو بنی اسرائیل دن بر پادشاه
و فاک ایدوب او غلنه اموال کبزه ترک ایدر او غلی جمیع اموالی طرف ضاد
بر باد ایدوب صحرا ده بکدر این کور و بر قوم آکین اکوب بعد یحیی غرق
ایدر لواندن کچوب بر آدمه راست کلد بر طاشی کورمک ایتراغر لغند
قالدر مقه محالی و لیوب او ستنه و طاش قیوب کورمک سعی ایدوب دخی
الواقع حقت نمایان اولو بکدر کور دیش آدم بر قیونی طومش بر تی
اوقه سنه المش بری قیونک او ستنه نمش بری یوزینه بر قیور و غنه
یا شمش بری دخی سیدین الموق سواد ستنه اندن کچوب و کلب کور در قرینه
واقر یا ورو صداسی اشیدیلو یولده و بریره راست کلوب ماجرای عرض
ایدوب شومقوله امور راست کلد دیر پیر ایدر حق تعالی امور غریبه بی
سکا کور مش اولو اکوب یحیی غرق ایدر ندر آفلو در که اعمال صالحه یایم
عمری صرف ایدوب آخر کاهله خشم ایدوب عملی مجبوط اولو و طاشی
قالدر امیوب بر طاش دخی ختم ایدن اول آدمی که اول کاه ایدر کفیل
کلور بر دخی ایدر کده عادت اولوب قلبه سواد غلبه ایتکله قباحنه
وقوف و شعور دن قالو و اول قیون دنیا مثالی ایدر او ستنه بینه ملو
السنه اولو خلقدن یوز صوبی دو کوب جز ایدر ندر د قیور و غنی طومش
غفلدن بی خبر عمری ز قالوب اچلی قریب اولو در یوزین صونار دنیا
زحمت و مشقاله واصل اولو در سیدین النور تاجر لرد اول کلب کچو

حقین کورینور بر دخی ایدر کده
در

که

ابحر و سندن یا و ریلر صداسی کلور بی محل سولینلر در اوغلان ایترده فتم ایدیم
 یا و بعد عاجز نه مقامده یم و غنظدن منتفع اولدک بن ملک المومن دیوب
 در حنی قبض ایلوب ناده ایصال یلدی **باب ثانی دنیانک**
مثالری بیاند در اثرده وارد در که حکما در قرق نفر آدم جمع و کون
 امثله دنیایه متعلق مصاحب ایدوب آخر ایلوی بوند قرار ایلدی که دنیا
 غایت تشبه اولان شی و افعه در کوریلان ابا طیلدر بعضلر دیمشدر که
 دنیانک مثلی خاند بر طایفه نوز بر طایفه کوجر بعض علما دیمشدر که کجه
 و کوندر یکرمی درین ساعده آلتی یوز بیک آدم وفات ایدر آلتی یوز بیک
 آدم وجوده کلور آلتی یوز بیک آدم عزیز و آلتی یوز بیک آدم ذلیل اولور
 بعض علما دیمشدر که دنیایان کیدر یا بشد قل ملایم کورینور لکن سنی
 قتل ایدر بعضلر دیمشدر که نایحه مقوله سید هر کجه بر خانه ده بکا اید
 بعضلر فاجره عورت مقوله سید بر کجه خانه عطا رده بر کجه خانه
 بیطارده بعضلر بر قفانه تشبه اتمشدر که یاقه سندن آنکته دکن بریلور
 بر ایلجک قالمش اوله انسان و امل و اجل بر برله جدلده اولوب دم امل
 سودا سندن ایلر اجل بوغازین آلد بعضلر دنیای سحره عورته تشبه
 اتمشدر سکا عاشق کورینور حال آنکه سندن فرار اوزده در موافقت کورینور
 هر حال سندن مفارقت در ظل شمس کی که سن آنی ساکن صاف و بش اولر
 متحرک عمر هر کون نقصان اوزده اولوب اهل دنیا جبر و بنا اولد فکر اکا
 بکرز که بر فاجره عورت خلقه اشارت ایدوب ملایمت کورینور هر کور
 افدن قضای و طر سودا سیله آودینه دوشوب خانه سینه وارد قلندر قتل
 اولنور دنیا بر حسن عورت قدر که اسبابی آلتیدن انواع بنجر و اظهار
 معمود باطنی خراب فی الحقیقه اگر چه ظاهر اعش و جمال و تمتع و انسدر
 باطنی محن و فتن و مصایب و شداید در یا بر مسافر منزلی در که منزل اول
 مهتد منزل ثانی کجدر و کیمی و اصل سرحد منزل کیمینه بر میل قالمش بعضینه
 و خطره اهل دنیا اینه سیرر کامر اید مسک جابر عزور و یا و آدم که خطره
 ایدوبک طعامه راست کلور اولقد ریددی که امثال اولوب مغد سن افسا
 ایلجک نفسنه عتاب ایدر که لذت کندی ضروری قالدی ندر بو اید و کلک
 سفاکت دیوندم ایدر طعامک لذتی زیاده اولدجه تعلتی زیاده اولد
 کیمی دنیای جوق اولان کجسرت و ندامتی اعظم اولور مثال آخر بر الای ده

سید سید معصومان
 و غیره

اولاد و بعض مسافر اولد و غنی و مسافر
 و کجک اولد و غنی و اولد
 و آیه نصیب
 معنایه در

بر برده دعوت اولوب کوردر لور اما کن لطیفه و اوای شریفه و اصصمه
 ظریفه بعضی تدارک ایدوب چونکه مسافر ز همان وایه فر اولوب کیمک اولد
 صکره صاحب خانه و وضع کوروب نادم اولور فی الواقع دنیایه زاد آخرت
 تحصیل ایلچون کلمشدر بوند خلود رجاسندن اولان غلط ایدر مثال آخر
 بر الای خلق سفینه یه کوروب تمام بر لشمش ایلر بولده و جزیره یه یا بشور
 قضای حاجت ایلچون طشره چقد قلندر کیمی اکلنکه بحال اولدی عجله ایله
 کلور بر لور و یکرده حاضر اولک دیر بر طایفه تدارک ایدوب نقص و
 و طهارت تحصیل ایدوب زمانله کلور بر لور حاضر بولور بر طایفه
 جزیره نک صبری سودا سندن اولوب کج کلکله کلور کوردر بر لور
 آدم اولور مشر و قور جزیره دن بعض اشیای ایدر لم دیو اکلنوب کیمی
 اولوب بوردیو بوردیو کدر نصکره وادی حیرت قلر قاب بعضی جانور لویید
 بعضی جوع و عطش دن اولدیله فی الحقیقه آنلر که مقدجه تدارک ایدر
 مؤمنلر متقیلر در یکد طشره قائللر کافر لور در یکد بر لور ضایع ایدر
 عصای مؤمنین در که اعمال صالحه و اعمال حسنه فی خلط اتمشدر
باب ثالث شداید دنیا بیاند در حضرت یسور
 اوج کسینه به مرحمت لازم در بری عزیز قوم ایلر ذلیل اولان بری غنی
 ایلر فقیر اولان بری عالم اولوب مسخره جهنم اوله بر کون اصحاب کرام
 رضی الله عنهم شداید دنیای مذاکره ایدوب بعضی فقر در بعضی سفر مع
 الفقر در بعضی غریب و فقیره مرصده دیمشدر بعضی بر غریب خادمی
 مرضی استقال ایدوب بولر آتا و زینت قیوب کتمکدر دیمشدر حسن
 بصری ایدر نهایت بلا و دقت در بری کثرت عیال آیلجی بر امر و کوش
 ایلجی اول عورت که سنی خلق ایلچنده محبوب ایدر دود بخنی قلت مال امام
 شافعی ایدر ذلت دنیا و درتد بری شریفک دیندن رجاسی بری
 عورت مال ایلچون تنزل بری ذخیره سز سفره توجه بری کابسر مجلس
 حضور علما دیمشدر اوج نسنه به طیبیک علاجی بو قدر بری موت بری
 طاعون بری مرض پیری بعض طر فادیمشدر دنیا ده اشد شداید فراق آجده
 دکیل بودر که زلیخا حضرت یوسف علیه السلام خدمتدن اولغله ایلینی
 قطع ایدر سائر خا تو نافر آق اضطرار ایلله آلرینی کسیدر بعضیلر
 لثامه عرض حاجت بعضیلر محاسنه اضداد معاشر اعدا بعضیلر

اول رفیق که مراقب اولوب موافق و مقارن اولمیه بعضی از اول رفیق
کوز ایلله کور مکرر بعضی از سوء خلقه بعضی از کثرت عیال الله قلش
مال اجتماعی دیمش اول اشیا که انسانه سبب هلاک اولور شعله دان
اولیان موم رسولک اکلنه سی و تنک منزل و خدمتکار تصبیق در
حکایت اول حق تعالی اوضی خلق بیور دوغی زمانه قراره مجاب
اولیوب منزله اولغین حضرت جبرائله ایکی قدمکی اوزدینه قودلو
بیورده امتثال امر ایتدک نصکره ینه قرار ایتیموب و ایجاب اول قادی
مقتضا سنجه بوجبالی اطرافند خلق بیور مغله قرار ایتدی مالیکه کرا
بآرت جبالدن اشد مخلوقک و ارمی دیو سوال ایتدیله حدید بیور
یاد مردن اشد مخلوقک و ارمی ددلو آتشدر که در لوی اریلد یانار
اشد مخلوقک و ارمی ددلو ماء صودن اشد مخلوقک و ارمی ددلو هوا
که ترا بی طایعیدد ریجده اعظم و اشد مخلوقک و ارمی ددلو کندن قلب
انسان بیورده یا قلب انساندن اعظم ندرد دکارندن نوم که انسانی مغلو
ایدد یا نومدن اشد و ارمی ددلو غم او بخویه ضربه ایدوب کیدد
دیک غمندن اعظم و ارمی ددلو کندن موت غمی ابطال ایددد بعض اصحاب
تجربه دیمش که خوف پیر و اهتلا هموم و غموم خوف موتدن اشد در
زیر موتده شد ایددن راحت و ادد در باب **رابع دینا**
بکا واضطراب و جناب حقد استیجا و حجاب اقتضا ایدد مقدمه
بیاننده در حضرت سلطان انبیا علیه افضل النجا یا حدیث شریفند
بیور در اگر نیم معلوم اولانی بیلید بکر از کولوب جوق اغلیوب نسادن
قلند ذی قالدوب بکسک بر لره چقوب تضرع و فریاد ایدد ایدد بکر قیامت
کونی یا غلج تحریک ایدد مرسن دورث سواله جواب و برمیخه بر تی عمرک
نه شیده افشا بر تی تازه کک شیده هیا بر تی مانی قند کسب ایتدک
بر تی نه جهته صرف ایتدک بر حدیث شریفند دخی بیور در کسینه مال
حرام کسب ایتسه صدقه و اعناق و حج و عمره سی مقبول اولمز و گردانه
اوز از تحیل اولنور اولدک باقی اولان مالی جهنم زاد و ذخیره
اولور مسکین آدم او غلی هر جمله کسب ایتدوکی اندن کیدد و هر جمله
مسئول اولور و بر حدیث شریفند بیور بشدد بر کسینه بیع و شراده مسلم
قرنداشنه حبله ایتسه بز دن دکلدر روز قیامتک یهود و نصاریه

دن

خودن

حشر اولنور قنده قالدیکه مالتی اولوب قاتر دو که شرب خمر دن دخی احترام
کلی لا ذمده حضرت بر حدیث شریفند بیور شراب ایچن آدم اصنامه عیار
اید کیدد بر کسینه مست ایکن اولسه الله سکران ملاقی اولور نفوذ
بالله مبتلا اولنور توبه و کفارت و احسانله علما و فقرادن استمداد ایلله
خلاص بولور در بر کسینه که حاکم ظالم اوکته دکنک قوسه یتیم بیک
ذراع بر میلان نادر جهنم اکا مسلط اوله دکنک قومق معاونت معناه
القای ظلم معنایی و بر لسه دخی اولور بر کسینه اخیری غیبت ایتسه صوم
باطل اولور و مذهب تقوی ده آبدستی منقصر اولور اول حال اوزدن
موت کلو رسه الله تعالی حضرت مریدک حرام ایتدوکی حلال و حرام ایتدوکی
حلال ایتدک و بالله فایل اولور دنیا ده شراب ایچن آدمه نادر جهنم زهر
بر شراب ایچو ریلور که جمله بوذی آتی دویکلو دخی سبحان و تعالی جنتی بشر
کسینه به حرام ایتشد ایتدوکی احسانی متایدن و بخیل و متبکر و فینه
صاحبی و مد من خمر باب **خامس حقیقت دنیا**
حضرت علیه السلام بیور دنیا ملعونه و ایچنک اولان ملعوندد مکرر
اول اشیا که الله ایچون اوله معلوم اوله که دنیا اوج قسمد بر قسمی دره
ظاهری و باطنی دنیا ایچوندد آخرت اولسی هیچ جایز دکلدر معاصی و
مقاصد سیئه کی میا حارن ایلله تنعیم شهوات نفسانیه به طریق حلال
مساعده نصیح اولمدیچه هپ بوقیلد دنیا ی محض دند ایکی قسم اول مقوله
اشیا در که صودت الله ایچوندد لکن معنی دنیا دن اولوق مکندر مثلاً بز
کسینه ذکر الله و طلب علم و مخالفت شهوات و ترک دنیا اتسه ایکی به دخی
قابل در اگر بونلور دن مقصود فاعل حقیقت آخرت ایتسه الله اولور اگر
خلاق بونی تعظیم ایدوب صلاح و دیانتنه شاهد اولوب علمد مال و جاهه
وصول قصد اتسه ترک دنیا دن خلق بکا مستقی و متورع دیسونار دیمک
ایتسه بونلر جمیعاً دنیا ی ملعونه مذموم ایچون اولور و قسم ثالث بودر که
ظاهری حظ نفس اولور لکن نصیحیت ایلله الله ایچون اولور مثلاً طعام
و شراب در ایدد عبادت الله تعالی تقویت بولوب طلب نکاح در ایدد صاحب
اولوب اول دخی حق تعالی حضرت زینب عبادت ایتدک طلب مال دن مراد خلقه
حاجت و سوالدن استغنا و فراغ قلب اوله بونلورده کرچه صودت قاحظ
نفس در امانت صحیح به مقارن اولیچن الله اولور حاصل کلام اول اشیا که

دن

دن

دن

صرف مشتهای نفس و لوب غرض صالحی متضمنه اولیه دنیا ایچوندر
 آخرت تعلقی یوقدر اول اشیا که مهتات آخرت دن اوله مثلاً طریق حجه
 مرکبه علف و افطار ایچون طعام تدارکی کی یونلردن دکلدر حق تعالی
 بش نسته بی یات قرآنیه ده حقیقت دنیادن عیب یوشلردن لوب و لوبو
 و زینت و تفاخر و تکاثر فی الاموال والا ولا دن آخرت ایچون اول دنیا
 دکلدر و حفظ نفس اولان دن حد لا زمند **باب سادس دنیا**
دهد بیاندله در اول قادر مجید که دنیا به میل امرندن اول قدر ایات
 و عید و ادور که سایر اشیا ده واده اولما و غمی شبهه دن بعید دور
 محله و من کان یرید حرث الدنیا و آتیه منها و ما فی الآخرة من نصیب
 یور و بر محله فلا یحسبک مواهیم ولا اولادهم انما یرید الله لیعذبهم
 بها فی الآخرة الدنیا و ترهق انفسهم و هم کافرون یور و مفسرون عذاب
 دنیا جمعند زهوق روح حفظند در دو منع حقوق الهیه ایله کافر
 دیمشلسون تکاثر ده کاره سوف تفلون آیه کریمه سنک معناسی دنیا نیک
 فتنه سی حقیقتی قافیه بلسه لکر کردیم کرد قل ننبئکم بالآخرین اعمالا
 آیه کریمه سی تفسیرند ابن عباس حضرت ناری آیه بی آنچه اوزدینه قویانلردن
 حضرت بر حدیث شریفند یور و مینفوض الهیدر اول آدمک جمع مال و منع
 حقوق شرع اید و اکل و شرب یوق ایدوب حاشا ضربه اید و بر جسد شریفه
 یور و بوامتک اول صلاحی زهد و یقین در آخر فساد بخل و امل در و بر
 حدیث شریفه دخی یور و الله تعالی جانبند بر ملک هر کون اوج کره تدایند
 دنیا بی اهلنه تسلیم اید که دنیا دن قدر کفایه دن زاید اخذن ایدن بیلمن
 جیفه الود و بر حدیث اخرده یور و بوامتک عظم زباده اولدجه هیت
 اسلام کیدر امر بالمعروف نهی عن المنکر کند که برکت مرتفع اولور و حدیث
 شریفه دخی یور و لور و قول که عصیان ایندجه دذوق زباده اولوب مراد
 حاصل اوله نفوذ بالله مظهر استدر ارج در **فصل مبیل دنیا حبت مال ابرار**
 اید حبت مال الله تعالی حضرت ناری حرام ایند و کنی مباح اتم که مؤدی اولور
 حرامی حلال عذابنک غضب الهی به باعث اولور و غضب الهی بر دود در که شفا
 میسر دکلدر بعض علما دیمشله که حق دنیا ده حسنات و شیات و لذات شهو
 بینند در اما آخرت حساب و درجات و ناسند در امدی شیات و
 ایله در کاندن خلاص اوله سن حسنات اشله که در جانه واصل اوله سن

فقد انما

فقال شاشی ایدر بغداده داخل اولد و غم شیخ شبلی ایله صحبت دبد که دنیا
 اشغال آخرت احوال انسانه راحت نیجه میسر در جواب و بر دیکه اشغال دن
 فراغ ایله احوال دن خلاص یولور سن بر محله دخی سوال ایدم قیام و رزق
 قسمتند عجیب تفاوت ایند میسر در جواب دبد که مالک ملکند نیجه ستر
 تعریف و مراد اوزر قسمت ایدد کیمن فقیر کیمن غنی کیمن عزیز کیمن ذلیل و کور
 حضرت بر آدم کلوب یا رسول الله دنیا ندر ددی واقعه در و اهلی جزا
 و عقاب اضطرابیه مثلاً در تکرار سوال ایند که آدم دنیا ده مقدار
 زمان قرار ایدد یور دیلر که قافله دن کبر و قلان آدم مقدار دنیا ایله
 آخرت بینی مقدار ددی یور دیلر که کوز آجوب قیامت مقدار بعد اول آدم
 غایب اولدی حضرت یور دیمشلسن سائل کیدر اصحاب کرام الله و رسول
 اعلی در ددی یور دیلر که حضرت جبریل در دنیا دن زهدی سیزه
 خدمتند کلشد علما دن بر کسسه عالم آخرت مکروب یا زوب بکا دنیا بی
 تعریف ایله دد که جواب یا زوب دنیا واقعه در آخرت او یا مقدار
 ما بین موقتیدر بر واقعه کور مکره یوز دیدی **بیت**
 لما توعد الدنیا به من شرورها **یکون بکاء الطفل ساعة یولد**
 یعنی و غارتخو طوع و غری کبی دنیا اول قدر شر ایله و عید ایدوب نور قود
 ساعت و لا دنه بکاسنه باعث اولور بعض علما دیمشله دنیا آخرتک ذخیره
 محله در خلق تمام ایدر احوالی جتنه کور دیکمی ناره سوال اتمشله که دنیا دم
 هجوم غمور نمایان این سبب بل قلوب ندر جواب بود که عیون بلز اگر برده
 منکشف اولسه اجتناب ایدر لدی سوال اولسه که علما قیوسنه امرانک
 عدم میلنه امر قیوسنه علما میلنه سبب ندر جواب و بر دیکه امرانک
 فضیلتن یلیوب کمال جهلاندن علما قیوسنه میل اتمز لو علما فضیلت ما
 یلیوب امر قیوسنه میل ایدر بعض اکابر دمنقولیدر بر کسسه به مال
 توجه ایند که نصکر مستحق محروم ایدوب حقوق الهیه بی منع ایدوب نه
 الله قولیم دیو دعوی اتمه نفس استهزا اتمش اولور **باب سابع**
دنیا به سبب و غیبت فاس بیاندله در دنیا به میل سبب قلک یقین دم
 استیلاء غفلت در اگر یقینلری اولدسه که اصل حیات و قییش آخرت
 انبیای عظام ظاهر یز دن انبیا اصحابی ایدیلر دنیا بی ترک ایدوب آخرت
 راغب اولدیلر دیسر میل محال اولور ایدی نهایت عاجل دنیا به مغرور اولور

جمع هول قود و
 دیکدر

ک

اخر تدن ترجع ايند يله والاخره خبر واتق الله ان الله اهل صدق ولوب حقيقت
حال كند واره منكشف اولمشد بومعامله بي ايدد لومى بعض طرفا ديمشلكه
خلق دنياي معمود ايدوب اخري خراب ايدد لول اول اجلدن معمود دخراب
كوچكي انكار واستقبال ايدد لوب بعض اكابر ديمشاد روح جسد ايله
و محبت ايتمشد ظاهر فراق اشد اشيا در دنياده باقى ولورسه اقتران
كودينور پس دنيابه سبب بود در بعض اولياء الله ديمشاد كه حق تعالى حق تعالينك
امهال واستدراجي مغرور ايتمشد اگر عصيان مانند مواخذ اولمشه نيا
و غيبت كالمز ايدى امهالى امهالى ايلوب غفلت ايتلوى سبب ميلد بعض
علماء ديمشاد الله تعالى حضرت تلوينك بحر رحمتي وسعته اعتماد وكرم و لطف
كثرتنه اتكال واستناد ايدد لوب كفاد طور دكن پوزه عذاب خاطر مي كود
دير لول اگر زهر كا هضمه كود عذاب ايدد ايسه كمد عيسى سالم اوله اليك
عمت طاب **مصراع** بومقرر فراقون خلق ايله دوكون كيدد ديور بعض
بكارد ديمشاد رض والد لوى اولمغه والد مفا رفته طبابع مساعد ايتد
ظاهر عناصر انسانيتك بر يدد **باب ثامن دنياده خلق**
حكاياتي بياننده در بر كون حضرت سليمان عليه السلام بلسلي كور د لول
اغاج اوزد فرياد ده اصحاب مجلسنه بود ديلو ايتشيد ريسنه دير الله
ورسوخ اعلم ديد يار بود يار ديكه بر خرمانك نصفن يدم تمام شمع كد
شمع بكو خاك بر سر دينا **حكايت** اولد حضرت عيسى عليه السلام بر يهود
ايله رفيق اولوب يولده كيدد ايكن ذخيره كراولان اوج اتمكي حفظ ايجون
يهود كيه و بر ديلو يهود يولده بر طريقه اتمكارين برين يوب بعد زمان
حضرت عيسى اتمكي طلب ايتد كده برى بولمبوب اتمكي ضايع كيدن اوكد دكلر
حقار انكاره مختن ايدوب حضرت عيسى شبيهه ايله كيدد ايكن يولده و جبر
استقبال ايدوب دعوت بنور دقه كروب شرف دامن بوسه نائل اولوب
حضرت عيسى عليه السلام ذبح و طبخ ايدوب دفع جوع ايتد كارند صكره قم
باذن الله ديوب غزال حياث بولوب جانب جباله روانه اولدقن يهود
د ديلو كيه بومجيزه بي راء ايدن الله حقيقه اتمكي كيم ضايع ايتد و كنى سويله
يهود كينه انكار اوزد اصرار ايلد كيدد كيدد كيدد ساحل بحر وادوب يهوديك
الله بابشوب وجه خورده يور يوب كند يار يهود غايت عجب ايله بعثت
ايتد كن بومخلد دخی بين و بر و ب بومجيزه صاحب حقيقه طوع غري سويله

منه كاند

ينه كالا و جواب و بردي كيدد ك بر قومى محله واصل اولوب حضرت
مقداد قومي جمع ايدوب التون اول ديور ايلدى في الحال امره ايلوب
امثال ايتد كده اوج قسم ايدوب بر قسمي زه بر قسمي سزه بر قسمي اتمكي
بين آدمه دكلر ند يهود دنيابه حرصند اكل رغيفه مغرور اولوب
بن يدم حصه بنم اولد ددي حضرت عيسى بيور ديكه اي عذو الله بوقد
معجزات كوزدك مقرا و لما دك دنياي شور ايجون اولدك جمله سنك
اولسون د ديلو بعد حضرت عيسى كند و كاند لرينه كيدوب يهود كيد
حفظ مال ايله مقيد ايكن ايكن كسسه يهود التون بوقدر مال كور دكلر
قل مراد ايلد يهود بونلره ايدد قلدن مقصود ماله وصول ايسه
حصه اوچدر قسمنه راضى اوله لم رضا و يوب هر كس حصه سن ايتد
صكره اتفاقله جوعدن شكايث و تدارك طعام ايجون بر آدم ارساكن
مباشرن ايدوب يهود واديق اوزد قرار و يولده كده بونلردن اذدده
خاطر اولمغه طعامه زهر خط ايدوب زهر ناك اولوب اولسونلر مال
بكافالسون دك يهود بوملا خطه ده ايكن ازين جانب بر يهود بوقدر
آلق ندن لا زم كلد و كى كى قلنه مباشرن و حصه سنى مايميز و قسمت
ايدد لم ديد يار اوله ايدوب بعد اقل دخی زهر اورد طعامد تناول
ايدوب بامر الله ميتا اوچي سيله سريلوب يا تدر ايكن حضرت عيسى ايدد
اول محلدن كچوب صوره واقعيه مشاهده ايتد كده اف لك ياد نيا ما
اشاء مك ددي **حكايت** اولد يهود بني اسرائيلدن بر آدم فوت اولوب ايكن اوج
قسمت مباشره متعلق خصومت ايدد ايكن ديور دن بر صدر اكلدى
خصومت ايتك بر نجه بيل ملا نجه بيل امير نجه بيل صاحب مملكت اولوب
اخر بامر الله موت كلوب ترابه مخلوط اولدقن صكره خاكدن كرج ياوب
ديور ده وضع ايلد يار امك خصومت كود دنياي مذمومه ايجون ايسه
فتي بى معنى در **مصراع** دنيابه مئاعست كه اوزد به ينراعى
باب ناسع دنياه حقه ائمه كادك كلمات شريفه
بيانده در امام شافعى حضرت تار دن منقولدر كه اگر دنيابنم اولسه
اولقدر عيوني معلومدر كه بر نان ياره يه بيع ايدد دم اتمك اوج حقيقه
حضرت تارى بعض ملوكه نصيحت ايتا سندن يهود ديلو دنيالسنه
بر طريقه ياد اولما قدر سن خير ايله مذكور اولمغه همت ايله امام

احمد جنبل حضرت قاری بیور در بر کهنه که عزت دارین مراد اید و دنیا
اعراض استون امام مائک حضرت قاری اید بر آدم دنیا به مائیل اولمشد
لا اخر کمال فداست و حسرت و محال ابله مفاد قوالمشد سیفان قری
حضرت قاری ندن منقولدر راحت و انسی خلوتده و دنیا دن فراغه بود
غمور و اخراقی محالطه ناس و میل دنیا ده بولدم دآ و اصفه ایندن
تقل اولنور که بر کهنه که دنیا به مائیل اوله علم و حکمت محروم اولور
امام اشعری اید دنیا به میل اوزده اولان آدم الله تعالی حضرت قاریک
و انبیای عظامک مبغوضه محبت و اولیا و صالحین محالفت ایش اولور
حضرت علی کریم الله وجهه بیور در دنیا نک کمال و زالت و حقارند
طبقات عدو لنان اشیای جناب جلیل جناب اشیای خسیسه د اخراج
اظهار بیور مشدر مانی الدنیا یدینسنه در ماکول مشروب ملبوس منکوح
مبصود مشهور اشرف ماکول لا تکه عسلدر اربنک خاشا اغزی یادیدر طیب
مشروبات که صودر ظاهر اندن اچمکن انسان و حیوان و کلب و خنزیر
برابر در افضل ملبوسات که ایشم اولسه کر کرد بر قود دك اغزی یارید
احسن مناج نسا در ظاهر خاشا طریقی بولدر مشهور ماکول و ابح طیبته نک اشرفی مسک
دم غزلدر مشهور و مبصوده ایه ظاهر بها لیر ابله انسانک فرقی یوقدر

کتاب رابع عشر

عقلا متسلی اولا حق مقدمات بیانند در سکر بابی مشتمل بر **باب اول**
حوادث ایله تسلی بیانند در دنیا دار بلا و محن و مقام عنا و فتن در
دار حوادث اولغله نوا یث و کد و راقدن خانی دکلر **بیت**
صَبِّغْتَ عَلٰی کَدِّ وِرَانَتْ تَرِیدُهَا صَفْوًا مِّنَ الْاَقْدَارِ وَالْاَكْدَارِ
معنای بیت دنیا کد را وزده مخلوق و مطبوع ایکن سن آتی قدر و کد رده صاف
پیدا ایدین در سن بویجه میسر در اولایجه صفار جا اولنر که سلطانه
انبیایه جناب حقاک خطاب ازلی سنله بلا سی مصر حد حدیث قدسینه
جناب حق عزوجل بیور دیا محمد سنی ار سال ابتدا یکم هر سنی ابتلا و امتحان اچوند
و هو خلق عالمی سنکله ابتلا اچوند در ظاهر بو طریقله معلوم راهی اولان قابل
تغییر اولوق محالند بکاره کما دیمشدر که بر کسنه در سننه الله تعالی مکاردر
سلامت و صفار برسون دیمک موت ایله دعا در ذریا صاحب دنیا به سلامت

وقال علي بن ابي طالب رضي الله عنه
لا تخزن عداوتك يا ابا طالب
معه ومحبوبه ومحبوسه
ومحبوبه ومحبوسه
وهو بزاز ذباينة
فقيه المستوي جميع
مبداء المذهب وهو
كبر مشهور المسك
الطيب والبركة
تقل زجرا ونسب
وهو بزاز ذباينة

میسر او لدوغی مقصد در بعض علما و بشما دنیا بر داد و در که جبر ایله کتود و
اسکان ایندیلر زمان تعیش مزجیر ایله گذران اولدی ایلر لدوغن زمانده
بنه گراهن ایله مفارقت ایله رزنی الواقع دنیا کوچ منزلی غم مقامی
زحمت چکلمک ضرور یدد بیت

وَمِنْ عَادَةٍ إِلَّا يَأْمُرُ أَنْ صَرَفَهَا إِذَا سَرَّ مِنْهَا جَانِبٌ سَاءَ جَانِبٌ يَعْنِي
عَادَتِ ابْنَامُ بُوْدِرْ كِه حَوَاتِي رِجَانِدْ سِرُو رِجَك كُو سَتَرَسِه رِجَانِدْ شَعْمِ پِنْدَا
يِدِرَا كِرِي اِيَكُوْدَنْ طَوْرُ غَرْمَلَه اِمَكَانِ بُوْدِرْ اِنْسَانِ دَاخِلِ اَوْدُوغِي كُو نَدْبُوْد
بِنَايِ عَمْرِي هَلْمِه وِدْ زَقْ مَتَعِيْنِي نَفْسَه سَاعِيْلَه هَر نَفْسِ كِه تَنْفَسْ اِيْدِرْ بَدَنْدَنْ
رِجَزْ نَفْسَانِي اِيْلَه اَوْلُوْدِ بَعْضِ كَارْدَنْ نَقْلِ اَوْنُوْرْ كِه مَزَاجِنْدَه فُتُوْرْ اَوْلُوْب
اَلْمَنْدِه رِكَاسَه اَجِي شَرِيْبِ اِيْچِرْ سُوْالِ اِيْنْدِيْلُوْرْ كِه اَلْمَلِكْ سِنِ جَوَابِ وِيْرْدِيْكَ
رَافَتِي رَافَتِ اِيْلَه دَفْعِ اِيْدِرْ رَمِ كِيْمَرْ اَوْلُوْدِ اَدَمْ كِه دُنْيَا اَكْبَارْ كَاسَه لَذِيْذِ شَرِيْبِ
اِيْچِرُوْبِ دَرِ عَقِيْبِ كَاسَه كَاسَه زَهْرُوْبُوْدِرْ تَدْرِ مِيْه خِيْرْدَه وَاْدِدْ دِرْ كِه حَضْرَتِ
اَدَمْكَ مَادَه وُجُوْدِ شَرِيْبِيْ اَوْلَانِ بَالِجُوْ اَوْزَدِيْنِه اَوْتُوْدِ طَقُوْزْ كُوْنِ مَحْنُتِ وَاِيْلَه
بِمُوْرْ بَاغُوْبِ فَرَقِيْجِيْ كُوْنْدَه مَضْرُوحِيْتِ يَاغُوْبِ بَعْدِ تَخِيْرِ اَوْنَدِيْ بُوْنْدَنْ
صَكْرَه مَعْلُوْمْ اَوْلُوْدِ كِه اَوْلُوْدِ فَرَقِ كُوْنِ تَجْمَعِ غَضَبِه اِيْتِمَكْ كِرْ كِرْدِ كِه رُوْكُوْ
رَاْحَتِه وَاَصْلِ اَوْلُوْدِ اَعْبَارِ اَوْنُوْ اَشْيَايِ خِيْرِيْه دَنْ اَسْتَدْلَالِ اَخْرِيْ عِيُوْبِ
وَاَنْصَاْحِدْ رِ حَضْرَتِ مُوسِيْ حَضْرَتِ خُضْرَه عَلَيْهِمَا السَّلَامْ وِدَاعِ مَرَادِ اِيْدِرْ
نَعَاْنِدَه حَضْرَتِ حَضْرَتِ اِيْدِرْ يَا مُوسِيْ هَر نَسْتَه دِه رِكَتْ وَاْدِدْ رَاْلَا اَعْمَاْر

عباده برکت بقدر هر ساعت و انقضا و فنا و زده در بیت
فَالْعَيْشُ زَوْفٌ وَالْمِيتَةُ يَغْطِيهِ وَالْمَرْءُ بَيْنَهُمَا حَيَالٌ سَارِي
یعنی حیات دنیا خیال و خواب حالت موت حالت تنبیه در خلق بویاکی جا
مینند و کجایله سیر ایدر خیال در پس عاقله لایز مد که مصایب دنیا به
تو طین نفس و خلق ایله مدارات ایدوب زخارف دنیا همچون بر

فردا یله دعوی و نزاع ایتمیه بیت
دُنْیَاكَ تَقْرَأُ فَمِنْهَا عَلَى حَذَرٍ فَالتَّقَرُّؤُ مَا مِنْ خَفَافٍ وَاقَابٍ
یعنی دنیا سرحد کد کلر ندن بر محل خطر در حذر و دزد اول بر حال تقو
افات و مخافات مکانی اولور اکر منظر محنت اولور ایسه ذلک تقدیر
الغریز العلیم سُنَّتَ اللّٰهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ديه اکر مکر و هات
حاطه ایدر ایسه انبیا ارج کد یلر دیو نفسی تسلیم ایدر انبیا عظامدت

د

حضرت سلیمان مظهر عطای الهی و لوب شکر ایلدی حضرت ایوب مبتلی
 او لوب صبر ایلدی حضرت سلطان انبیا علیه السلام امتندن ادا و جفا
 کدوب عفو ایلدی ظاهر هر کس ندان دنیا ده مجبوسده مجبوسده عافیه
 عارینده سلامت بعید در مسیح و لوب و فاهیت استمک حاقب و کلید
 اهل هنر بود که اصابت کرده کدودن زاید مبتلی اولانده نظر و شکر
 ایده هر بلا نك فو قنده اعظمی وارد کدودیه اصابت ایدن دن حق تعالی
 دفع ایلدو کی اکثر در مریض و مجزوم و مقارح و صاحب علل اولندی
 کور و بحد فر اوان ایده حضرت یسوع و آدمه صحته غیری نعمت و برکته
 ینه حسادی قتل اینه که کافی نعمت و برکتش اولو و ظاهر ایداد محنت اولسه
 متقی لوه و عدل و لنان جنت بو اولو دایدی امراض استشفال و لنامت کرک
 زیرا تذکیر موت کفایت ذنوب در ضرر مالی کورسه سلامت نفسه شکر اید
 دین سالم اولی حق سائر جراحات و کلک قایلدر لا بارک الله بعد العرض
 فی المال اکابر کلامند اهل و اولاد مصیبتن کورسه آخرته شفعا
 کوندردم دیه جانب سلطان وجود کورسه حضور حق الهک مظلوم قوی
 اولورم ظالم اولمام دیه بر عیبی منکشف اولسه شکر ایدوب دنیا فضا حتی
 آخرت فضا حشدن اساندر دیه بر کسته احسانی مقابلند اساءت اینه
 دیه عند الله ضایع اولماز اخوان و اقارب و فائز سید و ولد آدم علیه
 السلام بودیناده باقی اولما یخه بقایکه میسر در بر یکی کوندن صبره متوفی
 ملاقات مقرر و برحق لایموت در دیه منصب مغرور اولسه الحمد لله
 ایمان دن مغرور اولمام عن ایدایماندر دیه مالی غضب و انشه آخرته ذخیره
 کوندردم میزان خیرات و حسناتم ثقیل اولور دیه ضعف پیری عارض اولد
 احادیث قدسیه و احادیث بنویه معانی شریفه سن فکر و شکر ایدیه حدیث
 قدسیده جناب حق بود رای نفس انسانی مرزده صابج و صفال اقلنی بسم
 ندم در ندم ناره باقدن حجاب ایدرم حضرت علیه السلام حدیث شریفه
 یسوع بر کسته که اسلامه پیر اوله نود پیری یسوع قیامت او کجه نور
 اولور سوکلو آتک باغی قرسه الله جانندن بویه ضایع اولدم و دیک
 بدلی وارد دیه سائل کلدکن هدیه الهی در دیه عالم کله کرامت الهیه
 دیه حضرت یسوع در عالمه اکرام اید بکا اکرام اید ربی اکرام ایدن الله
 اکرام امتش اولور در عرضه متعلق خبر اشد که هر مرتبه بی اختیار ایده

در جمعی

جبر ان غفر او زند
 صدق در

زیر احتیاتی و لمبا نك دینی اولماز مصیبت دینیه اولسه فریاد و بکا ایلده
 کما قبل و کل کسر فان الله یجیره و ما لکسر فنان الیدین جبران یعنی هر کس
 حق تعالی جبر ایدر اما دینم بود باغی منکسر اولیجی جبری محالدر **باب**
ثانی معا تبیه نفس بیا نند در مرض و شدت اصابت اید که نفسه
 خطاب ایدوب دیه که صبر ایلده ظاهر حضرت علیه السلام یسوع و یسوع و یسوع
 اولد بدند که مریض اولینه و اول مالده که مصاب اولینه بکا و دیو که خسته
 این و جینی تسبیح و تهلیل در بوانه دیکن نعمت سلام ایدک بر یخه کون
 صبر و شکر ایلده که فایل اجر صبر اولسن صبر ایلده مأجور اولوق انفعده ظاهر
 ینه قادر سن صبر ک اجری خود مقرر اگر حق تعالی مرضی صحندن زیاده اینه
 یا جمیع عمر ک خسته لك ایلده کتسه ینه قادر ایدک افندی ملک ملک
 بند بند ک امر امر کرد حضرت یسوع و مؤمنه اصابت ایدن کفایتدر
 بلکه بو خسته لك دنیا ده عذابدن نصیب کد اوله و کتد یقنهم من العذاب
 الا دنی دون العذاب الا کبر آیه کریمه سند حضرت ابی بن کعب مصاب
 دنیا ایلده تفسیر ایشدر و کتد لکم بشتی من الخوف و الجوع آیه سند ابن
 عباس یسوع در دنیا دار بلا در حق تعالی قولن مبتلی اید دینه صبر ایلده
 ایشدر استحکام بنای دینه باعث اولوق ایچون اولیا و انبیا و اصفیا ایلده
 معامله الهیه بویه در بونکله مطب خاطر اولوق لایق و ظاهر دکلید
 مستهم ابی اساء و الضراء و زلزوا آیه کریمه سند با سا فقر ایلده ضراء
 مرضله زلزله فتن و اذیت ناس ایلده مفسر در عاقل مصیبت و مرض زمام
 تسلیت نفس اتمک کر کدر که ثواب صابر ینه و اصل اوله حضرت علیه السلام
 یسوع در قول مصیبت کور دکر انا لله و انا الیه راجعون دیه حق
 تعالی مصیبتن جبر و عاقبتن خیر ایدوب کند و راضی اولیجی خلف صابج
 احسان ایدیه آیه کریمه ده خود بو مضمون مندد جلد قال الله تعالی و یسوع
 الصابرین الی اخر الاية انصار د احد غر اسنده التمس دهر ما جریند
 التي نفر اصحاب کرام مصاب اولدیلر جمله دیری حضرت حمزه ایدی
 حضرت یسوع مشدر موطن اسلامه اصابت اید مکروهه و ساعه
 صبر فرقی یل عبادتدن خیر در و حدیث شریفه دخی بود حق تعالی
 مصیبتی خیر مراد ایدو کی قولنه احسان ایدد صاحب الغریبین بو حدیث شریف
 معنا سند حق تعالی سودو کی قولنی مظهر مصاب ایدد که صبر ایلده فایل اجر

اوله در دنیا اعراض میدايد بوشعري حسب حال ايد **نظم**

عَذْرَتٌ وَقَدْ عَرِمَتْ عَلَى تَنَادِي	أَفَانَتْ مَعْرُوفٌ فَمِثْلُكَ يُوْتُو
فَنَفْسُكَ أَسْفَا وَعَضَتْ كَفَهَا	عَضْبًا وَقَالَتْ لَسْتُ مِنْ بَعَثُو
وَتَقَلَّبَتْ يَوْمَ الْوَدَاعِ بِجَنَسِهَا	مِثْلَ الْفَرَقِ بِمَا جَدَّ بَعْلَقُ

بیت اول یعنی دنیا بکاء عذاب و دوزخ نذر اید که سن مغرور میسر
سناک کی بی زنجیره اور متو کرک بیت ثانی نفس دخی تا سق طریقه آه
ایدوب اکثرین اصرو ب غصب طریقه دید که حیف عاشق و رفقه قابل نشه
دکل ایش سن بیت ثالث یوم و غده بش بر مغله دنیا به تعلق غریق فی الما کی که
بولدوغی شیشه تعلق اید دوستی خسته اولسه بواباتی اوقه **نظم**

يَا لَيْتَ حِمَايَ كَانَتْ مَضَاعِفَهُ	يَوْمَ تَشْهَرُ وَأَنَّ اللَّهَ عَافَاهُ
فَذَلَّتْ لِلْسَقَمِ لِمَذَاقِ لَهْجِهِ	فَقَالَ لِي مَا تَهْوَاهُ أَهْوَاهُ
خَالِفْتُ لِلتَّقِيمِ إِنِّي لَسْتُ أَذْكَرُهُ	وَكَيْفَ يَتَوَكَّهُ مَنْ لَيْسَ بِنِسَاءُ

بیت اوله معناسی نویدی انک خماسی بکاکوب ضعف خابنده ضعف اول
هر کو بی بکای و لوب الله تعالی کا صحت و بره ایدی بیت ثانی مرضه
دید که بوم معامله بنچو نند دوستمزی نه جوق مواخذ ایتدک جواب و برد
سن بنجه سود اساک بن دخی ازی و بله سورم بیت ثالث مرضه بین ایتد که
جفا بنم بنچو ایدسه بن برک مجبوی خاطره کور میه بن اما هیچ او شیمان آدم
بنجه ترک ایدر منصب مغرور اولور ایدسه بواباتی اوقه **نظم**

لَمَّا عَفَرْتُ وَفَرَّ أَحَقُّدٌ عَلَى أَحَدٍ	أَرَحْتُ نَفْسِي مِنْ هَمِّ الْعَدَاوَةِ
إِنِّي أَحْبَبْتُ عَذْرَى عِنْدَ رُبِّيَّةٍ	لَا دَفْعَ الشَّرِّ عَنِّي بِالْحَيَاةِ
وَأُظْهِرُ الْبَشَرَ لِلْوَسَارِ بِنَفْسِهِ	كَأَنَّهُ قَدْ مَارَ قَلْبِي مَسْرَاتٍ
وَلَسْتُ أَسْلَمُ مِنْ لَسْتِ أَعْرِفُهُ	فَكَيْفَ أَسْلَمُ مِنْ أَهْلِ الْمَوَدَّاتِ
النَّاسُ دَاءٌ دَوَاءُ النَّاسِ رَضْمٌ	وَفِي الْجَفَاءِ لَهُمْ طَعْمُ الْأَخْوَانِ
خَالِفَ النَّاسِ وَاصْبِرْ مَا بَقِيَاهُمْ	أَصَمُّ أَلْكُمُ أَعْمَى ذَانِقِيَاتِ

بواباتی امام شافعی نك در بیت اوله معناسی اول زماندن بر و که خلقت
کود دیکم اذیتی عفو ایدوب کسبه حقد و کین اندم کند و می عداوت و
غمند تخلف ایدم بیت ثانی بن دشمنی کور دیکم زمانده تبحر و تعظیم
ایدوم تاکه تحت ایله شرتی بند دفع ایدم بیت ثالث بعض ایتد که آدمه
بیله بشاشت اظهار ایدرم کانه ملاقاتی قلبی مسترک ایله طولد و مشد

نزدیک

بیت رابع بن بلد و کم آدمدن سالم و فارغ اولام قنده فالدیکه اهل

مودتدن سالم اولام بیت خامس خلق دود دقلری ایله مرضد بر
دواسی آنلری ترکدرا فلر ایله جفا اوزد معامله اولور ایدسه قطع اخوت
لازم کلور بیت سادس خلق ایله معامله ددامن کشن اولوب دنیاده
باقی اولدور عیله جفا لرینه صبر ایله اصم و اعمی و ایکم و احتراز صاحبی
اولدور غلک حالدی خوانندن جفا کوروب انعام و احساننه شکر ایتوب
بلکه اساءت ایتسه لویا خسته اولوب احباب عیادت سفر دت
کلور باران زیارت ایتسه لویا بیانی اوقه **نظم**

تَغَيَّرَتِ الْمَوَدَّةُ وَالْأَخَاءُ	وَقُلُ الصَّدَقِ وَانْقَطَعَ الرَّجَاءُ
وَأَسْلَمْتُ الزَّمَانَ إِلَى صَدِيقٍ	كَثِيرِ الْعَذْرِ لَيْسَ لَهُ وَفَاءُ
يُدِيمُونَ الْمَوَدَّةَ مَا دَاوَنِي	وَيَسْقُونَ الْوَدَّ مَا بَقِيَ الْإِلْقَاءُ
فَكُلُّ مَوَدَّةٍ بَيْنَهُ تَصَفُّو	وَلَا يَصْفَوْنَ عَلَى الْخَلْقِ إِلَّا خَاءُ
وَكُلُّ جُرْحَةٍ فَلَهَا دَوَاءُ	وَخَلْقُ السُّوءِ لَيْسَ لَهُ دَوَاءُ

معنای بیت اوله محبت و اخوت و لک مقامند کندی متغیر و لک صدق قیل
ودجا منقطع اوندی بیت ثانی زمان بنی کوروب بر دوسته تسلیم ایتد
که عذری جوق و دواسی یوق بیت ثالث بنی کور دکار بنجه محبتی اثبات ایتد
ملاقات باقی اولدور جقه مودت باقی اولور بیت رابع هر محبت که الله بنچو
ونه کدر دن صاتی اولور شدی اخوت خلقت صفا بود بیت خامس
هر جر احک دواسی و در داما سوء خلق مرضنه علاج یوق در

عمری خدمت بلین خدمتده ضایع ایدوب **بیت**
هر خدمتی که کردم بی مزد بود و مینت یار نه نیاز کس را بخدوم بی عنایت
مضمونی حسب حالی اولسه یا علومه و اصل اولوب بود هر بر قهرده خصوصاً
بوعصر بی مهرده فلک بی نمکان عادی اولدوغی اوزد منفعت دنیوی
و اخروی سند محروم اولسه بواباتی مرثیه طریقه اوقه **نظم**

جَمَعْتُ كُوزًا مِنْ دُنَا بَرِّ حِكْمَةٍ	بِقَالِ قَلْبِي مَقِيمًا عَلَى الْفِكْرِ
فَنَسِ هُوَ نَفْسِي سَبَّحَكَ عَنْ غَمِّي	وَعَيْنُ صَفَاءِ النَّفْسِ نَكِي مِنَ الْفَقْرِ
رَبِّحْتُ عَالَمِي كُوزًا مَدَايِحِي	وَأَتَى لِي صِدْقُ الْحَقَائِقِ فِي خَيْرِ
فَأَصْبَحْتُ مَغْبُوطًا بِظَاهِرِ مَا أَرَى	وَأَمْسَيْتُ مَقْمُومًا بِبَاطِنِ مَا أَرَى
لَخُصْمِي جَبَّارٌ أَقْسَرُ كَيْسَمَا	وَلَا يَخْفَى عَلَى عِلْمِهِ أَمْرٌ كَيْ

فعلت

عَسَىٰ هُوَ بِالْأَقْرَارِ يَغْفُو لِمَن يَهْتَدِ
وَالْأَفْلاخُ يَزِيدُ الْيَاسِرَ وَالْجُنُودَ
فَاغْتَسِلَ كَالْغَفَّارِ تَوْبَةً حَكِيمَةً
وَأَنَّ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرٌ مِّنْ أَسْفَرٍ

بیت اول معنای حکمت دینار کردن کنز و افزه جمع ایدم قلب قانی ابله
فکر او دینه مقیم اولد و غم حاله بیت ثانی هوای نفس دیشی غنادن
کو لکن صفای قلب کوزی فقر دن اغلر بیت ثالث علمد بو فایده اولد که
برالای آدم بنی مدح ایتک کنز نه واصل اولدم لکن صدق حقایق دت
خسران اولد و غم مقرر بیت رابع هر کس بکا ظاهر حاله باقوب
حسد ایدر لکن بن کند و حاله بلودم اول جهت مبتلا ی غم و الم بیت
خامس خصم خود اول ملک جبار د رجل جلاله که هر حال ایتدوم اتفاق
حضور شریفند اقرار ایتسم کر کرد و علم شریفه امر مخفی دکلر بیت
سادس رجا ایدر و مک حق تعالی کمال فضلندن عفو ابله باکار انکار
ایله و ذریم زیاده ایتیه بیت سابع قصار یکی اسبابم ناپاک اولسه
حکمت و علمه بنا ایدوب غسل ایدرم لکن بحر صولری کند و وجود مح
تظیر دن عاجز در اگر مبتلا ی قحط و مضایقه اولسه خطاب ایدر
دیه که شیوع کینه سیوا الکفر در آجلیغه تحمل ایله طوقله واصل
اوله سن طول امل ایتیه قناعت ایدر سن قناعت ایله خشوع ایدر سن
خشوع ایله رتق جانته مرفوع اوله سن اگر معمر اولوب عمر عزیزی خرما
سلطانیته ده اضاعت ایدر ایسه مصیبت عظیمه در بر کسینه که آخر
عمر دنه ربی عبادتته متفرغ و منحصر و تمش یا شتد متنته
اوله نه زمان اولور بواسیاتی و رد زبان ایدر **نظم**

أَيَا ذَا الشَّيْبِ مَا لَكَ لَا تُؤْبِ
وَقَدْ غَالَى عَوَارِضُكَ الْمَشِيبُ
أَبْعَدَ الشَّيْبِ قَصْدُ الْمَعَالِي
جَوَادُ مَا جَدَّ رَبُّ قَرِيبُ
يَجُودُ يَغْفُوهُ وَالشَّيْخُ لَا
فَأَمْرُ الشَّيْخِ وَبِحُكْمِهِ عَجِيبُ
أَسْكُنَ الْقُبُورَ مَتَى التَّلَافِي
وَقَدْ أَوْدَى بِشَمْسِكَ الْغُرُوبُ

معنای بیت اول ای پیر نه اولدی توبه ایتن سن عوارضک و زرنه خود پیر
غالب اولدی معنای بیت ثانی پیر اولد قد نصکر احسا صاحبی الله عاصو
اولور میسن که رت کریمد و احواله عالمدر بیت ثالث عفو ایله معامله
اولحسا ایدر اما پیر هو و لعبه غافل پیرک احوالی قتی عجمدر بیت رابع
ای قبر ساکنری ملاقات نه زمانده در سیرک شمسکر غروب اولوب

کوزی غفر

کندی نفسنه هر نه تحمیل اولسه تحمل ایدر تا دیب و تهذیب اولور ایسه
مصایب دنیایی هیتن عدا ایدر تقید ایتن ایسک سنی اضراب و اذاجفا
ایتکد باشلر جهاد اکر نفس صلاحی در شیخ شبلی کلماتند در **نظم**

يَمِينًا صَادِقًا حَقًّا
فَمَا عَالَجْتُ فِي عُسْرٍ
رَبِّ الْعَرْشِ وَالْكَرْسِيِّ
كَيْفَ الْعُسْرِ فِي النَّفْسِ
فَأَنْ صَادَقْتُهَا وَبَيْتُ
وَأَنْ صَادَقْتُهَا عَرَسُ
مَعَ الْإِبْلِيسِ الْبَلِيسِ
وَمَا الْإِبْلِيسُ فِي النَّفْسِ

معنای بیت اول عرش و کرسیک ربی و ما یکی اولان ذات حق رازقه بین
حق صادق ایدر مک هیچ بر عسر و مضایقه ده نفسد چکد و کی چکد
بیت ثانی اگر بحث ایدر سک و بل ترک ایدر سک سود و سرور اولور البس
ایله ابلیس در نفس قند ابلیس نه ملعوندر نفس دخی قوبد فی حقیقه
ریاضه نفسه یکم قادر در که انسان عجول ضعیف شهواتی مصایب کاره
فقر دن محتاشی خلق اولمشدر خلقت اصلیه قابل نقض اولور می فقر دن
خوف نفسک حیل سید امتناعه مجال بود نهایت بر دقتیه لطیفه
وادر که حظ شیطان الله ایچون اولان فرق و تمیز اولور مثلاً صیام
آدم صور لغندن مضطرب ایکن ما و لطیف بار د کور سه ظاهر طبیعت
اقتضا ایدر اول اقتضا حیل شیطانند و اندن امتناع فعل ایما ندر و
بر حسن اعدوت کور د که اشتهایاته فعل شیطانند کوزین قیابوب
اعراض ایتک فعل ایما ندر و حبت ریاست مقتضای طبیعت انسانیه و
نهایت ارتکاب حرام و سفک دمادن و اخذ مالدن کف نفس فعل ایما ندر
حاصل کلام افعال خیر و دلیل سعادتن اعمال شر و دلیل شقاوتند عاقبت
حالی مخفی در اعتبار ایسه خاتمه به در مجاهدت منقودر قیامتده غنی و
مربض و قول اولنلر حضور حقه احضار اولنوب غنی دن سوال اولنور که
عبادت ما نعلک نه ایدی جواب ویرد که مالی چوق احسان ایتدک طغیان
لازم کلدی پس حضرت سلیمان کور ویرد که سنک شغلک حضرت
سلیمان دن زیاده می ایدی جواب ویرد که نه مناسبت سیود بلور که و هیچ
بزم عبادت ندر غفلت اندمی خسته یی کور ویرد که سنک مانعک
نه ایدی جواب ویرد که بدنم مغلوب مرض ایدی پس حضرت ابوبی کور ویر
انکله التزام ایدر و بعد قولری کورب مانع عبادتدن سوال ایتد کلر نه

جواب و بر ده که او ز مردم حاکم و مالک آخر و ایدری پس حضرت یوسف
 احضار و آنکه الزام ایدد **باب ثالث** حق سبحانه و تعالی
 عباد و تسلیمت بیان ایدد قال الله تعالی و ما اصابتکم من مصیبه فبما
 کسبت ایدیکم و یعفو عن کثیر یعنی سبب ظهور حوادث باعث ذوالک
 نعمت انسانک شومر فعلیدد ترک شکر کبی ارتکاب معصیت کبی آیه کریمه
 غالبه بنادد زیرا انبیا و اولیا به بلا اصابت ایدد اندک خود سسته سی
 بود هر کس نفسنه نوم و تو بیخ ایتک کر کرد بیکار فاسوا علی ما فانکم ولا
 تقرحوا بما آتیکم آیه کریمه سنک معناسی هر کس جانب حقندن عطیه اولنا
 رزق و وقت ایله مقدر و بر کسته و بی نعمت و زمان احسان ایدد و
 بعد و بر مکدن فراغ اتسه محزون اولمق اولدی و رزق کلد و کی یا مده
 فقر او ذینه بطر و بکتر ایدد و فرح و خود اولمق اولدی مصنفایان
 کریمه تفسیرند سباق و سیاقدن قطع نظر ایدد و به مسامحه بولند معنی
 و بر مک عادتیدد غایه مافی الباب شرعه مخالفی اولیان مواضعده
 موافقت اولمشد و ظاهر قول ملک صاحبی کلد بدنده اولان عادتیدد
 حقیقت ملک الله تعالی حضرت تدرینکد هر کون صاحبی چوکب المومنین
 امدی ملاک و اولاد و منصب عادت اولمق صاحبی الکن المزدن
 مقدم منافع اولمق کر کرد انبیا عظام مال ترتیب ایتد کوری صلا
 یقینند در حقیقت مالری بوق عادتیدد موت کلد و کی مال اصابت
 اولدی ایتمه دین تو ریت ایتد کوری احتیاج خلق مصلحتی ایچوندد ابن
 عباس حضرت تدری آیه مزبورده فرح و حزن ممنوع عنه اولمق مصیبت
 اصابتند صبر خیر و وصولنده شکر لازمده **نظم**

فما نفس صبر است اول و امق	و دققا فان الحبت فيه عجائب
کریمه اصابت من الدهر نکتة	و ای کریمه نصیب التوایب

معنای بیت اول ای نفس صبر ایله اول عاشق اولان سن دکلتن نیجه بودیک
 آدم بودمه کرفار اولمشد و رفقا ایله طوبی مجتهد عجایب مشاهده
 اولمق بیت ثانی طوقالم سن بر کریمه آدم سک یا دهر دن اکابر نکیت
 اصابت ایتمش کیمدر اول کریمه نیجه مصایب اصابت ایتمش اوله نکیت
 و به شک خالص بولوب و اصل نعمت عزت و صحت اولدوغی کبی هم از غو
 ولیه دنیا در حوادث در قضا و صد بکلکده طوقالم امر نفس و هوا به

میکشور

میل ایتمش سن حکم قضا دن نیجه خلاص بولور سن سلطان بشر شفیع
 و عد محشر وفات بود و قلوبند مبارک ارقه لوفد اولان کو ملکوت
 اید که شی تخلیف بود مد حضرت ابوبکر اولد کبر بر آلتون راجحه تخلیف
 ایتدی حضرت ابی ذر حالت نزاع ایکن اهل بیتی سن دنیا بی ترک
 ایدد بود سن سنی تجویز و تکفینه راجحه و اسم مال اطلاق اولمور و شی
 بود د بیلر کسته که سلطان انبیا و یاران و اجناسی ایله متسل و ایله
 قلبی هر نو در جانب حق مظهر خیر دکلدر سلطان انبیا و اصحاب و اصغیان
 پنچون اقتدا اولنیمه دنیا ده خیر اولسه آنلر پنچون بوزن مقدم میل
 ایتمز لرایدی روایت اولمور که بر یهود مجلس رسول کلوب دعای خیر و جا
 ایتدی یور د بیلر مالک کثیر عمر ک طویل بدنک صبح اولسون و حدیث شریفند
 بود در دنیا دن جوق حصه صاحبک آخرتده نصیب قلیل اصحابیدد مگر
 آنلر که طریق حلالدن کسب و فی سبیل الله بذل ایدد لردی ببارک اللزله
 بذله اشارت و ارشاد بود و بیلر آنلر دخی غایت قلیلدر ضحاکدن منقولد
 حدیث شریفند مال کثیر صاحبی بود د فلری اون بیک آتونه مالک اولاند
 نفسی تجریمه ایدد و منصب تر کنه اختیار عزله تحمل غم و غصه مساعد
 ایددی کورین د بسک عصیا ایدد ملائکه کرام و اولیا عظامی شفیع
 کورسک مفید اولماز مگر جوع ایله ضبط ایدد سن **نظم**

اولک علی البطالة لا تبالی	حالا لا کان کسبک امر حراما
و تقطع مود عمرک بالتمنی	و بالثبوت عامما شتم عامما
و تو علم الحلال حق سوء ففعلی	لما رددوا علی مثلی السلاما

معنای بیت اول سنی کوردم عبادت و طاعتدن بطالنه مایل اولمور
 مکسوبک حلال می حرامی مقیدد اولماز سین بیت ثانی تمام عمر کی تمنی
 ایله بکوردوب تسویف ایدد سن بوسنه اولماز سه کلک سنه توه
 و اصلاح نفس ایدرم دیر سن بیت ثالث اگر خلق بنم سوء علم معلوم
 ایدد نلر ایددی بنم کبی آدمارک سلامن رد ایتمز لرایدی انسانه لازم
 اولان مصایبک اعظمی نفس معبود ایتکی بلکدر بوکامبتلا اولنه تسو
 قلب غلبه ایدد و به متابعت هوان خلاص بولماز ما و اسی نار اولمور
 مصایب تجزع و فرغ ایدد قضا و قدر ایله جنک ایدد بعض کابر دیر لر
 قسمته رضا نعمته شکر مصیبه استغفار و محنته صبر و لمایحی حقیقت

عبودیت نیجه اولور امام شعبی ن منقولد مظهر مصیبت اولد و عده
دوستانه به شکر ایدم بر بوندن اعظم مصیبت حفظ ایتد و کنه بر
احسان صبر ایتد و کنه بر انا لله و انا الیه راجعون کلام شریفه توفیق
ایدوب رجای تو اید اولد و غم بر مصیبت دینه کلد و کنه ابو بکر
عباس خسته اولد و در بر نصرتی طبیب کور مشلر همان یوزین دیواره
ضو توب یارب طبیب ملاحظه سنی بند صرف ایتد کد نصرت مراد شریف
نه ایه سن ایلد و بیش ربیع بن چشمه مرض فاج عارض اولد و در بنجر
طبیبه مراجعت ایتن سن دید کلر نده اول خاطر کلدی صکره عادت و
فکر ایدوب ظاهر آنلر طبیب و ایددی نه آنلر قالدی نه ایتد ایدوب
فادع اولدم دینه

مَا لِلطَّيِّبِ بَوْتُ بِالذَّاءِ الَّذِي	قَدْ كَانَ يَشْفِي مِثْلَهُ فِيمَا مَضَى
هَلَاكَ الْمَدَاوِي وَالْمَدَاوِي وَالذَّم	جَلَبَ الذَّاءُ وَبَاعَهُ وَمِنْ أَشْرَى

معنای بیت اول طبیب نه اولدی که اولدن سایر خسته لوده شفای سبب
اولد و غمی مرض ایلد و ذات ایلد بیت ثانی دوا ایلد طبیب دوا اولن خسته
واجری و علاجی کور ب صنان باز دکان و اشترا ایدن در جمله و فای ایتد
پس باقی حق تعالی حضرت تدر بد فی الواقع عادت الله بونک و ذینه در که هر
طبیب نه مقوله مرض علاج چند ماه ایه اول مرض و ذات ایتد شد
ابرهیم بمی دعای مستجاب بر عزیز اید بر بلایه او غر اید و دوستی بنجر
دعا ایدوب خالص رجای ایتن سن دید کده بر امر که مستجاب اجر اوله آنک
دفعن رجای ایتد حق تعالی حضرت تدر ندن استجای ایدرم دیر ایدی بو
شعر منظوم عربی هارون رشید منسوب دینه

مَا اخْتَلَفَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ	دَارَتْ نَجْمُ السَّمَاءِ فِي فَلَكٍ
أَلَّا يَنْقُلَ النِّعَمَ عَنْ مَلِكٍ	قَدْ انْقَضَى مُلْكُهُ إِلَى مَلِكٍ
وَمَلِكٌ ذِي الْعَرْشِ دَائِمٌ	كَيْسَ بَقَايَ وَلَا يَمْشِي تَرَكٍ

یعنی لیل و نهاده اختلافی و فلکده نجوم سما نك دوری کلدی لا با مر
زمان ملکی نهایت بولش بر پادشاه ملکن پادشاه آخره نقل ایچون در اما
ذوالعرش ملکی دایم اید در فانی دکل مشترک دکل تعالی عما یقول لظالمون
غلو اکبر باب رابع بلا وجهی خلقان شدی یکدی دانی بیای
ایدن مؤمن اولد که بلا اصابت ایتد کده سلطان کونینه اقتدا ایدن مخلوقا

ایچند چوق بلا چکار انبیا اندن اولیا اندن صلحا در سوید بن عبد
ایدن بر کون حضرت داخل اولدم کوردم غایتد محو ایدن یا رسول الله
سزده محو اولور میسن یوز دیر سزدن ایکی آدم چکد و کی قدرین دیدم
یا رسول الله ظاهرا یکی اجرا از ایچون دیر یوز دیر صبح بر کسینه به مرض
و بلا اصابت آتیه کاهی شیارش اوراقی کی دو کیلو بعض صلحا او مرته
فقره مبتلا اولمشدر در کله با صوب اولدر ملک مقامنه وار مشدر و بو
بلادن حفظ و صفالوی بزم عطا دن حفظ و زیاده ایدی زیر آنلر حال
منکشفدر دینا ده بقا متصنر دکل ایدن کی معلوملر بد زده قسوت قلد
و اد بلا کور و دکرده عبادا با الله سمایه اوق آتمق جایز و ممکن اولسه جزا
ایدن دکل رجال آنلر دیر زاسیر یغن و فرج این اثر یا من اثری بعض
علما دیمشدر مؤمنان قدر بلا سی دینه کور و دکر دینی قوی ایه بلا
شدید دینی ضعیف ایه خلا فی اولور بلا کیدر ک قوی کا هلد با کلمه
یاک ایدن بر حدیث شریفه دخی بلا عظیم اولد و بجه جزای عظیم اولور دیر
حق تعالی بلا بی سود و کی قوننه و بر راضی اولان مظهر رضا کویه کورن
مظهر غضب اولور و دوا ایتد حق تعالی قولك تضرع عن اشتی سوزی بود
بر حدیث شریفه مؤمن بر دلکده اولسه حق تعالی انی اذیت ایچون و نشنه
قرین ایدن یوز در حسن بن زیاد دن مروید هر مؤمن البته و جاد منافع
مبتلا در قشاده ایدن حضرت ایتوب بدی بیل بیت مقدس در مزبله ده
یاندی حتی خاتونی ایلک اکبر و بر رغیفه صا توب سکا اصعا مد ظم
طاق اولدی الله تعالی حضرت تدر ندن رجای ایلد صحت احسان ایلست و دید کور
طهسان بیل نعمت ایدن بدی بیل زحمتدن نه عجب ضحوت اظهار ایدن سز
ددی ان الانسان لریة لکن ذلک ایه کریمه سندن حسن بصری ایدن مصابی ذکر
ایدن اما بقی او نور فلان شوبله فلان بوبله دیر دکل ایکی نفس عمری همد
منقضى اولور امام عینی به محمد بن عباده اولدی دیدن بلا بر آنک فرایله
اولدک اول مسجد ندن حی در ددی روایت اولن ملک الموت حضرت
داوده کلوب محرابه متوجه بولدی قبض روحه کلدیم دید کده صبر ایلد
کاهه چیقان دید کده ایام و شهر و اوراق دو کمنشدر ناخبره مجا
بو قدر دیوب قبض روح ایلدی باب خامس کفارت ذنوب
بیانند در من عمل سوء بجزیره ایه کریمه سی نازنه اولد و در حضرت ابو بکر

صدیق ایدریار سول الله بودند نصیحه بزه نیجه صلاح و فلاح قایلدر که
هر سینه که اشلشیر مجازات مقرر اوله حضرت اوج کره الله سکا مفقرت
احسان انسود بود عایدوب بود دیلر که خسته اولماز میسر الحاکم می
مجازات بوتکله اولور حتی جزا و ضایع مال و اضطراب حال جمله جزا و
دیشلر بر حدیث شریف بود رز خسته صحت بولند کون نازل اولد
طولی نک صفا و لونی نیجه ظاهر ایسه خسته دخی اوله اولور بر حدیث
شریف بود رز ختی جهنم دن بر کوزور بر قوله که اصابت ایدر نازدن
نصیبین المش اولور سیاه و بالا داده دخی بوموال اوزده یورلشد بر کو
اصحاب کرامه دایما صحت اوزده اولوب هیچ خسته لك کورم کون یکم
حظ ایدر جمله مز استر زیار سول الله د دیلر یور دیلر پنچون اصحاب
کفارات اولغی استیمه سز الله حقیقون که تقسم ید قدر تندر در جند
بعض درجات عالیله و اوزد قول هیچ بر عمل ایله اول درجه به واصل
اولماز الا مظهر بلا اولمقله بر یکجه نک خماسی جمیع خطایای ازاله ایدر
بر حدیث شریف بود در شهید اشد مطعون و مبطون غریق و صاحب
هدم شهید فی سبیل الله بر حدیث شریف دخی یوردر در ترسنه بی کوبه
کو زمک رمذ عروق عمای قطع ایدر زکام عروق جزای قطع ایدر سعال
عروق فالجی قطع ایدر جبا بنحقر بر صی قطع ایدر بر کون حضرت ابی ذر
بر کسینه ایدر دایما صحت اوزده اولوب مرض کورمکی غایت استرم اوزده
ایدر حضرتی اشتدم یوردر بر یکجه ده عارض اولان صداع قولک
کاهی خیال احد قدر دخی اولور ایسه بر دانه خردل قدر آلیقومز ابو
الذر داحاکم ایکن بر عرب شکایت بطریق کلوب عمر مرد خسته اولدم
ددی ابوالذر امد دیا نمدن چیقرک واروب کاهلری ایله اولسوز
نه سوکلور در بکا که هر زحمته مقابلند آخرند بر نعمته مظهر اولم
دگر بر کون حضرت بر اعرابی به هیچ مخوم اولدم کی یور دیلر لاددی
هیچ مبتلای صداع اولدم کی لاددی اول شخص کتد کد نصیحه یور دیلر
اهل ناردن بر آدم کورمک استین بونی کورسون دگر بر کسینه دخی
عمر مدع مال و ولد مله مصاب اولدم دگر یور دیلر عند الله بغیر
ناس اولور که بویله اوله بعد اول شخص کلوب مصاحفه ایتد که
بود دیلر بر مؤمنه سقم اصابت اتسه ذنوب ماضیه سنه کفارت

اولور اما منافق خسته اولوب صحت بولسه دوی ایصحابی بغیرت
اطلاق ایتد کی اولور بر کسینه بر مجلسه سقم ندر زیار سول الله
یور دیلر هیچ سقم کورمکی کورمدم ددی یور دیلر سقن بزد دگر کسیر
خالد بن ولید حضرت قری خاتونه طلاق ویرد که حضرت سبینه
سؤال یور دیلر خالد ایدر سبب بوایدی که تحت نکاحه داخل اولد
هیچ بلا اصابت ایتدی اصحاب کرامت عادت قری بوایدی که بر سنه
بکوب مظهر بلا اولسه لوبوسنه نه اولدی که الله تعالی بزی ترک ایتدی
دیر لویادی باب **سادس** اول خسته بیاننده در که
ثواب عملی کتابت اولور حدیث شریف و اوزده اولمشدر بر قوله که جسد
بر بلا به مبتلی اوله حق تعالی حفظه به امر ایدر که قوم حال صحت
خیر اتدن نه ایشلردی ایسه مادامکه بزم حبس ندر اول قدر اجر
بازک بر روایتده ایکی ملک توکل ایدر وجه مشروح اوزده اعمال صحیح
ینه حال مرضده کتابت ایدر لوبامر الله موت کلد کرده ملکین دیر لور که
یارت قولک وفات ایتدی اجازت ویرسایه صعود ایدر م جناب حقد
جواب واردا و نور که کولک ملائکه ایله طوطلو در تسبیح ایدر لور ملک
دیر لور زده مقیم می اولم جواب کلد که بر دخی ملائکه ایله تسبیح ایدر
واروب اول قولک قبری اوزدند تا قیام قیامت قائم اولوب تسبیح
تکبیر و توحید ایدوب اول قوم دفترینه قید ملک بر روایتده صانع
جانبده اولان ملکه اعمال صالحه دن صحتده اولسه اشلیه جکلرین
باز یور دیلر وصولده اولان ملکه سن قولدن قصر یدایت یور دیلور
حضرت انس دن منقولدر بر کره حضرت یور دیلر مؤمن بر کسینه بی
طوغری بوله هدایت اتسه بولدن مودی تسنه بی کیدسه بر کلام
عاجز آدمک مرادین تفهیم اتسه ولد صالح رجاسنه اهل ایله مجامعت
اتسه جمله سند ما جور اولور حدیث شریف و اوزده اولد قد اول قدر
مسرور اولد که دین اسلامه داخل اولدن بویله فرح واقع اولماشر
ایدی حق تعالی قوله بلا انزال ایدر بک صبر دخی احسان ایدوب معین
اولور بر حدیث شریف موت ایله معونت بلا ایله صبر بیله نازل
اولور یورلشد حضرت دآورد علیکم السلام بوتکله مخاطب اولمشدر
باب **سابع** مصیبت افاریده تسلیه نفس بیاننده

اصل انسانك مصیبتی مصیبت نفس در نفسك خلقی بود در نفس صبا
 حیوة نیجه بود بیک امواتدن خبر در جناب حق و ضوئه وسیله در
 نفس باقی اولد بقیه توبه و طاعات ایله تدارك قابلدن بقیه عمر قیامت بود
 نفس تلف اولد قدن صکره صحیفه طی و انوب عمل سلسله سی منقطع
 اولور مکر شرع شریف استثنای ایتدی کی اشیا اوله که ولد صالح و علم نافع
 و صدقه جاریه در نفس صکره مصیبت ولد در ظاهر نفسدن بر
 قطعه در بابا نك بقای اسم و ثنای مخلد و حیوة ثابته سینه سپرد
 بر حدیث شریفه اركاك اوغلی وجوده کلن خانه ده کور کلن عزت کور بود
 بیو مشر قناد به اعظم مصایب ندد د کلون مصیبت دینیه در
 د کلوندن سؤال ایتمز د دیلر بابا موتی اوغلی کلن بکر ولد موتی قلبه
 تأثیر ایدر برادر موتی قنات قرلمقد در خاتون موتی بر ساعت حزن
 دیو جواب و بر مشر در اکابر کلامند واد در عمر قصیر اولان نفسی
 مصیبتن کور در عمری و زدن نفسند عزیز نجاد دم مصایبن کور در حضرت
 صلی الله تعالی علیه السلام بود بر مصیبت کور دن آدم بنم و فاسم
 مصیبتن یاد ایدوب متسل او سو نکه اعظم مصایب در **نظم**

اصبر لكل مصیبة و تجلد	واعلم بان المرء غیر مجلد
واذا ذكر مصیبة تشبهها	فاذكر مصابك بن نبي محمد

یعنی هر مصیبه صبر و تجلد ایله که کشی دنیاده مجلد اولماز بر مصیبت یا
 ایدوب محزون اولد و عکده حضرتك وفاتی ایله اصابت اید مصیبتی
 فکر و ذکر ایله سلطان انبیا نك اوغلی حضرت ابرهیم وفات ایتد که مبارک
 کوزلندن یا شراقوب عبدالرحمن بن عوف یا رسول الله سر دخی بکا
 ایدر میسر د ک بود دیلر بود رحمت در حضرت ابرهیم طرفه متوجه اولور
 بیور دیلر فراقدن کوزیمز یا شلو قلمز محزون اما الله رضا سینه محض
 کلام سوبلمز سعد بن عباده خسته اولد قدن حضرت اصحاب کرامله
 عباد تنه وادوب بکا بود دیلر اصحاب کرام دخی اغلشد دیلر بعد بیور
 حق تعالی کوز یا شتی قلب حزنی ایله عذاب ایتمز تحت قدر شد د کلدر
 مکر لسان دن مخالف شرع کلمات صدور ایدر حضرت علی بن حاتم
 محزون کور د کلون سبب حزنندن سؤال ایدوب او غلم مقبول اولدی
 کوزم جقدی دیو جواب و بر د حضرت بیور ک یا عدی بر کسینه قضایه

دعا و ربه

رضا و بر سه ماحود اولور و راضی اولمز ایسه عملی محبوظ اولور جعفر
 صادق اوغلی وفات ایتد که کمال میلندن خلق موتندن خوف ایتدی
 کور دیلر کمال صفا ایله جقدی اجبابی بزقتی اضطرار ایدد د کلون
 الله تعالی حضرت یلور نيك اودن ایتدی و کی اشیا بی دعا و دعا ایدد در
 اما کربیه کور د و کز امرده مراد اللهه مخالف ایتمز د دی بیت
 ایدد و صلاه و یرید هجری فاترك ما ایدد بکا یرید
 قنادن نقل اولور حضرت موسی حکایه سنن حضرت حضرتك قتل ایلد
 غلامك و الدینی طوغد قدن خط ایدوب اولد که امر چکد دیلر لکن عبده
 نافع اولان ربی اعرف در صباغ اولسه و الدینك سبب هلاکی اولور ایدد
 عمر بن عبده الغریزك اوغلی وفات ایتد که تغزیت ایتدی جواب و بر دیکه
 موته تو طین نفس ایدد آدمه و قوعی کوچ کلن خالبدن اشتك براد وفات
 ایتد که بر کسینه تغزیه به وادوب طعام اوزد بود و مغز قدن مخایل
 انکار نمایان اولمغله خاند ایدد اذک میت و انهم میتون بیور ایدد
 صکره امر لازم الوقوعه نه ام بچکرز عون بن عبده لھنك اوغلی وفات ایتد که
 عمر بن عبده الغریز نامه یا زوب جمله مر اهل آخر تر کلوب دنیاده مسما
 اولدق موله در حال هر بر ساعت اهما لدر بودند اعجب نه اولور که
 بر میت بر میت بر میت همچون تغزیه ایدد این مھدینك اوغلی وفات
 ایتد که قتی مضطرب اولوب نیجه مدت طعام یمدی امام شافعی حضرت کز
 یا ز دیلر که غیری نیجه تغزیت ایدد ایسک نفسکه اوله ایله غیره استیقا
 ایتد و کل فعلی کند که استیقا ایله مصایبك اعظمی هم مصاب
 هر جردن محروم اولمقد کسب و زده دخی مقارن اولور نیجه نور قطع

انی معزیک لا ائی علی تقیة	من الخلود و لکن سنة الدین
فما المعزی بباق بعد میت	ولا المعزی و ان عاشا الی غیر

یعنی بن سنی تغزیه ایدوب کند و به خلود احتمالن و بر مم نهایت سنن سو
 ایله عمل ایدر دم میت صکره نه تغزیه اولسان آدم قالور نه تغزیه ایدد
 بر نیجه کون معمر اولور و لایسه بنه آخر موتدد و بنظم ابن المعتز منسوب **نظم**

هو الدهر قد جریته و عرفته	فصبر علی مکرهیه و تجلدا
وما الناس الا سابق فرحوا	وابق موتی سوف تلحقه عدا

یعنی دهر ک حالی مجرب و معلوم د همان مکر و هاته صبر و تجلد ک کد

خلق اوج قسم در سابق و لاحق و مودن ابق بودخی یارین اندله لاحق
اولور باب **ثامن عشر و یسر بیانند** در بر کون حضرت
علیه السلام سعادت خانه لرندن طشره جیقوب غایت مسرور کون ندیلر
بیود دیلر ایکی یسر بر عسریه ایتمحق تعالی آیه کریمه ده **فَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا**
إِنْ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا بیورک حضرت انس سبب نزولی ایدر بر کون حضرت
او تور دایدی او کارنده بر دلك نما یان اولدی بیود دیلر عسری کلوب شو
د لکه داخل اولسه یسر دخی عقبینه کلوب داخل اولوب عسری اخراج اید
ایدی بو محله آیه کریمه نازل اولدی حضرت عمر ابو عبید به مکتوبنده
کشی به نه دکلوشدت نازل اولور ایسه د ر عقب فرح مقرر ددی
باز مشدر بو ابیات محمود بن عامر **شعر**

بَا فَارِجٍ أَلْهَمَ عَنْ تَوْجِ وَأَسْرَةٍ	وَصَاحِبِ الْيُحُبِّ مَوْلَى كُلِّ مَكْرُوبٍ
وَقَالِقُ الْيَمْرِ عَنْ مُوسَى وَشَيْعَتِهِ	وَمَذْهَبِ الْحَزَنِ عَنْ ذِي الْبَيْتِ بِعَقُوبٍ
وَجَاعِلِ النَّارِ لِأَبْرَهِيمَ بَارِدَةً	وَرَافِعِ السَّقَمِ عَنْ أَوْصَالِ الْيُتُوبِ
إِنَّ الْأَطِبَاءَ لَا يَغْنَوْنَ عَنْ رُصْوِ	أَنْتَ الطَّبِيبُ طَبِيبٌ غَيْرُ مَغْلُوبٍ

یعنی ای حضرت توح و توابعنک و صاحب حوتک هر و المنی کشف ایدیحی
و هر مغمومک موالسی اولان کویر و ای حضرت موسی و اتباعنه در یاده یول
آجوب حضرت یعقوب کزن دفع ایدیحی حلیم و حضرت ابرهیم نادر کلزار
ایدوب حضرت ابریک بدند مرضی دفع ایدیحی علیم اطباء هم در د علاج
ایده من طبیب سن سن که طبیب غیر مغلوب سن **شعر**

مِفْتَاحُ بَابِ الْفَرَجِ الصَّبْرُ	وَكُلُّ عُسْرٍ مَعَ يَسْرٍ
وَالْذَّهْرُ لَا يَبْقَى عَلَى حَالَةٍ	وَالْأَمْرُ يَأْتِي بَعْدَ أَمْرٍ
وَالْكُرَّةُ تَقْنِيهِ النَّيَّابِ الْبَلَى	تَأْتِي عَلَيْهَا الْحَشْرُ وَالنَّشْرُ
وَكَيْفَ يَبْقَى حَالٌ مِنْ حَالَةٍ	يُسْرٌ فِيهَا الْيَوْمُ وَالشَّهْرُ

یعنی فرج قیوسنک مفتاح صبر در هر عسریله یسر وادود در هر حال
اوزده قالم از مکر و هک اردنده امر و لطف الهی وارد امور مکر و
اول یابی افنا ایدر که آنک و زنده حشر و نشر کله کر کد نیجه باقی اولور
اول آدماک حالی که آنک و زنده یوم و شهر متصل اسراع اید **بیت**
إِذَا لَاحَ عُسْرٌ فَارِجٌ يُسْرًا فَإِنَّهُ قَضَى اللَّهُ أَنْ الْعُسْرَ يَتَّبِعُهُ يَسْرًا
یعنی بر عسری کورنه همان یسر رجاسند اولدیر افضای الهی بونک

فندیه در

اوزدینه در که عسری عقبینه یسر نستی به نسبت اولور **قطعه**
إِذَا عَنِ أَمْرٍ فَاسْتَعِينَ أَنْتَ بِالَّذِي قَدَّرَ عَلَى يَسِيرٍ كُلِّ عُسِيرٍ
فَبَيْنَ تَرْقِي جُودَةً وَاتِّخَاذَ رَهًا فَكَأَنَّكَ أَسِيرٌ وَاتِّخَاذَ كَسِيرٍ
یعنی مکر و هه ظهور انسه الله تعالی دن عون طلب ایله که هر عسری
تسیره قادر در جونه نک بر بونک بره ترقی و تنزلی مایند نیجه
اسیر ک خلاصی نیجه منکسر ک مجبور او ناسی مقرر در ابو عمرو بن
العالو ایدر صنعاده ایام حجاجه اضطرار ایله بعض او نور ایدر
بر عارف بویستی او قیدی **بیت**

رَبِّمَا تَجَرَّعَ النَّفْسُ مِنْ الْأَمْرِ كَهَ فَرْجَةٍ كَحَلِّ الْعِقَالِ
باشم اشاعی ایدوب فرج نیجه میسر اولور دیر ایکن همان بر صدرا اشند مکر
حجاج اولدی دیلر ایکی جانبدن متر دم که موت حجاجه نمی حظم زیبا
ایدی اولدیت استماعند نمی بعض طرفادن اشتدم بر دیوانه بی
او غلام بخمار رجیدم ایتمکله بر مسجد کبر و ب اطفال متفرق اولیجه
اکلنوب بعد جیقوب بویستی او قیدی **بیت**

إِذَا تَضَاعَقَ أَمْرٌ فَانْظُرْ فَرَجًا قَاصِبُ الْأَمْرِ دَنَاهُ إِلَى الْفَرَجِ
یعنی بر امرده مضایقه کورنه فرجه منظر اول امور ک اصبعی فرجه افرید
بعض و زوایی پادشاه لعله و د ایدوب مغموم و لعله اشای لیلده بویستی
اصحاب مجلسند استماع ایدر **قطعه**

أَحْسِنِ الظَّنَّ بِرَبِّ عَوْدِكَ	حَسَنًا أَتَى سَوَى أَوْدِكَ
إِنْ رُبَّمَا كَانَ يَكْفِيكَ الَّذِي	كَانَ بِالْأَمْسِ سَيَكْفِيكَ عَدُّكَ

یعنی حسن ظن اوزده اول الله که سنی احسانه معناد و سنی اشای ایدوب خلف
مستقیمه اوزده تعدیل اتمشدر اول قادر کویر که سنی و نه امورده
اغنا ایدوب کافی اولمشد یارنکی کون دخی ایدر بو ابیات غایت مسرور
اولوب اوقیان آدمه اون بیک التون احسان ایلدی **شعر**

عَسَى لَهِمُ الَّذِي مَسَّيْتَ فِيهِ	يَكُونُ وَرَاءَهُ فَرْجٌ قَرِيبٌ
فَبِمَا مِنْ خَائِفٍ وَيُفَكُّ عَائِلَ	وَبِأَيِّ أَهْلِهِ النَّائِي الْغَرِيبُ

یعنی رجایده مکره دونکی کون مبتلی اولدو غم هر عقبنده فرج قریب اوله
فتی جوق کورد ک خایف امین اولور و اسیر خلاص بو لور مکان بعید
اولان غریب اهلنه کلور امیر المؤمنین حضرت علی به نسبت اولور **بیت**

فندیه در
فندیه در
فندیه در

که فرجه مطویه لك بين انشاء التواب و مسرة قد اقبلت من حيث تنظر لصا
یعنی بچه فرج محقق و مطوید نوایب اینجند گاه اولد مصایبه منظر

اولد و غل طرفدن مسرت اقبال ایدد بیت
ما هم عید من الدنيا بذي حزن الا لذلك مفتاح من الفرج
حضرت علی دن منقولدر نکات دهره نهایت اولماق اولماز بر مقدر
تغافل کرد مدق نهایت بوله قبل الانقضاء فنه سعی زیاده مکرهه سید **نظم**

الدهر حلق احبنا فلاقادته	فاصبر عليه ولا تجزع ولا تيب
حتى يفرجها في حال مدتها	فقد زيد احبنا فكل مضطرب

یعنی دهر که قلا ده سی گاه آدمی بو غار حق تعالی مدق نهایتند دفع ایدد بچه
صبر سعی کرد رجوع و فزع خطادر زیرا بو غلان آدم حرکت ایدد بچه مضطرب

اولد ابی تمام حبیب بن اوس طای به منسوبدر بیت
ومن لم يسلم للتواب اصبح خلايقه جمعا عليه نوايبا
یعنی بر کشته نوایبه تسلیم تسه حق تعالی آنک اودینه جمیع خلایقی
نواپ ایدد عید الله ابن محمود در سننه منسوبدر **شعر**

لا تتبع شرك غير قلبك موضعاً	فالتسرب بين مضيق ومباح
واعذ صبرك للتوايب جنة	فالمرء رهن مصايب وخوار
واسمع بما لك في الحقوق قائماً	مال الخيل جادث ووارث
واختر لنفسك خير حزن انة	لا يحصد المهرز غير الحارث
لا ينفع التدبير والجزم امرأ	حتى يعززه القضاء بنال

یعنی سرکه قلبکدن غیری بر محل بولکه سز نصیب ایدد بچی آدمایله خصم مباحث
اراستند در و نوایب و مصایبه صبری سیرایله انسان مصایب خود
سالم دکلدر و مالک حقوق الهیه به بذلایله بخیل با حاد نک یا وارثیکدر
حدیث شریفله مقبلسد و کندک ایچون خیر ذراع ایله احسانی اکبر
بجیمز تدبیر و خرم کشتی به نافع اولماز قضا ثالثایله امداد ایمینجه که
لطف الهی در آیت کریمه دن مقبلسد ابو عمرو بن العلامین ایدد که عریه
بودد بتدن لطیف دینله مشدد **شعر**

كن لك ارباً بالقرآن مقلداً	فأعمل يوماً لا ترمي ما نكرة
ولو بما استند الغنى فنافس	فيه العيون وانه المموة
ولو بما اخترن الكبر لسانه	حد الجواب وانه الموقوة

ولو بما اتسم الكبر من الادنى و فواده من حسرت يتاوه

بیت اولد اصابت ایدن مکر و هی نفسکه تغزیه و قلع ایله جابر که بر کون اوله
مکر و کور میه سن چوق اولور که بر آدم مستور الحال اولوب خلقه کشف
رازا ایتن حقیقت حالی فقر اوزد ایکن غنا اظهار ایدد مع ذلک خلق عرض
احیاج اتمد و کنه تحمل ایدد میوب کوز ایله بر لرینجه کور آدم نساننی حفظ
بر کلام سولشوز دیو مکر اول شایع اولمش بچه کور آدم بحضور ایکن کولر

اما باطنی حسرت و حرارت د آتش اولوب تو جمع ایدد **قطعه**
اصبر لدهر قال منك هكذا مضى الدهور فزع و حزن مرة لا حزن دهم ولا اشتور
یعنی سکا ضرریتشوز دن دهره صبرایله دینا بویله اوله کشدر گاه فزع
و گاه حزن عارض اولور نه حزن باقی اولور نه سرور **نظم**

تعودت من صبر حتى الفته واسلمتني حسن العدا إلى الصبر
وصيرتني فاسي من الناس راجيا لسرعة لطيف الله من حيث لا أدري

یعنی بلا اصابتنه معناد و ماثوف اولدم بنی حسن تحمل صبره ایضا ایله خلقند یا
بنی الله ثقاتک بلدو کم جهندن سرعت لطیف ربایسنه دوشردی

كتاب خامس عشر

حلال و حرام بیانند در اون دودن بابی مشتملدر **باب اول** حلال مطلق
بیانند بر حدیث شریف سور بشدر طلب حلال هر مسئله فرضدد حلال و
حرام موجود در بعض احکام دینا ده صید و ماء دن غیر حلال بوق د کسبو
جهلدن ناشیدد غنایم کفار خراج شرعی صید بحری و بوی ماء جاد فرعای
براری بر کشته تملک اتمد بچه حلال مطلقدر دینا ده حلال مطلق
بوق د بوطلاقه بمین ایدد نک طلاق واقع اولور الحلال بین و حرام بین
نهایت مابیند بعض امور مشبهه وارد انواع حلال تفصیل دکل اجزا
اولشه بچه مجلد اقتضا ایدد حلال و حرامی فرق لازم دکل بولد و غمزی
بیرز انکوری یوب باغبین سوال ایتیلردن ایزدینلر با جیدد حق تعالی
حلال ایله امر ایتدوکی علم التلهک حل متعین اولندی بولک دیمک دکل
آنک معرفتی نیجه مکرر ما جعل علیکم فی الذین من حرج اینه کریمه در بونا
مداد اعتقاد در هر کس حرام ایدد کنه یقینی اولوب حلال اعتقادند
اولدو غی سننه به شرعاً حلال دیر حضرت علی کینا لام بر مشرک مطره

ابدست آلدیلر ظاهر آنلر شرب خمر و انواع نجاستند تحاشی اینلر ظاهر
 حال بود که صومعه اولسه لایحه لایحه ای اصحاب کرام بر شهره وارد فلند
 اهلنک خبر بیع ایندوکنه یقیننک و اراکی طعنا ملندن بیوب معامله ابد
 ایدی بوجمله حرمتی متیقن اولیبوب اعتقاد حل ایله ایندوکارینه دلیل
 واضحدر **باب ثانی حرام مطلق بیانند** در بدو این
 و سرقه حاشا زنا اجرتی خمر و خنزیر و کلب بهاسی کاهن و منجیه و بریلر
 قطع طریق غنیمته خیانت بونلر جمیعاً حرام مطلقاً این عباس
 حضرت فلندن منقولدر اوندن بشنسنه حرام مطلقدر اشیای مذکوره
 عذایتد کد نصرکه آتغر سلیوب قصراغه چکوب اجرتی المفی و فایحه و
 مصود و مغنیه و ساخر اجرتی و مسخره و بریلر عقیقه بی الحاق
 ایشلر بونلری اکلدن تحاشی اتمین آدم عدالت مرتبه سند ساقط
 فاسق اولوب شهادتی مقبول اولماز **قاعده** حرام کاه خجیت اولور کاه
 اجبت اولور حلال دخی ظاهر اولور و اظهر اولور مثلاً وادیلر ده اولر
 صور حال ظاهر در ماء مطر اظهر در رشوب حرام خجیتدر نجاست
 و بول حرام اجشدن اجزاء ارضیه معادنندن حاصل اولوب انسانه
 مضرتل عقل اولان اشیای بنک و زهره و یونک امثالی حرامدر **باب**
ثالث مال حرامک احکامی بیانند در برکشنه نک یاتند مال
 حرام مجتمع اولوب اصحابی بولنما سه تصدق ایدر بومذاعیه ایکی نقلی عقل
 دلیلر وارد اولر حضرت رسالت پناه حضور عالیه غصب اولوب
 بشمش قیونی کورد کارند قیون بن مقصودیم بندن اکل اتمه یا رسول الله
 ددوکی کی اسارایه و برک بود دیلر ظاهر قیون شرف ضیاعدن بر طرفدن
 محتاجین فقر ایسون تصدق ایلر امر بوبر دیلر ایکنی بومک فادسه غلبه
 حضرت ابی بکر بن خلف ایلر بمقدار دوه و برمک اوزد بحث ایدر
 حق تعالی کلامی ای بکری تصحیح و ترجیح نبود دقه بحث دوه برین آلوب
 حضرت نک مجسور عالیه کلدیلر حضرت بوبریکه حرامدر تصدق ایلر
 دلیل عقلی ظاهر بومال ضایعدر وجوه خبره صرف مکر ایکنی اولر جیتند
 صاحبی ظهر دعاء خیر اولغله منفع اولور اونی در **قاعده** آخری اکل
 حرام اولر آن آدمک مثلاً و باخور قاطع سلطان ظالم قاضی مرتشی کور
 ضیافتنه و ارمق مالن یمک هدیه سن الملق جایز دکلدی متخانه جیه

اوزم لوطی فاجره غلام حسن قاطع طریق سیف بیع ایتک جایز
 دکلدی انسه لومنی حرامدر **باب رابع اموال سلطان**
بیانند در اهل شرع و فتوی خصوصاً اصحاب ورع و تقوی یاننده
 پادشاهلرک و عمالک مالی حرامدر اصحابند استخاره محتاجدر
 مصداق قسمت و اقطاع اراضی مالی مواردی اراضی غیر خراجیه
 خراج و حفظ طریق و اراضی و میاه ایچون قهرگالنن و رشوب و
 مدارات و مداهنه ایچون و بریلر مال و باجمله پادشاهک و افرانک
 جمیع مالی حرامدر الا اوج مال برکفاردن حرب ایلر کلن غنیمت و
 هدیه ایکنی جزیه دن شرع مبین شرط و تعیین ایندوکی مقدار فی زمانه
 زاید و ناقص النان حلال دکلدی مادامک کتاب الله موافق اولیه
 اوچنچی مال بیت مال ایلر تجاروت و زراعت ایدوب زیاده سندن
 تناول بونلر حلالدر مال حرام ایلر النان اراضی به بند حلال ایقار
 اولنسه حاصلی حلال اولور فتح ایندوکی ملککنده هیچ بر فردک علاقه
 اولیبوب اجبا ایندوکی اراضی نک ربعی حالدر طیب خاطر ایلر و بریلر
 هدایا مال حلالدن تجاروتی ربیعی یا بالرنندن مورث مال علی کل حال
 طیب و حالدر بونلر صفا سن ایدر با بالری و بالن چکر و حفظ طریق
 ابناء سبیلدن و عمارت سبیل رضا لری ایلر و بر دکوری حالدر مال
 جزیه و مصالح علمای مفتینک و قضات و مدد سینک و دانشمندان و
 فقرانک امور مسلمینه تعلقی اولنلرک حقولدر بونلر برینه پادشاه
 مال مصاحدن حقند زاید ایچه تعیینی حلال دکلدی مکر کنند متابعند
 املرک خاصه سندن زاید **دقیقه** پادشاه برکوی یا آت یا خدمتکار
 اشترای ایدوب ثمنی مصداق طریقه النان مالندن اولن اوزره
 بازار ایدوب ایچه سین و برسه لومالک اولماز جاریه السلو حلال
 اولماز تصرف ایدوب ولد حاصل اولسه ولد شبهه اولور ثمن معتبر
 و غیر ملوکدر اما اطلاق اوزد بازار ایدوب صکره ایچه سین مالی
 مصداقده دن و برسه جایز اولور و بر ثمن ذمته واجب اولور و ثمن
 وسعت وارد در مصنف بومحله ایدر کوره بن زمانه خلقی بود قتلر
 تحمل حلال و حرام تمیزی ایلر تقید ایدر لومی **باب خامس**
 زمان ضرورتده اکل مال غیره و خصص اولور و غن بیان ایدر

بر کسسته مال غیر مضطر و لوب بمدوی تقدیر چه هلاک اهل
اولسه نمک واجب و لوب توزع میسب هلاک عاصی و لوب شرع
مطهر که مقتضای سن کوه که طعام غیر حرامی خوف هلاک مکلفه
او لوب اکل واجب و لوب وضو حلال ایکن فساد معده و امتیاز اقتضای
شرعی حرام و لوب مالکی اولین مال و اصل اولد قدر کفایه اخذ
و خست و اورد و نودن اغرب مضطر اکل میتة واجب و دیمشالو
تغالی و لا تلقوا بایدکم الی التهلكة یوردی ترک اکل القای تهلکدر
دیور بعض علما اباحت مرتبه سته قناعث ابدوب و قد فضل لکم ما
خرم علیکم آیه کریمه سنده حرمت میتة مصر حد نهایت ضرورت
مرتبه اباحت و اورد دیمشال فضل طعام غیر مضطر اولسه مالک ثمن
مثلی ایله و برمدوی تقدیر چه فمرا اخذ جایز در حدیث شریفه بر
مسلم ک قتلنه معین اولان کرک شق کله ایله اولسون میدان عرصانه
ایکی کوزنک مایبندده ایشمن رحمة الله باز لش کوزر یله یوردیلور و برمدوی
قتله معین اولش اولور بعض علما مضطر اولان آدمه مالک بلا ثمن و بر
واجب اولور دیمشال ثمن مثلیه و برمدوی مضطر قبول لازمده قبول
ایدن امتناع ایسه نفس تهلک به القای اتمش اولور ثمن مثلدن زیاده ایله
و برسه قبول لازم اولما زو صورتده حیلۀ شرعیته بودر که عقد فاسد
ایله آله صکره شرعاً قیمت لازم اولور مالک و برمدوی صورتده
قتله دیکن مکابره جایز در فصل مضطر اولان بستان و ذراعنه راست
کلسه دفع ضرورت ابدوب قیمت و برمدوی جایز در امام احمد حنبل اید
بستان یا نندن چکن آدم اوج کره بستان صاحبنه ندایده کلو و ایسه
طاب اید و الا قدر حاجت بیه زیاده بکدن و ذخیره کور که رخصت
شرع بودر مضطر و اورد این عمر دن ابنان مدعا ایچون بر حدیث
نقل ایدد حضرت یورد سزدن بریکر غیرت باغندن کچسه قدر حاجت
سبب قولوغند کتوبیه بزم ائمه مزید و لو که بومنسوخد حضرت یورد
مسلم مالی مسئله حلال اولما ز مکر طیب خاطر ایله ویره فصل مضطر
اولان آدم و میتة راست کلسه نمک جایز در ذرا حرمت حی میتة اکتدر
کو زمسین بر کتبی غریبه اولوب ایچنده احیا و اموات اولسه احیایه
خفت کلمک ایچون امواتی در یایه القاجایز در مضطر اولان کسسه ذنبی

قتل جایز

قتل جایز دکلدر ذرا ذمت مؤکده صاحبدر اما حریف و زانی محصر
و مرتد مباح الذم در قتل و اکل جایز بلکه اقتضای محله کوره واجب
اولور فصل هیچ بیچک بولماسیه بعض بدن قطع ابدوب بکده اختلاف
وارد در بعضی قطع ایله کک بقاسی راجح دین علما تجویز ایدر لر قلفه
تلف ایله دو جایز در کل دین منع ایدد مسئله بریده مضطر و کور
خبر ایله بول بولسه بولی ایچسو ذرا ایکیسی دخی حرامدر خمرده ازاله
عقل زیاده در خمره مختصر اولسه ایچک جایز دکل دیمشال و بواجوع
عطش زیاده ایدر انکله ندای دخی جایز دکلدر امام اعظم و ثوری
ضرورت شرع و ندای تجویز اتمش در باب سادس
اولی و فتنه و ذهب بیانده در بر خرامدر مطلقا خاص و عام ذکر
و انشی برابر در استعمال و شرب و توفی جایز دکلدر حضرت یورد رالتو
و کش او ایندن ایچن آدمک بطننده نادر حیم صداسی وارد در مسکنده
بومقوله او انی اتخادی حرامدر غیره استعمال ایله امراته آفر اولور
ذرا جناب حق التوی عزت جوهر ایمان ایچون خلق اتمشدر که قضای
حوائج ناس ابدوب مؤمن صفای بال ایله عبادت ملک متعاله اشتغال
ایده انی بعض او اینه صرف ما خلق له دن صرف و ابطال حکمت و جبار
و اکاسره تشبیه و میل دنیای دنی و انکسار قلوب فقرا یه مؤدی اولور
ذرا اصحاب ثروه نک بومقوله او انی استعمالی کور دکلرند کتدر
حالترین و خرفدن او انی بولمد قلون تصور ایدوب انکسادی و جناب
حقه سوء ظن لازم کلور دیمشال و حریده دخی جان و زینت و اذدر
رجال محل شهوت اولما مقوله افلره حرامدر نسیانه حلالدر باب
سابع غیبه متعلق کلمات بیانده در غیبت زنادن اشد
لکن انی محله حرامدر بعض مشایخدن منقولدر کک الله ایچو غیبت
ایده لم دیر ایدی بری مظلوم تظلمه ظالم ظلم و جور دنی ذکر ایچنی دفع
منکر فرایدن آدم عجز ندن آخره حکایت و امر و فعل استعانت
او چینی مفتیدن استغنا ز ماننده واقع حالی بیان حضرت رسالت
بناه حضورند ابوسفیانک خاتون هند کلوب زوجم خست اوند
مؤننه کفایه می و برمز اولادم مهاتن کور مزد دکه منع یوردوب
قدر کفایه آل یورد بار بر خاتون حقه صبا ئه قائمه در لکن تو کثیر

در بچیده اید و قلات عودت بخیمه در دکلرند کلتاهاقی
 التار میورید یار بولر استقنا طریقه سوال اید لر معرفت احکام
 محتاجا در دور دخی مسلینی شرمزومد تجزیر مراد اولسه مثلا
 بر فقیه مبتدع فاسقه نزد دایتد و کن کوروب بدعتی اول فقیه
 تعدی اتسندن خوف ایدوب فاسق بدعت وظلنی اول عالمه کشف
 و اعلام جایز در شاهد شهادت ایتد که طعن خصم بر کسینه نک
 قزن المقله یا بر کسینه به قزویر مکده مشاوره اتسه طرفینک واقع
 حالنی اخبار و بیان جایز در حضرت بنور داوج کسینه نک غیبتی
 ذکر غیبت اولماز امام جابو مبتدع فاسق معین بشیخی بر کسینه که
 بر وضع مذموم ایله مشهور اوله اعرج کبی اعش کبی ذکرند باسر
 یوقدد الشیخی مجاهر فسق اوله محنت میخانه صاحبی مصادره فاس
 ایدن وانلره معین اولان ظاهر ذکر ذمیمه دن استنکاف ایدن بو
 اوضاعی اختیار ایتنر بوبایدن خود مدار متأذی اولمقد ر مشله وار
 جلیاب حیای طر ایدن آدمک غیبتی ایدوب ندامت کلسه استخار
 اید حضرت انس دن بر حدیث شریف نقل اولنور حضرت بنور بر کسینه
 غیبت انکر کفادتی اول آدم ایچون استغفار در باب
نامن لعب مباح بیاننده در حدیث شریفه وار در جمله لعب باطل
 الاوج لعب بری یای و قدر بری تعلیم فرسند بری جاریه ایله ملا
 بولر حقد ندر بر نسنه نک عاجل و اجل نفی اولماسه باطلد اذنت
 اعراض اولی در بواج لعب هر بری بر فایده به مؤذید در می و تعلیم
 فرس مشرکین ایله مقاتله به معین در ملاعبه اهل وسیله ولد در
 قیاس بود که کورشمک و جوکان اوینا مقده دخی باس یوقدد نزد کرک
 بحث ایله اولسون کرک اولسون حرام در حدیث شریفه وار در نزد
 شیر اوینا بن آدم این در خنزیره با ترمش کبی اولور اوینا بن آدم
 نفسیق اولنور شطرنج امام اعظم مذهبنده حرام در امام شافعی قنده
 اوج شرطه مباح در بحث اولیه مداومت اولئیه ترک صلوة باعث
 اولیه بعض بکار دن اشد لشدر که شطرنج مودث فقر واد بار در اشفا
 دنیوی و اخروی دن اشغال اید ابو جعفر دن منقولدر شطرنج مجوسیند
 لعیندن احتراز اتمک کرکد حاصل کلام نزد اوینا بن آدمک شهادتی

در

مقبول اولماز شطرنج اوینا بن آدم شروط ثلثه مذکور بی رعایت
 ایدر ایسه شهادتی و داوئماز اثنی عشر در دکاری حقند افر سلمه دن
 منقولدر بر خانه ده آتش علوی الموق خیر در اثنی عشر اوینا مقدد و بیشتر
 مراجع در دکاری مکر و هدد بولر اول دیادر اول عصر لاصطلاح
 کو کرچین اوینا بن آدم مکر و هدد حضرت علیه السلام بر آدمی کو کرچین صتا
 ایکن کوروب بر شیطان بر شیطان بیع ایدر یورک بعض علما ی حدیث
 شریفه مراد اوچود معنی عادت ایدوب خلقک منازله نظر تخاصی
 اتمین در دیشلر حیواناتی دو کشد مرک مطلقا حرام در حاضر و غایب
 اولور **باب ناسع کلب بسلامک بیاننده در شرعاً حرام در**
 لکن شرع شریف اوج قسمی استثنای ایشدر بری کلب صید بری ذراع بر
 کلب غم بولر ضرورت بقای مقدر دن معدود در ماعدات فی الجمله
 حرام در صاحبی نفسیق اولمقله شهادتی و داوئماز حدیث شریفه وار
 بر کسینه صید و ماشیه و ذرع ایچون اولاندن غیری کلب بسله هر
 کون اجرندن ایکی قیراط اکیسلور هر قیراط احد مقدار ایدر ابتدای کلام
 قتل کلاب جایز ایدر بعد منسوخ اولمشدر مکر صافی سیاه کلب که بر
 نقطه بیاض اولیه قتل جایز در کلب موزینک قتل واجب در قاتلی مثاب
 اولور اطعام کلاب ایدن آدم حقند خلاف وار در بعض علما ما جو
 اولور ذیرا مخلوق الله در دیشلر بر حدیث شریفه اگر کلب امدن بر امت
 اولسه قتل ایله امر ایدر دم لکن سیاهی قتل ایدرک سورید یار قوع فمحه
 کلب دو شوب طوز اولسه اکلنده خلاف وار صحیح بود که اکل جایز در
 ذیرا جر کلب متلاشی و منعدم اولمشدر ملوحت بر معنادر که حق تعالی
 شیئا فشیئا خلق ایدر **باب عاشر حیوانات یننه مناک**
 بیاننده در بعض علما آدمی و سایر حیواناته مطلقا حرام در دیشلر
 تعذیب حیواند خلق الهی به تغییره راجع در ایدن فاسق اولور بعض علما
 انساند غیریده مطلقا جایز در دیشلر ذیرا آدم بقا نسل لوازمند در
 قطعه استیصال نسل لازم کلور حرام در صحیح بود در آت و قاتر و مرکب
 و کدی جایز در دیشلر ذیرا حاجت وار در انسان حاجت یوقدد در
 مقصود الذکر دخی اولور سه نسیه نظری وار در مصنف بو کلامی بلاد
 ذکر ایدر کنه مخالفه آت و قیوندر مکر و هدد حرام در **باب**

حادی عشر **صید بیانند** در صیدی حق تعالی تکریم چون انسانه حلال
ایستد خلقکم ما فی الارض جمیعاً مقتضای سنجه جمیع اشیا انسانه
دوه حمل و انقال ایچون پس سائر صیود غدا ایچون در آنکله عباد الهیة
وقت حاصل اولو در راهه بالاده تعریف اولمشد صید حرام و قتل
مخپور در ذبحی حکمت خارجده نه جنایت ایلیکه قتل اولنه و بر لرحیو
و انسان بینده قصاص ایجاب ایدوب مثلاً صغریون و طاوق قتل
ایدن برینه قتل ایدله لودیا و لوند حیوانات صوغرا و لور بر فرد تعرض
ایتمز سودندن بر طره سندن حیواناتدن منتفع اولور لور بر آنله ایلا
بنیات ایله جواب و بر در محله اجلکم صید ایچو و طعامه پیوردر
بر محله و اذ احلکم فاصطادوا پیوریلور ظاهر حرام اولسه بومقوله
او امر ایهته و اوده اولما زایدی اجماع دخی و دیگر مضمون اوزده منعقد
ادله عقلیه مقدمه بحث بقول بسط اولمش ایدی مراجعت اولنه بقا
عالم بقا ایله در بقای آدم قوت ایله قوت کلام مشهور در کومر
حرام اولیچو انسان ضیبات دنیا دن محروم اولوق لازم کلور و بی قوت و کومر
ادی صوم و صاوتده نمایان اولور **فروع** یور قیامنده بوجوانان محشور
اولما سته اختلافاق و اودو بعض علما انسانک فضایح اعمالن و سوء
احوالن کور و ب اعتبار ایتک ایچون حشر اولور و بشار بعضیونلر مکلف
دکلر پس اجماعت اولور دیوانکار ایدوب بونلره نسبت موت حشر در
لطیفه بر کشته حق تعالی موئای احیا ایتزدیسه کافر اولور و زیواد لایل
قطیقه ثابتدر وحوش و حشراتی احیا ایتزدیسه کافر اولما ذاتافاسق
اولور زیر مقدمه نقل اولنان قول اخبار احادیثه ثابتدر **باب**
ثانی عشر مال بیت المال احوال بیانند در پادشاهلر خزینه سنده جمیع
اولنان مال ایتکله که صدقه به بری اعیان و مواشی صدقاندن جمع اولان
مالدر که صدقه به مستحق اولنلر که حقیقده ملوکک نصیبی بوند مکر محل
ضرورتده غرایه صرف اولنه انما الصدقات للفقراء و المساکین آیت
کریمه سنک تفصیلات محل مساعده ایکنی مال غنایم و فی و فری و مزاعده
اراضی خراجیه دن تعیین اولنان خراج بعض بلاد استیلا طریقه ضری
خراج خرامنده اوجیحی و اونی لیا نلرک مالندن و صبیان و مجانین کی
نصرتدن مجبور اولنلرک مالندن مقبوض اولاندر غنیمت اول مالدر که

مسکون

مسکون قهر و سیف ایله مشرکاردن اخذ ایدله و فی مال اول مالدر که
الله تعالی من غیر قتال احسان ایلیه جزیه کی بعض اعدادن صلح طریقه
اخذ اولنان مال کی مال غنایم بش قسم اولوب بر قسمی ایقونوب در
غزاة و بر یلور بر قسم دخی بش حصه اولوب سلطان اینیاز مانیشدن
خمس رسول الله طرفه صلی الله تعالی علیه وسلم بر دخی ذوی القربایه و
فقرایه بری مساکینه بری اینیای سبیل و بر یلور ایدی و اعلموا انما
غنیمتم من شیء آیه کریمه سی تفسیرندن تفصیل اولمشد سرور سرور
عزم سرای آخرت ایتدکن صکره حصه رسول مصالح مسکینه صرف
اولور ذوی القربای حصه سی بنی هاشم و بنی عبدالمطلبه و بر یلور حضرت
موقی ایله ساقط اولما ز باقی حال جانلرندن نه منوال اوزده ایسه اول
حال اوزده باقیدر **فصل فی قتال** وجدال ایله حاصل اولوب مجرور
ایله کلکله نصرت بالترعب مسیره شهر حدیث شریفله رغب ذات ستوده
صفات حضرتدن ناشی اولغله بش قسم اولوب ذوی ایقونوب خمس
واحدی مصادف مزبور به صرف اولور ایدی بعد وفاته صلی الله علیه و سلم
حصه سوندر ایکی قول وارد در بعض علما غزایه مستعد اولان مقاتله
صرف اولور در لور غازی بالفعله و بر لور امام مالک و امام اعظم
مصالح مسکینه صرف اولور در لور قول صحیح بودر که آخر نفسی ایه تقدیم
اولور فی زماننا ظاهر اهتم اشیا مقاتله در عسکر دین حامیگر اسلام
حافض اید انصار دین الله حفاظ عباد الله حجة بلاد الله در سنوی
مؤنلری قدر کفایه تدارک و عذر لری ازانه اولنلر کر کرد اقتضا ایندر
زمانده بی عذر و علت نهضت و حرکت ایدله لور بونلردن فاضل حصار لور
بناسنه سد سفور بناء سور و سلاح اشترا ایدوب عسکره توزیع اولنلر
صرف اولور بونلردن زیاده اولور سه مساجد و کوریلر بناسنه بونلور
صکره ائمه و علما و مؤذینه صرف اولور مقتضای شرع شریف بویکت
مستحقنی آلقدن اولدوب بوا موای مقتضیات نفس اما ریه صرف ایدلر
شرع مبینة مخالف ایدوب مستحق عذاب الهی اولور مؤمنان قسم ثالثه
تعرض اتمش اول مال خربنده اما نلر مقتضای شرع حق مستحقنه و اصل
اولمقدور صاحب حق ظهور ایتوب یا س حاصل اولدقد نصکره غامد حق
اولور و خربنده که حق الله حق عبده مخلوط اوله خیر و برکت رجاسنه

مجال اولم باب **ثالث عشر** مظالمی بر دیبانه در مال
مسلم حرمی دفر حرمی کیدد بر مؤمنك بر ذائقن اکوب شرعی
تحقیف ایدن کافر غضب الهیه مستحق اولوب قهر الان فاسق اولوب
مذهب اهل سنت بود معتزله مذهبند بر کسسه ذمتند مظلم
دورث دینار اولوب من غیر توبه وفات انسه مؤمن نه کافر اولوب اهل
نار دن اولوب کاشنا من کان بغیر حق بر مسلمك بر دینارین ان فاسق
وعدا لیدن ماقط اولوب غضبه مستحق اولوب مظلوم اولوب لسانی ابله
بعده یدی ابله بعد سنی ابله دفعه سعی ابله بومرتبه دن صکره
قتل انسه دم و دینت و کفارت لازم اولوب از فتوی بونک و زدنیه د
تقوی قتل نفس احتراز ایدد حضرت بود بر کره اصحاب کرام بیلور
مفسس کیمدر اصحاب و بر دیلر مابینم زده آنچه سی اولیا نند حضرت
بود دیلر خیر مفسس اول آمد که بومر قیامت میدان عرصانه اعمال
صالحه ابله کلوب دفتر اعمالک بر جانبی حسنات ابله مملو کن بعض
عباد الله شتم و بعض ضرب ایدوب اکل اموال و سفک دماء اتمش اعمال
سینه ابله دخی دفتر اعمالی طوبی طوبو جناب حق طرفندن امر عالی وارد
اولوب که خصومك رضا ابله حسنه سی خصومه و بر یلوب عمل صالح
دو کند بعد سنیات خصوم بونک کردنه تخمیل و نارجمه انفسا
اولوب خصمك سنیاتی اولسه حق قدر نادرده احراق اولوب مفسس بود
امدی هر بریمه لازم اولان اشبور دار قدرندن ارضای خصومه سعی
و همندر بونده امیر و لان جابزه که اسیر اولوب فقر حالی بر عکس اوله
فقیر و ذلیل غنیته یا بشوب یارب سوال ابله حقی بنحون منع ایددی
د کرده جواب لازمدر حدیث شریف بود یلور دورث طایفه حضور
حق دوت طایفه ذیلنه یا بشور رعایا سلاطین ذیلنه یا بشور
غنی یا فقر ذیلنه یا بشور جادو کشوسی دامنه عورت اری دامنه
یا بشوب جناب حقندن حکم بالحق و جابده لرحقوق الهیه اچود دخ
محاسبه طلب اولوب بوندن ناشیدد که اصحاب کرام حکومتک رکاکو
معاوماری اولفله امتناع ایدد لرایدی فی زماننا کمال جهل اند طلب
منصبات مفاکله ایدد **فصل** بر کسسه ذمتند حقوق عباد اولوب
اصحابه دد ایتدن وفات انسه حالی مشکلد دیناده نزع ایما آخرت

عذاب نیران دن خوف وارد در مشیت الله نتیجه اقتضا ایدد ایسه
اولبه اولوب بوقدر وارد که علما خصوم اچون تصدق و دعا و استغفار
اتسودیمشلا اکر مالا کریمین الله جابزه در ارضا ابله خواجه محمد پادشاه
فصل الخطاب یارب حدیث شریف وارد که بومر قیامت حکومت
و انصاف اچون ظالم و مظلوم حضور حقه ایقان اولند حق تعالی
بود که باشکوز قالدک باقر لوقتی خیر کثیر کور در یاربت کیمک د
در لوبها سن و برن آدمکد ر یلور یلور یلور یلور یلور یلور یلور یلور
کیم قادود دد دکلندن مؤمن برادر دن حق اولوب عفو ایتک بونک
تمیدر یلور همان مظلوم عفو ایدد یارب دیر حق تعالی امدی
بر بریکوزک ان طوب و وارد بود دیلر بوحیث شریف طریق آخر
منظور ریمز اولمشد خواجه مدیون کافر دد دیلر معتزله ایکی منزله
بینند منزل اثبات ایدد لوقتی تعالی بومر قیامت ندادند که ظالم
مجازات ایترا یسم بن ظالم اولوب در قیامت سطر اولد یارب لشدید که
ظلم ایدد نک جانی خراب اولور آیه کریمه ده فیکل بیوتهم خاویه
یما ظلموا بومعنا یه اشارتد تجرئه اولین و آخرین بونک و زدنیه در
مصلح ملک کفر ابله طودی ظلم ابله طودی من ظلمدن غایت حذر کرد
آخرتد ظلمادن حق تعالی ظالمینه معارنت و انرا ابله مجالستد منع بود
حضرت بود بر کسسه ظلم ابله بوسه هدم اسلامه معین اولمش اولوب
ظلمک و خامت و شامت بونک استین ظلمه نک سرگذشتلندن ملاحظه
اتسون **فصل** خصم ذمی اولسه حسنات ظالمدن ذمتک حق قدر اخذ
اولوب نهایت ذمی و بر لوب بعض علما عذاب ذمتدن تخفیف اولوب
سوال ایتشد که بر کسسه مسلم ایکن الی قطع اولسه بعد اعیان با الله
مرد اولسه یا کافر ایکن الی قطع اولوب بعد مسلم اولسه اول بدک
حالی ندر نادرده می اولوب جند می جواب و بر مشاکر حکم اصلکدر
صورتنه بد تا بعد **فصل** مظلومه حقن و دمراد انسه مال موجود
اولوب مالک معدوم اولسه و دشته مظلومه ویره وادث غایت ایسه
قاضی به تسلیم ایدد که کلدکده ویره و دخی معدوم ایسه تصدق ایدد
بعض علما حق بیت مالکدر دیمشلا مال تلف اولوب اصحاب حقوق موجود
ایسه تضرع و استعجال ایدد عفو ایدد لرایسه خلوص مقرر اکر عفو ایتد

فقرندن مال ايله ارضايه قادراولمايسه تصحيح نيست ايده كه الله تعالى
مال احسان ايند كره ادا ايده بونيت اوزون او كرسه كرم و قدر الهيدن
بعيد و بديع دكلدر كه خصوم ارضا ايده بعض علما ديمشلكه نوافل عبادا
صرفا و قات ايده جايز كه الله تعالى خصوم ارضا ايده اكر مقدار حقوقي
بلن ايسه غالب ظن ايله عمل ايده حل و حرمندن غالب ظن معتبر در باب
رابع عشر و شون ايله هديه فرقي بياننده و دهديه رشوت دوز
امر ايله ممتاز اولور بري بودر كه بر كسسته عوض رجاسيله تحفه و
هديه ويره بويه در مباح اولدم دخي عوض ويره ايسه اداي
حق ايتش اولور و بر ميوب مديون قالور ايسه حرام اكل اتمش اولور
ايكني بر كسسته به صلاح و علم شرقي ايچون هديه و بر يلوب اولدم
اول صفاتله موصوف اوله بوحالدر اكر معتقد مديه مخالف ايسه
حرام اولور اوچي مراد ائنه مساعده و معاونت استوفلر ديوبتوابع
سلطان ويره اكر مراد ايتدو كي عمل حرام ايسه اكدوغني حرام اولور مباح
ايسه مراد نه مساعده ايتدو كلري صورتد مباح اولور مساعده ايتن
ايسه حرام اولور دوزنجي شهادت و قضا بر آدمه منحصر اولمغه اول
امري اجرا ايله ديوبيره حرام اولور **قاعده** هر فعل كه حرام اوله ظلم
و شاهد نهد استماعي اعانت ظالم كي بويابد اثنان حرامد و بر فلك
بر آدمه متعين اوله بالاده ذكر اولنان دفع ظلم و سماع بينه حق و شهادت
حق و فضل خصم و تقويت حق كي فلك دخي اكدو حرامد بوقاعده ضبط اولنه

كتاب سادس عشر

حقوق بيانندن در اون اوج بابي مشتملد **باب اول** حق تعالينك
عبادي اوزندن اولان حق بيان ايدد لفظ حق جناب حقه مضاف
اولد قده حقاك موجود و مظهر حقيقي سيديك اولور غير اضافتي مجازيد
مكر حق تعالي قضا حقاك ايجاب اتمش اوله الله تعالى حضر تدينك عباد
اوزندن اوج حق واردر بري بودر كه توحيد و لنوب اشراف كن حذر
اولنه ايكني كاهو حقه عبادت اولنه اوچي اطاعت اولنه عصيا اولنيه
معاذ بن جبل سرور ايبادن الله تعالى نك عباد اوزندن حق عبادت
الله تعالى اوزندن حق ندد ديوسوال ابلدي بورديلر اللهم عباد اوزندن

حق عبادت ايدوب شرك ايتيه لر اطاعت ايدوب عصيا ايتيه لر
نعمته شاكر اولوب كافراوليه لر بر كسسته كه بوحقوق بيلوب قضا
ساعي اوله حقاك مؤمندر داخل جنتدر اعراض ايدن اصحاب فار دند
باب ثاني عبادت الله اوزرندن اولان حق بياننده در
الله تعالى خالق اعيان موجود موجوداتدر امر و خلق انكدر بر فردك
الله تعالى اوزندن حق بوقدر نهايت الله تعالى اوزندن حق عبادت
حق و عدد و لطف و فضل و كرمدر حق الزام و لزوم دكلدر بولفظك
اطلاقي و عدا ايتيه بناء صحيح اولور ايباي عظامي جنته ادخال و
اكرام و عدي سوزشد و عدا الهي قابل تخلف دكلدر حديث سوال معاذك
نتمه سي بودر كه حضرت بيور عبادت حق تعالي اوزندن حق بودر كه
توبه لوبني قبول و جنته دخول سعادتله موصول ايدد كرم بروردگار
كودك كه **مصلح** ايبك نگاه ايلسه عاصي ينه رزق كسمن اعداسنه
رزق و يوردگارلرين ستر ايدد كفر و عتو ارباب ضلالتله باقر يا عباد
صالحينه لسان انبيا ايله و عدا ايددو كي توبه و كرامتي و نگاهار دت
تجاوز ايله ادخال جنتي اتمك احتمالي اولور مي بيت
دستار از كجا ايكني حرور نو كه باد شمنان نظر داري
باب ثالث رسول الله حق بيانندن در حق رسول
مطاع بودر كه او امر و نواهي سنه اتباع و سنت مرا سمنه و عايت
نفسندن زياده هر كس محبت ايدد بر حديث شريفد بيور در مؤمن
اولماز اول قولك بن اكاولدو و والدندن و جميع ناسدن احب اولمام
اول عارفكه سلطان انبيا نك عصا امته مرحمت و شفقت ملا حقه
ايليه نفسند ترجيح ايدد ذرا اول ذات جليل رسول حق جليل
طرف حقندن تبليغ ابلدي خلق ايچند جناب حقاك مختار ايدد جنتدر
اول شوق ارض ايدن ذات شريفدر شافع مشفقدر ولوي محمود صا جنتدر
صلي الله تعالى عليه و آله و اصحابه اول جيبك ايجاب اولادو
اهل بيته محبت و تعظيم و ورثه سي اولان علما و فقها يي تكريم و تعظيم
اول خلق عظيمك حقيدر نام مباد كي مذكور اولد بجه خصوص صابالي
جمعه ده صلوة شريفه يه مداومت حقندن قير شرفي زيادتي
حقندن در حديث شريفك طوبى لمن زارني و زارني من زارني بورد

تغظیم اصحاب کرام اول سید الانامک حقیقہ زیر آنرا خیر امت
باب **رابع** حق مسلم بیا نماند در مسلمان مسلم اوزند
حق راست کلد کردہ سلام خستہ اولسہ عبادت موت واقع اولسہ
چنازہ سنہ حضور وادای صلاۃ جنازہ دعوت اولسہ اجابت
غایت اولسہ مصالح بیشہ قیام اقسر سہ بر حکم الله دیکدر حضرت
علیہ السلام بر حدیث شریفیہ بود در مسلم اولدر کہ خلق ید ولسانند
امین اولہ لو مؤمن اولدر کہ تو کشوسی ضرر لرندن امین اولہ مؤمن
حقیقی اولمق دکن نفسنہ نہ استرایسہ مؤمن برادر نہ اولہ استمک
کرک بر حدیث شریفیہ بود یلور دور بر خصلت بر کسنتہ اولسہ
اهل هوادن اولیوب حقک خیری اولور محسنہ احساندہ معین اولہ
قائیک توبہ سنندن مسرود اولہ کما حکازہ دعاء مصر اولہ نہ استغفا
ایدہ خیانت و کذب ترک ایلہ حدیث اخرده واردر حضرت یسور
مؤمن خیانت و کذبدن غیری جمیع اخلاق اوزد مطبوع اولور
نفسکہ اختیار ایتدو کلکی اخرہ اختیار کویہ کوردو کلکی اخر حقیقہ
کوروب سفرده و حضرده مرقہ اوزد اولہ حضرت یسور رآلکی
خصال مرقہ اوچی سفرده اوچی حضرده اولور قراء قرآن
عظیم بنای مسجد فی الله اخوت محبت سفرده اولان بذل ذات اصحاب
حسن خلق معاصینک غیری ایلہ لطیفہ بونلری رعایت ایدن مؤمن
حقده **باب** **خامس** حق والدین بیا نماندہ در قرآن
عظیمہ حق والدین حق الله قرین اولمشدر و عند الله ولا تشترکوا به
شیئا و بالوالدین احسانا یولمشدر حضرت بر حدیث شریفیہ بود
الله رضا سی والدین رضا سنہ ذرا الله سخطی والدین سخطندہ
بر کسنتہ یاسول الله کیمہ احسان ایدہ یزدیدک حضرت والدہ کہ یسور
بعک کیمہ ایدن یزدیدینہ والدہ کہ یسور کیمہ ایدہ یزدیدی
والدہ کہ یسور دی بر حدیث شریفیہ دخی کشی با یاسی حقن ادا یبحال بود
مکر والدین قول ایکن بولوب اشترا و اعتناق ایدہ یسور در بر کسنتہ
جمیع مائن با با سنہ و یروب مدۃ عمرن خدمتہ صرفت و کسنتہ
بذل مقدور اتسہ تمام حقن ادا اتمش اولما ذوالدہ الحقیقہ نسبت
با با حق ذرہ در جنت والدہ لوک قدیمی الشد در بر والدین ایدہ نک

عمر طویل اولور جناب حق تو واقعہ حضرت موسیٰ یسور دیاموس
والدین تو قیر ایلہ بر والدین ایدہ نک عمرن اوزون ایددم و بر
ولد صالح احسان ایددم کہ کندویہ یار اولہ عقوق ایدہ نک عمرن
قصیر ایدوب ولد عاق و یروم والدین یوزنہ با حق عبادتد ایت
عباس حضرت لرندن مروید حضرت یسور بر ولد کہ والدینہ یار
اولوب یوزنہ نظر رحمت ایلہ ناظر اولہ هر نظر ایچون بر حج میرو
توایی احسان اولنور اصحاب کرام سوال ایتدیلور کہ هر کون یوز کرہ
نظر ایددایسہ حال بویله میدد یسور دیلور کہ الله اکبر واکرم مدد بر
حدیث شریفیہ دخی بود لور بر کسنتہ والدہ سنک التی اویسہ ناز
برہ اولور حق والدین بود کہ اطاعت اولنہ ادنی ذیتدن حد
اولنہ مضایقه لری اولدقد دفع ایدہ با یاسی محتاج اولور دایسہ
تزییح ایدہ حضرت بر کسنتہ کلوب والدینم وفات ایتمشدر بکا بر
والدین طریق نند دگ یسور دیلور آنرا ایچون صلوۃ و استغفا دینلور
ادامد لوبنہ وفادوستلربنہ اکرام آنلور متعلقانہ صلوۃ دم
قبر لوبن زیارت وفاتلرندن صکره حقاری بود بر حدیث شریفیہ
یسور در هر جمعه کون والدین قیرین زیارت ایدن قولنک حق تعالی
کما هوبن عفو ایدوب بر والدین ایدنلر زمره سنندہ الحاق ایدد
و کون حضرت عمر و حضرت علی رضی الله تعالی عنهما طواف ایدیلور
کوردیلور برا عرابی والدہ سن کو تورب طواف ایتدو و اثنای طواف
انا مطهرت الا انفری الزکایب دعوت لا اذعرا ما حملتني وارضعتني
اکثر لبتک اللهم لبتک یعنی بن والدہ مک مرکبی بم اوردکوب
استنکاف اتم سائر مرکبوره فتور وکل کلد کردہ بکا کلز مع ذلک
والدہ مک بکا حامل اکرزدوکی بنم خدمتدن دخی اکثر در حضرت
علی حضرت عمره ایدد با با حفص شوا دم ایلہ طوافه داخل اولم ایدد
رحمت نازل اولہ حصه دار اولوز پس اردنہ دوشوب اولکل
مذکور دی تکر ایتدیکہ حضرت علی جواب ویرد لرایدیکہ ان نبوها
فان الله یکر تجزیک فی القلیل بالاکثر یعنی سن والدہ کہ یار اولور
ایسک الله تعالی حضوردن سبک مشکور اولور از خدمتکہ جوف
احسان ویرد **باب** **سادس** حقوق اولاد بیا نماندہ در

دیر

دیک

وللصالح جانب حق دن نعمت و موهبت و کرامت و بر کسسه به حق
تعالی ذکر و انشی و لدا احسان ایلنه اولاجناب حق جلد و شکر ایدیه که
صلبت کند و کی بر وجود اخراج ایلدی الله تعالی دعا و عباد ایدیه
با با سینه نسبت و نور طوف و غی کی قولا غنه اذان القا ایدیه عبد
و عبد الرحمن کی احسن اسم ایلنه تسمیه ایدیه فامعقول و ناملازم
اسمان احتراز ایدیه جکه سنی خرمایله زمانی دکلایسه آنک مثلی
بر طلو ایلنه فتح ایدیه ارکک ایچون بر قیون قر ایچون بر قیون قربان
ایدوب صاحب تراش ایدوب سنت ایدیه کتاب الهی و سنت رسول
الهی و اقوال سلفی و لسان عربی تعلیم ایدوب احمد مکاسبه صنایع
احسنه ارشاد ایدیه قرناء سؤدن ملحدین کلامند تبعید ایدیه حضرت
حدیث شریف ایدیه اولاد ذکور و بیگانا شدن نماز ایلنه امر ایدیه
اوت یا شدن ترک ایدیه سه ضرب ایدیه اندن صکره یا قلوبی و
فراشدی تفریق ایدیه قباح ایدیه که تأدیب ایدیه حضرت حدیث شریف
یور سزدن بریکر ولدنی تأدیب اینک هر کون نصف صاع کفاره
انکدن خبر در حضرت عمر دن منقولدر الله رحمت ایدیه اول کسسه
استاد طبایحه سی ایلنه یوزی قیز و مش اوله بالغ اولد قله تزویج ایچون
اهمال و الدا ایلنه و خطا اولسه و بال بابایه راجع اولور حدیث شریف
بومضمون بعینه مصر حدیث برینجه حدیث شریف ایدیه اولور بر مؤمنک
قیز لری اولسه آنلره مالندن اتفاق ایدوب تا و اصل کمال اولور یا
بامرا الله وفات ایدیه لری یوم قیامتند فاددن حجاب اولور و بر حدیث
شریف اوج قیزک زحمت تحمل ایدیه داخل جنت اولور و یور و لری
باب سابع حق زوج بیاننده در حضرت علیه السلام
یور در اول خاتونلر که حمل ایلنه والده اولوب ولد لرنه شفقت
اوزده اولور اگر زوجه لری حقند تقصیر لری اولسه اولاد ایلنه جنت
داخل اولور و لری ایدیه بر حدیث شریف دخی و عورت که زوجی اند ارضا
اوله میتوت ایدیه جنت داخل اولور و عورتی یور دیلر که زوجک
خدمتی ایلنه بیجه سن عورت جواب ویردیکه تقصیرم یور دیلر که
خدمت زوجده مسامحه آنکه زوجک جنت و ناکد بر کون و عورت
یا رسول الله او ستمک زوجک حقن مرتبه در یور دیلر که اگر زوجک

بدنندن در قیاقوب لسانک ایلنه تمیز لسانک ادای حق ایدیه مرزن
بومعنی حدیث آخرده دخی و اولمشدر حضرت معاذ حضرت
سرور دن بر حدیث شریف نقل ایدیه یور و لری بر عورت که نفقه سی
امرند زوجنه غم ویره و یا تکلیف مال ایطاق ایدیه حق تعالی اولک
خاتونک عمن قبول ایتمز مکر توبه ایدیه بر حدیث شریف یور و لری مخلوق
مخلوقه بیچون جابزا اولسه زوجنه بیچون بیچون ایلنه امر اولور و لری
حق زوج طقوز در از نسز منزلندن چقیبه حالت طهرده نه زمان
مجامعت مراد آنسه امتناع ایتیمه ماننه خیانت ایتیمه و عاده مشا
ایدیه اقاربینه اکرام ایدیه لسانی ایلنه ربخیمه ایتیمه ممکن اولدوغی مرتبه
اعانت ایدیه مالی زوجندن منع ایتیمه و احساننی منت عذابیمه
باب ثامن حق زوج بیاننده در حضرت علیه السلام
یور در وصیتم بودر که نسایله حسن معامله اوزده اولاسن یا نکرده
آنلره عادتد امانت الله ایلنه آلدیکر کلمه الله ایلنه فرج لری استیلا
ایتدیکر غور تک حق سکر در لوازمه انفاق اولنه دوت ایدیه آرتق
غیبت ایتیمه شرعه مخالفت و مجامعتدن غیری ایچون ضرب ایتیمه ادای
دین مهرده ظلم ایتیمه زیارت ایتیمه دن منع ایتیمه طریق مشر و عدل
غیر بد مجامعت ایتیمه نفقه سنند توسیع ایدیه امر دینی تعلیم ایدیه
باب ناسع مالک حق بیاننده در مالک حقند
جناب حق علیم جل شانہ عبادنه و رسول کریم امننه چوق وصیت
یور و ب حضرتک آخر کلامی بو ایدیکه مالک اولد و غر قول و جادیه
تقوی اوزده معامله ایدیه مالک حق بودر که قول و جادیه دیمیه
حضرت علیه السلام بر حدیث شریف یور و جمله اولک لری یور الله تعالی
حضرت قلینک قوللری نسا کونجاریه لری بد تحت ملک کرده اولنلره
بو تعبیراتی آنک و تکلیف مال ایطاق ایتیمه آج و جبارق طوبیه عذاب
ایتیمه سبب هلاک و ضعف اولور بر نسنه ایلنه ضرب ایتیمه مکر
حد اقضا ایدیه بر وضع صادر اوله اول زمانده اقامت اتسوت
تقلیظ قول ایتیمه بونلری ایدیه ایسه خصمی الله تعالی در کند و طعنه
و کسوه سیله مالک طعام و کسوه سن تسویه ایدیه اتمز سه باری معروف
مرتبه سنند تقصیر ایتیمه امام شافعی حضرت قلندر منقولدر معروف

ساکن اولدوغی مکانه ساکن ناس فوجله معامله ایدر ایسه اوله
ایتمکد حضرت بر حدیث شریفه یورد مالک ایله سوء معامله
اوزده اولان ملعوندر مسئله مکر و مضرت اختیار ایدن داخل جنت
اولمز بولمکده اصحاب کرام سوال ایتدیلو که قول و جاریه جرم ایدر ایسه
نه مرتبه عفو و لغت کرک یوردیلر کونله یتیش کره حضرت بر حدیث
شریفه یوردیلر و بل مالکه مملوک جهنشد و مملوک مالک جهنشد
و غنیه فقیردن و قوی به ضعیف حضرت سوال ایلدیلو جاریه محسنه
اولوب زنا ایتدو کی تقدیرجه نه اتمک کرک یوردیلر خدا اوردک بر
دخی ایدر ایسه ینه خدا اوردک بر دخی ایدر ایسه بیع ایدر اگر ثمن قلیل
ایله دخی اولورسه **فصل ثانی** افندیلو ک حقوقنده چوق نایکد
ایتمشد حضرت علیه السلام یورد بر قول که ابا قایده ذمه شرع اند
قتوی ایدر بر حدیث شریفه دخی یورد لو اوج کسسه نک حق تعالی
عبادت قبول ایتمز و اسمانه حسنه لوی مرفوع اولمز پری عباد آتی تا
افندیسنه عودن ایدنجه بری عورت که زوجی بی حضور اوله تارضا
ایدنجه بر سر خوش صحو عالمنه کلنجه **باب** **عاشق حق**
بیاننده و امرایه اطاعت و اجدد الله تعالی اطیعوا الله و اطیعوا
الرسول و اولی الامر منکم یورد و طاعت امر طاعت الله و طاعت
رسوله قرین ذکر اولنمشد حضرت یورد ر امره اطاعت ایدر عیند
جیشی دخی اولورسه بر حدیث شریفه دخی یورد و هر امیره اطاعت
و هر امامه اقتدا ایله اصحاب بد برینه سب الله بر حدیث شریفه دخی
یورد حاکم و الدمرتبه سنده و ضرب ایدر سه تحمل شتم ایدر نزع
ایله بر حدیث شریفه دخی یورد بر کسسه الله جانندن منصوب
اولان سلطانی اکرام الله اکرام ایدر اهانت الله اهانت ایدر
سلطینه فخر جهنندن کافی و وافی در که کلمات بنویه دند و عدل ماعه
خیر من عباده ستین سنه امیر و وزیر و رئیس و قاضی که منصوب
سلطان زمان اولالا امر لوی مطاع اولوب رعایا ذمتنه انقیاد
و اتباع لازمده بونلر و ایدن خراج ایدن قاسق اولور توبه ایله
جایز در که حق تعالی عفو ایدر طایغی و باغی اولور ایسه قتال حلالد
مصر اولور ایسه دمی و مالی مباح اولور و لایت توابع بنو تندر

و رعایا طاعت امیردن خروج ایله عاصی اولور لو حاکم عدوسی
ظاهر اولسه رعایا به معاونت لازمده استقر اض ایدر ایسه
معاونت ایدر لو عدل اتسه مدح جو ایدر ایسه تحمل ایدر لو نفسی
الله ان یاتی بالفتح او امر من عند امیرک خدم و عماله اکرام
ایدد بر حقوق موظفه و مواجب معینه بی ابصال و احسان اقوال
و افعال ایدر **باب** **حادی عشر حقوق رعایا بیاننده**
رعایا عیال الله و حق تعالی ذات شریفه اضافت ایتمشد حضرت
علیه السلام بر حدیث شریفه یورد و مؤمنی زنجیر ایدن الله و رسولی
زنجیر ایدر هر بریکو داعی من رعایا کوندن مسؤل سز هر کشتی اهل بیشک
داعیسی در عید افندیسنک مالی داعیسی در حضرت علیه السلام
یورد و جناب حق قیامند یورد ر امر داعیلسیمنی بیوب ضعیفی ضایع
ایتدیگر نو کون سز دن انتقام کونیدر بر حدیث شریفه یورد بر کسسه
که ر امره و الی اولوب ضعیفا و اصحاب حاجاتدن اخفا ایدر حق تعالی
یور قیامند اول قولند احتیاج ایدر حق رعیت بودر که سلطان اولره
کدو طرفندن و عمال جهنشدن ظلم ایتیه مراحل و منازلدن امن اوزدن
اولا لو مظلومک ظالمندن حقن اله محتاج اولنه معین اوله محتج
اولیه استمد کلون حاکم نصب ایتیه که سبب عصیان اولور سنن محمد
وسیرت عمریه اوزدن حرکت و تمام شفقت ایله معامله ایدر امر بالمعروف
ونهی عن المنکر ایدر و ظایف حکومتی رعایت ایدر الله و رسولنه و یور
آخره مؤمن اولنه لازمده منصبی نفسی هو اسن و بر مک ایچون الا اها
مراتب شقایه و اصل اولغله هالک و حاکم ناد اولان مالک اصحابندن
اولور خانه سن خراب ایدر طویمر جنایت و اهانتی نفس و اولادنه ایدر
بیلر و ضیفه اولی بودر که کند و بی رعایا منزله سنه تنزیل ایدر
نفسنه ایتدو کن اولره استیه مکروه کور و دوزخ اولره دخی کریم کور
بونک خلافتدن اولان حاکم خاین و ظالم اولور ایکنی بر محل متعینده
ظهرد و برود اوزدن شب و روز او نور و اصحاب حاجاته منتظر اولور
اختلافدن احتراز ایدر ذر و امسلیک قضای حاجتی یتیش حج مبرور
ویدی یوز دکت نافله دن افضلدر او چینی شهوات نفسانیه
انها کی عادت ایتیه زیر عاقبتی حسرت و ندامتدر دور و بخی

امور سلطنتی رفقا و از در طوبی عنفدن حذر اید اسلام رفقا
 اوزد مبنی در رفقا هر امره ذین و شدت شین و بر د عایا به رفقا
 اید نه الله تعالی رفقا اید در حضرتك دعای خیر ندن بهر دار اولور
 بیور در لرایدی هر حاکم که اتمه رفقا اید در الله اکاد رفقا اید هر کس شد
 اید در الله تعالی تشدید بشی موافقت ابله رضای رعیت سعی و همت
 ایلیم حضرت بیور در حاکم بکر که خیری محبوب بکر شری مبعوض کز در
 الشی شیخ شریفه مخالف مرده رضای مخلوق ترجیح ایتیمه قول حق
 و فعل حقه بمحضور اولان شیطان در حضرت عمر دن منقول در حکوم
 ابله نصف خلق بکا بمحضور اولدی رضای عامه ممکن دکلدر نه مقوله
 جا هلد که رضای مخلوق خالق دن ترجیح اید امام شافعی حضرت تریه
 مسند در این وردی لامیه سند ذکر ایتشد در **نظم**
 ان یصف الناس اعداء لمن ولی الاحکام هذا ان عدك
 یعنی خلقك نصفی حاکم دشمن در بود عدل ایتدی صورتی در فکیف که
 ظلم اید طاهر ای خصم بری طرف حقه بری طرف باطله در ارضای
 خلقه سعی اید نه قاضی مداهن دیر لرم مذموم در ید بنی معلوم ایدینه که
 ولایت خطر عظیم وار دزد رعایت اعدا ال ایدن و اصل سعادت حد
 شرعدن تجاوز و حقد انحراف اید نه حاصل شقاوت اولور حضرت
 باب بیت مکرک ایکی جانینه یا پشوبیا مامت قریشدن آیرلماز
 ما دامکه اوج امری رعایت اید لرم رحمت استعدا اید نه رحمت حکم
 عدل و عدده و قابوناری اتمین مظهر لعنت اولور اعمالی مقبول اولمز
 بیور دیر بر حدیث شریفه بیور در لرایکی کسینه مابینده حکم ظلم
 اختیار ایدن مظهر لعنت اولور سرکشی علایه محبت و آزار ابله اختلاط
 و مصاحبه متشوق استماع کلمات علیه به حریص اوله الله تعالی
 حضرت تریه دن خوف و خشیت اوزد اولوب عباد الله بصیحت طرفنده
 اولان علما نك اقوالی ابله تیزک اید شقیق بلخی ها رو دن رشید وار دقل
 بکا و عظایت د دیر شقیق اید در جناب حق سنی صدیق محله اجازت
 ایتدی سند صدق اسرافار و مقامنه اقامت ایتدی حق و باطل بینر
 قریله حضرت عثمان مقامنه اقامت ایتدی سند حیا استر حضرت
 علی مقامنه قائم ایتدی سند عدل و علم استر دخی بیورک د دکره شقیق

اید در الله تعالی حضرت تریه دن بر داری و ارجیم دیر لوسن بوابی سن سکا
 حق تعالی اوج نسنه ویرک بیت مال دکنک و سیف و بیور دیکه بوابی
 اولور و غلک دار حیمم خلقی بواج شی ابله دفع ابله محتاجین کلدر سه
 بخل ایتیمه که فقر و ضرورت تله طریق مستقیم خروج ایتیمه لرامر الهی به
 مخالف ایدنی دکنک ابله قادیب ایب بغیر حق قتل ایدنی سیف قضا صر
 ابله دخی بیورک د د شقیق اید سن بحر سن خلق نه لور در سن صا
 اولور دایسک انلر صفا اوزد اولور لرم متکدر دایسک انلر کدر اوزد
 اولور انلری طقوز بنی ظلمه نك ان طوته رخصت و بر میه پادشاه
 توابعی ظلمدن مسؤلدر توابع پادشاه ظلمدن مسؤل دکلدر نه مقوله
 شقیق در که آخرتی غیورک دنیا سنه صاته توابع مال صاحبی اولوب
 کند و حساب و سوال بلا سنه و غرار بو مظهر عذاب و نکال اوله
 نور اید و در بر پادشاه که ظلم توابعی بیلوب رضا ویره کند
 انمش کی اولور زمانه پادشاه کز بلز لرم یصیحت اولسنه قبول اتمز لرم
 کند و آخرت لونی غیر لرم دنیا سنه فدا ایتشد در حاکم لری مسلمینه دنیا
 عذاب اید لرم فرعون و هامان مسلک سالک اولور پادشاه خبر د
 اولماز احکم الله اونجی غالب پادشاه متکبر اولور تکبر قلند قلع
 اید ویرا تکبر اصل عیوب رأس و دایلد در حقد و حسد و غضب انتقام
 تکبر دن لازم کلور عفو و صفی غالب اولان حاکم انبیا و اولیا ابله حشر
 اولور بر عاقل که زمان قلیلدر طالب اجل مطلوب و قهر الهی ابله موت
 مقهور و مغلوب اولوب اجل حلولند متصدی مغزول ابادی اولماز یک
 عذابده خوار و مخدول و افعال و اعمال و عاقلند نیکه اولاجفته
 علم یقینی تحصیل اید نیجه تکبر ابله معامله اید **باب ثانی**
عشر حقوق علما بیانده در اتمت محمد علما سنک درجه انبیای نبی
اسرائیل درجه کبر کرامت علما عظیمه کور علما مسومه در شتم اید
 خسته اولور اکل ایدن اولور عموگا ناسه خصوصاً ملوک علما بی تعظیم
 وصیت اولمشدر العالم فی قومه کالنبی فی اتمه حدیث صحیح در انلری
 تعظیم الله و رسولی تعظیم اهانت الله و رسولی اهانتیه و اجدد بونلر
 و رتبه انبیا صفوة اولیا اتمت اچند قائم مقام رسول خدا در حدیث
 شریفه علما اولسه اتمه هلاله اولور یدنی بونی دیوب یارب علما

حفظ وجهای عفو و عاقبت ناسه رحمت است دیو دعا بورد بیاورد
آخرده عالم یوزینه برکة بافق التمش بیل صیام نهار قیام بیل ایل
عبادتدن افضلدر بورد رحمت آخرده علمای اکرام ایدن بنی اکرام
ایده بنی اکرام ایدن الهی اکرام اید بوبله اید نك مقامی جشده عالمی
اهانت ایدن بنی اهانت اید بنی اهانت ایدن الله اهانت اید الله
اهانت اید نك ما و اسی نارد در عالم بحضور اولدوغی زمانده حاکم
مسلط عاصی به غضب اید و کی حق تعالی غضب اید بورد و علمایه
اقتدا و اقوال و افعال لردن موافق شرع اولانی اخذ و خلافتده اولانی
دخل و تعرض ایتوب خذ ما صفا دغ ما کدر ایلله عمل و نك بحث و جدل
کر کرد انظر الی ما قال ولا تنظر الی من قال کلا مید حق تعالی آخرده
جاهلدن بری عفو و انما بحق کاهلردن علمادن یدی یوز بیکینی عفو
حضرت بورد عالمی زیارت ایدن لوجه الله قدس شریف زیارت اید
ثوابنه نایل اولور حسبه الله بیت المقدسی زیارت ایدن آدمک کرم
و جسد فاده حرام اولور بر عالم مجلسنه داخل اولان قیامتده شدت
و عذاب کور من حضرت سؤال اید بیلو عالم می افضلدر عابد می جواب
بورد که کسل ناک بر طالب علم عند الله یدی یوز عابد افضلدر بعد
بورد بیلو علمایه نسبت عابد سایر حیواناته نسبت پیره کیدر بر حدیث
شریفده عالم و متعلم جشده در تقصیر لوب حق تعالی عفو اید بورد
حدیث آخرده علمایه عباد جناب حقه پاچه بر کون عبادته
قادر اولور ایدی بورد و علمایه محشر عرصا بده انبیا کی شفاعت اید لور
حدیث شریف بورد و بکا حضرت جبریل و میک طایب علیک سایر
خلقدن فضلی حضرت ابوبکر که اتم اوزدینه فضلی و جبرائیل که سایر
ملائکه اوزدینه فضلی کیدر فصل علمایه حق بود که اشرف مواضع
اجازت اولوب بیت مالدن حق شرعیلری ایصال اولنه زیارت
ایدن قادر شورینه دیزچو که ذرا صفت الهیه اولان علی تعظیم اید
عالمدن ذلت صادر اولور سه ستر اولنه رسول الله غیر امتده
معصوم میسر مید حصه کمال حالدن و بر یلوب شبهه لو مالدن
و بر لبه اختلاف مذاهبه تعرض اولینه هر کس مذهبه اعر فرد
حاجتلری اولور ایه قضا اولنه قبلارینه سرور ادخالی ایلله استماله

اولنه آتله قز و بر و ب آلفه مواصلت اولنه اولاد علمایه احسان الله
قبله تطیب اولنه پیر لری تازه لری اوزده تقدیر اولنه پیر لری
تغیظ و توقیر ایلله که حق تعالی حضرت قاری اجلالدر حضرت بر حدیث
شریفده بورد و کبیر بیز توقیر صغیر بیز رحمت اتمین بزدن و کلدن
باب ثالث عشر حق جاد بیا ننده در حضرت بورد حضرت
جبریل بکا تو کشتی حق جوق وصیت ایلدی ظن ایتد مکه همسایه لور
بیننده توارث جادی اوله و نسا حقند اولقدر سپار دوش ایتدی
ظن ایتد مکه طلاق حرام اوله حدیث شریفده وارد در قیامتده تو کشتی
تو کشتیه با پشوب دیه یارب سؤال ایلله پنچون بنم طرفه قبوس قیاب
بنی احسانند محروم ایلد مجاور نك قدر و حرمتی شرعیدر بخلا اول
کسینه در که رعایت اید و بیل اول آدمک اعراض اید جوار اوج شمد
بری اوج جهندن بری ایکی جهندن بری جهندن اوج جهندن اولان اول
تو کشتدر که اقرار بده اوله مسلم اوله همسایه اوله و هر حق رحم هر حق
اسلام هر حق جواد صاحبی اوله ایکنی جاد مسلم اوله اوچینجی جاد زنی
اوله اذیت جاد عقار مذموم اولدوغند غیری حضرت بورد جاد
و بنجیده اید نك خانه سنه جا کمال اولور امیر خراسان عبد الله
بن طاهر ک رخا تون تو کشتوسنک اوج قیزی و ایدی جوامع بنان پنچون
خانه سنی بویه محتاج اولدی پادشاه اشیدوب خاتونی دعوت اید
پنچون خانه کی بیع اید سن بزدن انجند کی دد کیم یا امیر المؤمنین
قبولم یوزدی اده و یرمک مراد ایدرم ددی پادشاه دلاله
جغروب هر قیزه اوچریک فلوری نك جهاز و بر و بر معقول
ادمه تزویج ایتدی **حکایت** اولور بشر حافی حضرت قاری زبیده خاتون
واقع سنه کور کون و جهنده صفر و ارسؤال ایتد که
جناب حق طرفندن نه معامله اولندک مغفرت و عنایت ایلد
دد یا بوسفرت ندندردیوسؤال ایتد بیلو جواب و بر کشتی نشی که
قدریه دن ایدی جواد مرده مدفون اولدی جهندن بر صدای
غریب و صوت میسر پید اولدیکه خوندن جمله موتانک لونه صفر
کلدی صلحا مجاورتندن دخی اموات منقطع اولدوغی علما و عقلا
اصحاب سعادت تو کشتی اولغه سعی ایتد دکلری بیاندن مستغنی

مقصود قبرده دخی جاردك نفع و ضررین اثبات در و هوا علم

کتاب سابع عشر

مکاردم و مقایر بیانند در اون بر بابی مشتمل در باب اول جود و سخنانک فضائی بیانند در دین مبین جود و سخا و دینه بنا اولنشد کلمات قدسیه دند بر بر دیندر که تقسیم چون اختیار ایدم بودینه سخا و حسن خلقدن غیر صلیح اولماز جبلیک اولیا سخا و دینه در سخا ایمانک برادر در حق تعالی سخا بی ایمانه قرین اتمشدر فاما من اعظم و انقی و صدق با حسن بیورشدر بر کره حضرت رسول عالی جناب زبیره توجیه خطاب ایدوب یا زبیر بن رسول اللهم خاصه سکا عامه خلقه حق تعالی بیور در انفاق ابله بند سکا انفاق ایدوب خلف احسان ایدوب بن بخل اینه که بند بخل ایدم توسیع ابله بند توسیع ایدوب بن تضییق اتمکه بیزه تضییق لازم کلور اموال ایکی قسم در تقسیم هر کشنک رزق معینی در هر حال و اصل اولور بر قسم فضول اموال اول جناب حق حضور رنده مجوسد پنجشنبه کون اختتام که جمعه یکجه اولور اول زمانده تضرع و دعا ایدنله احسان ایدر حدیث شریفه بیوریلور ایمان مخلوق اولدقن جناب حق تقویت دعا ایلدی حق تعالی حسن خلق و سخا ابله تقویت ایلدی بخلی خلق ایدوب کفره ضم ایدم که ملائکه به خطاب بیوریکه سخا جنته و ملائکه کرامه فریبدن ناردن بعید در عز و جلال حقیقون بکا بخل همسایه اولماز سخنانک اوج فایده سی وار در حق تعالی خلف احسان ایدم محبوب خلق اولور طرف مخلوقدن دخی مکافا اولور کذلک بخیلک اوج ضرری وار در لطف حقندن حرمان خلق اچند مذمت و مالی تلف اولق حضرت بر حدیث شریفه بیور در دیناره خلقک اشراقی سخیا آخرتده خلقک اشراقی انبیاد و حدیث شریفه دخی بیور در لوسی جهول جناب حق بخیل نابدن اجدد بخل کفر دند کفر ناده در سخا ایمانندن در ایمان جنتده در امام شافعی دن منقولدر سخا و کرم دنیا و آخرت عجبی ستر ایدر حضرت اصحاب کرامه اگر مراکرمین بکمد بیور میسرودی الله و رسولی علم و دیلر الله تعالی حضرت تارید بن اولاد آدمک

در

سخا

سخاسی هم بندن صکره سخای امت اول عالمدر که علمنی نشر اید اول عالم طایر ابله امت مستقله اولوب قیامتده معیت محشور اولور یا بر آدمدر که فی سبیل الله بذل نفس ایدر بر حدیث شریفه بیور در لری ای صاحب عاقبت نهایت امانی به واصل سن عاقبت مطلب احیاء اموالدر مطلب احیاء اولق ظاهر اموال دخی محسن اولق و ارمسی اولق و ارمسن زیاده عمل اچون مسی تلافی مافات اچون عاقبت رجا ایدر ایات قرآنه ده بمضمون وار در امدی نهایت مراتب مطالبه واصل مرتبه قدرت تذکره و تدارک حاصل ایکن سعی ابله بو فضائله نایل اولاسن آیه کریمه ده لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تَحِبُّونَ بیور لمشدر بوایه کریمه ده دخی مال فانی جنت باقی بیوریلور مال فانی جنته باقیه طلبنه وسیله قلمشدر بوند نصکره فانی به باقیه ترجیح لایق شان عقل هیچ اولور می بر حدیث شریفه محسن اگر مسلم اگر کافر نایل ثواب اولور بیوریلور قلندر اصحاب کرام کافرش ثوابنده ترقه دایتدیلو حضرت بیوریکه کافر صلده رحم و صدقه اتمکه دیناره ثوابی مال و ولد در آخرتده ثوابی تخفیف عذابدر **نادره** فی السخا خالد بن ولید حضرت علیه السلام حضورنه رومدا سیر و کور در عرض اسلام اولند قلده ابا و امشاع ایتد کلونده قتل امر ایتدیلو اول آدمه قلیج تأثیر ایتدی حضرت عیسی بیور بجن حضرت جبرئیل کلوب قتل اتمه بو ادمر سخی در حق تعالی سخای سوره ده الله تعالی فرعون هلاک ایتد که حضرت موسی ایتدی یارب بوایه کلبنه هلاک کن رجا ایتددم بنم عادتتم سخیا به کافر دخی اولور ایسه ضرر اصابت ایتد ممکدر بو انه دکن فرعون لباس سخا بی لا بس ایدی حالا سیر بر غرورده جالس اولوب قیوسنه حاجتدر قیوب حرص و بخل اظهار ایلدی هلاک ایتدم منکر که جریر بن عبد المسجد در اشعارنده قلیل المال یصلحنی فیغنی مصرعنی دیوب حافط طائی به عرض ایتد که دیکه شاعرک لسانی و بودنی منقطع و کوزی کود اولسون پنچون دیمدیکه ولا الجود یغنی المال قبل فناء ولا البخل فی مال البخل یزید فلا تلتبس مالا یعش بکده لکل عدد رزق یعود جدید معنای مصراع مالک قلیلی بنه اصلاح ایدوب خلقدن اغنا ایدد دیمکدر معنای قطعه نه جود و سخا مالی زمان فنا میقدر

کلز دن مقدم افتاد نه بخل بخیلی زیاده ایدد امدی مال استمه که آنک
 کدی ایله تعیش ایدد سن هر یار که کونک عاید اولور و ذوق جدید
 وارد در باب **ثانی کیفیت احسان بیانند** در حضرت
 بیورد احسانی اهل و نا اهل ایدد اگر اهل اصابت ایدد اگر نا اهل
 اصل اهل سن سن احسان سکا مضاف در حضرت دن رشید کیمدر غیر رشید
 کیمدر دیو سوال ایتد کارنده بیورد یلر که احسان مقابله سنده اساءت
 ایدد غیر رشید در امدی جمیع مخلوقه احسان سعی کر کرد تا که احراز ثواب
 اولنه الله ایله خلق بیننده جاری و لان احسان ضایع اولماز و مقرر
 حق تعالی فاجر عودتی بر صوم کلبه مقرر مایله صوچکوب و بیروب
 حرارت دفع ایتد و کی اچون جنته ادخال ایتدی و بر عابده خاقون بر
 کدی حبس ایله قتل ایدوب کند و طعام و برمد و کندن غیری کسینه مانع
 اولدوغی اچون ناره ادخال ایلدی حدیث شریفه وارد که اهل ناره
 بر کسینه اهل جنتدن بر آدمه باقوب دیناوه فلان کون سکا احسان
 ایتد و کم خاطر کدن کندی دیو اول آدم دیر که بارت بو آدم بکا احسان
 ایتد و جناب حق بیورد که ایتدن یا پشوب ناردن اخراج و جنته
 ادخال ایله بر حدیث شریفه دخی بیورد و دیناوه احسان اهل آخرت
 دخی احسان اهلیدر اصحاب سوال ایتد یلر که آخرتد معروف ندر
 بیورد یلر قیامتده امتدن بر طایفه بی بغیر حساب جنته ادخال
 ایدد لور قران عظیمه **مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ** بیورد لشد بر قوم دخی
 محاسبه اولنوب سیاقی حسنه غالب کلور حق تعالی معلومی ایکن
 بیورد لور که بینکرده کیمدر که بیز امت محمد دن ایز دیو بیورد لور که
 هیچ ایتد و کلز دن زاید سیز سیئه تحمیل اولندی بوق دیو لور حسنه
 نقص اولندی بوق دیو لور بوق با حله اقدامه بنه اعتماد ایتد بیکر
 بیورد قد بارت کر مک حسن ظنمز و ایددی دیو لور پس حق تعالی بلا
 حساب داخل جنت اولناری اخراج ایدد دیو خازن جنانه امر ایدد
 انلر دخی خوفله چقد قلند حق تعالی بیورد و قرند اشر بکر در امت
 محمد ندر حسنه لری سیئهانه مغلوب اولدی سیز بلا حساب داخل
 جنت اولد بکر حسنه انگری بو ناره هبه ایدد پس بو ناره دخی هبه ایتد
 انلر دخی اهل جنت اولد بکر حسنه انگری بو ناره هبه ایدد پس بو ناره

دن

هبه ایتد که انلر دخی اهل جنت اولور و بو محله حضرت بیورد که
 دیناوه اهل معروف آخرتده دخی اهل معروف در دیکر بود در جناب
 حق حضرت عیسی به تحله زمین کی اول که عامه خلق کوندر سخاوه
 ماء جاری کی رحمتده شمس و قمر کی اول که بر و بحر و صالح و فاجر
 نفسی عامد بیورد بر سخی به جوق سخا اتمه فقیر اولور سن د دیلر بر
 امر مقرر دی امر مو هو م اچون ترک اتمم ددی باب **ثالث**
مذمت بخل بیانند در بخل در دینی در زمان در کتاب مبین ده کفره
 قرین ایدد کی مقدما مذکور اولمشدر حضرت علیه السلام بخل داخل
 جنت اولماز بیورد مشدر بعضی علما بخیلک شهادت ایتد لور ایدد حضرت
 بر کسینه بی کور دیلر استار کعبه به یا پشوب بارت مغفرت ایله
 و لکن ایدد جحاک اکلیه هم دیو تضرع ایدد حضرت بیورد یلر که بچون
 اکلر سن اول شخص ایدد یا رسول الله بن کجه قائم کوند صایغر بر
 آدم مالم چوقده نهایت بر مسافر کلسه با سائل محتاج سوال اتمه مال
 شو تقد مجتهد وارد که قلمم اضطر ایدد اشلو یا زانی قتل ایتد
 یا نمد جابر حضرت بیورد بندن بعد اول ناره ایله بنی باقه اول
 الله حق که بنی هدی ایله کوندر یک بیل رکن و مقام بیننده صلات
 قائم اوشه و کوز کدن نهر لور اتمه بو وصف مذموم سنده اولی حق سنی
 حق تعالی ناره ادخال ایدد بخل لور در لور کفر دن کفر ناردند
 سخا ایتدن در ایمان جنت دند بشر دن منقولد بخل بوزینه
 نظر فسقه قلب و بر علما دیشدر کر م کشتی بی اعداسنک محبوبی بخل
 اولدینک مبغوضی ایدد خبرده وارد بر کسینه یا رسول الله حیات
 وفاتده بر فلوری ترک ایدد سم ایکی طایع ترک ایدد سن ایکی دینار ترک
 ایدد سم ایکی طایع ترک ایدد سن بیورد یلر بو اول مالدر که حقوق الهیه
 حبس اولنوب و بر لیه حق الله و بر بن مان طایع اولماز فتکوی بها
 جبا هه آیه کریمه سنده تفصیل اولمشدر علما قیامتده جبهه و
 جنب و ظهر داغلق ندر دیرد بخت ایتد لور جواهر و بر مشلر که
 مال اصحابنه بچون زکوتده بخل ایدوب و بر مدیکر د کلزنده جوا
 و بر لردی که مالیمز یوزیمز صوبیده مال بخل ایدد و زک ماء و جواهر
 مصون اوله پس حق تعالی یوز لرنیه داغ اور زک معجل ماء و جواهر

و بشا شتاری کیده وجوه قلبه مالدر مالی اولیا نك قلی اولماز
 دیر لرایدی یا فلورینه داغ اوریلور قلبلوی منعدم اوله و مال
 معین و ظهیر منور و مال اولیا نك ارقه سی اولماز دیر لرایدی
 اینکون ظهیر لورینه داغ اوریلور نیجه وجوه دخی وار کیش تفایر
 مذکور در و حق تعالی بفرمود که بویخل ایتمک مالدر که شدی سکا
 آلت عذاب اولدی بنی اسرائیل حضرت موسی به جناب حق بزد
 رضاسی سخطند نیجه فرق اولنور نه امارت ایله معلوم اولور
 د دیر جناب باری طرفدن وحی کلدیکه بغور زمانند یا غوب
 اولور یکن ما بینکرده حاکم اولوب مال سخیلر یکریدنک اولور ایسه
 معلوم اولور که الله تعالی سزدن راضیدر عکس اولور ایسه غضب
 اوزن اولدوغی مقرر در **باب رابع بخار و حکایاتی**
حکایت اولور بر بخیل و ایددی الله در هر و دنیا کرد که بر فضل
 یک طو توب بعد گفته قویوب نظر ایدوب دیر ایدیکه سبحان الله
 بوندن جلیل القدر برشی و ارمی اوله شفا و وفایوندک در بعد
 آنچه به خطاب ایدر ای نور دیده ای میوه باغ قلب نج شهره واردک
 نیجه الدن کجدرک سنک قدرک بلذیل و الدینم سکا نذا اولسوشدی
 مقام لایقنی بولدرک زحمت اسفار ابادی بخار دن نور تلدرک مزده
 بر کسسه ملغ صندوق مرضع ایچنه قوسم کر کدر دیوب او یوب صندوق
 وضع ایدر ایددی بعد خرج طریقه له اخراج بحال محال اولور ایددی
حکایت اولور اوج بخیل جمع اولوب ایا قنغمر بخیلدر دیوب بحث
 ایدر لوری بن کند و مالی و بر مک بخیل ایدر دیر بری خلقک مالی
 خلقه و بر مک بخیل ایدم دیر بری خلقک مالی کند و ده دخی و بر لسه
 بخیل ایدم دیوب بوجه به غلبه ایددی **حکایت اولور** بر بخیل سال
 خرده مغلوب دم اولوب حجامت لازم کلدی حجامه بر آنچه و بر مک
 ملاحظه سبله متخیر اولوب نیجه کونار حجام کلوب کدوب جواب المغه
 بحال اولدی اسواقده کزوب سایر خلقک احتیاج و فصد اندکارنی کور
 متخیر اولور ایددی بر کون کور و بر آدم اوقه سنه ایکی شیشه کونور
 بر ایدر بونک بر بنی نه قیمت ایله بیع ایدر سن بر بوجنی آنچه به ددی
 کل بوحساب اوزن قومه شیشه بی اود پاره نوب طره طو توب قطع

ایدن قطعه نك قیمت و بره بن ددی حریف بونک فلک بخلک ماهی
 اقلیم دنا نك پادشاهی اولدوغن بیلوب طر او ذرینه اوروب عرفنی
 قطع ایلوب ایل متورم اولوب وفات ایددی **حکایت اولور** هر آنده
 بر مجوسی و ایددی غایت بخیل و شقی ایددی بر کون بر مسلم تو کتوسله
 مصاحبت ایدر ایکن مدته العرقیون اتی بدم دیوب مسلم بونک
 بخلند مالنه طمع ایدوب بر طریقه سقض دیوب دورت بیک
 التوتی سرقه ایدوب عهد ایدیکه اگر بو وضعک کدرنی کور مزایم
 بر دخی بو مقوله فعلدن قایب اولان ددی بامر الله مکروه اصابت
 ایددی توبه ایدوب مالن فی سبیل الله اتفاق ایددی بو حاله واقف
 اولان باری غیرک مالن صرفدن سکا نه اجر حاصل اولور ددی بولور
 کی شریف نسنه عون اسلام خدمتن ایتک عون کفردن خیر ددی
 حبیب عجمی نك سبب توبه سن یا ز مشلر مکر غایت بخیل ایش بر کون
 طعام بشور دایکن سائل کلور و قاید مکر سائل اهل نفس ایش غضب
 ایله نظر ایددی کی طعام سیاه قان اولور اندن صکره توبه ایدوب
 نهی سائلدن فارغ اولوب کرمه نه سائل اولدی **حکایت اولور** بر بخیل
 غرق اولوب بر مالزح یقشوب نه و بر دسن سنی چقره بن ددی یادم
 منقر ددی مالزح رضا و بر میوب بخیل نیجه مرتبه ده بر فلسه جیقوب
 مالزح نهی مفوض حق بو تصرف زمانی میدد دیر ایکن بخیل هلاک
 اولدی **حکایت اولور** بر بخیلی دوستی ضیافت ایدوب اولقدرد
 میدی که مبتلای مرض املا و قولنج اولدی طبیب کلوب قتی ایله
 ایددی بخیل بن اطعمه نفسیه بی فی اتمک احتمال بو قدر دیوب سبب
 موتی اولدی بزم کور و کز غرایب قزویند بر سقا اموال عظیمه
 جمع ایدوب بر آنچه سن میدی بر کین خانه سند مقبول و جمع مالند
 محروم و محذول بولندی **حکایت اولور** بخیل او چو بونک
 دوه به مالک اولوب کمال حرصندن بینه بطریق تجارت مالک ایکن
 حرامی جیقوب بونی جرح و جمیع مالن ایدوب جرح یا نور ایکن فلا
 دوه ایله مقیدجه اولک فلا ن بونک بیکه ضبط ایدرک دیر رک
 هلاک اولدی **مثال** رب ما نین من خلیله جامع لزوج خلیله مثله
 یعنی نیجه آدم و سندن منع ایدوب صکره خا تونی زوجی اچو جمع اید

باب **خامس** زمان جاهلیت و اولاد کرام عرب **بیت**
 هاشم بن عبد مناف امیه بن عبد شمس و عثمان بن عمر بن کعب بن مره
 عثمانه قتی بذل و اتفاق اید و کچون شارب الذهب دیو را ایدی عبدالله
 بن عمر و بن جزی عاتی قتی مسرف اولد و غندن مالندن حجر ایدیلر زیار
 کلن آدمه هیچ طریق احسان بولمقدن بر طبایحه اوردن قصاص اچون
 بندن هر نه استرایسک آل قوم منعه قادر اولمشد دیو ایدی
 هشام المغیره بن عبدالله عمر بن محمد و بر کریم الشان ایدیکه موتی
 قریش اچنده تاربخ اولدی **فَاَصْبَحَ بَطْنُ مَكَّةَ مُقَشَّعًا كَانَتْ**
اَلْاَرْضُ لَيْسَ بِهَا هَشَامٌ بیتی آنک حقندن در ابو ذویه ایدر عمره
 انک اچون مکه یه وارد و مسافر قبول ایدر کسنه وارمیدر دیدم
 برخانه کوستر دیلر کلام کوردم حرث بن هشام سریری اوزرنده
 او تورمش اوکنده سنیلرات و انک سپید اچنده قوری اوزم بکا
 دیکه سوره مادام که بونده سز جمیع لوازمیکر حاضر در اوج کور
 انده مقیم اولوب بعد مدینه عودت ایدوب حضور عزته وارد و غده
 بومضمونی نقل ایدم یوردیلر که انسانی قی غایبده آنک مسلم اولسی
 غایت مراد بنی جمحون خلف بن وهب کرامدن در واتی این خلف
 حضرت رسالت پناه بومر اجدده قتل ایتشد بر امیه بن خلف و
 صفوان بن امیه و سلمی بن نوفل بونلر کرام عرب **بیت**
تَسْوَدَ اقْوَامٌ وَلَيْسُوا بِسَادَةٍ بَلْ اَلْسِيْدُ الْمَعْرُوفُ سَلْمَى بِنُ نُوْفَلٍ
 بیتی آنک حقندن در بنی تمیم مالک بن خنظله فقعاع بن معبد بن
 عدس که فارا القرات ايله ملقب ایدر و صعصعه بن ناجیه که محبی الوند
 اسمی ايله ملقب ایدی بنجه مغلوب الیصال اولان احیا ایتشد بونلر
 کرام عربده حضرت عم مبعوث اولدقه صعصعه خانه سنده یوزینمه
 وار ایدر فرزدق صعصعه اولادندن کچوب بو بیتی دیتشد **بیت**
وَجَدِي الَّذِي مَعَ الْوَاثِدَاتِ كَاخِي الْوَيْثِدِ وَلَمْ يُوَيْثِدْ
 ویتشد اولاد و عیال غلبه سی ايله سی الحال اولانه دیو لر یعنی بنم جدم
 پریشان حال اولنلوی احیا ایتشد جمله دن ویتشد یعنی قتل اولنجو
 اولادی احیا ایدوب با یاری و دخی فقر و مضایقه کورمده ویتشد
 ایه کیم ده واذ الموءدة سئلت بای ذنب قیلک تفسیرندن

تفصیل اولمشد او غلی غالب دخی کرامدن جوی بن ظهیر یتیم محله
 فوندر و ب مؤنلرین ویرد ایدی بر کون اندر کاسه ايله شربت وار
 اکن یوز دوه اولشدر دیو بوقطعه آنک حقندن در **قطعه**

وَمِنْ اَجْوِبٍ جَاءَ مِنْ غَرْبِيَّةٍ	بَسْتَيْنِ مَرِيَا عَاوَالْفَ مَسْنَمِ
فَقَسَمَ عَرَجًا كَأَسَ فَوْقَ كَهْفِهِ	فَابَ بَذَرَ كَالْفَصْلِ الْمَسْنَمِ

 یعنی جوی بن زرد در هیچ مالی کتم و اخفای یتیموب یا خود کمال ظهور ایلر
 معروف خفادن سالم اولوب یا بر فردن محبوب اولوب الیمش محله
 فوندر دی و بیک دوه کتورب کاسه اندر اکن تقسیم ایلدی عرجا
 لفظنده فیروز ابادی قاموسک سکساندن طقسانه وار بنجه یا یوز
 اتلی یا بش یوز دن بیکه و اصل اولنجه دوه قیصنه اطلاق اولنور دیر
 مصنف بیک مراد ایتش بو کر مرید کر جمیل قودی استشام اولنا اذهار
 رایحه سی گبی و حرار بن منیع که بنی دهل بن ابی بکر بن ایلک برادر ایدر
 بر کون یوز جاریه با غشلدی و سکسان دوه کعبه مکرمه یه هدی نذر
 ایلوب سند آتیه یه دکن هر بری طوغروب کو جکار بنی دخی لصف
 چولدر ایلر تری بن ایدوب حجاج هدی سورد کاری کی سورب قربان
 ایلدی و حرث بن مره بن حسم بن صیاح بیک دوه احسان ایلدی
 و سنان بن ابی حارث بن قیس و عامر بن ابی ربیع و ابن دهل و قیس
 مسعود کرام عربده قیسک یوز دوه سی مسافر اچون حاضر طور ایدر
 اولدغه کتمز ایدی و هوده بن مره شیبانی بیتی ایتش ایدی مادام
 ریح شمال سه طعام ایدم هنوز خیره و دکلری محله اتشی لقیه سی
 وار در دیو میانه ایدر و کعب بن اباد و خافر بن عبدالله بن سعد
 الطائی و اوس بن حارثه بونلر کرام زمان جاهلیت در خاتم ایلر
 اوسک حکایاتی قابل عذر و احصا دکلر **بیت**
فَمَا كَعْبُ بْنُ أَمَامَةَ وَأَبْنُ سَعْدٍ بِأَجْوَدَ مِنْكَ يَا عَمْرُ الْجَوَادَا
 بونلر الله تعالی یه و یومر آخرته مؤمن اولینلور در مؤمنین ده حاله
 اولن کرک هیهاک رجال کدوب ربایات الحجال قالدی **بیت**
رَجَالٌ إِنْ يُوْقِلْهُمْ لَيْسَ بَكِي الْخَلْفُ الَّذِي يَشْكُو لَيْسَ دَا
 یعنی و لمقوله آدمو قالدیکه لیسد نلردن رجالتسه لیسدی سومبوب
 شکایت ایدنلر و لمقوله رجالتدن رجالتی اولور دیو بکا ایدر لور

ابن صفوان محمد بن عمر بن عطا کرامد بکر بن وایل در بیجا نده جنکه
منهزم اولوب ابن عطاد ن استمداد ایچون وار دقلنده از واجده
بیک آدمه بیک آت بغشیدی و نهشل ابن عمر ابن عبد الله و بنی رما
عنا ب بن و رقا و فراره دن اسما ابن خارجه بن حضر و ربیعہ دن
عکرمه بن قیاض و حادث ابن مره العبدی کرامد حادث یوم واحد
بیک دوه هبه ایتشد باب **سابع کرامک کر بیا نده**
بعض کرام مسافر خانه یا یوب قیوسنک بوا یکی بتی نقش ایتشیدی

یا قارح الباب دخل غیر محشم فان قرعک عندی عظیم الشان
نصبت بابا لضعیفان اذا طروا فالمال بینی و بین الضیف لضعفا

یعنی ای قویه کلن مسافر بی حجاب داخل اولور زیرا بری تشریفک لطف
عظیمده بن خانه بی مسافر لرا ایچون بنا ایتدم مال مسافرین بیه مایمن
ایکی نصفدر ابو ذلف قیوسنه بوا بیاتی نقش ایتشیدی **نظم**

مَنْ لَنَا هَذَا مِنْ حِلَّةٍ   نَحْنُ سَوَاءٌ فِيهِ وَالطَّارِدُ
فَمَنْ أَنَا نَحْنُكُم مَّا يَشَاءُ   فِيهِ وَفِينَا بَعْدَهُ طَائِفُ
سِوَى هَآئِلِنَا وَأَوْلَادِنَا   فَلَمْ يَرْخَصْ فِيهِمَا الْخَائِفُ

یعنی بزم خانه مز مسافر کردیم بیه مسافر بس برابر در و بره کلن آدم
خانه مزده وجود مزده هر نه استرسه حکم اتسون انجی اهل و اولاد
مستثناد در خالق طرفند اول بابده و خصت یوقدر **مکره استیاد**
عبید الله بن ابی بکر فو کشیلر ندن قرق خانه به دیکن اتفاق ایددی
بر کون مجلس و عظه واردی مزاحه اولمقله بر اهل مرقت تعسف انجی
ایدوب توسیع ایتدی کی ایچون اون بیک انچه احسان ایلدی و بر دغه
اون بیک انچه به بر جادیه آلوب بهاسن تسلیم ایتد کدن صکره جادیه
بندر مک ایچون بر آت استد کلر نده بر صاحب مرقت بنم آتیه بنسوت
د دکه بندوب جادیه بی آت صاحبته هبه ایلدی **مکره عمر بن**
ابی ربیعہ بر کچه طواف ایدر ایکن کور در بر کمنه استناد کعبه

یا بشوب بو بیتی او قود بیت

مَا دُونَكَ مِنْ أَهْوَاءٍ يَقْنَعُنِي   فَأَمَنْ عَلَى فَاثِتَ ذُو كَرَمٍ
یعنی محبوبم غیری کا قناعت ویرن ندریکا احسان ایلد یارب سن صفا
که سن عمر سؤال ایتدی که محبوبک کیمدر اولد ب حجاب ایدوب لسانه

و در و

کلی ویردی بی معنی در دیود دفعه سعی ایتدی که ابرام کلی ایدوب آخر
جواب ویردی که بر عتم قیزی و ایددی کوچکدن بیلد بیویوب و بر عمر
تعلق قام و ایددی فقرم ایچون بابا سی کا تزویجندن امشاع ایددی
عمر بنی عمکه آل کیت دیوب بیلد و ایدوب قیوی کوستروب عاشق ممیا
مناخر اولدی قیوی دق ایدوب صاحب خانه چیقوب عمری کورد و
کی باغنه دوشوب خاکدن رفیع ایتدی کور کون نه عجب مظهر سعاد
اولدق ایچو یوبدوب تشریف ایدک د دکه ایچو کورم حاجتم وارد
قضا اولمچنه دد عرض مراد ایدوب صاحب خانه امریکه مخالف نه
احتمالدر دیوب اولد ساعت اون بیک انچه مهربان ایدوب نکاح ایلدی
اول مرادی بر مراد ایلدی **مکره** اسما ابن خارجه که سخا و کریمی مسلم اید
بر کون چیقوب منتظر بر آدم کورده سبب انتظار بن سؤال ایتد کور شو
قیوده بر جادیه کوروب مقنوم اولدم دخی چقه کورسم دیو منتظر
اولدم ددی ایچو کوروب جمیع جادیه لوین اولد آدمه عرض ایدوب
جادیه معشوقه مهور ایتد کور بر مقدار صبر ایلد دیو ایچو کوروب
بعد چیقوب جادیه بنم دکل ایددی اولاد مدن برینک ایددی اون بیک
انچه به صاوتون آلدن اکلندر که به حضور اولد دیو انواع اعتذار ایلد
جادیه بی عاشقه هبه و تسلیم ایلدی اسما کلما اندر که بر کمنه آب
دوین بذل ایدد دنیا و مایه ناده قلیل و جلیل کا بذل اولور بر نسته کلیم
ایدک بابا سی خارجه دخی کرامدن ایددی بوا بیاتی مرشته سنددر **نظم**

اِذَا مَا مَاتَ حَارِجَةٌ مِنْ حِصْنٍ   فَلَا مَطَرٍ عَلَى الْأَرْضِ أَسْمَاءُ
وَلَا رَجْعُ الْبَشَرِ بَعْدَ جَيْشٍ   وَلَا حِلَّةٌ عَلَى الظُّمْرِ أَلِشَاءُ
يَوْمَ مِنْكَ خَيْرٌ مِنْ أَنَا   يَوْمَ عَلَيْهِمْ أَيْلٌ وَأَشَاءُ
قَبُولُكَ فِي بَيْتِكَ وَفِي بَيْتِهِمْ   إِذَا ذَكَرُوا وَنَحْنُ هُمْ فِدَاءُ

یعنی خارجه بن حصن اولدی که زماننده نه کو کورن بیره یقور نازل اولسوت
نه مبشر مرده عسکر کورسون نه نسا حامل اولسون سنک بر لطفک بر
الای خلقدن خیر در زیرا متصل دوه و قیون احسان ایدر مک سنک
اولاد که و اولاد و اولاد که حق تعالی برکات و برسون ذکر اولد قلو
بر انله فدا اولام **مکره** سعید بن العاص بر کمنه مضایقه ایلد یاقو
صباح کیمدن رجای احسان ایددین دیو ملاحظه ایدد وک عصای بنم

طرفه ديکين اکا نيجه مکافات اينکه قادرا و لورم صباحا قلوب
جمله خلق ترک ايدوب کله بالذات بنی اکرام و کلامی ايله تشريف ايد
هر کس کا رو بانه کند که اول آدم بکا کله اگر بن آنک مراده مساعد
ايتن ايسم حق تعالی آخرتد بنم مراده مساعد ايتنم حضرت علی
کلماتند در بر او قانو زاول ادمار و نکه بزه کلمکه ايا قلوب
عباد اولو را نلر طرفارندن بزم لطف و احسان اوليه **مکره**
مورق عجل احسان مراد ايتد و کی آد مه شوبيك آنچه سنده طور سون
شمدی کلورم دیوب بعد آدم کوندر و ب اول مبلغی خرچلنسون
دیردی کا نك تقطيه الذی انت سائله مضمونی اوند شیمه
کر بمانه بود که کر م ایتد که رجا اولنان امری سائل کر به و بر دکی
معامله اید **مکره** علی بن الفضل مهماتی محله ارا سنده کون
بازار جبار دن اولو ایدی چار سودن آسک دخی ارزان اولور
ایدی د دبلر جواب و بر دیکه بونلر بزدن منفعت رجا سبله محله
کلور لور و مر اولسونلور دی **مکره** کر آمدن بری بر جاریه صالتو
المش ایدی بر کون یارانی ايله او تور در کن بايع تسلیم ایتد که بار
د دیکه ظاهر بوقابل قسمت دکلدر هر بری اچون بر جاریه الیور
مکره امام شافعی حضرت قلی صنعان مکه مکره یه کلد که او ب
بیک قرمزی التوفی و ایدی بعض اجبابی بر کون آسه کوز د دبلر
همان خارج مکه ده چادرین قور و ب فلور بی میدانه بر احرام اوزد
دو کدی هر کلن بر مقدار آلوب اوبله نمازینه قالمق لازم کلد که
احرامی سلکدی بر آنچه قالمشدد **مکره** عبدالله بن عامر بر کمنه
تعظیم عظیم ايله ضیافت ایدوب مسافر کماک لازم کلد که خدام مسافره
معاوننده تقصیر نمکله مسافره کوچ کلدی عبدالله ایدد خد متکاد
بزدن کو چوب کیدن آد مه معاونت ایتن **مکره** عبدالله بن طاهر
بر خاتون قو کتوسنک دوش قیزی و ایدی بر کون بر کمنه فقیر
اولا سن پنچون خانه کی صا توب مصارف ایتن سن د د که د د
واقع اما عبدالله لک مجاورتنی صانعه طبع مساعد ایتن دیکه تو خبر
عبدالله منعکس اولد قل دوش بوز بیک آنچه احسان ایتد و د لاله
کودوب دوش قیزم وارد دایوجه کو بر آد ملر بولی و بر دیوب هر

لری

سکان بیک آنچه ايله جهاز ايله مناسب آد ملر ترویج ایلدی **مکره**
عبدالله بن مبارک بر یهودی قو کتوسی و ایدی خانه سن صا توب
مراد ایدوب مشتريدن ایکی بیک آلتون استند که اچون بیک آلتون دکر
د دبلر یهود ایدد کو چک منزل بیک آلتون دکر اما مجاوره عبدالله
دخی بیک آلتون اولور ميسر عبدالله بویخبر منعکس اولد قل یهودی
چاغروب بیک آلتون احسان ایدوب صانعه دوتنیه ایلدی **مکره**
مدینه منوره ساکن بر عودته پنچون بغداد ده رحلت ایدوب صفا
ایتن سن د دبلر بوقبر شریفک مجاورتن نفیم دنیا به صانم دکر
مکره و کون حضرت رسالت پناه سعادتله نوله کیدر کن کور دبلر
اویج بیک آنچه اچون ابی ابن کعب بر مدیوننه ملازمت ایدد یهودی
اسیر که احسان ايله کچوب کلد کارندن صکره ابی ابن کعب مدیوننه
د دیکه بیک آنچه الله اچون بیک آنچه رسول الله اچون بیک آنچه
اسلامک اچون سنک اولسون بعد سلطان انبیا امر شریفله
بویجوق احسان دکلدر دیوب مدیوننه تفصیل فرمود اوزد اویج بیک
آنچه و بر د حضرت بویخبر منعکس اولد قل اللهم اغفر لابی دیوب
کره دعا بسور دبلر **مکره** کتاب جواهر ده یازد معاویه حج ایتد که حضرت
حسین حضرت حسنه استقبال اقمیه لور دیوب حضرت حسن دینم
و ادمز لا زمدرد دبلر استقبال ایدوب مصاحبت اشناسند
طریقله دینه تعرض ایتد یلر کیدر ایکن معاویه نک اجمالی اچنه
او غرادیلر سکان بیک آلتون تحیل اولمش بر قوی دوه بی انعام
حسنک مصارفی اچون آلوب کیدک ددی **مکره** انصار د بر آدم
ابن عباس حضرت نرینه کلر بویکجه او غلم طوغدی سنک اسمک تسمیه
ایتدم بامر الله بکون والده سی وفات ایتدی د حضرت ابن عباس
ولد موهبه ایتد در مبارک اولسون و مصیبتد ما جود اولور سن
ان شاء الله دیوب بعد و یکل لری بی چاغروب بواو غل نیجه ایکی جاریه
الیور بری مرضعه بری خادمه و نفقه سی اچون ایکیوز دینار و بر دبلر
بعد انصاریه بر نیجه کون کچد کون صکره بینه او غراک زبر او کون
تنک دستلکمز راست کلد یکر دیوب انصار ی ابن عم رسول الله اگر
حانندن بر کون مقدم کلش اولسکر عرب حاتمی لسانه اولدی ایتد و بن

شهادت اید و مک سنک جو دک غباری افک جهود اید و کی جو
 و کر مدن اکثر در دیند ابن عباس حضرت قلو و لجه اول انصار کی
 کوزندی **مکر** امام شافعی حضرت قلو بغداد ده ابی حسان زیاده
 مهان اولدیلو ابو حسان ضعیف حالی زمانی ایدی بعد مدینه مؤذن
 کماک چون استیذان ایدیلو ابو حسان اجابندن آلتی آدمه الی کاغد
 کوندر وید هر نندن بیک قلو دی کلدی الی بیک قلو ای امام شافعی
 حضرت تلونیک اوکنه قویوب بکاء ایلدی امام بیوردیلر که پنچون بکاء
 ایدرسن جواب ویر دیلر بن بو وضعه راضی می اید مک سنک مرتبه
 عالی صاجی شریفه مسافر کلوب بن مراجعته رعایت ایدم **مکر**
 امام شافعی بر کوه یوز بیک اچه به بر کوی صا تو ب جمله سن فقره توزیع
 ایلدی **مکر** ابن عیینه که فضلی مشهور در برادر زاده سی بر کون
 کلوب کره کی نکاح ایلد بکاء ویر دد که نوله کفو کریر سن او تود د
 بعد قران عظیم دن اون آیت تلاوت ایلد **مکر** قادی او ایلدی اون
 حدیث روایت ایلد یا اون بیت او تود **مکر** قادی او ایلدی ابن عیینه اید
 قران یوق حدیث یوق شعر یوق پنجه اید بن بس تهی دست کتمه دیوبیک
 اچه ویر ویر دفع ایلدی **مکر** امام واقدی مامونه مدیونم دیو عرض
 حال ایتدی دیکه سکا ایکی خصلت حسنه وار د سخا و حیا مدیون
 اولدو غمک باعث سخا دن بزه احوالک اعلام ایدک که باعث حیا د
 المرحکه الکریر مرزوق **مکر** ابو مزیدی بر شاعر مدح ایدوب
 قصیده صوند قل حالا سکا ویره چک نسنه به مالک دکلم لکن کل
 حضرت قاضیه بندن اون بیک اچه طلب ایلد معترف اولم جس ایدر
 بنی متعلقان بهر حال اچه بی ویر ویر بنی جس دن اخراج ایدر **مکر**
 هر ایلد ایدوب اول کجه شاعره اون بیک اچه واصل اولدی **مکر** و
 کسنه حضرت حسنه دفع ضرورت رجا ایلد بش بیک بشیو اچه
 ویر دیلر حریفه ضعیف اولغله کور مک خال یوقلدی امام حسن دیند
 دخی ویر ویر یوقی اجرک خاله صرف ایت د دیلر **مکر** بر خاتون لیث
 بن سعد دن بر چنق غسل استدی اون طوم ویر دیلر بعض کسنه اعترا
 اید که اول احتیاجنه کوره استدی بر همتنزه کوره ویر **مکر**
 بر خاتون سلطان محمود غازی به بر طبق طوز اهدی ایلدی طبعی التوله

مولود ویر

طولد ویر ویر دکورنده اعتراض اید نوله هر بریز مقتضای همت
 اوزد ویر دد دیلر بر کسنه مدیونم ایستکه کوفه ده مسجد اشغه
 وار در صلو قی تمام اید کد نصکره هر آدمک اوکنه بر دقتان ویر
 چفت نعلین قویوب بر بن دخی نیم اوکنه قودیلر ندر دیدم اشغ مک
 کلدی اهل مسجد هدیه سیدر دیدیلر بن اهل مسجد دکلم طلب غم کلد
 ددر بو حاضر اولانه دود دیلر **مکر** صعصعه بن ناجیه که مح
 اولیث ایلد ملقب اولدوغی مذکور اولمشد بو کر مد کسنه کامشا
 اولما مشد که هر کون قبایل عربدن فقر دن اولادین قتل اینک استین
 آدمک هر ولدنی ایکشردوه به صافون آو رم دیوندا ایددی
 وضعی دولت اسلام ظهور ایدوب **مکر** اولاد کمر خسته ملا
 اینه کریمه سی نازل اولنجه اجرا ایتدی **مکر** غالب بن صعصعه که فرزد
 بابا سید دیومر واحد ده یوز مسافری ضیافت ایدوب اون قاتلک د
 تحمل ایتدی انلر کیم اولدوغن بیلز ایدی **مکر** بر آلوده دامان بغداد
 شوار عند کوز ایکن مامون خلیفه نک بر جادیه سن کور ویر نقشو
 ایدوب خلیفه به عرض حال ایتدی خلیفه بو اقدامه باعث نه اولد
 دد که کر مک اعتماد ددک پس جادیه بی ازاد ایدوب اول در دمنند
 نکاحله ویر دیلر **مکر** عبدا لله بن جعفر بر جمعیت مدعو اولوب
 اقتضای عذریله وارمغه مجال اولما مغبین بشیو قلو دی ویر ویر
 واد مدوغنه معذرت بسط ایدوب سایر حقوق شریعت ده جاد
 اولدوغی اوزرینه استحال ایتدی **مکر** عبدا لله بن ابی بکر یولد
 کیدر ایکن عطش غلبه ایدوب بر قودق اید کلرند بر خاتون صو
 چیقروب عبدا لله احوالن استفسار اید که عربدن بر خاتونم
 زوجم وفات ایتدی عبدا لله خانه سنه کلوب فرق بیک اچه کوند
 خاتونک زمان انحلالی شهر تمام اولدین اطرافدن طالبه هجوم
 ایلدی **مکر** قیس ابی سعد بن عباده خسته اولوب اخوانی عباده
 عبادتده اغرجه حرکت ایدیلر سببند استشکال ایدوب بر عارف
 اکثر یاران مدیونک اولغله کلکه حجاب ایدر لودوب لغت اولماله
 که یاران دن حرمانه باعث اوله دیو شهره ندا ایدر که هر کیمه قیسک
 حق وادیه حلال ولسون پس یاران زیارتله استانه سن پیر تدیلر

تن

مکرمه عبد الله بن جعفر با نجه به واردی کردی بر عرب باغبان
 طور در بعد زمان بر کلب کلدی عرب هکبه سند بر اتمک چیقروب
 کلبه و بردی بعده بر دخی بوعن بر دخی اتمک و بردی عبد الله
 سؤال ایتدی هر کون وظیفک قاج اتمک در اوج ددی یا بو کلبی
 نفسکدن ترجیع ندن کلدی ددکه عرب ایلد بو محله کلب کلز ایدی
 معلوم اولوب کلب مسافر در پس رفتی مناسب کو مردم دیو جواب
 و برک یا بو کون نه بر سن ددک صابر اولورم ددی عبد الله سایش
 کرامت چون مدح اولور بو او غلام ندن اگر مرگیم اولور دیو باو غلامی
 با نجه ایله صاحبند اشتر او عربی اعتناق و با نجه بی اکاهبه ایلدی
مکرمه بر کسنه بر کریمک قوسن دق ایتدی چیقروب نه اسنرد ددکه
 دقربوز در هم دین تحمل ایتدم ادا سنه معاونت استوم ددک صاحب
 خانه ایچرو کروب دورت بو زانجه چیقروب تسلیم ایتد کد نصر کره بکا
 ایدرک خانه سنه داخل اولد قلده سببندن سؤال ایتدی بو یاد مینر
 محتاج اولوب اول بزدن استمک مرتبه سنه و انجه زانی تقید ایتد کد
 اعلم ددک **مکرمه** بر کسنه عبد الله بن عباسه خفاء واروب آنک
 طرفندن اشراف اطرافه سیزی عبد الله فلان کونر دعوت ایدرک اول خلوت
 کر خانه سند جمع اولوب طوطلو اولدی عبد الله سبب قدوملرین استخفا
 طریقی ایله واقع حالندن خبر دار اولد قلده نعم وافر احضار ایدرک مراسم
 مهمان نوازی بی مراعات ایدرک بعده و کل خرجه حضا و مجلسه بویلا
 هر کون که مکن اولور بو احسانی بزدن دریغ اتمسونلر ددک **مکرمه** اوسهل
 صعلوکی دن بر فقیر بر قاج انجه استدی مکر حاضر بوق ایش ایدرک
 مشغول ایدی صبر ایله ابدستی تکمیل ایدرک دیووب بعد الا تمام ابدست
 ابریفن و برووب وار حاجتک قضا ایله ددی بر دفعه دخی شدت شت
 بر فقیر جامه سن استد کده جامه بی و برووب کند و ددسه خاوتی جایله
چشمه **مکرمه** عبد الله بن عباس بر اعزای به دوه سن کوندرک عرب
 ابو جنه خدمت ایدرک دوه لتمام بسلنوب صاحبنه ددایچو کونر ددکه
 دوه لرنجه ددکه شتر التاخرین ددک امدی دوه لوسنک اولسون
 ددک اجر تن دخی و برک عرب بکا ایدرک نه اغلوسن ددکه بویله وجه
 بر کونر زو خاکد مدفون اولاجفنه اعلم ددک عبد الله سنک بر قولک

بنم فعلیدن اگر مردی **مکرمه** زیاده بر کسنه کلوب طایفه کوچ
 کلدی سنی بر معرکه دن تور ترمشیدم ددکه خطاب ایدرک دخی
 کوزم اوکنده در مرادک ندر دیووب اول آدم طلب و سؤال دغنی
 ددک خزینه دارینه آلتون و انجه نه وادایسه و بر دیووب الی ایدرک
 فلور یسی بو لنوب حریفه تسلیم ایلدی **مکرمه** عمر عدی بن حاتم طائی
 قیزاستد کده توله بنم حکمه رضا و بر اوبله نکاح ایدرک ددی
 عمر حوق مهر تحمیل ایدر دیو خوف ایدرک احبابی ایله مشاوره ایدرک
 همان رضا سنه موافقت ایله ددی یلر عمر رضا و بر ددکه دقربوز
 انجه مهربانله توزیع ایدرک عمر غایت محبوب اولوب اکرام و احترام
 ایچون فرق بیک انجه و غلمان و جواری و ثیاب کوندرک حاتم طائی
 عمرک کوندرک دو کتی جمیعاً حضار توزیع ایدرک قیزک جمیع جهازدن
 کندو لطف ایتدی هر طرفک کرم و مروتی ملاحظه ایله **باب**
نامن اهل فتوت حکایاتی بیاننده در حکایت اولور و نیشابور
 بر عورت زوجینی حضور قاضی به کتوروب بشیو زالتون دعوی
 ایلدی حریف انکار ایدرک شهرود طلب اولد قلده احضار ایدرک
 شهرود عورتک شکان کوره لم صاحب حق اولد و غنه شهادت
 صحیحی بو کامر قودر ددکلوند زوجی فریاد ایدرک دینم الی بوز
 فلور بیدر ددی حریفک غیر تن قیبت ایدرک ایکن خاقون دخی زوجک
 ذمتن مبلغ فریور دن ابر ایلدم ددی قاضی نیشابور بو حکایتی
 بات فتوته قید ایلک ددی **حکایت** بر شخص همدانی بر کسنه ایله
 انجه ضایع ایدرک جعفر بن محمد صادق بلیوب مظنه اتحاد ایدرک
 انجه می سن الدک ددی امام جعفر الحاکم تقدار ایدی ددکه
 یوز فلور بیدر ددک پس حریفی خانه سنه کتوروب یوز فلور تسلیم
 ایدرک بونی صرف ایله خدا فجاج در ددی بوعن حریف عینی انجه بر
 بو لوب هزار شرم و حجت ایله اعتذار ایدرک یوزالتونی امام
 حضورینه کتور ددکه هبه درجوع عادت دکلدر ددک
 اولنور که نیشابور ده ابو الحسن نام بر صاحب فتوت آدم و ایدرک
 بر کون بولده یکدر ایکن رخسته کور رغایت آه و اینن اوزن مرادک
 ندر ددیلو و صینه رجوع و انده می زیارت ددک والده ک قلده در بخلده

دن

ددی دو نوب اوینه کلوب ملکتی صاوتوب لوازم سفری اعداد ایدو
 خسته بی والدہ جگہ ایصال ایتد کده والدہ سنک سرورند عقل
 زائل اولوب بعد الا فاقه رضی الله عنک وادخلک الجنة دیود عا ایدو
 اول کجه واقع سنک کورده هاتف ندا ایدرکه سکا بشارت الله
 تعالی سند رضی اولوب فامکی دفتر اهل سعاده یازدی **دیر حکایت**
 اولنور بغداد ده ابو حسان زیاده بر آدم کلوب منزل بنای قدیم
 یقلدی اولادم طشره ده قالدی عاده بنایه بلکه اولاده اتفاقه قدر
 یوقدر بکافر یادر س اول ددک پس ابو حسان عجز نندن اول فقیری ابو غسان
 بن عبادہ کتودوب واقع حالی حکایه ایلد کده وقت طلب اظہر ایدو
 بزه نه عجب لطف ایتدک دیوب حریفه بش بیک اچه ویروب حیانه اولدی
 لوازم التزام ایلدی اول کجه بزه واقع ده ابو حسان کورده بر ملک
 الندن یا بشوب بوجسته اذخال ایدو وایکی قصر لطیف کوسرودر
 یاقوت احمد نیری سنک ایچون ویری ابو غسان ایچون درونکی
 کون اول فقیرک مصیبت سنک سبک وآنک احسانی مقابله نندن
باب ناسع مکارم اخلاق بیانند در حضرت یورد مکارم
 اخلاق وندر عظیمه الهیه در بر آدم اولور او غلند اولماز اولدو
 اولور والدہ میسر اولماز عبده اولور سیتده اولماز و بالجه تقسیم
 ازلیده مظهر سعادت اولنه ویریلور صدق حدیث جمیع امور ده
 خلقه صداقت سائله احسان لطف ایدنه مکافات حفظ امانت
 صله رحم یاراننه لازم کلنی ذمتہ تحمل مهمان نواز لک حیا و حلم حیا
 رأس ریشدر حضرت رسالت پناهنده حلم ابراهیم زهد عیسی غلظت
 موسی شدة نوح صبر توب سعت سلیمان جمیعاً موجود ایدی و انبیای
 عظام مد منتصرف اولان آنلره مجتمع ایدی فلہذا حق تعالی وآنک لعل
 خلق عظیم یوردی وعبادنه آنلره اقتدا و اخلاق کوبه لوبله مخلوق
 مر ایلدی قال الله تعالی لقد کان لکم فی رسول الله اسوة حسنة
باب ناسع فتوت ومرت فی بیانند در امور دینیه ایکی شو
 ایدینه موضوع در دین ومرت و تواضوا بالصبر و تواضوا بالرحمة
 آیه کریمه سی بو معنای ناطق در بر کسینه کند ویه قطع رحم ایدنه صله ایدنه
 کند و یحرم ایدنه نه احسان ایدنه ظلم ایدنه عفویده مظهر صبر اولور دین

اساس جمیع خیر در دینی اولیا نك مرقتی اولماز بر کسینه که دین و
 عقل و مرقت و صبر و خلق حسند محروم اوله هیچ دنیا به کلام دیمسو
 دین و عقل و مرقت و صبر معتبر اولمق حسن خلقه موقوفه معاویه
 ایدر مرقت دورث نسنه در اسلام ده حرامد تقف مالی طریق
 حال لدن طلب حفظ مواخات معاونت جار صاحب مرقت سوبلد کده
 لطف ایله سوبلر بر کسینه خطاب اتسه حسن استماع اوزن اولوب بر
 کسینه به ملاقی اولسه بشاشت ایله ملاقات ایدر سفر دن کلسه نشر
 احسان ایدر عقلنه اعتماد ایتد کی آدمه لطیفه ایتن بعض علما عافیه
 و شباب صحت و مرقت صبر ددیمشور مرقت ایله فتوت بیننده فرق
 ندر دیو سوال ایتشار در جواب ویرمشور مرقت فتوت بر امره مخالف
 مرقت اخلاق ددیه دن اصلاح ظاهر در که خلق یا نندن مغرزا اوله فتوت
 اصطلاح اخلاق باطنیه در که عند الله مغرزا اوله حضرت علی بر تفسیر
 طعام تدارک ایدوب تناوله توجه ایتد کده بر فقیر کلوب طعام نفیسی
 ویردی بر حضار بر فقیره بو مقوله طعام نفیسی نه ییلور ددیلر رب المسکین
 ییلور ددیلر **حکایت** اولنور زمان خلافت عمر ده قوط اولدی فقیرایه
 موافقت ایچون حضرت اربہ اتمکی بر لورده وجو فلر نندن بعض صد اکل کجه
 خلقه وسعت کلینی سکا بوندن غیری نسنه ویرم دیور کد بر کون
 طبع شریفاری بال شریستی استیوب احضار ایتد کلنره اللزن طوب
 ایچرسم لذتی کیده ده نعمتی قالدوب بر فقیره ویرم دیور کد حضرت
 عمر یوید دیلر بر کسینه که آج و محتاج اولد قد خلقدن کم ایدوب خو
 تعالی جانینه متوجه اوله حق تعالی انک بر یللق و ذوق حائنه ضامن
 اولور فتوت فسق و فجور ایلله اولماز احسان مبدول و عفاق معرفت
 ایلله ضرر کدن امن ایلله عیوب ناسی سترا ایلله اولور هارون دشید
 مرقت اوج قسم اولسه ثلثی فطنت ثلثانی تعافدر دیر ایدی بر کسینه
 احنقه و حمت سز مرقت ندر دد کده خلق فسح کف عن القبیح دد
 حاصل الکلام اطباء ایعیان ایدر مرض لسان یدی فعل ردی در **باب**
حادی عشر حدیث نعیمان بیانند در نعیمان فہرست کتابده تفصیل
 اولمشید هشام ابن عمرو والد نندن دایث ایدر بر کون دوه به بنمش بر
 اعرابی کلوب باب مسجد ده دوه سن جو کروب دوه سند اینوب مجلس

حضرت داخل اولدی حمزه بن عبدالمطلب مهاجرین و انصار و رضوان
 الله تعالی علیهم اجمعین بر الایام ایله مجلس عالیارنده حاضر اید
 اصحاب کرام لطیفه طریقیله عربک دوه سی غایت ستم و کجه اشتها مز
 نه اینده بوغز لسه حضرت صاحبیه بهاسن احسان ایدر لور ایدی بز
 اتن بر ایدک نیمان ایدر بن کاری ایدم تو در قرم حضرت بحضور اولار
 بو فلر د دیار که حضرت دیمه بلم نیمان قلوب ظرافتله دوه نک صدق
 و بیجا ق اوروب قاجدی کیدر ایکن مقدار این عمر وده راست کلوب
 بنی شو کوشه ده اخفا ایله کسسته به دیمه زیر ایندن بر حدث صادر
 اولدی دد مقدار دخی او یله ایددی ازین جانب عرب مجلس سلطای عالی
 مقام محصل المرام قانقوب طشره چقدوغی کی بو حالده کور دکده
 کیدر دو نوب حضرت بهت شکوی ایددی حضرت طشره چیقوب بو وضع
 کیدر صادر اولدی دیو اقدام سورد فلرند نیمان ایدر و کن افاده
 ایدیلر یاقنده کیدی سورد و یا اصحاب کرامله ادر دجه کندیلر یولده
 مقداره راست کلدیلر نیمان کی کورد کمی د دیلر سکوت ایدر و
 مکاننه اشارت ایددی حضرت نیمان چیقوب بهی نفسی دشمنی
 بنحو بوبله ایدک سورد فلرند نیمان یار سول الله سنی حق ایله
 کوندون الله حقیقون حضرت حمزه و سایر اصحاب رایله اولک دیو
 تفصیل ماجرای ایددی پس سلطان انبیا علیه صلاوة المولی عربی رضا
 ایدوب دوه بی یه به اجازت سوردیلر دایما حضرت نیمانک بوضه
 ذکر ایدوب مبارک دیشلری کور دینجه ضحک ایدر لور ایدی بر کون حضرت
 سرور انبیا شرو د دجالی وصف سوردیلر یا ننده بر طایغ کی اتمک بر
 طایغ کی ات وادرد دیو سوردیلر نیمان ایدر یار سول الله بزانک
 ات و اتمک بر می زد دی رضی الله تعالی عنهم اجمعین

کتاب نوافل عشر

غزو انسان بیانده در اون اوج بابی مشتملدر باب اول غزو علما
 بیانده در انسان خطا و نسیانه مغلوب زمان مضایقه ده صاحب
 جزء زمان و سعاده حق الهی مانع بل امنع ایله حرص و موصوف خلق
 و کشمکش طریق بخانی کورده متوجه اولما ذ طریق هلاک کذوری کوجه

انقا ایدر سوال اتسک اعقل ناسم بر خبری بوق که دائره عقل
 نیجه فراخ بعید در نجاح و صلاح مسلکند اولدوغنه معتقد
 اولور و کل بسلی النفس عند خلوه بر هدی و لکن لا تصح الفساریم
 یعنی هر کشتی تنها سنده نفسنی زهد و صلاح ایله تسلیت و اعمال
 صالحه به نیت لکن تصحیح عزیمت ممکن اولما زایدینه خلافین علما
 بر طائفه کثرت روایت و حفظ ایله مغرور اولور لکن حقوق ائمه
 ضایع ایدر لور ایله قیاسله ایدر که معذرت اولیه علت دخی بیان ایدر
 بن علما دتم خلقک امامی دینارینک حافظی یم بلی خلق یم شفاعت محتاج
 بن اولما ستم نظام اسلام مختل و عروه یقین منقطع اولور ایدی بو مقوله
 صفاتله متصف اولان متکبر و مغرور اولما ذ غرور جاهلدن ایدر
 جاهلک عذاب الهک خوف و حذری قلیل اولور عالم نفسدن خلق دخی
 احتمالی و بر میوب تفقد ایتوب بو اعتقادله نفسدن حسن ظنت
 ایدر اولور ایله عمر و غیبت و تکبر ایدر خلقه سوء ظن ایدوب کدر
 اول صفات و ذیله دن وی و عند الله متور عیندن اولوب قدر چلی
 صاحبی کلر هیهات بو اوضاعله مبعوض الهی اولور مقرر بر مرض عظام
 عاجی بودر فکر ایدر که علی کدر و نک و زردینه جحدر حق تعالی علما
 تحمیل ایدر کی علم یوم قیامتک شدت سواله سببدر اگر علم ایله عمل
 ضایع ایدر و الله تعالی حضرت نینک حق و احسن ظاهر و باطنارعا
 ایترا یسه عذابی جاهلدن اشد اولور حق تعالی علی علما به اینک و وریک
 عمل ایدوب و حرامدن منزجر اولوب جزیل ثواب و وبل عقابی فرق
 و تمیز و الله تعالی استدوکن وجوده کور ووب کویه کور و کن
 ترک ایدر لور بوبله اولما بحق محل لا یقنه وضع اولنوب نفسنه ظلم
 اتمش اولور الا لعنة الله علی الظالمین خود اینه کریمه در عالم اولور
 الله تعالی حضرت فلرند خوف ایدر اتمین جاهل در حق تعالی انما
 یخشی الله من عباده العلماء بیو شردر یعنی علما نک الله علمدی
 و خشیتدی زیاده در حق تعالی علمی تحصیل و علمی ضایع ایدر عالمی
 حماره تشبیه ایتشد جاهل اولدر که الله تعالی حضور رند بخالفه
 جرأت ایدر بوندر عالم اولسه لور جاهل جرأت ایدر مدوکی امور اقدام
 ایدر مز لور ایدی بو ایدر دادن منقولدر سلیبه نه بر ویل بیلنه بدر

که

و بئالعلم بويله بلك كركدر علم عملدن بدل اولن محالدر عملدن مر
الله تعالى نك امرنه امتثال ونهي ايتدو كندن اجتناب **باب**
ثاني غرور فقها وقضاة بيا ننده در بونلر بيز حرام و حلال
بيلوب و فتواي بزو بر و دين اتمه اعرف ايز خلقك فرعي بزه در
بزاو لما سبق دين ضايع و حلال و حرام مشتبه قالو رايدى ديوب
واعظاوى محدثاوى تحقيق و انلوه جهل اسناد ايدد لو كانه دين مبرور
البحر كند و بيله اعتقادى بود كه با اين جمله حق اوزد اولوب و
آخرته معذب اوليه **علاج** ذلك بونى فكر ايدد اعلم الله تعالى انك
عظمى و جلال هيبتي و نفاذ قدرتي و عدايتدو كى تواني و عيدايتدو
عقابى بلكدر مجر و حلال و حرامى بيلك بوموال اوزد اولماي نفع
خالى در بوطريقه بيان الله تعالى دن حجاب و حيا ايدد جنت ناري
قلبي ايله مشاهد ايتمكه رحمته متشوق تحصيل مشوابة طالب الله
تعالى دن خوف و خشيتى غالب ايدد بجزيل ثوابه نائل اولن ايجون نجه
مكر و هه تحل ايدد فقيه اولدركه الله دن غيرى ضار و نافع اولدو غن
بيلوب الله قلبي ايله تعظيم و خلق حيز اعتبار دن اسقاط ايليكه
اللهك بونلره محاسبه سي جهل دن اشد در و اذا اخذ الله ميتا
الذين او توال الكتاب اية كريمة سنده تفصيل اولنشدر **باب**
ثالث غرور زهاد بيا ننده در بونلر بوطريقه صلاحت كنند
اولوب بوجوق عبادت ايدد لو كن كبر و عجب و غيب و نيمه دن
عملتون اخلاص ايتوب رضاي حق قيوب ارضاي خلقه سعي ايدد
اخلاص صاحبي اولان و حق اول اعتقادده اولور كه اخلاق الهية ايله
خلق ايدد ب هر خلق مذمومدن اجتناب ايتمش اوله كذوبى عذاب
الله دن خايف عذايدد اما اوضاعى امين افعالى **علاج** بودركه عمل
زمانده نفس امتحان ايدد مغرور اولدو غنى متبتين اولمحي اخلاق
مذمومى نارك و سبل اخلاق محموديه سالك اوله الله تعا حضرت
خالق ضار و نافع اولوب خلق قدره باهر سنده حيوان و كنه اراده
سر كردان اولدو غنى بيلن مغرور اولما زير كسنه كه اللهك غيرندن
قودقه مشرك هر امرى مجر و مخلوقدن بيلور سه هالك اولور **باب**
رابع و اعظا غرور بيا ننده در لسان ناريله احاديث زهد و تم

ديباي كا رايدد ب اغز ندن صادر اولان كلكا نك معنا سندن
خير دار اولوب مرائي ايكى كندوبى علماي عاملين عذايدد ب عذاب
سالم ذنوب دن عادي اكدر ذنوب عوامدن صادر اولور **علاج** بود
قلبه فاضل و كوره خوف الهى نجه در ترك دنيا ايله مامور ايكى
آخرتن ترجيح ايدد بچك بود عوى نجه صحيح اولور نهايت طرف لسانه
خوف و محبتى وصف ايدد عمل ايتن قوللا دنيا دن نهى ايدد فعلا و عوا
ايدد بونلر بقولون با فواهيهم ما ليس في قلوبهم و عيدينه مظهر
اولور بونلر بونلر بونلر بونلر بونلر بونلر بونلر بونلر بونلر
سلطان بيا ننده در بونلر اول اعتقادده در كه كندو كرامتى ايله
بولطف الهى ب مخصوص اولوب صاحب و حى مقاومت اوله بقاى دين
بونك بقا سنده داير اولوب حق تعالى بونك داشته محبت ايدد ب
سلطنت و امارته تعيين اتمش اوله نامنى حافظ بلاد الله جقاد
خالانكه مخرب بلاد الله نهى اموال سفك دما و خصيت اعدا ايتن
دين و دنيا كم پيشه سى خبرى بوقدر كه بواستد راج فرعونيد حق تعالى
حضرت نيك انداسى ايله معامله سى معلوم دكيدر **علاج** بودركه فكر ايدد
جناب حق قدر قليل و كثر تقير و قطير محاسبه ايدد ب حرقا و
حقوق دعا باني سوال اتسه كر كدر قيامنده اللوى بغلو حضور حقه
كلكد كده عدلى و ادايه اللون جوزه ظلمي ظاهر اولور ايسه راي شنه
هر كس رعيتند مسئلودد اگر حق دن اولوب حقه انفاق و عدل ايتد
ايسه فيها والا اول داخل ناد اولان انلر در بو كا مؤمن دكل ايسه
تجدد ايمان لازم مؤمن اولوب الله كر مبدد دبر ايسه بوا مينة احق
جائز كه سنك خصوص كده كرامتية بوضو رتبه نجه اولور ايت
المنا راس اموال المقابليس امنت مفلساوك راس مالى در امهال
اهماله دلالت ايتن كفاده دنيا ده مهمل و برلدى اما اخرتن اصحاب
ناد اولور فرعون دورى بوزيل مظهر استد راج اولوب باش اغرور
كود مد آخر بوشك اولدى ماله مغرور اولور ايسه **بيت**
جمله بامر لك ز ر نمي كيرد ملك الموت ز ر نمي كيرد
ملك الموت رشوت الما ز زمان موده ذراى مال مفيد اولماز مالى
كثير اولان آدمك موتى اشد حسرتى اكيو اولور خصموى و جوق اولور

كه

ظاهر حرامدن التوب حرامه صرفا یتشدد بوصول قده عقاب حلال
 ايسه حساب اگر تمتع شهونه مغرود اولور ايسه جوناك تمتع شهونه
 اندن زياده دريس نه فضيلت اولدي بونك سر بر حقوق الله حقوق
 ديا عا حقوق فقر حقوق ممالك حقوق بلاد دن مسؤل و ارجاي
 ظلم خود قبرده منكر و نكر سوا اندن صكره مالي بلاد و چيان و عقيب
 اولوب هر كون كونا كون عذابله معذب اولسه كرك **باب سادس**
غرور و زكاياننده در بونار دخی خلق باقوب ياندوب ظلم و غصب
 و قتل نفساوي كند و لورده بحسبون انهم بحسبون صنعا مقتضا سجنه
 فعل حسن كورينوب كثرة مال و عقار و تفارق امر و سلامت وقت ايله
 افتخار ابدوب عواقبي فكر ايتنر بعض كودن مالي انچون جمع ايددم
 جايز كه بر مصيبتيه مظهر اولم دير بعض وادشم حضور انسون دير بعضي
 پادشاه خوفند جمع ايددم بعضي آخر عمر ملك حضور ايددين دير
 دردمند لرجع مال ايله اشقيازم سه سله ملحق اولوب و بالحق چكر كر
 ورثه صفايه و اصل اولور لور مطلب دينويسي بو كه كور ادمد بيت
 قديم صاحبجي در نامدار ادمد رديه لور اعتقاد دي بود كه حق تعالى مالي
 محنت و كرامت بولندن و بر مش اوله فاما الانسان اذا ما ابتلاه ربه
فاكرمه اية كرمه سندن بي خبر زين لهم الشيطان اعمالهم خوا سجنه
 دنياده افعال قبيحه سته آخر قد احسان و جا ايدنه نه الله آخر قد احسان
 و عذاب ايدمي **در علاج** بود كه فكر ايدنه كه حق تعالى مالي سود و كنه
 و سود و كنه و بر امان دين و اخري سود و كنه و بر و كافر لور مال
 و يروب مؤمنار و محروم ايتدوكي كافر عترته مؤمنك ذلته و دلائل
 ايدمي بلكه استدر ارج اولوب آخر نفسله نزع ايمانه سبب اولور اوله
 نفوذ بالله قضاي سابق ظهور ايدوب خسر الدنيا و الآخرة اوله عدل
 او زرينه اولور ايسه دعا يا حضور حقك شفاعا ظلم ايدنه خصما اولور
 بوني دخی ملاحظه ايدنه كه حاكمه عدل ميسترد كلد ايتام بد دعا الله
 خلق كا ايدد قيامتله ايسه حسنا في خصما سته و يربلور حسنا في
 يوق ايسه اندر سنياني بو كا تحمیل اولور دعا قلمي ديه سن اول ادمه كه
 عمر كيد مال زياده اوله كند و هر كون ناره استحقاق تحصيل ايدد
 لا يارك الله بعد العرض في المال بن صومر اولد قد نصكره بزه بر فطره

اولس

نعمه نازل

بغور نازل اولسون **باب سابع** غرور اغنيا بياننده در بونلر
 غنايي فقر دن خير طوب عند الله منزله لري فقر دن بر تر اولور
 اعتقادند اولوب عزتي ماله نسبت ابدوب انكله افتخار ايدد لور
 تعجب فقر انبيا به مخصوص اولوب غنا كفايه ميسترو لري سلطات
 انبيا الفقر فخر ييورد قد نصكره بواول مدعا ايله تطبيق اولور
 غنا عرضه فتنه رحا في حساب حرام عقاب در اولد عقيبه بودر كه
 مال حرام سبب انتظام حلال ايتدوكي انچون اولد و زو جات و عيال
 انچون بزه حرام اطعام ايتدوك ديوق قيامتله دعوي ايدد لور انچي عقيبه
 فقر ذكوة و صدقه ويرمدي ديوق خصومت ايدد لور بونلري دفع ايدد
 ايسه نه جهنت كسب نه جهنته صرف ايتدوك سوال كلور هر ذره ده يمتش
 ايكي سوال وادد يمتش جايز كه اولد انچون كسب ايتدوكي مال آنلوك
 طغيان و عصيان سبب اولور دينوي دخی نچه بالا لرينه باعث اوله
باب ثامن غرور و عوام بياننده در عوام انعام كيد
 يروب انچوب الله كرميد رحمتي اوسع رحمت و كرمي اكر در بيزي
 ايمان دن محروم ايتدوكي چناندن انچون ايدد و بر لرحق تكلمانه عصيان
 متضرر نه عباد تمز دن منفع ايلور و بر سن انچون بزي تعذيب ايدد
 دير لور غايت غرور لوي بود **در العلاج** فكر ايدنه غفور رحيم اولد و
 كي بطشي دخی شد ايدد الهمدد بحر رحمتي و اسعد در تقوى شرطيله
 وعد احسان مشق به در ايات كرميده ظاهر در غفور رحيم
 الله دكليده دنياده قتل ايله بر فلو دي انچون بشيوز التوب
 قهملو بدي قطع ايله امر ايتشدر آخر قد كاهله عذاب ايتدوك
 نچه جزممكن اولور چونكه غفار ذنوب اولد و غن تصديق ايدد
 انچون رزقي تكفله اعتماد ايتنر سن انچون اشغال دينويه دن فراغ
 ايدوب قيوك قيا يوب رزقي مقسومه منظر اولماز سن **نظر**

يقول مع العصفان ربي عافو	صدقك ولكن عافو يا مشيتي
ودنك رزاق كما هو عافو	فلم لا تصدق فيها يا تسوية
على انه بالرزق كفيل نفسه	لكل ولم يكفل لكل بحسنة

عوام اول ادمه بكر كه حضرت الله دن ولد استرخا قوت يوق باهل
 ايتمك استر لوازمه قدرتي يوق امدى عاقل اولد كه بذر صلاح

دن

اَلْقَابِعِدْنَ اَللّٰهَ دَفْعَ بِلَا وَاحْسَانِ عَطَارِ جَا اِيْدَه تَحْمِي اِنْبَارِدَه
 صَقْلِيُوْبِ مَحْصُوْلِ رَجَا اِيْتَمَكْ اَوَلُوْرِي اَمْدِي اَللّٰهَ وَرَسُوْلَتَه اَطَا
 اِيْدُوْبِ رَجَا اِي احْسَانِ اِيْدَنْ مَسْقُطِ اَوَلُوْرِي مَحْرُومَه اَعْتِمَادِ اِيْلَه
 مَصْلَحَتِ اَوَلَمَّا زَبَابِ **تاسع غرور زها د بيا ننده در بونلر**
 اعمالده و رعي ترك ايدوب انجق طعام و لباسه قصر ايتشار در بونلر
 ايله تكميل تقوي دعوي ايدر **لوا العلاج** بو مقدمه معلوم اوله حق
 تعالي مجردي بونلر يه راضي دكلدر طوقا لم طعامي حلال طيب اولمش
 الله تعالي حضرتلر نندن خوف و خشيت اوندك اولميا نه عذاب الهی
 مقرر در باب **عاشرا اهل غرور غرور د بيا ننده در**
 بونلر خلقندن وحشت و خلود غلبه ايدوب فرايض ضايع ايدر لوشهر
 ايله تنای ايله مجلسلر نده خلقك اجتماعي ايله افتخار ايدر لوشهر
 پسند ايدوب عوامك مراجعتندن محظوظ اولور **لوا العلاج** بودر
 ملا خطه ايدو كه حق تعالي مال احوالدر مراييكو سواي ايدو وضعك
 جناب حق اعضاب ايدو ديا و كبر و عجب حسد دن شي قليل عمل كيتوري
 حبس ايدو وَقَدْ مَنَّا اِلَى مَا عَمَلُوا مِنْ عَمَلٍ جَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَنْثُورًا جمله
 اولور لوكند و نك خلقه استماع قصد ايتد و كن خود الله تعالي اشيده
 رسواي ايدو حضرت عليه السلام بحديث شريفه صلوة عصری ترك
 ايدو نك عمل مجبوظ اولور بونلر يا نيجه واجب ترك ايدنيجه امين
 اولور حضرت عبدالله بن عباس دن مرويدو در بر كمنه نك بطنده
 حرامد بولعه اولسه حق تعالي صلوة تي قبول ايتن بونلر **باب**
حادی عشر جناب و غرور د بيا ننده در بونلر غرور ايج ايله
 مغرور اولوب نفسي كا اويله تخیل ايدو كه مقربين دن اوله حق تعالي
 ذنوبك مقدم و مؤخرين عفو ايتمش اوله وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا
 آيه كرينه سنند كند و بي عذاب اللّٰه دن امين عذاب ايدو جاهل بيلز كه بو
 كلام خبر ايدو انشاي دكلدر معنا سي عربك عادتي اولان نيب و غارتد
 مؤمنين داخل اولان امين ايدو لرايدو ديمكدر خبر دخی مراد ايدو
 بويله اتسولر ديمكدر قاعدا اهلنه معلومده بو حديث شريفده
 غافلدر كه بر كمنه مال حرام ايله حج و عمره اتسه الله تعالي قبول ايتن
 بر كمنه طعام و لباسنده ديا و تجاوز ايله حج اتسه بليتك دكلدر

هاتفرد

ها تفقدن لا بليتك ولا سعديك ديوندا كلور پس تحصيل نوافل ايجون
 تضييع فرايض ايتمش اولور مثلاً بر كمنه نك اوزدندك دين مهر
 ساير حقوق اولوب ارضاي غرما استحوال معامله رده مظالم ذممه
 واجب ايك نوافله اشتغال اتسه مقبول اولور حج و غزادن مراد
 وسعت و طلب دنيا و يا خود خلقه اسماع و اراءن اتسه خود مغفور
 الهی اولور **علاج** بودر كه مقدمات مذكوره بي تأمل ايدوب تضييع
 فرايض و تحصيل فضائل ايدو نك نوافلي مقبول اولدو غن ملا خطه
 ايدو امر الهی ترك و تضييع ايدو نك امری خطر اوزن در انجق اخلاص
 لازمدر باب **ثاني عشر غرور د بيا ننده در بونلر حق تعالي**
 حضرتلر نيك سترو امهالنه مغرور اولور سنستدر جهنم من حيث
 لا يعلمون آيه كرينه سنند علمای تفسير يازد لوكه هر معصيت كه احدا
 ايدو لرا ناره تجر يد نعمت ايدو د سويلشك عند الله قدرد
 و كرامتمز و ادبونم انك ثمر ايتندن در در بونلر خبر لوي بوق حق تعالي
 نفوذ بالله ترك ايدوب توبه و شكر و نعمتندن محروم خد مشند مجبور
 باب لطف و كرمندن مطرو و ايدوب نامايوني جريد اهل شقاده
 قيد ايتمش در حالت نزاع نفوذ بالله ايمانلوي نزاع اولمش غالب
 احتمالدر نيجه آدم خلق ايجنك مظنه صلاح اولوب هر كس دلالت
 ايله معتقد ايك بو معامله لوه مظهر اولمش در فكيف بو مقوله ظلمه
 خاتمه مبهم اخر امر مشكلدر **علاج** بودر ملا خطه ايدو كه حق تعالي
 حضرتلر نيك سترو امهالني اوزدینه ججندر مؤاخذه بحمله اولميبوب
 خلق ايجنك هنك اولناد و غي بو مرقيا متد مؤاخذه ده نمشك ايجون
 في الحقيقه حق تعالي معاومي اولان مرتبه يه خلق مطلع اولسه خلق
 ظالمه بغض و ترك ايدو لرايدو بلكه جرر عظيمنه كمال غضبند
 اَفْعَلْ مَا شِئْتَ ديتلش اوله يعني سنك بكا تعلقك بو قدديما بعد
 متخيل العذار اول ديتله نفوذ بالله بويله اولور ايسه بوشقا وند
 من بعد محتمل سعادت دكلدر بونلر ملايكه دن هارو و ومارو و
 و شيطانه و خواص ناسدن بلعام و بر صيصا و جريح راهبه نه اولور
 امدی جناب حقندن امن جايز دكلدر خوف اوزن اولمق كر كدر
 خوف شرط ايمانند و خافوني ان كنتم مؤمنين بونلر مشددر

که در

باب ثانی عشر غرور سادات بیانند در بوقلمون علی ابن ابی طالب اولاد ندن از خلق ندن شرفین و از بن قلاذ او غلی بم بابام پادشاه ایدی و زارت خانه مزه مخصوص ایدی و بمکی عادت ایدت احقر کی شرف غیر ایله مغرور اولور و لر **علاج** بود که اسلامدا علی شرف تقوان اعز و کرم وادی سلطان انبیا دن اشرف عالمده کسنه وادی شرفلو ندن و الدینی منفع اولدی عیسی عم برادر لوی عباس و کریمه لوی فاطمه به الله تعالی غضبند نفسگری قور تر مغه سعی اید بندن نفع رجاسندک اولماک حضرت نوح اوغلی کنعانه نسبت فائده ایدی ابو طالبه شرف اهل و اولاد سودمند اولما دی طریقت مرضیه اباسنه سالک اولیان هانک بر کسنه که بابا سی منوالی اوزن نسیم اولمایه اوغلی دکلدر بابا سی نوم قیامده خصمی در **ن**

لَعْمَرُكَ مَا لَا نَسَانُ إِلَّا بِدِينِهِ	فَلَا تَدْعُ التَّقْوَى إِلَّا عَلَى النَّسَبِ
فَقَدْ رَفَعَ الْإِسْلَامَ سَلْمًا فَادِرٍ	وَقَدْ وَضَعَ الْكُفْرَ الشَّرِيفَ بَاهِلٍ

یعنی انسانه دین لادمدد نسبه اعتماد ایدوب ترک تقوی ائمه سلما فادرسه نسب عالیمی یوقا یکن بودین اسلام اتی رفیع و ابوطالب نسب صاحبی ایکن طریقه کفر اتی وضع ایلدی حضرت و حدیث شریفه یورد بر طایفه بابا ایله خزا ایدد لرحال بو که جهنمه کور اولمشدا اولر عند الله بر مکس دکلدر بر کون ایکی کسنه مجلس عالی حضرتده نسب ایله افتخار ایدوب هر بری مراتب اباسن عذاب ایلدی یوردیلر حضرت موسی حضور ندن بویه واقع اولوب احد طرفین طغوز دکن اباسنی تعداد ایلدی جانب حقدن ندا کلدی که اولاد دی بابا سنک طغوزی دخی فادده در کندی و عاشر اولسه کرکند

کتاب قاسم عشر

نواد علما بیانند دریدی بابی شتملدر **باب اول** اصحاب رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بیانند در این عباس حضرت لوی یورد لر و درت آدمه مکافاته قادر و کلم بریکا سلام و بر مک ایچون سالک راه او کوز قدیمی عباد اولوده اوله ایکنی مجلسه مضایقه واد ایکن توسیع ایدد اوچنچ صومرا لام اسقا ایدد و در دخی لطف اللهدن غیری کسنه مکافاته ایدد مزبور که کجه ایله ضرور دینه ملاذ و ملجاء ملاحظه سند ایکن

و تقوی

بنی قیین ایدوب صباح خانه می تشریف ایدد محمد بن حنفی به ایدد بر کسنه که قوتی اولیمه طلب قوه اتسه لومر ایتک ذیرا قوت اولما مغله عقل منید آدم منفع اهل طعن و تشنیع ایدد و کلماتی حیز اعتبار دن ساقط اولوب عاقل ایسه تجمل ادیب ایسه تسفیه دین ایسه ترک ایدد کلامن استماع ایتد و قدری بلنبوب اهلی و جیرانی اکا بغض ایدد لر حضرت ابو بکر صدیق ایدد افتخار دن احترازا ایلک برشی که اولوب تراب اخری تراب بو کون حتی یارین میت اولانه افتخار ایدد چکنه حاک اولود این عباس حضرت لر ندن منقولدر او بنی قاسی صالح اوله کسنه حق تعالی حضرت لریک حفظندک اولور و ذرا حق تعالی و جل صابح ملک ولدنی سکس بیک حفظ ایدد کعبه دخی حدیث ثانی منقولدر عند الله بن جعفر ایدد حق تعالی بنی احسانه معناد ایلدی قور قمر بن تغیر عادت ایدد که کبی حق تعالی دخی تغیر ایدد بنه یورد لر و قوم که مظهر غضب الهی اوله حق تعالی امم سالقه کبی اعمال سینه لوی جزاسنی تعجیل ایتد لکن الله یسلمز حاکم کو ندوب آنلر واسطه سیله عذاب ایدد ابو الدرداء ایدد و ندن فو قند خسارت اولور دی که مالک زیاده اوله عمر نقصانک ملوک شامدن برینک زینت و زیوره مستغرق خانه سن کو روپ یوردیلر که نه حکم با پار سینه اوزون املدر یکر و ارمع ذلک نه تیز اولور سزینه یورد لر یچون اللهمة از قناد بر سز ظاهر حق تعالی کو کدن آتون و لچه یا غدر مز عباد نک بعضنه بعض اخر واسطه سیله احسان ایدد امدی بر کریم آدم احسان اتسه قبول احیایک یوقایسه محتاجه و بر حضرت عمر ایدد خبری از اولور ایسه دخی ایتک کرک آخرتک انتفاعله مسرور اولور سین یوردیلر عیالی چوق ایلک بیک بو زدن مرزوق و لا غری بیلر سز حضرت علی ایدد دشمنکه لطف و احسان و کرم ایله معامله ایدد ایکی ظفرک بریدر بنه یورد لر برادر کی بلا ده کور سک مرحمت ایدد سنی حفظ ایدن الله شکر ایله بنه یورد لر خصوصتک مبالغه ایدد ظالم تقصیر ایدد منظور اولور الله تعالی حضرت لر ندن تقوی اوزن اوله خصوصته قادر اولماز قینه یورد کدر جماعت صفای فرقدن خیرد بودخی نادر امام علی دن بر کسنه به دنیا اقبال اتسه غرور محاسن عیب اکا نسبت ایدد اگر ایدد اتسه کند و محاسن بیه سلب ایدد بنه یورد لر

بر کسینه که لوطی به مصر اوله او علی طرفندن مکافات اولور نسخته
 اخیری اینه به مبتلی اولور واقع اولمش بر کرة معاویه به یازارلور
 عزت سنی مغرور ایدوب نهایی ذل اولدی فاحش فعلکدن خوف
 ایله امید در که بولکلام ایله مهتدی اولاسن حضرت بیورداعی
 کوزی کوزمین دکلدر قلی کوزی آخری مشاهده ایتیانند حضرت
 علی کلاشدند دنیاده خبر بوقدد الا یکی کسینه ایچون بر آدم
 گاه ایلوب توبه ایله ترک ایدوب بر دخی بر آدم که خیراته مساره
 ایدوب تقویله عمل ایتدم دیمیه فکیف که قبولی سودا سندن اوله
 حضرت بیورد لور خبز وضع اولسه تناول ایدک مرعالور کر که خیر
 خبز در مصر ع هر نسنه نک مرعای وار مرعای انسان فاند بر
 حدیث شریف بیورد لور او کوزی تعظیم ایدک بهایمک سیتیدید
 عجل معهود معبود اولدن بر و الله تعالی حضرت تدرندن حجابند باش
 قالد رمشدد حضرت علی بیورد لور اعمال و افعاله نه بر فرده احسان
 ایدسن نه اساءت ذرا حق تعالی بیور مشدد من عمل صالحا فلنفسه
 ومن اساء فاعلمها ینه بیورد لور قوی اولان عبادت الهیه به قوی اوله
 کور سون ضعیف اولان محارم الله دن ضعیف اولی کور سون بلغا
 قاد لور ایه بولکلام اولدوب بر حریف زیاده اتسولور حضرت ذسوال
 ایتدی لور نه گاهدر اوله که در اسندن اوله برو بال دخی اولیه بیور
 عقوق والدین اول همان دخول نادر ینه بیورد لور بر خانه ده که
 حرام اوله رحمت نازل و ملک خیر داخل اولماز ینه بیورد لور الله
 تعالی حضرت تدرندن خوف ایدوب بر نسنه تی ترک ایدوب سن الله تعالی
 سکا اندن خبر لوسن و برر کلکات نبویه دن در که یکی نسنه خلقت
 کفرده بر میت اولدوب صاغوصا غمق بر خلقک نسینه طعن ایتک
 ینه بیورد لور خلقک محارمه زنا ایتمز الا اول آدمه که یا کندوبه
 زنا اولمش اوله یا زنادن اندوب عرق اوله ینه بیورد لور مؤمنی الله
 ایله تخویف ایدک منافقینی سلطان ایله مرایله خلق ایله ابن عباد
 سوال ایتدی بلر علی و ذنوبی از اوله آدم می خیر در علی و ذنوبی چور
 اولان آدم می جواب ویردیکه سلامته هیچ نسنه معادل اولماز بر
 ارضک اعمال سینه ظهوراته حق تعالی یأس و غضب ایزال ایدر

ایچلورنده اهل طاعت وادایسه نیجه اولور دد کلرند انلور رحمت الله
 کیدر لور دی ایه کریمه ده و اتقوا فتنه لا تصیبن الذین ظلموا منکم
 خاصه مفهومیله بر کرة دعا ایتدی لور یارب بنی اول قوم زمانه
 ابرشدرمه که علای تابع اولیه لور الله حکمدن خوف ایتیه لور قلوب
 قلوب عجم لسانلری لسان غراب اوله عجم حیوانا ندر جرح العجا ایتار
 کلامند عجم حیوان اولدوغی کی معنای حدیث حیوانا ندر جرحی هدر
 دیمک اولور بر حدیث شریف بیورد لور بر عورتکه رواج طیه سون
 خلق رایچدن متلذذ اولسون دیو طشره جیقه زاینه در آتی کور
 باقتلور دخی زیاده زنا ی نظر ایدر لور باب **ذاتی نوا در تاپور**
بیانند در قتاده ایدر حق تعالی موتی خلق ایتدی که عزت ذات پاکت
 و ذلک عباد ضعیفا سن کما ینفعی اظهرا ایدوب عبد الله بن سعید ابن
 العاص ایدوب یکی محله عجزدن حجاب اتم بر جاهله خطا بد بر حجاب
 نفسم طلب ایتدوم زمانه فی الواقع عرض حاجتک طلاق بی حجاب
 عادیتدر عرض احتیاج اضعف ایدور در مهمون بن مهران ایدر بخیلد
 حاجت استمه اگر استریک مهلت و ذبله بخلی ازاله ایچون ریاضت
 اتسون زهری ایدر زهد نفسی محرمات شهوانیه دن منعدر ینه لور
 کلاشدند اوج کسینه اوج آدمیه انصاف ایتمز حکیم احمق دن صالح
 فاجر دن شریف دیندن عبد الله بن حسن او قلنه نصیحت ایدر عدل و احسان
 حد ایلر یا حکیمک مکر نه مظهر اولور سن یا ایشمک ضرر لجائی سینه
 اباس بن قتاده صقالند آق کور دوکی زمانه موت بنی طلب اولدوب
 انجی بزانی فوت احتمالی بوقدد مفاجات ایدور دن الله استعاذه ایدر
 یا بنی سعید بن تازه لکی سزه هیه ایتدم سز پیر لکی بکا هیه ایدک ددی
 خانه سندن طشره جقهدی اهلی ددی لور که ضعیفه اولور سن جوان ددی
 ضعیفه وفات ایتک خیر در منافق سیمین اولمکدن هر مرن حجاب ایدر
 نه کور آدم الله عصیان ایدر نه عاقل حکیم دنیای آخرتدن ترجیح ایدر
 ابو عمرو بن العلاء ایدر بر کسینه که کیدر فوقند اولنلر فضان بیلر
 کندو تحشند اولنلر کقدورن بیلر ابو حازم اعرج ایدر جناب حق
 طرفندن استغفا اول مرتبه در که ابلیس عصیانندن قطعاً ضرر کلدی
 کذلک طاعت اولسه منفعت حاصل اولماز هر کس کدو نفسی ایچون

سعی ایدد حسن بصری ایدد بر کسسه نك كلامی حکمت اولسه لغو
سکوتی تفکر اولسه سهو فکری اعتبار اولسه هو در قضایه راضو
اولیا نك مرض حقیقه دو ابو قدر جعفر بن محمد ایدد سکا جانب
حق دن نصرت بویت که دشمنکی کوره سن سنك حقه الله تعالی
حضر تلوینك امر شریفه عصیان ایدد حسن بن علی ایدد مؤمن ادب
الهی دن پنچون ادب حسن اخذ ایتیمه حق تعالی رزقن توسیع ایتد که
اولدخی عباد الله توسیع اتسون حق تعالی امساك ایدد ایه امساك
اتسون بنه کلا نند ندر بر شخصك مالی نه جهتد کسب اولدوغن بلك
استرسك مصرفنه باق زیر امال جیت مصارف خبیثه به ضرر اولو
مشعر ایدد بر آدم ایلله صحبت ایتدم الا کورددم بنم عیوبی تفحص ایدد
مطرف ایدد عقول فاس زمانه نیت کوره در شعبی ایدد شماتت بولند
خسته بی عبادت الهی وجعندن ارتق اولدوغن بعض صلحا برخسته به
و ادوب حق تعالی سنی ذکر ایلش سنك الهی ذکر ایلله د ک بعدد مرض
اولدقد حق تعالی سنی اطلاق ایلش شکر ایلله د ک شرح ایدد بامر الله
بر مصیبت عارض اولدقد دقت مرتبه شکر ایدد دم بر دخی اعظمه
مثلا ایتد وکنه بر صبر احسان ایتد وکنه بر اقبال الله وانا الیه راجعون
کلامنه توفیق ایتد وکنه بر مصیبت دینیه اولدوغن بعض علمایه
قدردن سوال ایتد بلر جواب ویرد قدر بر امر و دانك حقدن غلوا ایدد
بجنون خصومت ایدن ظنون در بزه لازم اولان بود که احکام الهیه
برشی مشکل اولسه علم سابقه حواله ایدد د زوج کسسه به تعجب
ایدد مکه رزقنه تدبیر ایلله واصل اولمق استیه تدبیر ند تناقضار
کوردن ایکنی اول آدمکه یارنکی کونك امری مشکوک ایکن آنک همتی
ایلله بو کونك غنیمتدن محروم اوله اوچنچی عالم مفتونکه زاهد مغبوط
قییب ایدد عطاء السلی ایدد علما و شعرا و حکما اتفاق ایتشلو در که
نقیم نقیمه طلب و تحصیل اولنماز فضیل ایدد غریب شهر دن شهره کورد
دکلدر بلکه غریب فساد مبتلی اولان صاحب حدیث و تصحیح اولمق حق تعالی
بکایری مغفرت ایدد بر قول ترك اقامه عزه اتسه حق تعالی مظهر فتوحا
هیمه ایدد نوری ایدد خلقه تقوالونه کون اکرام ایلله اهل طاعت یاند
مکن اولان مرتبه تذلل اهل معصیت یاندن قادر اولدوغن مرتبه نغز

ایملك ربیع بن حنیف ایدد ساینه بر اتمکدن اقل ویرلمك کرک یارن محضر
عرضاتن بین الناس میزانه نصف و غنیف قوندقدن حجاب ایدد دم
دآود طاقی ایدد استراحت بدینیه ایچون بر خطوه اتمکه الله تعالی
حجاب ایدد دم باب **ثالث نوادر امام اعظم بیاننده در حضرت**
امام اعظم ابو حنیفه نعمان بن ثابت رضی الله عنه بودد لوفیق اولان
بکاکسون رأس مال ویره بن غنی اولسون اول رأس مال امانتد دینه
بودد لوسکا بر مسئله مشکله کلسه جوانی ینه کندودن اخذ ایلله
بنه بودد لواحترام علما تعظیم کبرا ایتین آدمی لومر ایتک مادر
بخطا در وائل سن لومر ایدک طریق حلالدن حاصل اولما مشدد
ینه بودد لور بر پادشاه وصف سخا ایلله متصف اولیه اول امر
سلطنه لایق دکلدر مجلس شریفارنده اصحاب کرامدن حدیث
شریف نقل اولسه دیر لور ایدک دنیا ده جیات طیبه ایلله تعیش
ایدن کسسه دینا دن آخره انتقال ایتشد یعنی الان حیدر المؤمنون
لا یموتون مفهومده حضرت امام جمیع عمر دن بویشدن غیری
کلام مودون سوبلما مشدد **بیت**
کلی خزنا ان لا حیره لذیذة ولا عمل برضی به الله صالح
یعنی بر آدمه حزن بویت که حسرة الدنیا و الاخرة اولوب دنیاده
حیره لذیذ و آخرتدن الله تعالی رضا ایدد عمل صالح صاحبی اولیه
بودخی کلمات شریفارندن صالحه عودت کشینك و اثم و هشویه
ودوستندن انفعودد بر امر عودت غارتکر دشمن و سار قدت
اضر در عاقل اولدر که زمانه غرق ایددی صویه بو زیحی آدم مدارا
ایتد کی کی مدارا ایدد بر خانه نك ایکی صاحبه سی اولسه سیر لمر
قالو طبخا خرق و لیجی طعام ابو پشمن بر کسسه که اخواندن
استعانت ایتیمه زمانه آذوسی فی اصبر بعض دکن ترنجبین بتر
اضداد معاشرنی افنای وجود ایدد عافله لایق اولان بودد که سلطا
و اخوانی و علمای تحفیف ایدد نك مروتی کیدر علمای زیارت و فقها
ایلله مجالست ایلله طعامکی آنره اطعام مالکی آنره اتفاق ایلله **حکایه**
اولنما امام محمد بر پالوده جی دکا نندن کچر کن کوکلی پالوده استیوب
صاحب دکا نندن رجا ایچه سزاو نرددی کمال حجاب واضطر ایلله

کند بار بعد زمان پالوده چنگ بر قری وجوده کلدی بر کون
 جهلندن دنیا ده هر نه وادسه قزک جهازنه قومرسم عورتیم بوش
 اولسون دبه دوشدی بعد اصحابی بودید و کک بنجه ممکنه عود
 کدی دیو خویف ایتدی یار جمله علمایه عرض ایتدی کسنه جوابه اقدام
 ایدر میوب امام محمد حضرتنه حواله ایتدی یار وادوب آنلره اعلام
 حال ایتد که سکا ظفر وادد بیک فلورک المایچه دیم ددی یار آخر
 پالوده جی بیک فلوری به ویر ووب افشا یور دیلر که قزک جهازنه بر
 مصحف شریف تو ولا رطب ولا یابس ای بی کتاب پی پی مقصدا بنجه
 جمیع دنیا ده اولان اشیای تو مش اولور سن دیوب بوبیک فلوری
 بیک لجه لق پالوده صانه نک جز اسیدر ددی یار **حکایت** بنای ملوک
 بری امام اعظم حضرت قلی مجلس شریفنه ملازم ایدر لرایدی سبند
 سوال ایتد کلدی زمانه بر نصیحتی سبب جی اتمرد دکی استنطاق
 ایتد کلون ایدر بر کون حضرت امام مستراحه کیرد کده بودنی دکلر
 طوب و دماغنه رایحه خیشه کیمیان آدمک اولادی خلقا خلقا
 احسن اولور ددی بویضیاری منکوش کوش هوش اولدی و یومو
 معنادم ایتد با بام وفات ایدوب برادر لرم سلطنت کشاکشند اکر
 بر کون ابدسته منتهی ایکن بالای خلادن قتل قصد یله برادر لرم
 کمند حواله ایتدی یار امر یوز مد بولما غله قلدن خلاد ص اولدم نفع
 عاجله بویله اولیجی قتی جوق منافع آجله رجا ایدم دکی بر کون
 بشر نداند مجوس اولانلره نظر ایدوب شهواته میل و مجتاری بوند
 بوبلر لره اوغرا تمشد دکی امام صادق ایدر عاقبت حال امر موجود
 لکن خلق باند مجبورد عاقبت معدوم ایکن معلومد تاجری نتجه
 ایدر دم بنجه صایغ اولور کونند زمین ایدر کجه مال حساب ایدر
 شراد علاد ان اعدا و لنلر در شرعلا امرایه اقرب اولنلر و وادکی
 منعه سعی اینه بوند کلا شند عاقل دایما احقن خدمتکار
 زیرا احقن مرتبه سی فو قند اینه مداریه تحند اینه جفا سنه
 خمله محاجد باب **رایع امام شافعی نوادگیاننده**
 جمیع ابواب کتاب کلمات نصیحت میزد و غفلت اولمیه یور مشرد که
 خانه سند ذخیره سی و لیان آدمی مشا وده به داخل اتمک ذرا عقلی

زائله در دینه یور دلو عیوب دنیا اول قلد معلومرد که بنم اولسه بر
 پاره اتمک بیع ایدر دم دینه یور دلو طالب دنیا اولنه اهلنه عبود
 لازم کلور دینه یور دلو راج طایفه به سن اکرام ایتد کجه سکا اهاندا
 ایدر لور بری قول بری سفلر اوچنی سیاه بطی عرب عبد الله بن مسعود
 حضرت قلی ایدر بر کسنه نک که قلبه خوف الهی داخل اوله عقل زایل
 اولوب موت کلیمیه عود ایتن بر کون حضرت رسالت پناه دین ایل
 کفر دن استعاذه ایتدی یار بر کسنه یار رسول الله کفر دینه معادل
 اولور می ددی یار حضرت نعم اولور دیو یور دیلر دینه یور دلو بر کسنه
 عزت و تقوی اولمیه آنک عزتی بودد امام شافعی ایدر اظم ظالمین
 بر آدمی که اکرام ایتنه نه تواضع نافع اولمیانک محبت و رعیت کدی
 بلین آدمک مدحند حظ ایلیمه یور دلو بر کسنه نفسی بر ذوق
 کبی تکرار با یوب بو غروب خاملفی کیدر و ب تمام بنجه اولسه یا خود
 زین قدح کبی مستقیم اولسه هر حال خلق ایتدک دینه اکا طعن ایدر
 آدم بولنور دینه یور دلو اخمد فاس صایغ قیو و برن علویلر و مرقع
 کین صوفیلر در یعنی بو حال ایلر مغرور اولور دلو شرب خمر و زنا و
 قتل نفس و فساد و اعتزالدن راج در دیمشار دینه یور دلو اجابله سک
 روحانه معامله عقل و کرم دند اتمین عاقل و کیرد کلد دینه یور
 وطن ده فقر غربت غربت مال و طندر دینه یور دلو خلقی کوزد و
 اصلا راج و ضبط اتمک حیواناتی کور و ب ضبط ایتدک کوزد و
 احوالنی بلد و کدن خا قنلرک احوالندن تغافل و تحاش و تجاهل
 ایدر دم سیر و صفازمانند و قادر و سخاقت عقلدن ناشید هر
 عدا و نک اصلی ازلله احساند عند الله دنیا نک قدر و منزلت
 سربلک استرسک کوریه و و نصاری بنجه غرق نعم اولمشار در کیر
 و عاقل اولد که قطر متغافل اوله عاقل و قور قین آدمک صحبتی عاقل
 اول نعمتک صایجی محسود اولمیه تواضع اولد یار که صاحبیه ترحم
 اولمیه عجب و کیرد دینه آنلر کلا شند ند حق تعالی بر کبی ضایع
 وضع ایتشد الا جوطه آنلر دن برکت نزع اولمشد دینه یور
 هر آدمک کوز کوز یا احوال یا اعود یا احدث یا اخرج اوله حد
 ایلر ذرا آنلره علامت وادد **باب خامس امام مالک**

و ما به احمد حنبل نواد ریدر علمای عظامدن منقولدر کلام
 دستور العمل ایتمکه اقدام سبب عزت داین و باعث سعادت منزلت
 اولوب دین و دنیا به نافع انواع بلائی دافع و رافع اولدوغی ثابت
 اولیجی اولیای کمالین کلامی انیار و سلیق مثالی بونار فوئده اول
 حتی و معین کلامی ایله عامل اولان نه سعادت و اصل اولور بوندن
 قیاس اولنه امام مالک ایله برکسته که عیوب غیری ترک ایله
 کند و نک دخی عیوبی منسی اولور تقید ایله کند و نک عیوبی ظاهری
 اولور بینه بورد لر اهل علم حاضر اولدوغی محله سکوت و بخت
 کف نفس نیجه و نک علومدن خیر در بینه بورد و مبتدعک عباد و
 بکیمار بکیری کی اجر و ثوابدن خالی در محبت علما ایمانند برکسته
 که عالمه سن کیم سن قدرک ندر دینه شریعتی استخفاف ایتمش اولور
 امام احمد ایدر خالق ایله آشنا اولدوغی غم فراق خوفندن در **نظم**
 بود در زمانک اتفاق که اولور دهر وصالک بر فراق
 بینه بورد و دنیا صافی قان اولسه بینه مؤمنه لقمه حلال و اصل
 اولور بینه بورد لر ظلمه مقارنتندن ارسالندن قاجر کی قاج
 سفیان قوری ایدر اگر قمری فلو و یلر اولسه جمیع امت محمد بزم
 دینز ایله مندن و متقی اولور ایدی یعنی مانع اولان حب دینار
 امام مالک در دینی در مان ندر دیلر دیندر خست در ددی
 برکسته کلامدن صدق و زدینه اولسه عقلنده منفع اولور
 کدر اصابت ایتمچاه زکوة شرفه احسان زکوة نعمتد مرض زکوة
 بدند هر کس زکوة ادا ایدر بچاک خسراندن امین اولور عقلا بر
 کسنه بی ذم ایتمک ضرب سلطانندن اشد در ذرا اول خدا ندر
 بو تغیر در مسله لایق اولان بود که جسد ایله روحنی روحی ایله
 دینی محافظه ایله کشینک حرمنند در کسنه به خدعه اتمک کمال
 عقلند در کسنه اکا خدعه ایتمز قوری ایدر عیال صاب
 اولوب خانه سند دفع ضرورت ایدر چک نسنه سی اولیان آدمی تعجب
 ایدر دم پنچون اوضای سفیهانه ایله خلقه هجوم ایتیه سدی ایدر
 تاوق بینه محتاج اولدوغی زمانده نفسه سوباشی عسسی اولمقدن
 امین دکلم مسند امام احمد ده وار در برکسته یا رسول الله و غله

کارخانه

کتاب الهی تعلیم ایدن آدمک اجری ندریدی اخرنه غایت بقدر
 د دیلر بعد حضرت جبریل کلوب سلطان صاحب نوال بو مضبوط
 سوال ایتد کارنده عینی ایله بوجوابی ویر دیلر بعد جانب حقدن
 کلوب یا محمد ربک سلام ایتدی بوردیلر که ولدنه تعلیم قران ایدر
 اوز بیک حج اوز بیک عمره اولاد حضرت اسماعیل اوز بیک رقیه
 اعتاقی اوز بیک غزا اوز بیک مسلم جامع اطعامی اوز بیک مسلم
 عاری الباسی ثوابی احسان اولدوغندن ماعد کتاب کریم هر
 حرفه اوز حسنات باز یلوب اوز سیئه سی محوه اولنه بینه امام
 احمد ایدر بر آدمک طعام بیزدن اول خنامه کیروب طشره حقدن
 صکره بینه طعامی تأخیر ایدر یا احتیاج ایدوب در عقب تناول
 طعام ایدر اولدوکنه تعجب ایدم قوری ایدر یلواندر عملنه سعی
 ایله اول عمل کسب حلال اتفاق عیالدر دنیا نک قدرین بیک استرک
 کیماره ویرلمشدر نظر ایله **باب سادس نوادر مشایخ بیانده**
 سری سقطی ایدر بش خصلت جوهر نفسد ندر فقیر اولوب اظهار غنا
 بجایع اولوب اظهار شبع مخزون ایکن اظهار فرح خصومت واریکن
 اظهار محبت کجه قائم کوند ز صابر اولوب بینه اظهار ضعف ایتمک
 دیشلر که ندامت دور قدر بری ندامت بودر که خانکدن طعام تناول
 ایتموب چقمقد ایکنی ندامت سندر که ترک ذراعت ایدر ذراعک
 ندامتیدر اوچنخی ندامت عمر در که فاموافق خاقون المقدر دور
 ندامت ایدر که ترک امتثال اوامر ایزد متعالدر ابوبکر واسطی ایدر
 دولت اوچدر دولت حیواندر که عمری طاعت الله ایله کجه دولت عند
 الموت در که اسلام اوزد اوله دولت ایدر که دو زخدن نجات
 سعادت نه مظهر اوله شقیق بلخی ایدریدی بو شیخ عالمه عاقل کیمدر
 دیو سوال ایتدم اتفاق اوزد جوابکرو اولدیکه دنیا به محبت ایماندر
 کیش کیمدر دیدم دنیا به مغرور اولیاندر غنی کیمدر دیدم قسمت
 الهیه راضی اولان فقیر کیمدر ما سوی الهی استین د دیلر بخیل کیمدر
 حق الهی ضایع ایدن د دیلر بنی آدم دورت نسنه به مبتلا در ضعیف
 بشریت تکلیف عبودیت اخفای سابقه یعنی لوح محفوظه شقیق
 یازلمشدر و سعید می وایهام خاتمه حاتم ایدر معصیت دینه

ایمک و باقی باقی
 ایتمک و باقی باقی
 ایتمک و باقی باقی
 ایتمک و باقی باقی

معصیت دنیویہ دن اعظم ایکن قیوم اولد که اون بیکدن زیاده
آدم تغزیه کلدیلر بر کره جماعت ایله نمازی فوت ایندم بر فرد
تغزیت ایوب کور و ذاق ایدد تودیه و انجیل و زبور و فرقان کوردم و
حکمت متعلق قرقر صحف او قدم جمله نک حاصل ایکی خصلته راجع
اولدی بری و امر الهی و نواهی اجلاول بری خلق الله شفق معاذ
بخشی ایدر کو که صعود ایدن ذنوبک اعظمی اوچدد بری قول دیه که
علمانک دیدر کن کیم طوته بیلور بری دیه که انچه سی و لمیانک قیمتی
اولماز بر دیه که شیطان کیم مقاومت ایدد هر شیشک غایت و نهایت
وار در قابل عدد و الا اوج نسته بری نغم جنت و طیباتی ایکنی نادر
و عذابی اوچینی نفس و شری عبد العزیز ابی رواد ایدر دنیا تملوری
کذب و قلت و حیا در بونلر سیر طلب ان واصل اولماز آخرت شخصی
حیات و صدق در بعض علما دن عیبه سالم وادی در دیلر بوقدر
مراتب عیب موت مقرر در دی بعض بکاره اوغل اوغله محبت اوغل
زیاده اولدو غنه سبب ندر دبو سوال ایددیلر جواب ویر دیلر که اوغل
کشتنک کندی دشمنی در اوغل اوغلی دشمن دشمنی ایه کریم ده ان من
از و احکم و اولاد که عدو لکم بود لشدر شتر ناس اول آدم که خفته
صورت عصیان ده کور نمکدن مبالا اتیمه اعجاب اشیا جاهل مراد
واصل اولوب عاقل مضایقه و اضطراب چکد و یکدر یحیی بن معاذ جمیع
دنیا من اولها و آخرها بر ساعت غمه معادل اولماز کیف که نصیبک
قلیل اولوب جمیع عمرک غم ایله گذران ایدد مخلوقک فساد اوج جهنم
راوان طعام ایله شبع و امتلا ایکنی قلب فوح و مسرور اوچینی عباد
زحمتدن مسترح اولوب جمیع مال زحمتنه ایشلا علی ان موفوق عرفان
ذوال النونه و است کلوب و فوق اولان صفوتک تنفسی اسوء احوالده
ددم جواب ویر دیلر اول آدمک فساد حالن تذکر ایدد و بی مغفرت اولنما
اعتقادنک اوله لغمانک اوغله نصایحندن فقر بلا سینه کسب ایله
استعانت ایله ذرا فقر مبتلا اولنه اوج مکرده عارض اولور دینده
وقت عقله خفت مره تده قلت بو اوچنده اعظم خلق انی استغفار ایدر
بعض علما حضرت نک نفس قوتن احراز ایدد کن صکره مطمئن اولور دینده
توتندن ادره بغلری معرفت الله در دیلر بعض اکابر دن منقولدر دنیا

جمیع مخلوقدن خوف اتم الا انساندنکه جمله دن شر در حضرت نک اهل
بلادی کور و دکه الله دن عاقبت طلب ایلمک سوره قلند بلادن مراد
شر بیلوی ذکر الله دن عقلدر دیمشدر جاهل مینت نادر عاصی سکر
مصر هالک در ابو حفص ایدد معاصی کفرک پیکی در خماء موت پیکی
اولدو غی کیم فضیل ایدد صوم و صلوة قادر اولماز مقرر بیل که مغلوب
ذنوب سن جناب حق طرفندن سیتانکه مجازات اولنموب اهل اولندو
مغرور اوله اخذ الهی الیم و شدید در باب **سابع نادر حکما**
بیاننده در اوج فساد بر طریقه صلاح پذیر اولماز اقا در عداوت
امثال بیننده حسد ملوک بیننده رکاکت اوج شیشه شبع کلز حیات
و عاقبت و مال در دوت غارتدن بر حذر اول ملک الموت و دونه غارت
ورنه نک ماله غارتی قبرده عقارب و حیات غارتی آخرت خصوصک
حسنة غارتی عاقل اولد که لسانی عاقل اوله انسانک سعادتنند که
زمان فسادده مدبر زمان اولیه ظفر ذلیل اقامت ایدد نکدر عناد
ایده نک دکل احسانه امکان و ادایکن تقصیراته دولتک زایل اولور
ذکر جمیل یادی باقی قالدور دولتک اقبالی زماننده احسان ایله ادبار
زماننده خلقدن مظهر احسان اوله سن دیمشدر که رعیت یاننده اولان
و الیلر عسکر ایچنده اولانی ضابطه درین و نادر بلده اولانی استخراج ایدد
حضرت سلیمان ملکی و اولندقد نصکره سریر اولند یازدی که عاقبت
مبشر اولسه بلا نازل سلامت اولسه هلاک نمایان اولور امن تمام
اولسه خوف غالب اولور بر حکمک طفر اسنده کوردم بر کسینه ک
استدوکن ایدد جوق اله و اضطراب کور و عجم حکمکوندن بر ندر یازدر
پادشا هلا ایله صحبت ایدد نک سلامت بیعید در اختیار لرک خبری
صحبت اخیار شری صحبت اشرا در جهل ضرر شدن اعمد و اثرش
قانونی جهلک قانونی غیر معلومده مظهر ظهور ایدد بحک حدث ایدن
هلاک اولور بنی اسرائیل کتابارندن وارد شهوانه محبت ایدد نفسنه
بغض ایدد بر کسینه نک که غایت غرضی نفسی اوله بهایمند عداوتنور
بر کسینه نک که صوابی جوق اوله از خطا ایچون طرح اولنمورق نفا
دایم اتفاقدر یعنی هر زمان با از اتفاقدر رواج وار در صحف اولاده
باز لشدر قلب ضیق ایله ریاست جمع اولماز اوچوسی جوق اولان

آدمه غنا میسر اولماز عمر مغرور اولمق چهله خصایلند در اولادیکر
 اوجه اسم ایلله تسمیه به سعی ایلک زبرد ایلما صاحبته مصاحبته
 ظلم ایلد اولاد نه ظلم ایلد مورث ولد دن منعظ اولمیان بر احد قوتند
 منتقم اولماز سلطان ظالمی ارضا ایلد رب قادری اغصاب ایلد
 مساعی ایتیمک حرکت خذلاند زجا هلاک غصبی قوتند عاقلک غصبی
 فعلند در مبتک کثرت مالی اهلنه مبتد بدل اولور در غم حواسک
 قید در تخم عداوت القا ایلد خسران بخر رزقه قناعت ایلد خلقت
 مستغنی اولور عزت دنیا ده سلطان شریک اولان ذل آخرت دخی شریک
 اولور عبادت بر لحظه زیادت بر ساعت ضیافت یتیمه در بعد الطعام
 منتشر اولمق کرک فاذا صغتم فانشرکوا بر عارف عبد الله بن جعفر
 ایلد طاعونلی شهر ده سن اوج نصیحتی حفظ ایلله طغامی اوکنی
 سرکه بی جوق بی تحت سماده او بو میوب ایاغک الله متصل باغ
 سود بر حکمه جمع مال موافق حکمت دکل پنچون ایلد سن در دیلر جوا
 ویرد مرادم صیانت عرض ادای فرض استغنائی عن القرض در بر
 کسسه که علی ضرر نندن عقلی ایلله احتراز ایتیمه هلاک کی علمی طرفند
 اولور احنف ایلد بش نسته ده عجله محمود در قیز ویرمکه طالب
 کفر اولمق مبتی اخر اجد عیادت مرصاده نماز وقتی داخل اولدند
 صکره ادا ده مسافر حضور نه احضار طعام خاق قنوی اشغال
 ایلد فراغ اوزره اولمق مصیبت اکسک اولماز قدرته وسعت
 کلد کچه شهوت قلت کلوز پادشاهلر مناصب عقل و دین و قدر
 و مکنک اصحابی قوتلنق کرکدر که اموال ناسه طمعاری اولیمه قیلر
 اولور برنجی ارسلان ظالم پادشاهدن ظالم پادشاه فتنه دایمده
 خیر در کسمه دیکرک ائی اوپوب باشکه قودیمشله که احسان ایلد
 اول ساعت اولتمق احسان اولنان احسانی کوزی اوکنه یازمق
 کرکدر هند پادشاهلر نندن بری حکما سن جمع ایدوب بر خصلت
 کافیه ده اتفاق ایلد ددی قناعت ایلله صبر سنین قطع ایلد مدیلر

کتاب افشون

معاشه بی نسیاننده دریدی بابی مشتمل در باب اول نسانک

صفات جمیله سن بیان ایلد عورتک ذات حسن اخلاق حسنه صاحبه
 اولوب کوزی و صاحبی سیاه کوز لری واسع اقلقی غالب زوجنه
 مایل میل ونظری انجی حاله نه مقصود اوله همان حور عین کدور
 حق تعالی نسای جنتی بوصفاته وصف ایتشد در فیهن خیرات حسان
 آیه کریمه سندن مراد خلق حسند و عریبا اثر باک معنای زوجنه محبت
 غالبه طریق حالاتدن وقاعه طایفه دیمکدر تمام لذت بونکله در
 حور کدو بیاض حور کوز لریک بیاضی و سیاهی شدید صاحبی
 سیاهلکی شدید دیمکدر عینا کوزی واسع دیمکدر حسن وجه
 مطلوب در جانب حقندن عنایت در حضرتک دین صاحبه لوند غفلت
 ایتک سور قنوی فساد دین مقرر ایکن جمال محض ایچون نکاح در منع
 حضرت سلیمان یدی یا شنند ایکن بو مسئله ده فرمزی ایلله کشند
 غفلت ایتک دکی استفسار اولوند قد فرمزی آلتون بکر واق کثرت
 مراد تازه تازه یتید دکی اولاد صاحبی مسنه عورتدن حذر
 کرکدر بر کون حضرت مومنی به بر کسسه حق تعالی حضرتلر نندن رجا
 ایلله جنتی دنیا ده تعجیل اتسونلر دکی بعد لذت عا جانب حق جواب
 کلدیکه بر جمیله و موافقه عورت ویره لم مشهور در که حق تعالی
 اوج شیء اوج نسنه به مقارب ایتشد شهوت اولسه کسه نکاح
 رعیت ایتزدی ریاست اولسه کسسه علمه طالب اولماز ایدی
 امال اولسه دنیا معمود اولماز ایدی وجه مناسب بودر که دور
 شیدن عورت اشابعجه اوله سندن قدرته مالدیه نسیده در
 نسنه یوقار وجه کرکدر جمال ادب و خلق و حسنه نسانک رجا
 فضیلتی انجی شهوتده در که دجالک بر حصه انلرک شهوتی طقس
 طقوز در محبت زوجین دن اعظم محبت خلق اولنما مشدر هر بر
 آخر دن وجودی در بیغ ایتن هر مخلوقک وصنی ممکنه لذت جماعی
 ذوقدن غیر ایلله بلک اولماز کشینک دولشندن معدود در حسنا
 عورت نادر واسعه خلق دن استغنائی اول خلق بیلله نه خلق انی
 رجا لک ماده خلقی ارضدر انک عمتی ارضده وسیع و حر کیده
 نرا بد غیر ایلله طوبی و لا بملاء عین بن آدم الا التراب یوسلشد
 عورت ارکک دن خلق اولنمشدر حرصی اده در کلام مشهور در

دورث شیء دورث شیدن طوبیماذ کوز نظر دن قولق خبر دن
ارض مطردن انشی ذکر دن حق تعالی حیاتی اون قسم ایدوب طقوزی
وجاله بر قسمی شایه و شهوتی اون قسم ایدوب طقوزی نساده بر قسمی
رجالده وضع ایلدی اوج نسته بی کوز میکی نسا استقلال ایتنور
حلی ذهب و ادکک و ولدخوده و اردد زهدی زیاده اولاد ادمک
نسابه شوق و شبعی زیاده اولوز بونلر ناقصات العقل والذین ایکو
عقول رجالی سلیده قوت عجیبه کر و اردد حضرت عمر ایدد سعادت
اسلامدن چد کدن صکره کشینک مکسوباننده خلقی حسن شکلی حسن
و دود و لود عورتدن خیر نو اولماز کفر چد کدن صکره جدیده
اللسان سینه الخلق قبیحه الشکل عورتدن شر اولماز ضرر کوز طرفی
هیچ بر فدی ایلد منافع اولماز نفعی طرفی دخی منافعه برینه قیام
اولماز مالدار عورت الن آدم بشر قیده او غرام مهر زیاده لکی زفاف
عورت راینه مفوض اولق کثرت نفقه نسا خدمتی قوتی طلاقه عد
قدرت بعض علما پیر اولوب لذایذ دنیا ده شمدی انجی ملاقات اخر
اولادیمز قوتلی نسا ایلد خلوة اولق قالدی دیشلر عورتک یاننده
زوج بابادان و لددن مقدم در روایت اولنور حسنه بنت جحشک
بابا سنک و او غلنک و برادرینک خبر موتی کلد کده انا لله وانا الیه
راجعون دیوب زوجک خبری کلد کده و اخرناه دیوب مغشی علیها
اولدی حضرت خبر و اصل اولد فده زوجک موقعی غیر کی دکلدر بیوریلر
خبر وارد اولمشدر تا اهل ایدک مال کلسون و قازه لری تزویج ایدک
مختلری زیاده جبالری قیلل اولور نسا بکر می بشر ایلد او توز بیننده
قازه در او توزی تجاوز ایتد کدن صکره قابل انتفاعه قرنی تجاوز
ایتد کدن صکره سوست مقامنه دارد لقمان حکیم ایدد حرق غالب قازه
عورتدن غفلت ایتد جوق مجامعت اولمشدن حذر ایلد بونلر سادده
رویه و لغومت بدن صاحبی شایه مایل اولور لور قازه کویکود کونه
ملوک کندر حضرت بیور د اوج نسته بر برینه مناسبه و صورت حسن
شعر حسن وجه حسن این مهدیه عورت سیمین اولق ایچون علاج جاز میوم
د د بلر جواب و بر دیکه زوج اذنی ایلد جازد در اگر مفسد طعام یامشد
دوا استعمال ایتنر سه خبر ده کلشدر دو کون طعامنده ریح جشندن

بر متقال وارد در باب ثانی صفات ذمیمه بیاننده در
قازه عورت و لود اولیجی سیاه دخی اولور سه عظیم حسنا عورتند
خبر در عرب بیننده الی نوع عورت النماق کرک دیور لور بری متصل
نما راض ایدد اولوب باشین صاروب مزاج جهشندن اینن و شکوی
اوزن اوله ایکنی زوجنه تحمیل منت ایدوب سنک ایچون شویله
ایلدوم دیو ایچینی زوج اخردن قابوب یا اخردن ولدی اولوب متصل
انلره میل و محبت اظهار ایدد دور دنجی هر نسته به نظر ایدوب ذوات
اموالده اولان ایسیابک زوجنه شر اسن تکلیف ایدد بشینی متصل
بیکا د اولوب اوقاتنی تزیین و تحسین شکله صرف ایدد و بدخلت
اولغله متصل زوجنه کوسوب مستقل طعام بیه و زوجک کوز دنجی
استقلال ایدد الشخی کثرت کلام صاحبیه سی اوله بونلری نکاح
منع ایدد لکلشدر متصل زوجنه بلا سبب مخالفه تکلیف ایدد
سایر عورتلر اوزدینه میاهات سودا سندن اولوب فاسقه اولور
غیر ایلد معاشرتی ایدوب زوجی اوزدینه استعمال ایدد عورت
نکاح ایتک میورلشدر و جالدن مذموم اولان خصای ایدد کبر و جبر
و بخل نسا ده محمود در ذرا خاتون ده کبر اولیجی آخره نکاح استنکا
ایدد جبان اولسه خوفندن خانه سندن طشره چقیز بخیل اولیجی کند
مالن زوجی مالن حفظ ایدد حضرت سید الانبیاء دایماد عاسنده
برامز عورتدن استعاده بیور د لور برامز عورتده میلی اولان کسنه قازد
ویوزدن و طولودن بنا اولمش نرد بان سز بر قصر عالی اوزدندن
بولنان آدم کبیدد طود و اولور دوشرسه هلاک اولور برامز عورت
برازد در درکه بویندک التون طوق و ارد لقمان حکیم او غلنه عورتک
مخطوطی سن بلی حسن مفرد صاحبیه سید اقامتی الخلق در دی
لقمان همان مقارقت ایلد قابل علاج دکل دی فصل مذاهب باطله
معقدا باجته مرتد باطنیه حلوتیه بونلرک نکاحی ممنوعه و عورتک
الرجال قوامون علی النساء آیه کریمه سنه مخالف مرونی کند و نک
اولق رجالده تزوجنده نهی اولمشدر قلب موضوعه لقمان طیبیه
برامز عورت و مرض مهلکدن سوال ایلد کده بر عورتکی وجه کبر و
عجب و غضب ایدد اری مالدار اولسه قطعاً قافه اولماز فقیر ایه

فقر ايله تغير ايدر اول عورت دن حق تعالی زوجن خلاص ایدوب
 عورتك قبری تنك اتسون مرض مهلك بر شاب كه فقیر و ذوجه
 مایل اوله لازم کور که عورت غضب ایدر ایه رضا ایدر رضا اولد
 اولد قن زوجن قدا ایدر الله تعالی اجابی بومرض حفظ اتسون
 بر کون حسان بن عطیه حضرت کلوب یار سول الله عورت تم غایت حسنا
 لکن مسرفه در د که حضرت طلاق و بر یور که محبت وارد در د که
 البقو نهایت حفظ ايله مقید اول یور که حسنا نك مسرفه لفظنده
 اخلاق ایشار بعضی اسراف مال معناسنه بعضی فاجر معناسنه
 ذاهب ایشار حضرتك حفظ ايله قلبی دخی کند و یه تابع اولوب نفسند
 حرامه شوق حاصل اولسون یور دخی فجور معناسنه دلالت ایدر
 حاصل الکلام خاتونك حرام ارتکابنه مطلع اولان آدم دین قویم
 بود که طلاق و یره و اگر محبت ايله تعلل ایدر سه کمال حفظ و زجر
 ایدر بونك اجری عظیم در زیر طلاق و یره و کی صورت دن عورتك حرام
 و قوی محذوری وارد در حضرت بر حدیث شریفین زوج مراد ایدر آدم
 کور و ب اتسون زیرا وقوع الفلک اذخلد حضرت عمر دخی بومعروف
 صادر اولوب زیرا مشربیدر دیو تعلیل ایتشدر بلا نظر اولان نکاحك
 اخیری غم و خرن در دیشار بعض کیندر وارد در بر کسنه اقتضای نفس
 یو غنک نا اهل اتسه قیامتیه دیکن محزون اولور بر کسنه حضرت کلوب
 دعا رجا ایلدیکه زوج صالحه میسر اوله یوردی بنم ايله حضرت
 جبرائیل و میکائیل دخی دعا اتسه مقدر اولان ظهور ایدر نهایت بر
 زوج نك نفی طرفند در ثبت خاتونك نفی محملد اوله وصاحبه
 البته مضرت در **حکایت** اولتور بنی اسرائیل دن بر آدم بو آدم ایدر مشاؤ
 ایتیمجه نا اهل اسم دیو بین ایلدی طقسان طقوز ايله مشاؤ ایدر
 بر آدم قالد قن یارین علی السحر ان شاء الله هر کیم ملاقی اولور دسم سوال
 ایدر بن د که علی الصباح قیودن چقدی کور د که بر آدم قشقه بنوب حرکا
 غریبه ایدر مضطر اولوب بوجنونه نیجه سوال ایدر دم دیوب بعد
 سواله اقدام ایدر کده مفهوم مذکور ايله جواب و یروب بن احمق
 دکلم نسا شرن دن خلاص اچون تحامق ایدم ددی **باب ثالث**
وقت نکاح بیاننده در سفیان بن عیینه به وقت نکاح حد سوال

نکاح

ایتد کلونده لیلدر دیو جواب و یروب حق تعالی وجعل الیل سکا
 یوردی د که نهار نشور اچون در حضرت بر حدیث شریفین ذقانی
 اسجاد ده اطعامی وقت ضحاده ایدر یور مشد حضرت عایشه د
 منقولدر حضرت بنی ماه شوالده آلدی و ماه شوالده داخل اولد
 حضور عورتلوند بن قدر قدر و عزیزه قنقی خاتونی مظهر اولشد
 ددی امدی عوامك شوالده نکاحی کوییه کور دکاری اخلا جاهلیت
 سوال لفظنك مدلولی نقصان اولغله تشام ایتشد در این عبارت
 حضرتلوندن نقل اولتور یور احد نکاح و بنایه یور اثین سفره یوم
 ثلثا فصد و حجامت یور مراد بعا فرغه یور خمس ملاقات ملوک یور
 جمعه تزویج نکاحه یور سبت مصالح و مهنامه مناسبت **باب**
دابع اداب جماع بیاننده در اصل شهوت ملاسمه و نظر ملاعبه
 و ملاطفه دن منبت اولور اول دوای تقدیم ثانیاً تقیل و معات
 ثالثاً مباشرت اولتمق کر کرد خبرده وارد در اهل کور اذ دینه حیوانا
 کیمی و شیموب تقدیم مقدمات ايله معامله ایدر یور و بعد الجماع
 عورت قضای حاجت ایدر بجه صبر کر کرد اول مجامعده بسم الله
 جنتی الشیطان و جنت الشیطان منی دیوب کند و یی و زوج سخی
 بر نسنه ايله سترایده اول شهرده و اوسطنده و خرن مجامع ایتیه
 سبب بعض علما و کجه لوده شیاطین حاضر اولور بعضی شیاطینك جماع
 کجه لوریدر دیشار جماعه لیالی نك اوفی لیل جمعه در ایام حیضند
 جماع حرامد خطا ايله صادر اولور سه استغفار جواز اعتقاد ايله
 ایدر سه کفر لازم کور زوج لا ذمدر که بیغنی الدوب و دایح طبیعه
 استعمال ایدر خاتونی تغیر ایدر جك امودن احتراز ایدر عز که وقت
 مباشرتدن انزالدن منی بی حفظ یا مصرف آخره دفع در جائز در ترك
 نکاح حرام اولیجنی عزل پنچون حرام اوله بکار دن منقولدر حالت حیضند
 اولان جماعتن حاصل اولان و لد مجزوم اولور دیشار عورتك عود
 ارك جمیع بدننه نظر جائز در انجی فرجه نظر مکر و هدر **باب**
 خامس عورتك غیبت زوجة تحلی زمان بیان ایدر معلوم اوله
 عورتك غیبت زوجة تحلی و یرت ای در بونك وقتند صبر مجالی و قد
 زوج جوز ایش اولور خاتونه دخی خیانت لازم کور بوندن ناشیدر

دند

غایب اولان آدمارک خاتونی فسقه مایل اولور لر برکجه حضرت
عمر بن الخطاب ورنه ایکن اشیدر لر بر خاتون بوابیاتی او قور دی **نظم**

ألا طار هذا الليل تسرى كواكبه	و أرقني إذ لا خيل إلا عبه
فوالله لو لا الله لأربى عترة	لزعزع من هذا السر وجوانبه
مخافة ربي وأحياء يصدني	و أكره زوجي أن ينال مرا كبه

یعنی بویکجه صوبیل اولدی و خواب کلدی زیراملا عبه ایده جک بار یوف
والله اگر خوف الهی و حیا و اکرام زوج مانع اولسه نه فساد لر اختیار
اولیندی حضرت عمر صباح اولد قلن خاتونی سؤال ایتدی لر فلان غایبک
خاتونیند د دیلر کریمه لوی حفصه یه واروب سن پیغمبر خاتونی ام
المؤمنین سن دیوانواع ابرام و تضرع ایله ازواج دن دور اولغله
نسا نمقدار زمان صبر ایدر لر مسئله دینیه در حیا ایله کتم اتمه دی
اقدام کلی ایتد کلرندن دورت ای دگش ای دخی جایز درالتی غایت
مشقت ایله اولور د دیلر حضرت عمر سعادت خانه لوینه واروب عورت
اشغال اپچون برایکی صالحه عورت کوندر ووب ندا ایتد دیلر کسنه
خاتوننی دقت آیی دن زیاده ترک ایتیه **باب سادس شکایت**
نسا و جواب حکام بیاننده در بر کون حضرت علی یه بر خاتون کلوب
بکانه بیور سن نه محلوله بم نه ذات زوجم دگ حضرت علی مرادنی فرم
ایدوب زوجن احضار ایتدی لر کور دیلر بر پیر در خاتونک نه دژ اشیدر
اسجاد ده بله حرکت میسر اولرنی د دیلر عورت لاد دی حضرت علی پیره
سند هلاک اولوب خاتونی دخی هلاک ایتش سن دگ خاتون کمر ایدر
ددی تقوی و صبر ایله امر ایدم تفریق یا نمده جایز دکلد د دیلر بر
خاتون دخی حضرت عمر کلوب زوجم کیجه ایله قائم کونده صابر ایدم
ددکده حضرت عمر نه عجب مدح د دیلر حضار مجلسد کعب بن سور
شکایت ایدر د دیلر استنطاق ایتد کلرندن زوجنک عجز ند شکایتو
ظاهر اولوب کتور ووب مابینلرین توفیق ایتدی لر بر کون رفاعه نک
عورتی حضرت رسالت پناهه کلوب رفاعه بکا طلاق و بر دکدضکر
عبدالله بن الزبیره واردم لکن الی بز دن یا بلش کیدر دگ حضرت
تستم بیور ب احضار و سؤال ایتد کلرندن کذب ایدر نهایت رفاعه بی
استرد دگ بر کون حضرت عمر بر خاتون منوال فرمود اوزد زوجنک

شکایت

شکایت ایدوب زوجی تکذیب ایدوب عشیر تمدن سؤال ایدر دگ کلرند
عشایر مابینلرندن ولد اولشدر دیمکله خاتونی ازاد ایله حسن معامله
تنبیه و تغلیظ قول ایدوب مرکب قدر می د دیلر بونک خلافتد عبدالله
بن زبیره بر خاتون کلوب زوجم بنی حالت طهر و حیضد بر آن قوم
شکوی ایتد کده عبدالله دورت کیجه ده دورت کوندر زده مساعده
اتسون سکوزن زاید لیل و نهاده رنجید اتمه ددی زوجی الله تعالی
حلازل ایتد و کندن بنی منیع ایدر میس ددی بی اسراف ایتد و کک زمانه
منیع ایده دم د دیلر بر روایتن کیجه و کوندر زده یدی دفعه یه قطع
و حالت حیضد تنبیه اکید ایله منیع ایتدی مجلسد مفارقت ایتد ککر
کی عورت حیض کوروب یدی کون حیضی اولدی طاهره اولدوغی کور
فرق سکوز دفعه جماع ایدوب خاتون کلوب امیر زوجم تعیین امیرد
تجاوز ایتد دیو فریاد ایلدی احضار و استیجار اولند قلن امیرک فرض
و تعیین اوزد ایدوب ایام سالفه و ضیفه سن استیفا ایتدم ددی
حضرت انسه بر عورت زوجنک کثرت جماعتد شکایت ایلدی الی
تعیین ایدوب امام اعظم حضرت زینب شکایت ایدن خاتونه دور تعیین
ایتد و کی مقرر در حرص بلیغ صاحبی اولان دور کوندر دفعه انسه مناسبت
ذیرا دورت خاتون انسه کونده بر توبت کلور ایدی **باب تاسع**
غیرت و حیمت بیاننده در غیرت ایمانند در غیرتی اولیان آدمک
دینی او نماز دیوت و بخیل داخل جنت اولدوغی مصر حد دیوتنک کج
مشتبیه نسبی غیر طاهر در حیوان جنسند غیرت رعایت فکیف
انسان بر کسنه که نسا و بناتک اجانب صاحبتن بیله رخصت
ویره ذمه مستحق دیوتدر ایا حیه نک کمر پیشه لوی عدم غیرتدر
دیوت و بخیله جنت حرامد و هیدن منقولدر بر کسنه که اهلنی
سوء حالده کوره دفع ایتیه جانب حقدن بر قوش کلوب فرق کوت
قبوسند منتظر اولور اگر اول فرق کون ایچند مقتضای حمیتی
رعایت دفع رکاکتی سعی و همت ایتدی ایه اوچوب کیدر و الا کور
اول شخصک کورنی قنادیله سلوب نور بصیرتن اولور برک بو مقوله
حانی کورمدن قالور ذاتی بی خاتونک بطنی اوزد کورسه امر چکر
مظهر الهی اولیان دیوتناردن او نور **فصل عورت زنا ایتمکله نکاح**

باطل اولما از جميع فقها بمسئله ده متفقند در نهايت حضرت علي بن
حسن بصريدن بر نقل وارد در نکاح باطل اولور ديمشلم نقل مذهب
مزبور تفصيل عظيمه محتاجد بوضوح و واقع و اقض عورتلر زنايه و خصم
و يروپ مذهبيلري اوزده طلاق واقع اولغله کند و لر دخی دایم زنا
اید **فایده** بر کسته خاتون اجبتی ایله کورسه ظاهر مجتد بومرته
ایله قتل ایدر ايسه شرع بونک دخی قتلن اقتضا ایدر اگر سکوت ایدر سه
هلاک غیرت اولور اگر شاهد تدارکنه یکدر سه محل فوت اولور
حضرت علی دن بمسئله سؤال ایتد که بیتة عاده ایله اثبات دن
غیری طریق بوقدر دکی بودخی لطف و رحمتد عباد اولان مجتد بومرته
ایله هر کس قتل مرخص اولور سه استدوکی دخی قتل ایدوب خاتون غله
بولدم دیمک جایز بودر خصم فساد مؤدی اولور ديمشلم ابوغلايه
اید مهر رکاکتی اولور سه مرخصد تمام عورتی رنجیده ایدر
مخالعه به مضطر ایدر

کتاب احادی و افشرون

سلطنت بیاننده در بکرمی بانی مشتملدر باب اول سلطانه حاجت
بیاننده در سلطنت و امامت مهتات دیندندر کاه برآمده متعین
اولغله نوافل عبادات دن اولور مثلاً فی ماننا هذا کونید سلاطین
جهان منقر عثمانیان سلطان احمد خان اولدوغی کبیر بقای دنیا و
نظام دین ایله سلطان ایله رعایت اولنان امور قران ایله اولاندن
زیاده در حق تعالی حضرت تارینک سماءه حارسری ملائک رضده
حارسری ملوکدر ستری بودر که انسان مدنی الطبع بلدی المأوی در
مطم و ملبس و مسکنه محتاجد بونلر ايسه صناعاته محتاجد صناعات
وسایل حاجتد ديمشلم اهم صناعات حراثت و نساجد و تجارتدر
غیر بونلرک متفرعاتند ندر مثلاً حداد و غزال و حاراج و تجارت و
ختار بونلره قابعده امدی مقاصد و اغراض مختلف اولغله هر کس
غیراننده اولانه طبع ایدوب عدل و انصافه رضا و بر میسوب نظری
انصافیه قصر ایدوب السالرا استیفا و بر سار خسارت اوزده معامله
اتسار کرک ظاهر بخل و حرص و جبن و کبر و اذم بشریتد بس ظالمی مظلوم

قوی بیضعیفدن دفع ایدر برآمده حاجت مقرر اولدی بو خدمت
جانب حتی معین دن کتاب مبین امر اوزده سلاطینه تعیین اولمشدندر که
عدل و احسانله عمل یعنی وعد و اوندن منع ایدر عدل انسان بیننده وضع
اولمش میزان الهیدر سلطان دفع مظالم و دیش و اعوانه محتاج
اولور دن مقدم علمایه محتاجد که حج و بیانی تقریر و مسایل مرتبه کی لایضه
بیان و تفسیر ایدوب اهل و ظلم بدعت یعنی بقای احکام شرعیه
ایله دین مبینی احیایه سوق ایدر لسلطان مقادیر حقوق شرعیه بی
سلمن کرچک پادشاهلرک ایدر دی باسطه و بصیرة فاعده لری و ارمع
ذلک ضرورت علمایه محتاجد در قلم و سیف تو مان در ملک و دین
اخواندر و من کل شیء خلقنا ذو جبین ایه کریمه سی اوزده بویکی ماده
از دو اج و امتزاج ایتک کر کرد انتظام عالم اوله دین اساسد ملک
حارسد اساسی اولیان بنا بقیلور حادسی اولیان انعام ضایع اولور
بو مقدمه ماته بنادر که حضرت یسور لور امر و علما صلاح اوزده اولجور
جميع فاسد صلاح اوزده اولور امر و علما نکر مراتب علیه و مقامات
سینه لوبنه خطر لری دخی عظیمد طاعناری فرزند حق تعالی اصبغوا
الله و اصبغوا الرسول و اولی الامر منکم یسور اولی الامرده علما
اختلاف ایدوب بعض علما بعض امراد یمشارد در حضرت علیه السلام
برکرة یارب بنم خلیفه کریمه رحمت ایت دیود عا ایتد که اصحاب
کرام یا رسول الله خلیفه تر یکر یکدر دیو سوال ایتد کلر ندر علما در علایی
اکرام ایدن الهی اکرام ایدر یسور دیو علما حقند و اوده اولان احادیث
شریفه مضمونند سلاطین حقند دخی وارد اولمشد بر حد شریفده
یسور سلاطینی اکرام ایدن الهی اکرام ایدر سلطانه اهانت ایدر الله
اهانت ایدر امدی سلاطین نظم احوال مسلمین ایچون موضوع اولجور
امر الهی اوزده عدل و انصافله معامله ایدر لایسه فوز عظیم اگر ظلم
و عدوان اوزده اولور سه ما وضع له خلافند حرکت ایله مظهر هلاک
و تبار اولور ظلم سفک ایتدوکی قانلره عباد الله محزون اولمشونلر
آخرته نسنه فوت اولما ذصیقین مظلومدن یکم نالشیلر که نالشی
واری وادی چوق ایشیلر **باب ثانی فضائل سلطان بیاننده**
حضرت بر حدیث شریفه و آلدر عایا اولادی کبیر در ضرب ایدر تحمل

شتم ایدر سه تخرج کر کرد بود در معاذه بر حدیث شریف هر امیره
مصطیع اول نماز ده هر امامه اقتدا ایله اصحابه سبب ائمه بود بر
حدیث شریف دخی سلطان ظل الله در مظلوم اولاد اول ظل الله اعنا
ایدن در عدل ایدر سه اکا جزا و عایایه شکر جو ایدر سه اکا و بال و عایایه
صبر لازم اولود بود بر حدیث شریف دخی یا ابا هریره بر ساعت
عدل آتش میل کجه قائم کوند صائم عبادتدن خیر بر ساعت جور
آتش میل معا صیدن شر در بر سر و لا دفع الله الناس ایه کریمه
تفسیرند ابن عباس سلطان اولسه خلق بری برین یوب علما اولسه
خلق حیوانات کی ضایع اولود در ایدی دیر احادیث قدسیه دند
حق تعالی بود را که معبود بنم قلوب ملوک ید قدر تمام در بر الای
قولور که بکا اطاعت اوزد اولاد در پادشاه که قبله رفت و مرجمه
عصیان ایدر سه قلوب پادشاهانه غضب و سخط القا ایدر که اندر
واسطه سبله متصل معذب اولاد امدی ملوک بد دعای ترک ایدر
اصلاح نفسه و ذکر و تضرع و توبه به سعی ایدر که پادشاه کونی منع و
تهر ایدر بن سلطنت اصول امور و مهمات اسلام دند در سلطنت
خلافدن خلاف بنو تدن در قوام دین بر امامه موقوفه که اقا
حدود استیفای حقوق ایدر یولور و ابنای سیل سایه سند امین و
عباد و بلاد مستخرج خلاف بعض علما یا نند عقلا و اجید سلطنت
و امامت فرض کفایه در بر آدم متعین اولیحق نوافل عباداند تقدیم
اولند و غی مقتدایان اولنشد سیف و قلم نومان فرسا و هات
رضیعا لیا ندر سلطان اطاعت ایدن الله اطاعت ایدر سلطانی
اهانت ایدن الهی اهانت ایدر **باب ثالث سلطنت غیایه بیانند**
حدیث شریف وار در قیامند حاکموی یکی الوری یونلورینه بغلو کورد
تا صراطه کلجه اولمخلده اگر حکنده اطاعت احکام الهیه متصف
ایسه الوری جوزوب ملائکه نور دن منبر لوزدینه اجلاس ایدر
تحت عرشه کورد در اهل بیئت یتش یکی آدمه دکن شفاعتی مقبول
اولور اگر حکنده الله عصیان ایدر سه صراط متحرک و منحرف اولوب
جهنمه ساقط اولد قدن صکره یتش میل کیدر آخر دنیا مخلوق اولدن
برو متصل قیوم اوزد اولوب یالان و عقرب ایله ملوک بر قوی به واصل

اولور هر یازک دیشند و هر عقربک قوی و غندم او چو ذ التمش
قله زهر وار در اکبر قله سی دنیا اوزدینه وضع اولنسه قور شون یکی
او بر ایدی ایدر اولاد بولایه مبتلی اولور در پادشاه مقام حکومنده
جنت ایله نازک مایینند در عدل ایدر ایسه مقامی جنت و جو راید
ایسه مقری ناز در ظاهر حق سبحانه و تعالی پادشاه است و کلک
اشله دیمدی بلکه دینه نصرت و امر حکومت و هوای نفس که مخالف
و فرمان نگایه اطاعت ایله بود مشدد حدیث شریف قاضی اولان بغیر
سکین ذبح اولنشد بود دغی بو معنا دند اگر مقتضای هوای
و مبتغای طبعه مخالف حرکت ایدر ب کما یتغی رضای الهی بی رعایت
ایدر ایسه نه سعادت لکن بومیش اولمق محال عقلی در پادشاه اسلام
فج جهندن مظهر مطالب اولد و عن ملاحظه ایله اولاد هر طرفدن
خسوم هجومی ایکنی حق تعالی و یخیزد ایدن بخالفون عن امره بود
بر محله دخی احسن کما احسن الله ایلک بود در داعی الهی غفلت ائمه
دین الله دن عدل ایله در هوای و نفس اماره نقدی نسبتیه صائمه
جایز که موت کله امنیه و اصل اولیه سن بر کون اول مراد انکی و جو
کوتر مک همت ایله نفسک مرادین و بر هوا سنه مخالف ائمه دیر الله
تعالی حقن طلب ایدر رعایا و عیال و اولاد هر بری حقوق طلب ایدر
ملک الموت طلب روح و دنیا فتنه سند شیطان اضلاده کافر بغیر
و عدوت در مسلمان تعصب و حسد ده بو ورطه لردن خلا میسر مید
حضرت ابوبکر صدیق دنیا و آخرت در خلق غایت شقیسی ملوک کدر کدر
النده اولانی اولد و ب غیرک مالنه طمع ایدر ب از شیشه غضب
چوق شیشه حسد ایدر ب الله تعالی به اعتماد ایتن حق تعالی طرفندن
خود اشد حسابله محاسبه مقرر امر و حکامدن ارفق مرحمت اولنجا
آدم یوقد مکر مؤمن اولوب کتاب الله ایله عمل ایدر **باب رابع**
سلطنتی موجب اولان اوصاف بیانند در هر سلطان و امام و
و ذیر و رئیس که بوبد خصلتی جامع اوله اهلیتی کماله و استخفافی
حدا عند الله در بر وصف که تخلف ایدن اول امر صلاحیت کیدر
اولا حفظ دین و مذهب ایکنی حفظ مملکت او چکنی معور اولان
شهر لوی خرابد حمایت دور دخی مظالم قندم در و نه طریق در احاطه

بشنخی بیت مالی حسن وجهه تقدیر ایدوب انکسار خاطر رعایا و احترا
 التبحی اقامت حدود یدبخی عمال و حکام احوالی متصل بختس تفقد
 ابله تقید بویک خصلتی رعایت ابد حق الهی رعایت ابد تقصیر ابد عامی
 اولور پس دین و مذهبی تبدیل و تغییر حفظ ایدوب مبتدعی منع
 ایدو حدود مالک اسلامیه جمیعاً دائره حفظنده داخل اوله عمارت
 بلدانی حفظ ایدو عمارت و لیکن بقای خلق میسر مید مظالم استماعی بچون
 مجلس تعیین ایدوب قریدن ضعیفان حقن آلوب اقامت حدود ابله
 نفوس و اموال مصون اولن بوکا موقوفه و لایته اهل اولیان آدمی
 حاکم نصب اتمیه که آنک اعمالند پادشاه مسئول اولور دولت اول
 پادشاه که بواوصافه متصف اوله ذوالقرنین رومی به اساس بقای
 دولتک ددد دکلرند سکر خصلت دد اولو امر و نهیده هر لایتم
 ایکنی وعد و عید خلف ایدم اوچینی اهل اولانی والی ایدم دور دخی تقوی
 اوزن ثابت اولدم بشنخی سیاستی ادب بچون ایدم غضب بچون ایدم
 التبحی قلوب رعایا ده محبت بچون ایدم هیچ خیانت ایدم بدبخی کسبه
 خذ متن ضایع ایدم احسانه مقابله ایدم سکر بخی عامه خلقک کفا
 اوزن قوتن تدارک ایدم اسراف ایدم مدم ددی **باب خامس**
سلطنته مانع اولان اسباب بیانند در آدمک که دین مذهبه **مبایله**
 اولیوب جنون و غفلت و خست و سخافت رأی و سوء خلق و تدبیر
 صاحب اوله سلطنته اهل دکلر اهل فارس پادشاهلرندن خصایل
 مزبوره دن بیر فی مشاهد ایدوب یا شرب خمره و ساز و سونه و طهو
 و لعبه انهماکن کور سلر عزل ایدر لرایدی بعض علما دیمشور پادشاهه
 که بش خصلت اوله سلطنته صلاحیت اولماز اولو کذب زیراکت
 اولیجی وعد خیرندن کسبه فرحناک اولمایوب و عید شرنندن بی باک
 اولور ایکنی بخل بخیل اولیجی کسبه دصدقت کور مز عسکر بذل
 مال ایتن سلطنته ایدو بونلره موقوفه اوچینی حذرت زیر اقدرته
 منضم اولیجی رعایا هلاک اولور دود دخی خسد زیر احسد اولیجی
 اشراف اضطراب چکر خلقک انتظامی اتفاق اشرافه موقوفه بشنخی
 جبن پادشاه ضعیف القلب و نامرد اولیجی اعدا هجوم ایدوب ممالک
 الندن اولور **باب سادس ملوک واجب اولان احکام بیانند**

تکلیف

تکلیف اوج قسم و بوبابده خلق دخی اوج قسمه بر تکلیف وارد در که
 عامه خلقه عام و شامل در الله و رسولنه و کتب و ملائکه سینه
 و یوم اخره ایمان کنی بر تکلیف دخی وارد در که انجی علمایه و در ملوک
 و سلاطین و عوامه لازم دکلر احکام الهیه ببحر معرفت حلال و
 حرام و اصول و فروع دین و شریعت و سنن و مسانید و حفظ شریعت
 مبتدعه به رد شبهه لاین حل حیله لاین خلقه کشف و اعلام و
 شریعتی و اهلنی اعیان عوامه تعظیم و تجلیل امر بالمعروف و نهی عن
 المنکر بونلر علمایه فرض کفایه در بعضی اقامت ایتمکه بعضند
 ساقط اولور بر تکلیف دخی وارد در که ملوک و وزرایه و اجدد علما
 عوامه لازم دکلر اقامت حدود و استیفای قصاص مسلمانلر
 سفر و کزار ایدو جک بونلرین مشقتلر دن امنی معاند لردن حقوق
 مسلمینی تخلص مظلومه نصرت اغنیاء مشند و طیفه زکو تدن
 فقر حقنی تحصیل بونلر و امثالی ذمت پادشاهید واجب متعین د
 اعراض ایدو سه یوم عرضد جواب اعدادنه و حضور حلقه احتیاجه
 محتاجد پادشاهه اول واجب اولان بودر که کند و ابله رعایا بیند
 واسطه اولغه صالح بر وزیر اتخاذ ایدو که رعایا مهتابه اکامر اجعه
 ایدوب پادشاهک تعظیمند و حفظ ناموسد تقصیر اتمیه که قلو
 ناسد جلالت قدر سلطنته ضرر کلیه که قدر سلطنته کزنند ایرشیک
 قلوبدن واقعی کیدوب پادشاهک کله سندن نفاذ اولما مغله هرج و مرج
 اولور و زدا امور خسیسه دن ترقع ایدوب بیع و شرادن خلقه بذله
 و لطیفه داحتواز ایدو کمال انقباض دخی مذموم اولوب خیر الامور
 اولو ساطها ابله عمل کر کرد پادشاهک و وزیرک مرکبی و مسکنی و مقر
 حکومتی و سایر احوالی رعایا دن نمناز کر کرد حسن اعتقاد و حسن
 همت صاحب اولن واجب **باب سابع عدلک منافعی بیانند**
 معلوم اولو که وصف عدالت ابله سلطنت سعادت عظیمه و صف جور
 ابله شقاوت و جبهه دد سلطان عادل قیامتد سایه عرشد در
 دنیاده مستجاب الدعوه دیر و ذینه بفق عبادتد کلامی دوا دادی
 شفا دد ابن عباس حضرت بونلر دن منقولدر پادشاه الله تعالی حضرتک
 روی زمینده عزتی دد استخفاف ایدن مظهر مذلت اولور دینی قائم

اولور انوشروان بزجهره پادشاهلوك عزتي دَر ديو سوال ايندكده
 خلقك اطاعتی ايله درددی اطاعتی تيله اولور ددكده خواص و
 عوامك محبوبي اولمقله اولور ددی هر صباح كه پادشاه مقام حكومت
 جلوس ایدر صباغ جانبته ملائكه صول جانبته شياطين او تور و ب
 ملائكه عدله و خيره سوق ایدوب عدل ایدر سك نجات چور ایدر
 هلك و نادر مقرر دیور شياطين ظلم و شره سوق ایدوب نقدی كور
 مرادات نفسکی ویردیور اگر كلام ملائكه به تابع اولوب عدل ایدر
 عمره و مالكنه خیر و برکت نازل اولور اگر شياطينه تابع اولوب
 جود و ستم سمنه كیدر سه خط و غل و نازل اولور علما دیمشلك پادشاه
 سلطان اسمنه اول زمانده مستحق اولور كه عدل ایدر جود ایدر سه
 متغلب جنا و اولور زیاد ایدر امارت اوج خصلت اقتضا ایدر
 شدة مؤاخذه ده استیعال ایتك اوزده بری ملائكت لكن شرع مقتض
 اهلان ایتك اوزده بری سخا حدیث شریفه وار دد عدل برکت اینجا
 ایدر جود عمری نقص ایدر نیجه دفعه ذكر اولندی حضرت موسی یارب
 فرعونه دعوی الوهیت ایدنیجه رخصت نه ایچون ایدی ددكده ندا
 كدیكه بلا دمی معمور ایدر ایدی عبادم سایه سنده امن و استراحت
 اوزده ایدر سلطنت عسكركه عسكركه ماله مال عمارت عمارت عدل
 و حسن سیاسته موقوف اولدوغی و هله اولاده معلوم اولمقله بیا
 احتیاجدن مستغنی در و صایای اسكندر ده رعایایه احسان ايله
 مالك اولوب مختارینه ظفره سعی كر كدر رعیت پادشاه خالوند
 بر كلامی لسانه كورد مك جایز اولیحق فعله دخی كورد و لوسعی ايله كه
 لسانه كلیه ناكه فعلارندن امین اوله سن ملوكك عقلی اولدركه
 رعایا طاعتنده وجود ندا ایدر زیاده ایدر اشراف ضبیطی محبت ایدر
 عوام ضبیطی قهر ايله ارازل و اسافل ضبیطی مهر و نجر ايله حضرت عمر
 منقولدر سلطنت ملائكت كرك من غیر ضعف قوت كرك من غیر
 ضعف معاویه ایدر بر محله كه دكك و فایده قلیح چیقاردم لسانه
 و فایندن محله دكك چقاردم پادشاهه تمام ضبیط نذر دیور
 جواب ویردیكه خواص رعایا قلوبنده پادشاهك كمال خوفی ايله صد
 محبتی جمع اولمقدار و عامه تك قلب پادشاهیده هر انصاف هر انواع

غضب

غضب احتمال ویردیور حضرت عمر ابو موسایه باز دیور حضور
 ایکی امر كلسه بری الله ایچون اولسه بری دنیا ایچون اولسه الله اوله
 امری تقدیم ايله زیور دنیا ایچون اولان فانی آخرت باقیدر فسقه ی
 فایت تحریف ايله چارمیخه اولسون لور مرضای مسلمینی عباد ايله قبول
 ایچو طوب امور فقرایه بالذات مباشرت ايله سندن انلوك بیرین
 نهایت الله تعالی ایچارندن تمیز ایتیش اولجوان کی اولمه كه بر وادی
 لطیفدن پکوب انواع ازهار می مشتمل ایکن طیبانی ترك ایدوب ایچو
 زهر یوب هلاكنه سعی ایلدی عامل فساد اوزده اولیحق رعایا دخی
 فساد اوزده اولور ضابط عباد اولان مضبوط اولیحق ضبیط و تسخیر
 امر عسیر در حاکمك شقیسی اولدركه رعایا سنی شقی اوله امرانك برامز
 علما دن بعید اولاندرد علما نك برامز امرایه یقین اولاندرد **حکایت**
 اولنور داود بن عباس عدله موصوف بر پادشاه ایدی بر کون مرض
 قولیجه مبتلا اولوب اسمانه متوجه اولوب یارب اکر نیم جمیع عمرده
 حرام یوب رعایا دن مال حرام المذموم معلومك ایسه بنی بوبلادن
 قور تارمه و اکر نیم بوانه کلنجه یه دك حرام دایره سنه او غرامد نفم
 معلومك ایسه بندن بوبلاری دفع ايله ددی مرضندن بفضل الله
 اول ساعت خالص بولدی جدم مرحوم سنان افندی مسعود
 اول آدم كه بر ذیله ايله متهم اوله اکر غیر واقع اولوب ثلث اخیر
 درگاه حقه توجه ایدوب الطابرة ساحه م سكا معلومدد دیمكه
 قادر ایسه دولت انك اکر عباد الله بینك متهم اولدقد نضركه قضا
 واقع اولمقله حضور حقه دخی دعا و رجایه یوز یوقایسه اصل مصیبت
 عظیمه بودر دیور ایدی **حکایت** اولنور بعض امرا اوج كاغده یازوب
 برنده كظم غیظ ايله سن مخلوق سن خالق دكلسن برنده عدل ايله الله
 امری بودر سندن قیامتدن عدل استنور عدل الهك روی و میور
 مینر ایدر سموات و ارضین عدله طور ددیوب بوكا عدلرك
 خدمتكار لره ویروب غضب ایدر كم زمانده بونلری برجه برجه
 امله ویردیور ایدی **باب ثامن افان ظلم بیاننده در حق**
 تعالی بودر و اما القاسطون فكنا نوا بحهم حصا قاسط جور
 ایدیحی دیمكدر حضرت بر حدیث شریفه بودر الظالم ظلمات یوم یوم

بر حدیث شریف بر ساعت جور آتش بیلوق معصیتندن اشد در بر
 فی الحقیقه عاصی نك عصیان کنده و نفسنه مقصود در ظلمك ظلم
 رعایایه ساری فقرای رعایا دن هر بر نك خانه سینه جادی اولور
 بر ساعت ظلمك حالی بویه اولیحق جمیع عمری ظلم ابله کچن ظلمك حالی
 نیجه اولور و بیل للطفیقین این کریمه سند حسن بصری بو ترازو ویکله
 ظلم ایده نك حالی در یا اخذ و مال و عقار و تحریب بلاد و دیار
 ایده نك حالی نیجه اولور اهل تجربه دن منقولدر پادشاه حسن نیت
 صاحب اولوب عدله نیت ایدرسه همان مملکتده حکمی ظاهر اوله دوش
 غضب و وسعت نمایان اولور اگر سوء قصد ایدوب ظلم نیت ایدرسه
 فخط و غلا ایدرتخم ارضه القا اولوب حضاده کلنجه سکان آفتی
 وارد راعظمی پادشاه ظلمیده بر کسسه فرق حیوان قتل اتسه قلبی قره
 اولور خلاف شرع شریف فرق آدمیادورث بو ذ آدم قتل ایده نك
 قسوت قلبی اولوق کرک بو محله بر دقیقه وارد در قتل حکمی قتل حسدی
 اشد در حنا بر آدم قتل اولسه بر ساعت الم چکر بعد راحت اولور
 اقرار کسسه ضرب اولسه مالی اتسه اولادی یتیم فالسه غنی اکر
 فقیر عزیز ایکن ذلیل اولسه بونی ایدن نیجه قتل آتش اولور هر نفسده
 نیجه حسرت سبب اولور حدیث شریف بر پادشاه که ظلم نیتی ابله یانه
 اکاجت حرام اولوب بر منادی الهی ندا ایدر که ای بر امر حاکم بر
 سیزه مظلومه نصرت ظالمی دفع اظهار عدل امر ایدم سز اغنیای
 فقر و تضییع مظلومین و رعایا با تمکله جمع مال ایدر بکر عز و جلال
 حقین سز انتقامدن عاجز دکلم و بیل اول عبد عاجز کیم عنایت رجا
 ایدر کی الله خصومت مقامند فضل بن عباس عالمك عمارتی دور
 نفر ابله در علما امر اغنیای غرات بونلو صلاح اوزده اولور سه خلق
 صلاح اوزده اولور فسادده اولور سه خلق فاسد اولور علما حرام و
 حلالی بیلور لر علما ابله عمل ایتمک عوام دخی شبهه به دوش اغنیای زکوة
 و بر مکله مأمور اولدیلو و بر مدکاری صورتده فقر اضایع اولوب
 نیجه فساد ارتکابی لازم کلور امر عدل و انصافله مأمور لو در ظلم
 ایتمک فساد عباد ظهور فساد خراب بلاد لازم کلور غرات جهای ابله
 مأمور لر در ترک ایتمک دشمن جرأت ایدوب احوال رعایا مختل

اولور امدی حسن عدل طول عمر و سعادت دنیا و آخرت و قبح ظلم
 قصر عمر فی الدنیا و الاخرة فلاک و خسارت اولدوغی معلوم اولدی
 العارف بکفیه الاشارة جانکه نه لایق کور رسک اکا اقدام حیات
 ابله **باب ناسع عفو سلطان متعلقدر مقتضای شرع و عقل**
 و مستغای دین و عدل بودر که پادشاهلرک عفو میلاری عقوبته
 میلارندن زیاده اوله ظاهر حالده عجز لری عدم قدر تلی بوق که
 اکا حمل اولنه مراد ایدر کلوق اتمک اکر نده نهایت عفو خصایل کرامت
 الی هذا الان ظلمه بر فرد السنه اخیارده خیر ابله مذکور اولمشور
 عفو و عدلیله مشهور اولنار ذکر جمیل و دعای خیرله مذکور اولدوق
 و اصل مرتبه ظهور در تکبر و غضب عقل آفتی در ازل عادتند
 غضوب آدم شیطان کیدر عفو و لطف سبب رحمت الهی در صاحب
 انبیا و مالوئیکه تشبیه اولنور اهل حسب و شرف اولان غضبی محکمه
 ایدر حدیث شریف وارد در یوم قیامتله میدان عرصاتده محض
 خالق کائیناتده صفا صفا طور لدوغی زمانده بر مناد ندا ایدر که
 الله تعالی اوزرنده حتی اولان کلسونلر حقولری و بر لسون جمیع عالم
 با شلوق اشافه ایدوب بزم الله تعالی اوزرنده حقن اولوق نه ممکن
 نك الله تعالی نك بزم اوزر بزمده اولان حقنک جوان و یره لم ندا
 بر نیجه کره مکرر اولور هیچ کسسته جواب و یرمز بعده مناد بیات
 مراد ایدوب دنیا ده خصمند خذ متکا دلورندن عفو ایدر کیملور در
 کلسونلر رعایا حاکم حکیم اولوب محل مناسبتده غضبی وقت لا بقنده
 اولدوغن بیلیمک طاعتنه میل و امره امتثال ایدر لو خلافتنه معتقد
 اولیحق مایوس اولوب فرار و شکایتنه شروع ایدر کیدرک فتنه به
 مؤدی اولور ذیرا السنه خلقه دوش هر کس غیبت و مذمت
 ایدرک حجاب مرتفع اولوب بو وضعه نیجه بلا ترتب ایدر شخص
 واحد بو قدر آدمک طاعت و انقیادی طلسم کی بر قضیه بو ذم
 کر کدر نظر انصافله نظر اولسه سلاطین و وزرایه عفو واجبدر
 ذرا غضب لری نافذ اولقله رعایایه هارک و ممالک فساد طار اولور
 رعایا دو کمک جایز عفو ابله عمارت ممالک محکمه غضب ابله طهیر
 طرائق و مسالک قابلدر مأموندن منقولدر اگر خلق عفو و محبت

در
در

بسلا کاهی نیم حضور مه کلمه وسیله اتحاد ایدد لودی حضرت
 عمر ایلد بر کسینه حقند پادشاهه شکوی اولنسه استیصال ایتوب
 استقصا اتمک کرکدر اذاجاء کمر فاسق بنیاء آیه کریمه سنده بیان
 اولنشد جایز که کذب و عداوت و طمعدن ناشی اوله امدی بانی
 ایلد یقینه و اصل عجله ایدر سه ندامت و خجالت حاصل او کور واقع
 مستحق قتل ایسه نه فوت اولور و خلاقی ایسه بعد القتل احیایه امکان
 اولماز حدیث شریفه وارد در حاکم عقوبتده خطا اتمک د عفو ده
 خطا اتمک اولی در صاحب بن عبدا ایدد بر کون بولده کیدد ایکن
 کوردم بر آدمک اطرافنی بر الای خلق احاطه ایتمش هر بری قتل
 واجبدر دیوسو یلر لوبولور دن سوال ایتدم سبب و جواب ندد
 دیدم سببن بلرز د دیلر باب **عاشر ذخایر سلطان**
بیاننده در پادشاهارک کتاب و ادخار ایدد جکلی ایشاند
 خیر لوسی ندد علما اختلاف ایتشار در مقدار بومبخته تعرض اولنشد
 غفلت اولنیه بعض علما کوز ذهب و فضه در دیشلر زیر اصیان
 عرض قضای حقوق صله رحم معیشت معاونت موقوفدر بر صورت
 بذل و صرف و سخا و کرمد در والا حرد در نه نفعی اولق و ادمولانا
 جلال الدین روانی قتی خسیس اتمش اعتراض ایدناره بر موجود معدوم
 ایتنک خطی ندر دیر ایش علما دن بری بوبر اعدام در که پنجه امیر ایدد
 وسیله در عینی جلیس اولیجی نفی باطل اولور دیو جواب و برمش بعض
 علما کویلر در دیشلر ظاهر سلطانه عدوا کسک اولماز صولک عدود
 امن یوقدد پس کویلر اصحابی مال و عیاله حرصلر ندد دفع د شمتده
 تقصیر ایتن لور عرب حربه عور قلوبن بیلد کولر لور که غیرت و حیثیت
 اهلان و مسامحه به مساعد ایتیه بعض علما قیودر منافعی جوقدر
 دیشلر بونک رکاکتی بودر که زمان و سعته اقبال زمان فخطاده
 ادبار ایدد بعضیلر دوه در دیشلر بونک دخی منافعی بی پایان در نه
 صاحبی ایدد اولوب مقتدا اولور ایسه مشفع اولور والا منافعی
 ضایع اولور بعض علما آتدر دیشلر بونک دخی منافعی معلوم نهایت
 بر مالدر که ینه ماله محتاجدر بعضار جواهر در دیشلر بونک دخی
 قوت قلب اولوب پنجه منافعی متضمن اولدوغی معلوم نهایت التفات

سلاطین ایلد رایج اعراضلری ایلد کاسد اولور بعضیلر قولدر دیشلر
 بودخی بر مالدر که بر برین پیر احسان ایدر سگ مالک دو کور ایتن اسک
 قتلکه قصد ایدد لوفوی بومجله قرار ایتشد در ذخایرک خیر لوسی علما
 واعنقاد اخوان صالحین در باب **حادی عشر بعض سلاطین**
کرامک معمر اولد قلوبنیک سری بیاننده در بو حکمتک بیاننده علما
 اختلاف ایتشار در اتفاق اطباء بونک اوزدینه در که پادشاهلر اکل
 و جماعه اسراف ایتنکه قوی غریزه به انجلا و طبیعته انطفاء کلور
 فی الواقع بو کلام طبیعته ارجاع بولنده بر سوز در دهر یلر مذهبید
 محمدی کلامن کورده لم اگر ایتنا دیدکی واقع اولسه عرب طایفه سنده
 معمر آدمک نهایتی یوق بر تحیف عربی کوردر سن بر کجه ده الی فرسخ بول
 بودر کثرت اکل و فرط جماع بولنده ینه یوزیکرمی یوزا و توز یاشر
 اعتقاد مسلم سلطان کونین اولادندن جعفر صادق قولنه موافق
 کرکدر که آنلور دن سوال اولندقد بومسئله به جواب و برمشلر که بونک
 اوج سببی وارددر بری تعاضی ظلم و فساد ده تجاوز لوی حکم الهی خود
 بونک اوزدینه جادی اولمشد ظلم عمری نقص ایدد و ایکنی دنیا سنجی مؤمن
 و مبغوض الهی ایکن بونلر دنیا به میل و تعشق ایتنکه رضاء اللهه مخالف
 ایتمش اولور حق سبحان و تعالی ایلد مقام معارضه ده اولانک مال حالی
 معلومدر اوجنی بد دعا کثرتی ظاهر دعاء مظلوم مستجابدد توجه
 قلوب و هم علیه اجتماعی تر یا ک مجتهدر حضرت یسور رجاعت رحمت
 هر بقعه البته بر مستجاب اندعو آدم بولنور بس ظلم و تعدیسی جوق
 اولمغه عباد و بلاد در کاه خائق العباد شکوی و فریاد ایدد لازم
 کلود حق تعالی هلاک ایلد بوکلام امام جعفر در بومضمونه مؤمن اولما
 تجدید ایمانه محتاجدد فی الواقع روی زمین ده صلحا و ادر که کوردر
 یغور یا غوب بر دن نبات ظهور ایتنک آنلرک دعا و خیری ایلد بعض
 علما دن منقولدر بیوت عباد رانده صفای نیاتله اجتماع اصوات اکلر
 عقد ایدد و کیشیانی حل ایدد بعضیلر دیشلر هر کسک رزقی عمر نه کوره
 تقسیم اولنشد بونلر خزینه رزاقدن رزق لربن دفعه المغه عجله
 ایلد استیصال اولنور لور غیر یلرک رزق لوی متفرق اولمغه و اصل
 در قاری جهتن مظهر مملکت اولور در فی الحقیقه مأمون سطوع اوزد

سیرایدی برجامعه بر پیر منحنی ادای خدمت فراشت ایدر
 کور و بگنود و بوماده دن سوال ایتد که پیر جواب مشروحی
 و بر بیک مامون بو پیره و افر قوری باغش پیرایدی بو مبلغی
 الودسم و زقم منقطع عمر منتهی اولور خزینه دن تعیین بورد
 بومی بشرایقه الین دید و کی مسعود اولمشد بعض علما دیمشدر
 سلاطین ملک بکا منحصر اولسود و اوغل بابایی بابا اوغلی بسراد
 برادری و افادی قتلدن تحاشی ایتنر بو قطع رحمد حدیث شریفه
 خود عقوبت الهیه به اشد استحقاقه مستحق اولان یکی آدمدر
 ری قطع رحم ایدن بری عباد الله بغی ایدیسور لمشد الحمد لله العزیز
 الفقار سلطان سلاطین اقطاد اسکندر و قار کردون اقتدار
 پادشاهن سلطان احمد خان عالی تبار ابی الله وجوده الی یوم الحشر
 و القرار بو مسئله سلوکدن تحاشی و فراد ایتمکه امثالند مستثنی
 و ممناز خصوصاً اجداد اجماد ببنده متفرقه و متعین و سرفراز اولمشد
 من کان مع الله کان الله معه بعض علما دیمشدر که مؤمن بنیان الهید
 پادشاه اول بنیانی هدم ایتمکه حق تعالی قصاص ایدد بعض علما دیمشدر
 بونلرک موتی خلقه سبب اعتبار اولمق اچوند اعجاب اشیا موت ملوک
 بقای فقر اولدوغی مقدمایان اولمشدر پس بونلرک اسباب بقا و فقر
 موجبات فنا نه ایتد ایکن بونلرک موشند استدلال اولنور که موقه
 الله دن غیری دافع و قضای الهیدن قطعاً خلص و مانع یوقدر **باب**
ثانی عشر سلطان او زربنه خروج جدمع بیاننده در مذهب اهل سنت
 و جماعت بود که پادشاه ظالم اولدوغی صورتده بیه طاعتن خروج
 جایز دکدر رعایا به اطاعت واجبدر ذرا لها ما کسبت و علیها ما اکتبت
 مفهوم شریفی اوزده هر کس کند ویر ایدد مکربین مبین حکم حق معینه
 بر دین اظهار ایدد اولباید اطاعت جایز دکدر سایر امورده حق تعالی
 دفع ایدنجه صبر کرد حق تعالی قیامتده الزام و اختتام اچون امهال و
 استدراجی عادت ایتشد رانراهما لسان نوریمهل و لایهمل اکثر وافر
 و معتزله و مشبهه مذهبلی بود که خروج علی السلطان جایزدر
 مثلاً ظلاً ربع دینار الله اطاعت جایز اولماز دیر لرحق مذهب اهل
 سنت در که خروج علی السلطان فتنه عظیمه در ضرر اعلی رفی اچوند

ضرر ادنی تحلی مشر و عدد رعایا پادشاهدن خوف ایتک پادشاه رعایا
 خوف ایتکدن خیردر پادشاهک منافع کثیر سی بایند ضرر قلیلی
 بارانه تشبیه اولمشدر که عامه عالم منافع اولوب صاعقه و سبیلند
 بعض آدمه لارک اولوب اهل سفر و ویرانه خانلر اصحابی متضرر ایتنر
 ینه خیر محضدر روزگار کبکدر بچرده اولان سفایینک بعضی منافع
 بعض متضرر اولور دمیوه لور دو کلو و یا این جمله اکثر اولغله خیردر
 دینانک جمله سی نعیم اولسه جنت اولور که بعض علما دیمشدر که خلقک
 هموی جزوی پادشاهلرک کلی در خواطر پادشاهان ادنی شی ایلله
 دنک پذیر اولور عقل و شرعه مخالف وضع ایتدیکجه علما و صلحا
 و پندایله منع و دفع ایدد لور پادشاهلر دخی حمل سلطنتی استقلال
 ایتمه ذیرا مؤنتی جوق اولانک ظاهر اجری عظیمدر **باب ثالث**
عشر متقضای امر سلطان بیاننده در پادشاه خلاف شرع مطهر
 بر نسنه امراته خالق امریله مخلوق امری جمع اولور ظاهر الله امری
 حقد و الحق الحق ان یتبع پس پادشاه امره اول زمانده اطاعت
 واجب اولماز اتمک کرکدر تقل و دفعه ساعی اوله معصیت خالفده
 مخلوقه اطاعت اولماز رضای مخلوق سخط الهید نجاته سبب اولما
 تکلیف الهی بو مقوله بهانه ایلله ساقط اولماز اکا مخالف ایتدوکی
 صورتدن قتل احتمالی اولور سه و پادشاهک مخالف ایدد فی قتل
 عادی اولسه نظر ایدد تکلیف ایتدوکی حرام ایسه جایز اولماز قتل
 ایتدوکی صورتدن قصاص لازم اولور اگر قتلک غیر ایسه اطاعت
 جایزدر دیمشدر نهایت اقر اولور ضمان لازم کلور مثلاً عامل و حاکم
 پادشاهک امری قتل حرام ایدد و کتی بلیسه لور امر سلطان ایلله اخری قتل
 جایز اولماز قتل ایتدوکاری صورتده پادشاهه نسنه لازم اولما کفا
 و قصاص مامور لازم کلور ورنه مقتول بخیر و راستر لوسه مال
 آلور لور قصاصد عفوی ایدد لور استر لرایسه قصاص ایدد لور زیر امر
 مخلوق اچون خالق اغصاب ایلدی معصیت الله پادشاهه اطاعت
 ایدوکی آخرتدن دنیایی ترجیح ایلدی پس بوجمله مجازات اولنور
 پادشاهه الله امری اوزده عدل و انصافله حکم امر اولمشد خیار
 ایتدوکی زمانده امری خیر اعتباردن ساقط اولور اگر ما مومر

اولئان قتل حرام اولیوب حق اوردن قتل ایتد وکنه معشقا اولسه باور
 بو قدر خلا فی ظهور راسته کفادت امامه لازم کلور ودره مقبول
 مخیر در استر لویسه قصاص ایدد استر لویسه مال آلور لور اگر
 اگر اه اولوب قتل ایتمز اسک سنی قتل ایددم یا جمیع مالک آلور دم
 دیسه هر حال قاتل فاسق اولور کفادت لازم کلور قود ده اخلا
 وارد در بعضا و مباشر بعضا مکرهه دیمشدر بعضا علما امر او مباشر
 دیمشدر سلطان کی تهدید ایتد وکی امری وجوده کوزر مکه قادر اولور
 دخی حالی بودر **باب رابع عشر سلطانک خدمتنده اولما نیک**
کراهت و رکاکتن بیان ایدد حضرت بر حدیث شریفه یور در بادشا
 قریب اولان جرد و ظلمه راضی اولور سه الهدن بعید اولور برکمنه
 که الهی اغضاب ایتمکه پادشاهی راضا ایلده دین الهدن چیقر بر ظا
 قلمنده محبت جا بیکر اولسون دیو کلام حق سوبلده تقصیر ایتسه الله
 تعالی اول ظانک قلمنه اول مقصره عداوت القایده اینه کریمه ده
 ولا تترکوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار یورلد و غنک معناسی
 اعمال سینه لویه راضی اولماک دیمکدر بر حدیث شریفه دخی بر
 کمنه که فاجر آدمدن استعانت ایدد الله در رسولنه خاین اولور
 کلام مشهور در قویزق اول باش اوله یعنی تابع اول مستوع اوله
 نیجه باش قویزق دن اول قطع اولور پادشاهلر بازا رکبده هر سنه
 که پادشاه یاننده رایج اوله خلق اول متاعی کوزدر هر کس پادشاه دین
 اورد اولور لور مکر غایت الهدن قوزقان اولملر اندر خود قلیل در
 امدی پادشاهلر دین و احسان و مرزومه مایل اولق کرکدر که هر کس اول
 اوصاف جمیله ایلده متصف اوله پادشاهلر مصاحبی اولان آدمی رساله
 بنمش آدمه تشبیه ایدد لور خلق اذن قور قرانک خونی خلقدن دخی
 زیاده در اکابر کلانند در اوج نسنه دن سلامت بو قدر بزی
 صحبت سلطان ابکی نسیه کشف راز او چینی تجربی چون زهر اچماک حاش
 قدیمه دندر سلاطین و عصا و حدود الهیه دن متجاوز نه منور
 نه احمق قور اولور لور ای بر امر اعیان قیو بخمار می سیزه سمن صبح تسلیم
 ایلدم لحن بیوب سو دین ایوب یا غن آلوب صوفی کبیر صافی کبود
 قودیکر حضرت عمر ایدد حق تعالی حضرت تارینک بکا احسان ایتد وکی

ولا یتد صلاحی اوج نسنه ده بولدم ادای امانت ظالمی قوت وشد
 ایلده مؤاخذه حکم بما انزل الله مال بیت مالک صلاحی اوج نسنه
 حواله ایلده حق ایلده ویریلده باطله صرف اولیمه خطبه یور دیلر با
 الناس نیم یاننده ضعیفدن قوی اولمز قوی دن حقین آلور دم قوی دن
 ضعیف آدم اولماز شرع اورد مؤاخذه ده تقصیر اتم سلطان خذ
 ایدن ادب و حرمت اورد خدمت اتمک کرکدر **باب خامس**
عشر ادب صحبت سلاطین بیاننده در حضرت ابن عباس در منقولدر
 بکا بابام دیکه چونکه سنی حضرت عمر تنها سنه چا غروب مشاورد ایدد
 اکابر اصحابه تقدیم ایدد سکا و صیتم بودر که اوج خصلته مد او
 ایلده کتم ستر ملازمت ادب ترک غیبت خلق شعبی ابن عباس حضرت عمر
 سکا بر نصیحت ایدد بن بیک آلوندن بلکه او بیک آلوندد خیر در
 پادشاه سنی برادری مقامند طوقه سن قوی مقامند اولد در
 زیاد اولنه نصیحت ایدد پادشاه مجلسنه داخل اولد و شک ده
 دعا ایدد و بانساط اورد اول مقام تحکمه اولوب انقباض کوستر
 خدمت سلاطین ده اولان رضا لویه مغرور و غضب لویه بحضور
 اولماق کرکدر تحمیل ایتد کلرین استشفال ایتیه سوالرین جوابده
 باین ایتیه حکومک ضرری نفعدن زیاده در زیر پادشاهلر
 خیری ایلده اولکی حالکدن تفاوت اتمک بعید در اما ضرر لوی ایلده
 اولکی مرتبه کدن زایل اولوب بلکه تلف نفس محتملدر عقال دیر لور که
 پادشاهلر خاصه سید افضل اولان آدمه مایل اولمز لور ادانی به
 مایل اولور باغ کبی که اشجار شریفه بی کوز تیز قرینده اولان شجره
 صادر یلور **باب سادس عشر متغلبه احوالی بیاننده** در
 بر متغلبه ظهور ایدد بلا ددن بری اوردینه استیلا و برنا و یله
 متمسک اولیوب من غیر اجتهاد خروج ایدد قوت و منعه صاحبی
 اولسه برکمنه به آخری قتل ایلده امر ایتسه و مأمور بغیر حق قتل
 اولند و غنی بیسه قصاص مأمور لازم کلور اگر سبب مشبهه اولور
 حق میدد باطلیدر معلوم اولسه قصاص امر و مأمور اولور مأمور
 حق ایلده بونک فرقی اولد که اطاعت امام واجبد ظاهر و تبادر اولان
 ایتد وکی قتل بحق اولمقددر اگر مأمور بلیوب قتل بغیر حق اولد و غنی ظهور

ایدر سه مأمور معذور در اقامت غلب بویله دکلدر حرامبلر
امرته امتثال لازم دکلدر اگر اه دخی ایدر ایه قتل جایز دکلدر
ایتدو کی صورتده قود ایکسسه لازم اولور بلکه مخالفت کر کرد
اطاعت ایدر سه قصاص لازم اولور **باب سابع عشر**
اهل بغی بیانده در بغاتک احکامی اوج شرطله ثابت اولور بر
اماماری اوله که رای و تدبیرنه تابع اوله لویکی حصاره یا بر دی
سلطانة تحصن ایله یا کثرت عدد ایله قوت و شوکت صاحبی اولور
اوجیحی مخالفی بر تاویل مبنی اوله کرک صحیح کرک فاسد مثلاً
معاویه اتباعی خروجی کی شرایط ثلثه مذکوره دن ری که ناقص اوله
احکام بغی ثابت اولور بغات باغی نک جمیعده بغی یا ظلم معناسنه
یا طلب معناسنه در که امام اوزرینه حکم طلب ایدر لوظلم معناسنه
حدود شرعیتدن متجاوز معناسنه اولور حق تعالی غیر باغ ولا عاد
یور مشدد مذهبیزده اهل بغی مؤمنار در نهایت خطا اوزر در خارج
بونلره فاسق اطلاق ایدر لوظیفه انلر یانندن منزله اخریدد کفر و ایمان
بینندن دلیلن بودر که آیه کریمه ده **وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا**
بِغَیٍّ یور لشددر بونلر مؤمن اطلاق اولمشدر حضرت رسالت پناه ابن عباس
و ابن مسعود حضرت تدرینه بواقتدن بغی ایدر نک حکمی ندر بیلور میسر بونلر
بواقتدن یور دقلر مدعایه دلیلدر امدی ابتداء امام قتله مباشرت اتمک
کر کرد اول قول لئن ایلله قلیارین استمالک و مخالفنرین تسکین ایدر اگر
بعض ظلم و فساد نری ثابت اولور سه دفعنه سعی و طاعت او امر الهیته
رجوعه امر ایدر اگر متعظ اولیوب ابا ایدر لرایسه قتال ایدر من غیر
نضج قتاله شروع اتسه خلق اتباع اتمک کر کردر اثنای مقاتله ده عادل
باغیدر یا عکس بعض اسباب اتسه لوعینی ایلله ظفر بولشنه رد لا زمد
تلف اولور سه قبل المقاتله لئان اسبابی طرفینه رد لا زمد اثنای
قتالده تلف اولانده اهل عدل اهل بغیدن اتلاف ایتد کارینه ضمان بوند
عکسنده یکی قول وار در باغی عاده ضامن اولماز دینلر انلر دناویل
طرفندن در مسلمین ایلله مشرکین کی اولور در حق تعالی عدل اوند مصاحه
یور عدل اوند مصاحه تلف ایتد کلری طلب اولما مقدر دیمشدر
باغی عاده ضامن اولور دینلر ظاهر احکام اسلامی ملزم لور در نهایت

فکر خف

تفله خطای اتمشدر قطاع طریق کی اولور پس ضمان لازم اولور دبر
صاحب تقرب ایدر بواختلاف اهل بغیده در خواجده دکلدر ذیرا
انلر جماعتدن استنکاف و اجتناب خلقی انکار ایدر لشرایط بغات
دخی جمع اولور سه بالاتفاق انلره ضمان مال و قصاص لا زمد اهل عدل
اهل بغیک سلاطینله منفع اولوب طعاملرین سه لرضانده یکی وجه
وارد اهل بغی یکی فرقه اولوب بعضی بعضیک مالن اتلاف اتسه لوهی
طرف شوکت و منعه صاحبی دکلدر ایه ضامن اولور لویجن منهرم اولور
هنوز قتال باقی ایکن اهل عدل یدنده اسیر اتسه لوقتل اولماز بحر حیره
جفا اولماز امام اعظم حضرت تدری قشند شوکتلری منکسر اولماز ایه
اود لوبینه دوشوب قومق کر کردر عورت و صبی مقاتله ایدر ایه قتل اولور
بونلر دن اسیر اولان مجوس اولور عورت و صبی و عید حبس اولماز
ذیرا اهل قتال دن دکلدر **باب ثامن عشر یادشاه کفار ایلله**
استعانت جوازی بیانده اگر مسلمینک قوت و شوکتی ملاحظه اولمشدر
صورتدن اهل ذمت و اهل شرک اتفاق ایدر ب مسلمینه مقاومت اقدار
محتمل اولور ایه مشرکینک اهل ذمتدن استمداد جایز در که مابینک تفرق
اولنه الا جایز دکلدر حضرت رسالت پناهک فعل شریفلر نده اختلاف وارد
بعض غرضانده استعانت ایتدو کی روایت اولمشدر ابن عباس حضرت تدری
مروریدر بدر دن صکره یهود دن بنی قنیفاع دد کلری قوم لکه استعانت
ایتمشدر در روایتین بیننی توفیق ایچون استعانت ایتدی دینلر که مراد
اذن الهی اولما یخه ایتدی دیکدر دیرز مشرکین دن نسا و صبیانله
استعانتده یکی وجه وار دد صحیح بودر که جایز دکلدر اما ناسای مسلمین
بونک خلافیدر برکت دعای خیر کرکی انکار اولماز امام ایلله بونلر که
چیقوب اجر تدری تعیین اولمشه مصالح ایچون تعیین اولنان اچه دت
بونلره حصه ویریلور حضرت رسالت پناه حیانتده کندو لویچو تغییر
اولنان سهم حاله مصالح ایچون معین در امامدن اذن یوق ایکن
چیقوب بلکه امام نهی ایدر ب نهی معلوم لکه اولسه قتال ایتمشدر علی کل
حال حصه ویرلر اما امام بر طریقه رعایت اینک جایز در دیمشدر
باب ناسع عشر هر سینه سلطان و جاب اولان امری بیانده
اقل واجب بودر که هر سینه بار و غراسی اوله غزادن قواغ کلی جایز دکلدر

ولا مسلمین دن منافع غنائمی قطعه واغرای کفاره مؤدی اولور
 پادشاهک عجزه معتقد اولوب اهل اسلام اوزدینه تجا سریده لرمثل
 غزایدر لر دیو لر یعنی خصم سکوت ایتمز هر زمانده هر طرفه غزاو غارت
 ممکن ایه اید و الا باری سنه بی کجور میوب اقل واجبی رعایت اید
 هر سرحدک اهلی کند ویه قریب اولان دشمن ایله مقاتله اید مثلا دو
 ایل عسکر نی عجزه اناطولی عسکر نی دوم ایلنه کوند ریمیه لوبونک ایلک
 سببی وار کثرت مؤنت و مشقت ایکنی هر کس سمتی حالنه اعر فرد الغریب
 کالای مضمونی معلوم مدد و صاحب رأی و تدبیر امر حرب و قید عسکرده
 احیاط صاحبی سردار نصب اولنه اول دخی عسکره تکلیف مالایط ایتیه
 عواقب اموری مالاحظه اید و رک حرکت اید که من صبر و قانی مایتمی
 دیشار در مشرکینه کلیت اوزده هجوم ایتیه لکه عیاذ بالله عسکر اسلام
 استیصالنه مؤدی اوله اگر امام و سلطان تهاون اید سه جمله رعایا
 جفتی لازم اولور **باب العشرین عزین سلطانک حکمی بیاننده**
 مسایل آینه قاضی خاند و قاناد خانینه ده اختلا فی اولق اوزده نقل
 اولمشدر لکن وظیفه من ترجمه اولنقله تفصیلده تحاشی اولندی امام
 زمانک عذری واقامت امور سلطنتدن عجزی صورتند نفسنی عزل
 اتسه منعزل اولور اگر غیر استخلاف ایدوب بعد نقض عزل ایدر ایه
 بالا اتفاق جایز اولما زخرف فتنه وار در امامک تصرفی رعایا یه نظر
 ناشی کر کدر بونصرفده نظر یوقد قاضی نفس عزل اتسه منعزل اولور
 نایبیری معزول اولما ز امام عزل ایدوب اخری نصب اتسه فسق و جنون
 و عجز کی بر علت مبنی ایه معزول اولور قضایه صالح ایکن بلا سبب
 معزول اتسه ایکی قول وار در قفال مذهبی بود که معزول اولیه زیرا
 نظر دکلد قضایه صالح اولان من جهت الله قاضی در مثلامامه خلز
 مبايعه ایتد کدن صکره عزل اتسه لرا اختلاف وار در صحیح بود که
 معزول اولما ز مذهب شیعه بود که معزول اوله بعض دیشار که
 امام بهر حال عباد الله فانی ایدر معزول اولور بوندن لازم کلور که
 پادشاهه بر ولایت قاضی حقند اول صالح ایدی حالا فسق ظاهر
 اولکد یا مجنون اولدی یا وفات ایتدی دیوب اخر قاضی نصب اتسه
 بعد خلای ظاهر اولسه قفال قوی اوزده معزول اولما ز سلطان امام

اعظم و فاتی ایله قضای معزول اولما ز براسلمینه ضرر و تضییع
 احکام وار در امام قاضی نصب ایتد کدن صکره جانب حق قاضی اولور
 مؤنت غیر ایله معزول اولما ز امام براد منی بر طرفه سردار ایدوب
 قضا توجهنه اذن و بر سه کذر و اهل قضا دخی اولسه توجهی صحیح
 اول سردار زمان تعیین شرایط استحقاق اولوب صکره فسق ظهور
 اتسه معزول اولما ز اما قاضی بونک خلافتند در فسق ایله معزول
 اولور زیر سردار عزلنده فتنه وار در هر خ و مرجع مؤدی اولور بعض
 علما فسقله سردار دخی معزول اولور دیشار بون معتزله مذهبی در
 خلق مبايعه برقیله بر آدمی امام ایتمشکی عزل مراد اتسه لرمعزول اولور
 اما بر قاهر کلوب قهر اتسه معزول اولور قفال فرزند دیو که اما قهر
 اخرون قهر حاصل اولیجی امامت مرتفع اولور اما مبايعه برقیله اما
 اولیجی جانب حق امام اولمش اولور صکره خلق عزله قاناد اولما ز لور

کتاب کتابی و عشرین

سردار و زارت بیاننده داون دورت بابی مشتملدر **باب اول**
 و زارتک فضیلتی بیاننده در عرب دیو که و زارتک امارت ثانیه
 بلکه امارت کند و در ریاسته تواضع سیاست طریق در اکرم ناس
 مظهر هدایت و تجربه امور ایله معروف دیانت و امانت ایله موصوف
 کر کدر مامون العیوب رشوت و مواضع دن طاهر الحیب کر کدر
 پادشاه لویه رعایا بینند واسطه در واسطه کذب ایدیک قیور
 باطل اولور پادشاه لور کونش رعایا قاناد و زرا عالی طاغاره تشبیه
 اولمشدر اگر طاغرا اولسه کونش قاناد اوستنه دو شوب بوم واحد
 ایدد ایدی و زرا رعایا دن بلای دافع و امر لورین اصلاح ایدر لور
 حضرت حدیث شریفند یور حق تعالی که بر پادشاهه خیر مراد اید
 و زرا صالح احسان ایدد اولمشد و غنی زمانده تذکیر ذکر ایتد کی
 زمانده اعانت ایدد و زارت دخی ایکی قسمدر بر پادشاه عاقل عادل
 و ذری اولق وار بو غیتمند بر دخی بر ظالمک و ذری اوله بونک
 و زارتی فساد دنیا و اخرت و دینارده خسارت و ندامتد حکما دیشار
 که و زرا ایکی یوزدی آینه کی کر کدر بر یوز ایله پادشاهه وجه آخر

ایله رعایایه نظر ایدره لو باب **ثانی خضر و زارت بیان**
 حضرت بر حدیث شریفه میورد بر کسسته که باب سلطانیه قریب اولسه
 مفتون اولور وزیر را کب قیله تشبیه ایتمش خلق اندن خوف
 ایدر لو آنک خوفی نیجه مرتبه زیاده و زارتانک غایت خوف ایدر چکار
 پادشاه ملکنده استقلال و قرار ایدره اولوب اعدای دولت
 مغلوب اولدوغی زمانده در وزیرای فرس ملکنده قرار مشاهه ایتسه
 اطرافنده تهییج فتنه ایدر لو ایدر که پادشاه اکا مشغول اولوب
 وزیرایله تقید ایتیه خواطر و زارتانجه امورایله مشغول میوند
 رعایا اندن غافلده **مصلح** ای آری صاحب السلطان فی تعب
 پادشاهدن حرام زاده بی قتل صدد راتسه رای وزیرایله در
 اطلاق ایتسه اشارتیه در دیر لو عدل ظهور ایتسه پادشاهه ظلم
 ظهور ایتسه وزیره اسناد ایدر لو عامه خلقی ارضا محالدر هر کس
 کند و امیرین بیلور خلق بوندن عدل عمری رجا ایدر لو امارعایه
 حضرت عمر سیرتی کند و لرده توق **باب ثالث و زارت صالح**
کیدرانی بیان ایدر و زارت تهذیب اخلاق ایتمش مجرب امور علما
 ایله اختلاط ایدر و هر بوندن مستفید اولمش انصافله متصف
 آدم کر کدر و زارت رعیت اچون اولوب رعایا و زارت اچون
 اولدوغنی بیله مثلاً راعی قیون اچوندد قیون راعی اچون دکلدر
 طبیب مریض اچوندد مریض طبیب اچون دکل وزیر اجیر در خدمتی
 حفظ اسلام اجر قی فردوس و دارالسلامد راعی نیجه حفظ
 اغنام اچون ایتسه وزیر دخی حفظ انام اچوندد قیون راعی حفظ
 ایدر سه اجرت مستحق اولور ضایع ایدر سه ضمان لازم کلور زندا
 ملا متاع مجبوس اولور کذلک وزیر حفظ مسلمین ایدر سه سعاد
 دارین ضایع ایدر سه خسارت دنیا و الاخره وزیر ذات و صفات الهیه
 عالم کر کدر که حتی باطلدن فرق ایدر و یا ضلله تهذیب اخلاق ایتمش
 ادب کر کدر رعایای دخی تهذیب ایدر اصلاح نفسه قادر اولما
 اصلاح غیره قادر اولدوغی مثلاً مومر شعله دار اولما بحق خانه و ضیا
 اولدوغی اکثر سیر ملوک و امرای متقدسینی اوقیوب بویا بدن تالیف
 اولنان کینی مطالعه ایدر و هر امرده مشاوره دن استیحا ایتیه خیر

لو در که

اینها حضرت جبرئیل واسطه سیله مظهر وحی ایکن مشاوره ایله امر
 اولمشدر شریعت معیار ملکت و میزان سلطنتدر نفسنی و رعایا
 میزان شریعت ایله وزن ایدر مقبول شرع شهید در خیر دنیا و آخرت
 شریعت سلامت دین و دنیا اعتدال و انصافده در عالی همت عظیم
 العطا کر کدر علو همت معنایی بودر که هر امر که اشلیه هر حاکم که
 نصب ایدر اولو لکن نهایت مراتبه طالب اوله عفو و رب عظیم
 اوله اخذی قوی اوله حمایت فقرا و بذل نفس ایدر سستی حسن ایدر
 اوله مبتدع هرسانده مذموم هر انسان قتلده مبنوضده دلاور
 اموره مقدم حبیب و نیسب کر کدر قلوب و قوی اوله عقیف
 متودع کر کدر مفسدات دین در جلیم اولوب خدم و خشنی مراعی
 کر کدر اطرافده جاسوسلری جناب حق ایله معامله لهور لغور
 ما لا طائل تحته دن مصون اوله امور شرعی تقویت مجالس علمایه
 اولوب تقرب ایله تقید و لادنه ادب و مدارسه علومرایله امر ایدر
 کاهی علمای جمع بحث علی اچون بروقت تعیین ایدر هر برینه مرتبه
 استحقاق و بره احسانده تمیز ایدر احسان ایتدوکی آدمه محبت
 منعم الیهک محسنه محبتدن زیاده اوله ذیرا محسنک لذتی
 فاعلیته منعم الیهک انفعالیته در اهل قرآنی جمع ایدر و خانه
 فلاوت ایتدور محدثین خانه سند نقل حدیث ایدر لو علمایه بذل
 احسان ایدر که ذکر جمیله سبیل قیامنه دکل باقی اولور اثار
 کر کدر مدرس کی قابخانه لو کی خانقاها لو کی کلامی فصیح شکی
 ملح صوفی بلند خیراته مایل مراتب خلقی عارف کر کدر حضرت رات
 بنه المصلحه کافره و دای شریفان دو شمشاد در حدیث شریفه کر کدر
 کلسه اکرام ایدر که سوره مشدر کلمات اکابر دندر اخوانی تعظیم ایتمش
 مروتی و حرمتی سلطان و وزیر و رؤسا تعظیم ایتمشک دیناسی علمای
 تعظیم ایتمشک اخرتی کیدر حضرت عایشه دن مرویدر بر کون سائل
 کلدی اتمک و بر دیلر بر شکی لطیف آدم کلدی اوکنه سفره کتور دیلر
 اردنه یصدیق تو دیلر سببندن سوال اولندقد حضرت هر کسه
 مرتبه سنه کور رعایت ایت یوردیلر **باب رابع**
و زارتی موجب اولان اسباب بیانده در سخا و سخا صبر

تواضع شجاعت عفت البعد عن القبايح حکما دیشو که بویدی
 خصلتی جامع اولان آدمک و ذارقی بالا مستحق قدر بو اوصافند
 خالی آدمک و ذارقی بالا تفادیر دولت قافل واجباتدن دولت
 جاهل همکا تدند زمان جاهلیتده بو اوصافی جامع اولیان آدمی
 و ذیر اینز لرایدی سلطنتک و ذارتدن امتیازی بودر که اسباب
 سلطنته بونلر دخی منظم اولتی کر کدر سخاسی اولیان آدمک حمد و ثنا
 و خیر دعاسی ملکنده بقاسی اولماز امام اعظم حضرت توری ایدر سخاسی
 اولیان پادشاهک نوال ملکنه منظر اول ذرا سخا اولمایچی کسینه
 میل اینز عسکری متفرقا و لود دشمنی طبعه دوشرد و رای و
 عفت و قدرت و کفایه و شجاعت و حلم و صبر و تواضع صاحبی کر کدر
 هر امرده غصبی مورث ندامت اولیه احق اولان آدمک اموری ضایع
 متکبر عندا لناس مبعوض قلوب متفرق اولور جبان آدمک تدبیر
 اولماز مفسد و منهتک آدمک و قاری اولماز حفظ دین صراط
 مستقیم در ملک و بقا حیوة و سلطنت و ذارت جمله دین اچوند
 نجات دینک مرجع و مآب دینه در امور یاری بانه تقویض ایدر
 حقیر آدم تسویه امور و عاجز اولور عاجز اولیچی هر امرده معایت
 اولوب وقاری ساقط اولور صابر اولمایچی غایت امور و اصل
 اولماز کلام ذکر و انشاد و ایکسی از دواج ایدیکان انباج مقرر در
 و ذیر سماعت نفس صاحبی کر کدر غیرده اولان حقوقی طلب ایتیه
 ذمتده حقوق ناس و ارایسه ویره خلقدن از دوده خاطر اولدیجه
 تحمل ایدر مثلا خسته لکی عیادت اولنسه سفر دن کلد که زیاده اولنسه
 برآمده سوزی کچه سه احسان ایدر کی آدم شکر اتمسه قیون استدر که
 آدم و بر مسه بونلره مساهله ایدوب غضب اتمک کر کدر سعادت
 سیادت زلتی عفو خلتی ستر خلقی رعایت اچون ویرلمشدر ابوالامور
 دخی بخره مبتلا اولمغله بعض و ذرا ایلر مخفی مصاحبت مراد ایدر که
 امتناع ایدر لور بر کون و ذیره سیادت پیر لور بخرمه تحمل ایدر نه
 لایقدر دگر بر جمهر دن منقولدر سر عسکر اولوب سد تقور
 تدبیر مملکت اتمک بر آدم کر کدر که اولاد و خصلتی ثالثا یکی خصلت
 رابعاً بر خصلتی جامع اولر دوشر خصلتک بر خرم و ثبوت در که

هر امرده استعمال عقل و موارد و مصادد امورده انکله تحفظ ایدر
 ایکنی حلم در که مشکلا تده تهو در دن حاجب اولوب فرصته منظر
 اولر او چینی شجاعند که اعدا مقابله یه قادر اولیه لور دور دخی
 سخا در امور کلید رجا اولنسه قتی سهل کوسره هر شخص ناموافق اهل
 وزارت اولماز حاکم کف و درم بخش صاحبقران کر کدر اوج
 خصلتک بری سرعت مکافات احسان ایکنی اعدای دوشردن انتقامده
 ثانی او چینی حوادث اچون متدارک بولنق یکی خصلت رعایا دت
 احتیاج کلی ایتیه قوی ایلر ضعیفی تسویه ایدر بر خصلت جمیع امورده
 یقظ بونلر که مهمتی یار نه تأخیر قیودی زیاده ایدر وزارت خلقک
 ایستی رعایا یه انفع اولاند این عباس حضرت توری بودر بر مملکت پادشاه
 عادل اولسه ارضی اعیان ناسه کوزل کورینور حاکمی ظالم اولسه قبیح
 کورینور **باب خامس اوصاف کمال بیاندده در سلطان**
 و ذیر وریشده اوصاف کمال دور تند حکمت و شجاعت عفت و عدالت
 بونلر که اضدادی سفه و جبن و حرص و ظلمد جمیع فضائل عدله جمیع
 رذائل جورده راجع در عدل مالی کسیدر حریت انفاقده اولور مرد
 اولان مالک داننه اکر ام اینز و میل و محبت اچون جمعه اقدام اینز
 بلکه وجوه خیراته صرف ایدوب منظر ثنای جمیل اولتی اچون ایدر اکثر
 حق کرمک مالی اولدر و غنک و جبری بودر نهایت نه فقیر اولور نه غنی
 اسکندر دن منقولدر سیورث سعدا اوج در اولتی معرفت حق ایکنی
 فعل خیر او چینی ناشایسته الماردن مصون اولتی ذیرا کمال حقایق
 اشیا یی بیلور خیری فعلی و لطفه میلی لذاته اولوب لغرض اولماز طلب
 معاش و معاشرت ناسد عفت و راحت استعمال اخلاق جمیله یی
 اختیار خلاف نئی ایدر تا که عیشتی هنی قلبی طیب اولر فعل جمیلی جمیل
 اولدوغی اچون ایدر حقد و حسد و عنادی میسر اولیان امور طبعی
 ترک ایدر فعل و قولدر صدق و عدله ملازمت انجاز مواعید
 ایدر فقر دن موت جمیلدن امر چکینه زمان شکدر دیو مهمان
 اشتغال تواضع و قناعت و اکر امر نفس و احترام خلق و ترک طمع
 ایدر قبیحی تقوه ایتیه هر حالده حسن الوجه طلاق صاحبی اولر
 مجالس خصوص منه حاضر اولیه اوصاف کمال بونلر در **باب**

سادس موافق و زارت بیانند در بودخی یدی در بخل کرجبر
ضعف ظلم کثر خطا حق عقل بود که جمع اوله اصلی و زارته
استیمهالی اولماز مکر مال واسطه سیله یا فسقه اعانتی ایله اوله
ذیرا و زارتدن مقصود تهذیب بلاد ترتیب اهالی طاعت الهیه
مناجات سنت رسول و ارشاد اجماعی سنت امامت بدعت انتشار
صیبت و صدا و بقای ذکر و ثنادر ضعیف العقل و فاسق اولان نفس
ضایع ایدر یا بنجه غیره نصیح قابل در جبان اولی بنجه امور هجوم
ایدر متکبر اولی بنجه مراتبه کور خلقه بنجه معامله ایدر بخل اولور
خلق ظلم اولور در هلاک اولور قلین استر عقیف اولی بنجه اعراض
مسلمیه تعرض و مخدرات و اولاد ناسه طبع ایدر **باب سابع**
بقای دولت بیانند در اسباب بقای دولت جو قدر جمله نصرت
دین تقویت شرع مبین در حق تعالی ان تنصروا الله ینصرکم ینصرون
نصرت مظلوم عدل عدم احتیاج مسلمیه شفقت احادیث قدسیه
اگر بنم رحمت استر سکر عبادمه و حمت ایدر ک بذل نعمت بهر حال احسان
بر امر تقوید حفظ ایدر حضرت موسی یارب فرعون انار تکم الاعی
دیوب ایاتکی تکذیب مسلکی انکار ایدر ایکن دورت یوزیل امهاله ثبات
نه ایدی دکنند اوارد او لدیکه بلاد می عمارت عباد می حفظ و حمایت
ایدر ایدی بر حدیث قدسیه ده دخی بود بلور بر قولم که عبادمه رفو
اوزن اولوب حسن الخلق اوله بن اکامکاتی مراد ایدر رم سخا بقای
دولتک شفیع مشفق در بخل سبب زوالدر از مة قلوب حاکم سخا
ایله مالک او کور زینه توبه هر سینه به حسنه کرک بود کلام قرآن
کویمد مقبلسد استغفر و از بکم قر توبوا الیه یمتبعکم متاعا حسنا
بود بلور و هر کون مقدوری مرتبه سین تصدق ایدر صدقه تر باق
چر قدر قواعد محدثه فی فتنه به باعث اولان رسومی ابطال ایدر بسط
بساط عدول انصاف ایدر سخط مخلو شدن قاجوب سخط حالی اختیار
ایتمیه عفا لک جل همتی بو مغایه مصر و قدر تغیری تقوی ایله اولوب
ملازمه هوا ایله اولیه تعیم احسان ایدر انسان عباد احسانند عدل
و فضل عام و شامل اولی بنجه محبت قلوب طاعت نفوس زیاد اولمغله مکر
اعداد ان امین اولور بونک دخی جاسوسلری کر کرد که اخبار دمالکی کرب

نمایان

انها ایدر امور دیواریه بانه تفویض ایدر زیر اساسانی به سبب زوال
دولت نه اولدی د دکلر نده نا اهلی استخدام رعایا دن غفلت ایتدک
روی برینی بدیلر جاسوسلری بوق ایدی دشمن هجوم ایلدی ددی
صلحا دعاسندن تبرک واستمداد ایدر بنجه دولت بر صالح آدمک
بد دعاسی ایله زایل اولمشده سلاح و رجال و اموال و دواب ایله
تعبید ایدر بونک عدوی تحریف ایدر حسود ک سبب هلاکی اولور قرآن
عظیم و اعدا لهم ما استطعتم من قوه و من رباط الخیل ترهبون
به عدوان الله و عدوکم یورمشدر و فرا و مزارع و حرث و تجارتله
اشتغال ایتمیه بونک اعدای طبعه دوشور در خانه سنده هر کون بار
هر هفته ختم قرآن عظیم و ضیفه ایدر حدیث شریف قرآن عظیم تلاوت
اولنان خانه خراب اولماز زنا اولنان خانه معمور اولماز بیور دیلور
علمای ایله مجالست فقها ایله مصاحبت ایدر سعادت و برکت در ملک
و دینک قوت در آنلرک جلیسی شقی اولماز اوزد لوبینه و حمت نازل اولور
ملایکه اطراف علای احاطه ایدر خلق ایچدر حق تعالی حضرت تبارک
اصفیاسی علما در عطار یاننده اولان راحه فاحه مسکن محسوس
اولماز محبت علما نک مثالی سعد و ثنای بخلد در **باب ثامن**
زوال دولت انقضا ایدر اسباب بیانند در تهو و بخل شهوت
انهماک دشمن امزند قلت مبالا تعاطی و ظلم وجود بونک ایتدک دولت
هیچ خطا ایتمز ملک کفر بله طود در ظلم ایله طود قرآن عظیمه فی ملک
بنوهم خاویه بما ظلموا یورمشدر تودانک اولنده ظالمک خانه سی
خراب اولور یورمشدر کذب و شرب خمر و فساد اصرار امور رعایا
اهمال اسباب زوالدر اکابر کلانندن در سلطه و ذریع و طوع
اشتغال ایدر بک دنیا خرابه متوجه اولور اسکندره نصایح استادند
سلطنتک اجساد در قلوب دکلر امدی قلوب مالک اوله کور که وجوه
سکا متوجه اوله بقی هوا به تابع او توب کند و ایکن ایله عمل و اشراف
تحقیر و علما دن اعراض و نقض عهد و امر رعایا ده نهان و استمال
کبر و غرور و تسکر همان زوال دولت منظر اونک عمل اجزای
سلطنت دور نشسته در رعایا بینند عدل عمارت بلاد اعدادت
مالکی ضبط ضعیفی قوی به چکنتم بخل سبب تفرقه غضب سبب

کد

ندامت حسد سبب قتل رجال در باب **فاسع تدبیر**
اعدایا ننده در و ز را و د و سایه عداوتک سببی بر قاج نشسته در
 بری اکرام اسافل اهانث افاضل و زیر اسافل مناصب عالیة استخدام
 ایدوب رقاب فاسه مسلط اتمکله اهل شرف و زبردن آذرد و
 خاطر اولوب پادشاه طرفندن کند و لره اساءت اکلو لو ظاهر اید
 قدر رجائی بیلز حفظ ادب قلز قلوب اشرف مجروح اولمغه کند و
 و نصب ایدن آدمه احباب ایکن اعالی بی عادی اید پس بشریت
 مقتضا سینه هر بری حکم عداوتی اظهار جانندن اصرار و پنجه مرتبه
 اختیار ایلر امدی مقتضای عقل بود که اهل شرف ذوی ایسوته
 رعایت و خلافتده اولنره اهانث ابله معامله اولنه **نظم**
 اذا انت اکرم الکریم ملکه وان انت اکرم الکریم ملکه
 بیت مشهور در یعنی اکرامی کریمه ایدر ایدر ایدر ایدر مالکی
 اولدوسین اما لیتیم آدمه ایتدو کل صورتده ترم و طغیاننه باغش
 اولدوسن ایکنی ظلم و جور بیله ظاهر در وزیر عاقل ریش کامل اولد
 غیورک عنفا بیله ایتدو کی مصلحتی لطف ایلده انسان احسان تولید
 ابو عمرو بن العلاء دن منقولد بو خلقی تعجب ایدر رم مالک بیله قول
 الوب اذا ایدر لو پنچون احراری احسان ابله بنده ایدوب میگز
 مکان رق و عبودیت ایتز لو اگر ولایتده حکومتده منازعه ایدر
 دشمن واریسه هر حال اخراج ایتک کر کرد اگر ولایتدن خارج اظهار
 عداوت ایتوب دشمن کافر الشرواریسه آنک دخی زاله سند
 دورک طریق وارد در اولی و احوط کر مر و لطف ایله بنده ایتکدر
 اگر بو مرتبه ابله منزع اولما زایسه صلح و مهاد ایله بودخی اولما ز
 ایه مواضع حصینه به تحض ایله بودخی اولما زایسه اخرالدواء
 که اسو تدبیرات اولسه کر کردر جنکدر جنکک قبی قتی بیتی در زیر
 الحرب بجمال مشهور در سلامت محالدد بود دیگر عسکریده دشمنه
 مقابله به قدرش حسن ایتدو کی زمانده در اگر فومک ضعیفی دشمنک
 شوکتی متعین ایه زنها رجنکه بادی اولمه مکر راه حیلده به سلوک
 ایدوب دشمن غافل ایکن هنوز عسکری اجتماع ایتدین بر مصلحت
 کوره یاخورد دشمن کند و ممالکن کلوب چکنینجه سکوت ایدر زیر

کند و لیتن آتدو غریب اولدو لر العزب کالای عمی مضمونی اوزده
 ما لکن کند و تصرفه اعر فرد حیلده انفع و سایلدر پادشاه و وزیر
 کتم سربگی مهم اولما ز احوال دشمن ابله قیقد کلی کر کردر که پنجه یا توب
 پنجه صورت قلزین بیله بالذات پادشاه و وزیر جنک ایتک سوء
 تدبیر در حیلده جنکدر بر امره مباشر کو دینوب امر اخره مباشرت
 ایتک توریه دیر تر مثله دوم ایلی سفرین ایدر کی کوسرتوب انا
 طوی سفرین ایتک کی خدمت ایدر لره اکرام آتی قائلنره ارفعام
 لازم در رأس ریش نیت خیر و عد جمیل اصمار فعل خیرات جناب
 حقدن استمداد در باب **عاشر نصیحت و ذرا بیاننده**
 معلوم اولسونکه سلطنت و وزارتدن مراد ذکر جمیل شنا حسند
 دنیا احدیته در پس حدیث حسن و لمغه سعی ایله روی خاکه اولنور
 هب خاکسار اولدو لو ماموندن منقولدر پادشاهلق ذکر جمیل احد
 فعل صالح و رعایت اهالی پنچون در که نه آنکه جمع مال و ذخیره حرص
 پنچون اولنه نوبازا دجیلر حاتی در مالو کل رعایا دن امتیازی حسنه
 قدر قله در رعایا اتمک استرا اما قادر دکل سلاطینده قدرت وار
 ایتزایسه کمال لو من اظهار اتمش زمان امکان غنیمتدر خیره قدرت
 فرستدر فعل جمیلدن احسن دایره وجودده نسی اولنق وار **نظم**
 ایتیم و ضینک رطب الختام فکم قد خمر الطین اقوام و ما احتوا
 و لو فاعدا و اقام دولتهم حتی اذا عزوا ذلوا فارجعوا
 دیار عربک انبار قبولی و ذرینه با پنچی قویوب اوزرینه مهرباندر یعنی
 با پنچی تازه ایکن مهری اودر کو پنجه آدم با پنچی قادشدر رب مهر و
 واصل اولدی و پنجه آدم وائی اولدقدن اقام دولشن عدل اتمکله
 صکره مغرول و ذلیل اولدقدن کسسه و مرحمت کو رمدیلر امد و زیر
 بلند همت کر کردر خاساست همت اهل سون سیرتیدر مانه قلعه به
 اعتماد ایتدو زیر اولو شرف زوالده در بر خیره سعی ایدر کود که حین
 موندن الکن انیمه اول عمل صالحدر حفظ دین سبب قلا در کریم
 کر کردر مشهور اولمه دنیا بی اخرته فدای ایتک کر کردر عکس انیمه ملوک
 سالفه و وزرای متقدمین دن عبرت اله موت و فنا یا لکوا اولره
 مخصوص دکل **نظم** تفانوا جمیعاً فاجیر و ما تواجیعاً و مات الخیر

یعنی هب فانی اولوب کندیلر خیر و اتریوق کندولر اولد کلرند غیر
خیر لری سله اولدی بهلول دافاهرون رشید ایدر طوقالم جمیع دنیا
داخل دایره ملک اولمش جمله نك اخری موت آخر مکان قیور و حدر
تراب دکلر در ظلمدن حذر کرک پادشاه ظلمه مبعوض رعایا اولور
بغضدن مخالفه محاربه به وارد هر فتنه نك اولی بخوی یعنی مخفی
سویلمش کیدرک اظهار کیدرک بلاد در عدله مشهور اولان پادشاه
قلب مانوس اولور محبت ایدر لومجبوب اولان مطاع و مخدوم اولور
اطاعت سبب بذل روح اولور رعایا دن بذل روح ایدر بیک دشن
مقهور اولور ملوک شتر خصایلی بخلد و بخیل اولیجی مال رعایا به
طمع ایله عرضنی تلویث ایدر اشیای خسیسه به میل ایله وقار و حشمت
و اعین ناسدن قدر و منزلتی کیدر اکابر علما ایله مجالستد وقع دنیا
اولور اقل رعایا بیندن اعلام در اکثر نظر علما اعمالنه در انلرک
صلاحی صلاح رعایا به فساد لری فساد سبب کمال پادشاه اول
زمانده ظاهر اولور که بر امر لری قودق اولور امین اوله نفسنده حقیر
دخی اولور سه عدوی حقیر غائبی صغیر طویمه **مصرع** دشمن نتوان
حقیر و بیچاره شمرد جمیع امورک اولی حقیر اولوب کیدرک کبیر
اولور باران قطره قطره باران اوله رق سیلر پیدا اولور اسیر
شهرت اولیه که خنازیر و سباع خصایلندند قول و عدینک خالف
ایتمیه کذاب اولور کذاب سلطان اولماز دنیا و کون سکار کون
غیره میل ایدر بر مغرور کون مسرور اولور سن اشرافی تذلیل و حقیر
ایتمیه ملک ایله افتخار ایدوب باغی و طاغی اولیه سبب هلاکدر
ملک بقاسی بوددر دلاور یکیده رعایت و انلره احسانده و اصل
مرتبه نهایت اولق کرکدر انلر جناح مملکتدر دشمنه ظفر بولسه
عفو ایدر عفو کر ام خصایلنددن در مفردات عسکرین سله انلر پادشا
اعضاسی مقوله سید مملکت و قوت عسکریه در محصل داغه محتاج
اولمزدن اولو علاج کرکدر اظهار عداوت ایدر کدن صکره ارسال
عداوتی کرکدر قابل نزال اولیه خواص صلاح ایدر بیک عوام دخی
صلاح پذیر اولور خواص فاسد اولیجی عوام دخی فاسد اولور ذم و مدح
عدل وجوده دایر در ظالم اولور سه ذکر خلقه انجمنسون عادل اولور

هیچ مدخله کسینه تفصیل احتمالی بوددر بری الساحة اولانه رحم
خاینه غضب کرکدر عکس ایدر کدر حق تعالی ولا تاخذ کر بهما
رافة فی دین الله شرع اقتضا ایدر کی محله مرحمت اولماز ظاهر
اللهدن ارحم دکلن اهل عرضنک عرضین هنک ایتیه افتاده اهل
عزیزه دستگیر اوله اولاد اشرافه مرحمت کرکدر ابناء حق مراعات
اولمش اوله پادشاه و وزیر شرف بویتو که اشراف بساطین اوپوب
جنابنه توجه ایدر **لو باب** **حادث عشر مواعظ** **کما بیاننده**
اسکندر دن منقولدر بر پادشاه که عسکر و رعایا سینه تطاول ایدر
هر حال آنلریدند هلاک اولور زیرا امور جزئیته بی تدارک
ایمان کلی اولدقدن صکره تدارکدن عاجز اولور بر پادشاه که
علما بی احترام ایتیه اصلندن خطا وارد در بر پادشاه که عسکریه
تقیه ایتیه و تجارت طریقندن مال سودا سنده اوله فلاح بولمز
د آینده خطا اوزر اولان هلاک نفسنه سعی ایلر قواعد محدثه رسو
باطله پیدا ایدن کند و اولور امانتستانی اولن کریمی اولیان ملکه
صالح اولماز ساز و سوز و شرب خمر منهک غافل ایکن دشمن غالب
اولور کر و سخا اوزر اولان معمر اولور انسان اصدقا به محتاج
ایکی کسینه تعاون و نظا هر ایدر بیک علم و عمله قوتلری زیاده اولور
اصدقا صاحبی اولق سعادتن در آدم بالکر جمیع خیراته موفق
میشدر کدر اقلاء لایق احسان آدم لازمدر فقر اولسه اغنیاء
الوده اوزر قالور لوییدی لذت ایام انسان اجابله در سوخا لده
صدیقه احتیاج مقرر در حسن حالده موانست سوء حالده معاونت
ایدر اسکندره استاد لری نصایحنددر که متیقظ اول اسباب شر
چو قدر مصیر تر ایدر بدن پاک مال خا ک اولسه کرکدر عباد الله
نظر انکار ایله ناظر اوله کسه به اذیت اتمه شقی اولدر که عاقبت کاری
تذکر ایتیه قول و فعلده حلم کرکدر هاتق موت ندا ایدر جکی کوفی
فکر ایله هر کون ذخیره تحصیلنه همت ایله کوچ نه کون اولاجنی معلوم
دکدر دیاستی ذکر جیل ایچون استین و اصل مراد اولور صدق اهل
ممدوحان کذب اساس مذمومانند بخل نتیجه حب دنیا در حرص
ندامنه طمع خیانتنه سوق ایدر غضب سباع اخلاقندند دخی نفدر

صالح اوله سن محمودا اولوق مذموم ما حیاته اولوقدن خیر در عدل
ابتد و کک صورتند مظهر حمد و مدح سن جورا بدره ک مدحه لسان
مطاوعت ایتز امدی بر غنایه طالب اول که فنا بولیه بر حیث است
منقیر اولیه بر ملک استه که زایل اولیه بر بقا استه که مضحک اولیه
امر زایل اولیه فخر اولماز ثابت اولیان ماله غنا اولماز دنیا به چوقه
علاقه ایتکه زمان بقا غایت قلیلدر شرابه میل سفالندند پادشاه
حافظ ایکن اولدخی بر حارسه محتاج اولیجی حال مملکت نیجه اولور
آدم غضب زمانند معلوم اولور دولت اقبال ایتکه ده شهوت عقله
خدمت ایدر ادبار حالند عکس اولور مناقبه میل و اشراف احسان
علام اقبالند در عکسی ادبار علامتی در حاکم مادامکه حفظ عمارت
رعایت حدود شریعت ایدر باقی اولور تجاوز ایتدو کی بکی هلاک اولور
اشراف پادشاهلره نفع ایلر دعای خیر ایلر تقرب ایدر لو اسافل مساوی
ناس ایلر اعراض مسلمینه طعن ایلر فساد ساعی اولان ایش اشغال ایدر
آدم کبیرد عمال و حکامک عیوبی پادشاهه منسوبدر روزیر که
اشرافی اراذل و رعایت ایدر آنک مثل میوه انجاری بی جیقرب بی نفع
اغاج دکن آدم کبیرد اقامه هتک استار تغییر لباس خلق بر برینه
محتاج جدیدک اسکی ایدر هر شینده غالب اولور انجی ذکر جمیل و محبت
قدیم و ثنای فایح و دعای صالح و عدل شایعه غلبه ایدر مزبورند
ابدال دهر باقیه در بیت **تر و دمن ایدر کیمیل فایده**
سیبقی و ما فوق التراب تراب یعنی سن ذکر جمیلدن ذخیره تدارک
ایدر کوب باقی اولان اولدر هر نه که خاک او مستند در خاک اولسه کر کرد
باب **ثانی عشر مخاصم و عقوبتی و زرایه راجع اولان**
امور بیانند در و زدنک خطری عظیم خدای شدید در پادشاه و
وزیر کند و فعالند مسؤل اولدوغی بکی نوابی عدلندن تحت یدنده
اولان آدم اعمالندن مسؤلدر فعل غیرله مؤاخذه قرآن عظمده ناله
لجوا و زاده کاملة یومر القیمة و من اوزا الذین یصلونهم بغیر
علم بیوردیلر و لا تر و اذرة و زراخری ایه کریمه سی تفسیرنده طوعا
واخیارا تحمل ایتز لکن قهر و اقتسار انجیل اولنور دیشلر عکس مؤاخذه
دخی ظاهر در زیر آدمی نینی رقاب ناسه حاکم ایلدی آنلرک ظلمتی بلدی

منع ایتدی رضای ظلم و فسق و کفر همان اول فعله مباشرت در بعد العلم
تغافل ایدر بیک مدخل یوق دیمکله اولماز نوابک ظلمی رباب حقوقک
اثقال ذنوبی کردن و زیره تعلیق اولنور بوندن لازم کلمشدر که بر کون
حضرت عمر دده سنی میدانه را غوب بن خالفتی استسم غوایی ایلر کیم قبول
ایدر سه السن در دیلر حضرت بر حدیث شریفه بیوردلو بر حاکم یوقد
که روز قیامتک نه اولیدی دنیا ده قوت لایمیه قناعت انش اولاید
دیمیه بوندن ارتوق حماقت اولور می که غیر انجی صیغه سن تسوید
دنیا بی آخرتدن ترجیح کند و بی جناب حقندن تبعید ایدر قطاع طریقه
که انباء سبیله ظلم و غدر ایدر و لایته فقر اضایع اولر نقیر غلات
و تحصیل حقوقده و کلاسی که ظلم ایدر پادشاه و وزیر مسؤلدر بر عاجز
ایدم دیمکه بحال محالدر انجی بر قوی قادر آدمه تسلیم ایتد که امت
محمد آسوده حال اولر ایدی دیورلو محافظه انباء سبیل و ایصال حقوق
پادشاهه لازمدر مسجد لو خانقاها لو خراب اولدیفه عمارت پادشاه
و وزیرک وظیفه سیدر قولدی ظالم و تارک الصلوة اولسر صوتله
ترک ظلم ایلر امر ایدر تغافل ایدر بحدود شریعت دن برنده که زیاده
و نقصا اولر مسؤلدر مصادره دن مصلحت مملکت اقتضا ایتمشدر
سفک دمادن احتراز ایدر دفتر دارلو مضایقه واریدی مصلحت
اقتضا ایتمشدر دیوانه کریمه میرانی رفعه سعی ایدر لو بو طریقله التا
ماله مال مصالح دیورلو مال مفاسد در مقدمات زوال دین و
دنیا در تغییر شرع و اختراع حکمدر حق تعالی کتاب کریمنده سادق
بد قطع اولنه قائل قصاص اولنه شارب انجی تحدید اولنه دیوب بون
امثالی احکام شرعیه تعیین بیوردوب مافرتکنا فی الکتاب من شی
بیورمش ایکن بونلر اوضاع شرعی تغییر ایدر بکیار ذنوبه ضمان و جریه
وضع ایدر بونلر سارقندن بر قاج آلتون آلوب اطلاق ایتمکله اول
حرامی بونلر اعتماد و خوف حد شرعدن امین اولوب سرقه سنی صنعت و حرفه
انجا ایدر بعض مواضعده حرامیلره سوباشی شریک اولور بوراده بونلر
ایدر لوینه شرعه مخالف بل سبب مصادره لو ایدر بونلر عکس
رخصت و بیروب نامشروع جهتلر دن ایجه لو اولور طریق حلالدن
بیت مالک حق صرفن ضایع ایدر لو طریق حرامدن مال تحصیلنده زحمت

و عسرت چکر لو اگر حلقه ذاهب اولور ایسه کفر در مستحل دکل ایسه
فسق باری مقرر اگر بوقوله بدع شیوعنه رضا پادشاهدن ایسه نفوذ
بالله کفر در آنرا هانت اهل بدع و ازاله هر امر مخترع لازم ایکن سکون
همان وضاد **باب** **ثالث عشر وظایف و ذرایب آنده**
کل یوم ابتدای کادی دعا و تلاوت قرآن عظیم اوله حدیث شریفه هر
کونده که بر قول قرآن عظیم از ایکیوزایه کریمه تلاوت اید اول کونک
معصوم اولور بیدر ایکن تصدق اید دافع بلا در اوچنی خیره
نیت صلاحه عزیمت ایلله جایز که بر کون عمر مک آخری اوله باری
اعمالی خیر ایلله ختم اید بن دیوب نفسنه نه لایق کورده رعایایه آن
لایق کورده دور بخیر ارباب حاجات قدومنه منتظر اوله استحقاق
و استخفاف ائمه ذیرا مسلیک حاجتی قضایتمش حج میور و دیدی یوز
دکعت نافله نماز دن خیر در بشیخی هر امرده رفتی عادت عنقد نفس
صیانت اید ظاهر عنقه قادرا یکن رفتی آنک اظهار فضل دیوند
ما عدا حضرتک دعای خیر تدن خصه دار اولور بیدر دیلور ارباب اول
حاکم که ائمه رفتی اید سن اکا رفتی ایلله تشدید ایدنه تشدید ایلله
رضای رعایایه سعی اید که خیر اولور اوله حدیث شریفه واردر
اما مکر که خبری محبوبی شری مبعوض مکر در بدیخی رضای مخلوق ایچون
رضای خالق ترک ائمه کلاضحقه بحضور اولان شیطاندر سکون
عدله حکم و وایلیونه انکله امر اید حدیث شریفه بودر لایق کمنه
بیننده حکم ایلد بظلمه ذاهب اولان ملعوندر طغیانی اکثر علما ایلله
مصاحبت و استنصاح اید آنردخی امر بالمعروف نهی عن المنکر اید
احکام الهیه بی علام اید لکه دیندر خطا دن مصون اوله اوچنی ظلمه
اکثرین ظلمدن کسوب رعایایه پسترا احداث عتوده اید آنرا اعمالند
مسئول اولدو غندن غیری تورانده وارداولشد که عمالی ظلمه رضی
اولان پادشاه کند و ظلم ایتش کبیر **باب** **رابع عشر حاکمه لازم**
اولان احوال بیانده در حضرت بر حدیث شریفه بودر بر کمنه که
ائمه حاکم اوله عورتی یوق ایسه تأهل اتسون مسکن و مرکب و خادمی
یوق ایسه قدر کفایه اید تسون بوندن زیاده سود اسندن اولان خانیلو
دفترینه قید و ثوب یوم قیامتده سارق اسمی ایلله احضار اولنور

بر خاتون حضرت عمر حضورینه خصمن کوروب برینه ات دخی
هدیه کور که بعد المرافعه حق طرف خصم ظاهر ایدوب خاتوند
ایچه حکمی لازم کلد که عورت یا امیر المؤمنین ات نیجه قطع اولنور
دعوی اوله قطع ایدک دکیس حضرت عمر احقاق حق و هدیه سن
در ایدوب اصحاب کرامه ما و فی حکایت بودوب هدایا دن احتوا
ایدک دکیس حاج مغیره بن عبد الله کوفه حاکمی اید که بر ماده ده مدعی
بر سعدان هدیه کوروب خصم دخی خبر اکوب بر قاطر هدیه کور دی
جن مرافعه ده قاطر صاحبی هجوم ایدوب بنم حقم چراغدن روشند
دیو ایدی مغیره بحضور اولوب قاطر شمعانی قیودی دیوب ایکیس
دخی صاحبنه تسلیم و احقاق حق ایلدی حضرت عمر خلیفه اولدوغی کون
تاج کسرای خزینه دن چیقروب کوروب کوروب بونی کورون آدم
قتی امین ایش دکی اول محله بر عالم یا امیر المؤمنین مادامکه سن امانت
اللهی ادا اید سن جمیع خلق رعایت امانت ایدد لر خیانت ایدد سک خانت
ایدد لردیوب حضرت عمر دخی تصدیق ایلدی حضرت علی زمان خلافتند
صرافلری و زانلری قاروشوند او تودوب بیت ماله متعلق مصور
اشناسنده و افر فلوری و ایچه بی اوکته بغدادوب ای ذهب و فضه
بندن غیری آدمی مغرور ایدک دیدی حضرت عمر اطرافه ارسال ایدد
حاکمه دور شرط ایدد ایدی اولان ابواته بنیه ایکنی ایچه لایق کت
اوچنی نفیس طعام میمه دور بدیخی قیوسنه قیوجی وضع ائمه دکاکت
حکومنه بود دلیل کافی دکلیدر که حضرت ابوهریره بحریندن کلد که
اون بیک الثونه مالک اولدوغی منقول اولغله حضرت عمر ای عدو الله
ودشمن کتاب الله بیت ماله خیانت ایتش سن کی دکیس حضرت ابوهریره
بن بونلره عداوت ایدد نک عدوسی بر حاشا دیو جواب ایدد که یا اون
بیک الثونه قندن مالک اولدک ددی آنلرم نسلندن و حصه غنایم
اوکد دکیس ایچه بی مشاطره طریقه بیت ماله قبض ایدوب اوت سی صبح
نمازندن صکره ابوهریره ماجری ایچون استعفا و حضرت عمر دعا
استغفار ایلد که بنه حکومت تکلیف ایدد یار قبول ایددی بوردیلر که
سن قبول ایتد ایسک سندن افضل اولان که حضرت بر سفدر قبول ایددی
ابوهریره ایدد اول پیغمبر او علی پیغمبر دین بش نسنه دن نور قرم بغیر

علم سوبلیه م بغیر حق حکم ایدم صکره بنی ضرب ایده لڑ عرصه
متعلق شتم ایده لڑ مالم اخذ ایده لڑ پس حضرت عمر خیانت بویترکه
خیانت ایچون امین اولاسین ددی مصنفک احادیث شریفه نقلنده
عدم مبالاتی واصحاب کرام بلکه انبیای عظام حقندن نامناسب امور
اقدامی قابل جواب دکلدن عفا الله عنه معاویه عاملنه نصیحتندن
از اکل ایله چوق عامل اولاسن عقندن آبرومه منصب دخی سندن
ابولسون رشوتدن حذر ایله محل خصوص مشد کلام حقندن لسانی عقد
ایدرددی برعربه الله تعالی حضرت تارینک حقنی بدک ددیلو یا دخی
بیمک مالنی بیه بن ددی معاذیمندن کلد کده حضرت ابوبکر
صدیق محاسبه استدی معاذ ایدد برالله بر سزه حساب ویرمک
ندن لازم کلدی بر دخی نفوذ بالله که حکومت اختیار ایدم ددی

کتاب الثالث والعشرون

تواریخ بیاننده دراون اوج بابی مشتملدر باب اول حضرت آدمک
وآدمک و اولاد انبیای عظامک ایامی بیاننده در حضرت آدمک
ایام معیشتی بیک ییلدن زیاده جه در حضرت آدمک طوفان بیننده
ایکی بیک سنه در حضرت نوح ایله حضرت ابراهیم بنی بیک سنه در حضرت
ابراهیم ایله حضرت موسی بنی بدی یوز سنه در حضرت موسی ایله حضرت
داود بنی بش یوز سنه در حضرت داود ایله حضرت عیسی بنی بیک
ایکی یوز سنه در حضرت عیسی ایله سرود انبیای بنی آلتوز بیکری سنه در
حضرت آدمک مدین مجرت بنویه به دیکن بدی بیک بیکری ییلدن زیاده جه
اسکندر ایله اردشیر مابینی دورت یوز آلتی ییلد اردشیر ایله حضرت
عمر خلافتنده مقبول اولان بزجر بیننده دورت یوز ییل مرو را بمشدر
پس اسکندر ایله حضرت رسول اکرم بنی طوق یوز سنه اولور **باب**
ثانی ملوک ماضیه ایامی بیاننده در شاپور ذوالاکاف واکده بطند
پادشاه اولشدن قصه سی بود که باباسی هرمن وفات ایتد کده برینه پادشا
اولاجی ولدی اولما مقله خلقه اضطراب عارض اولدی خاتونک حملی
وادامش ددیلو غایت مسرور اولوب تاج سلطنتی عودتک قرنی اوذرینه
توبوب هرته طوغرایسه پادشاه اولسون دیو عقد عهده ایتدیلر پس وجوه

کلوب قرق بیل پادشاه اولدی معاویه دخی بیکری بیل امارت بیکری بیل خل
ایله حکومت ایلدی دولت معاویه ده لیله واحده ده بر خلیفه وجوه
کلدی بر خلیفه اولدی بری وفات ایلدی وجوه کلن مامون وفات
ایدن هادی خلیفه اولان رشید ایدی اول خلیفه که خلق اولوب صکره
ینه خلافتنه اعاده اولندی امین دوز اول حسین بن علی بن همامان بیت
الناس سرور پاره نه انواع تحقیر ایله خلق وایکی کون حبس ایدوب بعد
عسکر حسینک خلافتنه دوشوب حسین فرار ایتمکه اجلاس ایتدیلر
حسین بر یوجی بیل بر حصار ده محاصره اولوب آخر قتل اولند کلد
مقتدر بالله خلع ویزی عباس قتل اولوب ابن المعتز به بیعت اولند
ایکن اورتی سمری منحل اولوب ینه خلافت مقتدره رد اولندی احوالی
سکر عد داوند جاری اولان معتصم بالله در ثمان و ثمن بقی ایله
ملقب اولش ایدی اولاد عباسک سکر نجیبی خلفای عباسیه نل
سکر نجیبی ایدی مختلفاتی سکر بیک کرة بیک آلتون ایدی اون سکر بیک
حیوانات تخلیف ایلدی سکر فتوحاتی واد ایدی دور برادر که آلتو
ابوطالب اولادی طاب و عقیل وجعفر وعلی در رضی الله تعالی عنهم
علی الترتیب بر لوفندن او تر یاش یوک ایدیلر او غلی ایله باباسی بنی
غایب اولان عمر و ابن العاص ایله او غلی عبدالله در او غلندن اون اوج
یاش یوک ایدی مثلی مسروع اولما مشدر **باب ثالث معتصم**
اولنار بیاننده در دورت نفر آدم هر برینک صلیبند یوز و لکلجه
معمور اولدیلو خلیفه ابن ابوالسعود انس بن مالک الانصاری عبدالله
بن عمر اللیثی جعفر بن سلیمان الهاشمی متوکلک دخی آلتی دن زیاده اول
ذکور دی بیکر مید متجاوز قیزلوی اولدی معمر اولمقدن قطع نظر اولوب
کثرة اولاد غزایتنه نظر اولنسه مرحوم جنت مکان سلطان مراد خان
اولادی یوز بیکری به واصل اولشدن غریب فیه انقاد ندر مرحوم مرو
محمود قام بر دفترداری واد ایدی آنک دخی یوز اون بدی اولادی
اولشدن حضرت رسالت پناه آلتمش اوج یاشندن ارتحال یوردیلر کلد
حضرت ابوبکر و عمر اول سنند کلدیلر مامون فرق سکر یاشند کلدی
کذلک معتصم حضرت رسالت پناهک ولادی ونبوتی وایکوم اکملت
لکم دینکم ایتد بیکری سمری و وفاتلری جمیعاً لومر انبیین ده واقع اولدی

اللهم احشرنا في ذرته ولا تحرمنا شفاعته وصل وسلم عليه
 وعلى آله واصحابه اجمعين **باب** رابع قولن حاسل اول
 فقهاء سلف وبعض لطائف بياننده در فقهای کوفه دن از
 یلی و حسن و ابن سیرین قول اید یلر فقهای مکه دن عطا و مجاهد و
 سعید بن جبیر و سلیمان بن بشا قول اید یلر فقهای مدینه در سعه
 الزای و طاوس و مکحول ثانی قول اید یلر و ذلک فضل الله یؤتیہ
 من یشاء اشراط ساعاتن دکلید شمدی اکثر اولاد علما جهلا اولاد
 الحکم لله انبیای عظامدن بش کسته به ایکش اسم ایله مسمی اید یلر
 احمد و محمد عیسی مسیح ذالکفل و البسج اسرا یل و یعقوب یونس
 و ذالنون اسلام پادشاهلر دندن ایکی ادمک اول اسملری عین ایدی
 هر بری اول اسمی عین اوج پادشاه قتل اید یلر بری عبد الملک بن مروان
 عبد الله بن زبیری عمر بن سعید اشقی عبد الرحمن بن اشعی قتل اتمش
 ایکنجی عبد الله منصور ابن محمد در که عمی عبد الله بن علی و عبد الرحمن
 بن محمد بن مسلمی و والی خراسان عبد الجبار بن عدی بی قتل اتمشدر
باب خامس جمله مدتی معهوده دن زیاده متولد اولدر
 بیاننده در بطن امده طغوز ایدن زیاده باقی اولان ضحاک بن مزاحم
 اون التی ایدر طوغمشدر بری شیعه در ایکی یلدر طوغمشدر بری هر مر
 حساند در بر یلدر طوغمشدر اول سبید هر اسمی ایله مسمی اولدی
 و مالک بن انس و الد سی اوج یلدر زیاده کور مشدر محمد بن عجلان
 در بر یل طوغمشدر طوغدوغی زمانده صحرای و دیشلری اتمش اید یل
 عاز جندن بر عورت دقیر یلدر بر طغور مغنی عادت اتمکله حامله ایل
 دیرو ایدی و موسی بن عبد الله بن حسین و الد سی اتمش یا شنده ایکن
 طوغمشدر بنی عجلاندر بر عورت دخی ولدنی بش یل حامل اولمشدر
باب سادس بابا لری اسمی ایله مسمی اولندری بیان ایدر
 سعید بن سعید بن العاص ایکنجی عبد الله بن عبد الله بن حرث اوجی عمر
 عمر بن حسین بن علی بن ابی طالب دود دنجی عثمان بن عثمان اسد بشنجی
 عبد الله بن عبد الله بن عمر فصل حضرت عثمانی قتل ایدن طایفنا امین
 رجعی و نیم در بدیل نخشی اولدند و عمر بن جیامی صواعق محرقه اولو
 کتابنده محمد بن ابی بکر ایکی کسته ایله انصار ددن برینک اولندن حضرت

عثمانک سعادت خانه سنه داخل اولوب محمد مبارک صفاته با پشت
 قتل مراد ایدر که بابا ک کور سه بوضع راضی اولور می ایدر دیمکله
 فراغ ایدوب اول ایکی آدم کوروب قتل اید یلر در جایز در مصتفک
 نقل ایدوکی اول ایکی آدم اوله لکن ثالث قابل توفیق دکلدر بعض کیدر
 اول ایکی آدم غافقی و سودان بن حمران اولق اوزن تعیین اولنمشدر
باب سابع ملکه طالب اولوب نایل اولمیا نلر در حضرت
 ابوبکر صدیق ابوعبیده الجراحی که حضرت رسالت پناه بونلره امین
 الامة اطلاق بیدر مشدر بومر سقیفه بنی ساعده ده خلافته نفوه
 ایدوب بعده خلافت کندولر میسر اولدی کذلک حضرت عمر دخی بومر
 شوراده التی نفر آدم میسنده ترید ایدوب بوجه نک ایچنده حضرت
 عثمان بعده حضرت علی اولدی یلر کذلک حسان بن مالک بن نجید مروان
 عهد ایدی که کندودن صکره خالد بن زید بن معاویه بی خلافت تعیین
 ایدر و عدا ایدر کدن صکره خلافتی اولدی عبد الغزیز بن ولید بابا سی
 خلافته تعیین ایدوب صکره و عد و فایتمدی عبد الرحمن بن محمد بن
 شعب فادسد زمان خلافت عبد الملکه نفسنه بیعت اتمش ایکن
 در الجاحم دن انهرام دن صکره مقتول اولدی عبد الغزیز بن عباسه
 اهل بصره مبايعه اتمش ایکن ریلری مقتول اولوب جامع ده عقد
 مجلس ایدوب عبد الغزیز دعوت ایدر کلاندر دیار هنده فراد
 ایدوب انده وفات ایلدی ابوالحسن زید بن علی ایام هشامده ظهور
 ایدوب مقتول اولد قدن صکره ایکی ییل مصلوبک طور ووب صکره
 احراق اولوب کلی صا اولدی زید بن عبد الملك ایام خلافتند
 بصره به غالب اولوب مقتول اولدی حکم و عثمان که ولید بن زید
 او غلدر بیدر بابا لری عهد اتمشکن وفاتندن صکره زید بن ولید
 بوفلری حبس ایدوب زندانده قتل ایلدی عبد الله و عبید الله که
 مروان او غلدر بیدر ولی عهد ایدر مروان مقتول اولدوغی کی دیار
 سودانده نوبه بلادنه فراد ایدر عبد الله بن معاویه بن عبد الله بن
 جعفر بن ابی طالب اصغر اندر ظهور ایدوب جمیع ممالک فادسه ایام
 مروانده غالب اولمش ایکن ابو مسلم قتل ایلدی فصل عیسی بن موسی
 تاج خلافت تسلیم اولند قدن صکره منصور نفسکی خلع ایبت دیو

دن

الزام ایتمه که فراغ ایلدی محمد بن عبد الله حسن بن علی مدینه منوره
عسکر عظیم ایلده خروج ایدوب التمش بیک آدم جمع ایدوب انشای
جنگده بر او قو قو نوب مقبول اولدی باشی منصوره کور دیلر
جعفر بن الهادی بابا سی موسی برینه تعیین ایتمشکن بابا سند مقدم
وفات ایلدی قاسم بن رشید بابا سی خلافته تعیین ایدوب مؤتمن
اسمی ایلدی تسمیه ایتد کد نصکره مامون نفسکی خلع ایت دیو الزام
ایتمه که فراغت ایتشد محمد امین او علی موسی به عقد خلافت ایدوب
ناطق باحق ایلده تسمیه ایتمشکن امین مقبول اولدوغی کی امری باطل
اولدی علی بن موسی بن جعفر الرضا به مامون عقد خلافت ایتمشکن
مامون اول وفات ایلدی ابرهیم بن مهدی که این شکله دیلمه معرفت
اهل بغداد کند و به بیعت ایدوب مبارک اسمی ایلده تسمیه ایتمشکن
میسر اولدی عباس بن مامون بابا سی خلافت و بر مشکن معتمد
اندن احق بر لوب رجوع ایلد کده معتمد عمورتیه به جعوب خلقی جمع
ایدوب سر اگند و به بیعت ایتد مش ایکن کبر و شهره عودت ایدوب
کلد و کی کی توابعی ایلده اخذ و قتل ایلد یلر ابرهیم بن جعفر بن متوکل
بابا سی خلافته تعیین ایدوب مقروض الی الله دیو تسمیه ایتمشکن
خلافته فائز اولدی عبد الله بن المعتز به بیعت اولوب متصرف
بالله دیو تلقیب اولمش ایکن بر بوختی کون جلوس ایتد کدن صکر مجوس
اولوب مقتد بالله خلافتدن مقبول اولدی **باب ثامن**
مؤلفه القلوب بیاننده در بونلر قرآن عظیم مذکور اولان قومله
اوایل ظهور اسلامدن هنوز قوت و شوکت متحقق اولمادین بر الای
آدمه تالیف ایچون صدقاتدن حصه تعیین اولمشدر که نه اهل اسلام
امداد نه کفره جابیند سعی بالفساد ایدوب بونلر اوسغیان سهیل بن عمرو
حویطب بن عبد العزی هبار بن الاسود حرث بن هشام حکم بن حزام صفوان
بن امیه قیس بن عدی قزازة قبيله سندن عیسیه بن حصین افرع بن
جابس مالک بن عوف بن مرادس سلمی عاز بن الحادث **باب تاسع**
حضرتک کا بتلری بیاننده در حضرت عثمان و حضرت علی حاضر
اولسار حضور حضرتده و حیاتی نلر یازر لرایدی غایب اولسار حضرت
اتی و زید بن ثابت یازر لرایدی بونلر دخی بولنما یحیی حضرت حمزه

یازر لرایدی

یازر لرایدی و خالد بن سعید بن العاص ایلده معاویه حضور شریفند
او توب و حجاج و مصاحبه متعلق لازم اولانی یازر لرایدی بونلر
بولنما سه مغیره بن شعبه نایب اولرایدی زید بن ارقم دخی ملوک
یازمق واقع اولشد حذیفه بن یمان حرما حاصلنی یازر ایدی معقب
بن ابی فاطمه که حلیف بنی اسد ایدی مغافر کاتبی ایدی حنظله بن الربیع
بن صفی بن اخی اکثم بن صفی هر کاتبه خلیفه اولشد عبد الله بن ابی سرح
مقدم کاتب اولش ایدی صکره مرتد اولدی سلطان انبیا استد و کن
یازر دور و کلای الهی در دیر ایدی ددی انصار دن بر کسنه اشید
البته قتل ایدم دیو یمن ایلدی یومرفتح حضرت عثمان عبد الله و ضام
قرنداشی اولغله یاننه آلوب حضور حضرت کلوب یار سول الله عبد الله
بن ابی سرح در توبه ایدوب مبارک ایکن او بیکه کلدی دد که حضرت
اعراض ایلدی مقدم ایدوب انصار ایدوب لوندن دیش بیلوب قلیجی
بالکاعنه یا شوب قتلنه منتهی طود ایدی حضرت عثمان تکرار و جا
ایلدی حضرت مبارک الن او زادوب عبد الله بیعت ایلدی کلد کلرند
صکره انصاری بیو دیلر که مراد که واصل اولش ایدک پنچون نذر و فنا
ایتد انصاری یار سول الله اشارت بیو مدیکر دیوب بزه اشارت لایق
دکلد بیو دیلر **فصل اول** کاتب خدمت ایدوب بعد منصب خلافت
واصل اولان حضرت ابوبکر و حضرت عمر و حضرت عثمان و حضرت علی
و معاویه در مروان بن حکم حضرت عثمان کاتبی ایدی صکره خلیفه و
عبد الملك کاتب دیوان مدینه ایدی خلیفه اولدی **باب عاشر**
انبیای عظامک صلوات الله تعالی علیهم اجمعین و ملوک غایت
عرفای بیاننده در اعراف انبیا حضرت یوسف صدیق در که ابن یعقوب
اسرائیل بن اسحاق ذبیح ابن ابرهیم خلیل الله در عجم پادشاهلر بیک غایت
اصیلی شیرویه در که پرویز بن هرمز بن انوشروان او غیلده خلفا نلک
غایت عربی منشور در که متوکل بن معتمد بن رشید بن مهدی او غیلده
عجایب امور دندند سپرویه بابا سن قتل ایدوب ملکه مستولی اوکد
بابا سند صکره آلتی آی دایر حیاته اولدی کذلک منشور بابا متوکل
قتل ایدوب و خلافته مستولی اولوب بابا سند آلتی آی قالدی اعراف
ملوک نعمان بن منذر بن امری القیس در ملک و خلافت اعراف ناسر زید

بن ولید بن عبد الملك بن مروان در حضرت سلطانك صحبتند اعرف
 ناس محمد بن عبد الرحمن بن ابی بكر صدیق بن ابی خافه در درك دخی
 حضرت رسالت پناهی كور و ب سعادت صحبه و اصل او لشدر در مرض
 فابینا پی ده اعرف ناس عبد الله بن عباس بن عبد المطلب در كه آخر عمر ده
 اعمی او لشدر مقتول او لشدر اعرف ناس عماره بن حمزه بن مصعب بن
 زبیر بن عوام بن حوید در آل زبیر در غیری عرب و عجم التي آدم
 علی نسق و احد مقتول او لشدر واقع او لما مشدر عماره ابله حمزه مع
 اباضنه جنگنده یوم قدیدره مقتول او لشدر مصعب عبد الملك
 در الحاکم قلیف قتل او لشدر زبیری وادی السباعه عمر بن حرموز
 السعیدی قتل او لشدر عوایب حرب خادده حوید حرب خادده مقتول
 او لشدر قضا منصبتند اعرف ناس بلال بن ابی مرده بن ابی موسی
 الاشعری در كند و بصره ده باباسی كوفه ده جدی زمان خلافت عمر
 قاضیاری ایدی خلفا حاجب كنند اصیل و عریف عباس بن فضل بن
 دبیعد عباس امینك فضل و شیدك و بیع منصور و مهدینك حاجب
 ایدیلر امارتده اعرف ناس عمر بن سعید بن مسلم در سجادده اعرف ناس
 عمر بن عبد الله بن صفوان بن امیه بن خلف در بونلوك هر بری كرمده
 همد در بونلر ایله مثل ضرب او لشدر غذا در كده اعرف ناس عبد الرحمن
 بن محمد بن اشعث بن قیس بن معدی كریدر شعردده اعرف ناس حسن
 التي انابه و اوجه علی الترتیب شاعر در دینا ده غایت فراست
 صاحباری اوج آدمده عنیز مصر در كه حضرت یوسفی تفرش و خاق
 اكرمی مشواه دیو تنیه ایلدی صفر ابنت حضرت شعیب در كه حضرت
 موسای تفرش ایدوب یا ابنت استأجره ددی حضرت ابوبكر در
 حضرت عمری استخلاف ایلدی نكاح جهنندن خلقك غایت اشرف
 ابی كسنه در بری مصعب بن زبیر در كه اولاسكنه بنت الحسنى
 بعدها عایشه بنت طلحه بی بعدها اقر الحمید بنت عبد الله بن
 عامر بن كزی بعدها اسماء بنت ریان بن ایف كلنی بی تزوج ابی
 ابی خالید بن زید بن معاویه در اول اقر كلثوم بنت عبد الله بن جعفر
 بن ابی طالبی بعدها امته بنت سعید بن العاص بعدها رمله بنت زبیر
 تزوج ابی مشدر بونلوك حقتده در اذاما نظر نافی مناجح حالد علما

الذی بنوی و این برید یعنی خالدك نكاح حلیونه نظر اید و كز زمانده
 نه نیت ایدوب نه مراد اید و كنی بیلور كه مرادی اول مقوله عفا یف
 المقدن اولادك رشدر صلاح و فلا حیدر عبد الله بن عمر بن عثمان
 بن عفان دورث خلیفه یه قیزور دیلر ولید بن عبد الملك قیزلری
 عبده بی برادری سلیمان قیزی عایشه بی برادری یزیده قیزی اقر
 سعیدی برادری هشامه قیزی رقیه بی ویر دیلر بنی عباس بن عبد
 المطلب کی قیزلری برندن اوزاق واقع او لما مشدر عبد الملك قیز
 طایفله عبید الله قیزی مدینه ده فضلك قیزی شامده قنمك
 قیزی سمرقندده معبدك قیزی افریقیه ده در **باب حادی**
عشر مرثیه مبتلی اولنلری بیان ایدر حضرت شعیب و حضرت اسحاق
 ابیكسی دخی اعمی ایدیلر عبد الملك عباس بن عبد المطلب عقیل بن ابی
 طالب ابی سفیان بن حرب قاسم بن محمد ابی بكر بران عا حرب جابر بن
 عبد الله حسان بن ثابت سعد بن ابی وقاص عرابه اوسی ابو عبید
 الرحمن سلمی درید بن صمیت الحسینی جمله اعمی ایدیلر حتی درید اعمی ابیك
 حنین غراسنه حاضر او لشدر **باب ثانی عشر بچشم اولان**
اشراف بیاندره در اوشروان امیه بن عبد شمس مغیره بن شعبه بچشم
 ایدیلر مغیره نك كوزی یوم فارسیه ده كمشدر فارسیه كوفه قرینك
 و موضعدر كه انك جنك واقع او لشدر اشتر نخعی عمرو بن معدی كرب
 اشعب بن قیس بچشم ایدیلر عمرو و اشعبك كوزلری بر موك جنك كوند
 كمشدر بر موك فاحیه شامده بر و ایدیلر ابو سفیانك كوزی یوم حله
 كمشدر جریر بن عبد اللهك كوزلوی همدانده چقشدر مجاهد بن عبید
 عبد الله بن زیاد دكك ابله یزیده اوردوب بر كوزن چققدی طلحه
 الطحان و مهلب بن ابی صفیه نك كوزلری سمرقندده مجروح او لشدر
 احنفاك كوزی حچكدن مجروح او لشدر عطاء بن ابی رباح بچشم ایدی
 بر كون او تودر كن خذمتكارینه فلان سنه بی كوزد دی مكر اولسنه
 او كنده ایدی خذمتكار او كوزده طودر دك غایت بمحضوره او لوب
 كوزم مجروح اولانی فرق بیلدر الی الان كسنه مطلع او لما مش ایدی بو
 كون ظهور ایددی دك خلیل ابو صیقل بن احمر بچشم در طاهر بن حسین
 دخی بچشم ایدی یوبیت آنك حقتند در بیت

دغدی بن خاتك

بَاذَا الْيَمِينِ وَعَيْنٍ وَاحِدَةٍ نَقْصَانٍ عَيْنٍ وَبَيْنِ زَائِدَةٍ
 حق تعالی سنده اگر چه عیب نقصان عینی وضع ابتدای لکن یکی الاحسان
 ابدی که شرف و کرمه یکی شاهد در اشراف بصره دن احنف بن قیس مهربان
 و مالک بن مسیح و عبد الله بن معمر یک چشم ابدی **باب ثانی عشر**
 ابوطالب ابوجهل بن هشام ابان بن عثمان زیاده بن امیه ابو بردیه بن موسی
 اخو ابدی ابو یزید حضرت عمر بن الخطاب حضرت عثمان بن عفان حضرت علی
 عتبه بن ابی سفیان عمر بن عبد العزیز اصلیع ابدی یعنی ناصیه لوند
 قیل یوق ابدی ابوطالب معاذ بن جبل عبد الله بن جدعان حرب بن ابی
 شمر غسانی عمر بن جموع عبد الحمید بن عبد الرحمن سلیمان بن عبد
 الملك اعرج ابدی خدیجه ابوش از دی ربوع بن حنظله ضمره بن
 خمره ابیض بن امری القیس الکندی درید بن الصمیت ربیع بن زیاد
 حسن بن خطبه حرث بن حکمه و زهیر بن نزار ابرص ابدی که بدند
 الابه او لغه دیر لر حرب بکرده خطاب اوزده ایکن حاشا شرطه
 صادر اولوب ابلق ضرط اولود د دیار عمر بن عبد الله بن عمر بن
 وهب بن حذافه ابرص ابدی یومر بدرده اسیر اولوب شاعر اولغله
 بر دخی سزی هجو اتمیه بن دیومهد ابدی حضرت طلاق یومر دیر یوم
 احد ده بنه جنکده بولتوب اسیر اولد قده لا بلدغ المؤمن من حجر
 مرتین بودوب قتل ایله امر ابدی او ایل حالنده بر صی سرایت ابدی
 دیو قریش طایفه سی مکه دن اخراج اتمش ابدی کیجه ایله طاغرده
 کوند زلرده اشجار کولکه سنده اکلور ابدی بر استاد کلوب قرن
 یاروب معد سنه بر یحان صوفوب بر شعری دیش ابدی **شعر**

لا هم رب و ایل و مهد	و البعلا و الجحول الجرد
و رب من سعی بار ص نجد	من بعد ما طعنت فی مسد
ابرار منی و صبا بجلد	اصح عبد لاک و ابن عبد

اس بن مالک حضرت تری دخی بتلای برص ابدی روایت اولور حضرت علی
 اللهم و آل من و لاه حدیث شریفی حضرت انس دن سؤالا ابدی جوابده
 پیر اولدم خاطر مد یوق دد حضرت علی اگر نجاهل ابدی اسک حق تعالی
 سنی بر بیاض لکه مثلی انور که دیند ایله مستور اولیه دیوب بامر الله
 بدند برص ظاهر اولد **فصل** رنجه مرضه مثلی اولاد ی بیان ابدی

ایضا

ابان بن عثمان اصم ابرص حول مغلوج ابدی احنف بن قیس یک چشم بر
 چک سی اگری ابدی افوع بن حابس اصم و اعور و افوع ابدی عمر بن
 عدی بن عدس بنجر و برصه مثلی ابدی عطاء بن ابی رباح اسود اعور
 افطس اعرج ابدی خانه حالنده اعمری دخی اولدی مسروق بن الاجدع
 احرب و مغلوج ابدی براتی قریش ابدی ابوالاسود دیلی بنجر مغلوج
 ابدی **فصل** طایفه قریشک احقاری بیانده در عامر بن کوز بن ربیع
 معاویه بن مروان بن حکم عبد الملك بن مروان عاص بن هشام سهل بن
 عمرو بن العاص بن سعید بن العاص بن نذر حاقه دلائل ابدی قصه یون
 ابو عبیده کتاب المثالیله ایراد اتمشدر **فصل** قریشک زندیقاری ابو
 سفیان عتبه بن ابی وقیف ابی بن خلف نصر بن حرث بن کله و منیه
 و نبت که حجاج سهری او غلار بدر عاص بن وایل السهری و لید بن مغیره
 الحدادی بن نذر زندقه بنی نصاری جبر دن تعلم اتمشدر و بن نذر
 ابوسفیانک غیر مسلم اولماشدر **فصل** غایت طویل آدم حریمه بن
 علقه فراس الکافی و زید الجبل بن مهلهل و ابو زید الطائی عمر بن
 معدی کرب ربیع بن عامر ربیع غایت یوک دوه ایله یو ربیع طو در
 یون کوز بن ابی ابدی مقبل الطعنه دیو ملقب اولمش ابدی عدی
 بن حاتم مالک اشتر نجفی عامر بن طفیل عبد الله بن ابی بن سلول سعد بن
 معاذ سعد بن عباد حضرت عمر یو دیر کلری زمانده بایان آدمسار
 اولد تاسنده آنلوی کورینور ابدی حریر بن عبد الله قیس بن سعد
 عبید الله بن زیاد دخی حضرت کی ابدی جبله بن ابرهم طولا اون ایکی
 قارش ابدی غایت قصیر و لار ابن مسعود جلوس ایدن آدمسار کی ابدی
 ابرهیم بن عبد الرحمن بن عبد الله بن عوف قصیر ابدی برحق عبید الله
 سکنه بنت حسینی تزوج اتمده عورت قامتن کوروب زوجینه
 رضا و بر ممکله خلع اولندی و خطبه و ثبات بن سنان قاری بخنده واد
 ابوجعفر محمد بن القاسم و زید اولد قده غایت قصردن سر بر خا قند
 دوش بار مق قصرت محتاج اولدی **باب رابع عشر اشراف**

صنا یعنی بیانده در ابوطالب عطا ابدی حضرت ابوبکر و حضرت
 عثمان و طلحه و عبد الرحمن رضی الله عنهم بزاد ابدی و سعد بن ابی
 وقاص و مرث یا یار ابدی عوام حیات اوغلی زید حر از ابدی عامر

در

بن کزیر ولید بن مغیره حداد ایدی عقبه بن ابی مقیط مرکب سوز
 ابوسفیان زیات ایدی عبدالله بن حداد نخاس ایدی یعنی اسیر
 ایدی جاریه لری و ایدی قولرینه تزویج ایدوب اولاد لری صارت
 ایدی نص بن حادث عواد ایدی حکم بن ابی العاص که مروان بن سیرک
 والدید برآز ایدی امام ابو حنیفه حراز مالک بن دینار و راق
 ایدی **فصل** عربک مابیند حکم نصب اولوب فصل خصوصیات اید نلرد
 تمیم قبله سند اکتم بن صفی حاجب بن زراره اقوع بن حابس قریشی
 عبدالطلب ابوطالب عاص بن وائل بن اسد بن سوید بن ربیعہ غیل
 بن سلمه الثقفی در عیالاتک اوج کونی و ایدی بر کون شعرا تشادنه
 بر کون خلق بینند حکم بر کون جواج و مصاحبه اسلام ظهور دند
 اون خاتونی بولندی حضرت نجیر سور دیار دوزدنی اختیار ایدک
 عربک غایت عاقل لری معاویه بن ابی سفیان زیاد بن ابی امیه عمرو
 بن عاص مغیره بن شعبه قیس بن سعد بن عبادہ حاجب بن زرارہ
 احنف بن قیس در باب **خامس عشر اضافات بیاننده** در
 قریش اهل الله دیر لری سببی دخی ظاهر در مجاور بیت حرام دینده متصدیه
 شد اید مکہ به متحمل تعظیم حرمه ساعی ظالمی مظلوم مد منیع حکمنی مراعی
 طائفه در حرث بولره فرابین الله دیمشدر در بولر ایله الله تعالی
 حضرت قرینه تقرب اولند و عیون حضرت حمزه بن عبدالطلب اسد الله
 دیر در بد رجنکنده کند ولره انا حمزه اسد الله و اسد رسول الله دیمشدر
 خالد بن ولید سیف الله دیر لری اسلامده افادی چوقدر حضرت
 رسالت پناه خالدی و عکرمه بن ابی جهلی کورد کلارند یخرج الحی
 من المیت ایه کریمه سن او قور لری کند و لراشراف صحابه د بابا لری
 الله و رسولنک اعدای عدوی خالد وفات ایدکده نسا طائفه سند
 جبل کا صداسی کلوب بعض اصحاب کرام بود وضعی انکار ایدیلر حضرت
 عمر بنی مغیره خاتون لری قولک ابوسلیمان اغلر لری کوز لردن باش افر
 مادامکه شرعه مخالف وضع اولیه منیع ایتک یوردیلر دین قوی
 صاحبنه قوس الله و روح الله دیر لری حضرت عمر رضی الله تعالی عنه
 کوفه به روح الله دیر ایدی جمیع عرب و کثر اسلام انده در دیر اید
 اهل کوفه اعداء الله اولدینه قلیجدر دیمک اولور سعد الله اقبال

صاحبنه دیر لری نهر الله بحر الله بغور دیر لری اذاجاء نهر الله بطلت
 نهر معقل مشهور در معقل بصره ده بر نهر در قلوبی به خاطر الله
 دیر لری حدیث شریفه و ادر بر کزیر لرحقده مهر الهی ایله طور دیر
 سبحن الله حمایه دیر لری حدیث شریفه و ادر در حقی ارضده سبحن الهی در
 عبادندن استدر کنی جس استدر کنی اطلاق ایدر بنیان الله انسانا
 دیر لری حدیث شریفه و ادر در کبنیان الهی به هدم ایدن یعنی خلاف
 شرع قتل نفس ایدن ملعوندر باب **سادس عشرینه اضافات**
 فضولی کسنه به وضی آدم دیر لری انسانه خلف آدم دیر لری شیء جامعه
 سفینه نوح دیر لری ایه کریمه ده قلنا اخل فیها من کل زوجین اشرف
 یسراشدر در اکلن رسوله غراب نوح دیر لری و ندمان بعثت به رسول
 فکان بحاجتی کغراب نوح مقام شریفه مقام ابرهیم بر دوسلامنه فار
 ابرهیم لازم الرعایه مهمانه ضیف ابرهیم دیر لری و عد صدقه و عدا سمیع
 غیرک فغلند مظهر افترا اولنه ذنب یوسف دیر لری حضرت یوسفک اوج
 کوملکنده اوج امر جاری اولدی اول در ایله آلوده قبلندی ایکنی
 اردندن بر تلدی اوچینی بابا سنک عیاسن دفع ایدی امر سازه بیخ
 یوسف و امر سهل که انک طلبنده ایکن نفیس نسنه به واصل اولنه فار مو
 دیر لری بیاض شیشه بد موسی جوع کلبه و قلت صبر مبتلی اولان آدمه بقیه
 قوم موسی دیر لری بیت **اَظُنَّكَ مِنْ بَقِيَّةِ قَوْمٍ مُوسَى**
وَهُمْ لَا يُصْبِرُونَ عَلَى طَعَامٍ اکل آدمه حرث یونس دیر لری جوق سفر
 ایدنه خلیفه حضرت دیر لری نفس خوبه مزامیر داود دیر لری حضرت داود
 مزامیر بن جالد و غی زمانده جن و انسی اغلدر ایدی سر عینه میر سلیمان
 ضعیف مرکوبه حمار عزیز مرض فالج و لقویه دایه انبیا دیر لری **فصل** انبیا
 عظامدن سنلو طوغانلر حضرت آدم حضرت شیت و حضرت ادر لری
 و نوح و اسمعیل و هود و صالح و لوط و یوسف و موسی و شعوب
 و حضرت سلیمان و حضرت عیسی و حضرت سرور انبیا در صلوات الله
 علیهم اجمعین مصنف عباد رنده مسامحه و ادر در مکر حضرت آدم حضور
 ولادت خلقت معناسنه اوله مخوننا طوعه لربنک سزندن علما چو قوجه
 یاز مشلیری بر عضو لری زاید و صفی ایله متصف اولیه ایکنی اول
 قطعه بعدا لقطع مهران اولیه اوچینی کند و لری خانه محتاج ذلتی کورمیه

دخنی بجه وادد **باب** **سابع عشر** **بینه اضافاته متعلقه**
 بد خطه خط ملائکه دیر لرملائکه کرامک خطوی متین او لماق
 تقریبی ایله خطله بن عامر عسیل الملائکه عمران بن حصینه مخافت
 الملائکه دیر لرملائکه قفاء لا یومقوله کینه جوقد مثالا یللا صوفی
 آدمه سلیم دیر لرملائکه طاعونه دماح جن دیر لرملائکه نقل ایدر اوج یوز
 یکریمی دورن قارینخنده بغداد ده بر طاعون اولدی که قطعا آدم فالد
 شعرا به کلاب جن قوشا چون بوغز لنوب اقتضا ایله بر جاعنه ضیافت
 اولنان ذبیحه به ذبا بح جن شعردن فی الشیطان جون میکال الشیطان
 عدله میزان بادی متکبر بیوک آدمه ظل شیطان لقویه مبتلی الینه
 لطیم الشیطان قد بغه به برید الشیطان بازاده وکر شیطان دیر لرملائکه
 ابن عباس حضرت نردن روایت اولنور که اسواقدن حذاید الشیطان
 یومر تلمشدر **باب** **ثامن عشر** **اوصافاته متعلقه** اوری آدمه
 احلام عاد دیر لرملائکه اکل لقمان دیر لرملائکه دیم عرب بود که نشر بشر
 یوز یا شنه واصل اوله حتی لقمان بن عاد تخیر اولند قد ییدی نشر
 عمر بن رجا ایدوب واصل اولمشدر لقمان صاحب التوریه صباغ
 بمکی بر دوه اختامی بر دوه ایدی صرح هامانی فرعون کرمذ دت
 یا بشدر قتی حصین و متین سنه به سدا سکندر دیر لرملائکه نور اصحاب
 الکیمف مشهور در قاضی ظالمک ظلمه جود سدوم دیر لرملائکه
 مهیبه دره عمر دیر لرملائکه خورستان پادشاهی هرمنانی اسیر حضرت
 عمر حضرتینه کور دیار حضرت مسجده طیاروب او تور ایدی
 هرمنان دن نقل اولنور دوم و عجم پادشاهلرین کوردم بود تره
 صاحبندن کور دیم مهابنی بیرنده کوردمم بر امر که خلق اچندن
 تحریک فتنه ایده قبص عثمان دیر لرملائکه فقه عبادله مشهور در عبادله
 عبدالله بن عباس عبدالله بن مسعود عبدالله بن عمر عبدالله بن
 زبیر عبدالله بن عمرو بن عاص در زکای یاس مشهور در عامر بن
 طفیل ملاعب الاسته ابو عاص بن مالک ملاعب الرماح دیر لرملائکه
 ایدی قریشدن اوج کسنه به از وادار کرب دیر لرملائکه مسافرن ابی
 عمرو بن العاص زمعه بن الاسود ابوامیه بن المغیره ابن عبدالله
 سبب تسمیه بود که بونلر سفر ایدیک قافله لرنلک بر فرد ذخیره

عبادله
 بفتح اول
 و کسر لاد
 جمع عبادله

کتاب

کونر مزی بونلر اطعام و انعام ایدر لرملائکه یسار الکواعب مثل
 مشهور در بر قول اند بسنک فیزنه تعشق اظهار ایدر کده فیز
 جودمه تحمل ایدر سک مراد که مساعده ایدر بن دد قول نوله دیو
 انکی الشنه بخود دان طوقا دیکی اولوب حاشا ذکرین بجان ایسه
 قطع ایلوب کرامک بخود نه تحمل کر کرد دی بده نفسنه ظلم
 ایدن حقنده مثل اولدی بو بیت فرزد قکر **بیت**
 وانی لاخشی ان خطبت الیه هم علیک الذی لای یسار الکواعب
 سیم حساس بر شاعر ایدی بنی عقی فیز لرن مدح ایدوب
 خشیانی تصریح ایدر ایدی **بیت**
 و اشهد بالرحمن انی شرکته و عشرین منها اصبعاً من وراثتنا
 فیز لرن بری سیم قتل ایله تخویف ایدر کده بویتی دیمشدر **بیت**
 فان تفلنی فاقبلنی فقد جری لنا عرق فوق العرش و طیب
 بعد سیم قتل ایدر کارنده فیز که بری کورب سیم جن قتلده بویتی دد **بیت**
 فان تفلنی فاقبلنی فقد جری لنا عرق فوق العرش و طیب
 هرمنان رشید بختار بن عباس دیر لرملائکه او علی فاسمی دوه غزا ایدر
 الی بیک آدم قتل و کومش ابرلی و کومش او با نلی بش بیک آت اخذ ایدی
 و علی بن موسی بن هامانی بلاد ترک کوندر و برون ایکی آدم قتل ایدر
 اوز بیک امیر ایدی ایکی ملکی اسیر ایدی صکره رشید بالذکر دوه
 غزا ایدوب هر قلعه بی فتح ایدوب ملک رومد خراج ایدی فاقدر
 بنی مدح مشهور در قصه خوانلری قتی مسلم ایدی عیاضه بنی
 لوب یعنی شامت کلاملری مشهور در دبنی لوب دن بر کسنه حضرت
 عمر ایله موقوف ایدر حضرت عمر ک با شنه جمره لرد بر طاش طوق
 یار لیدی اول لوبی اکلور امیر المومنین بر دخی موقوف طوق مزمن دیو
 فی الحقیقه بامرا لله اول سنه حضرت عمر مقول اولدی خطبای ابا
 قس بن ساعد کعب بن مامه ابوداود دد ابا دمعده بر قبیلہ در قال
 الشاعر فی فوج حسن او جههم من ابادین نزار بن معد ابو العز صاحب
 الک ایدی بر کون ارقه سی اوزرینه با نودا بکن فضل کلوب جزیل که جز
 مبتلی اولانلر قاشیق اچون نصب ایدر کوی عاجرد انی ظن ایدر سوزند
 بر کره بر عودت الود فراشد عودته طوقد و غی کبی دیر لرملائکه طوقدی دیمشدر

بوبیت فرزد قکدر بیت — لحا الله هذا من حلیل ومن یقل
 سوی ذاك لا فاه باین ابی العز کدو طایفه سنده قیزمهر مشهور
 البته یوزدویه ویر ویر ایدی حضرت دعا ایتمشد که یارب ملک
 عسائی کیدر طایفه کنده مهر لربن دخی اشایعجه ایله رای سطح مشهور
 سطح عظیم کاهن ایدی جارابی دآورد مشهور رای دآورد کعب مامه
 هرکیم توکشی اولسه کندونک و جمیع عیالک مصالحن کوردوب توکشوند
 دوه سی و یاقونی و یاقونی هلاک اولسه بدین ویر ایدی جلیس قعقاع
 مشهور در قعقاع بن سود هرکیم ایله بحالست الله مالندن حصه
 تعیین ایدوب دشمنی اولسه اعانت ایدی اصلی اولیان کلامه حید
 حرافه ویر لرحرافه عذر قبیله سند برآدم ایکن کنیز بعد ما اهلنه
 کلوب خلقه حدیث جندن عجایب سوبل ایدی برنسته دن مایوس اولسه
 هو علی بیدی عوک دیر لرحرافه عذر قبیله سند برآدم ایکن کنیز بعد ما اهلنه
 آدمی کاتسلیم ایدی عدل ابوالحسن بن سدوس مشهور در طویس
 شامت وابنه ده مشلد حضرتک وفاتی کجه سنده طوغدی حضرت
 ابوبکرک وفاتی کجه سنده سود دن کسلی حضرت عمرک قتل کجه سنده
 بالغ اولدی حضرت عثمانک قتل کجه تزوج ایدی حضرت علی نک قتل
 کجه سنده اوغلی طوغدی اهل مدینه به مادامک بن سزکله بم دجال
 خروجنه منظر اولک بند نصرکه امین اولور سز دیر ایدی ابی نافع طالح
 مشهور در عبد الرحمن بن ابی بکر قولیدر قتی طالعوا باذرکان ایدی اشته
 ایدوکی زمانده غایت اوجز اولور ایدی صائم مراد ایدوکی بهایه
 چیقاردی عربک تاجلری دلبند لریده حدیث شریفه عرب دلبند لری
 خیر سه لرا الله تعالی عزت لربن کیدر ریسر لشد عرب ائم بیننده ارج امر
 ایله ممتاز در دلبند لری تاجلریده قلیج تیسیمدر شعر لری دیواند
 قبه الاسلام بصره در حضاب الاسلام حنادر مسلمانلرک سودلی دوه
 خراج وغینمشد فقه ابی حنیفه مشهور در دوت کسنه مشهور اولمشد
 فقه ابی حنیفه ادب خلیل تألیفد حافظ شعرده ابوتام غیر لامر
 مشهور در اعش علوی اوتمامق ایچون مرکبه قفر در س ایله مذاکره اید
 ایدی رداف ملک بنی عنابد در داف و زارت کیدر در دف مجلسد
 بادشاهک صاغ جابنه اوتور در بادشاهدن صکره شرب ایدوب

بادشاه غزایه کلدیکه قائم مقام اولانه دیر **مصراع** دیور کاخلاق
 الملوك ملوک خلفا میدانی بکرمی سینه در بکرمی دودده وارنجه مند
 دود مشتری دود منفرد و دیشید دن غیری کسنه تکمل اتمامشد
 جوهر خلعت بر جوهر در که بیک کره بیک التونه اشتری اولنور و امکه
 منقولدر هر شی حسنک شرطه سی واد در وهی مجلس و زبوره مجلس
 اکابر ایله مال مال ایکن شرطه واقع اولمشد قبیح سینه به حله امری
 القیس دیر لرسبب بودر که اوغلن قتل ایتدکاری زمانده امری القیس
 استمد ایچون قیصر وادری وافر عسکر قوشد یلر کدکن صکره عسکر
 امری القیس کچد یلر ایتدکی لطفه نادر اولوب اردنجه مشهور خلعت
 کوندرد یلر کیدوکی کبی دیر لری جاقیوب آتلی در کلدی برایتا انکد

ویدلک بالنگاه و الخیر اوتوسا	ویدلک فرخادامیا بعد صحه
قللا کفمنض القطا جین عرسا	ولو ان یوما یشتی ایشربنه
ولکنها نفس تساقط النفسا	ولو انما نفس یوت صحه

انقریه وادردقه وفات ایلدی سمنه ذات الفرج دیر یوم منحو
 یوم عید دیر لرحولیات زهیر مشهور در زهیر اشعادت بر سینه دور
 ایتیمجه آخره عرض ایتد ایدی حوار زمی ایدر بر کسنه که حولیا زهیر
 واعذارات قابغه واهاجی خطیه وها سیمات کیت و تقایص حریر
 وخریات ابی نواس و تشیهات ابن المعتز و زهریات ابی الغنا هبه
 و مرانی ابی تمام و مدایج بختری و دوضیات صنوبری و لطایف کناجو
 دیابت ایدوب پنه شعرده مهارت تحصیل ایتیه احیادن دکلدر
 صحیفه المتلس اول کاغده دیر لرحکه ایچنده حاملنک موتی اوله طرفه
 ابن العید ایله حالی جز بر بن عبد المسیح متلس ملوکدن عمر بن هندک
 مصاحب لری ایدی بونار کندی و ییچو ایتدی اعتقادند اولغله بحر
 عاملنه بونارک قلی امر بنی مشتمل بر کاغذ یا زوبت الزینه ویروب
 جائزه اولق ایاها من ایدوب عامله کوند در بحقه کلدکاری زمانده
 یولده بر پیر کورد سوبلیرک براتکی اصروپ بر دخی کهله اولدر
 متلس ایدوب یله احمق قوجه کوردمم پیر اصحاب کشف وارباب
 کرامدن ایش ایدوب نندن احمق اولدم که کهله کبی خیشی بد نمدن
 اخراج ایتک کبی طینی جوفه ادخال و عدوی قتل ایدر رم احمق اولدر

امر قتل کند و ایله کوره پس مکتوبی آجوب مضمونه نظر آید
 متلس وار دقه الن و یا غن قطع و جناد فن امر او تمش پس مکتوبی
 نه رجیره به آتوب شامه قاجوب بخات بولدی طرفه بنم مکتوبه اول
 احتمال بود خلیفه بن ایله بومعامله بی اید من دیو عامله واردی
 عامل کوردی کی امری اعلام و امثالاه اقدام ایدوب انواع قتل
 برینی اختیار اید ددی الحک که عرف الحیات ددکاری طمرد اند خیر
 اید دد پس قصدا و لنوب قان اقله وفات ایلد بوبیت فرزد فکند
 و کذاک طرفه جین او حسن خیفه فی الراس هان علیه قطع الحکل
 بو طریقله قتل استانبولده جامعی اولان وزیر محمود پاشا مرحومه دخی انور
 رضای طرفینه عهد الرضا و مکتوب صلحه صحیفه المشان دیر لر عبد الملک
 خواجه مکتوبنده اما بعد فانک سالم و کسلام یازدی مراد بن فزیم آتوب
 مقبول ولدی عبد الملک مرادی عبد الله بن عمرک او غنی سالم حقه اول
 بیته اشارت ایدی بیت **بذیر و ننی عن سالم و ادیر هم**
و جلد یین العین و الایف سالم بر کسینه که طریق دالندن کله
 مهان نوازلق طریقین بلیوب جوع و عطش صافی صوابله دفع ایدر حمای
 القصار دیر لر غنی جوار دند اولان فقیر کلب القصاب دیر لر افک نعمی الله
 نفس تسلیت ایدد برینه مشابیهی اولیان برادر لره و غفان المعلم
 دیر لر **باب تاسع عشرینه اضافاته متعلقه در حضرت**
ابرهیم ابو الضیفان دیر لر ابو مره ابلیس در ابو البصر اعماد ابو سربه
 اتشه ابو عمره افلاس و جوعه ابو مالک کیره دیر لر ذرا کثرة من ایله
 شیوخ کتشیه مالک و لازم اولور ابو طریف فرجه ابو بلی الحفلق
 اظهار ایدنه ابو ایتوب ابو صفوان دوهیه دیر لر ابو الحطل و ابو العوص
 قاطر در ابو جعفر قورد ابو خالد کلیدد افر در افر حود دینانک کینه
 افر العضا حظه افر سوبد مقعد افر ملدم حمایه دیر لر افر المنا یا مروت
 افر طبق داهیه کبری افر الحکل حمر افر الضیفان اطفاله عارض اولان
 بلدد افر فضائل علمه افر از ذایل جهله دیر لر **فصل ابن ایله هلال**
 ابن ذکا صبح ابن جلا شهرور ابن جته حیران دایه غراب ابن نخزها صبر
 ارضه راجعه اول ارضه عالم اولان دیر لر ابن عبد قلیع بنو غیر احرار
 و فقراد اولان ذنایه ابناء الدها این دیر لر ابناء ذروه ارا زله دیر لر

فصل بیست لفظی اضافته متعلقه بعض جبال دیلرند صدایتد که
منعکس اولان ابنه الجبل دیر لر ابنه المنیه حمایه ذوال بخارین و بنت
نارین اختامد قالمش قیز مش طعامد بنات الدهر حوادند بنات
المنا یا او قلم بنات اللیل واقع لرد بعض طرفا قولند نسا دد انسا
یاردن خیر و شر اضا ر ایندو کی بنات الصدور در حتی صدر کتیر
علم او غلظینه تزویج ایت دیر لر بنت شبنم کله بنات الغلادوه لر بنات
ادجله باللق بنات فقر و حشی جانور لر بنات جمال و بنات حدو حسنا
ابکار بنات تنایر اتمکدر بر اعرابی به نه مراد ایدر سن دیر لر بنات
تنایر و امهات ابازیر و حلو طنا جیر و رعاف قرار بر استرم انی بکا
بر حسننه مغروره لطیف نکار الندن اچورد دیر امهات ابازیر
پلور رعاف قوادر شر ایدد بنات اللهو سازد ذواله مصد
 اولور ذوال المنار یولورده اتش یا قیلور که انکله طریقله اهلا اولنه
 ذو مرجب اول مرجبا ایدد در ذو بدن مالکدر ذوال عصایب ملوک
 جسته دن در ذو کلاخ ایکی موضوعدر ذوالا و قاد فرعوندد ذوالقرنین
 فاجیه قسطنطنیه دن قطب شما لدن دور و یوز آدم ایله طلایه کیور
 اون سکر کون کوزب طریق حسان اوزر چیقوب کمشدر اشق و ابرش
 و قصیر لقامه و یا غی اگری ایدی بابله هلال اولمشدر ذوالاعواد
 محاسی بن معاویه در ذوالریاستین امیه بن چشم بن قسدر ذوالعینر
 قتاده بن نعماندر ذوالیدین مقیل بن جیب در ذوالقلین حمید
 بن معمر در ذهن و عقل صاحبی اولدوغی اچون اطلاق اولمشدر ذوال
 التسانین مراد بن کیف در ذوالقرحین سعد بن عامر در ذوالنور
 حضرت عثمان بن عفاندر حضرتک کوبه لری رقیه و ام کلثومی تزویج
 سعادته مظهر اولمشدر ذوالشهادتین حزمیه بن ثابتدر ذوالنقاب
 علی بن حسین در کثیر السبحی اولدوغی اچون اطلاق اولمشدر ذات
 النطاقین اسماء بنت ابی بکر در **باب العشر و نینه و صا**
 دن **دنب صخر مشهور در صخر لقمان بن عاد کتیریدد باباسی بر طبایحه او مغله**
وفات ایدوب بی کاه اولانلورده مثل اولمشدر رغیف الحولا مشهور
حولا بنی سعد ده بخازه بر خاتون ایدی بر کسینه و اتمکنی آلوی فیه که
فلون کسینه به جفا اچون آلوم دد خاتون واروب اول آدمه

دند

شکایت اتمکله بودخی قوم و قبیله سی ایله قالمق اول شخصک اوزدیه
 واروب براتمک ایچون مابینده بیک آدم مقبول اولدی بوم حلیمه
 اشهرایقام عربدر لیلته العروس حسنده اکا تشبیه اولنور اصابع
 زینب برجنس خلواد بر مرض مستور که مدوا فی متعذر اوله ذو
 البطن دیر لور ادباره بول جمل دیر لور کاه اصابک کاه خطایه خط عثمان
 دیر لور زیاده و نقصان صاحبی و لمیانه ذنب الحمار دیر لور یوز سنه
 قاریخنه سنه الحمار دیر لور حدیث حضرت عزیر دن مأخوذ در مرو
 بن محمد زماننده ملک بنی امیه به یوز میل تمام اولمغله مروان الحمار
 دیر لور طرعه صالح اولمیان موضع طبع ایدن آدمه جالب التیس دیر
 بر امر سهله شرطه غیر دیر لور اجراء من خاصی الاسد مشهور در امر عظیم
 اقدام ایدن دیر لور کلبه دینلدو کی کبی کانه اسلانه جغ دیر بر کسنه
 غیر کندو دن دخی غیر بدن خوف ایده راکب الاسد دیر لور داء الاسد
 حمار در داء الذئب جوع در طسم بر کبی و ایدی دایما احسان ایدر
 ایدی بعد اول کلک صداسیله اوزدینه دشمن نازل اولوب استیصا
 ایدر بعد احسانه اساءت ایله مکافات اولمقد طسم مثل او کبی
 قاموسه طسم عاد دن بر قبیله در منقرض اولشدر دیر دن مما طکه
 نفاس الملک دیر لور کلبه واقیة الملک دیر لور امر مشع است التمر دیر لور
 بر کسنه بر غلام بدو به بی حبله ایدوب لندن مناعن المت استدر که
 بدوی است نمر امناعن بیلز میسن دیر امتله طبامکه مثل اولشدر
 بر طفل دن خیر مامول ایکن یوک اولدقد شریر اولسه ستور عبد الله
 دیر لور برضعیف آدم امور عظیم به اقدام اتسه فارة العزم دیر لور ذی
 جاه آدمه حیة الوادی دیر لور جوعه شجاع البطن مشدر عرب زعم
 ایدر لور که بطن انسانده بر حیه اوله اسمی صفر اوله جوع غلبه سنه انسانی
 رنجیده ایدر **باب الحادی و العشر و نینه اضافاته در**
 پادشاه ظل الله حجاج و قد الله ابدال او قاد الله علماء نصحاء الله
 نجار امناء الله اهل قرآن اهل الله عزرات جنود الله فقر اجاب الله
 اجاب الله در حسن حالده ایکن سوء حاله مبتلی اولان آدمه دود القز
 دود الخلد دیر لور نفسنه ضرر ایدوب نفی غیره اولانه دود القز و قیلة
 المصابی دیر لور عرضة ضیاع اولان نسنه به بیض انعام دیر لور زیرا

دوه قوشی کندو بر مرده ضایع ایدوب غیرتک لور مرده سن حضانه ایدر
 دوه قوشنک ارکی صحتدن شکایت ایتنر جوق معمر اولوب صحت اوزده
 اولان شکایت ایتنر شکایت ایدو کی کبی اولور قوشلرک خطبایه فاخته
 و قمری و دراجدر رفعلده عقاب الجود دیر لور بر کسنه خلق ایله ستانر
 اولوب متوحش اولسه غراب اللیل دیر لور دیک مزیل الحقیق یستحب النفع
 الکثیر مثلد بر کسنه فقیر اولمغله عید شریفه خاتونه رخروس
 بوغازله دیر خاتون خروسی طو توب بوغازلق مراد ایتد که جزع و فزع
 ایدرک فاجوب تو کشلو خانه دوشوب دیوار دن دیواره جالزق کیند
 بار دغن کینک شیشه سن قیرو ب کینک یاغن دو کوب همسایه لوفضه
 خاتون دن سوال ایدوب خاتون واقع حاتی اعلام ایتد که تو کشلو
 هاشمی سادات کرام اولمغین جوار مرده بر فقیر محتاج نان و پنیر و کمال
 اضطر ایله حرد و حقیر اولمق رواد کلدر دیو جمله سی دستگیر او کور بر
 او کور بری ایچه بری قیون بری ذخیره کوندر در حریف کلوب قیود داخل
 اولدوغی کبی اضطر نفسه راحه سن استشمام ایدر بعد لذتخول نعم
 جلیله کور در استیجار ایتد که خاتونی واقع حاتی حکایت ایدوب خاتونه
 دیر که بوخروسی بک حفظ ایله و حضرت اسمعیل فدیه سنه غلبه ایدر
 آنک فدیه سی بر قیون ایدی بونک بو قدر فدیه سی اولدی دیر دجاجة
 هلال مشهور در هلال بن الجویش عبد الرحمن بن الا شعثه هدیته
 بطریقیه طاوون کور بر عبد الرحمن هلالی آلیقو یوب ضیافت اوزده
 ایکن عبد الرحمن خدمتکار نه کسه ده مکتوب وارد کور دیر کور
 هلالک اننه و بر و ب حجاج عبد الرحمانه هلالی قتل ایدوب باشن
 کور مک امر ایدو کنه مطلع اولدقد عظیم متغیر اولور عبد الرحمن
 ایدر مضطرب اولم طعام تناول ایله نه اکلا رسن طاوونک یوب بایتر
 کوندر مک اولدی جواب دیر که مکتوب مضمونی هلالک طاوونه
 مخالف حکم بن ابوبک بعض عاملاری بر کون حکمک طعامی اوزنده ایکن
 او کندن بر دراج آلدی حکم بحضور اولوب مغزول ایتدی طول عمر
 نسر لقمان دیر لور برضعیف قوی به و عید اتسه و عید الحباری دیر لور
 من غیر علم سوبلینه کلام البیغانا معقول آدم صحنه صحنه السفینه
 دیر لور هد هد سلیمان الحقیق بدل علی الملک مثلد **باب**

الثانی و کشتن و نینه اوصافا تده یوم البسوس بکر ایله تغلب بنده
اولان جنکدر یوم الفجار کانه ایله قیس بنینده اولان جنکدر یوم الحقا
اسد و تسم بنینده اولان جنکدر یوم رزی قادی بکر و وایل جنکدر یوم
حلبه منذر و حارث جنکی در یوم یامه قتل مسیله کونی در یوم قادی
و مداین و حولا و قها و ند سعد ابن ابی وقاص فرس و ذرینه غرا ایتد و کد
فصل عام حجاج بر سبل در که هجر تک سکر بنخی سینه سنده مکه مکه
کلوب حجاجی استیصال ایدوب یو کلون کور مشد عام الفضل جنک
مکه یه کلد و یکدر عام الزماده حضرت عمر زمانده سنه قحط در
غالب اکمال ضرورتده خاکستر یمشمار مفتاح الفتن قتل حضرت عثمان در
مفتاح الامصار حضرت عمر در اکثر بلاد بونلر فتح ایتمشدر

کتاب التراج و کشتن

سیر ملوک بیاننده در التي بابی مشتمل در باب اول متقدمین اخباری
بیاننده اول وجه اوضه عباد الله دن رعایا بنینده حکومت اید حضرت
آدم و حواد در حضرت آدم کورث اسمی ایله تسمیه اولمشدر فرق بیل مالک
اولمشدر مالک اولدوغی کون بر واحسان اعمالک زینتی و شکر نعم الهیته
دک مصنفک کلامند منظم اولور که حضرت آدمک و اخر عمرند بنو نلر
جانب حق دن سلطنت منظم اولوب اولادی بنینده حکومت و عصرند و لا
شریعت ایله سیاست امتش اوله کیورث لفظنده و مستماسند چوق اختلا
وارد در بهجة التوار یخدا نظر اولنه بعد اوغلی هوشیم فرق بیل مالک اولد
اوشیهم و هوشنک و اوشتنک و دکلورید مالک اولدوغی معاش اقاملک
علی الجن و الانس باذن الله بدیع الخلق دک بریحی جانور لری قتل ایله امر اید
بعد ظهور رس اولدوغی بیل پادشاه اولوب بز اللهک قولرندن شیاطین
مرده شرتی بعون الله دفع ایدیحی بز دک بعد حمید پادشاه اولوب ملک
اولدوغی کبی حق تعالی بزم حسن هارمزی اکمال و نصرت تأیید مز احسان
ایلدی بز دخی و طایایه توسیع خیر اید و ز دیوب آیتوز بیل پادشاه اولوب
قلع و جبه صناعتن ابریشم اگر مکی ات ابرملکی بونلر ایجاد ایلدی شیاطین
و جن ایله جنک ایدوب امره منقاد اولدیلو اقالیم سبعة ده تنفیذ حکم اید
بعد اغوی ابلیس بر قلیس ایله دعوی الوهیت ایتمشدر بعد بیورث

مالک اولدی که ضحاک د دکلوریدر ایکی او موزنده یا ایکی بلان یا ایکی ات
یاده سی اولوب کاه کاه مغز انسان ایله مندفع اولمغله خلقه بلا
اولوب ساحراشم اولمغله جمیع اقالیمی جمع ایلدی بز ملوک دنیا ایزد
ایلدی فریدون جبل و هاوندده اوزرینه واروب اخذ و حبس ایلوب
اول کون عید اولدی حالاهر جان د دکلوریدر ایکی کوندر پس فریدون اقالیم
سبعة ده مالک اولوب کلومی نخن القا هرون بایدی الله ایدوب حضرت
ابرهیم فریدونک زمان سلطنتده او توبنخی سینه ده دنیائی تشریف
ایلدی اول قبلی تسخیر ایدوب یمن بودر زیاک بونک زماننده اولمشدر
اقالیم ارضی اوج اوغلتنه تقسیم ایلدی بری سنومر بری طوس بری اوج
بعد منو جهر اولدی حضرت موسی زمانده مصادقه ایتمشدر بعد
افراسیاب ترکی اون ایکی بیل مالک اولوب اهر یومرونک زماننده
طغیان ایدوب نخن ساعون فی اهلاک البریه سجاد یوب قطاع طریق
و سراق ایله استعانت و قتاله مباشرت ایتملکه خلقه قحط مستولی
اولوب صولر منقطع اولوب اکلر قوریدک بعد رابن طهها سب اوج بیل
مالک اولوب بز عمادت بلا دالله اید و ز دک بعد یوز قباد جبار
بعد قابوس ظهور ایدوب توجدد بر شهر با یوب یوز بیل ملک اولد بعد
لهراسب جبار ظهور ایدوب بن عباد الله احسانله اغنا و جناب حق دن
غنا و جا اید و دم دک بعد کسری جبار ظهور و ترتب دیوان ایدوب
آلکوندن سیر ایجاد ایدوب مدینه بلخی بنا و نامنه بلخ الحسنى ددی
بیت المقدسی خراب ایلدی یوز بیل پادشاه اولمشدر بعد کشانشب
ظهور ایدوب مدینه نسائی بنا ایدوب بلاد هند یوننیر ارفع
ایلدی بعد بهمن ملک اولدی که اردشیر اسفندیار د دکلورید پادشا
اولدوغی کبی بز و فای محافظه اید و ز دک بعد جمائی بنش اردشیر
مالک اولوب حق تعالی بز عبادت انجون خلق و عبادی بنینده عدل و
راقتی الهام ایلدی دک اسمند هانی دخی یمشدر فارس اصطیری بنا
درومه غرا ایدوب او توب بیل ملک اولدی بعد هارادری دارا بن
اردشیر اون ایکی بیل پادشاه اولدی بعد دارا ابن دارا اولدی ملایک
اوزد حرکت ایدوب مملکه یه اگر چه کسنه بی القاتمز اما دوشنی دخی
رفع ایتمز دیکد اسکندر باباسی فیلقوسی مقدونی بونانی مقدونیه

و بعض ممالک پادشاه ایدی دارایه خراج و یرمک اوند صلح ایدوب
هر سته کوندرا ایدی اوغلی اسکندر پادشاه اولدوغی کبی خراجی و یرمک
دارا بر طوب و جوکان ایله بر مقدار سسم کوندرد سن اوغلی سن جوکا
ایله اوینا من کرک خراج و یرمکدن امتناع ایدرمک بن سسم صاغشینه
عسکر ایله اوزریکه وار ورم تعریض ایلدی پس اسکندر دخی جواب
بازوب جوکان ایله تفاکل ایدم چوکان اوینا من دلاور لار کارید
دیوب و یکل خردل کوندردی بونک دخی مرادی عسکر مرسته زیاده
دیماک ایدی پس اسکندر اون ایکی شهر یا پدی هر برینه اسکندریه ددی
اصفهانده جنت مثال و شهر حسانده هرات و مرو و سمرقند مصرده و
اسکندریه بی یا پدی اون دورت ییل پادشاه اولوب یا ایله وفات
ایلدی قوماق ایچون بدنه بال سوروب التوندن قابوت ایچندن
ارض یونانده بنا ایتدی کی اسکندریه شهر نده دفن اولندی بعده اشک
بن اسفان اون ییل پادشاه اولدی بیت المقدسی خراب ایدوب طاش
اوزن طاش قومامشده و زماننده ظهور حضرت عیسی واقع اولمشده
بونک وددی الله تعالی حضرت لرینه سوء فعل و سوء قول و سوء فکر کتوبه
ایده رزدیمک ایدی بعد جود بن اسعانی بعد هرمن اسعانی اون
یدی ییل پادشاه اولدی عامه خلقه خطاب ایدوب اللهن خوفی
تقدیم و سیثاقدن اجتناب عظیم ایدک دیر ایدی بعده ازدوان اون
ایکی ییل پادشاه اولدی احساندن مرادیم ذکر جمیل دیر ایدی بعده
کسرای اسعانی بعد بلال اسعانی بعد اردشیر بن بابک پادشاه اولدی
بر کونز مال استمن و کونز احسان استر که کسسته الیزون المغه ماک
اولمایه دیر ایدی سلسه سی اردشیر بابک بن ساسان بن کبرس الجبار
بن ایدالجبار بن قباد الجبار بن قابوسدد ساسان بنت نادر اصغر که
قتمی ایدی بعد او توب بر ییل ساورد پادشاه اولدی ملک ساورده
مانی و ذوق ظهور ایتمشده بعده هرمن بن ساورد بعده بهرام بن هرمن
پادشاه اولدی مانی بهرامی اضلال قصدی ایله کلوب ساعده کورمکه
داعیه سلطنت و شوب بهرامه منعکس اولدقد و دیسن یوزوب
صمان طولدوب باصحابنک دخی قتلن امر ایدی بعده بهرام بن بهرام
پادشاه اولوب مساعده دهره شاکر صورت مخالفه قسمده راضی ایز

دیر ایدی بعده ترسی بن بهرام یدی ییل پادشاه اولدی بعده هرمن
بن ترسی کزنک بعده هرمن هلالک اولوب ساورک والد سحیل
قالب مقدمه حکایت اولدوغی اوند خاتونک بطنی اوزرینه
قاج پادشاهی بی وضع ایتدیله بعده ساورد ذوالکافی ظهور ایدوب
طفل اولغله عرب طغیان ایدوب رعایای غارت و خسارت سالک
اولدیله ساورد اون التی باشنه واصل اولدوغی برله بیک کزیده
اتلایله عربی قتل و اسیر و قطع مبا هله تخويف و ضبط و انبار و کوح
شهر لوبنی بنا ایدوب ارض رومه دخی غزا ایدوب جوق اسیر ایتشد
یتش ایکی ییل پادشاه اولوب نیشابوری بنا ایتشد بعده اردشیر
صغیر قرق ییل بعده ساورد بن ساورد بش ییل بعد بهرام پادشاه اولدی
کلامی بوایدی که ز فقرایه مرحمت صاحبی مظلومینه عدل و داد طایبی
ملوک باز دیکه بزم سلطنتن نمونه ملک الهی در مراد عدل در طریق
عدله سالک اولان واصل مرام مقتضای نفس و هوایه تابع اولان
مظهر شفای تام اولوب عزیزی ذله مبتذل خذلان و فلا کته محل اولوب
بعده بز دجر بن بهرام بن ساورد یکر می ییل پادشاه اولدی بر کون
جر جانده قابوسدد برالای در جمع اولوب بر آتیه او و ایدان اوزون
اضطر ایتده اولدوغن کوروب تقدیر الهی بن ایر لور دیو ایتوب
ایر ملک استد که بود کته دیوب هلالک ایلدی بعده اون سکون ییل
بهرام بن بز دجر اولدی بعده اون یدی ییل بز دجر بن بهرام اولدی
بعده دورت ییل فیروز بن بز دجر بعده بلاس بن فیروز بعده
قباد بن فیروز بعده نوشتروان بعده هرمن بعده پرویز بن هرمن اولدی
که کسروی دد کلید حضرت بونک زماننده ظهور ایتمشده بعده
شیرویه بعده فیروز بعده اردشیر بعده فیروز بعده بز دجر اولمشده
بهجة التی ایتخده بز دجر آخر ملوک عجلد بوندن صکره اهل اسلام
بقا الله الی ساعده القیام ظهور ایدوب رونق ملوک عجم نام اولدی
خلاف عمره مصادقه ایتشد **باب ثانی پادشاهلرک رعایا**
ایله معامله سن بیان ایدر پادشاهک رعایایه مرحمتی و ایدک و کدنه
شفقتی کبی کر کرد رعایا ایتشد بر امر که حادث اوله بیت
سرخشده یا ایدر کرفتن به میل چویرشد نیایی گذشتن به ییل

مقتضا سنجیده شود کلی اولادین لطف و تدبیر ایله دفع ایدیه بر تو کوی
ایکن دکملک اساندر امر معیشند لوازم بقای مقدمه مضایقه کرد
اولورده توسیع ایدیه سلطان غازی سلطان محمود بن محمود مسکنیکو
سیرنده کورلشد بوسنه قحط مستولی اولوب کندوده و افزوده
بولندی و زراسی بمن عدل ایله صالتسود دیلر رضا و برمد تصدق
ایده لم خلقه وسعت کلسون بزخاده رعایا من بلاده اولم جازد کلد
دیو خلقه بذل ایلدی شهرده کویده مکان مضایقه سی اولسه توسیع
ایده ممکن اولما زایسه شهری بر محل واسعه نقل ایدیه رعایا سینه ذراع
و حراثت ایله امر التونی و کشتی زینت و زیور و اوانی به صرف و تمنع و
نهی ایله ملوک مالفه تقید اتمکله زمانلرنده التون و کشته و سعت
و ارایدی فی زماننا التون و آنچه ده مضایقه سبب عدم تقید و الا
یعنی به صرف در رعایا بش مرتبه در هر مرتبه رعایت اولم کر کدر احوال
مملکت منظم اوله خلق مراتبه کور رعایت ایدن غوایدن امین اولور
مقدم کتاب امراد و زارنده تفصیل اولمش ایدی که اختلال امر مملکت
ندال دولت ادا ذله رعایت و اهل شرفه اهانند در طبقه اولی
خواص ملوک در طبقه ثانیه ارباب صنایع در طبقه رابعه مشاغل
طبقه خامسه فسقه در طبقه اولاده اولور دخی بش نفر در و زرا
و کتاب و ایچو لو و عسکر و قوجیلر بونلر ایچنده احسان پادشاهی به حق
و ایلی اولانلر و زیرلر در زیر او زیر پادشاه کافر مقامی در بعد
کایدلر بونلر دخی اسرار سلطنتی حافظلر در بعد عسکر در زیر احقا
ملک در بعد ایچیلر در بونلر پادشاهلر کسمعی در بعد حاجیلر
بونلر دخی پادشاهلر کسان مقامنده در و زیر پادشاهلر دین و مال
و خزاین و ممالک حفظ ایدر زحمتی پادشاهلر دن زیاده جه رعایا
استحقاقی ظاهر در کاتب و عرضه خدمت ایدر عسکر آتند ایچلی
مصالح و مفاسد مملکت مطلع ایدر حاجب خلقی احوال و اخراج ایدر
حکایت اولور نامون ایچو لوک رجاسوسلک خدمتی ایچون نیجه کسسه
دور بیک دوه تعیین اتمش ایدی جمیع مؤلفان و آلاتن کور و ایدر
نار دخی احوال مملکتی استخبار ایدر بونلر واحدده امور عالمه عالم
اولور ایدی عسکر کوازمی کور ملک لازمده که مستغنی و فارغ الب

ایچو لو

ایچو لو و قتال ایچون معذ رجال اولالو و جمله سی نوع واحد اولوب
بلکه انواع اولوب هر نه ریش تعیین اولم کر کدر که ریشلر بیک تحت
امرنده اولالو اهای صناعه تنبیه کر کدر صنعتارینه ملازمت ایدر
زیرا شهرک خلقی اعضا بکدر بر عضو ناقص اولدوغی کی بد ناقص
اولور ارباب حرفدن بری اکسک ایچو لو شهره خلل کلور پس و زیره
لازمده که ارباب حرفه لطف و احسانله معامله ایدر بوب جلیب قلیب
ایله مقید اوله مشاغلره لطف و رفق ایله معامله کر کدر منادی
شرع ندا ایدر که فخر اهل بالایی کور سکوا الله تعالی حضرتلرند عافیه
رجا ایدر بونلر بر محل تعیین اولوب قدر کفایه مننلری کور ملک کرک
سلاطین مالفه دارالشقا را پاپوب اموال عظیمه وقف ایتد کلوری بود
کفر به علامت کر کدر مسلمیند تمیز اولور مسامحه دین الله تعالی
راجع اولور نفوذ بالله فسقه به مرحمت ایتمک کر کدر زیر اطعامی به
ایدر بوب تصبیق طریق ایدر بونلر اظلم ناسر در هر مظهر احسان الهی هم
امر شریفه مخالفت ایله مباحی اولور و لونه دنیا به صلاح جتاری و اونه
آخرته بونلری بای طریق کان شهر دن اخراج کر کدر بر دشمن اغزنه
کور در ملک حسن تدبیر دندر **باب ثالث اداب جلوس بیاننده**
پادشاه رعایا سینه عین رعایت و اکرام ایله ناظر اولوب اولاد و اخراج
مقامنه قوم کر کدر فادس پادشاهلری رعایا بی عبید منزله سینه
قویوب رعایت و حرمت و حفظ ذمت ایتد کلوری ایچون حکما تعییب
ایدر بوب اسکندره باز دیلر که رعایا به اولاد و اخراج نظر ایتد و کان عین
ایله ناظر اوله که احرا و اشرافه مالک اولم عبید ادا ذله مالک اولمقد
خیر در پادشاهلر حفظ لسانله تقید ایتمک کر کدر زیر اکلام همت
عقلدر و دسولدر کلام قبیح استماع اولور به خفت عقلنه استدلال
اولور کلام ایچو لو ملوک اولور کلام بیکیر کیرا کلام کلام دیک
سویلدی کی حشمتی ساقط اولور هر کون خلقه اذن و ورسه و قدر
کیدر بر مذمت احتجاب ایدر به اولور در خلقه انساب بولند
کور بونلر هر کس اجتر ایدر خلقی مراتبه کوره تعظیم ایدر اولاعلا
بعد زهاد و صوفیه به اذن و ورسه خدام و نوابغه حفظ ادب ایله
امر ایدر مجلسنه کسسه بک سبقله دخنه و خصت و یرمیه

وایچو لک و عقوق اوزده اولنلرک د خولندن احتیاط ایدیه **باب**
رابع کراحت احتیاج بیاننده در بوندن اقدم ذکر اولندوغی
 اوزده پادشاه بر مدت احتیاج ایدیه رعایا او نودرگاه گاه
 برود و ظهور کرکده استعظام ایدیه لرا و سالن قرارگاهنده خوف
 اولنماز پادشاهک حاجی عقل و عرضینک حارسید بعض ملوک
 حاجنه دیکه سن بنم کوزم سن سنوکه نظر ایدیه دم سپرم سن
 سنوکه تحفظ ایدیه زم پس خلق ایله بوکا کور و معامله ایله حاج
 حسن الوجه کامل العقل لطیف الخلق کرکده که حکم و برورب مستحق
 تأخیر اولانی تقدیر ایتمکله خلق متوحش اولیه خالد بن عبداللہ
 حاجنه تنبیه ایتدیکه مجلس عقد ایدوب اوتور دوغم زمانده بند
 کسنه بی منع ایتیه حاکم احتیاجی اوج نسنه ایچون اولور یا ایچو
 اوله یا فساد عقید سی اوله یا ادای مراد دن عجزی اوله که بونلرک
 خلقه ظهور دندن برهیز ایدیه لرا ملوک عجز برینه ملاقات ایچوت
 بر عارف برای ملازمت ایدوب آخر بر کاغذ دورث سطر یا زدی
 سطر اولده ضرر املد که سکا ملاقاته اقدامه باعث اولدی سطر
 فایده قدوت اولما ایچو قراره بجال اولماز سطر ثانیته صفر اید
 رجوع ایتکه شمانت اعدا مانع در سطر رابعه جوابک یا نعم اولسونکه
 نتیجه مثمره در یا قطعاً لا اولسونکه سبب یأس اولور امانیه دشو
 قیحد پس پادشاه مراد نه مساعد ایلدی بو یایده **دینلشد بیت**

سأترك هذا الباب ما دام أهله	علی ما اری حتی یلین قلبی
إذا لم تجد للاذن عند موضعاً	وجدنا إلى رزقنا السلام

حسوت اوزده معامله اولینیجی واسوخته لک چوق مرتبه دکلدر نفور
 بشریه بو مرتبه بی وضع جزئی دن اختیار ایدیه لرا ابو العناهیبه مؤمنده
 این عذت بعد الیوم ائی ظالم
 متی یجمع العادی ایلک بعاده
 سافر و جمی جیت تبغی المکارم
 ونصفک محب ونصفک قائم

فی حقیقه حق تعالی رزق بر توبه تخصیص ایتدی **بیت**
 مشرملوک که فلاح باب مشکله
باب خامس ارسال رسل بیاننده در پادشاهلرک شها مشند
 کسنه یا ایچو کوندر مییه زیر ملوک آنفی بو جهتند در اسرار خفته

مما لک اعدای مطلع ایدیه دشمن آنلری ماله تسخیر ایدوب اعدایله اتفاق
 ایدیه لخصوصاً شرب خمر ایدیه آدم اولینیجی البطنه تذهب الفطنه مغرور
 اوزده اکل و شرب مشغول اولوب نیات صدور ی دشمن اشتیاسنه کشف
 ایدیه لضرورت اقتضا ایدوب ارسال رسله حاجت اولور سه غایت
 عاقل و کامل و متیقظ آدم کوندمک کرکده ایچیلر حدید النفس اولیه
 متکبر کثیر الکلام اولیه شارب الخمر اولیه اسرار پادشاهی واقف
 اولیه ایچو مامور اولدوغی خدمتی ادا ایدوب آخر نسنه بلیه سراره
 مطلع اولانک رسالتک خطر عظیم وارد و بر طریقله چوقضا اولنشد
باب سادس نصب حکام بیاننده در اسلاف اشرافدن منقولدر
 منصبه آدم بولنن کرکدر پس پادشاه نصب حاکم مراد ایتدکه تحری اید
 کوندر و کی آدمه حکومت اهل میدد زیر اعاملک محذرت و مذمتی نصب
 ایدیه نه منسوبدر عاملدن بغی و طغیان و ظلم عدوان منعکس اولور سه عزل
 ایله عدل ایدیه زیر افشه سی پادشاهه عابد در بر وزیر و عاملی که بر کره
 بحضور ایدیه بر دخی منصبه تقریب ایتیه ایکی عملده بر آدم بر عملده ایکی
 آدم استخدام ایتیه ایکی صورتده بیله تقصیر لازم کلور بر وزیر صاخ
 بولندقدن صکره دخی از عاج ایتیه جایز که دولتی کامتعلق اوله بیک
 آدم بر دولت جایستند اولور بیک دولت بر آدم دولته متعلق اولور
 بر کسنه نک بر قومه عداوتی اولدوغی تقدیرجه اولان کسنه بی و نظایفه
 حاکم ایتیه عداوت استیصال اقتضا ایدیه بر قومک ایچندن حاصل اولان
 آدمی حاکم ایتیه زیر امین ناسد حقیر اولور ایکی آدم نصب اولنن کرکده
 بری دایر مظهر عزت اوله ایچینی مجبور اوله که نصب پادشاه ایدیه مشهور
 اوله پادشاهلر کافری استخدام ایدوب کاتب و وزیر ایتدکن نهی و تنزیه
 حق تعالی آنلر ایله مصاحبت و مجالستند منع بودوب و من یوظم منکم
 فانه منهم یومر مشدر حدیث شریفه اناری من کل مشرک یومر لشد
 امور سلطنته آنلر ایله استعانت و مشاوره جایز دکلدر حضرت عمر
 یومر دیلر بر عامل استرم که خلق ایله کودسه امیر ظن اولنه امیر اولدقد
 احاد ناسدن اوله پس ربیع بن زیاده اشارت ایتدیلو حجاج دیکه بکا
 بر آدم بولوک که دایر العیوس طویل الجوس سیمین الامانه اعحف الخیانه
 اوله امر حقد مصر ابو غلق باطل اختیار دن اسان اوله قبول شفاعتده

مراعات حق و رجوع اتمک اول شرایط و لا یندر ایا س بن معاویه اهل
فرانده بر حاکم استیوب جواب ویر دیلر بونلر ایکی قسمه آخرت ایچون عمل
ایندر اختیار حکومت اینتر دنیا ایچون ایندر حکومت صالح اولماز پس ذوی
الیسوتد ایلله که نسب و حسبند حجاب ایدیه بومعنایه قریبدر عقلاوی
و زرادن بری بر عالم ربانی به افندی اهل الله ایلله ملاقاتدن مأیوس
اولدم زیرا بزه کلن وئی اولمز ولی اولان بزه کلمز دیمشدر

کتاب الفخامس والعشرون

حربه متعلقدر اون بش بانی مشتملدر **باب اول** ادب حرب بیاننده در
ملوک شها مت و کاندند که حربه بنفسه مباشرت ایتمیوب لقای عدوی
تمنی ایتیه نه شیر شتونه دیدار عرب بیت ان السلامه من سلمی و جارهها
ان لا تمز علی حال یو ایدیهها اولاق اعداده جبله و یکد ایلله عمل ایدیه جبله
انفع و سایددر **مصرع** اگر آئی قبل شجاع السیجان صاحب رای کاه
اولور یکد و جبله ایلله بر مصلحت کورده که پادشاه کمال قدرتی ایلله ایدیه
اگر مالله مصلحت کور دیلور سه بزدل مال بدل روحده ایدیه ججه ججه
بدل بولنور اما روحه بدل یوقدر لا بارک الله بعد العرض فی المای
دشمن حد تجاوز ایدیه ججه محاربه ده خوف اهلها ایتیه که دشمن قوت
قلب و اجتراسنه سبب اولور هجوم دشمن زماننده عسکر بدل عطا
کر کدر زیرا روح صابیه یوردر هر شخص نامواق سر عسکر اولیق اولما **مصرع**
حاکم کف دوم بخش صاحب قران کر کدر مواعیده و فایتمک کر کدر که
انکسار قلوب عساکر سبب اولیه جنک اثناسند دفع صوت علامت
هریمتدر عسکری تمنی به دوشود مک عیب احسن الیز انجله راحا
و عدا یدوب توله دید کدر صکر اتمک کرکد زیرا ایک قولدن بر فعل
خیر و وضعیف دخی اولور سه عدوی استحقار ایدن آنلره تکبر ایتیه
حکما دیمشدر که عاقل اولدر که اوج امری استحقار ایتیه دشمن مرض
آتش قبل قیام الحرب پادشاه ندا ایدوده که بحر و حی بر دخی اور مک
اعضا سند بر عضوی یکدنی بر دخی اینتمک پنجن آدمی قومک پیر لری
وار غلبه قلی قتل اتمک مهیا امکن دشمنی تخویف کر کدر جاز که رجوع
ایندوب زحمت حاجت قائمه عساکر که خیری دوشیدکد الا بلرک

احسنی و دریتور در چند مقابل اون ایکی بیک و اصل اولیق منصور و
مظفر اولیق مقرر اولور ادب حرب بدن بری دخی بود که متصل جاسوس
کوندروب دالر کوندوبه بواضاعک منافع جلیله سی وار در کونته
دو کاره قانشو قوتیه عسکر مضر ذرا کر صو و ارایسه دشمنی اول
طرفدن قهره سعی ایلله و اگر عسکری پیر لری و اصحاب بخر ارایسه دشمن
هجوم ایدیه صبر ایدیه اگر تازه لوراموز کورمش آدمی ارایسه کند میا
و مسارعت ایدیه عسکری دشمندن اوج مرتبه زیاده اولما بجه جنکه
اقدام ایتیه طرف عدودن بعض کسینه کلوب کندویه تابع اولور سه
احسانله محب ایلله که جلب قلوب سبب اولله بوسی بر لوندن حد
ایده هر سفرک نفقه سی مالدر اما جنک سفرینک نفقه سی روح
دشمن کمیندن قورقه اطراف عسکر حسک د کلوی که دمردن
رقاشدن دیکن کی ایدیه لوانی دو که دشمن اولکه به داخل اولور دویه
یاصل اولور قدن صکر محاربه متعین اولور دفعی هجوم ایدوب کور
آچدود فرسه جنک اثناسند کوشه کوشه عارف آدمی کونده لور
دشمن عسکری ایچنده ای غافل امت نه طورد سن تدارک کورک سلا
او حاجی نعمت و غنیمت بیلک سردار یکز قتل اولندی یا اسیر اولدی
دیه بولکلام قومه انکسار قلب و بر دهر کس قراری فراره تبدیل ایدیه
الحرب خدعه کلام متفق علیه در نظام الملك پادشاهنی خصم اند
اسیر ایکن نه بر قیله قور تار مشد حربن جبله به متعلق حکایات
نهایت بوقدر بکل مقام مقال مقتضا سجنه همسر و همرازه کمال عقل
ایلله ممتاز آدمی ایلله مشاوره و رای صحیح و معقول صریحی اعمال ایدیه
بلواهمال هر مصلحت کور لیکدر تقدیم و کتمان نصایحه امتثال اشغال
ایده ادب حرب بدن بری بود که متجز اولله دواب و مفارش و جوار
کی اقبال کونرمیه زیرا قلب آنلره متعلق اولمغله کسل عارض اولور
عسکر و فرات عدد و کثرت عدد دن انفع مدد هجوم لیلدر دشمنی
صباحه مغلوب اتمک کر کدر اول اختتام هجوم ایتیه بحال بولیه مقصود
اهتمام ارشاد در غافل آدمک مقصود حاصل اولماز پنجشنبه کوی
مقابله و مقاتله به مناسبت عباد ضهری به ملاقات عدونه کوند
اوشق کر کدر دیلر جوابد دیکه هر کون مناسبت مادامکه اجل کلبه

بر وقتك بر وقتن تفاوتی بود و **باب ثانی حرب مباح و**
حرب محظور بیانند در مسلمانان اهل مقاتله و اهل قبلیه سلسیف
 اهل دین اخلاقند و کلد را یکی مسلم مقاتله است یکی سنک دخی امری
 خطر اوزد در حضرت بر حدیث شریفه یکی مسلم مقاتله ایدوب بری
 مقتول اولسه قاتل و مقتول نادره در بود دیلا اصحاب کرام یا رسول الله
 قاتلک نادره استحقاقی ظاهر با مقتولک جرمی ندر دیو سوال ایتدیله خوا
 بود دیلا که اولدخی قتل مسئله نیت ایتش ایدی معلوم اولور که محرم دینه
 قتل مسلم همان قتل ایتش بقاعده به مبنی در که قتل مباح آلتی در بری
 مشرکین و اهل حرب ابله مقاتله ایکنی ملاحه و باطنیه اوچینی مرتدلو
 دور دخی بغات بشینی قطاع طریق الشینی قصاصا قتل لازم اولانلر
 بوجهله نك قتالنه پادشاه مباشرت ایتک بر کرد رعایا وظیفه سی دکلر
 مکر قطاع طریق قتل عوام دخی مباشرت جایز در بود ندر جمع اولور و صود
 ملحد لر محاربه سی تقدیم اولنور **باب ثالث اداب حصار**
بیانند در حصار المقدیه اعظم تدبیرات حبله در اهل حصار ی
 مال و مواجید حسنه ابله آلدن مقدار الا انسان عجمید الاحسان
 معلومند قلعه خلقند ایکی آدمی اله کتور مک پادشاهه ایکیوز
 بیک عسکر دن خیر در یونک ایکی و جمعی وار در بری بو که آنلر اصرار
 قلعه به واقف و مسالک و معا بر نه عارف اولمقله عسکره اعلام اید
 ایکنی اهل قلعه بی تخویف ایدوب نه عناد ایدر سر طرق مستند اولدی
 ذخیره کلکه بحال قائم دی قلعه نك امری تمام اولدی دیور **حکایت**
 اولنور اسکندر بر قلعه بی بر سیل محاصره ایلدی حکما سی خبر کو ندر دیلا
 یتش سیل او تور سک قلعه خلقند بعض آدمی دیله حبله دن غیری
 حصار المغه طریق بود در دیلا پس قلعه خلقند بر طایفه به بر
 کونه و طایفه اخرایه طریق آخر دن خبر کو ندر مکله ارا لونده فتنه
 و مقاتله واقع اولوب قلعه بی تسلیم ایتدیله قلعه میسر اولدقد نصکره
 خواص جرمی ابله غوام مواخذ اولنماق کرک آنلر مکره و مجبور و تحت
 قهر خواصند مقهور لر در دشمن کلیمک حبله و خدعه دن غیری
 در بود **باب رابع اوصاف سلاح بیانند** در حضرت
 رسالت صلی الله تعالی علیه وسلم احد غراسته اتمه تعلیم ایچون جبّه

کشمش در

کشمش در ظاهر وجود شریفی و عدصادق آله یحیی ابله ضرر کو ندر
 اصابتند مصون و مأمون ایدی سلاح حصن حصین در رجالت
 خیر در حروبک السلاح السلاح دیور الرجال الرجال دیمز لو حاتم
 بن یزید بر کون سلاح اولور ایکنی مرادم سلاح الملق دکلر عمر و روح
 المقدردی زیر اسب حفظ نفوسله ابن مهلب اولادنه وصیتند
 اسواقله او تور من لازم کلور سه سراجو وجبه جبار و کا غد جبار
 باز اولنور او تورک حرب و علمه متعلق در دیمشدر حضرت عمر رضی الله
 تعالی عنه عمر بن معدی که کره اسلحه احوالندن سوال ایدوب مراد
 نیجه در دکلر که اج قوی در نهایت کاه فریلوب خیانت ایدر دکلر او
 نیجه در دکلر موت طایر در کاه خطا و کاه اصابت ایدر دکلر قلقل
 نیجه در دکلر فتنه واقف موضعیدر دکلر جبه نیجه در حصن حصین
 نهایت بیاق آدمه حمل ثقیل آلتو به مشغله در ددی سیف نیجه در دکلر
 سالیارواح سافک دما در دکلر حضرت علی مجید و سیفدن اعظم مجید
 بود در دی عرب قلیجه طل موت دیور بر بر مصرع ابو تمام طائی نکدر
 السیف اصدق ابناء من الکب یعنی خصمه الی کره مکروب کو ندر
 وعید شدیدی ابله تخویف ایدوب سنی قتل ایدم دیسک مفید اولماز
 قتل واقع اولیچو خبر صادق واقعه واقف اولور **باب خامس**
حرب متعلق حبله **بیانند** در حضرت رسالت پناه الحرب خدعه
 بود مشلور در عرب الحبله انفع من الوسيلة دیور کاه آدم حبله ابله
 و مصلحت کو در که پادشاه قدرت سلطنت ابله کو دیمز حضرت تدبیر وضع
 صادر اولمشدر که بر کون حضرت به رکنه کلوب یا رسول الله ذنوبی
 اظهار ایدن آدمی مواخذ ایدر من سر ایدر نه قیامک اولور بن دور
 خصلتی اخفا ایدر دم زنا و سرقه و کذب و شرب خمر و جمله ذنوبی تغییر
 سر اتمکدن فراغ ایدر دکلر حضرت یسره کذبی ترک ابله حریف
 خانه منه و ادوب زنا مراد ایتد که خاطر نه کلدی که حضرت بکا کذب
 ترک ابله امر ایدی زنا ایتدی که صورتی سوال بودر قلندر کذب ایدر
 نقض عهد ایتش اولور اقرار ایدر رسم مستحق حد اولور بعد سرقه
 مراد ایدوب ینه بو ملاحظه سبب ترک اولدی شرب خمره کذب
 حضرتان بو بلا غن کورک که بر امرک ترک امر ایدی که دود دینی دخی

نرك لازم كلى قصه فر پوره اثنای حمله مذکور اولی مناسب دكلد
 معاویه حاكم شام ایكن كفه نك كینسه لوقه فاقوس چالدرقلوبینه نخل
 ایتیموب فاقوسلری قیومغه حمله استیوب بیده که بنم مکریم روز
 پادشاهنه کو توروب بساطی اوزدند اذان اوقیه اوج دیت مقدار
 مال ویره ن ددی بر کسته بن ایدیه ن دیوب وادوب كفه دوم پاد
 مجلسند اذان اوقد قل اتباعی قل قصد یار ملک حضرت عیسی حقیق
 قتل اتمک بوجمله در مراد بومقنول اولغله حمله اولجانیده اولان
 کینسه لری هدم ایتمک در ددی پس خلعت فاخره ابله کبر و کوندر و
 کلد که معاویه اول کینسه یه سالما کلد کی دیو عتاب ایلدی ابو دلامه بر
 کره غایت تنک دست اولوب صانوب دهن ایدیه چک برشی دخی بولما
 خاتونی ابله اتفاق ایدوب بکا ایدرک بنم خاتونم اولدی کفن ایچیه سی
 یوق دیو پادشاهه وارین سن زوجم اولدی دیو سلطان وادوب
 بو معامله بی ایدوب ایکی بیک پاره تحصیل ایتدی یلر صکره پادشاه بوقصه
 انکیچه کو لرایدی بوقصه دخی جیل بایند معدود اولتی فامعقول در
 کذب محض حمله اولی حق حمله یه نهایت اولما از ضحاک ابن مراحم بر نصرانی
 پنچون مسلم اولما زسن دد که شرابه قتی مایلم ددک پس ضحاک مسلم اول
 بینه استدر مک قدر ایچ ددک نصرانی سعادت اسلام واصل اولدقد
 صکره ایچرایسک حد شرعی مرتد اولور ایسک قتل لازم اولور دیوب اول
 ادم شرب خمر دن فراغ و اسلامه تو طین نفس ایلدی سراقه بن مرداس خروج
 ایتد که مختار اوج دفعه طوقوب هر ونده عفو ایدوب ایچینجه ده سنی
 قتل ایتیز ایسم الله بنی قتل انسون ددک سراقه نوله اما بنی طو تان اوقجامه لو
 ابلق اتلوا دملر کیم ایدی سوبلک دیو چک مختار اطلاق ایلوب حمله کا
 انجی ددک کانه سنک عسکرک عسکر الهی و جال الله در دیمک استر مختار
 سالف الذکر محمد بن حنقیته اما مدد بن دعوت خلقت ویکلی داعیه سیم
 دیو دعوی ایدوب بولکلام سبب فتنه اولاد دیو مختاری محمد بن حنقیته
 قتل مراد ایتد که حمله ابله بنده و علامت وار قلیج ابله ضرب اولنسه
 تاثیر ایتیز دیو امام محمد بن خیری ایصال ایتمکه قصد قتلدن فارغ اولد
 مغیره بن شعبه عصا سنی کا استغفال ایدوب یولده براغوب بر مختی رد
 کوز دوبه کیم آلور ایه بینه وادوب آلور ایک حضرت علی بومره واقف

اولوب حضرت دیمک مراد ایلدی مغیره دیو سکر بر دخی رده ضاله اولما
 دیو حضرت علی حضرت دیمکدن فارغ اولدی قصص مزبور نك بعضند
 تقریب قتی قلیل در و مغیره نك عصا صی خصوصند حمله قتی خفی در
 اسکندر هند پادشاهی ابله چنک ایتد که بیک عدد قلی و بی حد سبک
 اولغله اسکندر مغلوب اولوب امان طلب ایتدی عسکر نده بیک مصود
 وار ایدی آدم شکند و تحوت بیک صورت پیدا ایدوب جو قتی نفط
 وزق ابله طولدوب قیل لره کو ستر دکلری کی آدم صانوب هجو
 ایتد کلرند اتش دیو و ویرا و غوردن بوردی و طبل و سرفاچالدریلر
 روز کا دموافق ابله قیلار جابنه صانوب قیلار و سباع محترق اولد
 کی قراری فراده بتدیل ایدوب و عسکر کیزک هلاکته باعث اولوب قطعاً
 طوقلفه بحال اولدی بواشاده اسکندر هجو ایدوب دفعه صدای
 مهیب ابله وادوب بفضل الله غالب اولدی یلر فیروز آبادی قاموسند
 ملک شمر سفدی باصوب حراب ایلد که شمر کند ددیلر یا خردینا ایلد که
 شمر کنت ددیلر کنت لسان ترکده فریه معنا سنده در تقریب اولوب سمرقند
 اولدی برصد ده کلام سمرقند پادشاهی مزبور ملک سمرچین اوزرینه عسکر
 چکوب کلک قصد نده اولدوغی منعکس اولغله چین پادشاهی و زراسن
 جمع و مشاوره ایلد که ایچلر قدن بری بکار علامت ایدوب کوندردک
 ددی پس بودن کسوب کوندردیلر اون کونک قادشوکلوب شمره
 ملاقات ایدوب بن چین پادشاهنک خواصند نم سنک خبرین کلد که
 انلر چنکه غریب ایدوب بن خراج اوزد صلیج ایدرک دیو بصیحت ایتدیم
 ایچون تهمت ایدوب بنی بویه ایلدی پس شمر بوکا انواع اکرام وعد
 احسان و انعام ایدوب کو چک لازم کلد که شمر بوکا احوال طریقه
 وقوفک وادی دیوب بندن اعلم کیم اولور اوج کونده صوبه واصل
 اولور زدیملکه پادشاه عسکره اوج کوندکدن زیاده صو کونر مک دیو
 تنیه ایدوب عسکری راه بیابانه دلالت ایتمکه دقت کون کذبیلر صو
 در کندی و صود نام نشان بولندی پادشاه دلیله بونه حالد دد که
 بونده صراحتی یوقد عباد الله اوزدندن سنک مکرکی دفع ایچون
 اخیار ایتدم ددی پس حریق قتل ایتد کون صکره عطش مستولی
 اولوب مکر منجهلر بوکا ایکی دمردن طاغ اراسنده اولور سن دیمشاید

پس غایت اسجدن فلکان باشی و دینیه جبهه من ایا غی الشنه قویو
 عسکره استدی یک کوزه بکشد و فرد خالص و بلدی **باب سادس**
اسکندر که دارا بن دارا به یازد و غی مکتوبد و من اسکندر بن
 الفیلقوس الی دارا بن دارا سلام الله علی اهل طاعته و المتسکین
 بدین الله المجتهدین بانفسهم فی عباد الله اما بعد فانی ادعوك الی
 توحید الله و لا قرأ بفضل الله و خلق النار و الشمس و الالهة الی
 تعبدونها من دون الله فانك مسرف مترف مغیب تضر ان الموت
 لم یكن علیك و ان ملكك لا یزول عنك فان تو من بالله تعالی و تطلع
 عما تعبد من دونه كنت السعيد بذلك و ان آیت لم تضر الا نفسك
 و لم تحف الا ملكك فخذ بنفسك اودع **الجواب** من جهة دار
 بسم الله و بی الرحمة من الملك دارا الی اسکندر اما بعد فقد انانی
 کما انک الادی فی صباک و جهلک تدعونی الی ما لیس من شانک و ذلک
 تعد سماجة من طورك و سفاهة من رأیک فاربع علی نفسك و قس ترک
 یفتوک فلو لا حفظی لاسلافک و علی بان التجار یب لم یحکم و خست
 الیک من بانی من بانی بک فی وفاق و قد کان ابوک اعظم منک سلطانا
 فافتر لنا بالغبلة و صا حنا علی الهدیة و ترسل الینانی کل عام الفیضة
 من ذهب و زن کل بیضة اربعون مثقالا تکفنا عن ارضک **جواب**
اسکندر ما انت الذی جاعة الی کانت تبیض الذهب و الجواب ما تری
 لا ما تقرأ و ستوی بودندن صکره محاربه ایلوب دارا قتل ایلدی
 مرحوم سلطان با یزید خان و لی کمال ملا میتمدن اوزون حسنه هر
 سنه بیک چول بیک طوریه کوندردا یکن سلطان سلیم اول کلدوکی
 زمانده اسکندر و لک ایلدی و قارب توجه کندی وقتنه حاضر و لست
 دیوب و زن حسنک عمر بن قصه ایلدی و کی مشهور دد بوقصه قریبدر
باب سابع جمله کین بیاننده در یعنی پوسی به متعلق جمله
 صاحب عقل و تدبیر و لک سر دار دشمن ضمیمه کنی روزگار اسدوکی طرفند
 با صحرای سی و لوب صدای جریان ماء که خیزد دکلرید صو استماعنه
 مانع اولدی و غی محلدن با ظلمت اوزده اولان بیرون ایدرینا که دشمن خیر
 اولیه جنگده بر جمله دخی بودر که میریزد آملر کوندرد دفعه دشمن
 عسکر ایچنده نه طور دس سر دار یکر قتل اندی دیه بعض آدمو دخی

مغز

مغلوب شکسته فریاد ترایدوب الله بنی قتل ایتمه الا مان مدد مدد
 دیو کونا کون صدرا ایدر که دشمن تعاقب اصواتی اشدیجک هریمشه
 متوجه اولور حرب خدعه در کمال سر داره دلیل بودر که دشمن قصد
 ایتمزدن اول کند و حرکت ایدر اول کیجه حرکت تخمین ایدر ایکن بوضاحت
 مصلحتی کرده عاقل اولان دفع ستم ایچون دوی صحنه ایچر سلاحی قبل
 اعدو قدارک ایدر دشمن کوزا چمدن کینلوی طود و بعد لغوت
 تدارک فائده سی یوقلد دفع دفعه اسهلدر بار کیر عمل مانده اولدی
 صکره اویه آصق مفید اولماز **باب ثامن یوم حریده** فائده
عسکرین مراتب بیان ایدر بادشاهک شما مشندن عداوتی که دشمن
 یوزنده یوم حریده قازده لوی و پیر لری و املاک صاحبی و لا اغنیای
 تقدیر اتمیه حب جاه و مال مانع حرب نشالدر اهل حیت صاحب شجاعت
 تجر به ایلده موصوف حسب و نسب ایلده معروف و نامری تقدیم ایدر زیرا
 اهل غیرت عدویه مغلوب اولغنه تحمل ایدر من لازم کلدو مقاتله بذر
 روح ایدر لری عسکر مجتمع اولدوغی زمانده اول دشمنه صلح و امان غر
 ایلده که کبر و بغی و نخوتی بر مقدار ذایل اوله اکر مصلحتی ظفر بودر
 صدقات و خیراتله شکره ساعی اوله اکر اتفاقه امکان اولمزه قبل
 ان یسغ الخرق الوافع تدارک ایدر ظفر فتح میسر اولدوده غرور دخذ
 کر کدر اول حالده حفظ عسکر قتی لازم و مهملا پنجه منصور صورتند
 کورین عسکر ماسور اولمشدر پنجه فوج ترجه مبتدل اولمشدر عسکر
 غادته مشغول اولغله دشمن هجوم ایتک مال فدا سی ایلده عسکر ای غفا
 ایتک چوق واقع اولمشدر سردار بالذات جنگه کیر مک خطای عظیمدر
 طوقالم سلامت میسر اولمش و ببله مخاطره به القای نفس کند و بی عرضه
 هارک ایتکله بود کلو عباد الهک ضیاعنه باعث اولن مشر و عمیدر
 بامر الله قتل اولنور ایسه دمی هدر دد عسکرده تلف اولانه بدل ممکندر
 اما سر داره بدل اولماز حسن اتفاق عسکر امور لازم دند اولد باده
 قتی بقید کر کدر یوم حریده عسکر بی دری مرته ایدر اول دلا و دلور
 مبارز لری ایکنی تفادار لوی اوچنی ملوک و امرا اولادی و درنجی دایا
 دلا و لک ایلده معروف اولنلوی بشنجی چاوشلر سپه ساورالتنجی عمال
 و اهل تدبیر بدنجی سایر عسکر دوز مبارزده خلع فاخره اموال

متکاثره هدایای وافر بذل اتمک کرد که عسکر مطیع اوله وظیفه
خوارانند هر یکم مقبول و لورسه اولادینی مقامنه اقامت ابلیه
بابا لری وظیفه لری مقرراتی عادت ایده بر کسته که مجروح یکا
اعضا سینه نقصا عارض اوله پادشاه جمیع عمرند آنک مؤفاتن تحمل
اتمک معنادی کرد که بوندر جمیع استمالت قلوب عسکر در **باب ناسع**
دینا ده اول واقع اولان حربی بیان ایدر اول حروب دینا و قعد
جن در بعد جن ابله ملائکه جنگی در سفک دما دن جن مقهور اولمشد
وجه ارضه اول دو کمان قان هابل قانیدر که برادری قابل قاتلیدر
حضرت آمدن حضرت نوح زمانه کلنجه حرب و فتنه اولمدی حضرت
نوح ملک ارضی اولادی سام و هام و یافثه که تقسیم ایلدی خصو باشدیلر
فتن اقبال ایلدی بکدرک بنی اسرائیل ده جهاد و حرب مشروع اولوب اول
اولا حضرت یعقوب غرا ایلدی بنی دکلر ایدی بعد حضرت موسی
و هرون و حضرت عیسا نکه غراسی سیفله دکلر ساله ایدی ایچون نصاری
مینند اراقده در آدمی مشروع دکلر افرنج دین عیسیا به انتساب دعوی
ایدوب قتل اختیار ایند کلری نصاری زعمیجه نامشروع و در بوندر صکره
حضرت رسالت پناه غرا اتمشد حضرت جهاد مدینه منوره فرض اولمشد
در جمله انبیا ایچنده اهل حرب اولان حضرت داود و حضرت موسی و سرور
انبیا در حق حضرت علیه السلام نور اقد و انجیل ده بنی قتال عنوانی ابله
مذکور در **باب عاشر فتح قلعو حبله سی بیاننده در فتح قلعو**
حبله لورک اعظمی لغم د دکلر بکدر که راستنی قازد و رب د دکلر قویوب
میجینقه آلود لور قانلینجه به دیکن حفرایتد کدن صکره احشاه آتش و برور
دیوار لور ساقط ایدوب یقیلور **حبله اخری** د فلا پیو اغی که فارسی ده
خرزهره دید کاریدد یو مشاق دو کوب اول مقدار زهر ابله خلط ایدک
صکره صوابله قنادوب قلعو خلقنک قازد و لور رایسه صورینه بارک
صورتلینه دو که لرحله اهل قلعو ایچد کلری کبی هلاک اوله **باب**
حادی عشره هدی قابل اولما یحی قلعو بناسی طریق بیان ایدر
کرج و طاش و تور که حاشا صغیر کیره سیله خلط اولوب بنایه صرف اوله
تور شون براده سی ابله صوابه توریدد قدن صکره در و آب و آتش فائز
اتمک احتمالی یوقدر مکر انسان بولی ابله اسکر که دو که لور علاج هدم بوکا

مختصر در

مختصر در **باب ثانی عشر قیل دفعی بیاننده در دشمن طر فندن**
فیل اولغله آت قرار اتمسه فیلک طر نقلوبینه طاش اوره لور بار دکلر شون
قویو ویره لور فی الحال منهنوم اولور خنزیر در سندن جزمه لور کوب فیل
اوزینه هجوما تبه لور قرار ایدد **باب ثالث عشر حبله و جوشنه**
متعلقدر خرما چکر دکنی و افرد لوب حبله ادا سینه و خلطه و خرما
چکر دکنی اولق اوزره دیزسه لور اوق و مزارق فائز اینتر آت کبی تبه لور
هیج سلاح کچمز **باب رابع عشر نندنانه متعلقدر** خبر ده وارد
اولمشد که حضرت یوسف اهل بیحه مرحمت و عاطفت بولندن دعا ایدد
بارت بوناره قلوب ناسی اما له ابله اخباره بوندری مطلع ابله دیمشد
حق تعالی دعاسن مستجاب ایدوب شمدی هر خبر که شهرده شایع اوله اهل
بیحن یلور حضرت یوسف باب بیحن اوزره یازمشد که هذامقابر لاجیا
مواضع البلا و تجربه الاصدقا شامت الاعداء لا یصبر علیها الا من یحفظ
دینه من العقلاء حدیث شریفه بوکا اشارت وارد **باب خامس**
عشر قیل و سایر سلاحه صوری و بر مک بیان ایدر صابونی قبان ایچنه
قویوب صابون ماییت یسدا ایدوب باغی اقینه طوره بعد باغن
کیدر و ب صابونی حفظ ایدد لور بعد قلیبی آتش قیزد و رب صابونی
قیلج مقدار یکیجه اوزدینه صاغ وصول دونددر لور تمام صابونی
جزب ایدر همان الماس کبی اوله استکندد اعمالندن در

کتاب کسادس و شعرون

تعبیر متعلقدر سکر بانی مشتملد **باب اول اصول دژ یاد راقه**
جناب عزتی بر مکانه کور مک اول مکانه عدل و فرح و وسعت دلائل
ایدرا کر کند و به نظر اوند کورسه رحمتد اگر منابع دنیا ویره محنت
و مصیبت و خسته نک در ملائکه کور مک خبر و بشارتد انبیا عظام
کور مک و جود حق و نصرت و فرحد کند و بی نبوت خد مشند کورسه
شداید و غمومه مظهر اولوب عاقبتی خیر اولور بر رجل صالح اولمش کورسه
دینا ده وسعت و دولت ال ویره اما فساد دین ابله کعبه امام و صلاح
دیندر کند و بی کعبه اوزدنک نماز قیلور کورسه ایمان فاجره یا اتیان
کیره ابله الله الله مبارک در زیر حق تعالی و حیثما کنتم فاولو

شاید کوره پادشاه
اولمش کورسه
۲۰

و جو هم شطره پور دی و ستنده قیلن آدمک قبله سی قبله سی اولیا
 دینی اولما دکن دی کافر کو دمک منصف اولدوغی هوای نفسده انسه
 عبادت ایدد کورسه پادشاهه اطاعت ابله الله عصیان ایدد علوی
 یوق ایه دینن بزل ایدوب اندن بدل حرامه طالب اولقلد ذی ارحام
 نادر فراء قرآن قول حق و حکمدر طالب اولدوسه و اصل اولور
 قاضی کور دمک خیر و سلامتد کندی اهل قضا دکل ایکن قاضی کورسه
 قطاع طریقیه راست کله کندی قاضی به امانت اوزد کورسه ولایت
 و حکومت و اصل اوله کلام ملائکه و انرا ابله کلمک دینا ده شرفد و نام
 نیکو در سباه جقمق شرف و رفعدر کونش ملک عظیمدر تفر و کسوف و
 ظلمت ملکه حادث اولان هر و مرصدد قمر و زبرد ان سیرین ایدد
 پادشاهدر صفتیه بیت جیتی زوجته واقعه کوردم آی قونیه کورم
 د دکه بر طبایحه اوردوب یزید اولان ملکی استرس دکی یلدد
 اشرافد آی قونیه خانه سته کورسه یانته دوشسه نکاحه اشارتد
باب ثانی انسان و اعضای انسان کوردم بیانند در بر مشهور
 آدم کورسه عینی باخود مستماری در تازه بیک دشمندر عجز و دینا در
 جادیه واد اولاجی خبر در عورت ستنده صبی و مراد زاینه دینا در
 دیش در باش صاحبی اوزون کورسه نه قد ناپاک ایه اولقلد هر و غم
 مثال اوله باشد یاغ زینشد یاغ کند و هر د بر کسته کورسه که یونی
 اولما دین باشی بر لش بر امر ابله منظم اوله بعضی قول از ایدد دیند
 بعضی قویی و قات ایدد دینشد صقال اوزنق غمدر یو یا عرضه شیند
 قول کشینک عودتی کور دینی صوت هیبتی قلب تدبیری لسان ترجاتی
 دیش اهل بیت و قاری باز و برادر باخود یاغ اوغلاندد بذرادر
 الی کشمش کورسه برادری و قات ایدد طرقل قدرت و شوکتی در بطور
 مالدر کبد کور در حدیث شریف و تخریج الارض اولا دیکدها یوسلشد
 مراد دقایدد دماغ و بینی مال مکنوزد بر کسته کند و اتنی یا غیر
 اتنی بر کورسه مالی قلیل اوله کندی اصلش کورسه و اصل رفعت
 اوله ذکر خلق اچند ذکر در بعضی و لد در دیشل بر کسته آخری
 بوغاز لور کورسه ذاب مذبحه ظلم ایدد نجس مال حرامد بدند و دم کبی
 چنان و یز کبی هر نه زیاده که کورنه مالد عورت آلتی اصابت سلطند

برجهول تازه بیکت ابله نکاح واقع اولسه عودسی ظفر بوله عودت
 بو شامق عزلند عورتک قاجی زوجی در میت بر نسته آله برادک
 الور کندی میت کور دمک دیند فساد در هیت امواتی کورسه
 اوی یقیلور بر میت کلوب جاندن بر دبه صلاح حالدر کندی
 قبرده مدفون کورسه زندانه کور تنکاک کور میت ابله معانقه
 معمر اوله بر میتک آرد بنجه کیدوب برجهول اوه کورسه میت لاخو
 اولور **فصل ارض و اقع ده سفر در دنیا و مال عورت در چمن زار**
 دنیا در معیشت طیبه در کرم دیناسی عمل نادر و طلی ارض عمرک
 دو کمنسیدد بر بسطی طول جاتدد زلزله جانب سلطندن خلقه
 حادث اولاندد او یقیلق هر و غم و شرور او یا بلق اصابت خبرد
 دیوار کشینک حای در دیوار ییلق کشینک مرینه سندن سقوطی
 عموم اوزد بغور جانب حقان عون و رحمت و بر کدد بر اوه یا رحمة
 مخصوص و نور ایه خسته لکل و بلاد لوردر باجی و بتان و بولاق صو
 اچند بودیمک غمدر سیل عودی مسلط در نهر آدمده در باملاک
 اعظمدر صرا و زدن بودیمک قوت و یقین در بنا کوردمک اشد و ک
 عمل صالحدر سفینه کزدن نجاتدر اکن و بستان صوامق اهل
 ابله جمع اولقلد خماه کورمک غم و همد جوع حرصدر عطش دیند
 فساد خمر و حمتن مال حرامدر اچوب سر خوش اولق مال و سلطند
 شراب صقسه پادشاهه خدمت ایدد سود یو غمدر مال حلالدر
فصل اشجار و جاندر واقعه سندن بر کسته میوه لوندن تناول اقه
 مال حلاله و اصل اوله زیتون همد انا و عودتد سیاه اوزم هر و
 خزند و مرصدد صرا و مش میوه لور مرصدد و یا حین بکا و خزند بقول
 هر و خزند باغچه لور مالمد بغدای زحمت ابله اله کورن مال شریف
 اریه اعلا در اون فراغ اولنان مالدر دیند انجیر هر کیمک اوبه
 داخل اولسه مالدر بر کسته واقعه سندن بغدای یسه مکروه اصابت
 ایدد خرما مال صید **فصل ثیاب و متعلقدر هر کیمک کورملکی کسیند**
 اولان حای در وطن و امن عودتد کورملکنده هر نه کورسه استقامت
 حالدر ظهور اقه کر کدر بیاض دیند جمالدر حرمت مکر و همد
 ذرا زینت قار و قد ثیابدر صفر در مرصدد حضرت لباس اهل کشته

در

اولمغه دینه خیر در سیاه جامه لریکه معناد اولنه سیاه کورمک
خیر در حق مال و عظمی و قدرت ابله تغییر اولنور صوفی مال کثیر در
دیبا دینه فساد ویرن سلطنت و طیلسان کشینک حیاتی و قدری در
قلنسوه و عمامه ریاست و ولایت بساط دنیا یصد قلمقر مال خدام
فراتر صالحه عورت متبرقه و غلبه ذراهل کور دایه نا اهل کور
خلق اچندک شهرتدر برده لرایچ اولک غمده بشتم سفر در عورت
پچه طوتمق آره وار مقلد **فصل** سلاح دینک محفوظ اولمقد قلیج
و مزداق و عمر دینک بر نسنه حادث اولش کورسه قدر نه بر کدر عارض
اوله بر کسنه نک بوینن اوروب باشن اوره مقبوله احتیایده
قلنج صیر مش کورسه اوغلی طوغه یراق قوشنق ولایت و حکومته یای
قرسه معصیت ایدر بچاق ولدد در سلاح او لوریه قدر تدر دنگ
حکومته **فصل** جواهر کورمکه متعلق در قوشاق کشینک قوتیدر آلون
و کش و جوهری قلاده ولایتدر انجو کلام الله در جوق انجو بولسه
مال کثیره و اصل اولور انجوبیه علی کتم ایدر یا قوت بولسه حسنا عورت
خاتم صاحبک سلطنتیدر بعضی عورت دیشدر بر کسه ایا غنله آلون
خلخال کورسه نجوس و مقید اوله زیرا جالک خلخال لری قید لوبدر
مطلقا نساخلی کورمک زینتدر ایا و انچه کلام حسن کراچیه بد کله در
بش کورسه بش وقت نماز در بر اولورسه ولدد در قاج قدر عظیمه در
بویننده حلقه کورسه دینه فساد اشارتدر در و بقر و قلاهی مباح
دیناه در ایا غنله قید کورسه دینه ثباتدر اما زنجیر مذموم **فصل**
آتش کورن آدم صوفیه کورسه طاعوندر و حیوانات خسته لکدر صوفی
یوق ایه مرضدر آتش بدینه یا قوبنه طوقسه عموم و مصابید برید
آتش آله مال حرامدر آتش اوزندن پشن اشیا ده خبر یوقدر لکن حلوا
چوق کوریلور زجت ابله حاصل اولان مالدر ائنده شعله دارا آتش
کورسه سلطنتدن حصه صاحبی اوله **فصل** آت عزت و سلطنتدر بار کبر
کشینک بختی در بار کبری با غلبه مؤنانه کفایت ایدر خدمتکار و اصل
اوله قاطره بنام سفر صاحبیه طول عمر در مرکبه بنسجه بختی کناده اولوب
مال و خیره موفق اوله اوله ادخال ایتک در قدر مرکبدن دوشسه فقیر
اوله دوه سفر در جوق دوه به مالک اولش کورسه ولایت و حکومتدر

اوله دیشی دوه عورتدر دوه بوغاز لری بولک آدم مؤننه اشارتدر
او کورنه بنام بر عملدن ماله وصولدر او کورنه لری تحت بدند اوله غمده
برالای مجهول صفر لری اراضدر بر او کورنه خط در حیواناتک سود لری و
نجاری مالدر قوج کورمک مال و سلطنتدر اینک شریفه عورتدر
قرآن عظیمه قصه حضرت آورده اینک نسادن کایت اولمشدر قربان
دقیه نک خلاصی در بر کسنه واقعند قربان بوغز ایه قولایسه آزاد
اسیر ایه خلاص خایف ایه امین اوله مدیون ایه ادای دین ایدر خسته
شفا بولله قبله بنام قدر عظیمه در قتل قیل بولک آدم قتلنه اشارتدر
خنزیر شدیدا لشکر آدمدر خنزیره مالک اولمق مال حرامه و اصل اولمق
فاده راز عورتدر **فصل** ارسلان عدوی سلطنتدر ایا حق و دنی دشمن
کوبی مظهر عدوت اولان دشمندر کلب عدوی ضعیفدر قور دصاددر
پادشاه و کذاب و حرامیدر تلک عورتدر واقعند کوبک اولدر بر دنی
آدمدن سوزاشیده اصره مکرره اصابت ایدر کدی حرامیدر **فصل**
برنجی قوشلر سلطنت و شرفدر اقلین بیک مال بولمغه اشارتدر غراب
انسان فاسق کذا بیدر طاوسک اولکلی ملک انجی دیشی عورتدر حایز
کورن آدمک اوغلی طوغه طور نه غریب مسکین در کور کرجین با پاسی
خاقونی در واقعند و افر کور کرجنه مالک اولش کورسه ریاست
و خیره و اصل اوله قاق خدام در خروین ملکدر سرچه بیو آدمدر
دیشی عورتدر سرچه به دخی مالک اولش کورسه خیر و ریاسته
شسته قمری دیندر نقصان اولوب الفت اوزدن اولیان عورتدر
قل قورق عورتدر بلبل غلام صغیر در خفاش انسان محرومدر هلد
انسان کاتب بوردی سکک انسان کاتب چکر که عسکر فرجه عدد دکنر
بالتی مالدر قوربغه انسان عابد در جوق کوریلور ایه عذابدر
بیازن و سایر هوام اعداد در باب **ثالث** در باب صنایع
کورمک **بیاننده** در حداد سلطنت صاحبی در قیوچی رجل کذاب در
بو باجی صاحب بهتاندر طبیب فقیه عالمدر خیاط رجل صاحبدر
اسکی میراث قنایمدر شیشه جی امود نیایی تالیف ایدن آدمدر
با فرجی صاحب اخبار در بنجار مؤیددر قصاب مجهول اولور
ملک الموت در طبناخ و کبابجی اصحاب کلامدر عطار خیر ابله با

در

در

اولنور آدم در مرتبه صاحب خصوصیت طایفه جی ریاست صاحب
 کمال مصلحت دین را میسازد مکاری خیر که جی دوه جی اصحاب امور در
 معلوم اجرت المایحی نافع باشد شاهد او در دینی نماید نباشد درین صاحب
 ایسه بحر علمه غواص اولان آدم و الا صاحب دنیا در سبیل و طوقا
 شداید چک کردن صکر خبره اصابت در مصداق افترا علی الله اید آدم
 فرائد قرآن ایدن صاحب اخوان در جوهر و لو کوصاتلر اصحاب
 علم در از جلیل القدر آدم در خاف صاتم غنم خرد باب
رابع قال و طیره بیانند در حدیث شریفه تفألوا بالخیر و تفألوا
 علی ما جری وارد اولمشد قال بود که مثلاً مریض اولان آدم یا سالم
 خطابن اشیده نیکی اوله یا واجد خطابن اشیده اصدق الفال الطیره
 و الفال کلمات اکابر در دین ابو العالیه بر فتنه خوفند چققی مراد ایشکر
 یا متوکل نداسن اشید و بت گنبدن فراغ ایلدی حضرت رسالت پناه یوم
 بدرده بنم دوه م سودنی کیم صاغر بود دیار و کهنه فالتقدی آدم ند
 بود دیار مره دیدر رخصت بود مدیاری دخی اسمن سوال ایلدی یار
 خزن دیدر رخصت بود مدیاری ثالث اسم بعیش در دیدر بود که عیش
 و خیر اطلب **نعم و تعلم انه لا طیر الا علی**
متطیر و هو القدر بلی شیء یوافق بعض شیء احبابنا و باطله کثیر
 مضمون بینین شامت بو مقوله نری اعتبار ایدنه اولور قدرت الله تعالی
 حضرت تدرینکد نهایت بعض ضرر و بعض خول بعض منافع بعض امور و
 کلور اکثر تخلفی خود مقرر دیمک اولور حضرت یعقوب اولاد کرمانه بر
 قبولن داخل اولمک در دکاری محله حق تعالی ما کان یعنی عنهم من الله
 من شیء الا حاجه فی نفس یعقوب تضاهای بود حضرت علی نیک خلقت
 و امیایعت ایدن طله ایدی مکر بعض غزالده بر الله خطایتمش
 ایدی و عرب کور و ب اول میایعه ایدن بدشالو انجی نو امر تمام اولمازد
 بامر الله و وقع ما وقع عبد الله بن زیاد خانه سند بر کل و قوج و بر
 ادسلان تصویر ایدوب بر عرب کور دکه کلک فایح کیش فایح اسد
 کاخ که بر منزلده جمع اوله صاحب نه فرامیدست اولمازد ددی هم اوله
 واقع اولدی فایح او ریجی فایح بو نیوزی ایله او ریجی که سوسمک تعمیر اید
 کاخ غضوب دیمکد بر عرب و صیتشد اولاد کوه الفاظ شتم ایله تسمیه

اعمال خل

ایتمک خلق سیره ست ایدر بحضور اولد و غکرده اسمکد و دیو ددی
 دورت برادر و ایددی مسحوق نقص جذب خسران اسماری ایله مستی
 ایدیلر مسحوق وفات ایدوب برادر لوی روح چون رحمت اند کارنده
 نقص غائب ایدی خطیب یا قوم **شیخ الله طعامکم و رد علیکم النقص**
و اتقواکم الجذب ولا زال الخسران یعدو علیکم و روح ددی بونلر
 نه دیونلر که اسماری ایله دعا ایلدی حضرت عمر مدینه منوره فرینده
 حزه در دکاری موضعه چقش ایدی جهینه طایفه سند بر آدمه رسته
 کلوب اسمک ندر در دیار شهاب ددی قندسن بجره دن ددی بقیله
 خرقة دن ددی کیمک اولاد ندسن در دیار بنی ضرامدن ددی بوردیلر که
 اهلکه بش اشته باندیلر بس کلدی کور دیکه نفسند انش اطراف اهلنی
 احاطه اتمش **باب خامس فائده مذاهب علمی بیان ایدلر قشدر**
 و سباع جلیله بتا قارینی دکندر سلقش غایت شد قلی اولسن دلالت
 ایدر صفرده موت ظهور تبه خلقده دخی طاعون اولور حاشا خنبره
 و فرع موت شیوع سلامته دلالت ایدر سباع شیوع موت فحظه دلالت
 ایدر قور بغه کثرتی دخی طاعون دلالت ندن در بر حسب دم او بقوه
 ایکن صوت غریب ایله چاغره دوشسه دفعله و اصل اولور حالت نوم
 خور ندن آدمک مای ضایع اولور رخته نک منزله بیفوش و نه
 صحت بونلر اشیاندر نه اوتسه لور عدد کلکه شاد در **باب**
سادس فی بیان متعلق کلمات معترنه بیانند در بونلر در و که
 نیجه مکندر بیک آدم وقت واحدده هر بری بر شهرده مثلاً سلطان
 انبیای علیهم السلام التکلیف کوره لوظاهر جسم واحد بیک مکانده اولاجو
 دکل آنکچون انبیای عظامک غیرند روایی ابطالده اجماع ایندک
 امام ابو الحسن اشعری بونلره جواب و بر دکه چونکه صحت روایی
 انبیایه قایل اولدیکر پس انبیانک غیرند منعک باطل اولدی زیر بنی
 تجوز ایدیک و لی به دخی تجوز لازم کلور ظاهر معراجی انکار اینترن
 جاز در که حق تعالی به نبی و ولی به ادراک عقلمدن خارج تحت و همده
 دخی ممنوع نیجه امده غیر به نبی واقع سند کوسره حضرت خود من
 دانی نقد رانی حقاً فان الشیطان لا یتمثل بی بود مشد کلام حضرت
 ثابت اولور که شیطان شکل انبیای الله متشکل اولن ممنوع اوله بعض علما

دیشمار که حق تعالی جن طایفه سینه قدری و بریدی که استند کلوی شکل
ایله متشکل اولای انبیا و ملائکه شکله بکره مزبور و جسم بیک مکانده
اولمازد و کلوی مسلم نهایت مثلاً حضرت مکان واحدده طور و بوج
تعالی قدرتی ایله جمله به عیاناً کوستر مک پنخون ممکن اولمایه بعضی روح
کورد دیشمار جایز در که حق تعالی روحه استند و کن کوستره کوردن آدم
بر مکانده کورد دم ظن آید حدیث شریفه التور اخ الموت ولا ینام اهل
الجنة یسرون یلبو یقیدون مراد بدن طور و ایکن روح سیواید اهل جنة
بومقوله اکدا اولمز دیکدر سلطان انبیا مکاننده طور و بون بیک
روح دفعه وادوب کور مک پنخون جایز اولمیه قدری اللیه نسبت بر
مرتبه یوقدر که محال عد اولنه فقیر ایدین هر کسک حیالی آینه سید
مثلاً بر خانه ده بیک آینه اصلوب وسط خانه ده برشی اولسه جمله سنده
صورت نمایان اولور پس مرئی نک حیالات متعده ده ظهور اینکدن
تعذی لازم کلز **باب سابع اسباب دثار جفر مقبایند** در قضا
ادهاندن بر سینه طوقسه اون اکوب بعد او ب طریقی ایله حک آید
مرکب دو کلسه بر پنج اوند اکشی خیر ایدوب سورد کدن صکره صابون
ایله غسل آید لویا اصیبتی اتمک طو توب بعد غایت استی صوابله غسل آید
یا صرب سرکه ده چوغانی قینادوب اول محله دو کوب بر مقدار طور قدر
صکره صوبن صقوب صابون ایله غسل آید لویا لیمون دخی نافعد
اگر دهن تر و طوقسه تخم کانی استی صوابله اصلدوب او ستنه وضع
ایند کدن صکره ماء حار و صابون ایله غسل آید لویا طوقسه بر کبی
صوده یا تروپ بعد صابون ایله غسل آید لویا در قوریش اولسه اولای
او ستنه استی صوبیغله تلین ایدوب بعد صود طور ایله چوغانی
قایندوب صوبی ایله غسل آید لویا طوق طوقسه سیاه ایله سیاه
طوقسه بیاض ایله غسل آید لویا هر اثر سیاه که فویه اصابت آید اولای
سرکه ایله یا لیمون صوبی و امثالی ایله دلك بعد صوابله غسل بعد هر
کبری ایله بخیر ایدوب صابونله غسل آید لویا زعفران ایسه اولای صابونله
صوابله بعد کبری ایله بعد صابون ایله علاج آخر انجیری قینادوب صوب
ایله غسل آید لویا کیده در فقط اثری قلسه اولای زینون یا غی ایله بعد بقا
صوبی ایله بعد ماء صابون ایله غسل آید لویا رحبت رمان حامض و چوغا

قینادوب

قینادوب غسل اولسه هر اثر ظاهر اولور بادام یا غی طوقسه کورده
بخارنه اصلوب بعد صوابله غسل آید لویا **باب ثامن اختلاجه**
متعلقه در باشک و در قاسی سکر مک مال و قام صاحبی اولغه دلالت آید
ملکه اهل ایسه امارته و اصل اوله صاغ یکا غی سکره مسافرت و سلاطه
ایله عود آید الی سکره انتظام امور ایله سفرا یید صاغ طرفند اولور
اجاب بدن خبر کوره قفاسی سکره مال طرفند غم کوره صاغ حدیث کر
صول تولقه ذکر قبیح ایشیدن صاغ قولفک ایچر سی سکره بغنه فرح
حاصل اولغه سجد شکر آید صولن غم و حزن کور صاغ قاش سکره
اولای و احباب جهشتدن فرح و سرور اصابت آید صولده وصول مراد
استغنا صاغ قاش کوزیله سکره مقصوده و اصل اوله صول قاش کوزیله
سکره غم اصابت آید صاغ کوز قور و غی سکره وصول مالله فرح صول
کوزده ولد ذکر صاغ کوز ککر یکی سکره کور مدوکی دوستنی کورده
فرجه مظهر اوله صولن خصوصت مظهر اوله بعضی سوء حال ایله
مذکور اوله دیشمار حدقه سکره خسته ایسه شفا بولله صول حدقه
افواه ناسه دوشه تمام بودنی سکره فرح و یسار اصابت قصیه انف
سکره نام و نشان صاحبی اوله بودنک او حی سکره المر اصابت ایتد کدن
صکره بری اوله صاغ یکا غی سکره بعضی علما خسته ایسه صحت بولله
صحت ایسه مظهر فرح اوله صولده جمل اولای حق بر فعل صادر اوله
یا جراحت اصابت آید دیشمار اغزینک صاغ جانبی سکره فرح صول
جانبند عزت و مال میسر اوله اوست طو داغی سکره غایت کوره
الشده دشمنه غالب اوله چک سی سکره خصوصت غلب اوله بوغازک
قصیه سی سکره طعام لذیذیه بونی صاغ طرفند سکره مال و نعمت
صول طرفند زحمت ایله مال و اصل اوله بونیک جمله سی سکره
بصدق و طاعت اتمک کر کدر که بلا متدفع اوله صاغ اموزی سکره
ملک عظیمه و اصل اوله صولند خصوصت آید صاغ قولن غم چک صولده
ضایعین بولله صاغ در سک سکر مک خصوصت صول اصابت مال صاغ
الده اصابت مال صولده حشمت و جاه صاغ کنی سکر مک دلیل نعمت
صولی قلت و مرضدن خلاصه دلیل صاغ اتمک بر ما غی سرمک
حاجیه ظفره صاغ قولن عمره صولی دوستندن مسرور اولغه اذقنک

و مهندی معتمد مقصد مکنی و آئی اولوب البخی مقصد بر کره فتنه
معنزه خلق اولوب بینه عودایدوب بعد مقول اولدی کذلک معتمد
قاهر راضی مکنی مطیع طایع و آئی اولوب البخی خلق اولندی عجایب
اتفاقیه دند **اعجب به آخری** عباس بن عمر و قوی بی مقصد اولوب
آدم ایله ابی سعید جباری محاربه سنه کوندروب ابی سعید مجرده بونکر
با صوب جمله عسکر مقول عباس او کد عمر بن لیث الی بیک آتلاو ایله
اسمعیل بن احمد ابسته محاربه بنتی ایله واروب کندواخذ اولوب جمله
عسکر خلاص اولدی **اعجب به آخری** بادسلان دود تیو بیک آتلاو ایله
جیحون بکروب کندو غرق اولوب عسکر سالما عودا یتدیلر **باب ثانی**
عجایب ارض بیاننده در او داعی ایدد ارض بیرونده اوج عجایب کوردم
آدم شکنند بر چکر که آردنجه بر آدم بر چکر که به بنش یا غنله قرمز
ایچ ادکلری وارا لند بر چق دیو که الدنیا باطل مافها الا ما هو الله
او کجه چکر که هر نه جانبه کیدسه اول شخص دخی اول جانبه میل ایدد
یا نمزده بر آدم وارا یددی صید مشغول ایدی بر سیاه قاهره بنزایدی
بر جمعه کون صید چیقرا بکی جمعه کون کته د دیلر طومدی کیدد بکر
خسف اولوب قاهره بیک قولقارین کوردم او چینی بر تازده بیکت کوردم
مسبح ملازمیت ایدد جهت معیشی ندد سوال ایتک استدم هیچ نماز
فارغ اولدی که سوال ایدم صلوة عشایی ادا ایدنجه بکلدم آردنجه
کندم شهر قبوسنه کلدی قبول قیامتش اکی بی توقف آچیلوب طشره چیقوب
بر بلوط اغاجنه چقدی میوه سندن پیمکه باشلیوب بن دخی سلازم
و بر دم علیه السلام دیوب او عمر و دکل میسن د کده بلی ددم او شنه
جهت معیشتم بود دیو بر بلوط آندی بعد غایب اولدی بر کورمک
میسرا اولدی **باب ثالث شهر لر عجایبی بیاننده** در بابله اولان
عجایب دیو یو در که بر حوض واد در باد شاهک ضیافت ایتک استد که
هر کشتی حفظ ایتدی شربتی کوروب جمله سی اول حوضه دو کور تمام محکم
اولوب بعد سقا کاسه لاکوب هر کسه ویرمک ایچون طولدر دقلنده
هر کشتیک کور دو کی شربت فهور ایدد ایچنی بر طبل واد در قبیله د بر
دم غایب اولوب جبار و ممانی بلمک مراد انسه لر طبلی چالور لرا کر صناع
ایسه صد اویزد و الا صد اسی چقار او چینی بر دمردن ایینه واردر بر

غیر از این

غایب نه حالده اولدوغنی کورمک استسه لرا اول ایینه به باقوب ذات
وصفات واحوالی کوردر لور دوردنجی باقره ن بر اوردرک تصویر اولنور
شهره غریب کورسه بر وجهله چاغرد که جمیع اهل مدینه اشیدند
شهره غریب کلدی دیو بر لبشینی اکی قاضی صوا و زدن او توردر لور
اکی خصم کلد که حضور قاضی به وارمق ایچون صوا و زدن کلمک
لازم اولغله محق اولان یو دیوب کلوب قاضی حضورند او توردر
مبطل اولان با نازا البخی بر قاتل اغاج واددر کور که سنه بیک آدم
جمع اولسه جمله کور که لور بر زاید اولسه جمله سی کونشد اولور ادر
دومک بر کینسه ایچند بکری ایاق نرید بان ایله اینلور براوه ده بر
واردر اشد بر دودی او زدن بر شخص میت و بر نطع اخر او زدن
بر صبی میت سر برک او زدن مر مردن تصویر اولنمش بر صغر فاندند
بر چراغ قوشلر ایچند زیتون یاغی ایله متصل یا ناز اول شخص میت
اخراج اولسه چراغ سوینور عودنک حلی معلوم اولسه اول محله واد
صبی میتی قوجا غنه آلودا کور میت حرکت ایدسه و لور وجود ثابت
اولور و الا خلاقی دنی ده اکی قصر واددر برنده هر کجه صباحه د کور
مشاعل بناریقین وادسه لور کور نمز طریق شامد بر اغاج واددر
شاخو نندن کجه ایله آتش دو یکلور بر ییواق قوپارسه آتشو محسفی
اولور هندده بر اغاج واددر اکثر بوخیلور کور که لور بر بچاق یا کمر
قاسه لور قانی افر چیند دکر منار واددر تختانی و فوقانی طاشره
ددر اون کیکدن آبرق و چیقر کرمانده کادی دیو لر بر اغاج واددر
یپراقلی فیل قولاغی کیند هر کیم قورقور ایسه دعا فرمبتی اولور سجده
بلبل عجایب ددر یپراقلی غایت خویدر کلد که یپراقلر اغاجه ملنق
اولوب صوطونن مصرده بر کینسه ده سقفه معلق آلتونند بر خور
واردر منقارند فیل وارا لند معلق قندیلر وار متصل بنار چا
قنادیل سوینسه خروس او قوبینه قنادیل بنار قسطنطنیه حدودند
بر کینسه ده طاشدن بر قبه واددر دیوارنده دجال و نسا و نه ایم
و غیر دین صود غریبه واددر خسته کشتی اول صود قلدن بر اصد
اندینه وضع ید انسه خسته عودت بینه عودت شکله ان سو
صحت یو نور آت خسته لسه صاحبی جوان صودتی و زدن ان قوی

آیه سوره ایوا اولور بامرا الله دامغانده فرهاد دیو لر بر او ت
وارد در ماء کوزه ایله دو کلوبا لرین بود لرا تش فاشیو اینم هندی
عواکش دیو لر بر اغاج وارد در شرق جابنده اولان میوه غایت لذیذ
غرب طرفنده اولان آجی اولور بر قوشکه میوه سند بر دایند بکر
ایکی بر دایند او تو ذ اوج دانه یسه عسل ویرد که قونجه نفی اولور
ارمینته دومل بر میزاب الشده بر حوض وارد بر یغور احتیاج
اولسه کشیش حوضی یا یغور همان یغور اولور اسکوب طرفلرند
بر صو وارد در ایچنه کونده بیک کرة طاش اقلسه فی الحال سحاب پیدا
اولوب یغور یا غریبی مشاهد ایله صادق آدمو نقل ایندی
مصنفاک نقل ایندی و کما مور قدیمه در اما نقل مزبوره شبهه بقدر
شروان طرفلرند بر قوی وارد در اغری آچله یغور اولوب قبانسه
دفع اولور قبانسه الی غیر نهاییه یغور یا غریبی خراب ایدر
دیاد ترک بر اغاج وارد در چوپندن دیشه طو قوندرسه لر وجع
پیدا اولور و نا اول انجی یا قوب کون دیش اوزدینه قوما یچنه ساکن
اولماز دیاد مغربده فاده شکلند بر طاش وارد در هر کیم خانه سنه
قوسه فاده لرا اوزدینه اوشوب ال ایله طو تیلور حتی اول دیار ده
کدی برینه اول طاشی خانه لورینه قوب فاده بی دفع ایدر لرا فاشانده
بر طاش وارد در هر کیم یا ننه یا تودسه صباحه دکن اریو ماغه قورلر
برالامی آدم کلوب دود ترکیم اولدوغن بیلر لرا کرمانده بر طایغ وارد
هر کیم اندن بر طاش آلوب ایکی پاره اتسه ایچندن بر آدم صورتی جیقا
گاه قایم بولنور گاه جالس سخی ایدوب صوابله بالیجی اتسه لورینه آدم
صورتند منجر اولور دیمند بر طاش وارد در اوستند صورت اربوب
کیدر ایکن بولده طاش اولور د شاب یعنی دکاری بود در طبرستانده
باز دکان بولنده بر طایغ وارد در صورت قاطر ایدر هر قطره کوچک بیاض
مسدس مشق طاش اولور زینه طبرستانده هر مز دیو لر بر طایغ وارد
صو قاطر ایدر هیبت ایله چاغر نلر منقطع اولور بر دخی چاغر سه لر
ینه آقر ارض مصرده بر حوض وارد در حایض و جنب کیر سه صوی
منقطع اولور مکر حوضی غسل و تنظیف ایدر لرا ارض سعیده ده جبل
طبرده بر دلاک وارد در هر یل یچد قوشلر کلوب باشلرینی اول دلاک

صو قوب چقر لرا تا اول زمانه دکن که قوشک بری اصله بعد جمله
اوجوب کیدوب سنه آتیه ده بنه اول کونه دکن بری او غرامز
هر سنه بو حال بو منوال اوزد در ارض اندلسد بر مفاده وارد
اتش بنادر کمنه مور یا قنق استسه بر اغاج اوجنه قیل قوبوب
اوزادوب یقادر بوندن فاشیدر که جهنمک بر قوسی اندلسه آچیلور
دیو لر جله ده ایکی بیکار وارد در برینک صوی اول مرتبه حرارت
اوزد در که احراق ایدر برینک برودتی اول مرتبه که بریو طلم ایچک مکر
دکلد دیاد ترکده بر فاحیه ده بر بیکار وارد در که صوی پک یا بدت
اوق چیقیر کی ساطرفنه آتیلور کیکستان کویلدن بر بیکار وارد در ایچند
عظیم صوابله آدم باشی صاحبی چیق بر صودخی وارد در نه مقوله قوش
اوستندن کچسه ایچنه دوشوب اولور ترکستانده بر طایغ بر
خانه وارد در هر نه مقوله حیوان داخل اولسه اولور بعض بلاد ترکستان
فرق ذراع قادم جمع اولور دایمش کیلان طایغلرند بر طایغ اوق کی
طاش آتیلور جبل سکرانده چراغ شکلند بر بنا وارد در بیلده اوج دغه
مشعل کی بنار بامرا الله سمرقندده بر طایغ وارد در دایما صو قاطر ایدر
باز کونده قاطر ایدن صوطو کر اقام شتاده اول مرتبه اصیجی اولور
الوری یقادر قریه ملو مل بر بیکار وارد در بیلده بر کون قادی منجد
اولور بر مفاده ده دخی بر بیکار وارد در حاشا بنجل القا اولسه شدید
بللر اسوب شهری احراق احتمالی اولور قایسکاد تنظیف اولنمایچه ساکن
اولماز دیاد ترکده فاحیه کوره ده طایغورده آلتون اولور قناعت
ایدوب کوجک قطعه الا ان سلامت ایله کیدر یوک قطعه الا ان
مطعون اولوب اولور دغریب السه و بادن سالم اولور دیم طرفند بر صو
وارد در اول صو صفر جی دکاری قوشک معشوقیدر نه دیار کونیه
آردن دوشر لرا فاطولی طرفنده دخی بر صو وارد در بر بصره فریند
بر طایغدن بخار چیقیر او غرادوغی آدمی هلاک ایدر بر مفاده دخی وارد
اتش و آدم ککلی چیقوب بنه مفاده یه کیدر جبل دماوندده بر عظیم
قوی وارد در کوندز ایله دخان کیجه ایله اتش چیقیر حتی صنعت کیمیا
ایچون اول اتشدن اولور و جبال فرغانه ده آدم صورتند طاشلر
کولشدر جبل طبرستانده و او و وارد در کور دمایلدی بر بر کمنه

ضحك ايله ديوشرسه بين آدم كوله كن با بلور بكا ايله ديوشرسه
 بين آدم نفسني ضبطه قادرا اولوب رقص ايدن حوالتي بيت مقدس
 برخانه واردر غراب عبادت ايدن لريجه ايله اولقدن نوراني اولور كه
 مشاعل ينيار ظن اولون **باب رابع حاصيت بلدان بياننده در**
 بر كسته بلد بته داخل اولسه بي سبب كوله مبلل اولور مادامكه
 آندره اوله ضحك وفرح خالي اولماز بته سكر و زني وزره بلا مشرند
 مسك از فراول بلده به منسوبده موصله بر سيل مقيم اولانك قوت زبا
 اولور اهو از ده بر سيل طور كن عقلي فاقص اولور اهو از بصير ايله فار
 بينند يدي شهر در رواج طيبه دن بر نسته كه انطاكيته ده و اهو از
 تريبه اولمش اوله ايكي آيدن صكره فاسدا لور قابل اصلاح اولمز
 ولايتنه داخل اولان البته جنكه وانخا ذسلاحه سعي ايدن بلا شاميه
 مصيصة اقام صيفه صاير اولان آدمه جون و علل غلبه ايدن بحر بنده
 اقامت ايدن فك طحالي زياده اولور مدینه منوره به داخل اولان صلي
 الله تعالى على ساكنها رواج طيبه استشمام ايدن شيراز ده مقيم اولانك
 استرخاي مفاصلي و ارايه كيدوب قوت جماعينه سي زياده اولور ديا
 هند ده بر شهر واردر كه غريب داخل اولسه قطعاجامه قادرا اولماز
 كيارنده بر شهر واردر بيلده بر كره اولقدن صيد جمع اولور كه هر كسك
 قوسند و سطحنده از دحام اولور بغداد ده داخل اولان بخيل ايسه بخي
 اولور سفاهان بغدادك عكسدر داخل اولان بخيل اولور بلاد خرمانك
 خاصيتي بودر كه اركي و ديشيسي مغلوب شهوتند ضبط نفسه قادردن كلر
باب خامس عجايب دنيا بياننده در سمندرد دكلوري قوش اشته
 كير و چيقريانمز عربي سمندرد نواحي كرم اند بر اغاج واردر اشته
 قوسه زبا نمز قابو غندن مفر ما لريشما لرا ايدن كير لند كه آشته قودر
 بياض اولور عجايب دنيا دن بر كر كدان دكلوري جواندن بيل كيدن اشته
 دوشدانه ديك كبي عروق واردر بر بونوزي واردر اوحي قليچ اشد
 اكنه دن احد در بيل بونوزي ايله چالدر وغي زمانده قالددر بيره
 اودر دودن بيلده بر طوغر شجر كا فورا وندن طوقه طوقا د بيلدر
 يوه سنه هجوما ايدن كه خوفندن اوچريلان يومرطه به ظفر بولور قوش
 اضطر ايند كندي بلا نك باشنه اودوب شدة ضربند بيلانك كوزر

جيقوب اولور دينه قوش مقامنه كلور بوندن اعجيب نغامه كه دوه
 قوشيدن اتي يوتر اراضي بمن حدودنك اودمان ايجنده بلادر
 قراده متوطن بر الای وحشي آدملر واردر سناس ديور اولور قربه
 اول بلده خراب اولور بري غرق اولسه قريبي كلوب فرق كچه شطرنج
 نوحه ايدن بر نسته ده قربه ده اولان كلور نوحه ايدن اول ديارد ده بر
 بيلان واردر اغاجه چيقر ميوه بر بلا دهند ده بر اغاج واردر
 بوقاري آدم شكند در اول بوقار د انسان صوت كبي صوت استماع
 اولور اول با ديه ده بر جنس فاده واردر بر برده طعام اولسه اول
 بخلدن كچوب طعامه نظر ايدن كبي كچي ذهر اولور قبلان پير اولوب
 صيد دن قالدقه اولادي مرحمت بولندن كلبی صيد ايدوب او كنده
 قودر صقلان بر سيل اركك بر سيل ديشي اولور ماهنابده كوكه سي
 كليك اوزدینه دوشسه كوكه همان برنده مينچا اولور بر كسته لسا
 كلبی يا صقلان لسانني كوردسه كلاب اندن قاچه طير ستانده صوده
 قبلو بعا اشتهارده قود بعا اولور قوطوز كلب عجايب دنيا در انساني
 اصرسه مد هوش و بختون اولور اول كسته بتول اشته صورت كلب
 كودينور صوايچن ايجند كلب يا ودر و لري واردر صور كلبه متعلق بعض
 خواص ايله علاج اولمازسه اولور دكلوب دخي صوايچسوپ بو حال اوزده
 هلاك اولور بصير درياسنك سيلاني دير لور بر باليق واردر صيد
 اولسه ايكي اوچ كون قراده طودر چولكه قويوب اتي اوزدینه وضع
 ايدوب اغزين قباد قدن صكره چوملكدن طشره آيتلور جز قودمذ دخي
 بصير درياسنك عجايبند در آي طلوع ايتدكه مذكلور حد مغربه بالغ
 اولسه ينه بحر رجوع ايدن **باب سادس عجايب بحر بياننده در** بحر
 سلاحه ده بر جزيره ده بر قوش واردر كبي طريقدن شاشسه كلور هدايه
 ايدن فر يا ايدن رك كينك او كنه دوشرا نكله مهندي اولور بحر قيسون
 بر باليق واردر دريادن قاليق قربه به دوشسه طاش اولور بحر مغربه
 و جزيره واردر صوري غايت كيشدركثافت و غلظتدن كبي بوديك ممكن
 دكلور بحر صين ده بر الای خلق واردر هر بر و انجوايله كلوب بنجاده
 و يروب در مالوب كيدن لور نه بر دكلوب نه بره كند كلوري اصلا معلوم
 دكلور بحر بصير ده بر باليق واردر صيد ايدوب قوديدن لور ينه اولور

اول دیار که خاقاناری ایلک و بزرگتر بود و در هر جزیره
 وارد و بر برینه و در بیللق او را قد هر کجه بر ند و نمود بر ند هوا
 بر ند قادر او بود بحر سر ندیب ده فود نه اولسه کجی طاسه صوقوب
 باقرا که اینچند شکان کورده اهل سفینه به خوف ایتک دیوار کورده
 ماهر او بود حد دهند ده اون فوسخ بر طولشود بر جزیره ده بر عین
 وارد و اینچند حیوانات و جواری چیقش شوق اعلاوری انسان شوق
 اسفلوری حیوان شکند و افزا وینا و لم ستا بد خلق کورده و دیاده
 اولان در یالوده بونک غیر ند انسان یوقد ابوالعباس حضرت حضر
 بن عامیل نقل اولنور صلی الله علیه و علی سایر الانباء بر کون اصحابه
 بنی بحر صینه صالک در یک کلکتی کورده بن دیوب صالند قدن صکره بر
 کون بر کجه اکتوب بعد چقش نه کورده و کورده د کلند بنی بملک
 قار شولوب ای خطا کار آدم او غلی قندن کلوب قند یکد رسن دی
 بندخی در یانک عمقنی کورده مک استرم دم جواب ویردیکه بر آدم
 اتدیلا و اوج یوز بیلده هنوز قعر نه واصل اولدی **باب سابع**
عجایب انهار بیاننده دراز و بیجانده بر نه واد و اقا را یک صحیفه
 صحیفه طاش او بود نه نیلده بر محله بیلده بر کورده بالی اول قد جمع اولور
 هر کس اتوری ابله طوقا و لر عربدن صکره کسه طومغه قادر د کلدر حد
 بمنده بر نه واد و در صباغ اولد قد مغربه مشرقه اختتام اولد قد عکر
 او بود نه واد ده بر عین بی ما واد در هر کس وادوب صوبه محتاجم دیو
 فریاد ایتمکه باذن الله صوچیقار تمساح نیلده چیقوب پیرا و در نه
 او بود کن اغزین آجر طیطوی دیو بر قوش کلور اغزنده اولان قورده
 چغنی لری پیر و زنی قندن قیقین اولمش مغرب بر واد در صودن
 و بالی قندن فاده حاصل اولور دامغانده بر بیکار واد در هر کیم
 اسهاله مبللی اولور محلدن نقل اولسه طاش او بود اول دیار خللی
 خرمن صا ورمق ایچون هوا به محتاج اولسه لوبیکاره بر مقدار حیض بزی
 القاء ایدر لره همان هوا پیدا اولور حد عراقده بر بیکار واد در مرضی
 کلوب صوننده اینچکله شفا بود لور ارض مغاربده بر نه جمعه ابره سی
 کونده اقاد سائر کونده قورده ارض اندلس بر نه عظیم واد در جمعه
 ابره سند غیر ی کونده کمال طیفانندن اتلو و بیاق کبره مز طریق نه و

بر صمن یا پمشلر صد و ند یا دلمش هر کیم بندن ایچر و دخول ایدر سه و د
 رجوع ایتن موصله بر قریه ده و در کمن واد در جمیع الاتی طاشند
 اون ایتک استنه لر حضرت یونس خقیون صورده بر کورده بغدای قون
 او ایدر لر وستان طبری ده بر نه واد در صونیک نصی حاد نصی بار
 حد کر ماند بر نه واد استند طاشند بر کوری واد در هر کیم اندن بحر ایه
 اون بیک آدم دخی اولد ایه فی ایدر طوسد بر بیکار واد در اینچن و طاش
 محمور او بود نه واد کرده طریح دیو بر بالی واد در هر کیم پیرا یسه اعمی اولور
 بصره ابله اهورا زیننده بر نه واد در کاه کاه مناده بوی قانقوب صو
 اینچند صوت انسان و صدای طبل و سرفا شنیدیلور **باب ثامن**
عجایب دنیا دن نوع اخر در حیوان مرضی و علاجنی الهام الهی ابله بیلور
 مثلاً ادر سالان خسته اولد قد میمون بولوب بمکه صحت بولور و کلکتی
 سرطان بحر یعنی بیک ابله دفع ایدر ده و دق بلوط ابله صرقله
 کلک ابله بیکر بیکه ابله ابله ابله ابله ابله ابله ابله ابله ابله ابله
 قیادن فاده بمکه طوشان و تلکوری قامش پیرا غی ابله قرغه ابله ابله
 یعنی بابا قوشی انسانک ابدی ابله جکر که بر بولعه یعنی کوسنکی کورمکه حد
 عفر بجل ابله حمامه یعنی وحشی کور چین چکر که بمکه کدی اولوق بمکه
 دفع ایدر **باب ناسع عجایب اجمار بیاننده در مقناطیس و دری**
 کند ویه جزب ایدر چن صرماسق سولسه جزب قدره قالد سرکه ابله بونغلینه
 خاصه عود ایدر حجر النور بر کسسه کورسه او یوماز حجر المطر بر برینه
 طوقند در سدر بغور او بود بو طاش دیار تر کده بولنور و طاش دخی مصرده
 واد در اینه الی اول قدرتی ایدر که هلاک اهتمالی غالب اولور اندن
 یکدر مدیکه ساکن اولماز بر حجر دخی واد در مصر و عک بو غارینه آستار
 دفع اولور بر حجر دخی واد در فرنگ کارنه وضع اولسه ایتک پاره لنور
 مصرده و طاش واد در کورده آدم استند وکی قدر جماع ایدر حجر الشب
 باشی اینه قویان آدم خونیکدر حجر بر قانی صا و یلغه مبلل اول آدم
 کورسه دفع اولور حجر الجرج که قامسده بمنی چینی طاشد سواد و بیاضی
 مشتملدر کورده اکا تشیه اولنور دیو عسرو لادی اولان عورت فادر شونه
 وضع اولسه وضع حمل ایدر بلور کونته مقابل صولوب جانب خربه بینه
 قویا ایش و شوب محرق اولور ایشی تراک اکر ام ایدوب مبارکدر دیو

انواع حلی ایدر لوگورن آدم علل دن خصوصاً وجع معده دن امین
اولو حجر حبیب کورن آدم بد نظر دن امین اولو دخر اچنه وضع و نه
سکری کیدر حجر سقیل مستقی کورسه صوری نفسنه جذب اتمکله دفع ایدر
باب عاشق ملازم بیاننده در بوامند جنک بشدر بری حضرت
رسول ملحه سیدد عرب و عجمه علیه ایدوب دین مبیننه مخالفه ایدو فی قتل
ایتمشده مکرذل و صفاد بولندن مال ویر مکه نفسان تخلص ایدن لو
ایکجه رفقه جمل و صغیر در بنی امیه طایفه اوزدینه غلبه ایدوب مید
مباذره ده مقبول بوز طقسان دورن بیک آدمه چقمشده و رفقه جمل
حضرت عثمان قتلند صکره طحه و زبیر مکه مکره به واروب حضرت
عایشه قالدور و حضرت عثمان قان طلب اچون بصر به کد کارنده حضرت
علی تشوب طحه و زبیری قتل ایدو کیدر هجرتدن اوقو الشیخی سینه ده در
صواعق محرقه ده و رفقه جملده اون اوج بیک آدم مقبول اولدی در کوفه
قریند بر موضعده هجرتد اوتوز بدیخی سینه ده ماه صفرده صفین ده حضرت
علی ایله معاویه جنک اتمکله خلق ماه صفرده سفری ایدیلر **در وقعه**
صفین بود مصنف دیدو کوزدن صفین ده بوز سکا بیک آدم مقبول
اولمق لازم کلور بعض اهل تحقیق دیمشده که حضرت علی خلیفه اولدوغی کوی
اصحاب کرام قاتل حضرت عثمان ک حقتدن کلر دکه فاتحه خلافت قتل ایله
اولسون دیمکله بامرا لله زمان خلافتدن اهل قبله دغیری ایله مقابله
واقع اولدی بوجمل بسط و تفصیل کورن حدیث شریف اول سلطان سریر
اولان اصحاب مذکور اولدوقه لسانکر حفظ و امساک ایدرک بورد مشدر
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین سلاطینه البق و اخری حکم شرع مطهره
اقتداد و کلام اچینی مسلم بن عبد الملک قسطنطنیه به داخل اوکو
روم اوزره غلبه سی بنو القباسک مروانیه اوزدینه ظهور اولدور بوند
دخی بوز بکرمی دوت بیک آدم قتل اولمشده دور بدیخی صاحب الدوله ابو
مسلم ایله عبدالله سقاغ خرو جیدد بوند دخی سکا بیک آدم مقبول
اولمشده سقاغ دینلمکه دخی سبب بود بدیخی هنوز وجوده کلام مشدر
خروج دجال و فتح قسطنطنیه ده اولسه کر کیدر بدی آج جنک کشد اولر
سلطان انبیا علیه کمال النجا بامبعوث اولدقاری کوند اخر عمر لوینه دیگر
اوتوز آلتی غزا ایدوب بکرمی آلتی سندن بالذات سفر بوشدر در طقوزند

کودک

خود کند و لو نفس نفسیه لوین بذل یتقی ایله جنک مباشرت بورد مشدر
بدر احد خندق قرینه بنی المصطلق حنین خیبر فتح طایف
باب الحادی عشر **عاجه** **تعلقه** در حضرت رسول اکرم صلی
الله تعالی علیه السلام بود ربی بدیخی کوه کور دکلوی زمانه شرق و
غربک مالکی بکا عرض اولوب بر شهر کور دم رحمت اطرافن احاطه ایتش
جبرئله بونه شهر در دیدم مدینه منوره قرینه روحادر دکر و حاکم
دیدم ابواب جنتدن بر بابده اهل حراسان اکا افراوه دور لو دیدی
یا بونک سبب فضیلتی نند دیدم جواب ویر دیکه ترک بونلره عدد و در غلبه
شدید سلیمه مالکوی قیلدر امتکدن آندالنده شهید اولان بر دیتش
آدم ثوابی ویریلور اوکو محبه ویراق بوردیلر اطرافنده سیاه علملر
وار بوندردم بدیسمان غازیلریدر دکر فضیلتی نند ددم اول
محله ایکی رکعت نماز قیلن حضرت ابرهیم ایله رکن و مقامده ایتش
دکعت نماز قیلن آدم ثوابنه فایل اولور ارض بدیسمانده مقبول اولور
غازید افضلدر بوند ایکی رکعت نماز غیرنک دوت بیک رکعت بدی در
جنتدن ارض بخارایه بر باب فتح اولوب بدیسمانه دخی بر باب فتح اولمشد
دکر بیاض انجودن بر قصر کوردم قوشچقر لوفونوب قالقر بوندردم
ارواح شهیدان ماسی دور زمان کله که امتکه جرجان نام بر شهر فتح اوکو
جرجان ساکناری و زدینه قانار مسلط اولوب بونلر قانارالنده شهید
اولور دکر یا ننده بر قیو کوردم سوال ایدم دهستان دور بر قلعه در
بوندن ایتش بیک شهید حشر اولور هر شهید ایتش شهید ثوابنه فایل اولور
بخلا اول کسینه درک بوند خانه سی و لا غزا اچون بر کون آت بسلیه
یا صلوة و صیام ایدر حضرت بر حدیث شریف بود در دوش شهر محفوظ
مکه مدینه بیت المقدس بحرین یک شهر ملعوندد بوزده صعد ایافت
ظهران ملک جیلان عدن بر حدیث شریف دخی بود لر ایکی شهر مؤمن
ایکی شهر کافر در دوش شهر در دوش قصر جنتد نند مکه مدینه بیت المقد
قز وین اسکندریه عسقلان ملطیه سکر بنی مسجد کوفه درک قبه السلام
دور لوفار الشتر حصصی اندر در حضرت دیناده انها رجناندن دور
نهر ندر در دیلر سیحان جیحان بیل و فرات بورد جنتدن دینایه مفتوح
اولان ایکی باب مدینه قز وین و نهر جیحوندر که مطلع شمس اندر در یوم

در

در

چگونگی یکی طرفندن بتمش بیک شهید قالقادر اگر هر شهید عند الله
 بتمش بیک آدمه شفاعت آنسه مقبول اولود سرود انبیا بریدن سلمی به
 بند نصرکه پنجه قوم اتفاق ایدوب عسکر اولوب حرکت آنسه کرکدر
 سن مشرق طرفندن حرکت ایدن قومدا اول بعد حراسان دن اول بعد
 مروه دن اول مدینه مروه نازل اولکه بناسی ذوالقرنینکه حضرت
 عزرا نده نماز قلمشدر انهار ی برکت ایددر هر قیوسند بر ملک قلیچ
 طو توب اهلند قایمات بر امری دفع ایددی یوزدی **باب ثانی**
عشر عجایب قضای الله بیا ننده در اعداء دینه توسیع اولیا به
 تضییق اعطای جاهل حرمان عاقل عجایب در کتاب بواقبت یا زور
 حق تعالی حضرت موسی به روحی ایدیکه فلان شجره به چیت عجب کور رس
 جیقوب او تور دایکن بر آدم کلوب افاجک دینی قاذوب بر بدر
 اکنون دنی ایدیکه بعد بر آدم کلوب قاذوب جیقوب ایدی کدی بعد
 بر آدم دخی بدغون اولمغله اولمغله استراحت اچون او نور دایکن واضح
 اول کلوب مالی بولما مغله حریفه یا بشوب نزاع ایددایکن قتل ایدک حضرت
 موسی تعجب ایدی جانب حقت یوزدیکه مالی دنی ایدن بولوب جیقرن
 آدمک مدیونی اراده ماطله اتمکله مالنه مسلط ایدم حفته واصل
 اولدی و مقبول مابینک خصومت بوقدر **باب ثالث عشر فتوح مدین**
بیاننده ذوقان و حلوان و دی همدان و قزوین و حراسان حضرت عمر خلافت
 فتح اولمشد بعض حراسان عبداللہ بن عامر دندن فتح اولمشد ماوراء
 اکثر حضرت عثمان نصرکه سعید بن عثمان یدنده صلحا فتح اولمشد اهو
 وفارس اصفهانی ابو موسی اشعری خلافت حضرت عمره فتح اتمشد
 طبرستان سعید بن عاص حضرت عثمان خلافت صلحا فتح اتمشد
 طالقان دماوند حرجانی بزید بن مہلب سلیمان بن عبدالملک یامنده
 فتح اتمشد کرمان و سجستان عبداللہ بن عامر حضرت عثمان خلافت
 فتح اتمشد شامی حضرت ابوبکر صدیق صلحا فتح اتمشد بیت المقدس
 و جمیع مدین شامی و مصری عمرو بن عاص یدیکه حضرت عمر فتح اتمشد
 مغربی حضرت عثمان دمانده عبداللہ بن سعید بن ابی سرح فتح اتمشد
 اذربایجان و افریقیه بن عبداللہ بن عمر عنوة فتح اتمشد اندلسی طارق
 بن زیاد بلاد هندی قاسم بن محمد ثقفی جریر عربی سلطانیانیا فتح اتمشد

برادر

باب رابع عشر خراب بلاد بیا ننده در جناب حتی علیم قرآن عظیم
 وان من قرآن الا نحن منکون هاک قبل یوم القيمة یور رضخاک ایدد اگر چه
 بر علم الله متعلقدر زیور مدلول نص قرانی یوم قیامت اول جمیع بلاد
 خراب ایدوب یا عذاب شدید مظهر ایدد و زدی مکر در هر بلده نه طریق
 خراب اولاجنی معلوم دکلدر لکن بعض اخبار از اخذ طریقیه تفصیل
 ایدد لم اقر القری ولان مکرمه مکرمه بی جیش خراب ایدد انلر عذاب
 بوطریق در مدینه منوره جوعله بصره و بلخ غرقله ارمینیه زلازل
 و صواعقه خراسان انواع عذابله بدسجیان دواج منبت صداجی بر
 الای آدم یدند طلب طاعون خراب اولسه کرکدر صنعا نیان و اسحور
 دشمن طرفندن قتل عظیمه سمرقند بنو قیطور بن کرکر غلبه ایدوب اهل
 قتل اتمکله فرغانه و شاش و اسبجیاب و خوار زم دخی بوطریق خراب
 اولور قتل رایحه سندن شهر لرحاشا جیفه حمار رایحه بکی قوسه
 کرکدر بخارا ملکی در عدد ایلد بر باد اولور دخی فخط و جوع
 ایلد خراب اولور مدینه زرقاله قوم خراب اولور هراته بیلا باغوب
 اهلنی اکل و قتل آنسه کرکدر نسا بوره و عدد برق و ظلمت اصابت ایدد
 اکثر خلقی هلاک ایدد ری ایلد طبریه و دیلمیند بینند خصومت اولوب
 کاه بولر کاه آنر غلبه ایدوب اهلن اسیر ایدد ارمینیه و اربجیا
 دشمن سبل کی کلوب صاعقه لودن و دشمنک آتی طرفنی او جند برشد
 کورسه لو کرکدر کسنه کورمش اوله همدانه فاجیه دیندن عسکر هجوم
 ایدد خلوان بغداد تبعیت ایلد خراب اوله خلق اویددایکن بر ساکن
 دوزکار اسوب صیاح قالمقوب میمون و خنزیر شکنده کورینور
 کوفه بی عنبسه بن سفیان خراب ایدوب آل علی بن ابی طالب بر او غل
 و قیرالوب قتل ایدد کن صکره حاشا دبر لوبینه اغص صوقوب صلب
 ایدوب بو علی بوقاطه در دیه جهینه فاجیه نام بر آدم خروج ایدد
 مصری و شامی افریقیه و رمله بی بر طرف ایدوب قدس شریفدن حتی تعالی
 دفع ایدد سجستان ده پنجه کونلر ظلم و ریاح عاصفه اولوب پنجه نالو
 بقلوب خلق کثیر هلاک اولور کرمان و اصفهان و فارسه دشمن هجوم ایدد
 یقین کلد کلر نده بر صبحه ایدد لو که خلقنک بود کلوی قلوب هلاک اولور
 بوحله کلنجه کلام ضحاکد رایه کریمه سالفه نک معناسی بود در حضرت

این مسعود در منقول در هیچ بر شهر هلاک اولما مشد و خلقند و با
و ز فاطمه و ایتیمه و هبند منقول اندلس و جزیره نک خرابی آت
طراغند در یعنی هجوم عدو ایل و عراقك جوع و سیفك كوفه نک عدو و
دیک و بلد خراسانك بتند بتك سندن سندن هندن بتك بادشاه
و چکر که دن مکه نک جسته دمدینه نک جوع نک اولسه کر کرد حتی اهل
مدینه بلاد بابلدن بغداد و اروپ اهل ایل و دوزخ آي جنك
ایدوب بریکل بغدادی یوز قلو رویه والله تعالی اعلم

کتاب الثامن عشر

خواصه متعلقه بش بای مشتمله **باب اول** معدیات خواصه
بیانند در تمش دیشه قطران سودسه لوجع ساکن اولود و فلقده قود
اولسه قطراتی سرکه ایل و خلط و صبت اسهال قود دی قتل و جعی اسکا اید
دم ایل و کر جین نجسی ایل یا خرد نجر دکر جین یا و دیسی دمی ایل و قطراتی
خلط ایدوب اوصه سودسه لونی تغییر اید جماع زمانند و زوج قطرات
یوتسه حمله مانع اولود کذک عودت طوز کوزسه حامل اولما و زخمه
اهلی بیزار اولوب مال حائل بلك مراد افسه صاقتی پاره سنه انتق قود
اندیشه طوز وضع اید و زخمه اولود غی قوا و زینه قود لاکر طوز
ایچر طرفه دوزسه علامت صحت خارجه دوزسه علامت موت اثر
اوندن برا طوز دوزسه علامت طول مرصند و و کلش زینخی صوابله بر
چوملکه قویوب اغزین آحق طوتسه لودشن سنك اولود چاوشیر و زینخ
ایل و اوی بخیر افسه لوعرب بیلان و سایر هوام قاجر اسفیداج بید
آدمک لسانی ششوب علت موت اولود نوز کر تنکله اودی ملوخیا
صوبی ایل و فارشدوب صوبین صاچسار جمیع بیلان لاول حمله جمیع
کبریت ایل و مینو اغاجی بخیر اولسه مینو و وکیلور کبریتی شراب ایل و خلط
ایدوب سیاه صفاله سودسه لونی بیاض اید کبریت آجی بادم ایل و وکیلور
کلبه القا اولسه بیدوکی کبی مست اولود و برامز چیانلره مبتلی اولان
بلد اچند کبی کوزدوب اول حاله الی چیانلره اوزدینه سودسه
دفع اوله دمدل مبتلی اولان بلد اوجا و ایکن باقوت برا عدد تکلم
اتسه و دکر مرص مساق بین آدم طوب یا تخمینی یسه رایحه سی دفع

اولور مست و لا یعقل سرکه ایل و صوغان صوبی ایل و افاقن اولور مخور
سرکه ایل و دفع اید و در و سرکه سعد که طیب معروف دوز بر مقدار یا قله
اتمی و زیتون یاغی ایل و ایل و رایحه خرد دفع اولور **باب ثانی**
علاج و بایانند در دوزخ اتنی بکای ایدوب سیوب و رایج طیب
استعمال ایدوب صندل ایچن و پادان امین اولود بر شهر ده مسافر
اولان اوج کون اول شهر نک صوغان و سرکه سن یسه و پادان امین اولور
تدکو یا غیلله بدن یا غیلن آدم اصلا صوقدن متضرر اولما و صندل
دریسی قوا بشکنده دفن افسه لور کلب کیر من بد کلبه صرقله یاغی
سودسه لور طوز اولور مرکب تدکو نجسن یسه اولور **خاصه**
یکای کورلد کده رب هذا القمیر الا کلک هذا التشرکیم القمیر
ولا الهند با ديسه دمد و وجودن امین اوله هر شهر کوزاننده
دیسه جمیع سنه امین اوله فندقی چینیوب زیتون یاغی ایچنه قویوب
قتل ایدوب انکله چراغ یا قسه لور اهل مجلسه نومر غلبه اید و شهره
مبتلی اولان آدمک خبری یوقا یکن مسقط رأسنه چراغ یا صوابله
ملو بر داق قوسه لودفع اید جنس آنک خاصه سی بودر که افاسنه
و قیزنه و ادمز مرکب قیر و غنه قره بوجک اصلسه یا سیلور تدکو
نجسن یسه اولود اینک مم سنه الن سودوب ضبطی قابل اولمیان
صفه کوزسه لور یواش اولود دوز نک بقیه سنی بر کسنه ایچسه
قوی القلب اولود یلان بفته انسان توکر کی طوقسه اولود فاره نک
قوی و غن کسوب قوی و بر سار سایر حیاتی صور قرحله سی اند قاجر
حشرات زیتون یاغنه دوشسه لور اولود لور جاوشیر یاغی سودینه
آدمی عوام صوقر **باب ثالث** سودی سنك و تخنه بتی **عاجنه**
معلقه در تر مسی که حب معروف دوز صوبه قویوب صوبی دیواره و اول
عرصه سنه صاچسه لور سودی سنك و تخنه بتی دفع اوله مرهبت
و کتون ایل و اوی بخیر افسه لور اولود لور چکر که احتمالی حفظ کور دوز
صوابله اصلدوب صاچسار کلیه بلوط اغاجی و کلی فاره دوز کینه قوسه
قاجر لور بلکه برین اولود در لور صدقی دو کوب قرحه دوز کینه قوسه
اولود لور زینخی کندس و دکلوی کوز ایل و بوغرد ایچن خلط اید
اره صاچسار سنک لور اولود کندسی و مشق دو کوب شیر و غن ایل

تسویق اولور و در دوز
مصرده تر مدی و در
صاف یا فانیل در سداب و در
دیو اولور و اولور و در
دفعی دیو لور کبریت و قوی و در لور

خلط ایدوب یا خود اکتی ناری صقوب تمام بدنه سوره کله
 امین اوله باب رابع لطایف طب بیاننده در سیاه دیشک اوله
 آدم اوج در هم کور و یکی در هم سادج هندی دوش در هم فلفل سکودر
 یا نمش مازوی دو کوب الکن کچر و بسوره غایت بیاض اوله قور اوزیک
 چکر دکن چقا ووب چاوشرا بله دو کوب چورین دشته قوسلا اسقاط اید
 اوکجه سی یا ریلن آدم صوغانک ایچی دهن سمنم بله و ذریخ بله طبع
 ایدوب چناله قله دو که طبراق یکم مبتلی اولان اطفاله کنون کرمانی و
 نانخوره بی برابر دو کوب علی الریق بیدونه لوباب **خامس سن دکه**
علاج در بادم ایچی بش در هم فندق ایچی فستق ایچی بنیه چکر دکی او تود
 در هم جوز هندی بکرمی در هم سمنم او تود در هم دانه خشخاش و بند
 انجیره بکرمی در هم کرام دانه او تود در هم جوز کدوم و فرشت او تود در هم
 مستحمله و حلب فلفل او تود در هم لعنه یمن ایض یمن اجر بوزیدن تر
 در هم مار و ل تخمی اوج در هم باقله تخمی او تود در هم کثیر اد دکاری که بیرون
 و بنان طاغله نده و بنجر که کوکندن چیقان و طوبیند او تود غایله بوز
 اولود بونار معجون ایدوب هر کون بر مقدار بیه غایت نافه

کتاب التاسع و العشر

مناظر اقدار بش بابی مشتمل در باب اول حضرت رسالت پناهک و قدح
 ایله مناظره سی بیاننده در و قدح ان حضرت رسالت پناهک کلوب اگر
 حضرت عیسی الله تعالی حضرت تارینک اوغلی دکل ایسه بابا سی یکم در دیلو
 حضرت یوردی یلزم میسن که حق تعالی حضرت تارینه ولد نسبت اولماز نه
 خالق اولدوغی جهنم با بابه مشابه در و تمزخی لایموت در اکل و شراب
 و موقدن عارید عیسایه خود فنا طاری و لمشد پس نه مناسب در تمزهر
 شینک حافظ و راز قید عیسی بومقوله امور ما لیکدر و تمز حضرت
 عیسای مقضاً مشیت ایزده رحمت تصور ایتد اناسی نیار نساجی حامل
 اولدی وضع ایتدی حالت صباه امزد کعبه طعام بر صواب خاشا
 سیلیند دفع اید ایدینه طریقه عاقلدن صدود اید که در ارب
 اهدد دبه سز پس مازم اولدیلر باب **ثانی نصار ازک حقی بیاننده**
 بونار د الحق کیم اولود که حضرت عیسی انی عیبد الله الانی الکتاب دیر

نانخوره غلطه نانخوره کیم کیم
 نانخوره ان اعتدالند
 و بنجر انجیر
 کرامت ایچی بوزیدن
 جوز کدوم خوراکه بوزیدن کل کدوم بوزیدن
 عسل و عقیق الجبلیند
 مستحمله بوزیدن دیکلر بوزیدن
 کثیر اکثره دانه دخی و بول

بونار بوق کذب ایدرسن اهلک اوغلی سن دیر لر دنیا ده ایکی خصم رضی
 اولدقدن صکره قاضی با ایتک بکشد بونار و افض کی اولد قاری
 مقدما بیان و نمشد حضرت علی به حضرتدن صکره خیر ناس کیم
 د دکارند حضرت ابو بکر و عمر و عثمان دیر بونار خیر سن کذب
 ایدرسن خیر ناس سنسن دیر لر هر کذب هر دعوی محبت اید لر
 کذلک کفر و فریغ و نصاری حضرت عیسی ایچون ابن الله دیر لر
 هود صلیب ایتدی دیر لر هیچ اله مصلوب و ماسور مسوع و منظور
 و لمشید حفظ نفسندن عاجز اولان حفظ خلق ایدرمی بر لر
 اکفار ایدر حضرت عیسی به بعضی که بعضی شریک بعضی ابن الله
 دیر لر باب ثالث بونار که اقوال منمارینه **معتقد** بوضو ایف
 نشه که ملکایته و یعقوبیه و نسطوریه اسمی ایله مستاد حقیقتند
 جناب حق ارسال رسل ایدوب خالق سموات و ارضین و مالک الملک
 اولوب مؤید و لمبوب قدیر و خالق و دازق و حی و اندوغنی بلوب
 قل هو الله احد الله الصمد لم یلد و لم یولد و لم یکن له کفو
 احد فاضل و اندوغی و زده معتقد ایکن بوقول باطل و ذر اتفاق
 و اجتماع ایتشارد در حضرت عیسی عبد صالح و نبی و رسول دکلدر
 بلکه حقیقتند اهدد مع ذلک دیر لر که سعادن نازل اولان اوغلدر
 روح القدس و مریم بتولدن تحسم ایدوب والده سیله اله واحد
 مسیح واحد و لمشد صکره مصلوب بامیت و لوب دفن اولوب اوج
 کوندن صکره دفع اولوب سمایه صعود ایدوب یمن الله جلوس ایتد
 دیر لر بتول لغده منقطع دیمکدر حضرت مریم حقندن وجه توصیف
 رجالدن انقطاع در حضرت فاطمه زهراده نهای زمانده و نساک
 امتدن فضل و دنیا و حساباً مئازه و دنیا ده منقطعه اولدوغند
 بونار که تسبیح الایمان دیر لر کتابری وارد در حضرت عیسا دن بشیو
 یل صکره بلاد رومدن سقینه نام بر عورت وضع ایتشدر و بونار که
 ملک روم هلاکت حراسته اوغلی قسطنطینوس ابن قیلاطس تقرایما
 ایچون جمیع ایدوب اول کتاب ایمان کور و منجه ایمان کر تمام اولماز دیو
 مؤمن و لمیانی قتل ایتدی و عورت اب واحد و رب واحد و ابن الله
 ایسوع مسیح مؤمنه ایدرمی هیچ متصور مبدل ملکایته مسیح اله حقد

جوهر آید نند قتل و صلب و لاد و زائنه بکماله واقع او میشد و بر تو
 یعقوبیه مریسم الله حامل اولوب الله و لاد و زائنه بکماله واقع او میشد و بر تو
 یکی انور یکی صیغ اثبات بدوب الله و انساندن مرکید و لاد و قتل
 انسانه واقع او میشد و بدوب اول جزو فاسوت جزو الهی سنه لاهوت
 و بر تو بوناره اقتضای بویتمی که بر عورت فرجندن و لاد و صفتی
 ایله متصف مظهر قتل اولغه قابل الله عبادت ایدر بر یاوه که دخی
 بود که هر زمان افلاطس ده جمع اولوب بر آدم تازه بر نری فساد
 ایدر دیو شکایت ایدر کلندن و ایدر خصم بری کور که دخی کور دیلر
 خواص مسیحون حواریون دد کوری اون یکی آدم ایدر سخر خطا اولد
 ظاهر اولوب ایسوع فاصری بی یعنی حضرت عیسی ایستر سخی کوستر سم
 نه و بر رسد دی او تو ذلله و بر دیلر دلالت ایدر کور دیلر بکا
 ایدر کلدی افلاطس سن مسیح میسن دد انکار ایدر بدوب بکا افترا ایدر
 ددی حبس ایدر بر نه سی بود جمع اولوب انواع عذابله تشهیر و قتل
 ایدر دیلر جواب و بر دکه معانی مذکور فسادین جوانلر بله فهم ایدر
 حضرت عیسی نتودن تبری ایدر اصحابی او تو ذلله ایدر کوب کوستر مک جابر
 اوله بنه بکا الله رب العالمین دبه سن پنچون صیغ متفطن اولمایه سن نصای
 ایدر دیر که حق تعالی مریسمی نفسنه و لدا پنچون اخبار ایدر بدوب حاشا ایدر
 تخطی ایدر و کی تخطی ایدر بکا کلامی هنر ایدر لینه دیر لایمش بر طایفه بو
 اعتقاد ده اوله هیچ قابل بحث و الزام اولد می ایدر قتل اولد دیو
 معترف و لایحی تعزیه او کتنی کر که الحمد لله اهل اسلام قوی بود که حق سبحان و تعالی
 حق و عالم قادر مریسم بصیر دایر و حضرت عیسی بن مریسم نبی صادق
 عبدالله در امین و رسول کوندر میشد کلوب و صایای انبیا و مقتضای
 تود الله عامل و دینا دن خروج ایدر پنجه تکمیل خلقه سعی کامل ایدر بعد
 تبلیغ الرساله حق تعالی جانب عالی سنه و دفع ایشد بل دفعه الله الیه
 ایدر مریسمی بو معنایه شاهد در طهارت مداومت جنابت اغسال غسل
 حایضی ایجاب ایدر ایدر بو طایفه طهارت عبادتی تجویز ایدر بدوب جناب
 و بل و غایط قطع صلوة ایتدیر و لدا نماز لوند نوحه و اغانی کی قراءت
 و حضرت عیسی مغرب و بیت مقدسه قلمش ایدر بونلر مشرقه قلا و لدر
 حضرت عیسی کتایس و صومر و صومر و صومر عذاب نامنه بومر احد

عبد اولوب اکل لحم خنزیر بحال اولوق اوزده افترا ایدر دوم و نصای
 دو تو نلری بخور لری و ادر در دخنه و بخور مریسم دیر لونه مریسم خبری
 و ادر حضرت مسیح دوم اول اصنامی تعظیم هیبا کلدن تصویر ایدر لدر
 ایدر یکدر که مسیحی و ادر سنی اصنامدن بدل تصویر به باشد یلر زنا و
 اخبار ایدر بدوب عورتک زوجی اولمایحق نفسنه مالکدر دیر لدر با دهلر
 بر خصم صه قاضی نصیب ایدر بدوب و جلال ایله معامله لوند یلر حجاب
 قاضی به مرافقه دن تحاشی ایتدیر قاضیلری دخی زانی به و ادر بر قاج ایجه
 و بر حضرت مسیح یا نند ثوابه باعث اولد و بر عورتی ارنه باشی بوزی
 ایدر ایدر بدوب کور و لدر اولدی اوله کینه به کور و پاپاسه تسلیم
 ایدر مسیح به باغشدم خدمت اسون دیر ایدر دخی و غلند بدل ثواب
 باغشدر هر عاقله بومذ هیک بطلانی ظاهر یکی صاحب کتاب و بر شرع
 اهل یزدیر لدر کایسد عبادت ایدر اولان عود نلر غریبه و دهلر نلره
 نصای بر عرض ایدر بدوب ثواب رجاسنه زنا تکلیف ایدر بر بزم مسلمانلر کج
 بخیل دکل ایدر دیر لدر اطفالی خادم ایدر لدر مال بخل عیالدر کمر ایدر لدر
 سولتک اهل اسلام پنجه منکرات و ایدر دخی اوله در دیر لدر
 باب دایم بعضی شبهه لری و منشاء غلطی **بیاننده** در بونلر دیر
 که ذات باریک فیض الهی ذات عیسی به متصل اولغه لاهوتی و لدر جوابد
 دیر که بویض عیسی به متصل اولد قله ذات باریک منفصل اولد می
 اولدی دیر لدر سه باطلد قدیر و جناب حقیق بر صفت خلوتی بامعنا
 واحد یکی محله وجودی اقتضا ایدر اگر فیض ذات باریک منفصل
 اولدین ذات عیسی به متصل اولدی دیوب مراد لری علم الهی ذات عیسی به
 انتقال ایدر دیمک ایدر بر معنی بر محله قائم اولوب حکمی و اثری محل
 آخرده ظهور ایتدیر و بر صفت یکی محله قائم اولوق محالدر شمس نور
 و شعاعی عالمه متصل اولوب بنه جرم شمس منفصل اولما و غنه قیام
 ایدر لدر جزو شمس متصل اولان نور عالمه متصل اولوق محالدر نهایت
 عادت الله بونک ایدر بنه جاری او میشد که طلوع شمس زمانده حق تعالی
 عالمه نور خلق ایدر شبهه آخری لری پنجه الله اولمزیدن خارق عاده
 احیای موتی برای ایدر و ابرص اخبار عن الغیب کی امور عظیمه ظهور ایتدیر
 پنچون الحد جزو لاهوتیدر دیر دیر لدر جواب و بر دکه بود دلیل مشترک

اندر لاله در لاله کلام کلود که جمله انبیاء الکه دیر حضرت موسی
 یددی باشلوقیان ایلدی حضرت ابراهیم ناده القا اولوب یانم
 جرجیس نیجه دفعه عقابله قتل اولوب ینه حیات بولدی اگر جمله
 حضرت عیسی قوتی ایلد ایتدی دیر لایسه جابزه که عیسی ایلد قوتی ایلد
 ایتش اوله آنلر مقدمه فضل سبقتی احرار ایتشله در جواب صحیح بود که
 جمله افعال الله تعالی حضرت تلمینکدر انبیاء سنی تصدیق چون خلق مجرای
 ایدر عیسی بشر و سولدر خالق دکلدر موت و حیات قدرت الهیه
 متعلقدر کتابکوده بوالفعال عیسی به نسبت اولمشد دیر لایسه جواب
 ویرد که بوکا اصناف سبب دیر لر حق تعالی کتاب کریمین باذن الله
 دخی سیر مشدر حضرت عیسی خلق دعوت ایدوب جناب حقدر رجا
 ایتد که الله تعالی احیای موتی ایدر ایددی بر شیه لوی دخی بود که
 الله تعالی حضرت عیسی به این اطلاق ایلدی انجیلده انت ابنی وانا ولدک
 ددک حضرت عیسی انا اذهب الی ابی و انتم غدا عندی ددک جواب
 ویرد که بوردایت باطله در کتابکدر مطران وقت اخذ موال
 فاسه خدعه ایچون وضع ایتشد شیهه فرموده به تفصیل اوند جواب
 کتاب خامسک باب نالشره مرور ایتشد مراجعت اولنه **باب**
خامس از پنجک سوا تدری بیاننده در بولر دیر لکه حضرت عیسی بزه
 حقله می کلدی باطل ایلد می اگر حق ایلد کلدی ایسه حکیم جابزمیدر که حق
 ابطال ایدر اگر باطل ایلد دیر سکر خاشا انبیاده بومقرله تمم اولن جواب
 ویرد که قلب کلام ایدر لم حضرت موسی حقله می کلدی باطل ایلد می کلدی
 ظاهر حقیقت انبیاءه قایل اولد بکر نهایت دین عیسی دین موسی به ناسخ اولد
 دیر سن یا پنچون دین محمد شرع عیسایی ناسخ اولنه جواب آخر بر نبی شرع نبی
 آخری ناسخ ایتدی دیمک استناد مجاز ایدر ناسخ الله در که مصالح عباد
 عالمده ما نسیخ من آیه بومدعا به شاهد در بحواله ما یتشاء و یتثبت کاه
 اثبات کاه نسیخ ایدر لا یستل عما یفعل طیب حاذق طباع مرضای
 بیلور هر مریضه دوا بی مناسب ویرد بر شیهه لوی بو که حضرت
 عیسی حق ایلد کلدی حق امر ایلد کتابی حق پنچون دین ترک ایدوب شرع محمد
 تابع اولور دیر سن دخی دین عیسی حقیقتنه قایل سن بزدخی حقیقت دین محمد
 قایل دکل از اول اتفاق بر اختلافی متفق علیه ولان مختلفیه داولی

دکلید ویرد که جمیع انبیاء حقله کلدیلر ظاهر صاحب حق جناب حضرت
 حق و فیاض مطلق در صاحب حق بر قولنی طلب حقه اختیار اید بیک سائر
 قولدی بیخود اولوب پنچون بزه عیسی اعلام ایتدک دیر لر می ظاهر اعتراف
 سوء ادبدر دین دین الله جمله مزعبا و الله بالاد بلا و الله در ان کل
 من فی السموات والارض الا انی الرحمن عید حضرت موسی به رسالت
 اختیار ایلدی امر آنک حضرت عیسایی تعیین سیرد صواب اولد حضرت
 محمدی اصطفای سیرد حق اولدی حضرت عیسی بر تقریر اقرار سیرد رب انی
 عبد الله انانی الکتاب سیرد سیرد بزم مذخر ندر که واضی اولنه و
 دین موسی حق ایکن پنچون حضرت عیسی قوم موسی به کند و شریعت دعوت
 ایلدی با سیر پنچون شریعت موسایی ترک ایتد بکر چون که حضرت عیسی و
 تجویز ایدر سن پنچون دین محمد تجویز ایدوب دین عیسایی ترک ایتیه سن

کتاب کثرت

باهه متعلقدر اون بابی مشتملدر **باب اول** باهک مصالح مفاسد
 متعلقدر حالت قیامک و جلوس و اضطرار جماعل حذر کر کرداشو
 و احلی بودر که عودت فرار لطیف و ذریه با توب نصف عالیسی بوکسک
 اوله ارکان اشاعیده اوله حالت جماعل تکلم و حالت حیضد جماع
 و لک بدخلق اولسنه نافعه صوق بالیق و دوه اتی و صوغات
 و فندق و حمامه چوق کیرمک مضردر کو کر جن یا وریسی منی به زنا
 ایدر **باب ثانی** باهه ضرر ایدر در هر شی که نهایتن حار یا بر
 اوله خربوب و سذاب و شیت بودیم نسخه اخرا ده بودیم قاموسه
 باز روح بقله معروفه دیر و جاورش و عبیر و کنون بکی و هر بار د
 یابس اولان شی که برودت و بیوستی نهایتن اوله کافور و شعیر کج
 دخی اولان اشیا اکشی انار و قورق و قوت اکشی المازر و الوصوف
 صوبی چوق پنچک بولر جمله مضعقد جماعه ضرر در **باب ثالث**
نافع اولنلر در هر عدا ده که حرارت و رطوبت جمع اوله نازه طنلو
 اوزم نخود آب طنلو یا دام قستق ترنجبین حبت صنوبر ناواق
 بودیم قضا یف کو کر جن کل یا غی سود نک ثباب لیتنه بکم و دوشنک
 تخم آنجه اینسون زنجیل زعفران قسط سیندان کان تخم لیس عصاره

و سگ و حصه ثعلب دار قفل حولنجان عاقر قرحا حب الزم لوبیا
 یاغ و بال یومرطه سرچه اتی تمام پنجه انجیر و جوز نافود باب
 رابع معاجین بیاننده در ایکی رطل اینک سود ایکی کفه ترنجبین
 لوب عسل ایله قوام بولنجه لیتن اتش اوزندن قینادوب هر کون بر
 مقدار تناول اید **معجون آخر** زنجبیل و دارچینی بذر انجیر عاقر قرحا
 فلفل ایکشر درهم سبندان بر درهم دق و خلط اولنوب معجون اولدند
 صکره هر کون بر مقدار استعمال اید و محرو المزاج اولناره نافود
معجون آخر اق صوغان صوفی اوزدینه اضعا فی عسل قیوب لیتن اتش اوزد
 بصلک صوفی یکدنج قینادوب یا ندنجه ایکشر قاشق ایچه محرو و
 المزاج اولیا ندره نافود باب **خامس معجون** لوب بیاننده درید
 منفعتی وارد در ذکر قیوب فتح اوجیه اعصاب دماغی قوی شهوت و
 حرکتی زیاده رجالی سایه محبوب دمی تغییر دفعی قوی اید نطفه لذت
 شدید ایله چقار دلتمش لولو و مسک هر برندن بر دشتقال اینسون
 بهمن ابیض او توذ دشتقال کا کج اصل بلاب هر برندن یارم دشتقال
 فقاخ اذخر سعد کرم ارج اوچر دشتقال سلیمه دارچینی اسارون مصطکی
 هر برندن ربع دشتقال ضمع و کبر اهر برندن سدس دشتقال بونلری دو کوب
 الکن کچروب مجموعی مقداری کوپکی التمش عسل ایله معجون ایدوب نفقود
 ایچنه قویه هر کجه یا تدوغی زمان بر دشتقال استعمال اید **باب سادس**
طایفه متعلقه دهن اوج مرین باغی دهن نادرجیل دهن یا سپهر
 بونلری ایله ذکر طرا اولنور صغرا و دنی کوپکی التمش عسل ایله خلط و ذکر
 آنکه داک اید لوبورق که پنجه صنفدر بر صنفی نظر و ندره مصرده اولور
 بومشق دو کوب عسل ایله یا دهن زبن ایله خلط و ذکر و خصیتی طرا اید
 حرا طینی یویوب قره دوب بومشق دو کوب دهن سمس ایله طرا اید لوب
 اینک سودی ایچند بیاض طودی اصلدوب خصیتی عسل نافود **باب**
سابع علاج عقیم بیاننده در بهمن احمر کبر اسفندقه و دو پنچ صغیر
 اودی هر برندن ایکی دشتقال و سگ و خولنجان بر دشتقال دلتمش انجو
 خردل ابیض بر دشتقال جمع و سحق اولنوب کوپکی التمش عسل ایله معجون ایدوب
 اوج کون صباغ علی التوالی بر دشتقال استعمال ایدوب غنی صافی اولدند
 صکره دود دینی کون جماع اید و لد حاصل اولور خطا ایتمزان شاء الله

تعالی باب ثامن عند الجماع عارض و جماع معده مانع اولان قانی
 ایدر بش افتی مانع عذایتمش خوف و فروع حیا و حجاب کثرة بلغم لزج
 زبر اعضاء جماع قیزوب آلت قعب کور مکله بلغم منصب اولوب
 جاذب اطلاق ایدد و در دینی ضعف شهوت اطباء نقصان شهوت ایدوب
 قانونه ابو علی بسط ایتمشد شهوت غریزه یوق ایکن اولان جماعی قوی
 مضعف در دیر لوبشخی جماعی عادت ایتمیوب ترک اینک بودخی مانع
 جماعه بیت استریسک هر چه شد حسن حال شرط اول اختیار اعتدال
باب ناسع قطع شهوت جماع بیاننده در فودینخ سذاب کنون سود
 خلندر ایکشر درهم سحق و خلط اولنوب صباغ و اخشام بیه لوب
 تبرید ایله هلاک ایدد بعض اطباء ربع داق کا نور آدمک بر سیلانی
 شهوتی ممانه ایدد دیشلر بعض اطباء زردالو اغاجند اولور ذکر
 و کسنه علی التریق بیه شهوت جماعی کیده در دیشلر **باب عاشر**
منی بیه زیاده ایدن دویه در تازه دوه اتی ایکی جزوه صوغان بر
 جزوه جمع اولنوب یومرطه عود و دارچینی ایله خلط اولنوب ارج و
 صوغان مغلوب و پنجه او سسته صبت اولنوب بر پنجه کون طور و
 کم معجون اولدند صکره هر کون بیه نافود **نوع آخر** بالی بومرطه
 صاروسی ایله پنجه خلط ایدوب بیه **نوع آخر** بیاض صوغانی صقوب
 ایکی اول مقداری عسل ایله ملازم اتش اوزد صوغانک صوفی کدنج
 یسه یا تدوغی زمانه ایکی قاشق بیه بالاده ذکر اولنشد **نوع آخر**
 صوغان صوفی ایکی اولقد اینک سودی و فانیذ ایله که سکر پیتر
 د کلرید خلط ایدوب بشروب ایچه **نوع آخر** ابری نخودی بازی
 صوبنده اصلدوب تمام صوفی ایچوب شیشد کدن صکره کونکه ده
 قود بدوب اولمقدار حبه خضرا یاغی و فانیذ ایله معجون ایدوب
 بیه ابواب مزبورده بالاده لطایف طب عنوانی ایله معنون اولان
 بابده اسمای اجزا لفظ جهشدن تصحیح اولنوب اهلی قشند معلوم اولغه
 تفصیلدن تحاشی اولندی عذر عند الکرام مقبول در

کتاب الحادی و شادون

جهاده متعلقه دهن اوج بابی مشتمل در باب اول ابتدای و ثانی

ندانی بیان ایدر اول ما نزل اقرأ باسم ربك سورة کریمه سید
حق تعالی ذات کریمی حقنه قراءت امرائش در مصطفی بانی قسمة
طوتمش اهل تفسیر بانی استعانت و بای مایسه اولی اوزد معنی
و بر مشل در بعده یا ایها المدثر سورة سی انزال اولمشده کانه حق
تعالی یا محمد سکا امر ایدوب سنی صادق و رسالت صلیح بودم پس
قومی انداز ایلد و خبر ویر که کل نفس بما کسبت رهینه هر کیم عمل
خیرا شلر سه جزاسی خبر در و من یعمل مثقال ذرة خیرا یره لاجرم
اول رسول اگر مرا فانا التذیر دیوب غارتکر اولما سن افاده ایدوب
تبلیغ رسالت و دین الله خلق ستر دعا دعوت ایدوب نیجه اذ اوجفایه
مظهر اولدی بعد یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک آیه کریمه سی
نازل اولوب امر حقله اظهار دینه همت و جهود دعا دعوت مباشرت ایدوب
قومی دخی جفای زیاده ایتمکه باشد یلر پس حق تعالی تسلیت طریق قیل
و اصبر و ما صبرک الا بالله سور که یعنی بن ساعت واحد ده جمیع کفار
هلا که قادرم حضرت عیسی زمانند اهل انطاکیه به واقع اولمشدر
لکن اسلام رفقا اوزد بنا اولمشدر اول دعا دعوت ایکنی معجزه اوجخی اظهار
دور دخی قتال پس صبر و تحمل ایدوب مسلمانلره هجرت و مفارقت اوطا
اذن و برو بجهته و مدینه به هجرت ایدیلر حق تعالی و من بها جری
سبیل الله یجد فی الارض مراغما کثیرا و سعة یسور بعد زمان بنوند
اون اوج سنه مرور ایدوب بالذات کند و لره وطن و مولد لری ترک
و هجرت امر اولوب قل رب ادخلنی مدخل صدق و اخرجنی مخرج صدق
و اجعل لی من لدنک سلطانا نصیر سور لیدی بو مرتبه نردن صکره
کیت علیکم القتال ایته قتال امر اولوب قاتلوا الذین یلوکم من
الکفار و یجذبوا فیکم غلظة سور که مسلمین دخی جهاده ترغیب اولوب
و محله حرض المؤمنین علی القتال بر محله ان الله اشتری من
المؤمنین انفسهم و اموالهم بان لهم الجنة یقاتلون فی سبیل الله
فیقتلوا و یقتلوا سور لیدی بوندن ما عدا و نزلنا الحدید فیه
باس شدید و منافع للناس سور که یعنی سیف معاندین اچوند حجت
موقنین اچون در تذکر فان الذکر یتفیع المؤمنین حضرت حدیث
شریفان سور که ان اقاتل الناس حتی یقولوا لا اله الا الله

و قد نزل

و انی رسول الله فاذا قالوا ذلک عصموا منی دماهم و اموالهم الا بحکم
اسلام ایکی سیف اولد قاسمدر در مسلم اولمرسه سیف اولد قد نصکره
ثابت قدم اولمرسه سیف بو مقدماتی بیان المؤمنین بین کریمین و السلام
بین سبقتین حقیقتن بیلور ظاهر کریمین دن مراد کلینی شهاده در
یا خرد امن دنیا و آخرتد باب ثانی دین اللهی اظهار بیانند حق تعالی
بودر یطهره علی الذین کله بعض علما حمله دیمشدر بو ظهور واقع
اولمشدر بعض علما جزیره عمره استیلا در دیمشدر اولدی نیاز بووردی
دخی انجا زیور مشدر بعضی امت محمد دن اولان ملوک جمیع دنیا به
غلبه سیدد دیمشدر حضرت بر حدیث شریفده یورد بکا یبرک شرق و غرب
عرض اولندی کا عرض اولنان بره البته اتمک ملکی یتشدر بو ظهور
منظرد و حضرت عیسی نزلند اولود دیمشدر حضرت رسالت پناه
کسرایه بالا ده تفصیل اولنان مکونی یاز دوقد محمد بنم قولم اوله نامی
بنم نامدن تقدیم ایدوب مکوب شریفلرین یاره یاره ایلدی حضرت
منعکس اولد و ده ملکی یاره لشنون سور که قیصره مکوب شریفلری
وارد دوقد اکرام ایدوب مسک ایلد بوینه صدی اوستنه آلون ننا
ایتدی لر حضرت اشیدوب ملکی ثابت اولسون سور که حضرت حدیث
شریفده کسری اولد کدن صکره کسری بو قدر قیصر اولد کدن صکره قیصر
بو قدر الله حقیرن جمیع مالدری فی سبیل الله انفاق اولمشه کریم سور
شام داد ملک قیصر ایدی اول قیصر دن صکره شامل قیصر اولمن
دیماک در و قیصرک د فانی حضرت عمر شامی فتح ایتد که جمیعاً حضور
کایوب فی سبیل الله انفاق اولوب وعدا لکی و اصل مرتبه انجا اولدی
باب ثالث حضرت غزای بیانند در حضرت رسالت بعد نبوة
اون اوج بیل مکه و مکه ده مقیم اولوب بعد مدینه منوره به هجرت
بود دیلر اول سنه مقاتله واقع اولدی سنه ثانیه ده بدر ثالثه
احد رابعه ده ذات بنی النقیل اول سنه ده مکه و مکه فی مدینه دن
فصل یورد دیلر یعنی اول زمانه دکن حضرت سلطان و مکه حاکمی اوسفا
مکه و مدینه ده مسامحه طریقله اجرای حکومت ایدر لرایدی منه مزبور
حضرت خارج مدینه به چیقوب حد تعین ایدوب فاما بعد اهل مدینه
واهل مکه بوحد دن تعدی اتمسونلر سور که سابعه ده فتح خیبر اند مکه

مکره به عود بود و ب عمره اندیلر فامنه ده عنوة مکه فتح اولوب هوازه
دخی متذاولدی ناسعه ده بتوک اول سنه ده حضرت ابوبکر امیر الحاج
اولدی سنه عاشره ده حضرت حجة وداعی ایدوب ایه اکمال انزال اولدی
حضرت بعد قضاء الحج سکنان یکی کون جیانه اولدی بلوغه بتوکده
منزل اوزاق و حرارتده شدت اولغله براذ منافقین و مسلمین د
قدرتی اولیا ندرت خلف ایتدی لر قادیکن خروجی استشفال ایدن اوج
کسنه در کعب بن مالک هلال بن امیه ابولبابه سور براء تد و علی
الثلاثة الذین خلفوا ایه کریمه سی بو ندر حقیقتده در باب رابع غزوات
و مجاهدینک ثوابه متعلقدر حضرت شریفده بود در وجه نبوته
اقریب ناس اهل جهاد و اهل علم اهل علم انبیای عظام سویلد کلین سویلد
اهل جهاد اینیا سویلد کلری اوزده جهاد ایددی لر بر حدیث شریفده دخی
بنم مختارم ایکدی فقر و جهاد بود لر حدیث آخرده مجاهد فی سبیل الله
صابر قائم کبیر حق تعالی مجاهدینه تکفل یومشد که یا توفی راد خا
جنت ایدیه یا اجر و غنیمت ایلله سالما منزله ارجاع ایدیه امام احمد بن
حنبلک مسندندک و ارد در حضرت بود فی سبیل الله بر کون غبرده
بیک کوندن خیر در این عمر حضرت رسولدن روایت لیلله قدر
افضلدر اولدی کجه محل خوفده اولوب غالب احتمال اهلکه عود انمک
ایکن قر اولدی کلیه سن بر حدیث شریفده دخی فی سبیل الله غیبار اولدی
اولان ایا قار قاره حرامدر حدیث آخرده بر ساعت فی سبیل الله هر
طور مقحجر اسود یا نند لیلله قدرده قائم اولدن خیر در بر جنت
شریفک بود لر بر اوق ایچون اوج آدم جنته کبر و صنعتندن حسنه
قصدایدن فی سبیل الله حفظ ایدن فی سبیل الله دخی ایدن بر حدیث
شریفک دخی بود لر بن نبی حرب و ملحه بم لا اله الا الله دینجه بکا
خلق ایلله مقاتله امر اولمشد حدیث آخرده بود لر قتالده صف
اولدی بو لفق تیش بیل عبادتدن افضلدر بر حدیث شریفده بود لر
بن قیامتدن اوکدن سیف ایلله مبعوث اولدم رذقم مرزا غم کوکده
بکا مقابله ایدن ذلیل اولور قلوب اعدایه رعب القاسیله منصورم
بر کوه حضرت عایشه حضورنده هر شیشه دو اواد در انجی مرته
دو ابوق د دیار موتک دخی و اسی و ارد فی سبیل الله صبر مقبول

اولان اهر موتی کور مزد دی ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله
امواتا بل احياء باب خامس حقیقت جهاد بیاننده در جهاد
معیبر اولدی که خالص علاء کلمه الله اعزاز دین نصرت مسلمین
قصداولنه عرض غنیمت و تحویل قام و نشان و اسیر و مال فراوان اولدی
ایسه جهاد دکلدر تجارتد اعمال بالنیات مفهومی و بوباید اولدی
احادیث شریفه مضمونی معلومده بر کوه بر کسنه ایکی صف اوردیه سند
بذل جان ایدوب مقاتله ایددیکن شواذ می جهنم کوردم سور دیلوا صفا
گرام غایت بحضور اولوب اظهار دین ایچون بومرتیه بی اختیار ایددی آدم
حقنک بویله یومده حکمدر دیدیلر بعد زمان اولادیم اهر جراحت
کندوسن ذبح ایلوب نعوذ بالله بو طریقله تسلیم روح ایتدی حضرت
بود دینجه کسنه ایکی صف اوردیه سند مقبول اولور لکن نیتن الله
بیلدی ابو موسای اشعری روایت ایددی حضرت بر آدم کلوب مقاتله حمیت
ایچون اولور شجاعت و دیا ایچون اولور طلب مال ایچون اولور نه مقوله
غز افضلدر دکی بودیلر علاء کلمه الله ایچون اولسه فی سبیل الله در
باب سادس و احرب بیاننده در دار الحرب طلاق اوج معنایه موت
بیری احکام شرک اجزا اولنه ایکنجه هم ایچند امان ایمانله مسلم و امان
مؤمنین ایلله ذمی ایلله اهل کفر امانی ایلله اولن دار الحرب اولغه مانع
دکلدر فی زماننا واقع اولان کی اوچنی دار الحرب متصل اولوب مابینده
دار اسلام اولیه دار الحرب و مجزاه اهل اسلام احکامی اظهار ایلله دار
اسلام اولماز دار الحرب بر کسنه زنا و سرقة و شرب خمر ایه یا دار
الحربده مسلم اولوب دار اسلامه مهاجرت اتمین کسنه بی قتل ایه امام
اعظم قتلند حدود و قصاص بو قدر امام شافعی قصاص اولور دبر مثال
اهل اسلام طرفند حکم نصب اولوب قامت حدود فرض اولنه کافرستان
مسلم اسیر لور ایددی خلاصه کلام امام شافعی بوددی که دار الحرب ایا
حدود حرام دکلدر اگر امامک غالب ظنی بویسه که استیفای حدود ایتدی
صورتک فرار ایدوب ارتداد و فسق عارض اوله مکر و هدر و الا
مکر و هدر دکلدر باب سابع اصناف کفار بیاننده در کفار اوج
اهل کتابدیر که یهود و نصاری در افر عورت المتی ذبیحه لورین بمک
حلالدر حقوق نکاحده مسلمه عود قار کبیرد لهم مالنا و علیهم

در

وَمَا عَلَيَّ الْإِيهَاتِ مُسْلِمًا نَزَلْتُ وَأُثِرْتُ أَوْلَمَّا ذَلُّوا اخْتِلَافَ دِينِ مَوَائِعِ
 ار ندر حضرت امام اعظم و امام شافعی یا نازنده نکاح ده کراهت
 یوقدر امام مالک کراهت ذاهبند ایکنجه عبد او فان و معطله و
 دهریه در بونلرک نکاح ذبیحه لری حلال دکلدر جزیه و بر مکه ترک
 اولنماز البته یا اسلام یا قتل او چنجه محوسد بونلرک دخی نکاح و
 ذبیحه لری حلال دکلدر نهایت جزیه ایله ترک اولنور **باب ثامن**
نقض عهد متعلق قدر پادشاه کافر لری ایله عقد صلح ایتد کد
 صکره مسلمانره ضرر نمایان اولسه نقض عهد و قتاله مباشرته
 رخصت وارد در حضرت رسالت پناه مشرکین ایله صلح ایتد کد نصکره
 سورۀ براءة فازل اولغله نصیح عزیمت و قتاله جزر عزم و مباشرت
 بیوردیلر بومدعا به وجه معقولی دخی ظاهر در که صلح مصلح مسلمان
 اچون اولمشدر نقض صلح اولیجی اتمک کر کدر نهایت نقض ایتد کد یو
 اعلام لازمدر تا که عذر اولیه حضرت منادی کوندر و ب نقض صلح
 ایتد کد یوندا ایتد مشدر مسلمینه شراولان امر اوزده صلح امرای
 مسلمین و ذرای مؤمنینه لایق دکلدر کفاره اعانت و کفره اغرادر
 جایز اولماز کفاره مسلمین مال و یرمک اوزده یا خود کافر دن اذقلری
 مالی رد ایتد کد اوزده یا ایدای کفاردن قاجوب خلاص اولان مسلم
 اسیر لری کوندر مک اوزده صلح مطلقا مشروع دکلدر فتح مکه دمقدم
 صکره اسلامه کلنی طووب کافره کوندر و ب مرتد اولانک دار کفر
 کمتسنه مانع اولماق اولماق اوزده صلح اولنمشید بعد نقض ایتد یو
باب ناسع معاهده ایله کلنلرک قتلنه تعریض جایز در بومدعا
 ایکی دلیل وارد در بورد که ابو نصیر سعادت اسلامه و اصل اولدقد
 صکره صلح سابق اوزده کفره ذ ایکی آدم معاهده ایله استمکه کلدیلر
 حضرت دخی علی ماهو مقتضی الشریک تسلیم ایتد کد صکره محضر سرور
 انیاده معسر حرب نو لیدی ابو نصیرک اغوائی ولیدی دد تعریض اید
 ممکن ایسه بونلر ایله دار اسلامه باقی و مدارج سعادت صحبت سلطان
 راقی اوله پس ابو نصیر کید ایکن اول ایکی آدمک بیری قتل و بیری قرار اید
 مسلمانلر دیانته یتمش آدم جمیع اولوب بر محله طووب قربش طایفه
 بولده نیجه آدم قتل ایتدیلر حضرت بو وضعه مانع اولمدیله و حضرت عمر

5

ابا جعفر

اباجندل بن سهيله يا باسنيك قلني فريض طريقله دم كا فر عند الله
 دم كلي كيد دكو فريضه افرا اولدن رجوع دكا كني وارايه
 بواكي دليل اثبات مذعاده وسيله كافيه در باب عاشق اداب
جهاد بيانده در وجوب جهاد مقافله به و زاد و راحله به و ادوب
 كلنج اهل نفقه سنه قادر اولان خر عافله در اعني واعرج و عودث و قول
 و اطفاله لازم دكلد عدو بر شهر او زدينه هجوم ايتك صور شده جميع
 ناسه واجب اولور عودث اري اجاز شده عبد مولاسي اذنه توقف ايتز
 مسليني دشمن احاطه اتسه هر طرف دن شر لرين دفع ايجون عسكركوندر مك
 كرك پادشاه اذني اولمايخه كسنه غزايتميه بالا اذن غزايديوب
 غنيمت اتسه لوخس آلوب با قسن مابينلرند قسمت ايدن اهل حرب كرك
 مقابله اتمشور كرك ادا بار قتل جايز در منجنيق قودمي و آنك امثالي عذابه
 مباشرت و لغم اتمق اذ در لوييلان لحواله ايتك اتش براتق اكلارين
 يا قرب باضرين بايخه لوين قلع حتى او سندن ميوه اولان اشجار ي قطع
 ايتك جايز در پير لرين رهبانلرين قتل شرعيده عودث او غلان قتل اولما
 مديون اولان صاحب دين اجازتي اولمينا غزايه حقيقه كرك ذآيني مسلم
 اولسون كرك كافرا ولسون والدني مسلم اولان اجاز نلري ايله حقيقه برمي
 ايسه آنك اذني ايله ايكي سي دخی كافرايسه بلا اذن حقيقه باس يوقدر جنكه
 اسير آلان آدم اسيري قتل ايتك يا استرقاق يا لچه سن آلوب صالير مك
 يا مفت قبولير مك جايز دكلد البته اذن امامه محتاجد سر عسكرك
 تسليم ايدوب قسمته راضي اوله اسير مسلم اولور سه قتل ساقط اولور
 اسلام مذمما عدا ده امام مخير در رأي آنكد ايمانده اخضر طرق بودرك
 لا اله الا الله محمد رسول الله ديوب اسلامه مخالف اولان اديانده بتوي
 ايتدم ديه **باب حادي عشر شرط هزيمت بيانده** در شرط هزيمت
 ايكر در بروكه عدد كفار ضعيف عدد مسلين اولوب ضعف مؤمنين
 ظاهر اوله اول زمانده هزيمته رخصت واردر آيه كرميه ده و من يوهم
 يومئذ بروه الا متحرقا ليقال و متحيزا الى فئة فقد باء بغضب من الله
 بولم شد اول محمله اهل تفسير هذا اذا لم يزد العدو على الضعف
 ديمشور در بروكه بر محمله فاجوب استمراد ايجون بر الايه قاتلق
 يا كونشون كوكه به يا صحران جيله حرك طريقله اوله اگر چه هزيمت

دکدر صورت هر یک از او لغله استننا او نمشد مشرکین مسلمین
چون اولدوغی صورتی ظن غالب ایه جایزدکدر رخصت شرع و قد
طود دقاری صورتی هب مقتول اولاجقارینه قطع علم و جزم اعتقاد
ایدر لرایسه بالاخلایان ایزام جایزد و غزافک مستوجب اولدوغ عذاب
و عقاب خارج دایره حسابیدر اقلامو لا ناعید البانی مرحومک فضایل
جهاد نام گاینه نظر اولنق کر کرد **باب ثانی عشر شرط امان**
بیاننده در شرط امان ایکیدر بروکه مسلمینه ضرر متعینی اولیه مسلمین
بر آدم کافره کرک اذن مامله کرک بلا اذن امان ویرسه لکن مسلمینه
عاید ضرر و مفسد سی اولسه مثلاً جاسوس و تحریک فتنه و حمله کاد آدم
اولنق طریقیله داد اسلام احوالنه و قوف ایله طرف خصمه وارد قد عسکر
اسلامه نیجه ضرری مقر اولسه اول مقوله آدم امان ایله داد اسلام داخل
اولو رایسه دخی قتل جایزد زیر امان مصلحت ایچو مشروع اولمشدر
مفسدیه منقلب اولنق مشروع اولما امان امام دخی مصلحت ایله مشروط
شرط ثانی موقت اولمقد مثلاً برایه برسنه به توقیت امان ایله امان
موقت صحیح دکدر **باب ثالث عشر ایدیک غزادن منی ایچون ملوکمه**
مناظره سی بیاننده در شیطان انسانه دام قوروب رصد بکلورید
ایله صید مراد ایدوکی **اَلَمْ اَعْهَدْ اَیْکُمْ بِاَنْیِّیْ اَدْرَاْنَ لَا تَقْعُدُوا الشُّجْرَةَ**
اِنَّ لَکُمْ عِندَ رَبِّیْنِیْ اَیَّتْ کَرِیْمَ سَنَکْ مَدْلُوبِیْدْ اولاغزایه نیت ایدر
آدمه کلورنه عجب غافلن عاجلی اجله نیچون صا تر سن عیشکر طیب بستانلر
دینه لوجاریه و خدمتکار حسن احوال تو نلر سزده بوندی قویوب غزایه
ایچون نیت اتمک وضع عاقولنه میدد فرضا مقتول اولسکر نه خسارت
عود نکز اجانب موالکرونده اولد اولدیگر بیتیم اولویگز مسکن اعدا
اولد بوانید و ککر نه حماقتدر واصل اولدو غکر بغیم جلیله به نیجه
حسرت کمشد سز حاضر واصل اولشکن کندو کونی اولدر مکه سعی
ایدد سز نفسکر بوام خطیره نیجه مساعده ایدد همان یبریکزده یک
طورت دوللکونی حفظ ایدوب راحتی الدن چیقرمک بن سزه ناصح
امینم فرصتی غنیمت **بل مصراع** وقتی خوش کو در فرصتی فوت ایتمه هی
الحق کشتی **الفرصة تمیز استجاب** بو کوئی یارنه تقدی نیسینه به
مسامحه **مصراع** فعل غدا بانی و انت فقید جایز که بو نعمتی یارین

بولمایه سن شیطان بو مهملاتی سوبلد که خلق ایکی قسمد شیخ و حرص
امدن مجبور اولنلرک حالی معلوم دینا ده جین و نفاق ایله شهرت
بولوب بین الناس میلای بلای حجاب آخرتد مظهر عذاب و
عقاب اولور اولکه سعید اوله بویستی او قد **بیست**
و ذی شیمه عسراء یکره شیمتی **اقول** له دعنی و نفسک ارشد
یعنی بر امر خصلت صاحبک بنم خوی و خصلتی کرینه کور دینی توسولر
نفسلرین ارشاد انسونلر پس شیطانله محاربه ایدر که بهی شقی الله
خیر و البقی و هو المولی و التوفیق الا علی بو کور و کک عیش فنا پذیر
نه قد مع **اولسک** ینه آخر موقتد **بیست**

فناد و آخری بود هر فانی بیت رحلد **کرک قطب اولکرک زاهد کرک شام جهان اول**
محبوبک که ایه آخر مفارقت ایدر سن عیش معشر عیش آخرتد سکارغا
فی سبیل الله جهاد ایدر دم سالم و غافر کورسم ثواب مقتول اولور رسم
شهادت ملاقات احباب ذلت ایله حیو قدن عزت ایله موت خیرد
طوته لم بر قاج کون دخی دایره حیاتده اولوب بر نیجه لقمه دخی میشم
ینه آخرت موت دکلدو هیچ بر فرده خلاص میسر میدد **نظر**

و هَبْکَ حَیْثُ مَلِکَ الْاَرْضِ **وَدَانْ لَکَ الْعِبَادَ فَاَنْ مَآذَا**
اَلِیْسَ غَدًا تَصِیْرُ اِلٰی ضَرْحٍ **و یَحْیٰی الْمَالُ هَذَا شَمَّ هَذَا**

امام جلال الدین ابوالقاسم علی بن یعلی سالم بن جعد و آنلر دخی سیره
بنانی فاکه د آنلر حضرت رسالت پناهدن روایت ایدر که شیطان
انسانک هر یقین و هر نیند و اول طریق اسلام طود دیر که ابا و اجداد
دین ترک ایدر مسین اول آدم مخالفت ایدوب سعادت اسلامه واصل
اولد سه هجرت طریقیه وارد کند و لایتنکی قویوب قتل یکدر دست
مهاجرت اولق یکی یا بانه التقدیر دیر بورد و دخی خلاص اولور غر طریقیه
بیت باطل همیشه باطل بریم بود و وف مشکل بودر که صور حقد ظهور ایدر
صور حقد کور دینر جهاد اکبر نفس ایله مجاهد در مؤنات مهمه به کافی
مافی طریق حالوندن کسب اینه که جهاد اکبر ممکن ایکن بو غزادن مراد کدند
اهل و عیالکی قویوب قتل یکدر سن بونک نیجه غایله سی وارد و برکنه
که ثابت قدم اولوب بورد طه لودن خلاص و مکر شیطان لعین دن
امین اوله حق تعالی انی جنته ارجال ایدر اگر خلاصی اولور سه

كتاب الشی و قلا و ن

آخر زمان فتنه لری بیاننده در سکر بابی مشتمل در **باب اول** اشراط
ساعت بیاننده در حضرت رسالت پناه حجتا لداعی اید که در باب بیست
مکرم خلقه سینه یا پشتوب حاضر اولاده سینه قیامت علامتین
بیان اید بن آتش علامتی وار در بود دیوار ضاعت صلوة اتباع شهوات
میل هوا خیانث امانت استعمال حرام اکل و با اخذ رشاش تشدید بنا
بیع الدین بالدين قطع رحم بیع احکام شرعیته ظلمه جوق اوله نازه
بیوک منصلوده اوله محبوب و محبوب اتخاذی شایع اوله خلق زیننه مال
اوله قبلان در دیلوی کبه لهر برده ظلم شایع اوله طلاق و زنا جوق
اوله خاین امین امین خاین اوله بهتان و زور جوق اوله بغور جوق اوله
اولاد و الدینه عقوق و زده اوله خلق ذکوة و بر میه لهر شرابه معناد
اوله لهر پادشاهک امراسی فسقه و زور لری خاین مصاحب لری کذاب
اهل قرانی فاجر علماسی مدهن تجارتی حیل کاد اوله مساجد و مصانع
تربین و مناره لری تطویل اید لهر امرار خطبا کثیر فقها و مناقیل اوله
فقر اچوق اوله نقض عهد تعطیل حدود اید لهر قاذو و سوز
مباح اوله میزان و میکان نقصان و زده اوله اسادی جوق اوله غله هر
جاریه دسیده سی متولد اوله عورت اوینک تجارت شده شریک اوله نسا
رجال و رجال نسایه تشبه اید هر کس سلامی آشنایه و بره مدعا استنفا
ایتمین شهادت سکرده لهر علم و فقه عبادت نیستنه تحصیل اولیمو غرض
دنیوی اچون اوله عمل آخرت اید دنیا طلب اید لهر کافر و ظالم عزیز اوله
مناق و فاسق قوی اوله جاهل شریف مؤمن و متقی ضعیف اوله منکر
جوق اولوب تغییر قادر اوله مغله مؤمنک قلبی طو زکی اید اوله زما
عاقل کامل اولدر که دین و ایمانی مکر شیطا دن انواع تصرف اید تخلص
اید **باب ثانی** حوادث آخر الزمانه متعلق در حضرت رسالت پناه
بیور لهر زمان کلسه کر که در که ایمان دن انجی اسم و دیند انجی رسم
قاله قلوب مرجع نزع اولنه مکاسب حلال قلیل حرام کثیر اوله منع
ذکوة اید لهر زلزله جوق اوله خلق ضرورت لطلول عود تلوی صویه لهر

طالع جازو لری خلقه مسلط اولوب شهر لره اولره تحصن اید لهر اند
صکره زلزله اید پنجه اراضیه مدفون اولان موتی طشره جبقه مسخ
و خسف جوق واقع اوله نصف نهاده کونشی ظلمت احاطه اتمکله انسر
و جتک نصی هلاک اوله بعد فتنه دجال ظهور اید اندن صکره
اوله منقطع اوله اندن صکره کو کدن دوه قوشی پور طه سی کی طلو
یا غوب علایم ظهور اید سینه آی مقدار آی هفنه مقدار هفنه
یوم واحد مقداری کون بر ساعت اوله اشراط ساعتی بری دخی ایلوک
انفاسی در بر یکجه تک آی غایت هلال کورینه جک اکن ایکی کجه تک
قیاس اید لهر اتم بدندن قسطنطنیه فتح اولوب ایکی پیر بولشقد
نه زمان طو عندق دیو پیری سوال ایدوب اوله پیری کونش مغربد
طو عندق زمان دیمینجه و الی عود تک لهر زمینی برادر کورمه محتاج
اولوب حرر محترم اولان رکن و مقام مرتفع اوله ایمنه مسلمانان قلفا
صودتو کوجک کوز لویضی بود نلو ترکله مقابله ایتینجه قیامت قویماز
حدیث شریفه فتح قسطنطنیه دمراد فتح اول اولوق وار اول صورتک
قرب ساعت یام ماضیه نسبت اید اوله البعد مافات و القرب
ما هو آت فتح ثانی متوقع اولوق وار والعلی عند الله تعالی صفات مذکوره
اید متصف اولان طایفه قاتار اولوق فهم اولوب **باب ثالث** قتی و
زمان بیان اید در حضرت بر حدیث شریفه بیور در بش مصیبتی کو کورده
صکره قتی موت ایلک بری سفها حاکم اوله ایکنی ظلمه جوق اوله اوچنقی قات
دو کی استخفاف دود دخی قطع رحمی استعمال اید لهر بشنقی قران عظیم
نغمه لهر قوی لهر بولدن برینی کو ریحک موتی ذکر و قتی ایتک کر کرد اند
صکره بیوک بطنی ظهور ندن خیر اولوب بر حدیث شریفه بیور دلو ایکی
کونی برابر اولان کسسه مقبوندن باریتی بو کوندن شر اولان ملعوندر
زیاده و زده اولیان نقصان ده در موت کاجا تدن خیر در بر کسه
بر قوم و زینه حاکم اولوب مقتضای نفس کوزه در بر شرعه التفات ایتوب
استدو کن اتسه خسران مبین در حاکم ظالم خدمتکاری شقی در زوال خرف
غیرت دنیا سینه صامتدر قتل نفسی استخفاف اید نک خصمی فهد هدم
بنیان الله اتمکله مستحق لعنت او نور قطع رحم ایدن غضب حقه مظهر اولوب
باب رابع که خبر شریف حدیثه یغنه متعلق در عند عقلا معلوم

فی زماننا شعاد اسلام مکظم بودی و کفرک ذلکی زمان اولدن زیاده
 شعاد اسلام که صلوة خمس و جماعت قراءت قرآن جماع مستجاب
 فی زماننا اکثر در حضرت رسالت پناه رحلت پیورده قده اسلام
 جزیره عرب بد غیر بن ظهیر و اتمش ایدی عمر بن عبدالعزیز که عدل و انصاف
 عمر ثانی ایدی حجاج صکره که حضرت امام اعظم و امام شافعی هر دو
 یوزیل صکره ظهور ایده لر و یوقده مالک فتی آخر زمانده اوله پیچیه
 اخر شر اولور دیو سوال اتمش جواب و برز که الاخر شر دیلم حضرت
 مراد شریف لوی زمان متغیر اولور اوایل خیر ایکن متبدل اولوب و اخری
 شر اولور دیمک دکلدر موت علما انقضاض فضال و فقها ایلله و صلحون
 و علما کیدوب جهله باقی اولغله اعلام دین سرکون اوله اولور اوله اولور
اقا ناتی الا رض تنقصها من اطرافها اینه کرمه سی تفسیر نده موت
 علما ایلله دیمش بونی مؤید در که حضرت ابن مسعود دن منقولدر
 هیچ بر زمان کلن الا ما بعدی دخی شر در اصحاب د دیلر که نه عجب
 بعض سنیان ده قحط و ارا یکن صکره رخصت و خصب و وسعت
 کور و زجواب ویر دیلر که مراد قحط و خصب کلد موت علما در سن
 اول حضرت عمر و ایدی که عالم مثان کور مشدر **باب خامس**
احوال قاس بیاننده در حضرت پیورده بر زمان اوله اغیا سیر ایچون
 اوساط قاس تجارت ایچون حج ایده لر اهل قرآن ریا و سمعه فی فقر
 جرده سوالی عادت ایده لر آشنا اولمسته سلام ویر میه لر مسجد
 کوروب ادا صلوة اتیموب جیقوب کیده لر قیلنده خردل دانه سی قدر
 ایمانی اولیان آدم اولیان آدم حقتده نه ظریف نه عاقل قوی آدم اولور
 دیه لر منکران اموری کوروب تغییر قادر اولما مغله قلب مؤمن طوز
 کجاری به اولاد بسله دن کلب باور بستی بسلاک خیر اوله معبود لوی
 بطنارند شرفلری متاعده اوله قبله لوی خاتونلری دینلوی ماللری
 اوله مخلوقان شری بونلور در و آلدوغی مال حرام میدر حال میدر
 مبالا امثال قیه دین و دنیا فی نظم ایتمک اچه نک غیری ایلله ممکن اولمیه
 پادشاه ارسلان کجی اولوب و زیری تور در مصاحبی تلکوا لوب مسلما
 قیون اوله هیچ قیون بوقدر چون دشمندن خلاص اولور **بیت**
 نکند جور پیشه سلطان **که نیاید ذکر کجی بانی**

موت ذهب احمد دن محبوب اوله مسجدده مصاحب لوی امر دنیا به
 متعلق اوله زنها را فلز ایلله مصاحب اینه اولور دن الله تعالی
 غنی در بر حدیث شریفه دخی پیورده لر اخر زمانده غنی منافق
 مؤمن فقیر دن احب اولور و بر دین صاحب نه دینی سالم اولماز
 تابر منافقه استناد ایتیمیه **باب سادس عادت و ثمره خبر نه**
متعلقدر حضرت موت اولان دقایق عجایب دنیا در حضرت موت
 یمندر بر شهر در اهل غایت صلحا ایدی حتی جمله اها لیس موتی حاضر
 بیلوب مقتضای سی ایلله معامله ایتدکاری ایچون بواسطه تسبیح
 بلده مزبور ده بر برداق بولندی ایچون بغدای سنبله سی سنبله
 ایلله بر طاق طولش وزن ایتدیلر مکه بطمانی ایلله بر بطمان چکدی
 هر دانه بر مرطه کجی ایدی آنده بشیور یا شنند بر پیر و ارا ایدی
 دورث یوز یا شنند اوغلی و اوچیوز یا شنند اوغلی و اوغلی و ارا ایدی
 یوز دستی خصوصنی کیم دن سوال ایده لم د دکلورده و من تفسیر
 تنگینه فی الخلق مقتضای سنبه پیر و اوغلی بوسسته وارد قدر صکره
 ظاهر قابل خطاب اولدن قالمشدر اوغلی اوغله وارد د دکلورده
 واروب کور دیلر یونامش اوغله وارد دیلر عقلی ولدند احسن
 پیره وارد دیلر کور دیلر عقلی کالنده **اولا بوغیر به نک سرنند**
 سوال ایتدیلر جواب ویر دیکه اوغلم اوغلمک بر بد خلق خاقونی وارد
 متصل ادا و مخالف ایلا اول اضطر ایلله عقلی کشدر اوغلمک
 صودی کاه احسان ایدر کاه اساعت ایدر بوقدر سلامته سبب اولور
 بنم خاتونک صدق اولمرتبه ده در که خرمی کورده دفعه سعی مالو
 و روحنی فدا ایدر سرورمه راست کلسه زیاده ایدر دیوب بعد
 سنبله به نظر و کجا ایلدی بو کرم و صفی ایلله متصف بر الای خلقک
 ذرا عتدر دیوب فلزک اخلاقن بیان و حکایت به بشلدی بو طایفه
 بر قاضیاری و ارا ایدی نیجه مدت او تورب مرافعه ایدر آدم اولما مغله
 پادشاه شکایت و بیعت مالدن نفقه تعیینی بایند رجای عنایت
 ایلدی فلور دخی مراد نه مساعده ایدر ب همان خدمتکده اولد دیلر بعد
 ایکی کسنه خصوصت ایده رک بری شو آدم دن باغچه ایدم ایچونده بر
 دستی ایلله فلوری بولندی بو عیب ایلله مقبوم دکلدر باغچه پیورده

السون وبرد وکم بهایی بکار داتسون ددی خصمی بن بوکا باغچه
 ایچنده اولان استیا ایله صاندم ددی قاضی استغریا بدوب اولان
 وادی بدوب برینک قیزی برینک اوغلی بولندی مابینلورده نکاح ایدو
 اصلاح ایتدی **باب سابع عظام و قایع بیاننده** درمقدسی
 حضرت رسالت پناهندن دوات ایدر حضرت حدیث شریفلورده یوشلر
 شهر رمضان بر زلزله ایله منهدم اولان بنا لرا کشته قالمق طریقیله
 یتیمش بیک آدم وفات ایدر مشرق و مغرب طرفلورده خفسلر اوله و خیره
 عربن تقدیر مد فون ایسه هب بر بوزینه چقه لر بعضیلر دیمشله اول
 وقعه رمضانیه ده فایم اولان او باوند او باوق اولان اضطرابه دوشر
 یتیمش بیک آدم وفات ایدر یتیمش بیک اعسی یتیمش بیک اصم اوله یتیمش بیک
 اخرس اوله یتیمش بیک بکرک بکارتی زایل اوله شوالده بولوت ایله
 ظلمت پیدا اوله ذی القعدة ده قایل بر بوندن مفارقت ایلیه
 ذی الحجه و محرمده حجاج غارت اولنه اولی بلا اخری فوج و فرجدر
 صفرده طاعون ربیع الاولده قبایل بیننده نزاع شتم العجب کل العجب
 بین جمادی و رجب یسور اصحاب کرام سوال ایتدیلر که یا رسول الله
 بو کدر لردن کیم خالص اولور یسور دیلر که خاشنه ملا زموت و سجده
 عادت ایدر عظام امور دن بری دخی جسته خروج ایدوب مکرمه
 مکرمه بی خراب اسلور کر کدر اندن صکره مکرمه معبود اولماز دفا بن
 فرعون و قارونی استخراج ایدر لوبورده مسلون خروج ایدوب جسته
 قتل ایدوب اولقدرا سیرالار که بر حبشی بر عبایه بیع اولنه مصتفک
 عادتی مقدمایان اولتمش ایدی ماده وجود سلطه انبیا صلب
 پدردن رحم ماده واصل اولدوغی کیم ایتندن عذاب مسخ مرفوع
 اولدوغی کیمده مصر حده مصتف بویله ایتکه ترجمه و متابعت اولند
 حدیث شریفله مندرج اولان وقایعک بعضی ظهور ایتشد رخصه صبا
 عبدالله بن زبیر زماننده اولان معلومدر حجاج زماننده حجاج غار
 اولتمشله قرامطه قصه سی معلومدر الی غیر ذلک ما بعد اظهر راسه
 کر کدر العلم عند الله **باب ثامن فتنه و خوارج بیاننده**
 اصل ظهور فتنه و خوارجک مبداء و منشائی بود که بر کون حضرت
 قسست غنیمت ایدر ایکن بر دوسیه بیاض جامه لو آدم بو کون عدل ایتک

دیکو

دیدی مکر ریش الخوارج عبدالله بن وهب راشنی ایش حضرت
 غضبناک اولوب بن عدل ایتیمک کیم عدل ایدر یسور دیلر و حضرت
 ابوبکره بو حبشی قتل ایت یسور دیلر طایفه خوارج اولقدر عبادت
 و طلاق ایدر ایدر ایدی که اصحاب کرامدن بر فرد ایله مناسب اولمز
 ایدی حضرت ابوبکر قتل قصه ایله واروب صلوة ده بولمغه قتل
 اقدام ایتیموب حضور حضرت کلوب را کعا بولدم یا رسول الله ددی
 حضرت خود نوبوت ایله اول شخصک انواع فتنه و فساد ده بادی
 و باعث و اصحاب ذوی الاجال بیننده اصناف قیل و قال و حرب و
 قتال ظهورنه سبب حادثات و لمسی محاط علم شریفلری اولمغه حضرت
 عمره وارسن قتل ایت یسور دیلر مقدرات الهیه هر حال ظهور
 انتمک امر مستع و محال اولدوغی واروب کلوب بولمادم ددی
 حضرت یسور دی بو مقنول اولسه دین الله ایکی آدم اختلاف ایتمز
 ایدی اشارت علیه لری و دای پرده خفا ده متواری اولدی
 تا اول زمانه دیکن که فتنه ظهورده باشلدی حضرت علی ایله معاویه
 بیننده نزاع متمادی اولدی این حجر مکی صواعق محرقة ده نقل ایتدو که
 اوزن خوارج عبدالله الرحمن بن ملجم مزادی و برک تیمی و عمر و تیمی
 مکرمه مکرمه ده جمیع اولوب عقد عهد ایدوب حضرت علی ایله معاویه
 حقتده بولور امر امتی افساد ایتدیلر ایکیسی قتل اولنه احوال امت منظم
 و امور متفرقه واری مختلفه ملتئم اولور ایدی د دکلورده اسبوحه
 بر آدم عمر و بن عاص حقتن عمر و دخی بولردن اشغی دکلدر اصل
 فساد در دکل اول زمانده حضرت علی کوفه ده معاویه شامله عمر و
 عاص مصرده ایدی عبدالله الرحمن بن ملجم بن قتل علی به اقدام ایدر
 ددی مصتف قوی اوزن حجاج بن عبدالله این حجر باز دوغی اوزره
 برک بن قتل معاویه خذمتن ایدرم ددی بنی عبسندن عمر نام بر آدم دخی
 بن عمر قتل ایدرم ددی رمضانک یکریمی برنجی کیمه ایدیکه اول کیمه
 غایت جوق اولدوب بولمنوا اوزره اتفاق ایتدیلر مصتف بویله
 ایتیمش لکن کتب معتبره ده رجب اولمق اوزره در هر تاریخ مساعده ایتمز
 هجرت نبویه دن قرینخی سنه رمضانک یکریمی بولده یا یکریمی بدیسندن
 بو عهده و فایتمک اوزره اتفاق ایتدیلر بعد این ملجم قطام بنت علقمه

خارجی بی نکاحه آلتی مراد ایدوب عودت اوج بیک آنچه و بر قول
 و بر جاریه و قتل حضرت علی شریله و ادرم بنم بر ادرم و اقا و بر مدت
 اون نفر کسسه لشکر خوار جدن ایدی آنک شمشیر ابداری ایله شربت
 فنا ایچمشلر در بو انتقامی المایچه فر ادم اولماز و بومرته کفایت
 خدمت اتمین و صالمدن هره بولماز اگر علی قتل ایدر ایسه کدو
 سالما تور تلدوغی صورتده خلقی تخلص ایدر عامه یه خدمت ایتمش
 اولور اگر کدو دخی مقبول اولور سه کدو جسته کدو علی ناره ددی
 پس ابن ملجم بوسیفا ایله دوه بوغز لوم قنده قالدی علی دیوب سیفنه
 ذهر ایله علاجه شروع ایلدی حضرت علی یه اقول ابن ملجم نقل اولوب بو
 شخصی قتل ایث دیدیلر هیچ قصاص حرامد تقدیم اولور دمی اول هنوز
 قاتل اولمادی و بنم قاتلم اولوق مقددا اولان آدمی یجه قتل ایدر بن دیوب
 بر دوا یئده شهر رمضان مبارکک اون طغوزنده بر دوا یئده یکر می
 بونده بر دوا یئده لیلته قدرده صباچ نمازنده حضرت علی یه راسر
 مبارک کنده اوردوب حضرت علی ربنا لکعبه حقیقون و اصل مراد اولدم
 غمدن نجات بولدم ددی ابن ملجم فر ایدوب مغیره بن نوفل راست کلوب
 اوزرینه بر قطیفه براغوب اوزر توب قلیچن الندن آلوب ابن ملجم حضرت
 علی حضورینه کوردیلر اولور رسم قصاص ایدر صحت بولور رسم رای
 بنمرد ددی جسن ایدر حضرت علی اولادکر امنه اسیر بکره رعایتده خالی
 اولمک دیو متصل تنبیه بودر ایدی حضرت علی ایکی کونکه جمعه و جمعه
 اوتد سیدد حیو قند اولوب بعد انتقال ایدی کیجه ایله کوفه ده بر
 روایتده دارالاماده ده بر روایتدن منزل شریفی ایله جامع اعظم
 بیندن دفن ایدیلر ابن ملجم خصوصند اختلاف اقول وارد بر بعضی
 کوزلوی چیقیر یلوب آلوی و ایقلوی قطع و قتل اولندی دیشلر حجاج
 بن عبدالله معاویه بی نماز قیلور کن مقعد ندن او تور ب عرق نکاح
 قطع ایدوب جراح علاج قابلدن نهایت انقطاع نسله مؤدی ددکه
 بزید و عید الله کافند دیو رضا و بر مکله معا یجه ایله صحت بولدی
 عاقبت معاویه و لددن محروم اولدی حجاجی اخذ ایدر کلندن اما استیو
 مزده اولسون علی بویجه مقبول اولدی دیوب خبر کلدو کی کمی معاویه
 حجاجک الن یا عن قطع ایلدی عنبسی عمرو بن عاصی بکیلوب اول کیجه

رجع بطنه مبتلی اولغله نمازه چقدیلر خارجه بن حنیضی عمر و
 قیاس ایتکله قتل ایدوب بنم مراد عمر و ایدی الله خارجه بی مراد
 ایتد بعض خوارج حضرت علی نیک قاتلی حقند مدح طریقیله ددکه قطع
نظم یا ضربه من تقی ما اراد بها الا لیبلغ من ذی العرش رضوانا
 ائی لا ذکره حیثا فاحسبه اوفی البریة عند الله میزاننا
 یعنی اهل تقوی امدن نه عجب ضرب صادر اولدی که مرادی الله تعالی
 رضاسی ایدی بن آخرتده بو فعلک جزاسنی کورسم کرک معلومدر که
 میزان ده حق تعالی بو قانله تقدیر احسان ایدر عمران بن حطان
 بونلره جواب طریقیله ددکلری ایساتدر **نظم**
 یا ضربه من شقی ما اراد بها الا لیهدم للاسلام از کانا
 اصحی غداة نعاطاه بضرته مما علیه من الاسلام عریانا
 طور اقول بن ملعونین ملنقط من نسل ابلیس بل قد کاشطنا
 یعنی بر تعیین دن نه عجب ضرب صادر اولدی که مرادی ارکان دین اسلام
 هدم ایدی اولد صباچ که بر ضربی ایدی لایس اولدوغی لباس اسلام
 عاری اولدی بن گاه دیر مکد بوقاتل ایکی ملعونک و لددیمیدر بولور
 بولنمش و لددن قاصیدر نسل ابلیس دیمیدر بلکه شیطان کتدودر
 والحقم الکلام فی هذا المقام الحمد لله علی التمام
 حقوق زمان ایدی پای قلم میدان سعی واجتهاد ده رفتار و ترجمه
 کتاب مستطایه متعلق ربان خامه گفتار رحمتن اختیار اتمش اید
 الحمد لله العفود بذل مقدور و صرف میسور اولوب و اصل مقام
 اختتام و داخل دایره تمام اولدی ناظر اولان اهالی اعالی اعالید
 موجود که قصور یز معزور و عیب و نقصانی ذیل عفو ایله مستور
 اولوب دعای خیر لوی قوین حال اولغله امیدوار مکد بویا بده اولا
 سعی و خدمتم مقابله سند مظهر احسان جناب ذوالجلال والا کرام
 بحره سید الامم صلی الله تعالی علیه السلام
 قد وقع الفراغ من کتابه هذه النسخة الشریفة قبل العشاء فی آخر ربيع الاخر
 من شهر رستند سبع عشرة و مائت و کف
 علی بدضعف کطالب بوشف بن عبد الوهاب عنی عنهم بکمال کتاب

